

ห้องสมุดบัณฑิตวิทยาลัย สจล.

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

PRELIMINARY STUDY FOR TOURISM DEVELOPMENT IN PHETCHABURI
PROVINCE BY THE ECOTOUR

วิทยานิพนธ์สำหรับปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนชุมชนเมืองและสภาพแวดล้อม

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบัน เทคโนโลยีพระจอมเกล้า เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
แบบฟอร์มการให้คะแนนการสอบวิทยานิพนธ์
สำหรับนักศึกษาระดับมหาบัณฑิต

ชื่อนักศึกษา นางสาววาสนา งามภักตร์ เลขประจำตัว 29266-015
ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์ การศึกษาเบื้องต้น เพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัด เพชรบุรีโดยระบบเส้นทางนิเวศน์สีเขียว

ชื่ออาจารย์ผู้ควบคุมการสอบ	ลายมือชื่อ	ผลการสอบ
ดร. พันธุ์ชาย เลือวารณศรี		ดีเยี่ยม
อาจารย์มณี พนิชการ		ดี
นายพงศธร เกษสาลี		ดีเยี่ยม

วันเดือนปี ที่สอบ 13 มีนาคม 2532 เวลา 10.00น. สถานที่ อาคารทรงไทย
คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

(นายสมชาย ใจดี) (นายสมชาย ใจดี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี โดย
ระบบเส้นทางนิเวศนัลัญจร

โดย วาสนา งามภักตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ดร.พันธุ์ชาย เลือวรรณศรี

ระดับการศึกษา การวางแผนภาคและ เมืองมหาบัณฑิต

ภาควิชา สถาปัตยกรรมศาสตร์

ปีการศึกษา 2531

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ได้ศึกษาถึงการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี โดยนำสภาพทางนิเวศนัลัญจรมา เป็นปัจจัยในการพิจารณาเพิ่มขึ้นนอกเหนือจากปัจจัยด้านความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว วิธีการศึกษาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวได้นำวิธีวิเคราะห์ PSA (Potential Surface Analysis) มาประยุกต์ใช้ ซึ่งวิธี PSA นี้เป็นการวิเคราะห์พื้นที่เพื่อหาค่าศักยภาพในการพัฒนาพื้นที่ ผู้ศึกษานำมาประยุกต์ใช้โดยกำหนดปัจจัยในการท่องเที่ยวของแต่ละแหล่งท่องเที่ยว เป็นค่าคะแนนเพื่อความสะดวกในการคำนวณและวัดระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา โดยแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนมาก หรือระดับความสำคัญสูงจะได้รับการพัฒนา ก่อน และในการวางแผนการพัฒนาจะคำนึงถึงสภาพการรวมตัวของแหล่งท่องเที่ยวประกอบด้วย

ผลจากการศึกษาได้ทราบถึงสภาพการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี ในด้านความได้เปรียบในการท่องเที่ยว ปัญหาด้านการท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนาที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จ. เพชรบุรี โดยสรุปแล้วแหล่งท่องเที่ยวใน จ. เพชรบุรีส่วนใหญ่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและมีสภาพนิเวศนัลัญจรที่ดี ควรที่จะได้รับการพัฒนาด้านการท่องเที่ยว ผู้ศึกษาได้เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาและข้อเสนอแนะในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวพร้อมเส้นทางการท่องเที่ยว และคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบเส้นทางนิเวศนัลัญจร (ECOTOUR) เพื่อดึงดูดความสนใจและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มมากขึ้นในอนาคต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์หรือสงวนเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis title Preliminary study for tourism Development in
Phetchaburi Province by the Ecotour

Name Vasana Ngamphaug

Thesis adviser Dr. Panntschai Suawanasri

Level of study Master of urban and regional Planning in urban and
environmental planning

Department Architecture

Academic Year 1988

Abstract

This thesis is about the planning process of tourism development, case study in Phetchaburi province. Apart from the tourist-supplied service factors, an Ecology of tourist spot is also introduced as a co-factor in developing tourism. The Potential Surface Analysis (PSA) Tech nique is applies to evaluated the significance of tourist spot, emphasizing the two said factors. The evaluation of its significance is therefore considered by point. The spot which received the most point will be given a priority to do a development.

The result of this study presents the real existing at each tourist spot in Phetchaburi province. Most of them are the advantageous natural condition, good Ecology and high potential for the and solutions. In the Appendix there is a presentation of touring route, handbook for travelling by ECOTOUR.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง

หน้า

บทคัดย่อ

Abstract

บทที่ 1 บทนำ

1.1	ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ	1
1.2	วัตถุประสงค์ของการศึกษา	5
1.3	ขอบเขตของการศึกษา	5
1.4	วิธีการศึกษา	7
1.5	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
1.6	ข้อจำกัดและอุปสรรคในการศึกษา	9
1.7	แหล่งข้อมูล	11
1.8	นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษา	11
1.9	แนวความคิด ทฤษฎี แนวทางการพัฒนา	15
1.10	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	22

บทที่ 2 สภาพทั่วไปของพื้นที่

2.1	ภาคตะวันตก	
2.1.1	สภาพทางกายภาพ	39
2.1.1.1	ที่ตั้งและเขตการปกครอง	
2.1.1.2	ภูมิอากาศ	
2.1.1.3	ภูมิประเทศและธรณีวิทยา	
2.1.1.4	การใช้ที่ดิน	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	44
2.1.2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ	
2.1.2.2 ประชากร	
2.1.2.3 สังคมและ วัฒนธรรม	
2.1.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยว	46
2.2 จังหวัดเพชรบุรี	
2.2.1 สภาพทางกายภาพ	49
2.2.1.1 ที่ตั้งและเขตการปกครอง	
2.2.1.2 ภูมิอากาศ	
2.2.1.3 ภูมิประเทศ	
2.2.1.4 ลักษณะทางธรณีวิทยา	
2.2.1.5 การใช้ที่ดินระดับจังหวัด	
2.2.1.6 ภัยธรรมชาติ	
2.2.1.7 ทรัพยากรน้ำ	
2.2.1.8 เส้นทางคมนาคม	
2.2.2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม	61
2.2.2.1 ลักษณะทางประชากร	
2.2.2.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ	
2.2.2.3 ลักษณะทางสังคมและ วัฒนธรรม	
2.3 สรุป	71

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 ข้อมูลการท่องเที่ยว	
3.1 ความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี	73
3.1.1 การคมนาคม	73
3.1.2 สาธารณูปโภคและสาธารณูปการ	80
3.1.2.1 การสื่อสารโทรคมนาคม	
3.1.2.2 การบริการไฟฟ้า	
3.1.2.3 การบริการน้ำประปา	
3.1.2.4 การบริการสาธารณสุข	
3.1.2.5 การบริการด้านความปลอดภัยและ บันฑิตสาธารณะ	
3.1.2.6 การระบายน้ำและกำจัดขยะ	
3.1.2.7 สถานที่พักผ่อน ร้านอาหาร	
3.1.2.8 การบริการด้านอื่น ๆ	
3.1.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อม	87
3.2 สภาวะการตลาดการท่องเที่ยวในประเทศไทย และภาคตะวันตก	
3.2.1 ตลาดการท่องเที่ยว	88
3.2.1.1 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว	
3.2.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยว	
3.2.1.3 ฤดูกาลท่องเที่ยว	
3.2.1.4 วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยว	
3.2.1.5 รูปแบบของการเดินทาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

หน้า

3.2.1.6	ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว	
3.2.1.7	รายได้รายจ่ายจากการท่องเที่ยว	
3.2.1.8	ค่านิยมและทัศนคติของนักท่องเที่ยว	
3.2.2	การท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี	101
3.2.2.1	โครงสร้างทางอายุและเพศ ของนักท่องเที่ยว	
3.2.2.2	การท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี	
3.2.2.3	การท่องเที่ยวตามระบบเส้นทาง นิเวศน์สัญจร	
3.3	ทรัพยากรการท่องเที่ยวและการจัดลำดับความสำคัญ ของแหล่งท่องเที่ยว	
3.3.1	แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีเชิงระบบ นิเวศน์สัญจร	108
3.3.1.1	แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ	
3.3.1.2	แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และศาสนา	
3.3.1.3	แหล่งท่องเที่ยวด้านประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม	
3.3.2	การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เชิงระบบนิเวศน์สัญจร	161
3.3.2.1	เกณฑ์การพัฒนาและการให้คะแนน ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
3.3.2.2 การให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร	
3.3.2.3 การจำแนกกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว	
3.4 สรุป	192
บทที่ 4 การวิเคราะห์และจัดระบบเส้นทางโดยนิเวศน์สัญจร	
4.1 การเตรียมการเพื่อประกอบรายละเอียดเชิงนิเวศน์สัญจร	195
4.2 การกำหนดจุดสนใจหรือจุดแวะชมตามเส้นทางโดยระบบนิเวศน์สัญจร	196
4.3 รายละเอียดปัจจัยทางนิเวศน์วิทยา	200
บทที่ 5 สถานะการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี	
5.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี	201
5.1.1 การได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว	204
5.1.2 ปัญหาด้านการท่องเที่ยว	206
5.2 แนวทางที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี	208
5.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีโดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร	213
5.4 ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี	234
5.5 ข้อเสนอแนะเส้นทางการท่องเที่ยว โดยระบบนิเวศน์สัญจร	238
5.6 คู่มือการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเชิงระบบนิเวศน์สัญจร	258

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

หน้า

บรรณานุกรม

กิตติกรรมประกาศ

ประวัติผู้เขียน

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่	
1.1 เปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวจากต่างประเทศกับรายได้ จากสินค้าออกที่สำคัญของประเทศไทย พ.ศ. 2524-2529	2
2.1 การใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตกปีการ เพาะปลูก 2529/2530	42
2.3 จำนวนแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดในภาคตะวันตก ที่ปรากฏในเอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย	47
2.4 สถิติ อุณหภูมิ ปริมาณน้ำฝน จำแนกเป็นรายเดือน พ.ศ. 2529 ของจังหวัดเพชรบุรี	52
2.5 สถิติจำนวนที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินจำแนกเป็น รายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 2529/2530 จังหวัดเพชรบุรี	58
2.6 การกระจายตัวประชากรจังหวัดเพชรบุรี 2529	63
2.7 รายได้ต่อประชากร 1 คน ติดตามราคาตลาดของจังหวัด เพชรบุรี เปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ พ.ศ. 2524-2528	67
2.8 มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัดติดตามราคาคงที่ปี 2515 และแสดงอัตรา ร้อยละจำแนกตามสาขาการผลิตปี 2524-2528 จังหวัดเพชรบุรี	68
2.9 มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัดติดตามราคาตลาดและแสดงอัตราร้อยละ จำแนกตามสาขาการผลิตปี 2524-2528 จังหวัดเพชรบุรี	69
2.10 สถิติข้อมูลทางสังคมบางประการของจังหวัดเพชรบุรี จำแนกเป็น รายอำเภอในปี พ.ศ. 2529	70

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า	
3.1	เส้นทางและอัตราค่าโดยสารรถยนต์ประจำทางระหว่างจังหวัด	77
3.2	ระยะทางรถไฟและอัตราค่าโดยสารระหว่างสถานี	78
3.3	เส้นทางและอัตราค่าโดยสารรถยนต์ประจำทางภายในจังหวัดเพชรบุรี	80
3.4	การกระจายตัวของกาให้บริการโทรศัพท์ ในจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2530	81
3.5	กาให้บริการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์ ในจังหวัดเพชรบุรี	82
3.6	แสดงปริมาณขยะและความสามารถในการเก็บขยะในปี 2529 จังหวัดเพชรบุรี	85
3.7	แสดงสถานที่พักผ่อนในจังหวัดเพชรบุรี	86
3.8	แนวโน้มและ เป้าหมายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทาง เข้ามาประเทศไทย ปี 1988-1989	89
3.9	จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเศในปี 2510-2530	90
3.10	จำนวนและกลุ่มนักท่องเที่ยว เป้าหมายตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยว เมื่อสิ้นสุดปีสุดท้ายของแผนฯ 6	91
3.11	จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเศจำแนกเป็นราย เดือนในปี 2528-2529	94

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่	
3.12 ระยะเวลาวันหยุดเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ระหว่างปี 2525-2530	95
3.13 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ยและค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของ นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ	97
3.14 ประเภทและอัตราค่าใช้จ่ายคนต่อวันของนักท่องเที่ยวไทย และชาวต่างประเทศ	99
3.15 ดุลการท่องเที่ยวในระยะปี พ.ศ. 2525-2529	100
3.16 จำนวนนักท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี ปี 2529	103
3.17 แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี แยกตามประเภทแหล่ง ท่องเที่ยว	110
3.18 ค่าคะแนนของปัจจัยต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวจากการสำรวจ	177
3.19 ค่าคะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวจากค่าปัจจัยต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ	178
3.20 ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ	187
5.1 การกำหนดเป้าหมาย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัด เพชรบุรี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6	217

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่

5.2	การกำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ในจังหวัดเพชรบุรี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6	218
-----	--	-----

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแนบที่

แผ่นที่	หน้า	
2.1	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี	40
2.2	การคมนาคมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	43
2.3	ความหนาแน่นประชากรรายจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	45
2.4	ที่ตั้งและขอบเขตอำเภอ	50
2.5	ทิศทางการที่ปักเข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี	51
2.6	ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดเพชรบุรี	54
2.7	ลักษณะทางธรณีวิทยาของจังหวัดเพชรบุรี	55
2.8	เส้นทางคมนาคมจังหวัดเพชรบุรี	62
2.9	ความหนาแน่นประชากรรายอำเภอ ปี 2529	64
3.1	เส้นทางคมนาคมสู่จังหวัดเพชรบุรี	74
3.2	การคมนาคมในตัวเมืองเพชรบุรี	75
3.3	การคมนาคมในจังหวัดเพชรบุรี	76
3.4	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี	112
3.5	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี	113
3.6	ศักยภาพในการพัฒนาฯ ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี	183
3.7	ศักยภาพในการพัฒนาฯ ของแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี	184

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนที่ (ต่อ)

แผนที่	หน้า
3.8	189
3.9	190
5.1	220
5.2	241
5.3	242
5.4	243
5.5	245
5.6	246
5.7	247
5.8	249
5.9	250
5.10	252
5.11	253
5.12	254
5.13	256

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญแผนภูมิ

	หน้า
แผนภูมิที่	
1.1 แสดงขั้นตอนของการศึกษา	10
2.1 อุณหภูมิจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายเดือนปี 2529	53
2.2 ปริมาณน้ำฝนจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายเดือนปี 2529	53
2.3 แสดงอัตราการจ้างงานของประชากรจังหวัดเพชรบุรี ปี 2529	65
3.1 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2510-2530	93
3.2 อัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวัน ของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ	98
3.3 ขั้นตอนการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบ นิเวศน์สัญจร	62
3.4 การรวมกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวตามค่าคะแนนความสำคัญ	181
4.1 การจัดระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร	197

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของโครงการ

การพัฒนานับเป็นสิ่งแรกที่ควรคำนึงถึงในการบริหารประเทศ เพื่อนำไปสู่สภาพการกินดีอยู่ดีของประชาชนและความสงบสุขของประเทศชาติ การพัฒนาที่ดีไม่ควรจะมีการพัฒนากระจุกตัวอยู่ในที่ใดที่หนึ่ง ยิ่งถ้าขาดการวางแผนไว้ล่วงหน้าแล้วจะทำให้เกิดปัญหาขึ้นมาในหลาย ๆ ด้าน ดังเช่นที่เกิดขึ้นอยู่ในกรุงเทพมหานครที่เห็นกันอยู่ทุกวันนี้ โดยเฉพาะปัญหาการอพยพของประชากรในภูมิภาค เข้ามาอยู่ในกรุงเทพฯ เพื่อการอยู่รอดและการมีชีวิตที่ดีขึ้นของครอบครัว การที่จะทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ได้ทุเลาลงก็คือ การพัฒนาในส่วนภูมิภาคให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ในการดำรงชีพ มีสิ่งบริการขั้นพื้นฐานที่พอเพียงต่อความต้องการการพัฒนาการท่องเที่ยวในพื้นที่ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการพัฒนาศูนย์นั้น ๆ ได้เช่นกัน

การท่องเที่ยวหรืออุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เป็นกิจการที่ประกอบด้วยธุรกิจหลายประเภททั้งที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น ธุรกิจด้านการขนส่ง โรงแรมและที่พัก ธุรกิจร้านค้าอาหารต่าง ๆ และธุรกิจที่เกี่ยวข้องโดยทางอ้อม ได้แก่ การผลิตสินค้าพื้นเมืองเป็นของที่ระลึก การผลิตสินค้าประเภทต่าง ๆ เป็นต้น สำหรับวัตถุประสงค์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว คือ ความสวยงามตามธรรมชาติ ศิลปกรรม โบราณสถาน ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนการดำเนินชีวิตความเป็นมิตรที่ดีของเจ้าของท้องถิ่นแก่ผู้มาเยือนสิ่งเหล่านี้เป็นวัตถุประสงค์ที่ไม่สิ้นเปลืองและไม่สูญหายทั้งสิ้น การท่องเที่ยวจึงมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังจะเห็นได้จากรายได้จากการท่องเที่ยวของประเทศไทยที่สามารถนำเงินตราเข้าประเทศได้เป็นอันดับหนึ่งมาตลอดช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2525-2529 ดังรายละเอียดในตารางที่ 1.1

การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นวิธีการหนึ่งที่ตั้งจุดการเดินทางจากต่างประเทศและในประเทศให้เพิ่มมากขึ้น และเป็นการกระจายการท่องเที่ยวไปยังภูมิภาคต่าง ๆ ซึ่งเป็นผลให้เกิดการจ้างงานอาชีพในเขตพัฒนาการท่องเที่ยวและบริเวณใกล้เคียง เพื่อช่วยลดปัญหาการว่างงานและการกระจายรายได้ไปสู่ประชากรในท้องถิ่นด้วย ซึ่งรัฐบาลถือเป็นนโยบายหนึ่งในการพัฒนาประเทศ การนำระบบนิเวศสัญจร (Ecotour) มาประยุกต์ใช้กับการท่องเที่ยวเป็นการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 1.1 เปรียบเทียบรายได้จากการท่องเที่ยวจากต่างประเทศกับรายได้จากสินค้าออกที่สำคัญของประเทศไทย

พ.ศ. 2524-2529

ลำดับ	2525		2526		2527		2528		2529	
	สินค้าออก	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้าออก	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้าออก	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้าออก	มูลค่า (ล้านบาท)	สินค้าออก	มูลค่า (ล้านบาท)
1	การท่องเที่ยว	23,879	การท่องเที่ยว	25,050	การท่องเที่ยว	27,317	การท่องเที่ยว	31,768	การท่องเที่ยว	37,321
2	ข้าว	22,504	ข้าว	20,157	ข้าว	25,932	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	23,575	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	31,268
3	มันสำปะหลัง	19,869	มันสำปะหลัง	15,387	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	19,155	ข้าว	22,523	ข้าว	20,315
4	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	14,049	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอ	14,351	มันสำปะหลัง	16,600	มันสำปะหลัง	14,978	มันสำปะหลัง	19,086
5	น้ำตาล	12,933	ยาง	11,787	ยาง	13,004	ยาง	13,567	ยาง	15,116

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

การท่องเที่ยววีธีระบบหนึ่งจะทำให้การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมหนึ่งซึ่งช่วยเพิ่มพูนความรู้และทำให้เกิดความสนุกสนานเพลิดเพลิน การท่องเที่ยวมีหลายรูปแบบ เช่น การท่องเที่ยวแบบประหยัด การท่องเที่ยวแบบมีผู้นำทาง ฯลฯ แต่การท่องเที่ยวเชิงระบบที่อาศัยปัจจัยทางนิเวศวิทยาโดยการไปดูหรือสัมผัสกับสิ่งแวดล้อมที่เป็นจุดสนใจโดยมีคู่มือการเดินทางที่ดีประกอบนั้น นับเป็นเรื่องใหม่ที่จะทำให้นักท่องเที่ยวได้รับทั้งความเพลิดเพลินและความรู้ไปพร้อม ๆ กัน โดยอาศัยคู่มือการเดินทาง อย่างไรก็ตามถ้านักท่องเที่ยวให้ความสนใจและเข้าใจสภาพแวดล้อมสองข้างทางที่ผ่านไปก็จะลดความเบื่อหน่ายและมีความเพลิดเพลินในระหว่างการเดินทางได้มาก นอกจากนี้ยังทำให้นักท่องเที่ยวและประชาชนท้องถิ่นได้สำนึกและทวงแทนในทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่เป็นการช่วยกันอนุรักษ์เป็นมรดกถึงลูกหลาน มีผลต่อเศรษฐกิจของพื้นที่ เนื่องจากสิ่งเหล่านี้เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่ทำรายได้ให้กับท้องถิ่นนั้น ๆ และประเทศด้วย จากการนำเสนอรูปแบบการท่องเที่ยวนี้ได้เป็นการผนวกเอาสภาพภูมิประเทศ ป่าไม้ ธรณีวิทยา พุทธศาสตร์ สัตววิทยา อุทกวิทยา ฯ และสภาพทางสังคมที่พบเห็นตามเส้นทางเข้าไว้ด้วยกัน ซึ่งเป็นการท่องเที่ยวที่เป็นวิชาการบ้างเล็กน้อย

ความหมายของ "นิเวศน์สัญจร" (Ecotour) นิเวศสัญจรมาจากคำว่า "นิเวศน์วิทยา" (Ecology) และสัญจร (Tour)

นิเวศน์วิทยา (Ecology) หมายถึง วิชาการที่ว่าด้วยความสัมพันธ์ของสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อยู่รอบตัวเราทั้งสิ่งมีชีวิตและไม่มีชีวิต ซึ่งต่างก็มีความเกี่ยวข้องกันเป็นลูกโซ่ หากมีสิ่งใดมากระทบกระทั่งหรือแปลกปลอมเข้ามาในส่วนใดส่วนหนึ่งของสิ่งแวดล้อมก็จะเกิดผลกระทบต่อเนื่องไปถึงสิ่งแวดล้อมส่วนอื่น ๆ ทั้งหมดด้วย

สัญจร (tour) หมายถึง การเดินทาง การเดินทางท่องเที่ยว

นิเวศน์สัญจร (Ecotour) เป็นการนำเอาการท่องเที่ยวมาประสานกับความรู้ความเข้าใจในหลักนิเวศน์วิทยา โดยนอกจากจะเดินทางท่องเที่ยวไปตามแหล่งท่องเที่ยวทั่ว ๆ ไปแล้ว ยังมุ่งที่จะศึกษาสภาพแวดล้อมของเส้นทางที่ผ่านไปด้วย เป็นการท่องเที่ยวที่ได้รับความรู้และความเพลิดเพลินไปพร้อมกัน¹

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภททั้งทางธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม จากการสำรวจความนิยมของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวยังภาคตะวันตก โดยพิจารณาจากแหล่งท่องเที่ยว 70 แห่ง ในรายงานของ Western Region Planning Study² นั้น ปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวทางศาสนา และชายหาดของจังหวัดเพชรบุรีได้รับความนิยมเป็นลำดับที่สอง รองจากแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดกาญจนบุรี จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่บางส่วนติดทะเลทำให้มีแหล่งท่องเที่ยวชายหาดทั้งหาดทรายและหาดเลน พื้นที่บางส่วนติดประเทศเพื่อนบ้านทำให้มีชนกลุ่มน้อยเข้ามาอาศัยอยู่ในพื้นที่บางส่วน เช่น ชาวกระเหรี่ยง ชาวมอญ ลาวโซ่ง หรือไทยทรงดำ ลาวเวียง ลาวพวน นอกจากนี้ยังมีสิ่งสำคัญของจังหวัดเพชรบุรีคือ สถานที่ท่องเที่ยวทางโบราณสถาน เนื่องจากจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดเก่าแก่ที่เกิดขึ้นมานานจึงมีสิ่งสำคัญทางประวัติศาสตร์ และศาสนสถานจำนวนมาก นอกจากศิลปวัตถุแล้วสิ่งที่ขึ้นชื่อของเมืองเพชรบุรีคือ สินค้าพื้นเมือง โดยส่วนใหญ่แล้วจะเป็นขนมหวานและน้ำตาลโตนด ซึ่งเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้ถึงแม้ว่าจะเป็นสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวกันแล้ว เราก็ควรที่จะมีการพัฒนาทางการท่องเที่ยวให้ดีขึ้นเพื่อดำรงไว้ซึ่งทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมหรือทำให้ดีขึ้นมีการเสนอแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่เพื่อจูงใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น โดยใช้ทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีอยู่ตามธรรมชาติของท้องถิ่นนั้น หรือสภาพทางสังคมท้องถิ่น เป็นสิ่งดึงดูดความสนใจนักท่องเที่ยวให้มาเที่ยวมากขึ้น และได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลิน พร้อมทั้งความรู้ทางวิชาการบ้างเล็กน้อยและนอกจากนี้ยังส่งผลถึงรายได้และคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ท่องเที่ยววันขึ้น เมื่อมีนักท่องเที่ยวมาเที่ยวมากขึ้น และมีวันหยุดมากขึ้น ตามที่ได้กำหนดไว้ในแผนพัฒนาภาคตะวันตก และแผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยว หัวหิน ชะอำ ซึ่งประกอบด้วยส่วนที่สำคัญ 2 ส่วนคือ ส่วนแรกขยายและเพิ่มความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจในภาคตะวันตก และเพิ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มากขึ้น ส่วนที่สองคือ เพิ่มโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและให้การสนับสนุนทางการเงินเพื่อส่งเสริมการลงทุนในด้านโรงแรมและที่พัก และการบริการที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวและเพิ่มระยะเวลาพักในการท่องเที่ยวในภาคตะวันตกให้มากขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1.2.1 เพื่อนำระบบนิเวศน์วิทยามาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ของการพัฒนาการท่องเที่ยว ที่จะช่วยเสริมสร้างความเข้าใจในสภาพแวดล้อมต่าง ๆ ที่ได้พบเห็นพร้อมกันไปกับการเดินทางท่องเที่ยวอย่างเพลิดเพลิน

1.2.2 ก่อให้เกิดความสำนึกและห่วงแหนในคุณค่าของทรัพยากรท่องเที่ยวของประชากรท้องถิ่นและนักท่องเที่ยว เพื่อกระตุ้นให้เกิดการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี โบราณสถานทางประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นประโยชน์แก่การพัฒนาสังคมและท้องถิ่น

1.2.3 เพื่อกระตุ้นให้เกิดการลงทุนในทางอุตสาหกรรมและพาณิชย์กรรมเป็นแหล่งสร้างงาน กระจายรายได้ และความเจริญไปสู่ท้องถิ่นนั้น ๆ

1.2.4 เพื่อเสนอแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์วิทยาในรูปแบบของคู่มือการเดินทางท่องเที่ยว

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1.3.1 ขอบเขตพื้นที่ที่ทำการศึกษา

1.3.1.1 เส้นทางรถยนต์ไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี

1.3.1.2 สถานที่ท่องเที่ยวทั่วไปในจังหวัดเพชรบุรี

1.3.2 ขอบเขตที่เป็นเนื้อหาของโครงการ

1.3.2.1 ศึกษาสภาพนิเวศน์วิทยา เพื่อแนะนำนักท่องเที่ยวในด้านวิชาการ ได้แก่ สภาพทางภูมิประเทศ เช่น ป่าไม้ ธรณี พฤษศาสตร์ อุทกวิทยา ฯลฯ และสภาพทางสังคมที่พบเห็นตามเส้นทางสัญจร

1.3.2.2 ศึกษาการกระจายตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษา

1.3.2.3 ศึกษาแผนการเดินทางให้ครบวงจรของเส้นทาง

1.3.2.4 จัดทำข้อเสนอแนะในการพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว

ต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อกล่าวถึงระบบนิเวศน์วิทยามักกล่าวถึงความสัมพันธ์ของทรัพยากรธรรมชาติอันเป็นปัจจัยสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องและโยงยึดกันอย่างเป็นระบบ เช่นระบบของแม่น้ำ จะประกอบด้วย ลักษณะของธรณีวิทยา ภูมิประเทศ ธรณีสัณฐาน ลำน้ำสาขา การไหลของน้ำในลำน้ำ การตั้งถิ่นฐานของประชากรริมฝั่งแม่น้ำ ภูมิอากาศ ปริมาณฝน ดิน และความอุดมสมบูรณ์ของดินในลุ่มน้ำ ฯลฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่าการกล่าวถึงระบบนิเวศน์เพียงหนึ่งระบบจะต้องศึกษาตัวแปรร่วมซึ่งมีความสัมพันธ์กับปัจจัยสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ได้อีกมาก ดังนั้น การศึกษาทางด้านนิเวศน์วิทยาจึงไม่สามารถจะศึกษาเพียงระบบเล็ก ๆ เพียงปัจจัยใดปัจจัยหนึ่งได้ หากแต่การศึกษาปัจจัยร่วมทุกปัจจัยจะสามารถทำให้เห็นภาพรวมของระบบนิเวศน์ได้เป็นอย่างดี แต่โดยทั่วไปการศึกษาและรายงานสภาพสิ่งแวดล้อมของพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งจะศึกษาปัจจัยด้านต่าง ๆ 4 ประการ คือ สิ่งแวดล้อมทางด้านกายภาพ (Physical Environment) สิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศน์วิทยา (Ecology Environment) สิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการใช้ประโยชน์ของมนุษย์ (Human Use Value) และสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวกับคุณภาพชีวิตของมนุษย์ (Quality of Life) อย่างไรก็ตามการที่จะรวบรวมข้อมูลทุกปัจจัยสิ่งแวดล้อมไปไว้ในแหล่งเดียวกันเพื่อประกอบการท่องเที่ยวในลักษณะของนิเวศน์สัญจรนั้นเป็นเรื่องที่ไม่ง่ายนัก และเอกสารเพื่อการท่องเที่ยวในเชิงระบบนิเวศน์สัญจรควรจะกระชับ และสามารถมองเห็นภาพพจน์เฉพาะแหล่งได้เป็นอย่างดี ในการศึกษาครั้งนี้ ปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาที่ใช้ประกอบในการศึกษาและจัดทำคู่มือการเดินทางแบ่งออกเป็น 3 ประเภทใหญ่ ๆ ได้แก่

- 1) สภาพทางภูมิศาสตร์ โดยพิจารณาแยกเป็นปัจจัยย่อย ดังนี้
 - 1.1) ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน
 - 1.2) ปัจจัยทางด้านดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - 1.3) ปัจจัยทางด้านป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์
 - 1.4) ปัจจัยทางอุทกวิทยาและแหล่งน้ำ

- 2) สภาพทางประวัติศาสตร์ แยกพิจารณาเป็น 2 ลักษณะ คือ
 - 2.1) โบราณสถาน
 - 2.2) โบราณวัตถุ

3) สภาพทางสังคม แยกพิจารณาออกเป็น 4 ลักษณะ คือ

- 3.1) วิธีชีวิตความเป็นอยู่
- 3.2) ศิลปวัฒนธรรม
- 3.3) ประเพณี
- 3.4) ศาสนา

การแนะนำปัจจัยทางนิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งลงในคู่มือการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สมัยนั้น จะพิจารณาจากลักษณะเด่นที่เห็นได้ชัดของแหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ และบริเวณใกล้เคียง ซึ่งอาจประกอบด้วย 1 ปัจจัยหรือมากกว่า 1 ปัจจัย ทางนิเวศน์วิทยา ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง เช่น พระนครคีรี มีปัจจัยเด่น 3 ลักษณะ หรือ 3 ปัจจัย คือ ทางด้านภูมิศาสตร์ อันได้แก่ สภาพทางธรณีวิทยา เนื่องจากสภาพพื้นที่เป็นภูเขาที่สูงเด่นท่ามกลางพื้นที่ราบที่อยู่โดยรอบ และปัจจัยทางด้านพืชพันธุ์ สัตว์ เนื่องจากต้นไม้ที่มีอยู่บนเขาร้างส่วนใหญ่เป็นต้นล้มทมและมีลิงอาศัยอยู่จำนวนมาก ซึ่งนับว่าเป็นเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นของเขา ร้างชนิดหนึ่ง นอกจากลักษณะทางภูมิศาสตร์แล้ว เขาร้างยังมีปัจจัยทางประวัติศาสตร์ที่น่าสนใจอีกมาก ทั้งยังเคยเป็นที่ประทับแรมของพระมหากษัตริย์ในสมัยโบราณ มีโบราณสถาน โบราณวัตถุ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม สำหรับปัจจัยทางสภาพสังคมมีชาวพื้นเมืองนำสินค้าพื้นเมืองของที่ระลึกมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว เป็นต้น

1.4 วิธีการศึกษา

ได้ทำการศึกษาโดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ จากแหล่งข้อมูลหรือห้องสมุด (Documentary or Library Research) การเก็บข้อมูลจากสนาม (Field Research) โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1.4.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากข้อมูลทุติยภูมิ โดยแบ่งเป็น

1.4.1.1 สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี

1.4.1.2 สภาพความพร้อมทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษา

1.4.2 เก็บรวบรวมข้อมูลสนามจากการสังเกตและออกแบบสอบถามเพื่อได้

ข้อมูลที่ยังขาดหายและต้องการศึกษาจากนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4.3 รวบรวมข้อมูลทั้งหมดที่ได้แล้วทำการวิเคราะห์ข้อมูลในรูปของ

1.4.3.1 คำบรรยาย

1.4.3.2 ตารางประกอบคำบรรยาย

1.4.3.3 แผนที่

1.4.3.4 แผนภูมิ

1.4.4 เสนอแผนการเดินทางท่องเที่ยวแบบนิเวศน์สัญจรไปยังที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ
ในพื้นที่ศึกษา

1.4.5 ศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นหรืออาจจะเกิดขึ้นพร้อมทั้งเสนอแนะวิธี
การแก้ไขปัญหานั้น

ลักษณะของคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร แบ่งเป็น 2 ส่วนคือ

ก. เอกสารแผ่นพับ โดยทั่วไปเป็นการกล่าวแนะนำการปฏิบัติตัวหรือการเตรียม
ตัวเบื้องต้น แนะนำสถานที่หรือพื้นที่ที่จะท่องเที่ยว ไม่มีรายละเอียด และผู้ถือเอกสารจะมีความ
เข้าใจในพื้นที่ เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก และปัจจัยนิเวศน์วิทยาเพื่อการท่องเที่ยว

ข. คู่มือรายละเอียด ในคู่มือรายละเอียดจะประกอบด้วยรายละเอียดของพื้นที่
เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก ปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาเพื่อการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงเส้นทางปลัก
ย่อย ปั่นน้ำมัน จุดพักรับประทานอาหาร และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ระยะทางการเดินทางประจำ
วัน

1.5 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทราบสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา ทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ
ประชากร

1.5.2 ทราบสภาพทางการท่องเที่ยว

1.5.2.1 ทรพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

1.5.2.2 ความพร้อมทางการท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษา

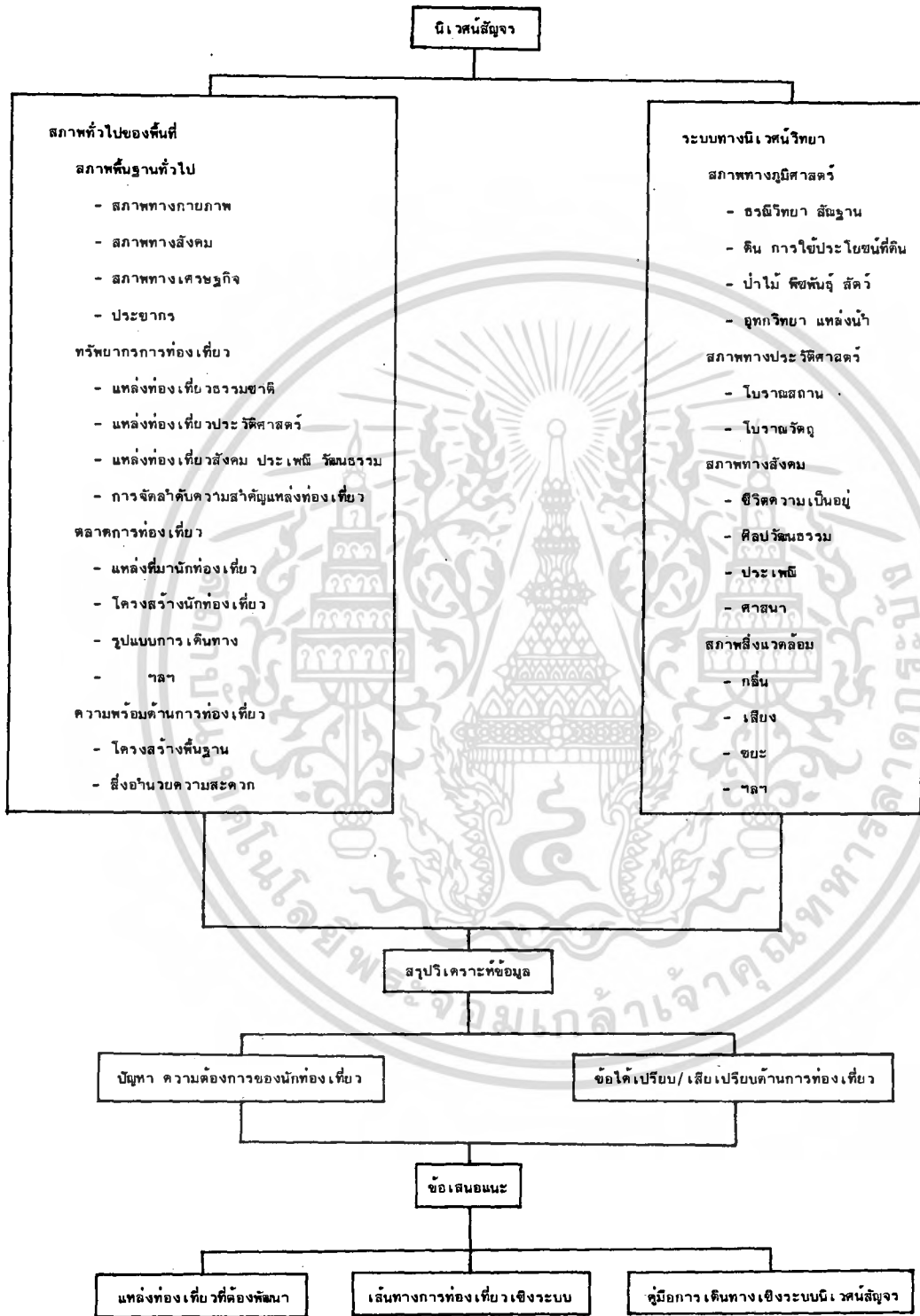
1.5.2.3 แหล่งท่องเที่ยวใหม่ตามเส้นทางนิเวศน์สัญจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.5.2.4 ความสามารถในการชักจูงให้มีการพักแรมของนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น
- 1.5.2.5 แนวโน้มการท่องเที่ยวในอนาคตของจังหวัดเพชรบุรี
- 1.5.2.6 เกิดความหวงแหนในทรัพยากรสิ่งแวดล้อมที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว
- 1.5.2.7 แผนการท่องเที่ยวที่นำนิเวศวิทยามาประยุกต์ใช้
- 1.5.2.8 แผนการเดินทางท่องเที่ยวที่มีความสัมพันธ์กันของสถานที่ท่องเที่ยว
- 1.5.2.9 คู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร
- 1.5.3 เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
- 1.5.4 เป็นข้อมูลเบื้องต้นในการพัฒนาพื้นที่ศึกษา
- 1.6 ข้อจำกัดและอุปสรรคในการศึกษา
 - 1.6.1 เนื่องจากเรื่องที่ทำการศึกษาเป็นเรื่องใหม่ที่มีการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้นำมาทดลองใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวในบางพื้นที่ และได้กำลังศึกษาข้อมูลเบื้องต้นของพื้นที่ทดลองอยู่ คาดว่าความสมบูรณ์ของเนื้อหาบางส่วนอาจมีข้อบกพร่องบ้าง เนื่องจากยังไม่มีผู้ใดได้ศึกษากรณีนี้
 - 1.6.2 ข้อมูลส่วนใหญ่ที่เกี่ยวกับรายได้ ประชากร ฯลฯ ไม่สามารถใช้ในการปีปัจจุบันได้ เนื่องจากต้องใช้ข้อมูลเหล่านี้จากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิที่เป็นของหน่วยราชการ ซึ่งยังไม่มีการจัดเก็บหรือจัดเก็บแล้วแต่ยังไม่สามารถที่จะนำออกเผยแพร่ได้ จึงจำเป็นต้องใช้ข้อมูลทั่วไปใกล้เคียงกับปัจจุบันมากที่สุด และในบางส่วนจะต้องมีการสำรวจภาคสนามเพื่อทราบข้อมูลที่เป็นอยู่ในปัจจุบันนำมาวิเคราะห์ ซึ่งการสำรวจภาคสนามใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างจากประชากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 1.1 แสดงขั้นตอนของกาการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 แหล่งข้อมูล

- 1.7.1 ห้องสมุดการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 1.7.2 กองแผนงาน การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย
- 1.7.3 หอสมุดกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.7.4 ห้องสมุดคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 1.7.5 ห้องสมุดสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร
- 1.7.6 ห้องสมุดสภาพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- 1.7.7 สำนักงานสถิติแห่งชาติ
- 1.7.8 สำนักงานสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
- 1.7.9 กองธรรมิวิทยากรมทรัพยากรธรณี
- 1.7.10 เทศบาลเมืองเพชรบุรี
- 1.7.11 พาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี
- 1.7.12 อื่น ๆ

1.8 นิยามศัพท์ใช้ในการศึกษา

1.8.1 การท่องเที่ยว (Tourism) หมายถึง การเดินทางจากที่อยู่อาศัยไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจไม่มีการบังคับขู่เข็ญ และเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใด ๆ ก็ตาม ที่ไม่ใช่เพื่อการประกอบอาชีพหรือหารายได้

1.8.2 นักท่องเที่ยว หมายถึง บุคคลที่เดินทางจากที่หนึ่ง ไปยังอีกที่หนึ่งหรือเดินทางจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งที่คนมิได้อาศัยอยู่เป็นประจำด้วยเหตุผลใด ๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายประกอบอาชีพหารายได้ ซึ่งบางทีเรียกว่า "ผู้มาเยือน"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8.3 นักท่องเที่ยวต่างประเทศ (International Visitor) เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางจากประเทศหนึ่ง เข้าไปยังอีกประเทศหนึ่ง สหภาพองค์การท่องเที่ยวโลกได้ให้คำจำกัดความของนักท่องเที่ยวต่างประเทศว่า หมายถึง บุคคลที่เดินทางไปยังประเทศใดประเทศหนึ่ง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่อยู่ที่พักของบุคคลนั้นด้วยเหตุผลต่าง ๆ ตามแต่กรณี แต่ทั้งนี้มิใช่เพื่อไปประกอบอาชีพหารายได้

1.8.4 นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ค้างคืน (International Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน แต่ไม่เกิน 60 วัน

1.8.5 นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่ไม่ค้างคืน (International Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรไทยแต่ละครั้ง โดยมีได้ค้างคืน

1.8.6 นักท่องเที่ยวภายในประเทศ (Domestic Visitor) หมายถึง บุคคลทุกสัญชาติที่มีที่พักอาศัยอยู่ในราชอาณาจักรไทย และเดินทางไปยังสถานที่หนึ่งในอีกจังหวัดหนึ่ง ซึ่งมีค่าใช้จ่ายที่อยู่ที่พักของเขาเพื่อพักผ่อน เยี่ยมญาติมิตร ศึกษาหาความรู้ การกีฬา การศาสนา การประชุม สัมมนา ติดต่อธุรกิจ หรือประกอบภาระกิจใด ๆ แต่มิใช่ไปทำงานเพื่อหารายได้

1.8.7 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ค้างคืน (Domestic Tourist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไปค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน แต่ละครั้งอย่างน้อย 1 คืน

1.8.8 นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่ไม่ค้างคืน (Domestic Excursionist) หมายถึง นักท่องเที่ยวภายในประเทศที่มีได้ พักค้างคืนนอกที่พำนักอาศัยปัจจุบัน

1.8.9 อาชีพ ในการศึกษาจำแนกอาชีพนักท่องเที่ยวเป็นกลุ่มอาชีพหลัก ๆ คือ

- รับราชการ หมายถึง ข้าราชการและลูกจ้างของหน่วยราชการและรัฐวิสาหกิจต่าง ๆ รวมทั้งองค์กรระหว่างประเทศต่าง ๆ

- พ่อค้า, นักธุรกิจ หมายถึง ผู้ที่ประกอบการค้าหรือธุรกิจส่วนตัว รวม

ทั้งพนักงานในบริษัทเอกชนต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- รับจ้าง หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไปทั้งโดยส่วนตัว และ ลูกจ้างรายวัน
- นักศึกษา หมายถึง ผู้ที่กำลังศึกษา แต่ยังไม่ได้ประกอบอาชีพ
- เกษตรกร หมายถึง ผู้ประกอบอาชีพทางการเพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ประมงน้ำจืดและน้ำเค็ม
- อื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน ผู้ว่างงาน และที่ไม่อยู่ในกลุ่มที่กล่าวข้างต้น

1.8.10 ความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว (Carrying Capacity) ของพื้นที่หนึ่ง ๆ หมายถึง จำนวนนักท่องเที่ยว/กิจกรรม/ช่วงเวลาในพื้นที่นั้น ๆ สามารถจะรองรับได้โดยไม่ทำให้สภาพทางกายภาพและชีวภาพเสื่อมลงอย่างถาวร และทั้งพื้นที่นั้นยังคงคุณค่าเพียงพอที่จะทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจได้

1.8.11 ที่พักแรมของนักท่องเที่ยว

- โรงแรม หมายถึง ที่พักที่ขายบริการให้แก่นักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือน ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ซึ่งเป็นโรงแรมทั้งขนาดใหญ่และขนาดเล็ก

โรงแรมขนาดใหญ่เป็นโรงแรมที่มีห้องพักจำนวน 100 ห้องขึ้นไป มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ครบถ้วน เช่น ห้องปรับอากาศ ห้องชุด ห้องพักผ่อน ห้องอาหาร ห้องประชุม สระว่ายน้ำ สถานบันเทิง สถานบริการต่าง ๆ ร้านจำหน่ายของที่ระลึกต่าง ๆ ตลอดจนบริการแลกเปลี่ยนเงินตรา บริการไปรษณีย์ บริการรับ-ส่ง ฯลฯ

โรงแรมขนาดเล็ก เป็นโรงแรมที่มีห้องพักต่ำกว่า 100 ห้อง มีสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ น้อยกว่าโรงแรมขนาดใหญ่

- เกาส์เฮาส์ หมายถึง ที่พักที่เจ้าของสถานที่จัดไว้ให้นักท่องเที่ยว ที่พักนี้อาจจะอยู่ในลักษณะใดลักษณะหนึ่ง ดังนี้

1. ลักษณะบ้านพักที่เจ้าของจัดส่วนหนึ่งไว้สำหรับบริการนักท่องเที่ยว
2. ลักษณะคล้ายโรงแรม แต่วิธีการระเบียบต่าง ๆ ไม่เข้มงวด

มากเหมือนโรงแรม ที่พักลักษณะนี้คิดค่าบริการ 2 อัตรา คือ ถ้าค่าบริการอยู่ในอัตราสูง จะเป็นห้องพักที่มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ โทรศัพทอยู่ภายในห้องพัก แต่ถ้าค่าบริการอยู่ในอัตราต่ำผู้เข้าพักจะต้องใช้ห้องน้ำและโทรศัพทร่วม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บังกะโล หมายถึง ที่พักที่จัดให้นักท่องเที่ยวพักเป็นหลัง ๆ หลังหนึ่งอาจมี 1 ห้องนอน หรือมากกว่าก็ได้ แต่ในการรวบรวมสถิติของ ท.ท.ท. บังกะโลจะต้องอยู่ตามแหล่งท่องเที่ยวโดยเฉพาะ เช่น ตามชายหาด เป็นต้น หากใช้ชื่อบังกะโลแต่ตั้งอยู่ในเมืองย่านธุรกิจ จะถูกจัดรวมอยู่ในกลุ่มโรงแรม

- บ้านญาติหรือบ้านเพื่อน หมายถึง ที่พักที่อยู่ในบ้านของญาติพี่น้องหรือเพื่อนของนักท่องเที่ยว ซึ่งนักท่องเที่ยวพักโดยไม่ต้องจ่ายค่าเช่า

- บ้านรับรองของหน่วยราชการ หมายถึง ที่พักหน่วยราชการจัดสร้างไว้ในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อใช้รับรองแขกของทางราชการ หรือผู้เกี่ยวข้องเข้าพัก สถานที่พักในลักษณะนี้มักจะไม่ต้องเสียค่าเช่า

- บ้านรับรองของบริษัทเอกชน หมายถึง ที่พักบริษัทเอกชน ได้จัดสร้างไว้ในจังหวัดต่าง ๆ เพื่อรองรับ หรือให้พนักงานของบริษัทที่เดินทางไปจังหวัดนั้น ๆ ได้เข้าพักเป็นสวัสดิการของบริษัท

- แคมป์ หมายถึง ที่พักที่นักท่องเที่ยวใช้บริเวณแหล่งท่องเที่ยวเป็นที่พัก โดยนักท่องเที่ยวเตรียมอุปกรณ์ที่จำเป็นและเครื่องนอนมาเอง ที่พักในลักษณะนี้ไม่เสียค่าเช่า

1.8.12 ทรัพยากรการท่องเที่ยว หมายถึง สถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรมและวัฒนธรรมประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวอาจแยกตามลักษณะและความต้องการของนักท่องเที่ยวได้เป็น 3 ประเภท คือ

1.8.12.1 ประเภทธรรมชาติ แบ่งเป็น 2 กลุ่ม คือ

ก. กลุ่มธรรมชาติโดยกำเนิด หมายถึงแหล่งท่องเที่ยวที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ มีความสวยงามอยู่ตามธรรมชาติ ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ป่าสงวน ถ้ำ บึง ทะเลสาบ ทะเล ฯลฯ

ข. กลุ่มธรรมชาติดัดแปลง หมายถึง แหล่งท่องเที่ยวที่เกิดจากการที่มนุษย์เข้าไปดัดแปลงสภาพธรรมชาติ โดยยังคงสภาพความงามตามธรรมชาติอยู่ ได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ สวนสาธารณะ วนอุทยาน ฯลฯ

1.8.12.2 ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุสถาน และศาสนา

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญในทางประวัติศาสตร์ โบราณคดี หรือศาสนา ได้แก่ วัด

โบราณสถาน อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑ์ ศาสนสถาน อนุสาวรีย์ ฯลฯ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.8.12.3 ประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวอีกรูปแบบหนึ่งในลักษณะของพิธี งานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต สินค้าพื้นเมือง ไร่ สวน ฯลฯ

1.8.13 จุดท่องเที่ยวทางนิเวศวิทยา หมายถึง ตำแหน่งพื้นที่หรือบริเวณพื้นที่ที่มีลักษณะเด่นทางนิเวศวิทยา ดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้ชมหรือแวะชมจุดท่องเที่ยววนั้นได้ จุดท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวหลงหรือและชม เรียกว่า จุดแวะชม และจุดที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแต่ไม่แวะชม เรียกว่า จุดสนใจ

1.9 แนวความคิดและทฤษฎี

เป้าหมายสำคัญของการบริหารหรือการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ก็เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ได้วางไว้นั้น และจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดเตรียมวางแผนที่ดีไว้ล่วงหน้า ทั้งนี้เพราะการวางแผนเป็นการเตรียมการเพื่อการปฏิบัติ³ การวางแผนเป็นเรื่องที่คิดหรือคาดหวังว่าจะให้เกิดหรือให้มีผลในอนาคต แทนที่จะปล่อยให้มีการเกิดขึ้นเอง ตามแบบยถากรรม (Haphazard) ในการดำเนินการด้านใดก็ตาม ถ้าได้มีการวางแผนอย่างรอบคอบแล้วย่อมเกิดประโยชน์หลายประการ ได้แก่ ช่วยให้การใช้ทรัพยากรเป็นไปอย่างถูกต้อง เหมาะสม ช่วยประหยัดเวลาได้มาก ควบคุมมาตรฐานของงานได้สะดวกขึ้น การประสานงานเรียบร้อยยิ่งขึ้น และช่วยให้การบริการเป็นไปโดยสมเหตุสมผลยิ่งขึ้น⁴ ฉะนั้น ในปัจจุบันการพัฒนาจึงมุ่งความสนใจไปยังการวางแผนเป็นส่วนใหญ่ โดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนาได้มุ่งเน้นถึงการวางแผนพัฒนาในสาขาต่าง ๆ ทั้งทางด้านการบริหาร เศรษฐกิจ และสังคม อันเป็นเป้าหมายสำคัญในการพัฒนาประเทศ

การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นขบวนการต่อเนื่องที่จะต้องอาศัยทรัพยากรหลายอย่างในการดำเนินการ เช่น กำลังคน กำลังเงิน และระยะเวลา เช่นเดียวกันกับการพัฒนาในกิจกรรมอื่น ๆ การท่องเที่ยวจะพัฒนาไปในทิศทางและขนาดที่ถูกต้อง เหมาะสมหรือไม่เพียงไร จะขัดแย้งหรือสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในพื้นที่โดยส่วนรวมหรือไม่ขึ้นอยู่กับที่วางแผนเป็นสำคัญ⁵ การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะไม่แตกต่างไปจากทฤษฎีการวางแผนทั่ว ๆ ไป ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น 5 ขั้นตอนใหญ่ ๆ คือ

1. การรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องและสำรวจภาคสนาม
2. การวิเคราะห์และศึกษาข้อมูลที่ได้
3. การกำหนดปัญหา ข้อได้เปรียบและข้อเสียเปรียบด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่
4. การกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ เป้าหมาย และวิธีการพัฒนาการท่องเที่ยว
5. กำหนดแผนงาน และโครงการ

ขั้นตอนดังกล่าวนี้มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน สำหรับความเข้มข้นหรือรายละเอียดของแต่ละขั้นตอนจะไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับระดับของการวางแผนหรือเป้าหมายของการวางแผน

ระดับการศึกษาเบื้องต้น (Preliminary Study) เป็นการศึกษาแบบผสมผสานทุกสาขา ในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว เศรษฐกิจและสังคม โครงสร้างพื้นฐาน และด้านสิ่งแวดล้อม แต่เป็นไปในลักษณะกว้าง ๆ โดยสังเขป เพื่อพิจารณาถึงความเป็นไปได้ โอกาส และทิศทางของการพัฒนาการท่องเที่ยวนั้น ๆ ต่อไป ในขณะที่เดียวกันผลของการศึกษาจะชี้แนะทางการดำเนินการ และการแก้ไขปัญหาในระยะสั้นไว้ก่อนที่จะมีการจัดทำแผนหลักต่อไป เนื่องจากของการวางแผนในระดับนี้จะเน้นหนักในขั้นตอนที่ 1 และ 2 สำหรับขั้นตอนที่ 3 4 และ 5 จะมีความละเอียดน้อยลงตามลำดับ

การพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว หรือการพัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทยนั้น มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญ 2 ประการคือ

ประการที่หนึ่ง เพื่อให้นักท่องเที่ยวมีความสุขกายสบายใจ เกิดความประทับใจในประเทศไทยและประชาชนชาวไทย

ประการที่สอง เพื่อให้รัฐมีรายได้จากการท่องเที่ยวที่เข้ามาเที่ยวในประเทศไทย อันจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจของชาติ

การที่จะพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวสำหรับประเทศไทยให้ได้ผลดังกล่าวนั้น จำเป็นจะต้องพัฒนาควบคู่กันทั้งสองอย่างให้สมดุลย์กัน ไม่พัฒนาหนักไปทางด้านใดด้านหนึ่ง โดยเฉพาะ คือจะต้องให้รัฐมีรายได้จากการท่องเที่ยวสูงสุดและในขณะเดียวกันต้องให้นักท่องเที่ยวเกิดความประทับใจในประเทศและประชาชนชาวไทยมากที่สุด เช่นเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ทุกวันนี้ประชาชนส่วนมากนิยมการท่องเที่ยวกันมากขึ้น มีการศึกษาทางจิตวิทยาการท่องเที่ยว พบว่าสาเหตุของการเดินทางท่องเที่ยวมีมากกว่าหนึ่งประการ และเป็นผลมาจากการกระตุ้นหลาย ๆ อย่างรวมกัน และสิ่งที่เหมือนกันส่วนใหญ่ก็คือ การพักผ่อน แมคอินทอช (Mc Intosh) นักจิตวิทยาการท่องเที่ยวกล่าวว่า สิ่งกระตุ้นที่ก่อให้เกิดการท่องเที่ยวนั้นมี 4 ประเภท ได้แก่⁶

1. สิ่งกระตุ้นทางกายภาพ (Physical Motivators) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นเกี่ยวกับการพักผ่อนคลาย และการพักผ่อนทางกาย
2. สิ่งกระตุ้นทางวัฒนธรรม (Cultural Motivators) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่ให้เกิดการเดินทางท่องเที่ยว ไปต่างแดน เพื่อได้เรียนรู้กับประชาชนและสิ่งที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของสถานที่นั้น ๆ
3. สิ่งกระตุ้นระหว่างบุคคล (Interpersonal Motivators) ได้แก่ ความต้องการที่จะพบปะกับคนที่ได้ห่างเหินกันมานาน ไม่ว่าจะเป็น ญาติ พี่น้อง เพื่อน หรือความต้องการที่จะพบปะกับคนแปลกหน้าใหม่ ๆ เพื่อนฝูงใหม่ ๆ หรือความต้องการที่จะไปให้พ้นความเป็นอยู่ที่จำเจ
4. สิ่งกระตุ้นทางด้านฐานะและชื่อเสียง (Status and Prestige Motivators) ได้แก่ สิ่งกระตุ้นที่ทำให้เกิดการพัฒนามนุษย์ ซึ่งมักจะเกี่ยวกับธุรกิจ ผลประโยชน์ทางวิชาชีพ การศึกษา หรือเป็นงานอดิเรก

แหล่งท่องเที่ยวสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภท ตามลักษณะและการเกิด คือ

- (1) แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางโบราณสถาน โบราณวัตถุ สิ่งก่อสร้างทางประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปหัตถกรรม ชีวิตความเป็นอยู่ของชาวท้องถิ่นนั้น ๆ และ (2) แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่สวยงามซึ่งได้แก่ ทะเล ชายหาด เกาะ แก่ง บ่า เขา ถ้ำ ภูมิประเทศ ฯลฯ ในการพัฒนาเมื่อพิจารณาถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวทั้งสองประเภทนี้แล้วจะเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่สองจะมีผลต่อระบบนิเวศน์มากกว่าประเภทแรก ทั้งนี้ เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมีความเกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นส่วนประกอบหนึ่งของระบบนิเวศน์โดยตรง และเป็นไปอย่าง

กว้างขวาง ฉะนั้น โอกาสที่จะเกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศน์วิทยาจึงมีมาก ซึ่งอาจเป็นไปได้ทั้งทางบวกหรือลบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับลักษณะหรือรูปแบบของการพัฒนาเป็นสำคัญ

ในระบบนิเวศน์วิทยาใด ๆ ก็ตามจะมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ องค์ประกอบทางชีวภาพหรือสิ่งมีชีวิต และองค์ประกอบทางกายภาพหรือสิ่งไม่มีชีวิต องค์ประกอบทั้งสองมีหน้าที่สำคัญเป็นตัวของตัวเองในระบบนิเวศน์นั้น ๆ นอกจากนี้ทั้งสองยังมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในเรื่องการถ่ายเทพลังงาน และสารวัตถุต่าง ๆ ภายในระบบอย่างมีสมดุลย์ตามธรรมชาติ แต่ถ้ามีสิ่งใดแปลกปลอมเข้าไปยุ่งเกี่ยวหรือทำลาย จะทำให้สมดุลย์ทางธรรมชาติ (Balance of nature) ของระบบนิเวศน์นั้นเสียไป

แนวความคิดเชิงระบบนิเวศน์วิทยาบางประการที่ทำให้การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประสบผลสำเร็จทางด้านเศรษฐกิจของท้องถิ่น การตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างมีประสิทธิภาพ และการเสื่อมสลายของทรัพยากรและสภาพแวดล้อมให้เป็นไปอย่างน้อยที่สุด หรือไม่เกิดขึ้นเลยนั้น สิ่งที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสนใจอย่างมากและต้องนำมาประกอบการพิจารณาตัดสินใจในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวมีอย่างน้อย 4 ประการ คือ⁷

1. ความปรารถนาหรือความต้องการ (Desire) ของผู้ท่องเที่ยว คือ จะต้องทราบความต้องการในประเภทและบริการการท่องเที่ยวของคนส่วนใหญ่ในปัจจุบันและอนาคต

2. ความสามารถในการให้บริการ (Ability) ของนักท่องเที่ยวแหล่งท่องเที่ยวจะสามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวได้มาก จะต้องกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าใช้หรือค่าบริการที่สมเหตุสมผล การตั้งค่าธรรมเนียม ค่าใช้หรือค่าบริการไว้สูง จะทำให้นักท่องเที่ยวไปใช้บริการของสถานที่อื่นที่ถูกกว่า หรือตามอำนาจการจ่ายของตน

3. ความสะดวกในการเดินทางและการเข้าถึง (Mobility and Accessibility) สถานที่ท่องเที่ยวที่อยู่ไกลเกินไป ถึงแม้การคมนาคมจะสะดวกหรือสถานที่ท่องเที่ยวอยู่ใกล้แต่มีความลำบากในการเข้าถึง ย่อมทำให้ผู้ท่องเที่ยวท้อแท้ที่จะไปใช้บริการ เว้นแต่ สถานที่นั้นจะมีสิ่งดึงดูดใจหรือท้าทายนักท่องเที่ยวเท่านั้น

4. ความสามารถที่จะรับได้ของสถานที่ (Carrying Capacity) ถึงแม้ว่าสิ่ง

ที่พิจารณาในข้อ 1 ถึง 3 มีความเหมาะสมอย่างมาก แต่ถ้าความสามารถในการรับได้ของ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ที่ถูกพัฒนามีน้อย ย่อมทำให้การพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวเป็นไปได้ลำบาก ความสามารถในการรองรับได้นี้ แบ่งได้เป็น 3 ประการ คือ

ก. ความสามารถที่จะรับได้ทางกายภาพ (Physical Carrying Capacity) หมายถึงสภาพหรือลักษณะของสถานที่ท่องเที่ยวที่จะเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามความประสงค์ของเจ้าของหรือผู้จัดการ

ข. ความสามารถที่จะรับได้ทางสังคม (Social Carrying Capacity) หมายถึง ความสามารถและสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวที่จะพัฒนาเพื่อให้หรือขายบริการแก่ผู้มาเที่ยวจำนวนมาก

ค. ความสามารถที่จะรองรับได้เชิงนิเวศวิทยา (Ecological Carrying capacity) หมายถึงความสามารถของสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ ในและบริเวณที่ใกล้เคียงกับสถานที่ที่จะรับได้ ต่อการเปลี่ยนแปลงทางนิเวศวิทยาที่เกิดจากการพัฒนาสถานที่ดังกล่าวให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

การพัฒนาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาใด ๆ ก็ตาม การสูญเสียความเป็นธรรมชาติหรือคุณค่าบางอย่างทางธรรมชาติดูเหมือนเกิดขึ้นได้เสมอ เพื่อที่จะหวังผลจากการพัฒนานั้น ๆ ในกรณีของการพัฒนาการท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่มีความสวยงามตามธรรมชาติ ซึ่งเกี่ยวพันโดยตรงกับสภาพแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาตินานาชนิดนั้น จึงไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบต่อระบบนิเวศวิทยานั้นได้ เพียงแต่ความรุนแรงของผลกระทบที่เกิดขึ้นจะมีมากน้อยแตกต่างกันไป โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ เช่น ลักษณะและขนาดของสถานที่ท่องเที่ยวนั้น ๆ จำนวนนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการ การวางแผนและการจัดการ ผลกระทบดังกล่าวจะเห็นได้โดยทั่วไป เช่น แหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดและเกาะแก่งที่มีความสามารถที่จะรับได้ทางสังคมค่อนข้างสูง แต่การสร้างโรงแรม ที่พัก ร้านอาหาร และสถานบริการสันทนาการต่าง ๆ ที่มากเกินไปที่ธรรมชาติจะสามารถรับได้นั้น จึงก่อให้เกิดสภาพแวดล้อมที่เป็นพิษขึ้น จากคุณค่าทางธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษในกรณีนี้เกิดจากตัวการของบุคคล 2 กลุ่ม คือ ผู้ให้บริการและผู้มาใช้บริการ ดังนั้น การพัฒนาจึงไม่ควรมองผลกระทบที่เป็นทางบวกเท่านั้น แต่ควรที่จะมองถึงผลกระทบในทางลบที่อาจเกิดขึ้นด้วย ผลของการพัฒนาจึงจะสัมฤทธิ์ผลสูงสุด แนวความคิดเชิงนิเวศวิทยาสำหรับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่จะได้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด คือ เกิด

ประโยชน์ทางจิตวิทยา และทางเศรษฐกิจต่อประชาชนและประเทศชาติมากที่สุด แต่มีผลกระทบเชิงนิเวศน์วิทยาต่อสภาพแวดล้อมน้อยที่สุด มีดังนี้

1. การวิเคราะห์ทำเลที่ตั้ง (Situation and site analysis) ของบริเวณที่พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว การวิเคราะห์ทำเลหมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับสภาพสังคม- เศรษฐกิจของประชากร ลักษณะทางกายภาพและชีวภาพของสถานที่อื่นโดยรอบสถานที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวว่าเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาหรือไม่ การวิเคราะห์ทำเลไม่เพียงแต่ทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวลักษณะเดียวกันพัฒนาขึ้นบ้างแล้วหรือยัง แต่ยังสามารถทำให้ทราบถึงความปรารถนา ความสามารถของประชาชนที่จะเดินทางไปใช้บริการด้วย ถ้าพบว่าลักษณะทำเลไม่เอื้ออำนวยก็ไม่ควรพัฒนา ซึ่งเท่ากับเป็นการอนุรักษ์ความเป็นธรรมชาติเอาไว้

การวิเคราะห์ที่ตั้ง หมายถึง การศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับลักษณะทางกายภาพของพื้นที่ที่จะพัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยวว่ามีความเหมาะสมที่จะทำให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยวตามความประสงค์ของผู้เป็นเจ้าของหรือไม่ การวิเคราะห์ที่ตั้งทำให้ผู้เกี่ยวข้องทราบว่าแหล่งน้ำ พลังงาน ทรัพยากร และสารวัตถุอื่นที่จำเป็นมีพร้อมที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้หรือไม่ นอกจากนี้ ผลที่ได้จากการวิเคราะห์ยังทำให้ทราบถึงการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงลักษณะทางภูมิศาสตร์ (Geomorphological aspects) ว่าควรทำอย่างไรหรือไม่

2. การศึกษาศักยภาพเชิงนิเวศน์วิทยาของพื้นที่โดยเน้นที่องค์ประกอบของระบบนิเวศน์เชิงชีวภาพพืชพันธุ์ต่าง ๆ มีความสำคัญมากต่อระบบนิเวศน์ในฐานะที่เป็นตัวเปลี่ยนแปลงและเป็นจุดเริ่มต้นของการถ่ายเทพลังงานและเป็นตัวจักรสำคัญในการถ่ายเทสารวัฏจักรต่าง ๆ ก็มีหน้าที่รับช่วงในการถ่ายเทพลังงานและสารวัฏจักรในระบบนิเวศน์ การให้ความสำคัญต่อการปรากฏของพืชพันธุ์และสัตว์ประเภทต่าง ๆ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว นอกจากจะคงความเป็นระบบนิเวศน์ที่มั่นคงของพื้นที่ไว้แล้ว พืชและสัตว์ดังกล่าวยังเป็นสิ่งดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการของสถานที่เพิ่มมากขึ้น

3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวควรให้ความสำคัญอย่างยิ่งที่จะให้มีการทำลายความเป็นธรรมชาติและคุณค่าต่าง ๆ ของสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด ความสวยงามตามธรรมชาติและความเป็นธรรมชาติ เป็นสิ่งที่มีมนุษย์สามารถชื่นชมและซาบซึ้งได้อย่างไม่มีวันเบื่อหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. หลักทางนิเวศน์วิทยาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติควรนำมาประยุกต์ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว หลักการอนุรักษ์นี้ไม่เหมือนกับหลักทางเศรษฐศาสตร์ที่มุ่งเน้นการนำเอาทรัพยากรธรรมชาติมาใช้ประโยชน์และไม่เหมือนกับหลักของนักถนอมทรัพยากรธรรมชาติ (Preservationist) ที่มุ่งเน้นการเก็บรักษาทรัพยากรเอาไว้โดยไม่นำมาใช้ประโยชน์ หลักทางนิเวศน์วิทยามีตำแหน่งอยู่ระหว่างหลักทางเศรษฐศาสตร์และหลักของนักถนอมทรัพยากรธรรมชาติ คือ เน้นการนำทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถใช้ประโยชน์ได้มาใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยมีการอนุรักษ์ส่วนที่ยังไม่สามารถใช้ประโยชน์ได้เอาไว้ และในขณะเดียวกันก็มีการเสริมสร้างทรัพยากรในส่วนที่ถูกใช้ไปแล้วด้วย

5. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรเน้นการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง พื้นฟูสภาพของพื้นที่ที่หมดสภาพและไม่ได้ใช้ทำประโยชน์อย่างอื่น การใช้พื้นที่ลักษณะดังกล่าวเป็นการได้ประโยชน์สองทางจากการพัฒนา คือ ได้แหล่งท่องเที่ยวที่มีการทำลายระบบนิเวศน์น้อยที่สุด และการพัฒนาการจัดการที่ดียังก่อให้เกิดความมั่นคงเชิงนิเวศน์วิทยากับพื้นที่มากขึ้น

6. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประเภทความสวยงามของป่าเขาต้องไม่บุกรุกเข้าไปในเขตป่าไม้ที่ต้องคงสภาพเอาไว้ เป็นเขตต้นน้ำและเขตหวงห้ามของทางราชการอย่างเด็ดขาด

7. พลังงานที่ใช้ในแหล่งท่องเที่ยว ควรได้มาโดยวิธีการที่มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบและขั้นตอนการเปลี่ยนแปลงรูปแบบน้อยที่สุด ทั้งนี้เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพของพลังงานที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้สูงสุดและเกิดการสูญเสียพลังงานน้อยที่สุด ถ้าสถานที่ท่องเที่ยวสามารถพัฒนาเอาพลังงานจากดวงอาทิตย์มาใช้ได้โดยตรงมากที่สุดจะเป็นผลดีอย่างมากต่อระบบนิเวศน์ โดยที่ทรัพยากรอื่นที่มีในพื้นที่ไม่ถูกทำลายและสภาวะแวดล้อมของพื้นที่ก็ไม่เป็นมลภาวะ

8. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ควรให้ความสำคัญแก่ปัญหาสภาวะแวดล้อม เป็นพิเศษ ผู้ไปใช้บริการของสถานที่ท่องเที่ยวส่วนมากต้องการความสบายหู สบายตาและสบายใจ การให้บริการกิจการใดหรือกิจกรรมใดก็ตาม ควรคำนึงถึงสุขภาพจิตและสุขภาพทางร่างกายของผู้ใช้บริการด้วย กิจกรรมที่สร้างมลภาวะทางเสียง สายตา (Visual Pollution) หรือกลิ่นที่ไม่ถึงปรารถนา ควรหาทางจำกัดและกำจัด ปัญหาที่มีผู้มาใช้บริการมากเกินไป หรือเกินความสามารถที่จะรับได้ทางสังคม สามารถก่อให้เกิดมลภาวะดังกล่าวแล้วยังมีอีกปัญหาหนึ่งคือ ขยะมูลฝอย ซึ่งนอกจากจะทำให้เกิดมลภาวะทางสายตาและกลิ่นเสียแล้ว ยังเป็นผลถึงลูกโซ่และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการถ่ายเทพลังงานและสาร วัตถุในพื้นที่ได้ถ้าไม่มีการจัดการที่ดี ซึ่งเป็นผลต่อความมั่นคงของระบบนิเวศน์ต่ำลง

นิเวศน์วิทยาเป็นปัจจัยอย่างหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้นักท่องเที่ยวสามารถท่องเที่ยวไปอย่างมีความสุข สนุกเพลิดเพลิน เพราะนอกจากจะได้พบเห็นสภาพแวดล้อมในแหล่งใหม่ ๆ แล้วยังได้รับความรู้แปลก ๆ ใหม่ ๆ เพิ่มขึ้นอีกด้วย แต่การที่จะท่องเที่ยวไปและแสวงหาความรู้เพิ่มเติมในลักษณะนิเวศน์วิทยานี้ จำเป็นต้องอาศัยคู่มือในการเดินทางที่ประกอบด้วย เส้นทางที่เดินทางท่องเที่ยว จุดสนใจ จุดแวะพัก ปัจจัยทางนิเวศน์วิทยา เพื่อการท่องเที่ยว นอกจากนี้ยังมีคำอธิบายเฉพาะจุดที่แสดงความสัมพันธ์ของระบบนิเวศน์ในจุดต่าง ๆ ตามรายการที่ผ่านไป โดยให้มีข้อความกระชับและสามารถให้ผู้อ่านมองเห็นภาพพจน์เฉพาะแห่งได้หรือจะมีภาพประกอบคำบรรยายเหล่านั้นเพื่อความเข้าใจที่ดี

1.10 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

"สิ่งแวดล้อมสัญจร การท่องเที่ยวเชิงระบบ" คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กล่าวถึงรูปแบบของคู่มือการท่องเที่ยวเชิงระบบว่ามีอยู่ 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นเอกสารแผ่นพับที่กล่าวแนะนำการปฏิบัติตัวหรือการเตรียมตัวเบื้องต้น มีการแนะนำสถานที่ท่องเที่ยว โดยไม่มีรายละเอียด แต่ผู้อ่านเอกสารจะมีความเข้าใจในพื้นที่ เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก และปัจจัยสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว อีกส่วนหนึ่งจะเป็นคู่มือรายละเอียดภายในประกอบด้วยรายละเอียดของพื้นที่ เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก ปัจจัยสิ่งแวดล้อมเพื่อการท่องเที่ยว และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ระยะเวลาเดินทางประจำวัน ตัวอย่างคู่มือการเดินทางมีดังนี้

ตัวอย่างคู่มือการเดินทาง

สิ่งแวดล้อมสัญจร : การท่องเที่ยวเชิงระบบ

พื้นที่ : บางส่วนของภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และภาคตะวันออก

เส้นทางหลัก : - ทางหลวงหมายเลข 1 (กท.-สระบุรี-พุทธบาท)

- ทางหลวงหมายเลข 2 (สระบุรี-นครราชสีมา) ...

- ทางหลวงหมายเลข 36 (ระยอง-บางละมุง)

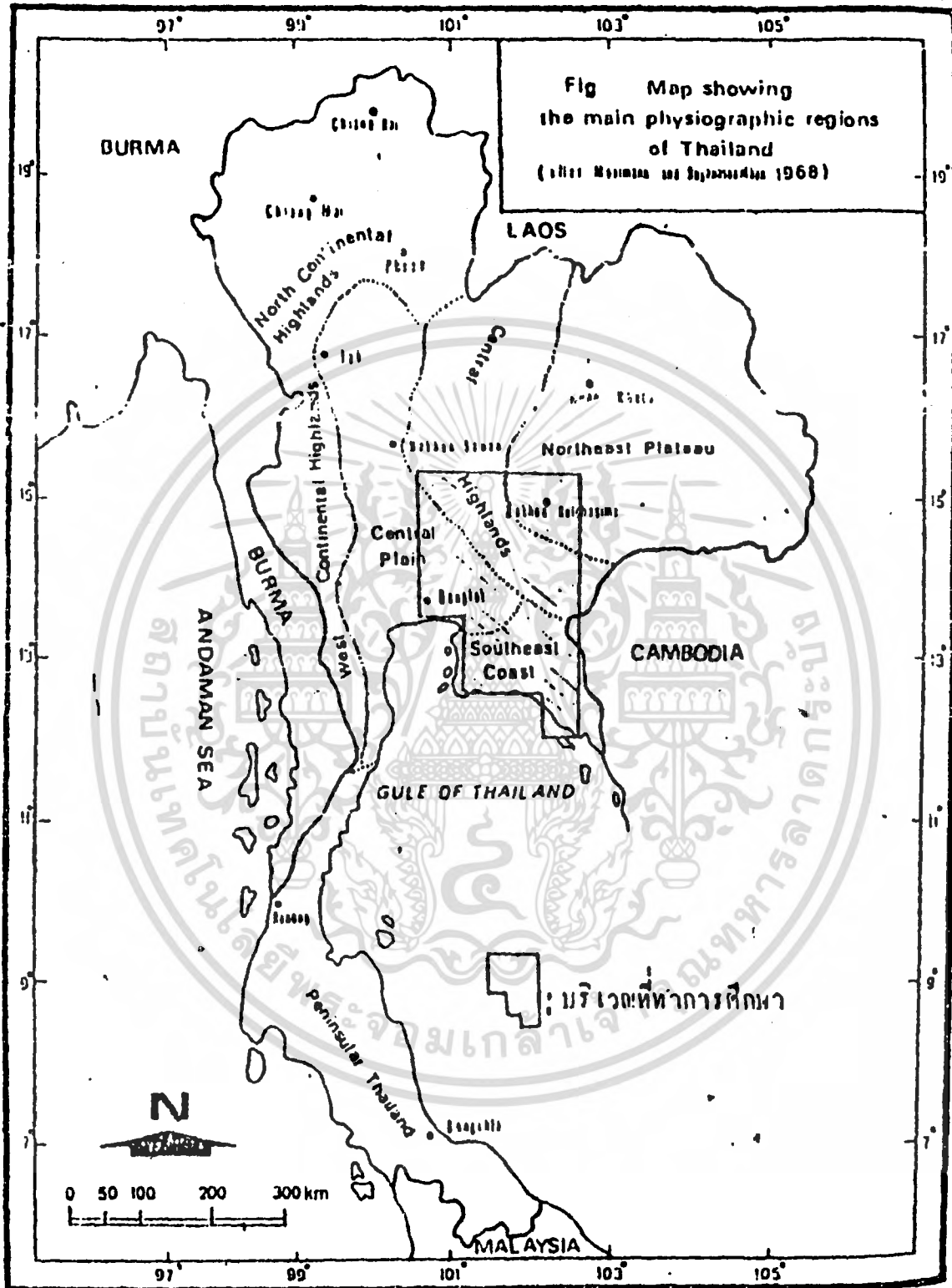
- ทางหลวงหมายเลข 3 (ชลบุรี-กรุงเทพฯ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้ว่าเรื่องจรรยาบรรณวิชาการและวิชาชีพของบัณฑิตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่หมายเลข 2 แสดงเส้นทางสิ่งแวดล้อม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่หมายเลข ๑ บริเวณที่ทำการศึกษารวมพื้นที่ ๘ เขต

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เส้นทางร่วม - ทางหลวงหมายเลข 21 (สระบุรี-พัฒนานิคม) ...

ระยะทาง ประมาณ 800-1000 กิโลเมตร (คิดประมาณโดยรวมระยะทางเส้นทาง
ย่อยไป-กลับด้วย)

รายละเอียดการเดินทาง

วันที่ 1 จุดเริ่มต้น กรุงเทพฯ (Central plain)

เส้นทาง : ทางหลวงหมายเลข 1-2 ระยะทางประมาณ 180 ก.ม.

จุดสนใจ : 1) ทุ่งราบรังสิต ปทุมธานี
2) การทำปูนขาวจากหินปูน - แหล่งหินอ่อน อ.พระพุทธบาท
จ.สระบุรี ...

แหล่งศึกษาเรียนรู้ในเส้นทาง :
1) Rock out crop ริมถนนสระบุรี - เพชรบูรณ์ บ้านช่องสาริกา
อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี
2) ดินทรายแป้งบริเวณ อ.หินกอง จ.สระบุรี
3) แหล่งปูนมาร์ล บริเวณ อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี ...

แหล่งท่องเที่ยว : น้ำตกมากเหล็ก/อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่

จุดแวะพัก : ไร่สุวรรณจากกลกิจ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา (ในความควบคุม
ดูแลของสถาบันวิจัยข้าวโพด - ข้าวฟ่างแห่งชาติ มหาวิทยาลัยเกษตร
ศาสตร์)

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมสังเคราะห์ :

- 1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วันที่ 2 : ที่สูงตอนกลาง - บางส่วนของที่ราบสูงโคราช (central highland Korat plateau)

เส้นทาง : ทางหลวงหมายเลข 2 ระยะทางประมาณ 185 ก.ม.

จุดสนใจ : 1) หินกาบเขابันไคมาหรือหนองบัวแดง อ.ปากช่อง
2) ลำตะคอง อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา
3) ด่านเกวียน อ.โชคชัย จ.นครราชสีมา

แหล่งศึกษาร่วมเพื่อสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ :

- 1) การปลูกป่าบริเวณเขาเตียน เขาเขื่อนล้น อ.ปากช่อง
- 2) การศึกษาสภาพของดินบริเวณไร้สุวรรณฯ อ.ปากช่อง ...

แหล่งท่องเที่ยว : ประสาทหินพิมาย - ไทรงาม อ.พิมาย จ.นครราชสีมา

จุดแวะพัก : ศูนย์ส่งเสริมวิจัยการปลูกป่าและเพาะพันธุ์กล้าไม้ (CICA) กรมป่าไม้
อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา
: ตัวเมืองจังหวัดนครราชสีมา

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ :

- 1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ...

วันที่ 3 : Korat plateau - Southeast coast

เส้นทาง : ทางหลวงหมายเลข 304 ระยะทางประมาณ 200 ก.ม.

จุดสนใจ : 1) Ecotone ของป่าเต็งรัง และป่าดิบแล้ง ในสถานีวิจัยสิ่งแวดล้อม
สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ อ.ปักธงชัย จ.นครราชสีมา
2) จุดการพังทลายของหินชุดพระวิหาร บ้านน้ำเค็ม อ.ปักธงชัย ...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งศึกษาร่วมในเส้นทาง :

- 1) Volcanic Incrusion บริเวณ Scarp slope ของหินทรายชุดพระวิหาร และหินทรายชุดภูกระดึง
- 2) Intermontane basin อุทยานแห่งชาติทับลาน อ.นาดี จ.ปราจีนบุรี ...

แหล่งท่องเที่ยว : น้ำตกเขาสอยดาว น้ำตกพลิว จังหวัดจันทบุรี

- จุดแวะพัก :
- 1) บ้านพักเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเขาสอยดาว อ.โป่งน้ำร้อน
 - 2) โรงแรมในอำเภอเมือง จันทบุรี

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมสังจร :

- 1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ...

วันที่ 4 : ชายฝั่งทะเลภาคตะวันออก (Southeast coast)

เส้นทาง : ทางหลวงหมายเลข 3 ระยะทางประมาณ 300 ก.ม.

- จุดสนใจ :
- 1) แหล่งแร่พลอย อ.บ่อไร่ จ.ตราด
 - 2) ฟาร์มการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายเลน อ.แหลมสิงห์ จ.จันทบุรี ...

แหล่งศึกษาร่วมในเส้นทาง :

- 1) อุทยานแห่งชาติน้ำตกพลิ้ว (เขาสระบาป) อ.เมือง จ.จันทบุรี
- 2) โรงงานแยกก๊าซธรรมชาติ ต.มาบตาพุด อ.เมือง จ.ระยอง ...

แหล่งท่องเที่ยว : หาดพัทยา, หาดแม่พิมพ์, อุทยานแห่งชาติเกาะเสม็ด-เขาแหลมหญ้า

- จุดแวะพัก :
- 1) พัทยา
 - 2) กลับกรุงเทพฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยสี่แวล้อมลัญจร

- 1) ธรรมเนียมและธรรมเนียมฐาน
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน ...

จุดแวะพักรับประทานอาหาร

วันที่ 1

- อาหารกลางวัน : จังหวัดสระบุรี
อาหารเย็น : อำเภอปากช่อง/อำเภอเมืองนครราชสีมา

วันที่ 2

- อาหารเช้า : อำเภอปากช่อง
อาหารกลางวัน : อำเภอเมืองนครราชสีมา
อาหารเย็น : จุดที่กำหนดพัก

วันที่ 3

- อาหารเช้า : จุดแวะพักค้างคืน
อาหารกลางวัน : กบินทร์บุรี
อาหารเย็น : จุดแวะพักค้างคืน/ตัวเมืองจันทบุรี

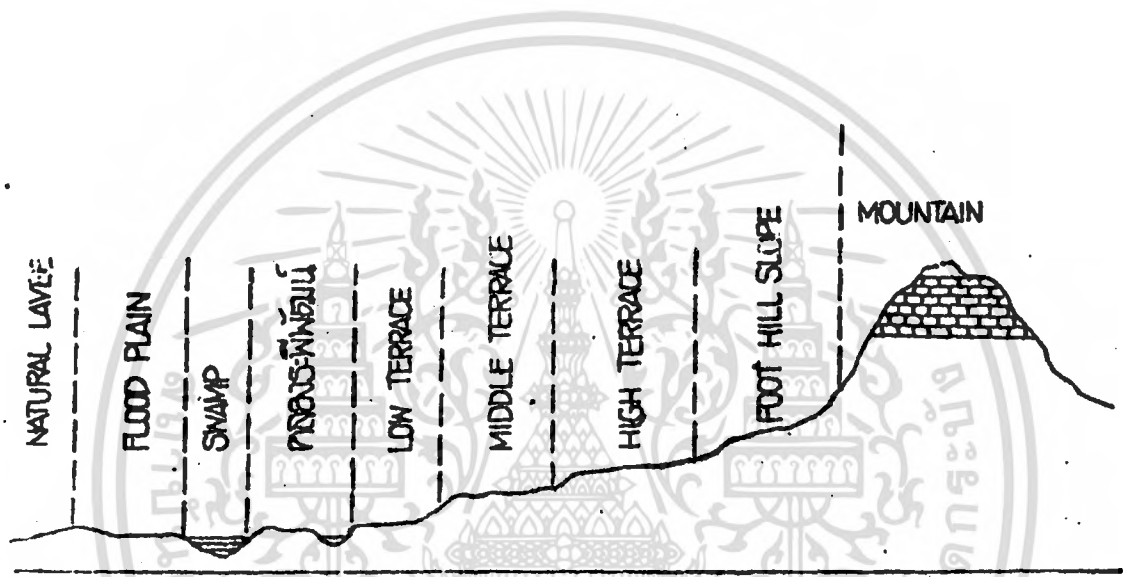
วันที่ 4

- อาหารเช้า : จุดแวะพักค้างคืน
อาหารกลางวัน : จังหวัดตราด/จังหวัดจันทบุรี
อาหารเย็น : จุดแวะพักค้างคืน/พัทยา

สิ่งที่ควรทำ

- ในกรณีที่พักเป็นของหน่วยราชการ โปรดติดต่อกับหน่วยราชการ ฯ ล่วงหน้า พร้อมทั้งบอกรายละเอียดผู้ลัญจร เพื่อประโยชน์ในการเตรียมอาหาร ที่พัก สำหรับผู้ลัญจรด้วย
- หากเป็นการไม่สะดวกที่จะพักกับหน่วยราชการต่าง ๆ โรงแรมตามจุดแวะพักใกล้เคียงจะสะดวกที่สุดในการพักค้าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ CROSS SECTION บริเวณพื้นที่ราบภาคกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแสดงความสัมพันธ์ของระบบนิเวศน์สิ่งแวดล้อมเฉพาะจุดสนใจ

Area 1 : บริเวณที่ลุ่มภาคกลาง (Central plain)

จุดสนใจ : หุบรังสิต

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมสังขจร

1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน

สภาพพื้นที่โดยทั่วไปเป็นที่ราบสูงจากระดับน้ำทะเลประมาณ 2-5 เมตร พื้นที่ส่วนใหญ่เกิดจากการทับถมของดินตะกอนน้ำจืด ...

2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน

ลักษณะของตะกอนดินที่พบในพื้นที่ภาคกลางส่วนใหญ่เป็นตะกอนดินที่มีอนุภาคขนาดดินเหนียว (clay) ที่ตกตะกอนในยุค tertiary และ Quaternary ...

3) ป่าไม้และพืชพันธุ์ธรรมชาติ

บริเวณที่ราบรังสิตนี้แต่เดิมสันนิษฐานว่าเคยเป็นปากอ่าวมีน้ำทะเลท่วมถึงมาก่อน ในสภาพเดิมเคยเป็นป่าชายเลน แต่ปัจจุบันไม่มีสภาพนั้นอีกแล้ว ...

4) อุทกวิทยาและแหล่งน้ำ

เนื่องจากบริเวณนี้เคยเป็นทะเลมาก่อน จึงมีตะกอนที่ได้รับอิทธิพลของน้ำทะเลหลงเหลืออยู่มาก ในสภาพของ Mixed Environment ดินมีสภาพความเป็นกรดสูงจึงเกี่ยวข้องกับความเป็นกรดเป็นด่างของน้ำด้วย ...

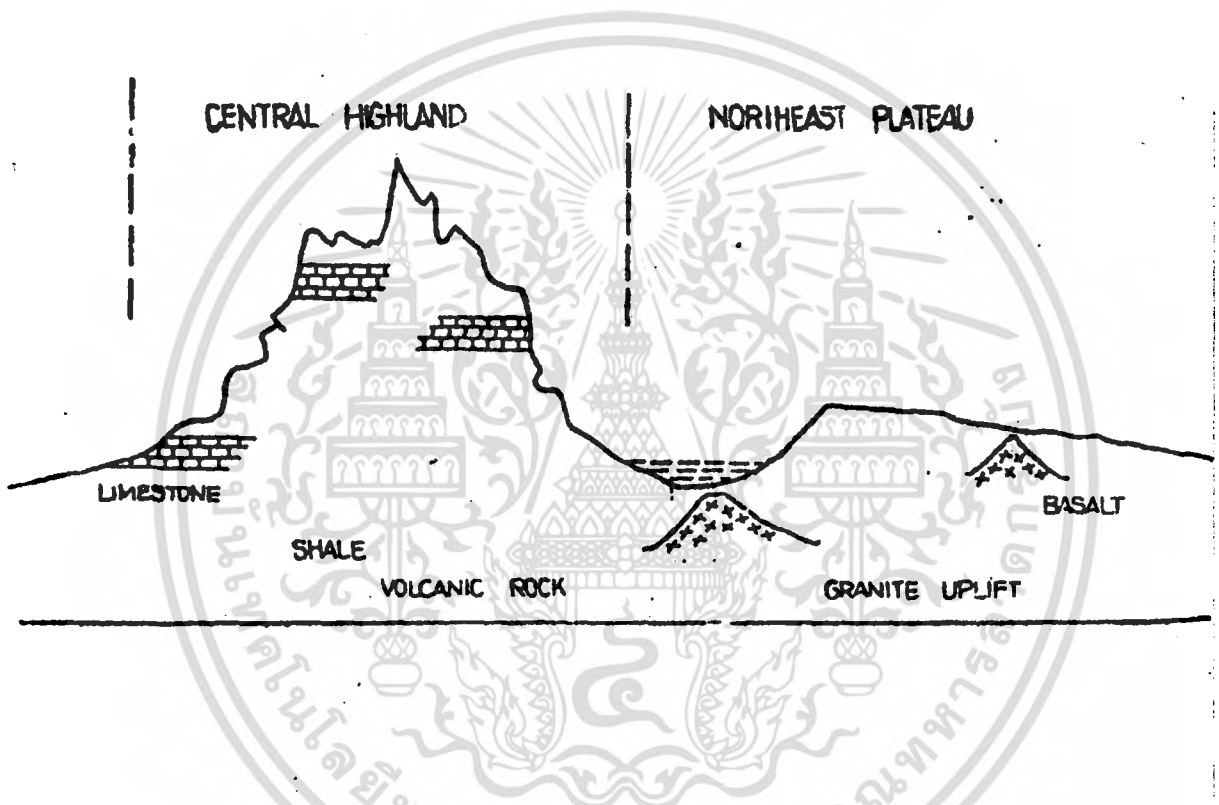
Area 2 : บริเวณที่สูงตอนกลาง (Central highland) อ.พระพุทธบาท

จ.สระบุรี อ.พัฒนานิคม จ.ลพบุรี และ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

จุดสนใจ : - Karst topography อ.พระพุทธบาท จ.สระบุรี

- ไร่สุวรรณจากกลกิจ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพ CROSS SECTION บริเวณที่สูงตอนกลางและเขตกึ่งสูงโคราช

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม :

- 1) ธรณีวิทยาโดยทั่วไปประกอบด้วยหินปูนยุคคาร์บอนิเฟอรัส (Carboniferous) ถึงเพอร์เมียม (Permian) หินดินดาน (Shale) ยุคแคมเบรียน (Cambrian) บางส่วนมีการแทรกหินของหินอัคนี เช่น หินแกรนิต แอนดีไซต์ ...
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ของดิน ส่วนใหญ่จะเป็นดินเหนียว ซึ่งมีวัตถุต้นกำเนิดจากหินปูน ดินชั้นบนจะมีสีคล้ำบางแห่งเป็นสีแดงหรือสีน้ำตาลปนแดง ...
- 3) ป่าไม้และพืชพันธุ์ธรรมชาติ ในภาพรวมป่าไม้จะเป็นป่าเบญจพรรณ (Mixed deciduous) บริเวณอำเภอพระพุทธบาท และอำเภอพัฒนานิคม ...
- 4) อุทกวิทยาและแหล่งน้ำ เนื่องจากบริเวณที่สูงตอนกลางมีลักษณะภูมิประเทศแบบ Karst topography โครงสร้างทางธรณีส่วนใหญ่เป็นหินปูน มีบ่อยุบตัว (Sink hole) อยู่ทั่วไป จึงทำให้การอำนวยน้ำในพื้นที่มีปัญหา ...

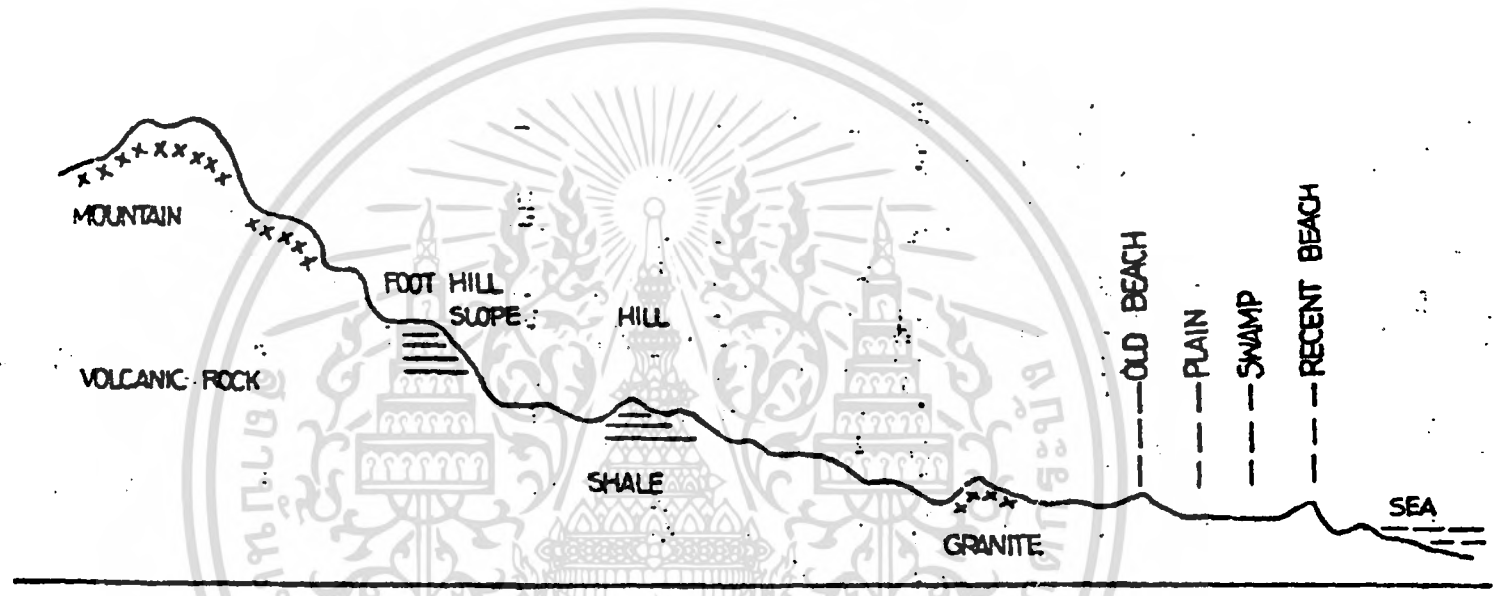
Area 3 : บริเวณที่ราบสูงโคราช (Korat plateau)

จุดตัวอย่าง : สถานีวิจัยสิ่งแวดล้อมเขาสะแกกราช, บ้านน้ำเค็ม อ.ปักธงชัย

ปัจจัยสิ่งแวดล้อม :

- 1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน สภาพทั่วไปทางธรณีเป็นหินทรายกลุ่มหินโคราช (Korat group) วางตัวทำมุมประมาณ 5° Dip ไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ส่วนใหญ่ของหินมีอายุประมาณ Triassic และ Jurassic ...
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ เนื่องจากสภาพทั่วไปเป็นหินทรายเมื่อสลายตัวจะทำให้ดินทรายซึ่งมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ดังนั้น ดินในที่ราบสูงโคราชจึงมักเป็นดินทราย แต่จะมีบางบริเวณมีความสมบูรณ์บ้าง เช่น ดินริมแม่น้ำมูล ชี ...
- 3) ป่าไม้และพืชพันธุ์ธรรมชาติ สภาพเดิมเป็นป่าดิบแล้งมีไม้มีค่าทางเศรษฐกิจ อยู่ เช่น ไม้ตะเคียน ประดู่ เป็นต้น แต่ได้ถูกบุกรุกแผ้วถางไปจนเกือบหมดเหลืออยู่เฉพาะบาง

บริเวณนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพตัดขวาง พื้นที่ชายฝั่งทั้งหมดภาคตะวันออก

4) อุทกวิทยาและแหล่งน้ำ บริเวณของที่ราบสูงโคราชมีแหล่งน้ำสำคัญปรากฏอยู่ คือ เขื่อนลำตะคอง และเขื่อนลำพระเพลิง ซึ่งก่อสร้างในบริเวณช่องเขา ...

Area 4 : บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลตะวันออก (Southeast coast) จังหวัด
ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด ชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา

สภาพทั่วไปของพื้นที่ :

โดยทั่วไปมีภูเขาสูงอยู่ทางตอนกลางของพื้นที่และมีหาดทรายอยู่ตามบริเวณชายฝั่ง บริเวณอำเภอสัตหีบเป็นแกรนิต อำเภอศรีราชาเป็น Quartsite - phillite เขตจังหวัด ชลบุรี บางส่วนเป็น hutneisis และ Chist ...

จุดตัวอย่าง : ตำบลหนองบอน อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราด

ปัจจัยสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำ :

- 1) ธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน เป็นบริเวณที่มีการแทรกดันของหินบะซอลท์ ซึ่งมี ส่วนสัมพันธ์กับการเกิดแร่รัตนชาติ ประเภท พลอย ...
- 2) ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยทั่วไปดินจะเกิดจากการผุพังละลายของ หินทั้งหินดินดานและหินภูเขาไฟ ซึ่งมีคุณสมบัติผุพังได้ง่าย เนื้อดินหนามีการระบายน้ำดี ส่วนใหญ่ เป็นดินกลุ่มดิน ...
- 3) ป่าไม้และพืชพันธุ์ธรรมชาติ โดยที่สภาพทั่วไปมีฝนตกชุก และดินมีความอุดม- สมบูรณ์ค่อนข้างสูงอยู่แล้ว พืชพันธุ์โดยเฉพาะป่าไม้จะเป็นป่าดิบชื้น ...
- 4) อุทกวิทยาและแหล่งน้ำ เนื่องจากมีพื้นที่จำกัดและอยู่ใกล้ทะเล ลำน้ำจึงเป็น ลำห้วยเล็ก ๆ ล้น ๆ ปัจจุบันทางน้ำถูกทำให้เปลี่ยนสภาพไป ...

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"แผนพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงระยะแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6" การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รัฐบาลได้กำหนดแนวทางหรือนโยบายเพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานไว้ดังนี้

- วัตถุประสงค์

วัตถุประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 6 ได้กำหนดไว้ 2 ประการคือ

1. เพื่อเพิ่มรายได้จากการท่องเที่ยวเป็นเป้าหมายหลัก โดยให้ความสำคัญกับการจ้างงานและการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่นควบคู่กันไป
2. เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นสื่อในการสร้างความภาคภูมิใจ ในความเป็นไทย

กลวิธีที่สำคัญที่จะทำให้บรรลุถึง วัตถุประสงค์ดังกล่าวข้างต้น คือจะต้องพยายามให้มีการท่องเที่ยวระหว่างประเทศ และการท่องเที่ยวภายในประเทศ ให้มีการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ทั่วประเทศเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งการพยายามให้นักท่องเที่ยวเพิ่มเวลาการพักและค่าใช้จ่ายให้มากขึ้น ซึ่งจะต้องมีกลวิธีในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การบริการ และความสะดวกสบายต่าง ๆ และกลวิธีการพัฒนาด้านตลาด อย่างไรก็ตาม ในด้านของการดำเนินงาน เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทุกแห่งมีศักยภาพในการพัฒนาไม่เท่ากัน ดังนั้น แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งจึงไม่สามารถมีบทบาทเดียวกันได้ในการตอบสนองกลวิธีโดยส่วนรวมของประเทศ การศึกษานี้จึง เป็นส่วนหนึ่งของการบ่งชี้ศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยวและข้อเสนอแนะที่จะให้บรรลุ วัตถุประสงค์ของประเทศ

- นโยบาย

วัตถุประสงค์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวช่วงระยะแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ตามที่ได้กำหนดไว้ นั้น ได้พยายามที่จะให้มีความสอดคล้องหรือสนับสนุนกับแนวทางในการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ในช่วงระยะเวลาดังกล่าว และการที่จะดำเนินการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ นั้น รัฐบาลได้กำหนดแนวทางหรือนโยบาย เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงานและกำหนดโครงการไว้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สร้างระบบความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนาการท่องเที่ยวและการส่งเสริมการตลาดให้เป็นไปโดยสอดคล้องและทิศทางเดียวกัน
2. เน้นการปรับปรุงคุณภาพของสินค้าท่องเที่ยวที่มีอยู่แล้ว และการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 5 ให้ดีขึ้น
3. เสริมสร้างสินค้าทางการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและให้เด่นเป็นประจำปี เพื่อนำสินค้านี้ไปเผยแพร่ต่อไป
4. ส่งเสริมการจัดระเบียบธุรกิจและการบริการทางการท่องเที่ยวให้มีมาตรฐานดี
5. เสริมสร้างความมั่นใจและความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
6. เน้นการส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่มีคุณภาพศักยภาพ และมีส่วนแบ่งตลาดในระดับสูง และแสวงหาตลาดการท่องเที่ยวใหม่ โดยพิจารณาภาวะการณ์ความผันผวนทางเศรษฐกิจของโลก
7. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศในการส่งเสริมการตลาด
8. ส่งเสริมให้มีการประชุมนานาชาติเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย
9. ส่งเสริมและชักจูงชาวไทยและผู้ที่พักอาศัยอยู่ในประเทศไทย เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศให้มากขึ้น
10. ส่งเสริมความรู้ ความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการท่องเที่ยว และสร้างภาพพจน์ที่ดีของการท่องเที่ยวที่ดีในท้องถิ่น
11. ส่งเสริมและประสานการลงทุนพัฒนาการท่องเที่ยวของภาครัฐบาลและเอกชน ให้เป็นไปโดยสอดคล้องกันและเพื่อประโยชน์ทางการท่องเที่ยวของประเทศ
12. สนับสนุนการลงทุนด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดมูลค่าเพิ่มทางการท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น- อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. ส่งเสริมสนับสนุนและประสานงานให้มีการลงทุนขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อให้รับกับความต้องการของนักท่องเที่ยว ระดับกลาง

14. ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างภาครัฐบาลและ เอกชน ทั้งในด้านการส่งเสริม ด้านการพัฒนา และในด้านของการจัดเก็บข้อมูล และการศึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

"การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับภาคตะวันตก"

- จุดประสงค์ของการพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันตก

จากการศึกษาเพื่อวางแผนพัฒนาภาคตะวันตก ได้กำหนดจุดประสงค์หลักไว้

2 ประการ คือ

1. เพิ่มเงินตราต่างประเทศ จากการพัฒนาการท่องเที่ยว
2. เพื่อกระตุ้นการพัฒนา ซึ่งจะส่งผลให้ได้ผลตอบแทนสูงสุดแก่พื้นที่ภาคตะวันตกในรูปของรายได้และการจ้างงาน โดยมีการเปลี่ยนแปลงทางสิ่งแวดล้อมและทางสังคม น้อยที่สุด

- กลยุทธ์การพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันตก

เนื่องจากสภาพการพัฒนาในภาคตะวันตกได้เปลี่ยนไปตั้งแต่ได้มีการศึกษาวางแผนการพัฒนาภาคตะวันตก ซึ่งข้อเสนอแนะในการศึกษาดังกล่าวก็ได้มีการนำไปสู่การปฏิบัติบ้างแล้วในบางส่วน นอกจากนี้กลยุทธ์ที่กำหนดในการพัฒนาการท่องเที่ยวในภาคตะวันตก ยังได้กำหนดแนวทางสำหรับแผนหลักการพัฒนาการท่องเที่ยวหัวหิน-ชะอำไว้ด้วย ซึ่งประกอบด้วย 2 ส่วนหลักที่สำคัญคือ

1. ขยายและเพิ่มความหลากหลายของแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดใจในภาคตะวันตก เพื่อเพิ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศให้มากขึ้น

2. เพิ่มโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นและให้การสนับสนุนด้านการเงิน เพื่อส่งเสริมการลงทุนในด้านโรงแรมและที่พัก และการบริการที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้น เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ให้เพิ่มระยะเวลาพักในการท่องเที่ยวในภาคตะวันตก ให้มากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

"แผนหลักพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์" การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้เสนอผลการศึกษาวางแผน กำหนดแผนงานและโครงการพัฒนา ตลอดจนการประเมินผลกระทบและแนวทางปฏิบัติ โดยประกอบด้วย บทที่ 1 ได้กล่าวถึงความเป็นมาของโครงการ วัตถุประสงค์ของแผนหลัก ขอบเขตโครงการ แนวความคิดในการวางแผน บทที่ 2 เป็นการเสนอกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยว ประกอบด้วย การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติ การพัฒนาการท่องเที่ยวระดับภาคตะวันตก และการเปรียบเทียบหัวหิน-ชะอำ กับแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ จากผลการศึกษาแหล่งนี้จะเป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ ในบทที่ 3 เสนอภาพโดยทั่วไปของพื้นที่วางแผนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ซึ่งเป็นผลการศึกษาของแต่ละสาขาการศึกษา ประกอบด้วย สภาพทางกายภาพ และสิ่งแวดล้อม สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ทรัพยากรการท่องเที่ยว และตลาดการท่องเที่ยว ซึ่งได้พิจารณาแนวโน้มและทำการพยากรณ์เพื่อกำหนดเป้าหมายในการพัฒนาในอนาคตจากผลการศึกษาดังกล่าว ได้บ่งชี้ศักยภาพ ปัญหา และข้อจำกัดในการพัฒนาการท่องเที่ยวและข้อเสนอแนวทางการพัฒนาของพื้นที่วางแผน

"การศึกษาเบื้องต้นเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยว หัวหิน-ชะอำ" การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย รูปแบบหรือขั้นตอนการศึกษา มีลักษณะเช่นเดียวกับการวางแผนโดยทั่วไป ที่ต้องใช้ข้อมูลเบื้องต้นทางกายภาพ สังคม เศรษฐกิจ ประชากร ส่วนที่เพิ่มขึ้นมาได้แก่ ข้อมูลทางด้านการท่องเที่ยว อันได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว อุปสรรค และอุปทานของการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว เป็นต้น ส่วนหนึ่งของการศึกษานี้มีการสำรวจทัศนคติของนักท่องเที่ยว ปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติแบบชายหาด ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของพื้นที่ หัวหิน ชะอำ ส่วนแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ รองลงมาคือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม และความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่นตามลำดับ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

สภาพทั่วไปของพื้นที่

2.1 ภาคตะวันตก

2.1.1 สภาพทางกายภาพ

2.1.1.1 ที่ตั้งและเขตการปกครอง

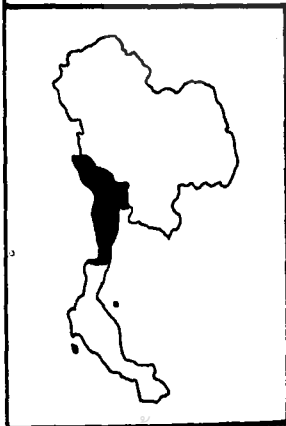
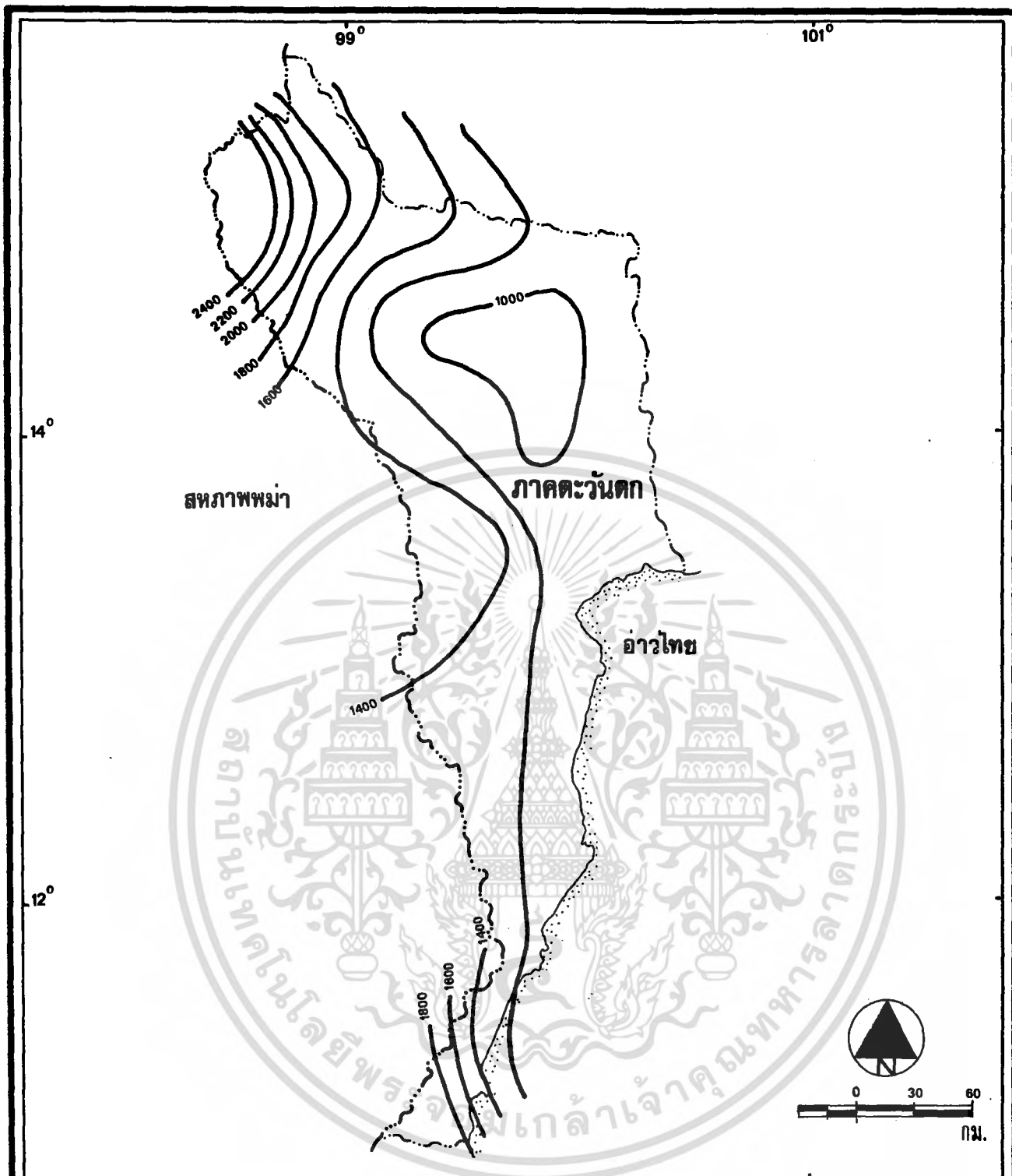
ภาคตะวันตกของประเทศไทยตั้งอยู่ระหว่างเส้นรุ้งที่ 11° เหนือ ถึง 16° 30' เหนือ และเส้นแวง 98° 15' ตะวันออกถึง 100° ครอบคลุมพื้นที่ 46,087.77 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณร้อยละ 9 ของพื้นที่ทั่วประเทศ ประกอบด้วย 8 จังหวัด คือ สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี กาญจนบุรี และ ประจวบคีรีขันธ์ ภาคตะวันตกมีอาณาเขตติดต่อบริเวณอื่น ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	จังหวัดตาก ชัยนาท อุทัยธานี
ทิศใต้	ติดกับ	จังหวัดชุมพร และอำเภอไทย
ทิศตะวันออก	ติดกับ	จังหวัดสิงห์บุรี อ่างทอง ออยุธยา นนทบุรี
ทิศตะวันตก	ติดกับ	สหภาพพม่า

2.1.1.2 ภูมิอากาศ

ภาคตะวันตกมีอากาศแบบทุ่งหญ้าเมืองร้อน คือ มีฤดูฝนและ ฤดูร้อนเห็นอย่างชัดเจน เนื่องจากภูมิประเทศที่แตกต่างกันโดยบริเวณด้านตะวันตกและตอนบน ของภาค เป็นที่สูงและเทือกเขา ประกอบกับด้านตะวันออกของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มอยู่ใกล้ทะเล จึง มีอิทธิพลต่อสภาพภูมิอากาศและปริมาณฝนเป็นอย่างมาก บริเวณภูเขาและที่สูงทางตอนบนและ ตะวันตกของภาคจะมีความแตกต่างของอุณหภูมิที่สูงสุด และต่ำสุดในบริเวณดังกล่าว สำหรับบริเวณ ที่เป็นที่ราบทางตะวันออกความแตกต่างของอุณหภูมิมิเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ในด้านปริมาณมีมาก บริเวณใกล้ชายแดนตะวันตกและเทือกเขาสูงและน้อยลงไปทางพื้นที่ราบตะวันออก โดยเฉพาะ จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี เพชรบุรี และนครปฐม เป็นเขตเงาฝน (Rain Shadow) มีฝนตก น้อยกว่าบริเวณอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยต่อปี (มิลลิเมตร)	เขตประเทศ
สัญลักษณ์		เขตจังหวัด
	เส้นชั้นแสดงปริมาณน้ำฝน	ชายฝั่ง
ที่มา:	กรมอุตุนิยมวิทยา		

แผนที่ 2.1

2.1.1.3 ภูมิประเทศและสภาพทางธรณี

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีสภาพพื้นที่ที่มีความแตกต่างกันแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะใหญ่ ๆ ดังนี้ คือ

- บริเวณเทือกเขาสูงทางด้านตะวันตกและทางเหนือบางส่วน เทือกเขาสูงเหล่านี้ต่อเนื่องมาจากภูเขาทางภาคเหนือมีบางส่วนที่ใช้เป็นเส้นกั้นพรมแดนระหว่างไทยกับสหภาพพม่า ได้แก่ เทือกเขาถนนธงชัยและเทือกเขาตะนาวศรี ความสูงเฉลี่ยของเทือกเขาเหล่านี้มีมากกว่า 1,000 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง ความลาดชันของพื้นที่มีมากกว่าร้อยละ 30 พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้แหล่งต้นน้ำลำธารของแม่น้ำแควใหญ่ แควน้อย ซึ่งเป็นแหล่งกำเนิดแม่น้ำแม่กลอง

- บริเวณที่สูงตอนกลางและที่ราบระหว่างภูเขาลักษณะพื้นที่ผิวโดยทั่วไปจะเป็นที่ราบลูกฟูกสลับกันและมีบริเวณที่ราบแคบ ๆ ระหว่างหุบเขาและที่สูง ความชันของพื้นที่อยู่ระหว่างร้อยละ 2-30 ในบริเวณที่ราบเชิงเขาประกอบด้วยเศษหินเศษดินที่พัดพามาจากที่สูงและตกตะกอนในที่ลุ่มที่แม่น้ำไหลผ่านเป็นพื้นที่ที่มีความอุดมสมบูรณ์ สามารถปลูกพืชไร่ต่าง ๆ ได้แต่ต้องอาศัยการชลประทาน

- บริเวณที่ราบลุ่มทางด้านตะวันออกในบริเวณที่มีความลาดชันของพื้นที่ไม่เกินร้อยละ 2 ลักษณะพื้นที่ผิวทั่วไปเป็นที่ราบลุ่มมีบางส่วนเป็นที่ราบลูกฟูก นอกจากนี้บริเวณที่ลุ่มยังแบ่งเป็นที่ราบลุ่มแม่น้ำและที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล โดยที่ที่ราบลุ่มแม่น้ำเกิดจากแม่น้ำต่าง ๆ เช่น แม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำท่าจีน แม่น้ำเพชรบุรี พัดพาตะกอนมาทับถม เหมาะแก่การปลูกข้าว และพืชผล สำหรับที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเล ส่วนใหญ่เป็นดินทรายและดินเค็มไม่เหมาะแก่การเพาะปลูกใช้ทำนาเกลือ นาุ้ง และป่าชายเลนเป็นส่วนใหญ่

2.1.1.4 การใช้ที่ดิน

ลักษณะการใช้ที่ดินของภาคตะวันออกเฉียงเหนือประกอบด้วย ป่าไม้ ที่นา พืชไร่ สวนผัก ทุ่งหญ้า ที่รกร้างว่างเปล่า และอื่น ๆ ในปี พ.ศ. 2529/30 มีการใช้ประโยชน์ที่ดินในด้านต่าง ๆ ดังตารางที่ 2.1 ซึ่งปรากฏว่า การใช้ประโยชน์ที่ดินของภาคส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ คือ ประมาณร้อยละ 36.56 ของที่ดินทั้งหมดของภาค และเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรมีประมาณร้อยละ 31.28 โดยเป็นเนื้อที่ทำนามากที่สุดคือร้อยละ 14.64 รองลงมาได้แก่ พื้นที่ไร่และไม้ผลยืนต้น คือร้อยละ 11.08 และ 3.08 ของเนื้อที่ถือครองทางการเกษตรทั้งหมด

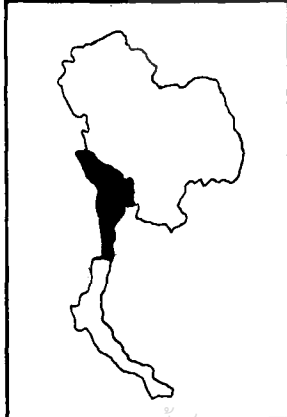
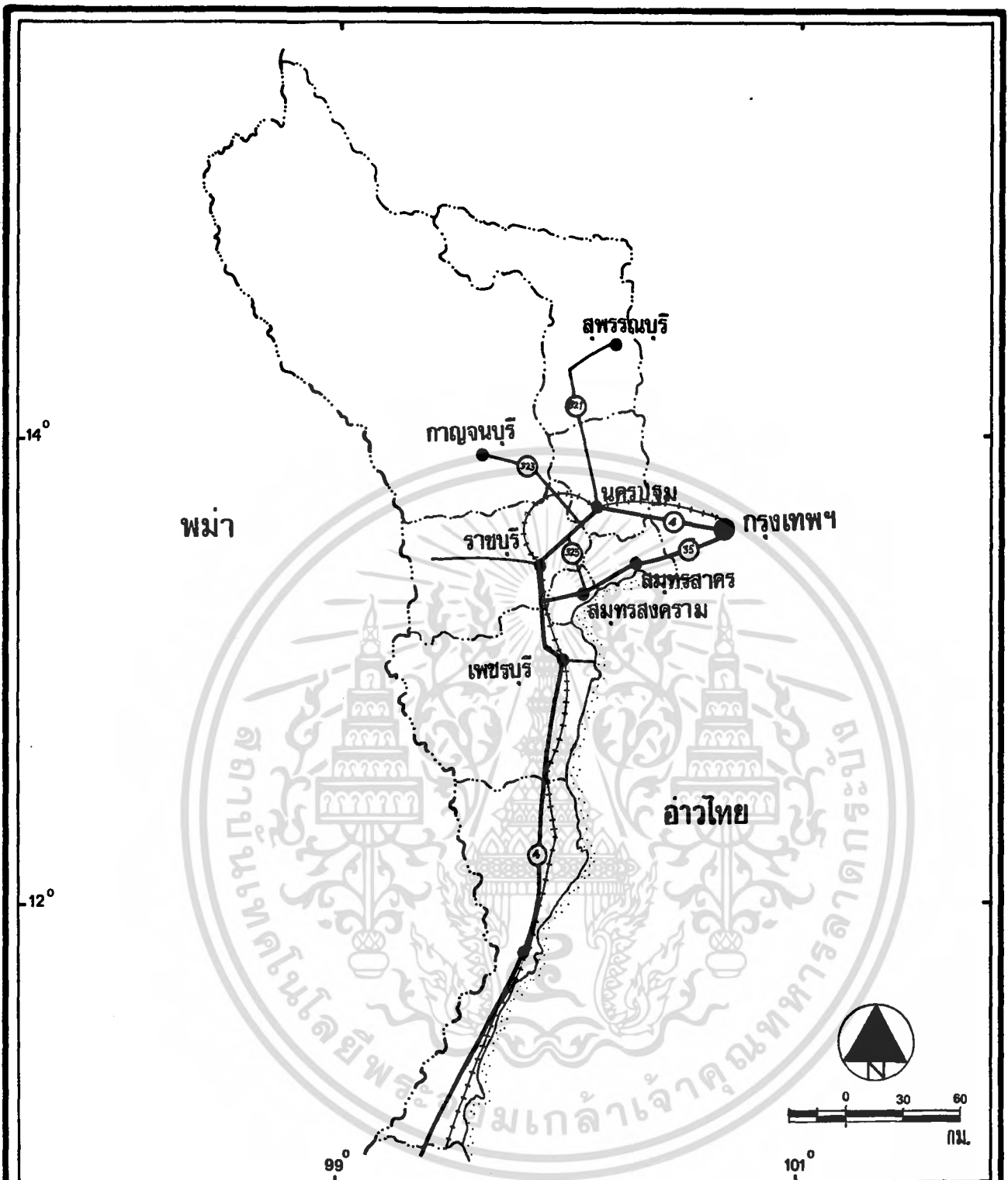
ของภาคเป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.1 แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดินของจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

หน่วย : ไร่

จังหวัด	เนื้อที่ทั้งหมด	เนื้อที่ป่าไม้	เนื้อที่ไม่ได้จำแนก	เนื้อที่ถือครองทางการเกษตร								
				รวม	ที่อยู่อาศัย	ที่นา	ที่พืชไร่	ที่ไม่ผลและไม้ยืนต้น	สวนผักและไม้ดอก	ทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	ที่รกร้างว่างเปล่า	ที่อื่น ๆ
นครปฐม	1,355,204	-	396,047	959,157	39,192	508,526	269,694	84,660	38,336	3,510	3,762	11,477
สุพรรณบุรี	3,347,755	386,250	392,421	2,570,084	69,155	1,696,863	710,907	53,910	7,490	-	24,538	7,221
กาญจนบุรี	12,176,968	7,226,250	3,172,922	1,777,796	57,987	178,198	1,086,617	77,258	8,270	5,351	40,920	23,195
ประจวบคีรีขันธ์	3,979,762	860,375	2,134,196	976,191	26,196	96,009	419,478	364,609	23,345	14,168	21,760	10,626
เพชรบุรี	3,890,711	1,420,000	1,527,135	943,576	32,044	480,747	247,240	90,852	6,043	23,005	47,892	15,753
ราชบุรี	3,247,789	613,750	1,144,196	1,489,843	45,192	833,916	452,882	86,503	28,415	17,175	8,152	17,608
สมุทรสาคร	545,217	-	336,625	208,592	7,965	118,243	3,838	59,602	13,607	-	352	4,985
สมุทรสงคราม	260,442	14,375	160,007	86,060	4,581	4,854	2,974	72,088	1,173	-	108	282
รวม	28,804,848 (100%)	10,530,000 (36.56%)	9,263,549 (32.16%)	9,011,299 (31.28%)	282,312 (0.52%)	4,217,356 (0.98%)	3,193,630 (14.64%)	889,482 (11.08%)	126,679 (3.08%)	63,209 (0.44%)	147,484 (0.22%)	91,147 (0.32%)

ที่มา : ศูนย์สถิติการเกษตร สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2531

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง	ทางคมนาคมภาคตะวันตก	
สัญลักษณ์	ทางรถยนต์ เขตประเทศ
	ทางรถไฟ เขตจังหวัด
	 ชายฝั่งทะเล

แผ่นที่ 2.2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำไปใช้ประโยชน์ด้านกา...

2.1.1.5 การคมนาคม

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีโครงการข่ายถนนซึ่งมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 หรือถนนเพชรเกษมเป็นถนนสายหลักเชื่อมต่อระหว่างเมืองและภาคใต้ รวมทั้งกรุงเทพฯ โดยได้รับการพัฒนาให้อยู่ในมาตรฐานระดับสูงและมีโครงข่ายเชื่อมโยงที่ดี รวมทั้งระบบรถโดยสารสาธารณะประเภทรถโดยสารและปรับอากาศก็ให้บริการได้ทั่วถึง ซึ่งหมายถึง การเข้าถึงภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถกระทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว โดยเฉพาะการติดต่อระหว่างเมืองและชุมชนใหญ่ ๆ นอกจากสภาพถนนและระบบรถโดยสารสาธารณะจากเมืองแหล่งท่องเที่ยวในชนบทบางแห่งเท่านั้นที่จำเป็นต้องได้รับการพัฒนาเพิ่มขึ้น

2.1.2 สภาพทางเศรษฐกิจและสังคม

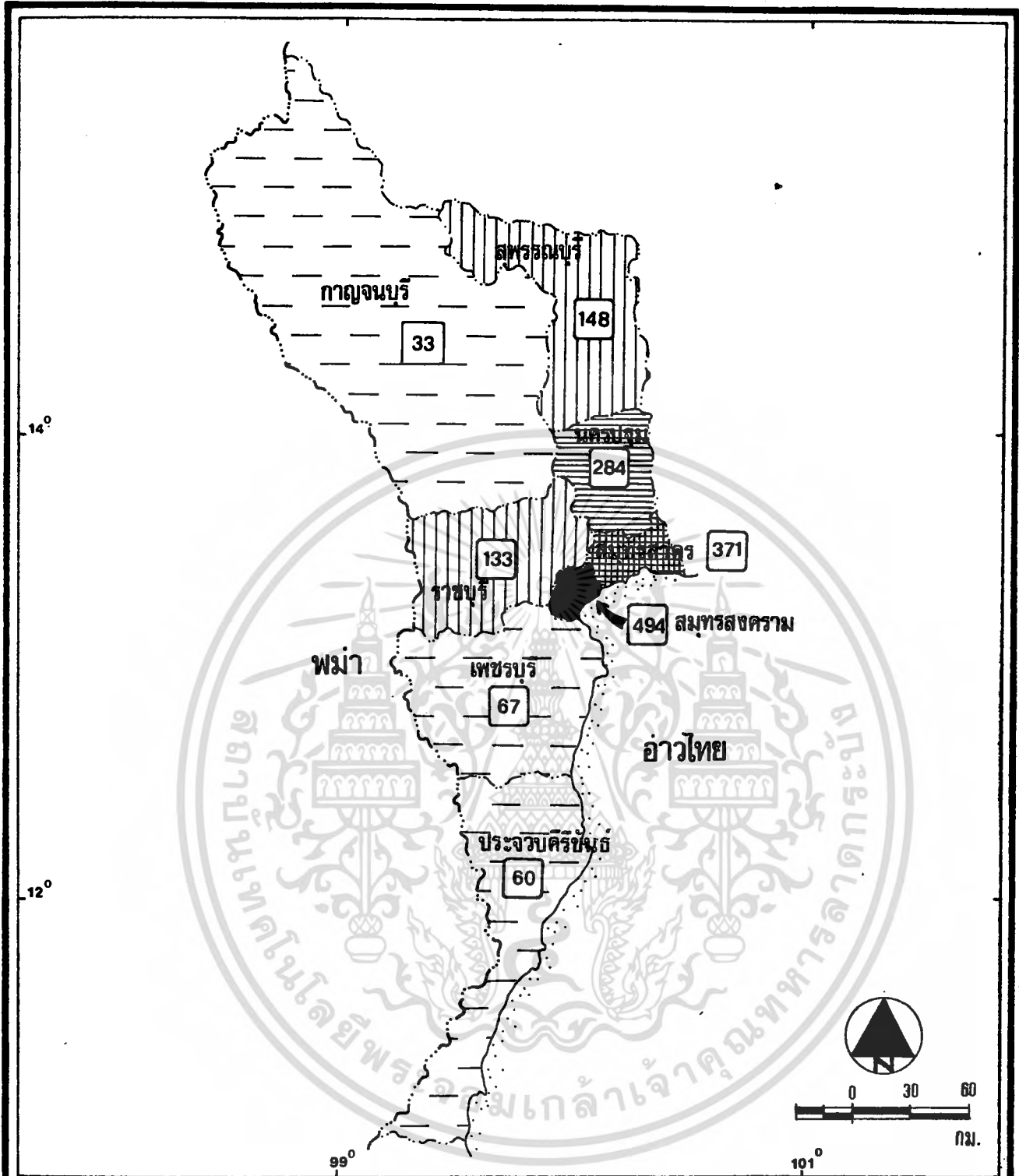
2.1.2.1 สภาพทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีพื้นฐานที่เกษตรกรรมโดยเฉพาะทางด้านปศุสัตว์ ซึ่งได้ผลผลิตประมาณร้อยละ 25 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมของภาค มีอัตราการเติบโตค่อนข้างสูงและส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจสาขาอุตสาหกรรม ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมเกี่ยวกับเกษตรเป็นส่วนใหญ่ แต่การผลิตสาขาการค้าและบริการมิได้มีความสำคัญและมีอัตราการเจริญเติบโตได้ดีเท่าที่ควร เมื่อเทียบกับสาขาอื่น กิจกรรมในสาขานี้จะเปิดดำเนินการเพื่อตอบสนองความต้องการของประชากรในท้องถิ่น ซึ่งมีความหนาแน่นค่อนข้างต่ำเท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากภาคตะวันออกเฉียงเหนืออยู่ใกล้กรุงเทพฯ และมีการคมนาคมที่สะดวกและรวดเร็ว ทำให้กิจการด้านการค้าและบริการอยู่ในเขตอิทธิพลของกรุงเทพฯ เป็นส่วนใหญ่ การท่องเที่ยวเป็นกิจกรรมสำคัญกิจกรรมหนึ่งในสาขาบริการของภูมิภาคนี้ในปัจจุบันและมีศักยภาพที่จะเป็นปัจจัยเร่งให้สาขาบริการมีการเจริญเติบโตสูงขึ้น เนื่องจากการท่องเที่ยวจะสามารถช่วยก่อให้เกิดอุปสงค์จากนอกภูมิภาคเพิ่มขึ้นจากอุปสงค์เดิมที่เกิดจากประชากรในท้องถิ่นเท่านั้น หากได้รับการจัดการและพัฒนาที่ถูกต้องเหมาะสม

2.1.2.2 ประชากร

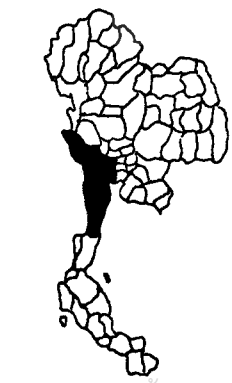
ประชากรทั้งหมดของภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปี 2529 มีประมาณ 4.066 ล้านคน ความหนาแน่นต่อพื้นที่ประมาณ 89 คน ต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร นับว่าต่ำกว่าภาคอื่น ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง ความหนาแน่นประชากรวัยจังหวัดในภาคตะวันตก		
สัญลักษณ์		
	น้อยกว่า 100	
	100-200	
	201-300	
		301-400
		401-500
		คน / ตร.กม. ²
		----- เขตประเทศ
		----- เขตจังหวัด
		----- ชายฝั่ง

แผนที่ 2.3

ไทยให้นักท่องเที่ยวได้รับเป็นประจำ และชาวสุพรรณบุรี มีวัฒนธรรมพื้นบ้านที่เป็นเอกลักษณ์ของตนเองในหลาย ๆ อย่าง นอกจากนี้ยังมีชนกลุ่มน้อยที่มีวัฒนธรรมและวิถีชีวิตความเป็นอยู่ที่แตกต่างกันไปตามความเชื่อและบรรพบุรุษหรือชนเผ่าดั้งเดิมของตนที่ได้อพยพเข้ามาตั้งถิ่นฐานอยู่ในที่ต่าง ๆ ของภาค ชนกลุ่มน้อยเหล่านั้นได้แก่ พวกราษฎร์ กระเหรี่ยง ลาวโซ่ง ไทยอิสลาม เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีชาวต่างด้าวที่เป็นชาวยุโรป และชาวจีนโดยเฉพาะชาวจีนซึ่งเป็นชาวต่างด้าวกลุ่มใหญ่ที่อยู่ในภูมิภาคนี้ ปัจจุบันส่วนใหญ่มีสัญชาติไทย

2.1.3 ทริพยากรท่องเที่ยว

ภาคตะวันตกเป็นพื้นที่หนึ่งของประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรการท่องเที่ยว คือ มีแหล่งท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชมทุกประเภทตามต้องการ ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศาสนาและวัฒนธรรม

เนื่องจากสภาพทางภูมิศาสตร์ของพื้นที่ทางด้านตะวันตกของภาคมีลักษณะเป็นภูเขา ป่าไม้ และทางด้านตะวันออกของภาคเป็นชายทะเลอ่าวไทย จึงทำให้ภาคตะวันตกมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติอยู่มาก ได้แก่ ภูเขา ป่าไม้ น้ำตก ชายทะเล อาทิเช่น อุทยานแห่งชาติเอราวัณ ถ้ำธารลอดและน้ำตกไทรโยกที่จังหวัดกาญจนบุรี ถ้ำเขาบิน จังหวัดราชบุรี ชายหาดชะอำ แหลมหลวง จังหวัดเพชรบุรี หัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และโบราณคดี มีอยู่จำนวนมากในบริเวณต่าง ๆ ของภาคโดยเฉพาะจังหวัดกาญจนบุรี มีโบราณวัตถุและโบราณสถานที่มีอายุตั้งแต่ยุคหินก่อนประวัติศาสตร์ เช่น พิพิธภัณฑสถานเก่าที่ขุดพบโครงกระดูกมนุษย์สมัยหิน ถ้ำฤๅษี ถ้ำเขาจู จังหวัดราชบุรี เมืองกำแพงแสน ที่จังหวัดนครปฐม ประวัติศาสตร์ร่วมสมัยครั้งสงครามโลกครั้งที่ 2 ที่สะพานข้ามแม่น้ำแควและสุสานสหประชาชาติ ตลอดจนพระราชวัง วัดวาอาราม และภาพเขียนฝาผนังในสมัยรัตนโกสินทร์ เช่น พระราชวังสนามจันทร์ จังหวัดนครปฐม พระนครคีรี (เขาวัง) จังหวัดเพชรบุรี วัดคงคาราม จังหวัดราชบุรี เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.2 การกระจายตัวและความหนาแน่นต่อพื้นที่ของประชากรภาคตะวันตก ปี 2529

จังหวัด	จำนวนประชากร (คน)	ร้อยละ	พื้นที่ (ตร.กม.)	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
นครปฐม	613,717	15.10	2,168.33	284
สุพรรณบุรี	790,457	19.44	5,358.01	148
กาญจนบุรี	629,816	15.49	19,483.15	33
ประจวบคีรีขันธ์	402,232	9.89	6,367.62	60
เพชรบุรี	412,877	10.15	6,225.14	67
ราชบุรี	687,590	16.92	5,196.46	133
สมุทรสาคร	323,391	7.95	872.35	371
สมุทรสงคราม	205,419	5.06	416.71	494
รวม	4,065,499	100.00	46,087.77	89

ที่มา : กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย พ.ศ. 2530

การกระจายตัวของประชากรภาคตะวันตกดังตารางที่ 3.2 จะเห็นว่าจังหวัดที่มีประชากรมากเป็นอันดับหนึ่งของภาคคือ สุพรรณบุรี มีประชากรร้อยละ 19.44 รองลงมาได้แก่ ราชบุรี และกาญจนบุรี คือ ร้อยละ 16.92 และ 15.49 ตามลำดับ สำหรับความหนาแน่นของประชากรนั้น จังหวัดที่มีความหนาแน่นที่สุดของภาคคือ จังหวัดสมุทรสงคราม มีประมาณ 494 คน ต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. รองลงมาได้แก่ สมุทรสาครและนครปฐม คือ 317 คน และ 284 คน ต่อพื้นที่ 1 ตร.กม. ตามลำดับ

2.1.2.3 สังคมและวัฒนธรรม

ประชากรภาคตะวันตก เป็นชนชาติไทยที่อยู่มาแต่ดั้งเดิม

ส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ มีวิถีชีวิตความเป็นอยู่แบบไทย ๆ เช่น ชาวคำเนินสะตวก ตลาดน้ำคำเนินสะตวก ซึ่งในปัจจุบันเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมในระดับชาติและใช้เป็นที่

โฆษณาประเทศไทยในต่างประเทศ รวมทั้งสวนสามพรานจังหวัดนครปฐมมีการจัดแสดง วัฒนธรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรม ได้แก่ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเป็นอยู่แบบไทย ๆ ปัจจุบันเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวในระดับนานาชาติ สวนสามพรานที่จังหวัดนครปฐม ซึ่งจัดการแสดงของไทยให้นักท่องเที่ยวได้ชมเป็นประจำ

แหล่งท่องเที่ยวในภาคตะวันตกในเอกสารการเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ปี 2529 มีทั้งสิ้น 117 แห่ง โดยจังหวัดกาญจนบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวมากที่สุดและมีแหล่งท่องเที่ยวครบทั้งสามประเภท และใน 4 จังหวัดของภาคได้แก่ จังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดราชบุรี มีแหล่งท่องเที่ยวครบทุกประเภท ในจังหวัดส่วนจังหวัดที่เหลือมีเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ และศาสนา-วัฒนธรรมเท่านั้น ดังตารางที่ 2.3

ตารางที่ 2.3 แสดงจำนวนแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดในภาคตะวันตกที่ปรากฏในเอกสารเผยแพร่ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

จังหวัด	จำนวนแหล่งท่องเที่ยว (แห่ง)			รวม
	ธรรมชาติ	ประวัติศาสตร์	ศาสนา/วัฒนธรรม	
นครปฐม	-	6	9	15
สุพรรณบุรี	-	5	5	10
กาญจนบุรี	15	11	13	29
ประจวบคีรีขันธ์	13	2	2	17
เพชรบุรี	4	2	8	14
ราชบุรี	5	6	4	15
สมุทรสาคร	-	6	4	10
สมุทรสงคราม	-	6	4	10
รวม	37	43	37	117

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 จังหวัดเพชรบุรี

2.2.1 สภาพทางกายภาพ

2.2.1.1 ที่ตั้งและเขตการปกครอง

จังหวัดเพชรบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางถนนประมาณ 127 กิโลเมตร ตั้งอยู่ละติจูดที่ 12° 32' 45" เหนือ ถึง 13° 20' 50" เหนือ และลองจิจูดที่ 99° 6' 8" ตะวันออกถึง 100° 6' ตะวันออก มีอาณาเขตดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อำเภออัมพวา และอำเภอเมือง จังหวัดสมุทรสงคราม
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อ่าวไทย
ทิศตะวันตก	ติดกับ	สหภาพพม่า

บริเวณที่ติดพรมแดนมีชาวต่างชาติอพยพเข้ามาอาศัยอยู่กันมากเนื่องจากการถูกบีบบังคับจากรัฐบาลพม่า ชนกลุ่มน้อยพวกนี้ ได้แก่ กะเหรี่ยง กะหร่าง เป็นต้น

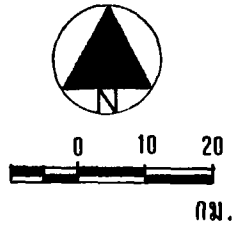
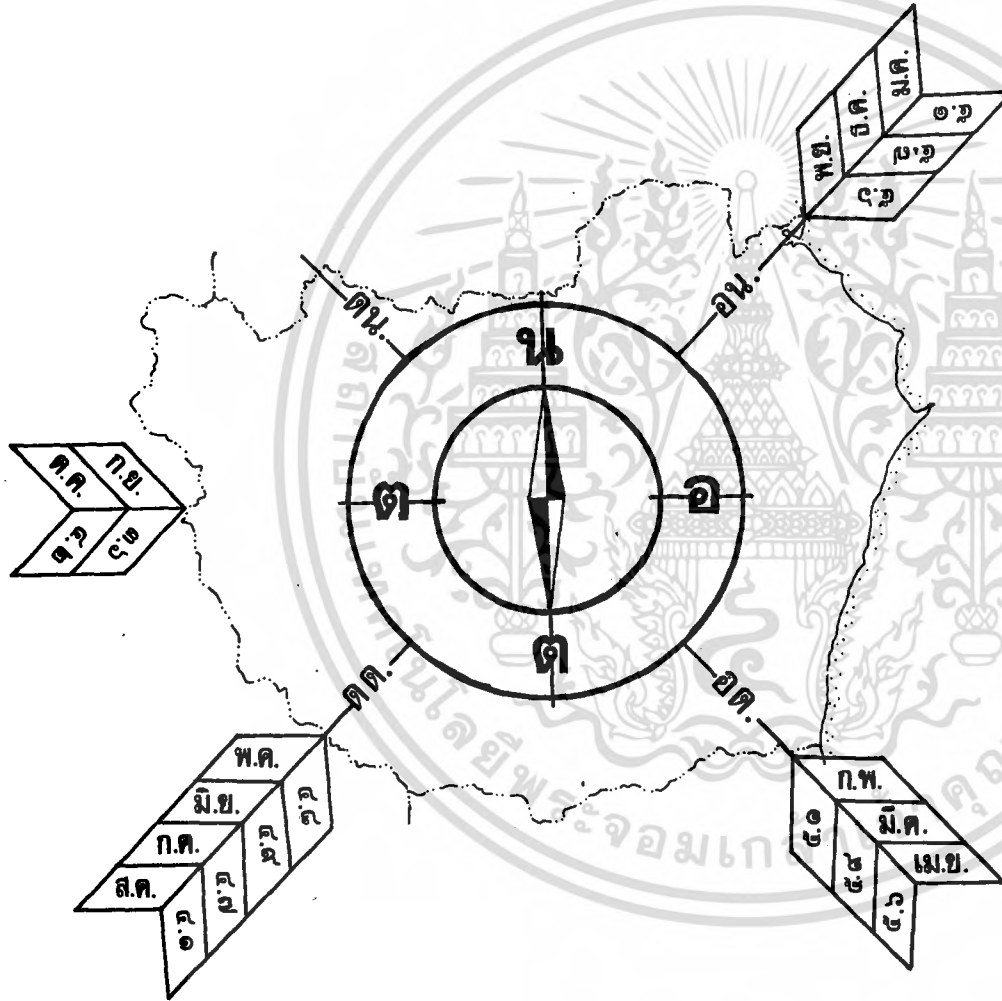
จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ประมาณ 6,356.918 ตารางกิโลเมตร แบ่งการปกครองเป็น 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอท่ามาย อำเภอบ้านแหลม อำเภอบ้านลาด อำเภอเขาย้อย อำเภอชะอำ อำเภอเมือง และกิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง อำเภอท่ามายเป็นอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดคือ 3,298.884 ตารางกิโลเมตร และอำเภอบ้านแหลมเป็นอำเภอที่เล็กที่สุดคือมีพื้นที่ 194.039 ตารางกิโลเมตร อำเภอท่ามายถึงแม้จะมีพื้นที่มากแต่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ได้ใช้ทำประโยชน์ทางการเกษตร

2.2.1.2 ภูมิอากาศ

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ชายทะเลจึงมีอากาศอบอุ่นไม่ร้อนจัดและไม่หนาวจัด เนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมมรสุม โดยเฉพาะลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้หรือมรสุมฤดูร้อน ซึ่งมีควมสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจังหวัดเพชรบุรีในการประกอบอาชีพมากที่สุด พัดอยู่ระหว่างช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ส่วนลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือมรสุมฤดูหนาวทำให้เกิดความแห้งแล้งและความหนาวเย็นในช่วงเดือนธันวาคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
 โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แผ่นที่ 2.5

วันที่ 1 กพ. 32

แสดง :
 ทิศทางลมที่พัดเข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี

สัญลักษณ์ :

ที่มา :
 กรมอุตุนิยมวิทยา

ถึงปลายกุมภาพันธ์ จากสถิติอุณหภูมปี 2529 อุณหภูมิสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมและเดือนสิงหาคม คือประมาณ 32.22 และ 32.50 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ในเดือนมกราคมคือ ประมาณ 15.51 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 23.90 องศาเซลเซียส รายละเอียดดังตาราง 2

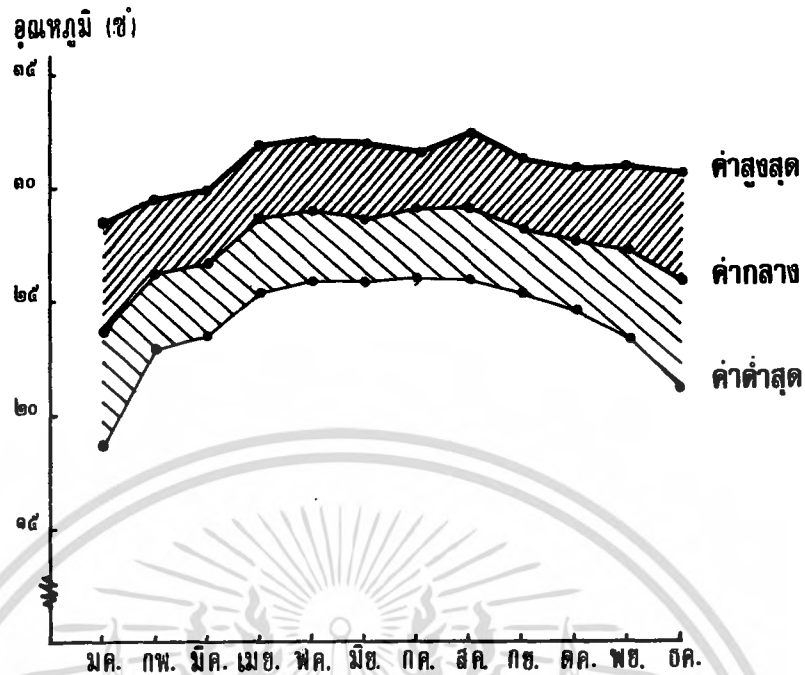
ปริมาณน้ำฝนปี 2529 มีฝนตกประมาณ 849.90 มิลลิเมตร ฝนตกมากในเดือนพฤษภาคม 2529 จำนวน 235.3 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์ในรอบปีหนึ่ง ๆ มีความแตกต่างเพียงร้อยละ 11 ความเร็วลมที่พัดผ่านพื้นที่เฉลี่ยในรอบปีประมาณ 49 น๊อต

ตารางที่ 2.4 สถิติอุณหภูม ปริมาณน้ำฝน จำแนกเป็นรายเดือน พ.ศ. 2529
จังหวัดเพชรบุรี

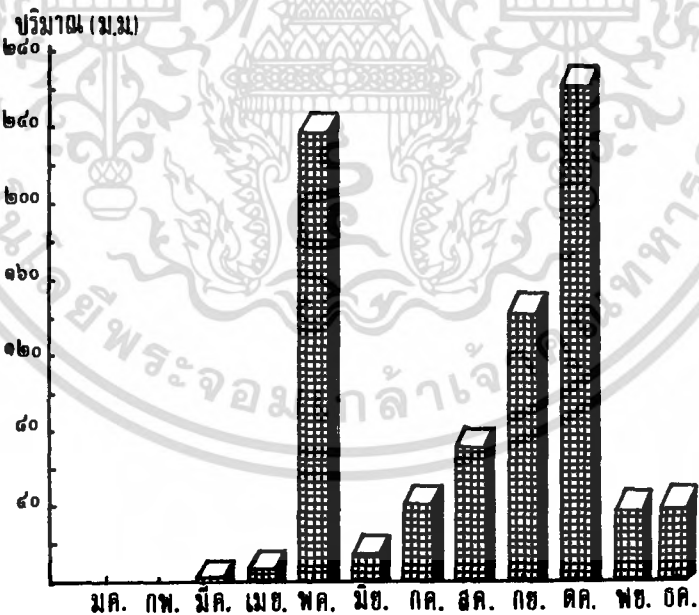
เดือน	อุณหภูมิ			ปริมาณน้ำฝน (มม.)
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
มกราคม	28.56	15.51	23.69	0
กุมภาพันธ์	29.51	22.99	26.25	0
มีนาคม	29.95	23.43	26.69	1.9
เมษายน	31.92	25.34	28.63	7.5
พฤษภาคม	32.22	25.81	29.02	235.3
มิถุนายน	32.11	25.85	28.98	14.2
กรกฎาคม	31.87	25.51	28.69	40.1
สิงหาคม	32.50	25.95	29.23	72.9
กันยายน	31.27	25.11	28.19	144.3
ตุลาคม	30.94	34.55	27.75	260.9
พฤศจิกายน	31.09	23.29	27.19	35.7
ธันวาคม	30.63	21.13	25.88	37.1

- ที่มา : 1. กรมอุตุนิยมวิทยา
2. สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

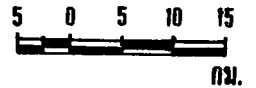
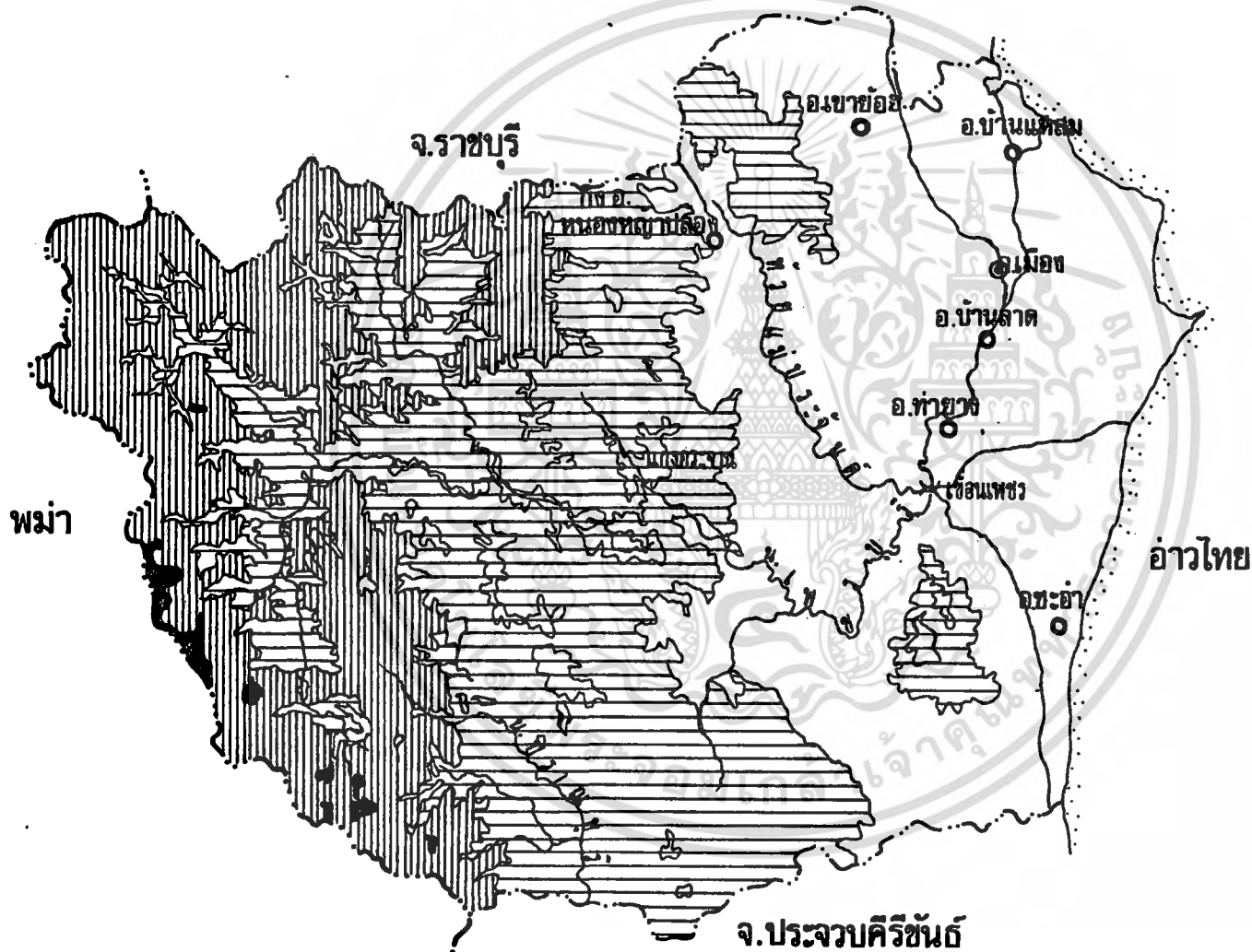
แผนภูมิที่ 2.1 อุณหภูมิจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายเดือน ปี 2529

แผนภูมิที่ 2.2 ปริมาณน้ำฝนจังหวัดเพชรบุรี จำแนกตามรายเดือน ปี 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แผ่นที่ 2.6

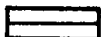

วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดเพชรบุรี

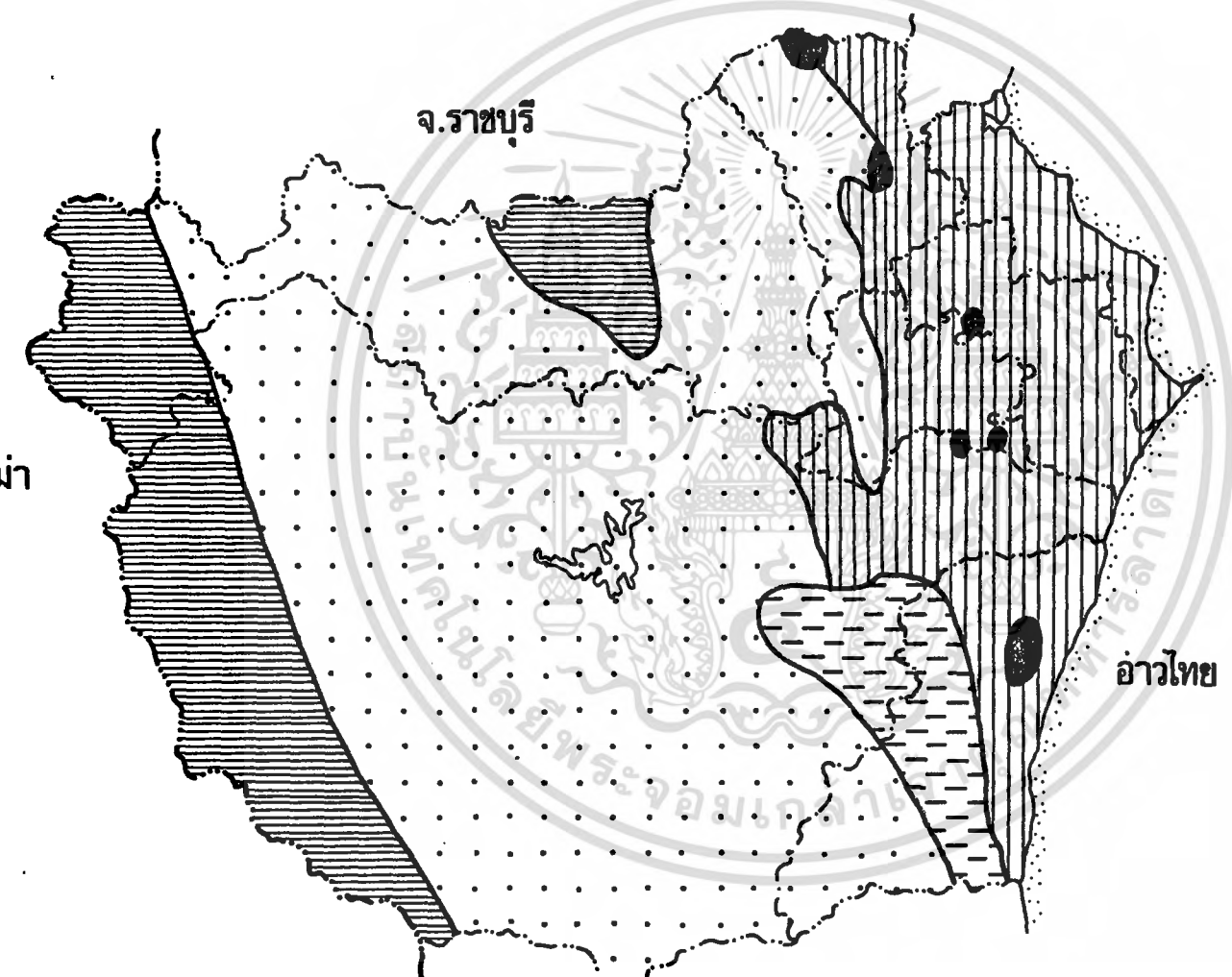
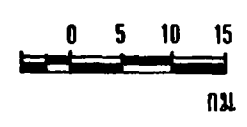
สัญลักษณ์

สูง (เมตร)

- มากกว่า 1,000
- 500 - 1,000
- 100 - 500
- น้อยกว่า 100

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แผ่นที่ 2.7

วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

โครงสร้างทางธรณีวิทยา จ. เพชรบุรี

สัญลักษณ์

- Qal = Alluvium, eluvium vailly fell and rever
- CDKg = Kaeng Krachan formation
- Pcrb = Ratburi formation
- Dgr = Granite Granodionite
- p = Gneiss Schist

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี

2.2.1.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วย เขตภูเขาและที่สูงทางตะวันตก เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และเขตที่ราบชายฝั่งทะเล โดยเขตภูเขาและที่ราบสูงทางตะวันตกติดกับสหภาพพม่าบริเวณนี้เป็นส่วนที่สูงชันที่สุดของจังหวัด และค่อยลาดต่ำมาทางทิศตะวันออก เป็นสันปันน้ำที่ทำให้เกิดต้นแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ เป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์และประชากรอำเภอบ้านแหลม นอกจากนี้มีแม่น้ำบางกลอยมีความยาว 45 กิโลเมตร ลำห้วยแม่ประโคนยาวประมาณ 56 กิโลเมตร เป็นต้น สำหรับเขตที่ราบชายฝั่งทะเล เป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดคือเป็นทั้งแหล่งจับสัตว์น้ำ และมีชายทะเลที่ยาวประมาณ 82 กิโลเมตร ใช้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ที่ราบชายฝั่งตอนบนตั้งแต่ปากอ่าวบางตะบูนถึงแหลมฝั่งเบี้ยในอำเภอบ้านแหลม ซึ่งเกิดจากการตกตะกอนของแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำท่าจีน บางส่วน บริเวณชายฝั่งส่วนนี้จะเป็นดินโคลน ความลาดเอียงของชายฝั่งมีน้อย เป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยอาหารของสัตว์น้ำจึงมีอาชีพประมงมากในบริเวณนี้ สำหรับเขตที่ราบชายฝั่งทะเลตอนใต้จากแหลมฝั่งเบี้ยลงมาจนสุดเขตที่อำเภอดีดกับอำเภอกำแพงหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชายหาดจะเป็นหาดทรายที่สวยงาม โดยเริ่มจากหาดเจ้าสำราญไปจนถึงหาดชะอำ

2.2.1.4 ลักษณะทางธรณีวิทยา

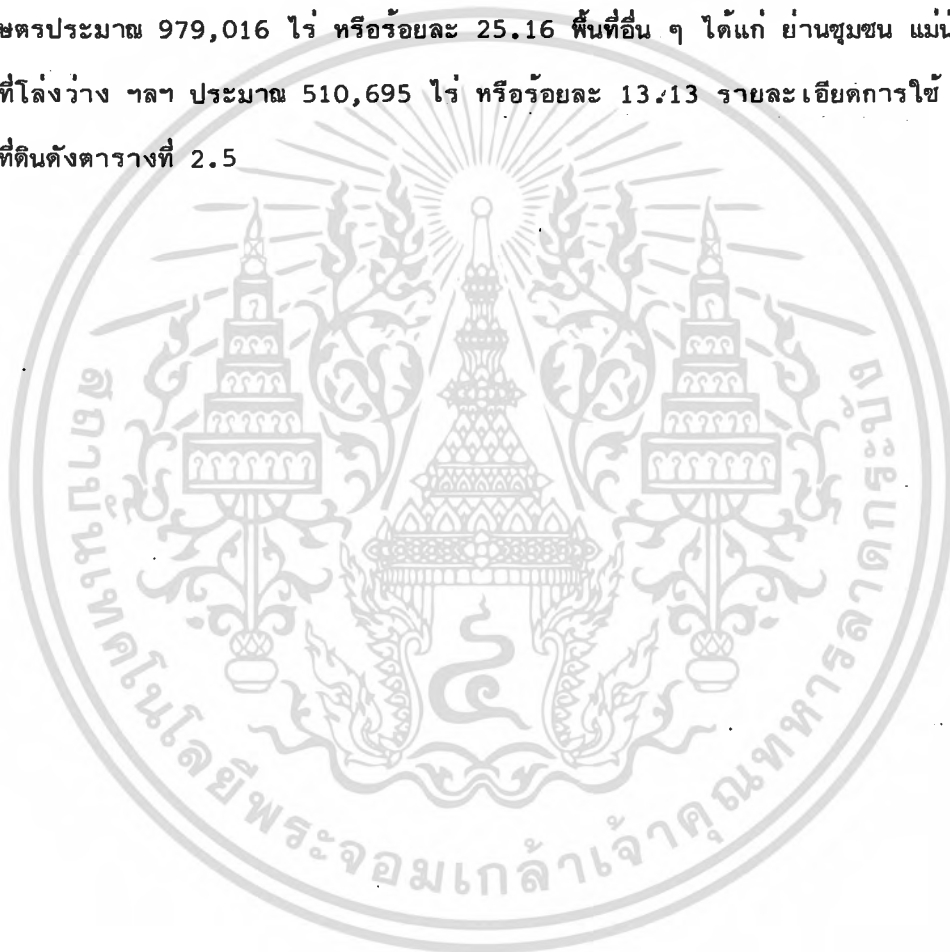
ลักษณะทางธรณีของจังหวัดเพชรบุรี ทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบกว้างใหญ่ ที่เกิดจากการตกตะกอนของกรวดทรายที่แม่น้ำพัดพามาทับถมในยุคโฮโลซีน (Holocene) บริเวณที่ราบจะปรากฏภูเขาหินปูนเตี้ย ๆ โผล่เป็นหย่อม ๆ เป็นทั้งหินปูนเนื้อแน่น และเป็นชั้นที่มีซากดึกดำบรรพ์ (Fossils) ส่วนล่างของบริเวณแทรกด้วย หินทรายมีแร่เฟลสปาร์สีน้ำตาลอ่อน หินกรวดเหลี่ยมพวกหินปูน เชื่อมด้วยแร่ซิลิกา ลักษณะแข็งและเนื้อแน่น เกิดในยุคเปอร์เมียน (Permian) เช่น เขาย้อย เขาเจ้าลายใหญ่ เป็นต้น บริเวณใกล้เชิงเขาทางตะวันตกจะเป็นที่ราบเก่าประกอบด้วยชั้นของกรวดทราย หินมนและเม็ดของหินควอตไซต์ หินควอร์ตซ์ หินเชิร์ต หินชเอน หินทราย และหินแกรนิต ที่สะสมตัวตามไหล่เขา และยังพบดินลูกรังอยู่ข้างบนหรือระดับสูงบางบริเวณ บริเวณดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังพื้นที่ราบ แต่เกิดในยุคเดียวกัน คือ ยุคไพลสโตซีน (Pleistocene) ยุคควาเทอร์นารี (Quaternary)

มหายุคซีโนโซอิก (Cenozoic) สำหรับเทือกเขาที่อยู่ตอนในประกอบด้วยหินชนิดต่าง ๆ สลับซับซ้อนกัน ส่วนใหญ่เป็นหินชั้นและหินแปรเกิดในยุคพาลีโอโซอิก (Palaeozoic)

2.2.1.5 การใช้ที่ดินระดับจังหวัด

จังหวัดเพชรบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 6,225.138

ตารางกิโลเมตร หรือ 3,890.711 ไร่ จากการสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินในปี 2529/30 ปรากฏว่า เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 2,401,000 ไร่ หรือร้อยละ 61.71 ของพื้นที่ทั้งหมด ใช้ในการเกษตรประมาณ 979,016 ไร่ หรือร้อยละ 25.16 พื้นที่อื่น ๆ ได้แก่ ย่านชุมชน แม่น้ำ ลำคลอง ที่โล่งว่าง ฯลฯ ประมาณ 510,695 ไร่ หรือร้อยละ 13.13 รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินดังตารางที่ 2.5

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.5 สถิติจำนวนที่ดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน จำแนกเป็นรายอำเภอ ปีการเพาะปลูก 2529/2530

จังหวัดเพชรบุรี

อำเภอ	เนื้อที่ทั้งสิ้น		การใช้ประโยชน์จากที่ดิน (ไร่)							
	ตาราง กิโลเมตร	ไร่	เนื้อที่ทำกาเกษตร						เนื้อที่ทำ ป่าไม้	เนื้อที่ อื่น ๆ
			รวม	ทำนา	ไม้ผล	พืชไร่	พืชผัก	ไม้ดอก ประดับ		
เมืองเพชรบุรี	283.9	177,438.1	126,694	121,471	4,678	145	350	50	-	50,744.1
ท่ายาง	3,237.1	2,023,215.6	338,693	95,187	71,741	147,484	23,631	650	1,605,000	79,522.6
เขาย้อย	305.6	191,030.0	113,862	89,091	7,155	16,303	1,301	12	40,000	37,168.0
บ้านแหลม	189.9	118,678.1	57,183	46,009	10,420	351	268	135	1,625	59,870.1
บ้านลาด	298.1	186,336.2	97,813	64,414	10,174	18,358	4,500	367	81,250	7,273.2
ชะอำ	660.6	412,888.8	181,236	43,041	11,450	116,970	9,775	-	38,125	193,527.8
กิ่ง อ.หนองหญ้าปล้อง	1,249.8	781,124.4	63,535	3,705	6,420	51,880	1,500	30	635,000	82,589.4
รวมทั้งจังหวัด	6,225.138	3,890,711.2	979,016	426,918	122,038	351,491	41,325	1,244	2,401,000	510,695.2
		(100%)	(15.16%)	(11.90%)	(3.14%)	(9.03%)	(1.06%)	(0.03%)	(61.71%)	(13.13%)

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

2.2.1.6 ภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในจังหวัดเพชรบุรีได้แก่ ภัยจากน้ำท่วม และวาตภัย ทั้งนี้เนื่องจากในฤดูฝนถ้าฝนตกหนักติดต่อกันหลาย วันส่วนใหญ่จะตกทางด้านตะวันตก ซึ่งเป็นเทือกเขาด้านรับฝนและน้ำไหลจะไหลลงสู่ที่ราบทางด้านตะวันออกลงสู่อ่าวไทย ฝนที่ตกลงมามากทำให้คลองหรือแม่น้ำที่ใช้ในการระบายน้ำลงสู่ทะเล นั้นไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาได้ จึงทำให้เกิดน้ำท่วมได้ในบางบริเวณ ถึงอย่างไรการปรับปรุงระบบการระบายน้ำ ยังสามารถบรรเทาปัญหาได้ นอกจากน้ำฝนแล้วยังมีน้ำท่วมที่เกิดจากน้ำทะเล ในฤดูน้ำหนุนแต่ท่วมเพียงระยะเวลาไม่นานตาม เวลาการขึ้นลงของน้ำทะเล นอกจากภัยน้ำท่วมแล้วยังมีภัยที่เกิดจากลมหรือวาตภัย ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวแต่ไม่มีความรุนแรง จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวแต่อย่างใด

2.2.1.7 ทรัพยากรธรรมชาติ

ก. ทรัพยากรน้ำ

ทรัพยากรน้ำแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน แหล่งน้ำผิวดินได้แก่ แม่น้ำเพชร ต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ไหลผ่านอำเภอยาย่าง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเพชรบุรี สู่ปากอ่าวบ้านแหลมที่อำเภอบ้านแหลม แม่น้ำบางกรวย (บางกลอด) ต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ไหลบรรจบกับแม่น้ำเพชรที่ตำบลสองพี่น้อง อำเภอยาย่าง แม่น้ำบางตะนูน ไหลจากภูเขาบริเวณกิ่งอำเภอนองหญ้าปลั่งทางหนึ่ง อีกทางหนึ่งแยกจากแม่น้ำเพชรที่ตำบลบางครก ไหลไปบรรจบกันลงสู่ทะเลที่ปากอ่าวบางตะนูน อำเภอบ้านแหลม นอกจากนี้ยังมีคลองสั้น ๆ และลำห้วยอีกหลายแห่ง จากแหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ ได้มีการพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการผลิตไฟฟ้า การชลประทานเพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภค โดยมีการสร้างเขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนเพชรบุรี และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็กรวม 16 แห่ง สำหรับแหล่งน้ำบาดาลมีการขุดเจาะเพื่ออุปโภคบริโภค โดยกรมทรัพยากรธรณี รพช. และกรมโยธาธิการ บ่อน้ำบาดาลบางแห่งไม่มีน้ำ บางแห่งน้ำเค็มเนื่องจากอิทธิพลน้ำทะเลที่อยู่ใกล้ บริเวณที่ราบตะกอนลุ่มน้ำ จะได้ประโยชน์จากน้ำบาดาลมากกว่าบริเวณอื่น

ข. ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ

3,841.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,401,000 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 61.71 ของพื้นที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้ง ป่าแดง ป่าไม้เบญจพรรณ ป่าไผ่ และป่าชายเลน ซึ่งอุดมสมบูรณ์ด้วยไม้มีค่าหลายชนิดที่สำคัญอันได้แก่ ไม้กระยาเลย

ค. ทรัพยากรแร่ธาตุ แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ฟลูออไรท์ หินปูน หินดินดาน ดินบุก และลิกไนท์ ซึ่งมีอยู่ในอำเภอบ้านลาด ทำยาง ชะอำ และกิ่งอำเภอนองหญ้าปล้อง ซึ่งได้มีการขอสัมปทานและเปิดทำการแล้วในบางพื้นที่

ง. ทรัพยากรสัตว์น้ำ จังหวัดเพชรบุรีมีอาณาเขตทางทิศตะวันออก ติดทะเลซึ่งมีความยาวของฝั่งทะเลประมาณ 97 กิโลเมตร โดยอยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอท่ายาง และอำเภอชะอำ ประชากรที่อาศัยตามชายฝั่งส่วนใหญ่มีอาชีพประมงน้ำเค็ม นอกจากมีการประมงตามชายฝั่งแล้ว ยังมีการทำประมงน้ำจืดในแหล่งน้ำจืดหลายแห่ง เช่น แม่น้ำเพชร แก่งกระจาน ได้ใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดที่สำคัญให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้มีอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำหน่ายสู่ตลาด ทำรายได้ให้อีกทางหนึ่ง

2.2.1.8 เส้นทางคมนาคม

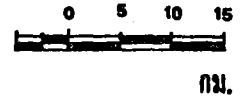
การคมนาคมในจังหวัดเพชรบุรี สามารถติดต่อกันได้หลายเส้นทาง ได้แก่ ทางรถยนต์ รถไฟ ทางน้ำ เป็นต้น เส้นทางบกถือว่าเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่สุดของพื้นที่ เนื่องจากสามารถติดต่อกับบริเวณต่าง ๆ ภายในจังหวัดได้มากกว่าการคมนาคมประเภทอื่น โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงมาจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตกและกรุงเทพมหานคร และผ่านลงภาคใต้ จึงทำให้การติดต่อเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สำหรับเส้นทางรถไฟมีความสำคัญมากในการขนส่งสินค้า วัตถุดิบ และผู้โดยสาร เส้นทางรถไฟผ่านจังหวัดเพชรบุรี คือ เส้นทางรถไฟสายใต้เริ่มจากต้นทางที่กรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดเพชรบุรีไปสู่ระยะทางที่สุโขทัยไกล การคมนาคมทางน้ำปัจจุบันมีความสำคัญในการใช้ติดต่อลดน้อยลง เนื่องจากการคมนาคมทางรถยนต์ให้ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ชนบทมากขึ้น ประชาชนหันมาใช้ทางรถยนต์กันมากขึ้น แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องอาศัยการคมนาคมทางน้ำในการขนส่งสินค้าหรือเดินทางอยู่เช่นกัน ทั้งทางแม่น้ำลำคลอง คลองข่อย และทางทะเลด้านติดชายฝั่งอ่าวไทย

2.2.2 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

2.2.2.1 สภาพทางสังคม

โครงสร้างของประชากร ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่อยู่มาแต่ดั้งเดิมและผู้อพยพที่มาจากถิ่นอื่นเข้ามาประกอบอาชีพสืบเนื่องกันมา นอกจากนี้ยังมีชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามาสืบทอดเชื้อสายกันมาจนปัจจุบัน อันได้แก่ ลาวโซ่ง ไทยอิสลาม มอญ สำหรับชาวต่างด้าวได้แก่ ชาวจีน ซึ่งมาตั้งหลักแหล่งมากกว่าชนชาติอื่น ปัจจุบันมีสัญชาติไทยเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ อินเดีย อเมริกัน ชาวต่างด้าวเหล่านี้ส่วนใหญ่นับถือชนบทธรรมเนียมประเพณีไทย จึงไม่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการปกครอง จากการสำรวจประชากรจังหวัดเพชรบุรี เมื่อสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2529 จังหวัดเพชรบุรีมีประชากรทั้งสิ้น 412,337 คน เป็นชาย 204,060 คน หญิง 208,277 คน โดยกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ดังตารางที่ 2.6 ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่เท่ากับ 66.2 คน ต่อตารางกิโลเมตร โดยมีประชากรหนาแน่นมากที่สุดในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี คือ 384.6 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร

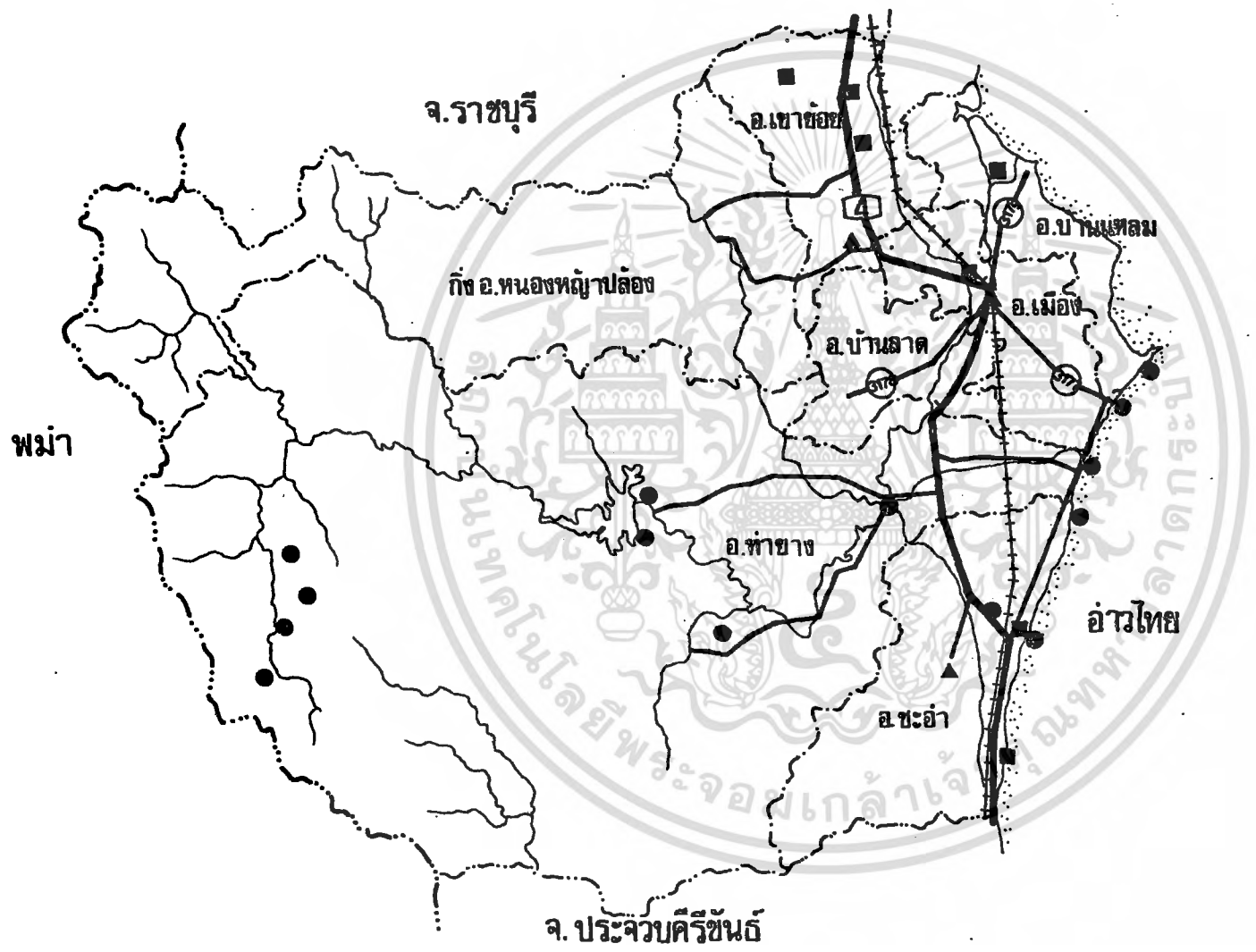
การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศนีสัญจร

แผนที่ 2.8 วันที่ 1 กพ. 32

แสดง
การคมนาคมจังหวัดเพชรบุรี

- สัญลักษณ์
- เขตประเทศ
 - - - - - เขตจังหวัด
 - . - . - เขตอำเภอ
 - ถนน
 - +—— ทางรถไฟ
 - ~~~~~ ชายทะเล
 - ∧ แม่น้ำ
 - ▲ ■ แหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 2.6 แสดงการกระจายตัวประชากรจังหวัดเพชรบุรี ปี 2529

อำเภอ/เทศบาล	ประชากรเมื่อ 31 ธ.ค. 2529				
	ชาย (คน)	หญิง (คน)	รวม (คน)	ร้อยละ	ความหนาแน่น (คน/ตร.กม.)
เทศบาลเมือง	17,151	17,117	34,268		
อำเภอเมือง	37,343	37,569	74,912		
รวมทั้งอำเภอ	54,494	54,686	109,180	26.5	385
เทศบาลตำบลชะอำ	9,899	10,088	19,987		
อำเภอชะอำ	15,773	15,767	31,540		
รวมทั้งอำเภอชะอำ	25,672	25,855	51,527	12.5	78
อำเภอยาง	49,630	50,756	100,386	24.3	31
อำเภอบ้านแหลม	27,775	28,669	56,444	13.7	297
อำเภอบ้านลาด	23,582	24,736	48,318	11.7	162
อำเภอเขาย้อย	17,521	18,441	35,962	8.7	118
กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง	5,386	5,134	10,520	2.6	8
รวม	204,060	208,277	413,337	100	67

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

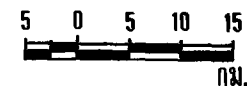
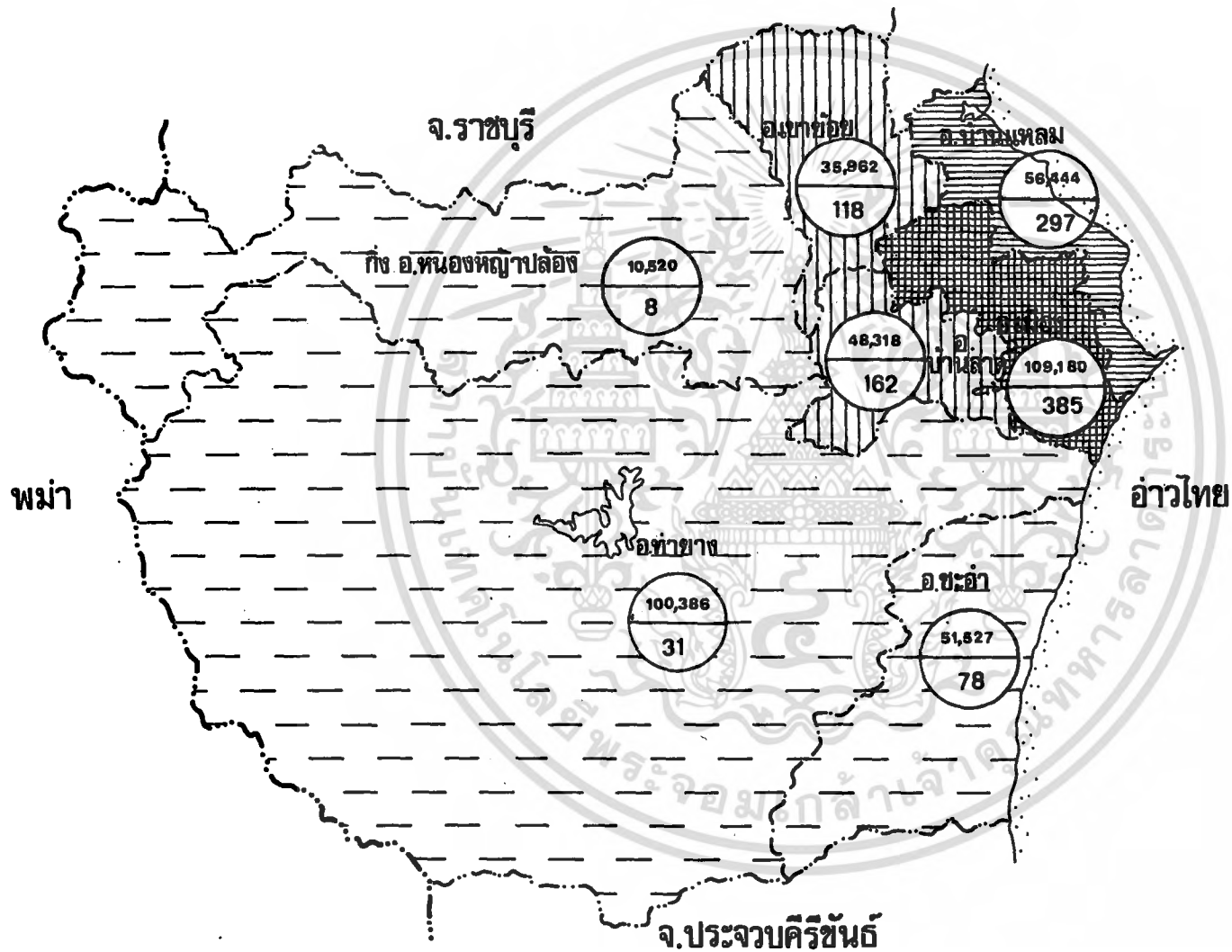
2.2.2.2 ลักษณะทางเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของจังหวัดเพชรบุรีมีลักษณะ เป็นระบบเศรษฐกิจ

แบบเปิด คือ มีการค้าการโยกย้ายทรัพยากรทำการผลิตต่างจังหวัด การลงทุนมาจากภาคเอกชน และภาครัฐบาล ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดยังขึ้นอยู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายทางการเงิน การคลังที่กำหนดจากรัฐบาลกลาง พื้นฐานการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาจากทรัพยากรการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดในสาขาต่าง ๆ ที่ต้องใช้หรืออาศัยผลผลิตจากการเกษตรเกือบทั้งสิ้น สำหรับการท่องเที่ยวถ้ามีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัด ก็จะทำให้เกิดอุปทานการท่องเที่ยวที่อยู่นอกพื้นที่และในพื้นที่ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เข้ามาใช้บริการมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

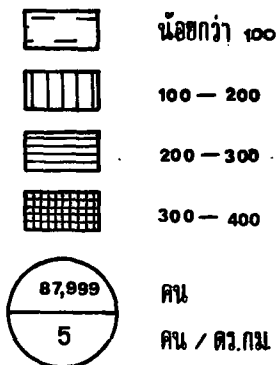
แผ่นที่ 2.8

วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

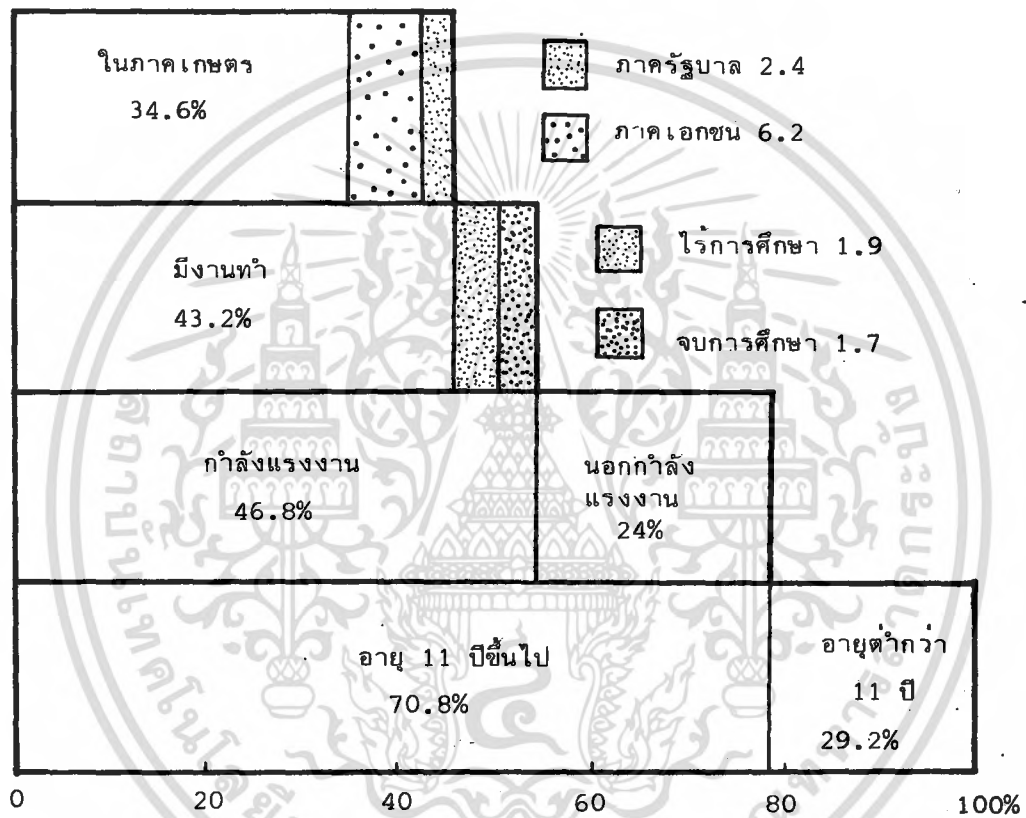
ความหนาแน่นประชากรอำเภอ ปี ๒๕๒๔

สัญลักษณ์

ที่มา : พาณิชนิคมจังหวัดเพชรบุรี

แผนภูมิที่ 2.3 แสดงอัตราการจ้างงานของประชากรจังหวัดเพชรบุรี ปี 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. สภาพเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณารายได้ต่อประชากร 1 คน ของจังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่ปี 2524-2528 ในตารางที่ 2.7, 2.8 คิดตามราคาตลาดจะเห็นว่ารายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับสูงพอสมควร ปี 2528 รายได้ต่อตัวประชากรคือ 20,595 บาท ซึ่งสูงกว่ารายได้ของคนทั้งประเทศที่เฉลี่ยแล้วประมาณ 20,263 บาท ต่อคน ดังตารางที่ 2.9

ข. การจ้างงาน จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2529 มีประชากรวัยแรงงานประมาณ 192,974 คน หรือร้อยละ 46.8 ของประชากรทั้งหมด โดยเป็นผู้มีงานทำ 178,130 คน (ร้อยละ 43.2) และผู้ว่างงานประมาณ 14,844 คน (ร้อยละ 3.6) ในจำนวนผู้ว่างงานนี้เป็นผู้จบการศึกษาและไร้การศึกษาประมาณ 6,902 คน และ 7,942 คน (ร้อยละ 46.5 และ 53.5) ตามลำดับ การว่างงานนี้มีสาเหตุมาจากการเข้าออกงานมีอัตราต่ำ คุณวุฒิไม่ตรงตามความต้องการแรงงาน และผู้ว่างงานเลือกงานเลือกเงินเดือน จากสภาพการว่างงานที่เป็นอยู่นี้ถ้าไม่มีการแก้ไขในอนาคตจะมีประชากรว่างงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งไม่สามารถขยายพื้นที่เพื่อรองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้นได้ การท่องเที่ยวนับว่าเป็นสาขาหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขภาวะการว่างงานของประชากรในจังหวัดได้ทางหนึ่ง

2.2.2.3 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดเพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของชุมชนมาตั้งแต่อดีตกาล โดยจะเห็นได้จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่ได้ปรากฏชุมชนแห่งนี้ในสมัยพูนานและเคยมีความรุ่งเรืองมาก่อน ในช่วงกลางสมัยรัตนโกสินทร์ทำให้มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นมรดกตกทอดเป็นเอกลักษณ์กันมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันผู้คนให้ความสนใจกันน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญสมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่ และระบบเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ แต่อย่างไรมรดกทางวัฒนธรรมนี้สามารถฟื้นฟูได้ โดยการนำระบบการท่องเที่ยวเข้ามาสู่พื้นที่และให้มีการอนุรักษ์ ดำรงรักษาไว้ซึ่งมรดกนั้น ๆ ซึ่งแบ่งได้เป็น

ก. งานเทศกาล ประเพณี และการเล่นพื้นบ้าน ซึ่งเป็นงานที่มีเฉพาะพื้นที่และทั่ว ๆ ไป เช่น งานพระนครคีรี งานนมัสการหลวงพ่อดุสิตเขาตระเครา การแข่งเรือยาว งานบวชที่มีการยกฉัตรเก้าขึ้นและการปิดใบเสมา งานศพนิมการสร้างเมรุจำลองและใช้โกศบรรจุศพ ซึ่งไม่มีปฏิบัติในจังหวัดใดในประเทศไทย เพราะถือว่าเป็นธรรมเนียมของเจ้านายในพระบรมราชวงศ์ การเล่นเชยผี การแห่เรือบก เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.7 รายได้ต่อประชากร 1 คน ดัดตามราคาตลาดของจังหวัดเพชรบุรี เปรียบเทียบกับภาคอื่น ๆ พ.ศ. 2524-2528

ภาค/จังหวัด	รายได้ต่อประชากร 1 คน										จำนวนประชากร เมื่อ 31 ธันวาคม 2528	
	2524		2525		2526		2527		2528		จำนวนคน	%
	บาท	อันดับ	บาท	อันดับ	บาท	อันดับ	บาท	อันดับ	บาท	อันดับ		
กรุงเทพฯ และปริมณฑล	46,891	1	49,539	1	52,150	1	56,092	1	59,003	1	7,889,816	15.2
(กรุงเทพมหานคร)	(54,207)		(57,012)		(60,073)		(65,133)		(68,532)		(7,363,378)	(10.3)
ภาคกลางตะวันออก	21,968	2	23,284	2	24,038	2	25,210	2	25,603	2	3,300,449	6.4
ภาคกลางตะวันตก	20,230	3	21,157	3	20,055	4	21,228	3	21,047	3	3,098,422	6.0
จังหวัดเพชรบุรี	17,018	4	18,325	4	20,429	3	20,689	4	20,959	4	410,578	0.8
ทั้งประเทศ (รวมทุกภาค)	16,469	5	17,359	5	18,584	5	19,551	5	20,263	5	51,795,651	100
ภาคกลาง	13,327	7	13,903	6	14,570	7	16,146	6	16,749	6	2,613,465	5.1
ภาคใต้	13,496	6	13,419	7	15,058	6	15,200	7	15,358	7	6,441,186	12.4
ภาคเหนือ	11,064	8	11,355	8	12,375	8	12,781	8	13,353	8	10,391,368	20.0
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	6,581	9	7,185	9	8,107	9	8,009	9	8,124	9	18,060,945	34.9

หมายเหตุ : ปริมณฑล ได้แก่ จังหวัดสมุทรปราการ สมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี

ที่มา : 1. สำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2530

2. สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2530

ตารางที่ 2.8 แสดงมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด คิดตามราคาคงที่ปี 2515 และแสดงอัตราการขยายตัว จำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2524-2528 จังหวัดเพชรบุรี

สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์ (หน่วยเป็นล้านบาท)					อัตราการขยายตัวของแต่ละผลิตภัณฑ์									
	2524	2525	2526	2527	2528	2524		2525		2526		2527		2528	
						%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ
เกษตรกรรม	989.9	1,081.7	1,132.9	1,207.7	1,218.6	39.9		41.7		39.8		39.9		39.0	
กสิกรรม	641.7	829.0	888.8	959.8	960.7	25.9	1	32.0	1	31.2	1	31.7	1	30.8	1
ปศุสัตว์	110.0	115.4	115.9	120.9	123.5	4.4	8	4.4	7	4.1	10	4.0	4	3.9	10
ประมง	90.2	72.9	120.1	126.6	134.0	3.6	10	2.8	10	4.2	9	4.2	9	4.3	9
ป่าไม้	148.0	64.4	8.1	0.4	0.4	6.0	7	2.5	12	0.3	14	0.0	14	0.01	14
เหมืองแร่และขุดหิน	49.0	46.3	62.5	89.8	78.1	2.0	13	1.8	13	2.2	12	3.0	11	2.5	12
อุตสาหกรรม	162.7	174.5	199.0	224.6	231.5	6.6	5	6.7	4	7.0	4	7.4	4	7.4	4
การก่อสร้าง	73.3	80.5	126.7	140.7	146.0	3.0	11	3.1	9	4.4	7	4.6	7	4.7	8
การไฟฟ้าและการประปา	61.2	65.9	68.3	75.6	84.0	2.5	12	2.5	11	2.4	11	2.5	12	2.7	11
การคมนาคมและการขนส่ง	221.6	203.5	214.7	229.0	247.9	8.9	3	7.9	3	7.5	3	7.5	3	7.9	3
การค้าส่งและค้าปลีก	457.3	451.5	523.2	545.6	565.6	18.5	2	17.4	2	18.4	2	18.0	2	18.1	2
การธนาคารประกันภัยและธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์	94.3	110.0	122.8	134.1	148.2	3.8	9	4.2	8	4.3	8	4.4	8	4.7	7
ที่อยู่อาศัย	39.5	40.9	43.7	44.9	46.4	1.6	14	1.6	14	1.5	13	1.5	13	1.5	13
การบริการราชการและการป้องกันประเทศ	159.6	171.5	188.6	158.1	176.5	6.4	6	6.6	5	6.6	5	5.5	6	5.7	6
การบริการ	168.0	168.6	167.7	172.0	179.7	6.8	4	6.5	6	5.9	6	5.7	5	5.8	5
มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	2,476.4	2,595.0	2,850.1	3,032.1	3,122.0	100		100		100		100		100	
รายได้ต่อประชากร 1 คน ในจังหวัด (บาท)	6,747	6,957	7,480	7,676	7,766										
ประชากรเมื่อ 31 ธันวาคม	372,207	379,383	392,971	405,990	410,578										

ที่มา : 1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2530

2. สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2530

ตารางที่ 2.9 แสดงมูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด คิดตามราคาตลาด และแสดงอัตราการขยายตัว จำแนกตามสาขาการผลิต ปี 2524-2528

สาขาการผลิต	มูลค่าผลิตภัณฑ์ (หน่วยเป็นล้านบาท)					อัตราการขยายตัวของแต่ละผลิตภัณฑ์									
	2524	2525	2526	2527	2528	2524		2525		2526		2527		2528	
						%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ	%	อันดับ
เกษตรกรรม	2,412.6	2,691.1	2,879.7	2,819.8	2,572.6	38.6		39.3		37.0		34.5		30.5	
กสิกรรม	1,624.4	2,016.7	2,253.4	2,297.6	2,089.6	26.0	1	29.5	1	29.0	1	28.1	1	24.8	1
ปศุสัตว์	281.7	275.6	329.8	295.8	274.1	4.5	8	4.0	8	4.2	9	3.6	9	3.2	9
ประมง	169.7	169.8	248.8	224.9	207.8	2.7	11	2.5	11	3.2	10	2.8	10	2.5	10
ป่าไม้	336.8	229.0	47.7	1.5	1.6	5.4	7	3.3	10	0.6	14	0.02	14	0.01	14
เหมืองแร่และขุดหิน	87.0	98.0	109.5	141.7	182.1	1.4	13	1.4	13	1.4	12	1.7	12	2.2	11
อุตสาหกรรม	402.4	467.6	532.9	624.8	700.0	6.5	4	6.8	4	6.9	4	7.7	4	8.3	4
การก่อสร้าง	199.2	230.0	383.9	427.2	446.1	3.2	10	3.4	9	4.9	7	5.3	7	5.3	8
การไฟฟ้าและการประปา	89.7	120.2	132.3	151.0	166.2	1.5	12	1.8	12	1.7	11	1.8	11	2.0	12
การคมนาคมและการขนส่ง	639.1	582.1	711.5	789.1	915.5	10.2	3	8.5	3	9.1	3	9.7	3	10.8	3
การค้าส่งและค้าปลีก	1,345.0	1,367.1	1,575.3	1,728.8	1,811.1	21.5	2	20.0	2	20.2	2	21.2	2	21.5	2
การธนาคารประกันภัยและธุรกิจ อสังหาริมทรัพย์	255.5	314.1	363.5	400.2	452.7	4.1	9	4.6	7	4.7	3	4.9	8	5.4	7
ที่อยู่อาศัย	75.2	86.9	99.8	106.3	116.4	1.2	14	1.3	14	1.3	13	1.3	13	1.4	13
การบริการราชการและการป้องกันประเทศ	370.7	462.9	553.5	514.6	558.4	5.9	5	6.8	5	7.1	5	6.3	5	6.6	5
การบริการ	369.3	415.5	441.8	468.7	504.6	5.9	6	6.1	6	5.7	6	5.7	6	6.0	6
มูลค่ารวมผลิตภัณฑ์จังหวัด (GPP)	6,245.7	6,835.5	7,783.7	8,172.2	8,425.7	100		100		100		100		100	
รายได้ต่อประชากร 1 คน ในจังหวัด (บาท)	17,018	18,325	20,429	20,959	20,959										
ประชากรเมื่อ 31 ธันวาคม	372,207	379,383	342,971	410,578	410,578										

ที่มา : 1. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. 2530

2. สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2530

ตารางที่ 2.10 สถิติข้อมูลทางสังคมบางประการของจังหวัดเพชรบุรี จำนวนเป็นรายอำเภอ ในปี พ.ศ. 2529

อำเภอ	โครงการดูอาการหมู่บ้าน			โครงการน้ำจากฟ้า 60 พรรษา		จำนวน															
	จำนวนหมู่บ้าน	มีศาลหมู่บ้าน	จำนวนดูอาการหมู่บ้าน	จำนวนครัวเรือน	จำนวนโองทุกขนาด	วัด	สำนักสงฆ์	วัดร้าง	ภิกษุ	สามเณร	ศิษย์วัด	โรงเรียนปริยัติธรรม	มัสยิด	โบสถ์คริสต์	หน่วยพุทธจักร	พิพิธภัณฑสถาน	โบราณสถาน	ห้องสมุดประชาชน	ที่อ่านน.ส.พ.หมู่บ้าน	หน่วยจัดศึกษาดูงานกลุ่มสนใจ	โรงเรียนชุมชน
เมืองเพชรบุรี	172	172	659	12,280	52,965	70	-	-	1,596	318	660	37	2	2	18	1	11	1	6	12	2
ท่ายาง	124	124	561	15,042	162,313	27	6	2	1,053	111	259	26	-	-	1	-	2	1	35	1	-
บ้านลาด	107	107	420	7,758	65,503	33	-	9	834	69	172	28	-	-	12	-	-	1	33	16	2
บ้านแหลม	66	66	229	5,075	71,329	26	-	-	783	54	241	23	6	-	8	-	-	1	23	-	-
ชะอำ	55	55	182	4,149	23,228	17	9	1	264	51	48	4	3	-	3	-	2	1	14	15	2
เขาย้อย	55	55	193	6,034	25,841	28	2	1	485	34	127	28	-	-	-	-	1	1	14	15	1
กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง	21	21	102	2,071	9,607	4	1	-	102	21	19	3	-	-	5	-	-	-	14	28	1
รวมทั้งจังหวัด	600 (100%)	600 (100%)	2,346	52,409	ครบตามเป้าหมาย 100%	205	18	13	5,117	658	1,526	149	11	2	47	1	16	6	139	87	8

ที่มา : สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

ข. การผลิตของที่ระลึกของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นงานหัตถกรรม สินค้าพื้นเมือง และสินค้าเกษตร ซึ่งทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังเป็นที่ยอมรับของนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางผ่านไปมาอีกด้วย สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ขนมหม้อแกงเมืองเพชรบุรี และขนมหวานอื่น ๆ น้ำตาลโตนด ลูกตาล น้ำตาลสด ชมพู่เมืองเพชร ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากป่านศรนารายณ์ ผ้าไหม หม้อไม้ฝรั่ง น้ำผึ้ง เป็นต้น

ค. การประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ ได้แก่ การทำตาลโตนด การเลี้ยงผึ้ง บ้านทรงไทย การทอผ้าหอนงปรองของคนพื้นเมือง นอกจากนี้ยังมีวัฒนธรรมความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยที่มีแตกต่างกันไปตามเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งทางด้านการแต่งกาย ประเพณี การเล่นต่าง ๆ ที่ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษดั้งเดิม เช่น ลาวโซ่ง กระเหรี่ยง มอญ เป็นต้น

2.3 สรุป

สภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วพบว่า สามารถเอื้ออำนวยในการพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี จากสภาพทางภูมิศาสตร์จังหวัดเพชรบุรี มีอาณาเขตติดประเทศเพื่อนบ้าน มีชนกลุ่มน้อยหลายกลุ่ม ซึ่งมีขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมบางอย่างผิดไปจากคนพื้นเมืองดั้งเดิม ทำให้เพชรบุรีเป็นดินแดนที่มีอิทธิพลหลากหลายของประเพณีวัฒนธรรมอยู่โดยทั่วไป อาณาเขตที่ติดทะเลทำให้เพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่สวยงามขึ้นชื่อ เป็นที่รู้จักของนักท่องเที่ยว โดยเฉพาะชายหาดชะอำ นอกจากนี้ยังมี ภูเขา น้ำตก อ่างเก็บน้ำ ซึ่งเป็นธรรมชาติที่ใช้เป็นแหล่งพักผ่อนหย่อนใจได้เป็นอย่างดี ถึงอย่างไรสภาพที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวเหล่านี้บางช่วงฤดูกาลทำให้เกิดอุปสรรคต่อนักท่องเที่ยวได้แก่ไม่ถึงกับรุนแรง เช่น ช่วงฤดูมรสุมระหว่างเดือนมิถุนายนถึงสิงหาคม เป็นช่วงที่มีคลื่นลมรุนแรงมีพายุฟ้าคะนอง ทำให้เกิดอุปสรรคสำหรับนักท่องเที่ยวที่ไปเที่ยวชายทะเล ตั้งแต่แหลมหลวงจนถึงหาดชะอำ เป็นต้น จากสภาพดังกล่าวนี้นับเป็นสิ่งสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเฉพาะสภาพธรรมชาติ ได้แก่ ชายหาดชะอำ ซึ่งมีลักษณะเด่นจงใจให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ได้เข้ามาใช้บริการถึงพื้นที่ ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงจำเป็นต้องกำหนดมาตรการเพื่อดำรงไว้ซึ่งสภาพทางกายภาพของสิ่งเหล่านี้ไว้เสมอ ไม่ทางตรงก็ทางอ้อม เพื่อที่จะได้ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการมากขึ้น นอกจากนี้ยังควรมีการดัดแปลงตกแต่งแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ เพื่อให้ดูสวยงามไม่ให้สภาพธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้นมาบดบังหรือทำลายทัศนียภาพที่สวยงาม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งามของแหล่งโบราณสถานด้วย สำหรับสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ และประชากรของพื้นที่ศึกษา นั้น ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจำเป็นต้องอาศัยข้อมูลดังกล่าว ในการพิจารณาวางแผนพัฒนาควบคู่ไปกับด้านกายภาพ การท่องเที่ยวมีผลต่อสภาพทางสังคม และ เศรษฐกิจของพื้นที่ที่ทำการพัฒนา ทั้งทางด้านบวกและทางด้านลบ การพัฒนาที่ดีควรก่อให้เกิดผลดีต่อพื้นที่พัฒนามากกว่าผลเสีย เช่น ดำรงไว้ซึ่งสภาพสังคม ประเพณีวัฒนธรรม ดั้งเดิมที่เป็นจุดสนใจแก่นักท่องเที่ยว สนับสนุนการผลิตสินค้าพื้นเมือง และสิ่งบริการต่าง ๆ ทางด้านท่องเที่ยว เพื่อก่อให้เกิดผลทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น ประชาชนมีงานทำ เกิดการจ้างงานมากขึ้นในท้องถิ่น จังหวัดเพชรบูรณ์เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีสิ่งดึงดูดนักท่องเที่ยวทั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ สังคม ประเพณี วัฒนธรรม อยู่แล้ว ก็ควรที่จะมีการส่งเสริมพัฒนา และช่วยกันอนุรักษ์สิ่งต่าง ๆ ให้คงอยู่และดีขึ้นต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลการท่องเที่ยว

3.1 ความพร้อมในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

3.1 การคมนาคม

3.1.1 การคมนาคมของเส้นทางไป-กลับ

การเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี จากกรุงเทพฯ จะมีเส้นทางเข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี 2 เส้นทาง โดยทางรถยนต์ คือ เส้นทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนสายเพชรเกษม) และทางหลวงหมายเลข 35 (ถนนสายธนบุรี-ปากท่อ) ในเส้นทางแรกออกจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดนครปฐม จังหวัดราชบุรี เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรีเป็นระยะทาง 166 กิโลเมตร และเส้นทางที่สองออกจากกรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดสมุทรสาคร จังหวัดสมุทรสงคราม และอำเภอปากท่อจังหวัดราชบุรี แล้วเลี้ยวซ้ายเข้าทางหลวงหมายเลข 4 เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรีเป็นระยะทาง 121 กิโลเมตร สำหรับการอำนวยความสะดวกในการขนส่งปัจจุบันนิยมรถโดยสารประจำทางและรถไฟ กล่าวคือ

ก. การคมนาคมและขนส่งทางรถยนต์ มีรถโดยสารประจำทางธรรมดาและปรับอากาศออกจากกรุงเทพฯ เปิดบริการเดินรถกรุงเทพฯ-เพชรบุรี ทุกวัน ซึ่งใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง นอกจากนี้ยังมีรถประจำทางสายใต้ผ่านจังหวัดเพชรบุรี และสามารถแวะลงจังหวัดเพชรบุรีได้หลายสาย เช่น กรุงเทพฯ-ชุมพร กรุงเทพฯ-ประจวบคีรีขันธ์ และกรุงเทพฯ-หัวหิน

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศนีสัจจร

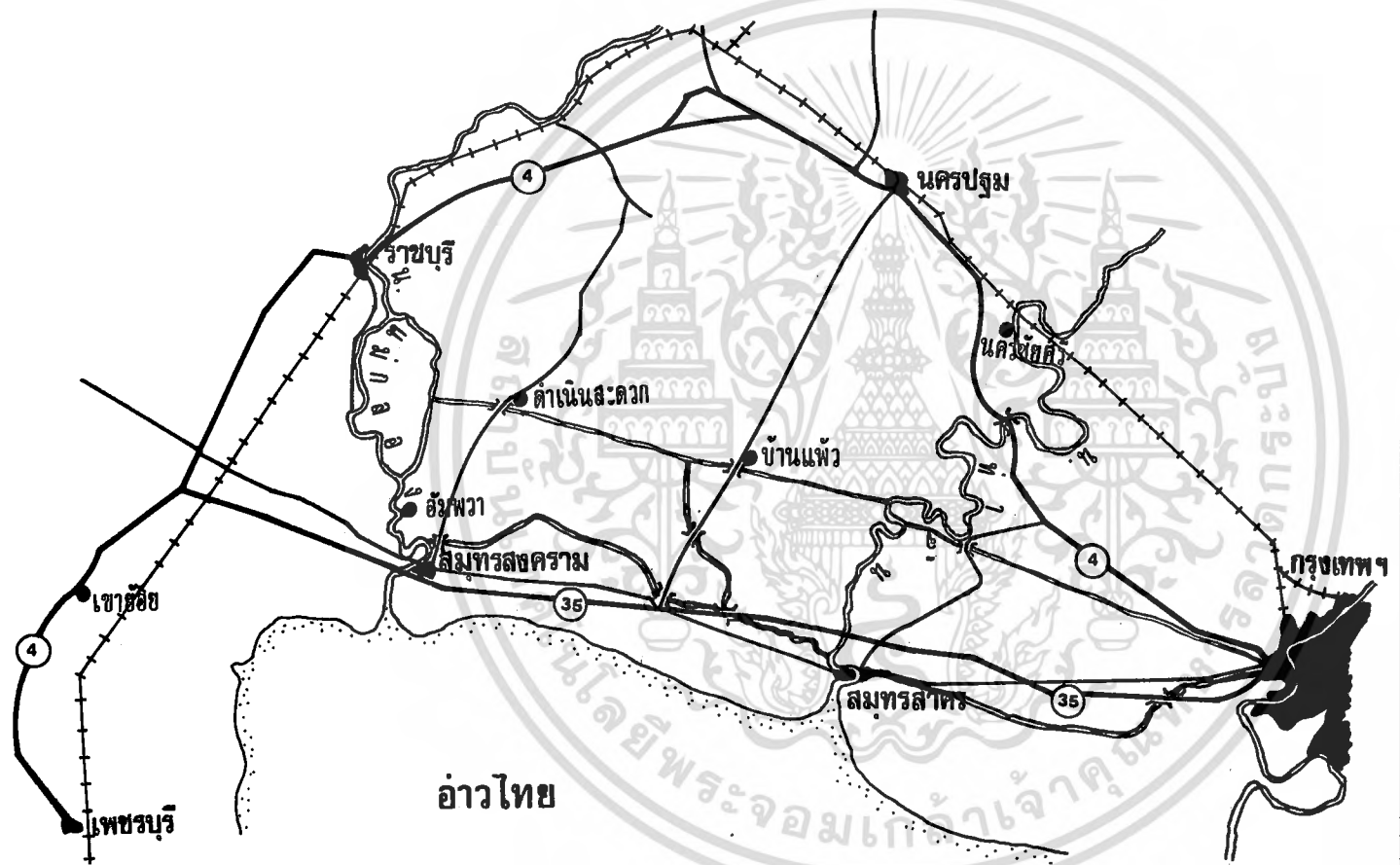
แผ่นที่ 3.1 วันที่ 1 กพ. 32

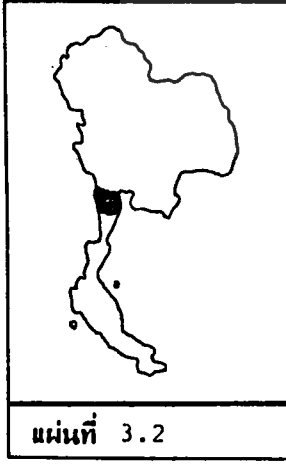
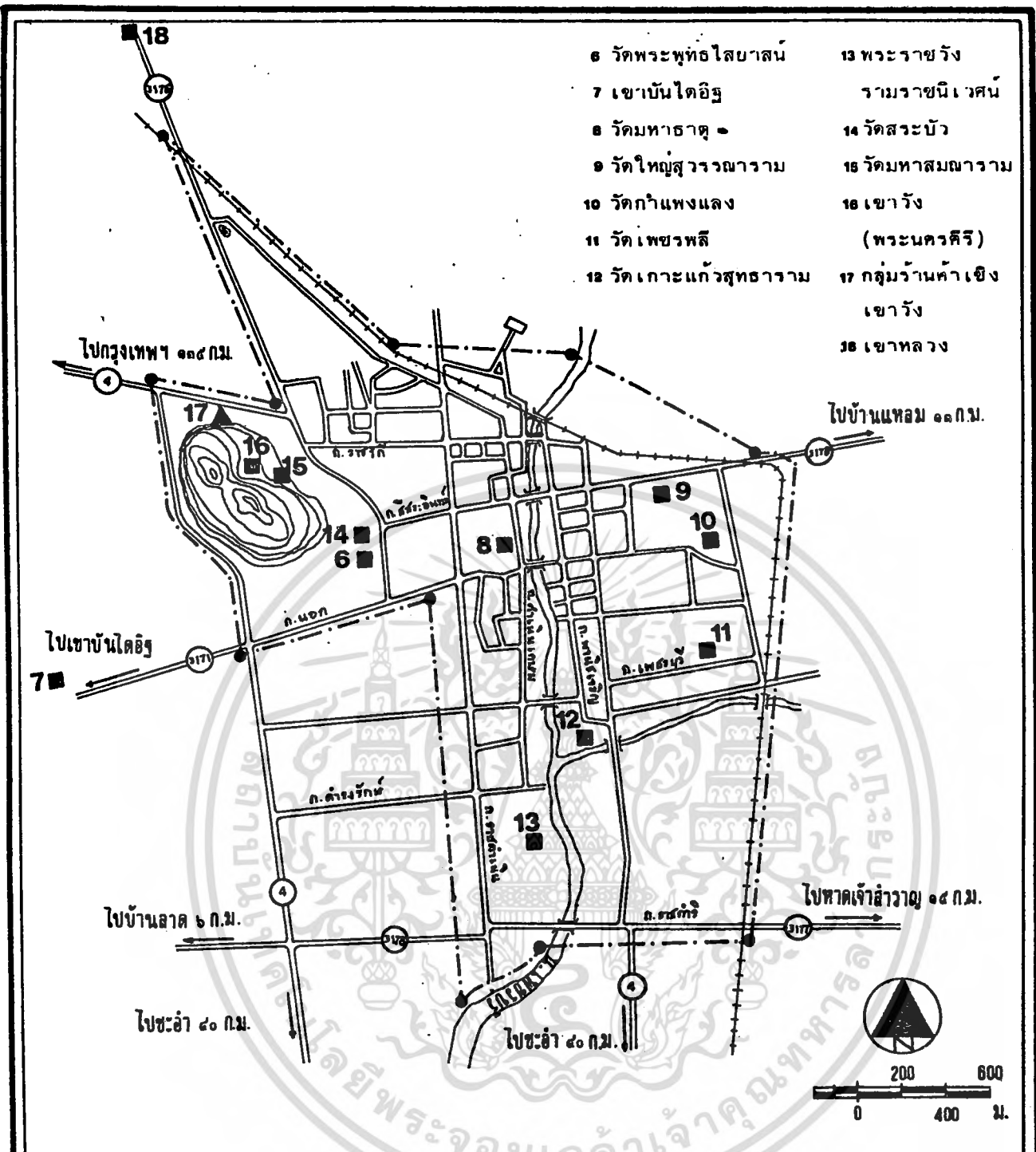
แสดง
เส้นทางคมนาคมสู่จังหวัดเพชรบุรี

สัญลักษณ์

- ทางหลวงแผ่นดิน
- ทางหลวงจังหวัด
- ทางรถไฟ
- แม่น้ำ คลอง
- ชุมชนเมือง
- อำเภอ

ที่มา : กรมเจ้าท่า

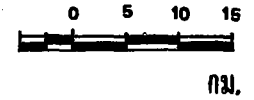

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง การคมนาคมในตัวเมืองเพชรบุรี	เขตเทศบาล
สัญลักษณ์	ถนน
■ โบราณสถาน	ทางรถไฟ
▲ วิมณธรรมและกิจกรรม	แม่น้ำ
	ภูเขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แผ่นที่ 3.3

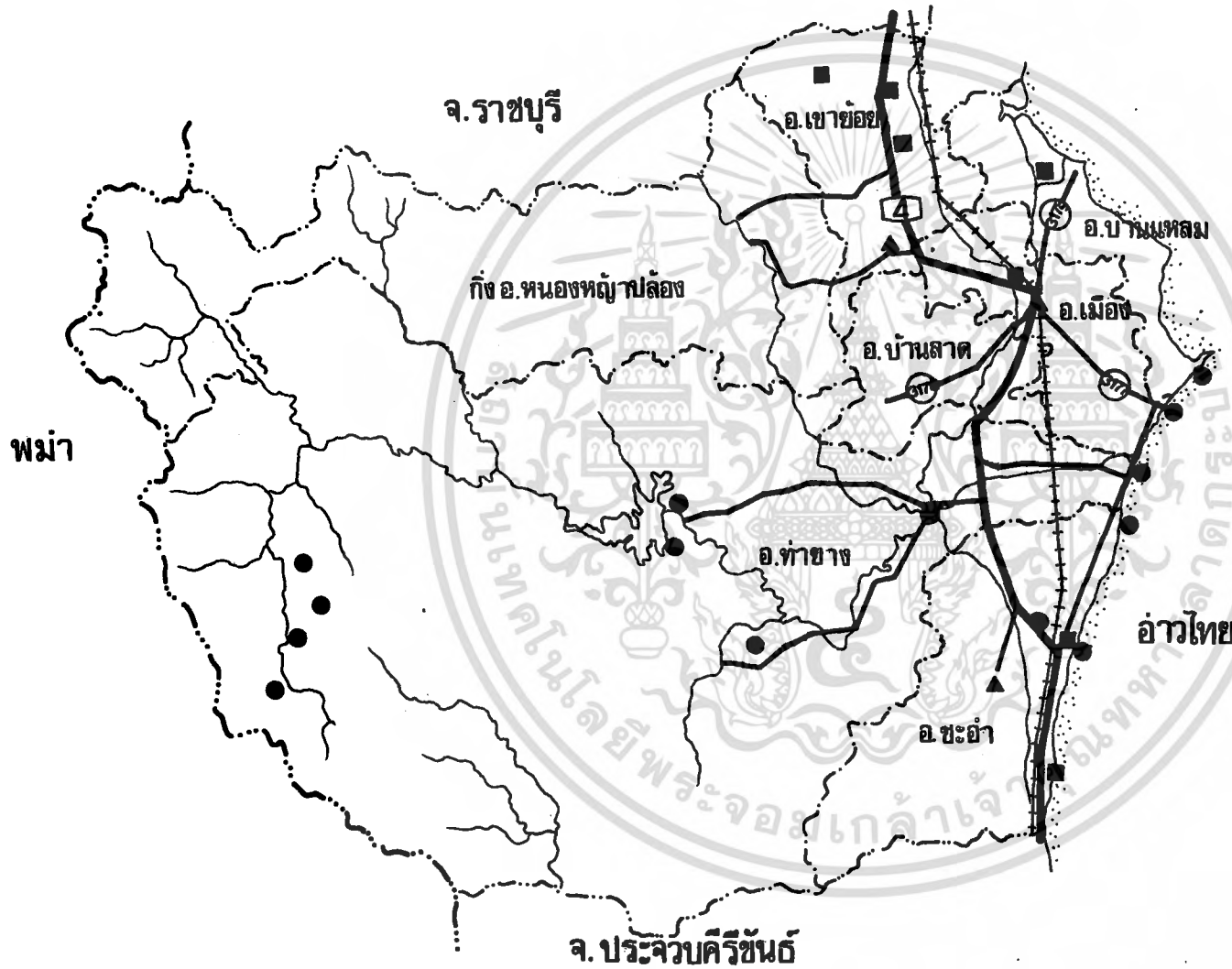
วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

การคมนาคมจังหวัดเพชรบุรี

สัญลักษณ์

- เขตประเทศ
- เขตจังหวัด
- เขตอำเภอ
- ถนน
- +++++ ทางรถไฟ
- ~~~~~ ชายทะเล
- Y แม่น้ำ
- ▲ ■ แหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.1 เส้นทางและอัตราค่าโดยสารรถยนต์ประจำทางระหว่างจังหวัด

เส้นทางระหว่างเพชรบุรีถึง	ระยะทาง (กม.)	ค่าโดยสาร (บาท)	วิ่งบนเส้นทางสาย
กรุงเทพฯ (สายเก่า)	165	29	เพชรเกษม
กรุงเทพฯ (สายใหม่)	124	29	เพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ
กรุงเทพฯ (ปรับอากาศ)	124	54	เพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ
หัวหิน	65	15	เพชรเกษม
ปราณบุรี	90	20	เพชรเกษม
สามร้อยยอด	110	25	เพชรเกษม
ประจวบคีรีขันธ์	157	33	เพชรเกษม
สมุทรสงคราม	53	13	เพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ
ราชบุรี	58	13	เพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ

ที่มา : จากการสำรวจ เมษายน 2531

ข. การคมนาคมและการขนส่งทางรถไฟ การเดินทางไปกลับ เพชรบุรีนอกจากทางรถยนต์แล้วยังสามารถเดินทางโดยรถไฟได้อีกเช่นกัน โดยรถไฟออกจาก สถานีกรุงเทพฯ (หัวลำโพง) ไปจังหวัดเพชรบุรี และชะอำทุกวัน นอกจากนี้การรถไฟแห่งประเทศไทยได้จัดขบวนรถพิเศษนำเที่ยว กรุงเทพฯ-ชะอำ-หัวหิน ในช่วงวันหยุดไปกลับภายในวันเดียว โดยมีเส้นทางนำเที่ยวดังนี้ สายชะอำและพระปฐมเจดีย์ เพชรบุรี (เช้าวัง) หุบกระพงมีอาหารกลางวัน และหาดชะอำ ที่ผ่านมานับว่าเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.2 ระยะทางโดยรถไฟและอัตราค่าโดยสารระหว่างสถานี

เส้นทาง	ระยะทาง (กม.)	ค่าระวางต่อ 100 กม.(บาท)	ค่าโดยสาร ชั้น 3 (บาท)	ค่าโดยสาร ชั้น 2 (บาท)
เพชรบุรี - ราชบุรี	50	18	11	22
- นครปฐม	103	39.20	22	46
- ชนบุรี	152	55.40	31	65
- กรุงเทพฯ	167	58.60	34	71
- ประจวบคีรีขันธ์	151	55.40	31	65
- ชุมพร	318	102.00	58	122
- สุราษฎร์ธานี	484	149.80	82	172
- พังงา	606	184.00	100	211
- นครศรีธรรมราช	665	200.00	108	227
- หาดใหญ่	778	226.40	125	262
- บัตตานี (โคกโพธิ์)	858	247.40	137	287
- ยะลา	888	258.00	141	296
- นราธิวาส (ตันหยงมัส)	949	273.80	150	314
- สุโขทัย	992	284.40	156	328

ที่มา : แผนกโฆษณา การรถไฟแห่งประเทศไทย (2529)

ค. สำหรับการคมนาคมทางน้ำ ในปัจจุบันยังไม่มีบริการให้บริการ
แต่มีแนวความคิดที่จะ เปิดการเดินทาง เรือสำหรับนักท่องเที่ยว จากพัทยาสู่ชะอำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.1.2 การคมนาคมในจังหวัดเพชรบุรี

ปัจจุบันเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่มีบว่าการคมนาคมที่สะดวก มีการเข้าถึงพื้นที่ชนบทมากขึ้น และค่อนข้างสะดวกโดยเฉพาะทางบก โดยมีทางหลวงแผ่นดิน หมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) ผ่านจังหวัดคิดเป็นระยะทางยาว 100 กิโลเมตร จากเหนือสุดถึงใต้สุด และมีทางหลวงจังหวัดติดต่อระหว่างอำเภอและผ่านชุมชนต่าง ๆ โดยยึดเอาถนนเพชรเกษมเป็นถนนหลัก แล้วมีถนนแยกไปสู่อำเภอต่าง ๆ ของจังหวัด สภาพของถนนที่แยกสู่อำเภอต่าง ๆ เหล่านี้จะมีสภาพดี คือลาดยาง นอกจากถนนที่เข้าสู่กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง เท่านั้นที่มีการเข้าถึงเพียงทางเดียว และเป็นถนนดินลูกรัง ซึ่งจะมีปัญหาในฤดูฝนเท่านั้น สำหรับถนนที่เข้าสู่พื้นที่ชุมชนในชนบทส่วนใหญ่สร้างขนาดกบคลองชลประทาน นอกจากทางรถยนต์แล้ว ยังมีทางรถไฟที่ให้บริการรับส่งผู้โดยสารที่สถานีเพชรบุรี เป็นสถานีใหญ่สุด และจอดตามสถานีต่าง ๆ อีกไม่ต่ำกว่า 10 สถานี แต่การโดยสารรถไฟได้รับความนิยมน้อย ทั้งนี้เนื่องจากมีความล่าช้ากว่ารถยนต์โดยสารและราคาค่าโดยสารใกล้เคียงกันจึงมีผู้นิยมน้อยในการเดินทางภายในจังหวัด จากที่เพชรบุรีเป็นจังหวัดที่ติดทะเล มีแม่น้ำหลายสาย ดังนั้น การคมนาคมยังมีผู้นิยมใช้กันอยู่อีกอย่างหนึ่งก็คือการคมนาคมทางน้ำ โดยเฉพาะประชากรที่อาศัยอยู่ริมสองฝั่งแม่น้ำเพชรบุรีตอนล่าง ซึ่งจะมีเรือโดยสารวิ่งรับส่งระหว่างบ้านแหลมหรือบางตะบูนกับจังหวัดสมุทรสงครามและทางใต้คือ โรงงานปูนซีเมนต์ที่ชะอำ ที่ยังอาศัยเรือเดินทะเลในการขนส่งอยู่ ซึ่งถือว่าเป็นการคมนาคมแห่งเดียวของจังหวัด

ตารางที่ 3.3 เส้นทางและอัตราค่าโดยสารรถยนต์ประจำทางภายในจังหวัด
เพชรบุรี

เส้นทางจากอำเภอเมือง จังหวัดเพชรบุรี ถึง	ระยะทาง (กม.)	ค่าโดยสาร (บาท)	สภาพถนน
ปากท่อ	41	9	ลาดยางตลอดสาย
สารเท็ด	30	7	ลาดยางและลูกรัง
บ้านท่า	41	11	ลาดยางและลูกรัง
แก่งกระจาน	58	13	ลาดยางตลอดสาย
หมู่บ้านชลประทาน	27	6	ลาดยางตลอดสาย
ท่ายาง	16	4	ลาดยางตลอดสาย
ตำบลขนอน	9	2	ลาดยางตลอดสาย
หาดเจ้าสำราญ	17	6	ลาดยางตลอดสาย
บางตะนูน	22	12	ลาดยางและลูกรัง
บางขุนไทร	23	10	ลาดยางและลูกรัง
อำเภอเขาย้อย	20	5	ลาดยางตลอดสาย
กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง	35	10	ลาดยางตลอดสาย
ปากทะเล	14	4	ลาดยางและลูกรัง
บ้านแหลม	12	7	ลาดยางตลอดสาย

ที่มา : จากการสำรวจ พ.ศ. 2531

3.1.2 สาธารณูปโภคและบริการสาธารณะ

3.1.2.1 การสื่อสาร-โทรคมนาคม

ก) วิทยุโทรทัศน์ จังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่รับคลื่นโทรทัศน์

จากกรุงเทพฯ ได้ทุกคลื่น โดยรับสัญญาณคลื่นโดยระบบเสาอากาศ สำหรับเครื่องวิทยุ นอกจาก
ได้รับคลื่นเสียงจากการกระจายเสียงของสถานีในกรุงเทพฯ แล้วยังสามารถรับคลื่นเสียงจาก
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศได้เช่นกัน โดยเฉพาะเมื่อมีภูมิอากาศดีการรับสัญญาณจะชัดเจน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข) โทรศัพท์ ในปี 2530 จังหวัดเพชรบุรีมีชุมสาย 3 ชุมสาย ได้แก่ ชุมสายโทรศัพท์เพชรบุรี ชุมสายโทรศัพท์ท่ายาง และชุมสายโทรศัพท์ชะอำ มีชุมสายเลขหมายทั้งสิ้น 3,800 หมายเลข มีผู้ใช้แล้ว 3,405 หมายเลข โดยกระจายอยู่ตามชุมสายต่าง ๆ ดังตารางที่ 3.4 การให้บริการในด้านนี้นับว่าเพียงพอต่อความต้องการของประชาชนในจังหวัด สำหรับวิทยุโทรศัพท์มีเฉพาะอำเภอเมืองเพชรบุรีเท่านั้น

ตารางที่ 3.4 การกระจายตัวของการให้บริการโทรศัพท์ในจังหวัดเพชรบุรี ปี พ.ศ. 2530

ชุมสายโทรศัพท์	ชุมสายขนาดเลขหมาย (หมายเลข)	มีผู้ใช้โทรศัพท์แล้ว (หมายเลข)				โครงการขยายเพิ่มในปี 2531 (หมายเลข)
		เอกชน	ธุรกิจ	ราชการ	รวม	
เมืองเพชรบุรี	2,200	1,141	729	330	2,200	1,408
ท่ายาง	600	396	102	89	587	400
ชะอำ	1,000	335	120	163	618	1,024
รวม	3,800	1,872	951	582	3,405	2,832

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี กระทรวงพาณิชย์ พ.ศ. 2531

สำหรับโครงการขยายโทรศัพท์เพิ่มในปี 2531 จะมีการกระจายตัวสู่พื้นที่ต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

อำเภอบ้านแหลม	521	หมายเลข
อำเภอเขาย้อย	256	หมายเลข
อำเภอบ้านลาด	256	หมายเลข
ตำบลบางตะนูน อำเภอบ้านแหลม	256	หมายเลข
กิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง	128	หมายเลข

ค) การไปรษณีย์โทรเลข มีที่ทำการไปรษณีย์เพชรบุรีเป็นศูนย์กลางมีสาขาทุกอำเภอในจังหวัดและให้บริการได้ทั่วถึงทุกพื้นที่ นอกจากนี้ยังมีที่ทำการไปรษณีย์ชั่วคราวให้บริการอยู่ตามชุมชนหรือหน่วยงานต่าง ๆ การให้บริการมีทั้งการให้บริการไปรษณีย์ธรรมดา ต่วน และโทรสาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.5 การให้บริการของการสื่อสารแห่งประเทศไทย และองค์การโทรศัพท์ ในจังหวัดเพชรบุรี

ที่ทำการ	อ. เมือง เพชรบุรี	อ.บ้านแหลม	อ. เขาย้อย	อ.ชะอำ	อ.ท่ายาง	อ.บ้านลาด	กิ่ง อ.หนอง หญ้าปล้อง	บ้าน บางตะนูน
ไปรษณีย์และโทรคมนาคม (กสท.)								
- ไปรษณีย์โทรเลข	/	/	/	/	/	/	/	-
- บริการ EMS	/	-	-	-	-	-	-	-
- โทรสาร	/	-	-	-	-	-	-	-
- โทรศัพท์สาธารณะ ระหว่างประเทศ	/	/	-	-	-	-	-	-
- วิทยุโทรศัพท์	/	-	-	-	-	-	-	-
โทรศัพท์ (ทศท.)								
- ชุมสาย SPC	2,200	-	-	1,000	600	-	-	-
- ทางไกลชนบท	-	-	5	-	-	3	1	-
- ตู้โทรศัพท์สาธารณะ	15/5	-	-	4/2	3/2	-	-	-
- โครงสร้างชุมสาย	+1408	*512	*256	+24	+400	*256	*128	*256

หมายเหตุ : 4/2 คือ ตู้โทรศัพท์ภายในต่อตู้โทรศัพท์ทางไกล

2,200 คือ 2,200 หมายเลข

+ คือ เพิ่ม

* คือ ติดตั้งใหม่

ที่มา : การสื่อสารแห่งประเทศไทยและกองวางแผนองค์การโทรศัพท์ พ.ศ. 2530

3.1.2.2 การบริการไฟฟ้า

การให้บริการไฟฟ้าของจังหวัดเพชรบุรีอยู่ในความรับผิดชอบของการไฟฟ้าภูมิภาค (กฟภ.) สถานีย่อยเปลี่ยนแรงดัน (Substation) ที่รับจากการไฟฟ้าฝ่ายผลิตเพื่อจ่ายไปยังผู้ใช้ไฟฟ้าในภูมิภาคของจังหวัดเพชรบุรีมี 2 สถานี คือ สถานีเพชรบุรีและสถานีชะอำ ความสามารถในการจ่ายไฟฟ้าของสถานีดังกล่าวปัจจุบันไม่มีปัญหาและสามารถบริการให้ได้เพียงพอแก่ผู้ใช้ไปจนถึงปี 2534 ปัจจุบันมีหมู่บ้านที่มีไฟฟ้าใช้แล้วก็ตาม แต่ต้นทุนในการต่อหรือติดตั้งนั้นสูงมาก จึงเป็นการยากที่จะให้มีไฟฟ้าได้ทุกครัวเรือนในหมู่บ้าน

3.1.2.3 การบริการน้ำประปา

จังหวัดเพชรบุรีการบริการน้ำประปาใช้น้ำจากแม่น้ำเพชรบุรีเป็นส่วนใหญ่ โดยมีกำลังผลิต 490 ลูกบาศก์เมตรต่อชั่วโมง ให้บริการในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี เทศบาล และสุขาภิบาลต่าง ๆ มีทั้งหมด 3 แห่ง ได้แก่ เขตเมืองเพชรบุรี ทาดเจ้า-สำราญ และเขตอำเภอบ้านแหลม ซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบของเทศบาล 1 แห่ง และสุขาภิบาล 2 แห่ง ส่วนพื้นที่ที่อยู่นอกเขตเทศบาลและสุขาภิบาลบางแห่งเป็นโรงผลิตน้ำประปาขนาดเล็กที่อยู่ในความรับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และอนามัยจังหวัด ปัจจุบันการให้บริการยังมีปัญหาอยู่มาก เนื่องจากปริมาณน้ำที่ให้บริการมีไม่เพียงพอในพื้นที่เขตสุขาภิบาลท่ายาง สุขาภิบาลเขาย้อย และเทศบาลตำบลชะอำ ซึ่งมีปัญหาเนื่องจากโครงข่ายท่อจ่ายน้ำประปามีจำกัดไม่สามารถบริการได้ทั่วถึง ซึ่งปัจจุบันกำลังดำเนินการแก้ไขอยู่

3.1.2.4 การบริการสาธารณสุข

จังหวัดเพชรบุรีมีโรงพยาบาล 5 แห่ง สถานีอนามัย 101 แห่ง สาธารณะสุขจังหวัด 1 แห่ง สาธารณะสุขชุมชน 3 แห่ง สาธารณะสุขอำเภอ 7 แห่ง ศูนย์บริการสาธารณสุขเทศบาล 2 แห่ง โดยมีบุคคลากรค่อนข้างพร้อม แต่ถึงอย่างไรการให้บริการประชาชนในพื้นที่ยังไม่เป็นการเพียงพอเพราะการให้บริการส่วนใหญ่ยังอยู่ในชุมชน สำหรับบริเวณแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งเช่นชายหาดชะอำ จะมีหน่วยแพทย์เคลื่อนที่มาให้บริการแก่นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะในช่วงของฤดูท่องเที่ยว

3.1.2.5 การบริการด้านความปลอดภัยและบรรเทาสาธารณภัย

ก) การรักษาความปลอดภัยขึ้นกับเจ้าหน้าที่ตำรวจ ซึ่งมีอยู่

จำนวน 954 คน ในปี 2529 คิดเป็นอัตราตำรวจต่อประชากร คือ 1 : 433 คน แต่ที่ชะอำ มีอัตราตำรวจต่อประชากรคือ 1 : 337 คน โดยได้ให้บริการแก่นักท่องเที่ยวด้วย เนื่องจากใน จังหวัดเพชรบุรียังไม่มีตำรวจท่องเที่ยวให้ความปลอดภัยแก่นักท่องเที่ยวโดยตรง การบริการจึง ขึ้นอยู่กับตำรวจท้องที่ที่ให้การตรวจตราและบริการตลอด 24 ชั่วโมง จึงมีปัญหาในด้านบริการที่ ไม่เป็นการทั่วถึงบ้าง นอกจากนี้ยังมีปัญหาทางการสื่อสารความหมายระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจกับ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ สำหรับคดีที่เกิดขึ้นกับการท่องเที่ยวนั้นมีน้อยมาก ในการให้บริการ จึงเน้นที่การป้องกันเพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีและปลอดภัยและอำนวยความสะดวกเป็นสำคัญ

ข) การป้องกันสาธารณภัย โดยเฉพาะอัคคีภัยในจังหวัด

เพชรบุรีได้แก่ เทศบาลเมืองเพชรบุรี เทศบาลตำบลชะอำ โดยมีเจ้าหน้าที่และเครื่องอุปกรณ์ อย่างพร้อมเพียง สำหรับที่ชะอำได้มีการตั้งหน่วยกู้ภัยทางทะเลขึ้น โดยเทศบาลร่วมมือกับทาง ตำรวจได้ทำการฝึกอบรมประชาชนเพื่อเป็นอาสาสมัครป้องกันภัยทางทะเลคอยให้บริการแก่นัก ท่องเที่ยว โดยเฉพาะในฤดูกาลท่องเที่ยว

3.1.2.6 การระบายน้ำและกำจัดขยะ

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่อยู่ติดทะเล ปัญหาน้ำท่วมขังและ น้ำทิ้งในชุมชนที่เกิดขึ้น เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในระยะสั้นที่น้ำไหลลงทะเลไม่ทันก่อให้เกิดน้ำขังและ เป็นผลมาจากท่อระบายน้ำมีขนาดเล็กและไม่ทั่วถึง สำหรับการทิ้งน้ำลงสู่ทะเลโดยไม่ได้มีการ บำบัดก่อนนั้นยังมีอยู่บ้าง โดยเฉพาะชุมชนชะอำ ทาดเจ้าสำราญ ซึ่งนับว่ามีผลต่อกิจกรรมท่อง เที่ยวได้ถ้าน้ำบริเวณนั้นมีสภาพที่ไม่เหมาะสมในการเล่นของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวจะไป ใช้บริการที่อื่นแทน สำหรับการกำจัดขยะมูลฝอยนี้จังหวัดเพชรบุรีได้ทำการเก็บทุกวันทั้งในเขต เทศบาลและสุขาภิบาลต่าง ๆ โดยเทศบาลเมืองเพชรบุรีและชะอำทำการจัดเก็บได้ร้อยละ 80 และ 59 ของปริมาณขยะทั้งหมด ซึ่งนับว่ายังมีน้อยอยู่ทั้งนี้เนื่องจากเครื่องมือ อุปกรณ์ บุคคลากรมี น้อยและประชาชนในท้องถิ่นนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวไม่ค่อยให้ความร่วมมือเท่าที่ควร นอกจากนี้วิธี การกำจัดขยะยังไม่ถูกต้อง คือมีการเก็บรวบรวมขยะกองไว้ที่ใดที่หนึ่งแล้วทำการเผาและปล่อยให้ สลายตัวไปเอง ซึ่งก่อให้เกิดสภาพที่ไม่น่ามอง

ตารางที่ 3.6 แสดงปริมาณขยะและความสามารถในการเก็บในปี 2529

จังหวัดเพชรบุรี

รายการ	เทศบาลเมืองเพชรบุรี	เทศบาลตำบลชะอำ
ประชากร (คน)	34,268	19,987
พื้นที่ (ตร.กม.)	5.4	110
ความหนาแน่นประชากร (คน/ตร.กม.)	6,346	182
ปริมาณขยะเฉลี่ย (ลิตร/คน/วัน)	3.4	3.4
ปริมาณขยะ (ม. ³ /วัน)	115	67
จำนวนรถเก็บขยะ (คัน)	6	2
จำนวนเที่ยวที่เก็บขยะรวม (เที่ยว/วัน)	12	6
ปริมาณขยะที่เก็บได้ (ม. ³ /วัน)	92	46
ร้อยละของขยะที่เก็บได้ต่อวัน (%)	80	59

ที่มา : สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2531

3.1.2.7 สถานที่พักแรมและร้านอาหาร

สถานที่พักแรมได้แก่ โรงแรม บังกาโลว์ ห้องพักแบบทาวน์เฮาส์ และบ้านพักรับรองของทางราชการ จังหวัดเพชรบุรีมีโรงแรม 26 หลัง จำนวน 976 ห้อง บังกาโล 232 หลัง จำนวน 546 ห้อง ห้องพักแบบทาวน์เฮาส์ 21 หลัง 137 ห้อง และบ้านพักรับรอง 494 ห้อง รายละเอียดดังตารางที่ 3.7

ตารางที่ 3.7 แสดงสถานที่พักแรมในจังหวัดเพชรบุรี

สถานที่	โรงแรม		บังกาลี		ห้องพักแบบ ทาวน์เฮาส์		บ้านพัก รับรอง		รวม	
	หลัง	ห้อง	หลัง	ห้อง	หลัง	ห้อง	หลัง	ห้อง	หลัง	ห้อง
อำเภอเมือง	8	224	14	18	-	-	3	24	24	266
อำเภอท่ายาง	1	15	16	60	-	-	-	437	-	1,854
อำเภอชะอำ	17	737	202	468	21	137	-			
รวม	26	976	232	546	21	137		494		2,120

ที่มา : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

ร้านอาหารในจังหวัดเพชรบุรีมีมากเพียงพอต่อการให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยเฉพาะในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ร้านอาหารจะมีเรียงรายอยู่ตามถนนเพชรเกษม บิมน้ำมัน เป็นร้านอาหารที่ได้มาตรฐานและเป็นที่รู้จักจำนวนมากของนักท่องเที่ยวที่สามารถเลือกใช้บริการได้ นอกจากนี้ยังมีแผงลอย หาบเร่ที่อยู่ในตลาดสดเทศบาลและเชิงเขาวังเพชรบุรี สำหรับแหล่งท่องเที่ยวตามชายหาด เช่น หาดชะอำ หาดเจ้าสำราญ แหลมหลวง หาดปึกเตียน มีการให้บริการอาหารตามที่พักต่าง ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวในเมืองก็มีร้านอาหารให้บริการอย่างพอเพียงเช่นกัน

3.1.2.8 บริการด้านอื่น ๆ ได้แก่ ลินค้าพื้นเมือง ของที่ระลึก เช่น ขนมหวานต่าง ๆ ผลิตผลจากการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากสัตว์น้ำทั้งที่เป็นอาหารและเครื่องประดับ เครื่องจักรสาน ผ้าทอ ฯลฯ แหล่งบริการที่สามารถแวะชมได้คือ บริเวณเชิงเขาวังเพชรบุรี เขาย้อย หุบกระพง ตลาดสดเทศบาลเมืองเพชรบุรี เป็นต้น นอกจากนี้ลสินค้าพื้นเมืองแล้วยังมีแหล่งสถานบันเทิงเรีงรมย์ ได้แก่ ร้านอาหารมิดนตรี โรงภาพยนตร์ ดิสโก้เธค ในอำเภอเมืองไม่ค้อยมีแหล่งสถานเรีงรมย์มากเหมือนกับชะอำ ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวนิยมมาก โรงภาพยนตร์ในจังหวัดเพชรบุรีมี 4 โรง อยู่ในอำเภอเมืองเพชรบุรี 2 โรง อำเภอท่ายาง 2 โรง และดิสโก้เธค 1 แห่ง ที่โรงแรมเดอะริเจนด์ชะอำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.1.3 คุณภาพสิ่งแวดล้อม

สิ่งแวดล้อมสามารถแบ่งได้ 2 ประเภท คือ สิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมที่มนุษย์สร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งส่วนที่เป็นประโยชน์และโทษในที่จะกล่าวถึงสิ่งแวดล้อมที่มีผลมาจากการระบายน้ำน้ำทิ้งจากชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรม เสียง ฝุ่นละออง และขยะมูลฝอย เมื่อพิจารณาคุณภาพของสิ่งแวดล้อมโดยทั่ว ๆ ไปของจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่แล้วพบว่าอยู่ในสภาพที่ดี นอกจากบางครั้งที่มีปัญหา เช่น ปัญหาน้ำท่วมขังเนื่องจากการระบายน้ำไม่ทัน ซึ่งเกิดขึ้นในระยะสั้นเท่านั้น สำหรับปัญหาน้ำทิ้งจากชุมชนและโรงงานอุตสาหกรรมลงสู่แม่น้ำลำคลอง ทำให้คุณภาพของน้ำนั้นมีค่า BOD ต่ำ จนบางครั้งทำให้สัตว์น้ำต้องลอยตัวบนผิวน้ำเพื่อให้ได้ออกซิเจนในการหายใจ สำหรับสัตว์น้ำที่ต้องลอยตัวบนผิวน้ำเพื่อให้ได้ออกซิเจนในการหายใจ สำหรับสัตว์น้ำที่อยู่ก้นที่เช่น หอยแครง หอยแมลงภู่ ซึ่งไม่สามารถเคลื่อนย้ายได้เหมือนปลาที่จะตายไปในที่สุด ซึ่งเป็นผลเสียต่อระบบเศรษฐกิจของประชาชนที่ประกอบอาชีพประมง นอกจากนี้ในบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ชายหาดชะอำ หาดเจ้าสำราญ ยังมีการระบายน้ำที่ยังไม่ได้บำบัดสู่ทะเล ปัจจุบันถึงแม้ว่าจะยังไม่ทำให้น้ำทะเลบริเวณที่เป็นที่เล่นน้ำ ที่พักผ่อนของนักท่องเที่ยวเสียก็ตาม แต่ถ้าไม่มีการปรับปรุงแก้ไขก็จะเกิดปัญหาการเน่าเสียของน้ำในบริเวณดังกล่าวได้และจะทำให้นักท่องเที่ยวลดลงโดยหันไปใช้บริการในพื้นที่อื่น การเก็บขยะมูลฝอยของจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่มีวิธีการเก็บและกำจัดที่ไม่ถูกวิธีจึงทำให้ส่งกลิ่นเหม็นและมีการกระจายของเศษขยะในพื้นที่ต่าง ๆ ขาดความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของเมืองในบางแห่ง สำหรับมลภาวะทางด้านเสียงนั้นจังหวัดเพชรบุรีไม่มีปัญหาทางด้านนี้มากนัก จะมีเฉพาะช่วงที่มีการจราจรติดขัดในย่านชุมชนเท่านั้น ส่วนปัญหาฝุ่นละอองจะมีเฉพาะโรงงานปูนซีเมนต์ของบริษัทชลประทานซีเมนต์ จำกัด แต่ฝุ่นละอองเหล่านี้ไม่ได้พัดไปในทิศทางที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหรือชุมชน จึงไม่ทำให้เกิดปัญหาแต่อย่างใด นอกจากนี้ยังมีสิ่งแวดล้อมเกี่ยวกับผังเมือง ได้แก่ การปลูกสร้างอาคารสิ่งก่อสร้างริมทะเล โดยไม่มีระยะถอยร่น ความหนาแน่นสูงและการปลูกต้นไม้ตัดริมชายหาดมาก เช่น บริเวณชายหาดปึกเตียน ร้านค้าเชิงเขาที่เป็นหาดแร่แฝงลอยขาดความเป็นระเบียบทำให้เกิดมลภาวะทางสายตา

3.2 ภาวะการณ์ตลาดการท่องเที่ยวประเทศไทยและภาคตะวันตก

3.2.1 ตลาดการท่องเที่ยว

3.2.1.1 แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางมาท่องเที่ยวประเทศไทย ปี 2530 มีจำนวน 3,482,958 คน โดยมียอดรวมของตลาดหลัก 3,073,192 คน ดังตารางที่ 3.8 มีนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียมากที่สุด คือ 742,394 คน รองลงมาได้แก่ ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ จำนวน 349,558 คน และ 377,310 คน ตามลำดับ สำหรับแนวโน้มและตลาดการท่องเที่ยวในปี 2531 และ 2532 นั้น การคาดการณ์แนวโน้มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี 2531 รวมทั้งหมด 424,900 คน เพิ่มจากปี 2530 ร้อยละ 22 โดยมีแนวโน้มว่านักท่องเที่ยวชาวสเปนและออสเตรเลียมีการเพิ่มถึงร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวชาวสเปนและออสเตรเลียที่เข้ามาในปี 2530 ซึ่งเป็นจำนวนที่มากที่สุดและรองลงมาได้แก่นักท่องเที่ยวชาวเยอรมันตะวันตก มีการเพิ่มขึ้นร้อยละ 44 ของนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันตะวันตกที่เข้ามาในปี 2530 สำหรับปี 2532 กำหนดเป้าหมายจำนวนนักท่องเที่ยวเป็นจำนวน 4,780,000 คน โดยเพิ่มจากปี 2531 ร้อยละ 12.5 โดยมีนักท่องเที่ยวออสเตรเลียเป็นกลุ่มเป้าหมายที่คาดว่าจะมีการเพิ่มถึงร้อยละ 50 ของนักท่องเที่ยวชาวออสเตรเลียในปี 2531 รองลงมาได้แก่ ชาวสเปน ร้อยละ 45 ของนักท่องเที่ยวชาวสเปนในปี 2531 รายละเอียดดังตารางที่ 3.8

นักท่องเที่ยวที่เข้ามาในภาคตะวันตกมีทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวในภาคตะวันตกส่วนใหญ่ คือมากกว่าร้อยละ 65 เป็นชาวตะวันตกจากยุโรปและอเมริกา รองลงมาได้แก่ชาวญี่ปุ่นและจีน นักท่องเที่ยวเหล่านี้ส่วนใหญ่เดินทางโดยบริษัทนำทัวร์ในกรุงเทพฯ สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้นนับว่าเป็นตลาดการท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันตกและส่วนใหญ่นิยมไปเที่ยวจังหวัดกาญจนบุรี เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ และมีบางส่วนที่เดินทางไปจังหวัดราชบุรีและนครปฐม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 50-60 เป็นนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากกรุงเทพฯ ซึ่งเดินทางในช่วงวันหยุด รองลงมาเป็นนักท่องเที่ยวในภาคตะวันตกนั้นเองและภาคกลาง

ตารางที่ 3.8 แนวโน้มและเป้าหมายของนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศที่เดินทางเข้ามาประเทศไทย ปี 1988-1989

ประเทศ	ปี 1987 (2530)	1988 (2531) แนวโน้ม		1989 (2532) เป้าหมาย	
		จำนวนนักท่องเที่ยว	% การเปลี่ยนแปลง จากปี 1987	จำนวนนักท่องเที่ยว	% การเปลี่ยนแปลง จากปี 1988
โดยรวมทั้งหมด	3,482,958	424,900	22.0	4,780,000	12.5
โดยรวมตลาดหลัก กลุ่มที่ 1	3,073,192	382,200	24.4	4,303,000	12.6
ญี่ปุ่น	349,558	478,900	37.0	530,000	15.0
เยอรมันตะวันตก	148,755	214,000	44.0	246,000	15.0
ฝรั่งเศส	130,326	170,000	30.0	187,000	12.0
อังกฤษ	126,309	164,200	30.0	200,000	22.0
อิตาลี	66,631	91,000	36.60	113,700	25.0
สหรัฐอเมริกา	212,575	257,000	21.0	300,000	16.6
ออสเตรเลีย	123,316	156,600	27.0	200,000	27.7
ฮ่องกง	251,376	346,900	38.0	400,000	15.3
สิงคโปร์	277,310	291,200	5.0	308,700	6.0
มาเลเซีย	742,394	855,900	15.0	900,000	5.0
กลุ่มที่ 2					
ไต้หวัน	203,535	250,100	22.9	258,000	3.2
สวีเดน	47,964	67,200	40.0	84,000	25.0
แคนาดา	37,429	46,800	25.0	58,000	24.0
เนเธอร์แลนด์	38,371	49,900	30.0	60,000	20.0
สวีเดน	33,345	43,400	30.0	54,300	25.0
อินเดีย	114,371	131,500	15.0	153,400	17.0
ซาอุดีอาระเบีย	77,782	79,500	2.2	82,000	3.0
เกาหลี	33,776	47,000	40.0	56,400	20.0
สเปน	12,637	19,000	50.0	27,600	45.0
ออสเตรเลีย	20,125	30,000	50.0	45,000	50.0
นิวซีแลนด์	13,851	18,000	30.0	22,500	25.0
กรีซ	11,456	13,700	20.0	16,000	17.0
ประเทศอื่น ๆ	409,766	427,000	4.2	477,000	11.7

หมายเหตุ ประเทศที่เป็นตลาดหลักอื่น ๆ ได้แก่ เบลเยียม เดนมาร์ก นอร์เวย์ และอินโดนีเซีย

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.2 จำนวนนักท่องเที่ยว

การขยายตัวของนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในประเทศไทยในปี

2511 ถึง 2530 นับว่ามีอัตราการเพิ่มขึ้นทุกปี อย่างสม่ำเสมอถ้าคิดในช่วง 20 ปี คือจากปี 2511 มีนักท่องเที่ยว 377,262 คน เพิ่มขึ้นเป็น 3,482,958 คนในปี 2530 คิดเป็นการเพิ่มประมาณ 9 เท่าตัว นอกจากนี้ปี 2530 ยังนับว่าเป็นปีทองของการท่องเที่ยวไทย ดังจะเห็นได้จากทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชนประสบความสำเร็จจากโครงการนี้เป็นอย่างมาก เพราะปริมาณนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมีมากขึ้นเป้าหมายที่ได้วางไว้ โดยทั้งปีประมาณว่ามีนักท่องเที่ยวเข้าเมืองไทย 3.3-3.5 ล้านคน คิดเป็นอัตราการเพิ่มร้อยละ 23-24 ของยอดปี 2529 อันเป็นอัตราที่สูงกว่าการคาดการณ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยถึงร้อยละ 7 และยังเป็นอัตราที่สูงกว่าประเทศเพื่อนบ้านอย่างสิงคโปร์และฮ่องกง ซึ่งมีการขยายตัวเพียงร้อยละ 5.3-10.8 ตามลำดับ แต่เมื่อพิจารณาอัตราการเพิ่มเป็นรายปีแล้วจะพบว่าอัตราการเพิ่มที่สูงบ้างต่ำบ้าง และบางปีมีอัตราการเพิ่มที่ติดลบ คือ มีนักท่องเที่ยวน้อยกว่าปีที่ผ่านมา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาพพจน์ความมั่นคงของประเทศไทยและสภาวะเศรษฐกิจของโลกโดยส่วนรวมด้วย สำหรับอัตราการเพิ่มเฉลี่ยในรอบ 20 ปี (2510-2530) คิดเป็นร้อยละ 13.52 ต่อปี (ตารางที่ 3.9)

ตารางที่ 3.9 จำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2510-2530

ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการเพิ่ม (%)	ปี พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการเพิ่ม (%)
2511	377,262	12.33	2521	1,453,839	19.10
2512	469,784	24.52	2522	1,591,450	9.47
2513	628,671	33.82	2523	1,858,801	16.80
2514	638,738	1.60	2524	2,015,615	8.44
2515	720,738	28.50	2525	2,218,429	10.06
2516	1,037,737	26.43	2526	2,191,003	1.24
2517	1,107,392	6.71	2527	2,346,709	7.11
2518	1,180,075	6.56	2528	2,438,270	3.90

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.9 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการ เพิ่ม (%)	ปี พ.ศ.	จำนวน นักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการ เพิ่ม (%)
2519	1,098,442	6.19	2529	2,828,092	15.58
2520	1,220,672	11.12	2530	3,482,958	23.59

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2531

แนวโน้มในอนาคตจากแผนพัฒนาการท่องเที่ยวของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้กำหนดเป้าหมายหลักในการพัฒนาการท่องเที่ยวในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 โดยมีเป้าหมายเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวระหว่างประเทศให้ได้จำนวน 3,700,000 คน ให้ได้ในปีสุดท้ายของแผนพัฒนาฯ โดยจะเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศตามกลุ่มตลาดเป้าหมายที่สำคัญ ๆ ดังตาราง

ตารางที่ 3.10 จำนวนและกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเมื่อสิ้นปีสุดท้ายของแผนฯ 6

ประเทศ	จำนวน (คน)	ประเทศ	จำนวน (คน)
สหรัฐอเมริกา	233,000	ไต้หวัน	134,800
แคนาดา	43,000	สิงคโปร์	324,500
อังกฤษ	114,000	ฮ่องกง	248,800
เยอรมันตะวันตก	124,500	อินเดีย	213,400
ฝรั่งเศส	86,000	ญี่ปุ่น	254,500
สวิตเซอร์แลนด์	41,400	มาเลเซีย	600,000

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.10 (ต่อ)

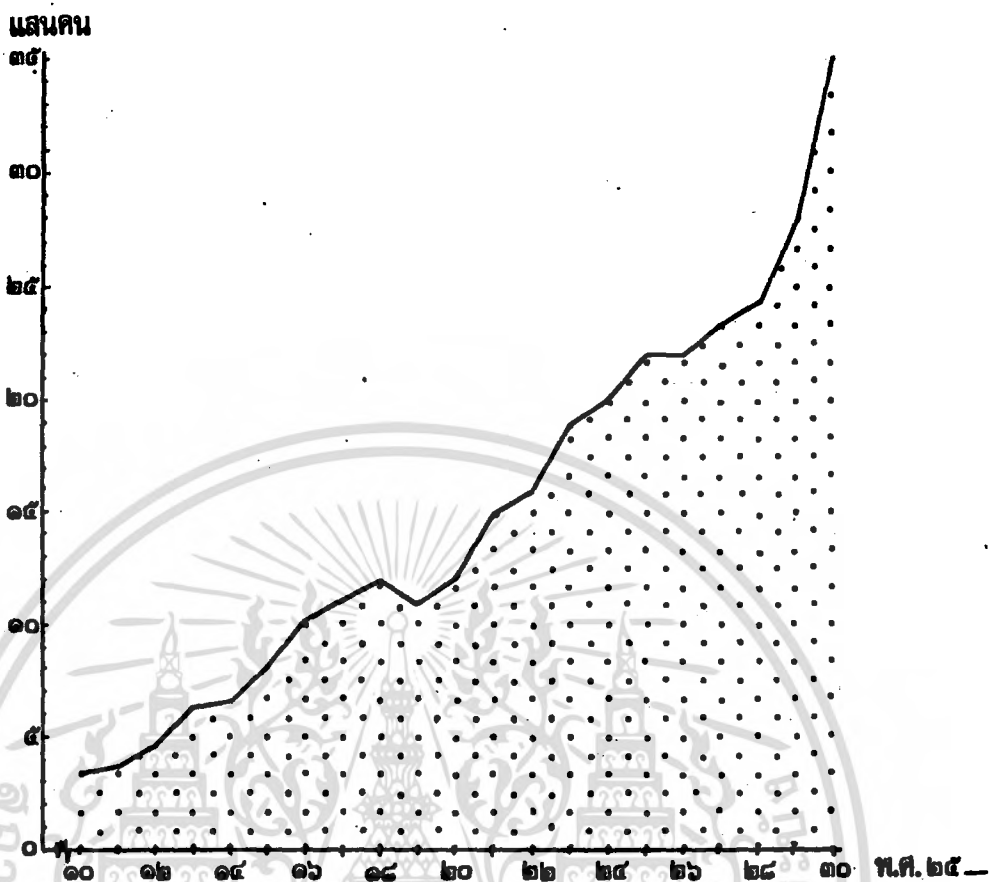
ประเทศ	จำนวน (คน)	ประเทศ	จำนวน (คน)
เนเธอร์แลนด์	43,100	ซาอุดีอาระเบีย	92,900
อิตาลี	80,500	อื่น ๆ	989,000
กลุ่มประเทศ สแกนดิเนเวีย (นอร์เวย์ สวีเดน ฟินแลนด์)	76,600	รวม 3,700,000 คน	

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2531

จากการประมาณการนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาภาคตะวันตกในปี 2522 มีจำนวน 231,000 คน หรือประมาณร้อยละ 20 ของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทย (ประมาณ 1.6 ล้านคน) ถ้าอัตราการมาเที่ยวภาคตะวันตกของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศยังคงเดิม คาดว่าจะมีนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมาเที่ยวภาคตะวันตกในปี 2530 ไม่น่ากว่า 696,592 คน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยจากการประมาณการในรายงาน Western Rngion Planning Study พบว่า ในปี 2522 มีนักท่องเที่ยวชาวไทยประมาณ 500,000-700,000 คน หรือประมาณ 1.7-2.5 เท่าของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่เดินทางมาเที่ยวภาคตะวันตก

3.2.1.3 ฤดูกาลท่องเที่ยว

ช่วงเวลาที่นักท่องเที่ยวเข้ามาในประเทศไทยสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ สิงหาคม พฤศจิกายน และธันวาคม สำหรับปี 2529 นักท่องเที่ยวเข้ามามากที่สุดในเดือนธันวาคม มีจำนวน 324,698 คน และเดือนพฤศจิกายน จำนวน 274,054 คน จากตารางที่ 3.11 ในปี 2528 นักท่องเที่ยวเข้ามามากในเดือน ธันวาคม เช่นกัน คือจำนวน 268,354 คน สำหรับนักท่องเที่ยวในประเทศมีการเดินทางท่องเที่ยวมากในช่วงปิดเทอมหรือวันหยุดราชการ

แผนภูมิที่ 3.1 จำนวนนักเรียนต่างประทศในปี 2510-2530

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.11 จำนวนนักท่องเที่ยวเข้าประเทศจำแนกเป็นรายเดือนในปี 2528-2529

เดือน	2528		2529	
	จำนวน (คน)	%	จำนวน (คน)	%
มกราคม	191,957	7.87	220,939	7.84
กุมภาพันธ์	222,954	9.14	250,013	8.87
มีนาคม	214,280	8.79	238,928	8.48
เมษายน	196,080	8.04	212,354	7.54
พฤษภาคม	174,803	7.17	189,111	6.71
มิถุนายน	190,923	7.83	213,893	7.59
กรกฎาคม	190,825	7.83	222,118	7.88
สิงหาคม	221,704	9.09	247,958	8.80
กันยายน	162,745	6.68	195,022	6.92
ตุลาคม	184,659	7.57	228,963	8.12
พฤศจิกายน	218,996	8.98	274,054	9.73
ธันวาคม	268,354	11.01	324,698	11.52
รวม	2,438,270	100.00	2,818,092	100.00

ที่มา : รายงานสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

3.2.1.4 วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาคือช่วงปี 2525-2530 มีวันพักเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2525 มีวันพักเฉลี่ย 4.75 วัน ในปี 2530 เป็น 6.06 วัน สำหรับ 2528 และ 2529 ในตารางที่ 2.12 มีนักท่องเที่ยวหลักของไทย ได้แก่ ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เยอรมันตะวันตก อินเดีย อิตาลี ญี่ปุ่น และสิงคโปร์ ไต้หวัน อังกฤษ อเมริกา มีวันพักเฉลี่ยที่เพิ่มขึ้น แต่นักท่องเที่ยวจากประเทศซาอุดีอาระเบีย ออสเตรเลียและมาเลเซีย กลับมีวันพักเฉลี่ยที่ลดลง ถึงอย่างไรระยะเวลาพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี 2528-2529 นั้นได้เพิ่มขึ้นเกินจากเป้าหมายที่การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยได้ตั้งเป้าหมายไว้ในช่วงของแผนพัฒนาคือ 5.5 วัน เป็น 5.58 และเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.93 วัน/คน โดยมีในปี 2529 มีนักท่องเที่ยวชาวเยอรมันตะวันตกมีระยะเวลาวันพักเฉลี่ยสูงสุดคือ 12.47 วัน ชาวฝรั่งเศสรองลงมาคือ 11.32 วัน/คน และชาวสวิสเซอร์แลนด์ 10.34 วัน/คน ดังตารางที่ 3.12

ตารางที่ 3.12 ระยะเวลาวันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศระหว่างปี 2525-2530

ประเทศ	2525	2526	2527	2528	2529	2530
ออสเตรเลีย	5.70	6.20	6.64	6.61	7.42	}
แคนาดา	6.36	6.80	7.80	7.57	8.02	
จีน	5.76	5.54	5.50	5.02	6.76	
ฝรั่งเศส	8.30	8.20	8.75	9.20	9.72	
เยอรมันตะวันตก	8.98	9.64	9.70	10.67	11.31	
ฮ่องกง	4.78	3.81	6.54	6.55	6.24	
อินเดีย	4.00	4.11	4.18	3.80	4.31	
อิตาลี	5.91	6.08	6.39	6.75	7.23	
ญี่ปุ่น	3.52	3.07	4.09	3.98	4.09	
เกาหลี	2.84	3.18	3.40	2.98	3.32	
มาเลเซีย	2.75	2.73	3.45	3.35	3.34	
ซาอุดีอาระเบีย	8.59	9.21	9.45	10.40	10.00	
สิงคโปร์	4.49	4.47	4.71	4.55	4.59	
ไต้หวัน	-	-	-	5.78	6.43	
อังกฤษ	7.01	7.28	7.65	7.55	7.61	
สหรัฐอเมริกา	5.30	5.28	6.07	6.06	6.33	
เฉลี่ย	4.79	4.81	5.47	5.58	5.93	6.06

ที่มา : รายงานสถิติการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2531

หมายเหตุ : *ไม่มีข้อมูล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.1.5 รูปแบบของการเดินทาง

การเดินทางของนักท่องเที่ยวมาจากหลายรูปแบบ นักท่องเที่ยวต่างประเทศส่วนใหญ่นิยมมากับบริษัทนำเที่ยว สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยนั้น การที่จะเดินทางมากับบริษัทนำเที่ยวนั้นมีน้อยมาก ส่วนใหญ่จะเดินทางมาเองโดยรถส่วนตัว รถเช่าเหมา หรือรถประจำทาง เป็นต้น และเดินทางเป็นกลุ่ม เช่น กลุ่มเพื่อน ครอบครัว ผู้ร่วมงาน หรือคนที่รู้จัก มากกว่าที่จะเดินทางมาคนเดียว การเดินทางประมาณร้อยละ 50-60 นักท่องเที่ยวชาวไทยจะเดินทางมาในวันหยุดราชการและสุดสัปดาห์

นักท่องเที่ยวต่างประเทศที่เข้ามาเที่ยวในภาคตะวันตก ส่วนใหญ่ใช้บริการนำเที่ยวของบริษัทนำเที่ยวในกรุงเทพฯ ใช้เวลาเที่ยวในภาคตะวันตกเพียง 1 วัน โดยเดินทางออกจากกรุงเทพฯ ในตอนเช้าแวะชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก รับประทานอาหารกลางวันและชมการแสดงที่สวนสามพรานแล้วเดินทางกลับ หรืออย่างมากใช้เวลา 2 วัน โดยพักแรมที่กาญจนบุรีหรือสามพราน โดยเฉลี่ยแล้วจะมีนักท่องเที่ยวพักค้างภาคตะวันตกเพียง 1-2 วัน สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยจำนวนไม่ถึงครึ่งของนักท่องเที่ยวชาวไทยที่มาเที่ยวในภาคตะวันตก จะพักค้างคืนในพื้นที่โดยมีเวลาพักเฉลี่ยนาน 2 วัน ในกาญจนบุรี และ 2.26 วันที่หัวหิน ขณะแต่ลักษณะการพักแรมของชาวไทยจะพักแรมตามบ้านญาติและเพื่อนสูงมาก ชาวไทยที่พักแรมในโรงแรมและบังกาโลมีเพียงประมาณ 1 ใน 4 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดเท่านั้น

3.2.1.6 ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยว

รายจ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวต่างประเทศในปี 2525-2530 มีลักษณะที่เพิ่มขึ้นและลดลงสลับกันไปในแต่ละปี ดังตารางที่ 3.13 โดยในปี 2529 มีค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันน้อยที่สุดคือ 2,127.32 บาท และปี 2530 มากที่สุดคือ 2,370.04 บาท สำหรับรายได้เมื่อสิ้นปี 2530 มีการประเมินว่ามีรายได้จากนักท่องเที่ยวเข้ามาเป็นจำนวนถึง 5 หมื่นล้านบาท โดยประมาณ คิดเป็นอัตราเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 34 จากปี 2529 (3.7 หมื่นล้านบาท) คือเพิ่มขึ้นประมาณ 1.9 เท่าตัวของปี 2529 รายละเอียดค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวต่างประเทส่วนใหญ่ใช้จ่ายในการซื้อสินค้ามากที่สุดคือร้อยละ 27.39 รองลงมาคือค่าที่พักร้อยละ 26.63 สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยจากการสำรวจของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยในปี 2526 ปรากฏว่าค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวชาวไทยไม่สูงมากนักคือประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร้อยละ 53.26 ของนักท่องเที่ยวที่ทำการสำรวจมีค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันไม่เกิน 200 บาท โดยส่วนใหญ่จะเป็นค่าอาหาร เครื่องดื่ม และค่าสินค้า ดังตารางที่ 3.14

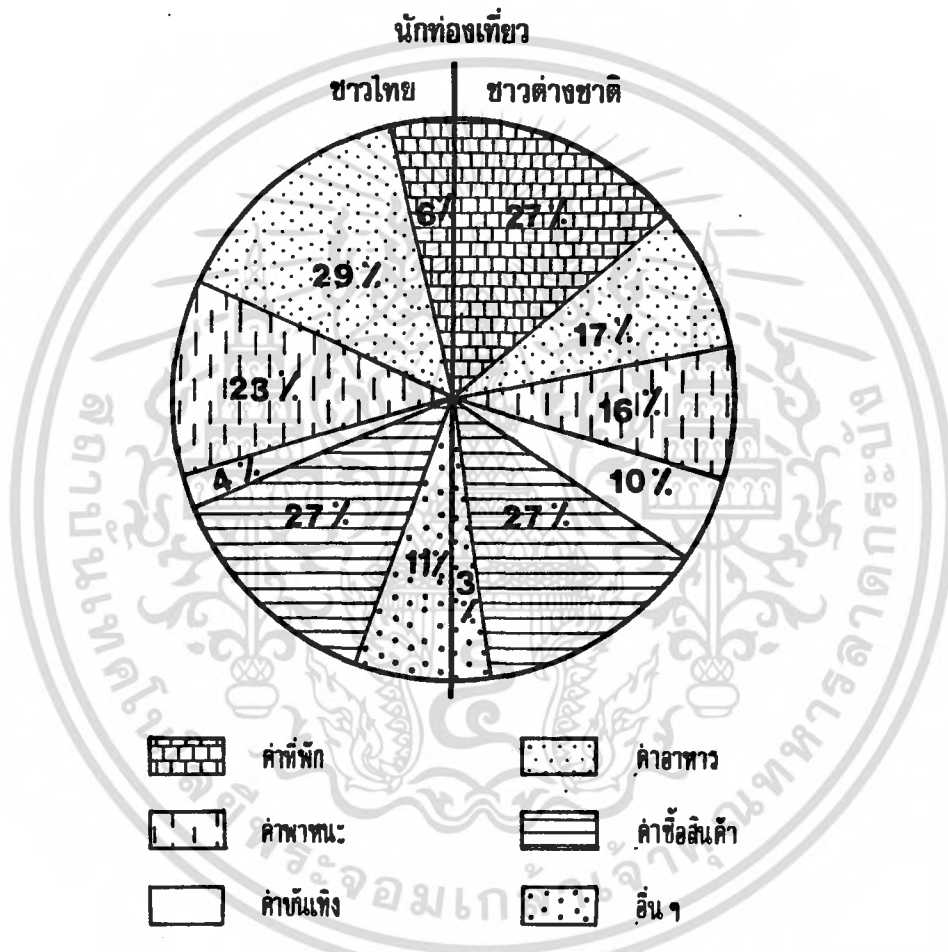
นักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาเที่ยวในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวประมาณ 500 บาทต่อวัน ที่จ่ายให้กับบริษัทนำเที่ยวเป็นค่าเดินทางและค่าอาหาร ค่าที่พัก ค่าซื้อสิ่งของและของที่ระลึกนั้นเป็นอีกส่วนหนึ่ง

ตารางที่ 3.13 ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย และค่าใช้จ่ายเฉลี่ยต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในปี 2525-2530

พ.ศ.	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	เพิ่ม-ลด %	ระยะเวลาพำนักเฉลี่ย	ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยคน/วัน (บาท)	รายได้จากการท่องเที่ยว (ล้านบาท)	เพิ่ม-ลด %
2525	2,218,429	10.06	4.79	2,248.11	23,879	11.29
2526	2,191,003	-1.24	4.91	2,328.56	25,050	4.90
2527	2,346,709	7.11	5.47	2,127.32	27,321	9.05
2528	2,438,270	3.90	5.58	2,334.92	31,768	16.29
2529	2,818,092	15.58	5.93	2,233.28	37,321	17.48
2530	3,482,968	23.59	6.06	2,370.04	50,024	34.04

ที่มา : รายงานประจำปี 2529 การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.2 อัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.14 ประเภทและอัตราค่าใช้จ่ายต่อคนต่อวันของนักท่องเที่ยวชาวไทย และชาวต่างประเทศ

ประเภท	นักท่องเที่ยว ชาวไทย	นักท่องเที่ยว ชาวต่างประเทศ
ค่าที่พัก	6.23%	26.63%
ค่าอาหารเครื่องดื่ม	29.05%	16.93%
ค่าพาหนะ	23.31%	15.59%
ค่าบันเทิง	3.99%	10.02%
ค่าซื้อสินค้า	26.82%	27.39%
อื่น ๆ	10.60%	3.44%
รวม	100.00%	100.00%

ที่มา : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2530

จากโครงสร้างค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวที่กล่าวมาแล้วนั้น จะเห็นว่าได้กระจายออกสู่ผู้จำหน่าย ผู้ผลิตสินค้าโดยตรง โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่ใช้ แรงงานและมีมือคนเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งเป็นการสร้างงาน สร้างอาชีพ แก้ไขปัญหาการอพยพของ ประชากรและช่วยพัฒนาชนบทได้อีกด้วย

3.2.1.7 รายได้รายจ่ายด้านการท่องเที่ยว

อุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทำรายได้ให้กับประเทศไทยเป็น อันดับหนึ่ง ในระหว่างปี 2525-2529 โดยจะเห็นได้จากตารางที่ 3.15 นอกจากนี้ยังมีอัตราการ เพิ่มขึ้นในแต่ละปีของช่วงระยะเวลาดังกล่าว สำหรับรายจ่ายด้านการท่องเที่ยวของคน ไทยที่ไปต่างประเทศได้เพิ่มขึ้นจาก 6,151 ล้านบาท ในปี 2525 เป็น 7,896 ล้านบาท และ เพิ่มขึ้นในปี 2528 และ 2529 ถึงจะมีการเพิ่มรายจ่ายในปี 2529 แต่ก็ยังน้อยกว่าปี 2526 ประมาณ 110 ล้านบาท จากตารางที่ 3.15 ถึงแม้ว่าในช่วง 3 ปีหลังจะมีรายจ่ายด้านการ ท่องเที่ยวของคนไทยในต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น แต่รายรับที่ได้จากการท่องเที่ยวชาวต่างประเทศ ได้สูงขึ้นหลายเท่าตัว จึงทำให้ประเทศไทยมีดุลการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น และส่งผลไปถึงดุลการค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยส่วนรวมของประเทศด้วย ซึ่งช่วยลดดุลการค้าที่เสียไปให้น้อยลงจนกระทั่งในปี 2529 ประเทศไทยได้ดุลการค้าถึง 78 ล้านบาท สำหรับปี 2530 นั้นจะเห็นว่า รายรับจากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปี 2529 ถึง 12,703 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 37.04 ของรายรับจากการท่องเที่ยวในปี 2529

ตารางที่ 3.15 ดุลการค้าท่องเที่ยวในระยะปี พ.ศ. 2525-2529

(ล้านบาท)

ปี	รายรับจากการท่องเที่ยว	รายจ่ายด้านการท่องเที่ยวของคนไทย	ดุลการค้าท่องเที่ยว	ดุลการค้าและบริการที่ไม่รวมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว	ดุลการค้าและอุตสาหกรรมที่รวมอุตสาหกรรมท่องเที่ยว
2525	23,879	6,151	+17,728	-45,070	-27,342
2526	25,050	7,896	+17,154	-89,633	-72,479
2527	27,317	7,208	+20,109	-73,705	-53,596
2528	31,768	7,587	+24,181	-71,245	-47,064
2529	37,321	7,786	+29,457	-29,457	78
2530	50,024	*	*	*	*

ที่มา : ธนาคารแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2531

หมายเหตุ : * ไม่มีข้อมูล

3.2.1.8 ค่านิยมและทัศนคติของนักท่องเที่ยว

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและได้รับความนิยม

จากนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศอยู่ 3 แห่ง คือ ตลาดน้ำดำเนินสะดวก สะพานข้ามแม่น้ำแคว และสวนสามพราน ซึ่งล้วนแต่เป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมทั้งสิ้น สำหรับนักท่องเที่ยวชาวไทยมีจุดสนใจไปยังแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นส่วนใหญ่ อันได้แก่น้ำตกเอราวัณ เขื่อนศรีนครินทร์ น้ำตกไทรโยค จังหวัดกาญจนบุรี ชายหาดชะอำ และชายหาดหัวหิน และในระหว่างทางจะแวะเที่ยวจังหวัดนครปฐม และราชบุรีด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2 การท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี

การท่องเที่ยวมีองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่ คน (Man) สถานที่ (Place) ซึ่งหมายรวมถึงสภาพทางกายภาพต่าง ๆ ที่ครอบคลุมถึงกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง และ เวลา (Time) การพัฒนาการท่องเที่ยวจะเจริญเติบโตมากน้อยเพียงใด มีผลต่อสภาพเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อมและวัฒนธรรมในแง่บวกหรือลบอย่างไร ขึ้นอยู่กับหลักความสมดุลย์ของอุปสงค์และอุปทานของการท่องเที่ยว โดยที่อุปสงค์ (Demand) โดยทั่วไปหมายถึง ปริมาณของผลผลิตที่ลูกค้าต้องการซื้อ สามารถซื้อได้ในราคาตามที่กำหนดในแต่ละช่วงเวลาและสถานที่ สำหรับอุปสงค์ของการท่องเที่ยว นั้นจะซับซ้อนขึ้นกว่านี้ เนื่องจากต้องตั้งลูกค้าให้มาหาสินค้าถึงที่และในขณะที่เดียวกันไม่ให้คนไปที่อื่นอีกด้วย โดยต้องพิจารณาองค์ประกอบพื้นฐานของลูกค้า ได้แก่ ลักษณะระยะเวลาการพักผ่อน อำนาจการซื้อและความอยากที่จะไปเที่ยว สำหรับอุปทาน (Supply) ของการท่องเที่ยว คือ การจัดการดำเนินกิจกรรมทางการท่องเที่ยวที่ต้องผสมผสานดึงดูดใจทั้งทางธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น ร่วมกับการบริการและสินค้าต่าง ๆ เพื่อดึงดูดให้คนมาเที่ยว อุปทานการท่องเที่ยว (Tourism Supply) นั้นประกอบด้วยคุณค่าทางธรรมชาติ (Natural Amintities) สิ่งที่มีมนุษย์สร้างขึ้น (Man Made Supply) และโครงสร้างพื้นฐาน (Infra Sturcture)

ข้อมูลการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีส่วนนี้ได้จากการออกแบบสอบถาม โดยแบ่งพิจารณาออกเป็น 2 ส่วน คือ ข้อมูลเฉพาะนักท่องเที่ยวหรือโครงสร้างของนักท่องเที่ยว และข้อมูลโดยเฉพาะด้านการท่องเที่ยว โดยกล่าวถึงประเด็นใหม่ ๆ ของข้อมูลเท่านั้น ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญในการประกอบการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร สำหรับรายละเอียดส่วนย่อยดูได้จากภาคผนวก

3.2.2.1 โครงสร้างของนักท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

1) เพศ อายุ การศึกษาของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิงในสัดส่วน 1.38 : 1 และอยู่ในช่วงอายุ 15-35 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 83.5 โดยมีผู้ที่อยู่ในช่วงอายุ 15-35 ปี มากกว่า 26-35 ปี ถึง 2.63 : 1 กลุ่มนักท่องเที่ยววันนี้ถือว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเพชรบุรี ระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ยังเป็น

นักเรียน นักศึกษา ที่กำลังศึกษาอยู่ ตั้งแต่ชั้นประถมถึงระดับอุดมศึกษา คือร้อยละ 39 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด และรองลงมา เป็นผู้จบระดับอุดมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 13 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด

2) รายได้ของนักท่องเที่ยว

เนื่องจากนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักเรียน นักศึกษาที่ยังต้องอาศัยรายได้จากผู้ปกครองเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นค่าใช้จ่ายที่เป็นส่วนตัวของนักท่องเที่ยวกลุ่มหลักนี้จึงอยู่ในอัตราที่นับว่ายังต่ำอยู่ คือมีรายได้โดยเฉลี่ยแล้วไม่เกิน 1,500 บาทต่อเดือน สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้เป็นของตัวเองนั้น ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับจ้าง คือ ร้อยละ 22 โดยเป็นกลุ่มที่อยู่ในช่วงอายุ 16-35 ปี มากที่สุดคือ ร้อยละ 18.5 และส่วนมากมีรายได้อยู่ในช่วง 1,501-4,500 บาทต่อเดือน เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมแล้วนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่ร้อยละ 47.5 มีรายได้อยู่ในช่วง 1,000-3,000 บาท ต่อเดือน ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวในพื้นที่นี้มีความจำเป็นในการวางแผนพัฒนาในด้านการบริการการท่องเที่ยวที่ควรมีราคาที่เหมาะสมกับอำนาจการจ่ายของนักท่องเที่ยว เพื่อให้นักท่องเที่ยวสามารถจับจ่ายใช้สอยได้ตามความพอใจของตน การบริการที่มีราคาไม่แพงนักเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักท่องเที่ยวของพื้นที่นี้เพิ่มมากขึ้นได้เช่นกัน

3) แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มาจากกรุงเทพมหานคร คิดเป็นร้อยละ 45.73 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมดที่มาจากทุกภาคของประเทศไทย รองลงมา เป็นนักท่องเที่ยวอยู่ในภาคนี้เอง (ภาคตะวันตก) ร้อยละ 40.7 และนักท่องเที่ยวที่มาส่วนใหญ่ร้อยละ 58.5 มาจังหวัดเพชรบุรีกันมากกว่าสามครั้งแล้วโดยรวมครั้งนี้ด้วย และมีหวังว่าจะได้กลับมาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีอีกถึงร้อยละ 97

4) จำนวนนักท่องเที่ยว

นักท่องเที่ยวในท้องที่เมืองเพชรบุรีรวมเขาย้อยและหาดปึกเตียน ในปี พ.ศ. 2529 มีจำนวนอย่างน้อย 192,077 คน เป็นชาวไทย 177,360 คน ชาวต่างประเทศ 14,717 คน สำหรับสถิติพิพิธภัณฑ์พระนครคีรี มีนักท่องเที่ยว 148,741 คน เป็นชาวไทย 134,024 คน ชาวต่างประเทศ 14,718 คน ซึ่งเพิ่มจากปี 2525 เฉลี่ยร้อยละ 11.12 ต่อปี และคิดเป็นร้อยละ 77.4 ของนักท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรีทั้งหมด สำหรับร้านขนมเขาวังประมาณว่ามีผู้มาซื้อสินค้าพื้นเมืองถึงปีละประมาณ 1,047,472 คน จากการประมาณการเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวนนักท่องเที่ยวมาเที่ยวในวันหยุดมากกว่าวันธรรมดาในสัดส่วน 5.7 : 1 หรือ 1,282 คนต่อวันและ 225 คนต่อวัน ที่พระนครคีรีเฉลี่ยประมาณ 981 คนและ 179 คน ในวันหยุดและวันธรรมดา ตามลำดับ

นักท่องเที่ยวในพื้นที่แก่งกระจาน ในปี 2529 มีนักท่องเที่ยวประมาณ 116,528 คน เป็นชาวไทย 115,843 คน และชาวต่างประเทศ 685 คน โดยเฉลี่ยต่อวันมีนักท่องเที่ยวประมาณ 808 คน ในวันหยุด และ 125 คนในวันธรรมดา ซึ่งนับว่าน้อยเมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี จากข้อมูลของอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานพบว่า มีนักท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นจากปี 2526 ร้อยละ 79.85 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมากขึ้น

นักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดชะอำในปี 2529 มีประมาณ 643,936 คน เป็นนักท่องเที่ยวชาวไทย 625,458 คน ชาวต่างประเทศ จำนวน 18,478 คน โดยเฉลี่ยต่อวันหาดชะอำมีนักท่องเที่ยว 710 คน ในวันธรรมดา และ 4,411 คน ในวันหยุด นักท่องเที่ยวในพื้นที่หาดชะอำเป็นชาวไทยส่วนใหญ่ คือร้อยละ 97.13 คน ชาวต่างประเทศ ร้อยละ 2.87 คน แสดงให้เห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีผู้มาใช้บริการเป็นคนไทยเกือบทั้งหมด

ตารางที่ 3.16 แสดงจำนวนนักท่องเที่ยวและการกระจายตัวของนักท่องเที่ยว
จังหวัดเพชรบุรี ปี 2529

หน่วย : คน

สถานที่	ชาวไทย	ชาวต่างประเทศ	รวม
เมืองเพชรบุรี (เขาวัง)	177,360	14,717	192,077
พระนครคีรี	134,024	14,717	148,741
แก่งกระจาน	115,843	685	116,528
อุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	34,151	685	34,836
หาดชะอำ	625,458	18,478	643,936

ที่มา : จากการสำรวจและประมาณการโดยสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย ปี 2529

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.2.2 การท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี

1) รูปแบบของการเดินทาง

การเดินทางของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ 92% มากันเอง

ไม่ได้มาใช้บริการนำเที่ยว โดยคิดเป็นสัดส่วนคือ 11.5 : 1 และจะมากันเป็นกลุ่มมากกว่ามาลำพังคนเดียวในสัดส่วน 39 : 1 มาในกลุ่มเพื่อนหรือผู้ร่วมงานมากกว่ามากับกลุ่มของครอบครัว คิดเป็น 2.55 : 1 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 65.48 ของนักท่องเที่ยวที่มาเป็นกลุ่ม กลุ่มละ 2-10 คน รองลงมาร้อยละ 16.91 มากกลุ่มละ 11-20 คน เมื่อพิจารณาลักษณะของการเดินทางปรากฏว่า กลุ่มที่มาใช้บริการนำเที่ยวนั้นส่วนใหญ่ร้อยละ 42.85 มีสมาชิกในกลุ่ม กลุ่มละ 21-30 คน และสำหรับผู้ที่มาโดยส่วนตัวจะมากันกลุ่มละประมาณ 2-10 คน มากที่สุด (ร้อยละ 65.48) พาหนะที่ใช้ในการเดินทางนักท่องเที่ยวร้อยละ 38.5 ใช้รถยนต์ส่วนตัวในการเดินทางทั้งไปและกลับรองลงมาเฉลี่ยร้อยละประมาณ 26 ที่เดินทางไป-กลับ โดยรถโดยสารประจำทาง เมื่อพิจารณาถึงพาหนะเดินทางที่สามารถนำนักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยไม่ต้องมีการขนถ่ายสัมภาระสิ่งของจะมีถึงร้อยละ 58.5 (รถส่วนตัวและรถเช่าเหมา) นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้มีโอกาสในการเดินทางไปแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ และแวะชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่แนะนำในคู่มือได้ตามต้องการ นอกจากนี้ยังพบว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 79.5 เดินทางมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีโดยตรง ซึ่งสังเกตได้จากการที่นักท่องเที่ยวไม่ได้แวะชมจังหวัดอื่น ๆ สำหรับนักท่องเที่ยวที่แวะชมจังหวัดอื่น ๆ และจังหวัดเพชรบุรีด้วยมีร้อยละ 20.5 กำหนดกรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์รวมของนักท่องเที่ยว เมื่อพิจารณาตามเส้นทางการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี และแวะชมแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดอื่นด้วย แล้วปรากฏว่า จังหวัดที่เส้นทางสายเพชรเกษม และทางรถไฟสายใต้ผ่าน ได้แก่ จังหวัดนครปฐม และจังหวัดราชบุรี นั้น มีนักท่องเที่ยวแวะชมมากกว่าจังหวัดที่อยู่บนเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ คิดเป็นสัดส่วนคือ 3.33 : 1 ข้อสังเกตบนเส้นทางสายเพชรเกษม จังหวัดนครปฐม มีนักท่องเที่ยวแวะชมมากกว่าจังหวัดราชบุรี ในสัดส่วน 1.86 : 1 และถนนสายธนบุรี-ปากท่อ มีนักท่องเที่ยวแวะชมจังหวัดสมุทรสงครามมากกว่าจังหวัดสมุทรสาคร คิดเป็นสัดส่วน 2 : 1 สำหรับจังหวัดที่นักท่องเที่ยวแวะชมมากที่สุดคือ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ทั้ง ๆ ที่จังหวัดนี้ไม่ได้เป็นทางผ่าน แต่อาจเนื่องมาจากจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีแหล่งท่องเที่ยวประเภทชายหาดที่มีชื่อเสียง เป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวโดยทั่วไปและอยู่ใกล้จังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชายหาดชะอำ

จังหวัดเพชรบุรี ก็จะเดินทางไปยังหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้เวลาในการเดินทางไม่มากจึงทำให้นักท่องเที่ยวแวะเที่ยวชมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากกว่าจังหวัดอื่น

2) การพักค้าง

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ร้อยละ 55.5 มาพักค้างมากกว่าเข้ามาเป็นกลับ โดยมีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก (อายุ 15-35 ปี) พักค้างถึงร้อยละ 47.5 ในจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาพักค้างจะพักค้าง 1 คืนมากที่สุดคือร้อยละ 26.5 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 45.56 นิยมพักบังกาโล รองลงมาเป็นการตั้งแคมป์ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่พักแรมอยู่นอกตัวเมืองเพชรบุรีมากกว่าในตัวเมืองเพชรบุรี คิดเป็นสัดส่วน 3.64 : 1 นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีแล้วส่วนใหญ่ร้อยละ 88.38 จะไม่พักค้างจังหวัดอื่น โดยส่วนใหญ่ร้อยละ 85.82 ให้เหตุผลว่า สามารถกลับบ้านได้ทันเวลา ใช้เวลาในการเดินทางไม่นานจึงกลับไปค้างบ้าน สำหรับผู้ที่แวะค้างจังหวัดอื่นส่วนใหญ่ร้อยละ 65 ไปเพื่อพักผ่อน

3) จุดประสงค์และแรงจูงใจของนักท่องเที่ยว

แรงจูงใจสำคัญที่ทำให้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 24.26 เดินทางมาเยือนจังหวัดเพชรบุรี คือ จังหวัดเพชรบุรีมีทัศนียภาพที่สวยงามเป็นธรรมชาติ และนอกจากนี้ก็ยังเห็นว่ามีความสะดวกสบายในการเดินทาง และมีระยะทางใกล้ที่อยู่อาศัยมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวอื่นในจังหวัดอื่น จากการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีของนักท่องเที่ยวที่ผ่านมาทำให้อุปสงค์การท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีเพิ่มขึ้นด้วย และคำบอกเล่าของผู้ที่เคยมาตั้งรายละเอียดตารางที่ 7 ภาคผนวก ก. ซึ่งมีนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 70 ที่มาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเพราะได้ฟังคำเล่าลือของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี สำหรับจุดประสงค์ในการเดินทางมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีทั้งที่ผ่านมาและมาในครั้งนี้นั้น นักท่องเที่ยวโดยเฉลี่ยร้อยละ 90.55 มาเพื่อการพักผ่อนและท่องเที่ยว

4) ความนิยมและทัศนคติของนักท่องเที่ยว

ความนิยมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ จากตารางที่ 20 ภาคผนวก นั้น จะเห็นว่านักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภท แต่ที่สนใจมากที่สุดเป็นอันดับหนึ่ง (ร้อยละ 22.77) ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ รองลงมาแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติดัดแปลง แหล่งประวัติศาสตร์-สถาปัตยกรรม และศิลปวัฒนธรรม-หัตถกรรม ตามลำดับ แหล่งท่องเที่ยวประเภทเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 45.86 ให้ความสนใจมากที่สุดคือ ชายทะเล รองลงมา เป็นพวน้ำตกและภูเขา แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติดัดแปลง มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจ วนอุทยานมากที่สุด คือร้อยละ 37.83 รองลงมาได้แก่ เชื้อน สำหรับแหล่งท่องเที่ยวประเภท แหล่งประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมนั้น นักท่องเที่ยวมากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 53.42) ให้ความสนใจพิพิธภัณฑ์สถาน โดยให้ความสนใจวัด เจดีย์ พระบรมธาตุ น้อยกว่า และแหล่งท่องเที่ยวอันดับสุดท้ายคือ ประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรมมีผู้ให้ความสนใจแหล่งผลิตสินค้าพื้น เมืองมากที่สุด คือร้อยละ 40.08 รองลงมาเป็นประเพณีงานฉลองและการเล่นพื้นเมือง ตามลำดับ

ทัศนคติของนักท่องเที่ยวที่มีต่อการให้บริการท่องเที่ยว ของจังหวัดเพชรบุรี อันได้แก่ ที่พัก อาหาร ของที่ระลึก บริการท่องเที่ยว การคมนาคม และ ความปลอดภัย นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 45.98 เห็นว่ามีการให้บริการอยู่ในเกณฑ์ดี รอง ลงมาร้อยละ 34.54 เห็นว่าการให้บริการต่าง ๆ นั้นอยู่ในเกณฑ์พอใช้หรือปานกลาง สำหรับ สิ่งบริการที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรให้มีการปรับปรุงเป็นอันดับแรกได้แก่ ความสะดวกตามแหล่ง ท่องเที่ยวต่าง ๆ (ร้อยละ 19.86) รองลงมาร้อยละ 18.28 คือ ให้มีเอกสารเผยแพร่แหล่ง ท่องเที่ยวไว้บริการนักท่องเที่ยวที่เข้าสู่จังหวัด

5) ค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยว

กรณีกลุ่มนำเที่ยว ค่ายานพาหนะจะอยู่ในช่วง 30-280 บาทต่อคน เมื่อคิดเป็นค่าเฉลี่ยแล้วประมาณคนละ 130 บาท นักท่องเที่ยวที่มากับกลุ่มนำเที่ยวนี้ ไม่ค้างคืน จะเดินทางเข้าไปเย็นกลับ ค่าใช้จ่ายส่วนตัวไม่เกิน 600 บาทต่อคนต่อวัน โดยนัก ท่องเที่ยวส่วนใหญ่มากกว่าครึ่ง (ร้อยละ 68.75) ใช้จ่ายอยู่ในช่วง 300-600 บาทต่อคนต่อวัน นอกนั้นมีค่าใช้จ่ายส่วนตัวไม่เกิน 300 บาท ต่อคน

กรณีมาส่วนตัว นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้มากับบริการนำ เที่ยวค่าใช้จ่ายอยู่ในช่วง 30-4,400 บาทต่อคนต่อวัน โดยเฉลี่ยแล้วประมาณ 700 บาทต่อคน ต่อวัน โดยค่าใช้จ่ายดังกล่าวแบ่งออกเป็น 4 ส่วน สำหรับผู้ที่มาพักค้าง ได้แก่ ค่าที่พัก ค่ายาน พาหนะ ค่าอาหาร และค่าของที่ระลึก สำหรับผู้ที่ไม่พักค้างจะไม่มีค่าที่พักมาเกี่ยวข้องในการ พิจารณา นักท่องเที่ยวที่มาพักค้างและไม่พักค้าง มีค่าใช้จ่ายในส่วนต่าง ๆ ในอัตราร้อยละดังต่อ ไปนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทค่าใช้จ่าย	พักค้าง	ไม่พักค้าง
ค่าที่พัก	27.06	-
ค่าพาหนะ	16.84	30.70
ค่าอาหาร	44.68	48.72
ค่าของที่ระลึก	11.42	20.58
	100.00%	100.00%

จะเห็นว่าค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวทั้งที่พักค้างและไม่พักค้างเป็นค่าอาหารมากที่สุด (ร้อยละ 44.68 และ 48.72) สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างค่าที่พักจะมากเป็นอันดับสอง คือ ร้อยละ 27.06 และเป็นค่าพาหนะรองลงมา สำหรับนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างจะมีค่าอาหารมากเป็นอันดับหนึ่ง และค่าพาหนะมากเป็นอันดับสอง คือร้อยละ 30.70 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด ข้อสังเกตอัตราค่าใช้จ่ายในส่วนต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยวที่พักค้างและไม่พักค้าง จะแตกต่างกันมาก โดยเฉพาะค่าพาหนะและค่าของที่ระลึก นอกจากนี้ยังพบว่า นักท่องเที่ยวที่พักค้างมีค่าใช้จ่ายทั้งหมดมากกว่านักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างในสัดส่วน 2.15 : 1 ดังนั้น ในการพัฒนาจึงควรมีสิ่งดึงดูดให้นักท่องเที่ยวได้มีการพักค้าง โดยผู้ที่มาพักค้างอยู่แล้วก็ให้มีการพักค้างคืนเพิ่มขึ้น สำหรับผู้ที่ไม่พักค้างก็ให้มีการพักค้างเพื่อเป็นการส่งเสริมระบบเศรษฐกิจของท้องถิ่นให้ดีขึ้น

3.2.2.3 แหล่งท่องเที่ยวตามระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจร การท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศนัสัญจร นักท่องเที่ยว

เที่ยวจะได้ชมหรือแวะชมแหล่งท่องเที่ยวไปตามรายทางก่อนถึงแหล่งท่องเที่ยวเป้าหมาย พร้อมทั้งได้รับความรู้ความเพลิดเพลินในขณะที่เดินทาง แหล่งท่องเที่ยวที่ดีจะต้องเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ตอบสนองอุปสงค์ของนักท่องเที่ยว ในการพัฒนาจะพิจารณาจากความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก จากการสำรวจนักท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีพบว่า ความต้องการในองค์ประกอบต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวตามระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจรของจังหวัดเพชรบุรีมีดังนี้

1) ระยะทางแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีก

แหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 30.96) เห็นว่า ควรห่างกันในช่วงระหว่าง 15-30 กิโลเมตร รองลงมาร้อยละ 21.32 เห็นว่าควรอยู่ห่างกันในช่วงระหว่าง

31-45 กิโลเมตร ข้อสังเกตระยะทางทั้งสองช่วงนี้อยู่ในช่วงที่เชื่อมโยงกันได้ เมื่อกำหนดแหล่งท่องเที่ยวตามระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรก็จะใช้ช่วงระยะทางระหว่าง 15-45 กิโลเมตร เป็นหลักในการพิจารณา

2) ความสนใจทางด้านนิเวศน์วิทยาหรือสภาพแวดล้อม

สองข้างทางของนักท่องเที่ยววันนั้นปรากฏว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 ให้ความสนใจสภาพแวดล้อมดังกล่าว เนื่องจากได้เห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ธรรมชาติที่สวยงาม สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของชาวท้องถิ่น และทำให้เกิดความเพลิดเพลินไม่เบื่อหน่ายในขณะเดินทาง สภาพแวดล้อมที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 19.79) สนใจ ได้แก่ สภาพพืชพันธุ์ธรรมชาติ ป่าไม้ รองลงมา ได้แก่ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น ปัจจัยทางอุทกวิทยาและแหล่งน้ำ ปัจจัยทางธรณีวิทยาและธรณีสัณฐาน และปัจจัยทางด้านดินและการใช้ประโยชน์ที่ดินตามลำดับ เมื่อพิจารณาโดยทั่วไปแล้วกล่าวได้ว่าความสนใจปัจจัยต่าง ๆ ทางนิเวศน์วิทยาของนักท่องเที่ยวไม่แตกต่างกันมากนัก (รายละเอียดตารางที่ 26 ภาคผนวก) ดังนั้น ในการกำหนดแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางนิเวศน์สัญจรจึงไม่เจาะจงสภาพของนิเวศน์หรือปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาอันใดอันหนึ่งจะผสมผสานกันไป โดยดูลักษณะเด่นของพื้นที่นั้น ๆ เป็นหลัก

3) คู่มือการเดินทางท่องเที่ยวโดยระบบเส้นทางนิเวศน์

สัญจร คู่มือดังกล่าวเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวโดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร จากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวพบว่านักท่องเที่ยว ร้อยละ 84.26 ให้ความสนใจคู่มือดังกล่าว โดยให้เหตุผลว่า มีความสะดวกในการเดินทางและประกอบการวางแผนก่อนเดินทางมาเที่ยวได้เป็นอย่างดี ทำให้ทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวว่าอยู่ที่ไหน รู้จักแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น ทราบจุดเด่นของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่ง พร้อมรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ในขณะที่ท่องเที่ยวไปด้วย

3.3 ทรัพยากรการท่องเที่ยวและการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

3.3.1 แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี เชิงระบบนิเวศน์สัญจร

ทรัพยากรการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งในการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งหมายถึงสถานที่ท่องเที่ยว กิจกรรม วัฒนธรรมและประเพณีที่สะท้อนให้เห็นถึงอารยธรรมท้องถิ่นที่มีลักษณะเด่น ดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวได้ ทรัพยากรการท่องเที่ยวเมื่อแบ่งตามลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะสามารถแบ่งได้ 3 ประเภท ดังนี้ คือนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ประเภทธรรมชาติ

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสวยงามเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือการตัดแปลงจากธรรมชาติแต่ยังคงสภาพธรรมชาติที่สวยงามอยู่ ได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ ทะเลสาบ แหล่งน้ำจืด (ห้วย หนอง คลอง บึง) ภูเขา น้ำตก ถ้ำ น้ำพุร้อน บ่อน้ำร้อน เขตสงวนพันธุ์สัตว์ป่า สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน ทะเล เกาะ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติของจังหวัดเพชรบุรีได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน หาดชะอำ แหลมหลวง เขตพะเนินทุ่ง น้ำตกตอติป เป็นต้น

2. ประเภทประวัติศาสตร์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนา

เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางศาสนา โบราณคดี หรือประวัติศาสตร์ ได้แก่ โบราณสถาน วัด อุทยานประวัติศาสตร์ ชุมชนโบราณ พิพิธภัณฑสถาน กำแพงเมือง คูเมือง อนุสาวรีย์ อนุสรณ์สถาน แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ของจังหวัดเพชรบุรีได้แก่ พระนครคีรี พระราชวังรามราชนิเวศน์ วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดเพชรพลี พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน เป็นต้น

3. ประเภทศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และกิจกรรม

เป็นทรัพยากรการท่องเที่ยวที่เป็นไปในรูปของลักษณะพิธีงานประเพณี ความเป็นอยู่ วิถีชีวิต ศูนย์วัฒนธรรม สินค้าพื้นเมือง ไร่ พืช ผัก ผลไม้ และเหมือง แหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ของจังหวัดเพชรบุรีได้แก่ หมู่บ้านลาวโซ่ง หนองปรัง ร้านค้าเชิงเขาวังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีจากการสำรวจภาคสนามในการศึกษานี้มีจำนวน 35 แห่ง โดยกระจายอยู่ในส่วนต่าง ๆ ของพื้นที่จังหวัดเพชรบุรีมีดังนี้ อำเภอเมือง 13 แห่ง อำเภอท่ายาง และกิ่งอำเภอแก่งกระจาน 9 แห่ง อำเภอชะอำ 6 แห่ง อำเภอเขาย้อย 4 แห่ง อำเภอบ้านแหลม 2 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้แบ่งตามลักษณะเด่นหรือลักษณะเฉพาะของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้ดังนี้

3.3.1.1 แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ มีจำนวน 14 แห่ง มีทั้ง

แหล่งท่องเที่ยวจำพวก น้ำตก ภูเขา ทะเล อุทยาน ถ้ำ ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.1.2 แหล่งท่องเที่ยวประเภทที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์

โบราณสถาน โบราณวัตถุ และศาสนา จำนวน 18 แห่ง ซึ่งนับว่ามากกว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่นในพื้นที่ศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากเพชรบุรีเป็นเมืองเก่าแก่ในสมัยโบราณ จึงปรากฏสิ่งที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์จำนวนมาก

3.3.1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางด้านประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม มี 3

แห่ง ถึงแม้ว่าจะมีน้อยแห่ง แต่ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้เป็นที่เลื่องลือทำชื่อเสียงให้แก่จังหวัดเพชรบุรีเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะขนมหวานและน้ำตาล (โตนด) เมืองเพชร

ตารางที่ 3.17 แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีแยกตามประเภทแหล่งท่องเที่ยว

ประเภทธรรมชาติ	ประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา	ประเภทประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม
อ.บ้านแหลม - แหลมทลวง อ.ชะอำ - หาดทวิสุข - หาดชะอำ - เขาเจ้าลาย อ.ท่ายาง และกิ่ง อ.แก่งกระจาน - เขื่อนเพชรบุรี - เขื่อนแก่งกระจาน - ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ แก่งกระจาน - น้ำตกตออีป - น้ำตกห้วยชัน - ผาน้ำหยด	อ.บ้านแหลม - วัดเขาตะเครา อ.เมือง - พระนครคีรี - วัดมหาสมณาราม - วัดสระบัว - วัดพระพุทธไสยาสน์ - วัดมหาธาตุวรวิหาร - วัดเกาะแก้วสุทธาราม - วัดเพชรลิ - วัดกำแพงแลง - วัดเขابันไดอิฐ - วัดถ้ำเขาทลวง - พระราชวังราม ราชนิเวศน์ - วัดใหญ่สุวรรณาราม	อ.เมือง - กลุ่มร้านค้า เชียงเขาวัง อ.เขาย้อย - หมู่บ้านทอผ้า หนองหญ้าปล้อง อ.ชะอำ - หมู่บ้านสหกรณ์ หุบกระพง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3.17 (ต่อ)

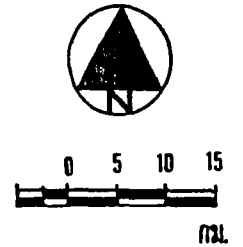
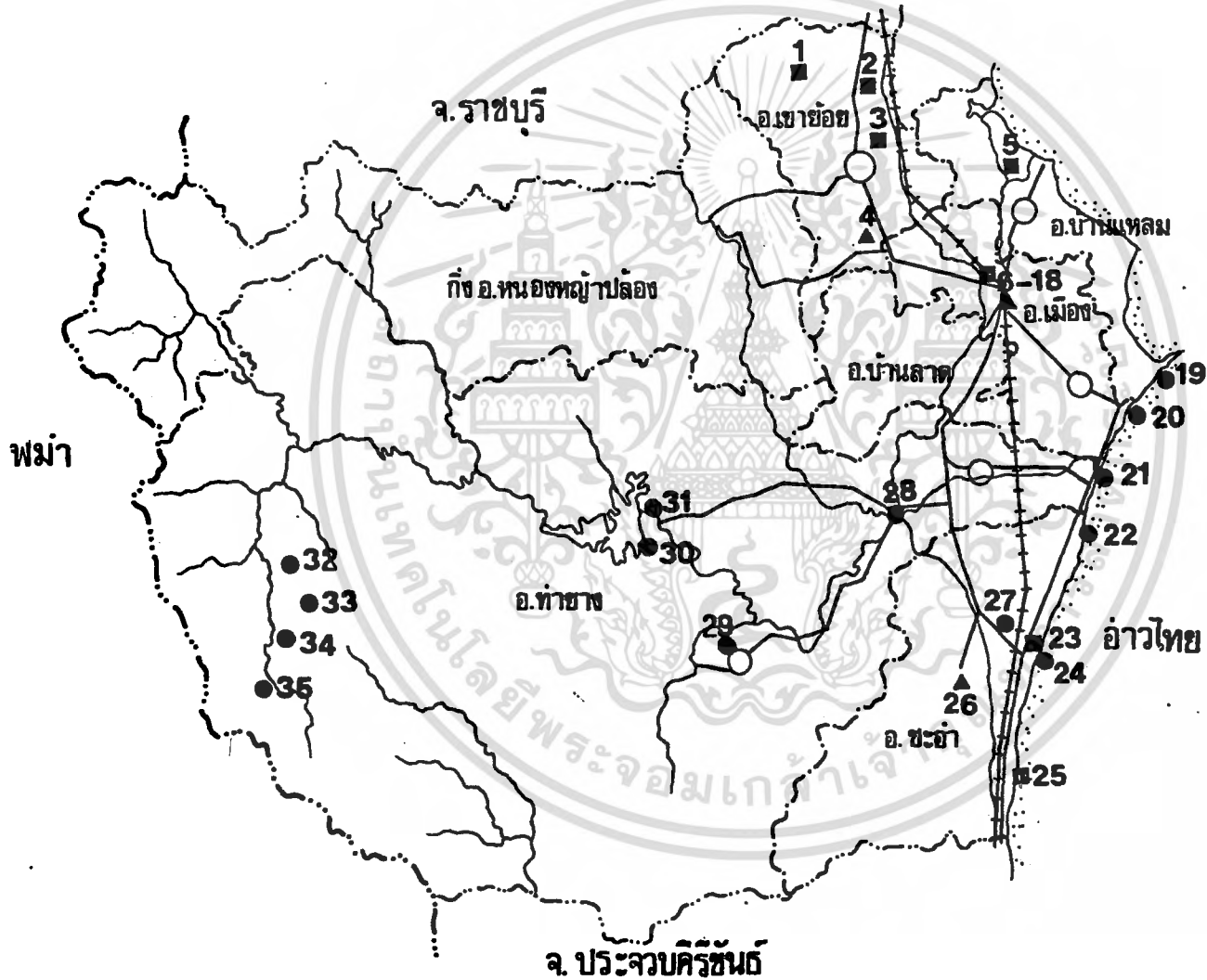
ประเภทธรรมชาติ	ประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา	ประเภทประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม
- เขาวงกตเนินทุ่ง - หาดปึกเตียน - ถ้ำเขาเตาหม้อ อ.เมือง - หาดเจ้าสำราญ	อ.ชะอำ - วัดชะอำคีรี - พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน อ.เขาย้อย - วัดถ้ำเขาย้อย - วัดกุฎี (บางเค็ม) - ถ้ำเขาอีโก้	

แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี เชิงระบบนิเวศน์สัญจรในการศึกษานี้ จุดสนใจของแหล่งท่องเที่ยวได้เน้นถึง ปัจจัยต่าง ๆ ทางนิเวศน์วิทยาดังต่อไปนี้

1. สภาพทางภูมิศาสตร์ ได้แก่
 - 1.1 ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน
 - 1.2 ปัจจัยทางด้านดิน และการใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - 1.3 ปัจจัยทางด้านป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์
 - 1.4 ปัจจัยทางอุทกวิทยา แหล่งน้ำ
2. สภาพทางประวัติศาสตร์
 - 2.1 โบราณสถาน
 - 2.2 โบราณวัตถุ
3. สภาพทางสังคม
 - 3.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่
 - 3.2 ศิลปวัฒนธรรม
 - 3.3 ประเพณี
 - 3.4 ศาสนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แผ่นที่ 3.4 วันที่ 1 ก.พ. 32

แสดง ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว
จังหวัด เพชรบุรี

สัญลักษณ์

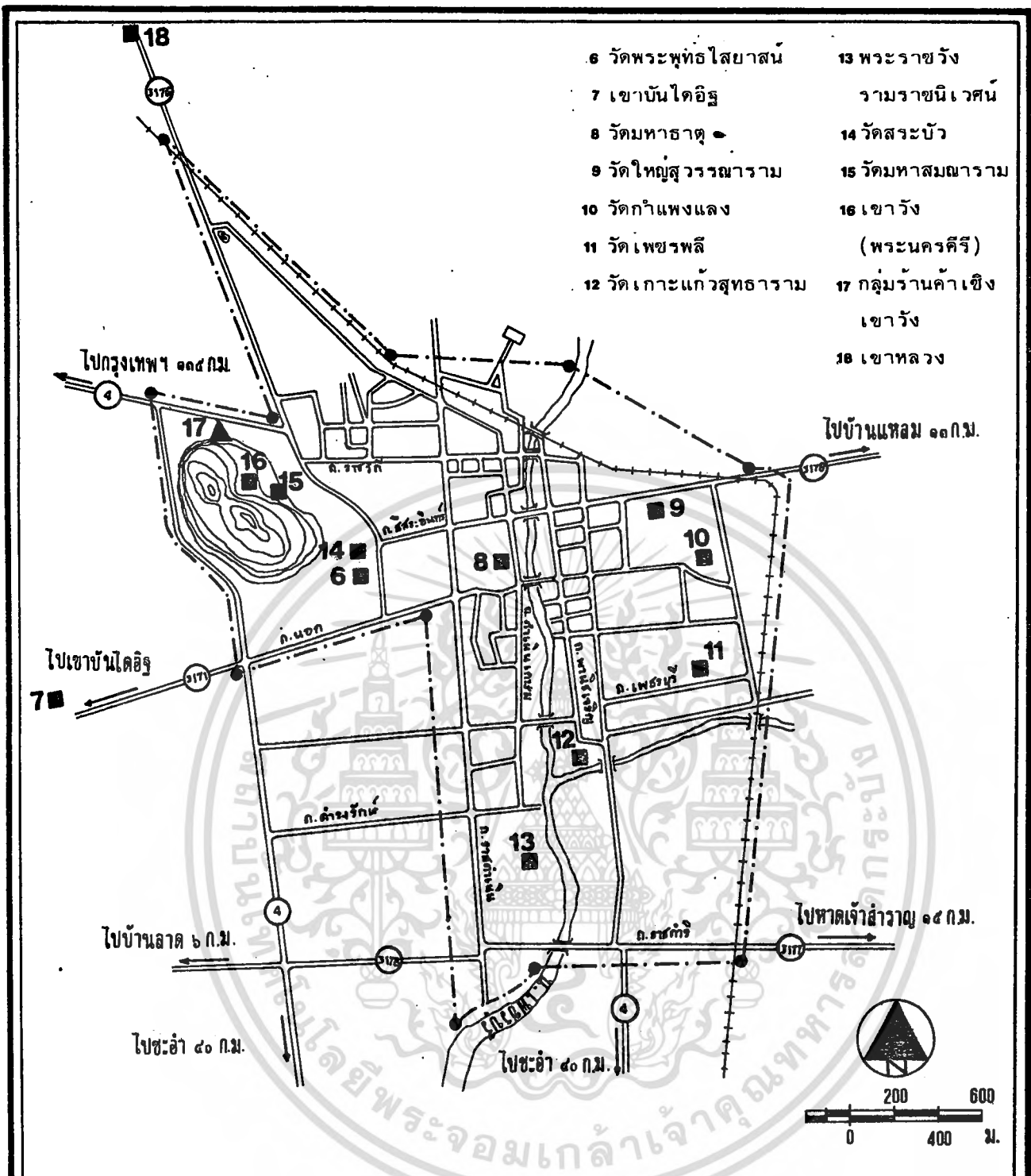
- ธรรมชาติ
- ▲ ประเพณีวัฒนธรรม
- หัตถกรรม
- ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม
- ศาสนา

ที่มา:

แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

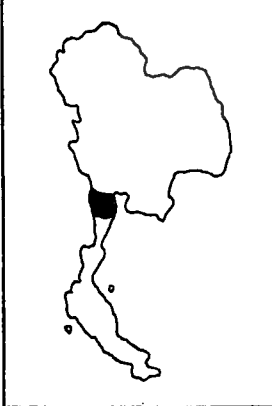
1. ถ้ำเขายี่โก	26. ทูบกระพวง
2. วัดกุฎี (บางเค็ม)	27. เขาเจ้าลาย
3. วัดถ้ำเขาย้อย	28. เขื่อนเพชรบุรี
4. หมู่บ้านทอผ้าหนองปรุง	29. ถ้ำเขาเตาหม้อ
5. วัดเขาตะเครา	30. ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ
6. วัดพระพุทธไสยาสน์	ป่าแก่งกระจาน
7. เขابันไดอิฐ	31. เขื่อนแก่งกระจาน
8. วัดมหาธาตุวรวิหาร	32. น้ำตกตออีป
9. วัดใหญ่สุวรรณาราม	33. เขาพะเนินทุ่ง
10. วัดกำแพงแลง	34. น้ำตกห้าชั้น
11. วัดเพชรพลี	35. ผาน้ำหยด
12. วัดเกาะแก้วสุทธาราม	36. ร้านผลไม้นครไชยศรี
13. พระราชวังรามราชนิเวศน์	37. สวนสามพราน
14. วัดสระบัว	38. ตลาดน้ำคำเนินสะตวง
15. วัดมหาสมณาราม	39. หาดหัวหิน
16. เขาวัง (พระนครคีรี)	40. เขาตะเกียบ
17. ร้านค้าเชิงเขาวัง	41. สวนสนประดิพัทธ์
18. เขาหลวง	42. หาดเขาเต่า
19. แหลมหลวง	43. นาเกลือ-นาุ้ง
20. หาดเจ้าสำราญ	44. พระปฐมเจดีย์
21. หาดบึกเตียน	45. พุทธรณีสถล
22. หาดทวีสุข	● แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
23. วัดชะอำคีรี	■ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
24. หาดชะอำ	▲ แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
25. พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน	และกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6 วัดพระพุทธไสยาสน์	13 พระราชวัง
7 เขามันไดอิฐ	รามราชนิเวศน์
8 วัดมหาธาตุ	14 วัดสระบัว
9 วัดใหญ่สุวรรณาราม	15 วัดมหาสมณาราม
10 วัดกำแพงแดง	16 เขาวัง
11 วัดเพชรพลี	(พระนครคีรี)
12 วัดเกาะแก้วสุทธาราม	17 กลุ่มร้านค้าเชิง
	เขาวัง
	18 เขาทลวง

ไปกรุงเทพฯ ๑๑๔ กม.
 ไปบ้านแหลม ๑๑ กม.
 ไปเขามันไดอิฐ ๗ กม.
 ไปบ้านลาด ๖ กม.
 ไปชะอำ ๕๐ กม.
 ไปตลาดเจ้าสำราญ ๑๔ กม.
 ไปชะอำ ๕๐ กม.

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
 โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง	ประเภทของแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี	เขตเทศบาล
สัญลักษณ์	■ โบราณสถาน	ถนน
	▲ วัดมอธรรมและกัจจกรม	ทางรถไฟ
		แม่น้ำ
		ภูเขา

แผ่นที่ 3.5

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี แต่ละแห่งมีจุดสนใจที่แตกต่าง หรือคล้ายคลึงกันดังต่อไปนี้

หาดเจ้าสำราญ

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ตำบลหาดเจ้าสำราญในเขตสุขาภิบาล
หาดเจ้าสำราญ อ. เมือง ห่างจากเทศบาล
เมืองเพชรบุรีไปทางตะวันออกเฉียงใต้ตาม
ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3177 เป็น
ระยะทาง 15 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

ชายหาดเป็นหาดเลนปนทราย ที่เกิดจาก
กรวด ทราย เปลือกหอย โคลนที่น้ำทะเล
พัดพามาสะสมตัว บางแห่งเป็นเปลือกหอย
ทะเลชนิดต่าง ๆ ที่ปนละเอียด เรียกว่า
กระช้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านชาวประมง

พืชพันธุ์ สัตว์

มีการจับสัตว์น้ำ เลี้ยงกุ้ง มีการปลูก
ต้นมะพร้าวริมชายฝั่งทะเล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบราณสถาน

เป็นชายทะเลแห่งแรกของประเทศไทย
ที่เจริญถึงขีดสุด ร.6 ทรงโปรด
ให้สร้างตำหนักขึ้นที่นี่ ต่อมาทรง
โปรดให้รื้อย้ายไปสร้างที่ชายทะเล
ชะอำ ตั้งเป็น "พระราชินีเวศน์
มฤคทายวัน"

ชีวิตความเป็นอยู่

มีหมู่บ้านชาวประมงอยู่ทางเหนือของ
หาด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหลมหลวง

ที่ตั้ง

ต.แหลมผักเบี้ย อ.บ้านแหลม ห่างจาก
หาดเจ้าสำราญไปทางทิศเหนือเป็น
ระยะทาง 5 กิโลเมตร เมื่ออยู่บน
แหลมหลวงจะเห็นทะเลทั้งสองด้าน
สุดตาเหมือนยืนอยู่กลางทะเล ทำให้มี
บรรยากาศแปลกกว่าชายหาดอื่น ๆ

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่ยื่นออกไปในทะเล เรียก
ว่า แหลม มีความยาวประมาณ 2
กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจที่แปลกกว่าหาด
ทรายอื่น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

พืช สัตว์

เป็นที่อยู่ของนกนางนวล

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลอ่าวไทย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาดทรีสุข

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ จากแยกเข้าหาดชะอำเป็นระยะทาง 9 กิโลเมตร หรือห่างจากหาดปึกเตียน 8 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่เกิดจากการพัฒนาโดยกระแสน้ำทะเล เป็นชายหาดแนวยาวติดต่อกัน และถูกพัฒนาขึ้นตามแนวหาดทรายหน้าป่าชายเลน

พืช สัตว์

หูกงหญ้า

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลใส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาดชะอำ

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ ห่างจาก
ตัวเมืองเพชรบุรี 40 กิโลเมตร ตามถนน
เพชรเกษม

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายขาวยาวประมาณ 5 กิโลเมตร
ความลาดชันค่อนข้างน้อย แต่ตลิ่งมีความชัน
สูง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณชายหาดเป็นที่พักผ่อน เล่นน้ำทะเล
ถัดชายหาดขึ้นมาเป็นถนน ร้านอาหาร ร้าน
ขายของ บังกาโล บ้านพักต่าง ๆ

พืช สัตว์

ต้นสนริมชายหาด

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลใส

ชีวิตความเป็นอยู่

ทางด้านเหนือของชายหาดมีหมู่บ้านชาวประมง
แพปลา ที่เรียกว่า "สะพานหิน"

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาเจ้าลาย

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ จากถนนเพชรเกษมเป็นระยะทาง
2 กิโลเมตร ทางเดินเท้า 25 กิโลเมตร
ตอนเหนือใกล้นิคมวชิราราม มีถ้ำและจุดชมวิว
บนภูเขา

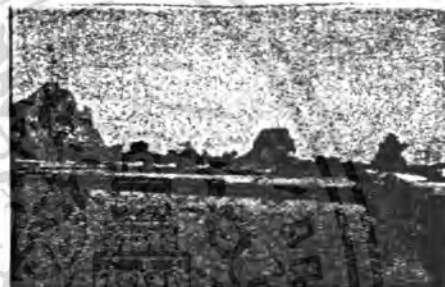

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นเทือกเขาหินปูนยาวประมาณ 8 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตอนใต้ใกล้บ้านพักชลประทาน มีการระเบิด
เอาหินมาทำปูนซีเมนต์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขื่อนเพชรบุรี

ที่ตั้ง

ต.ท่าคอย อ.ท่ายาง ห่างจากตัวอำเภอ
ท่ายาง 10 กิโลเมตร มีทางแยกเข้า 3
ทาง จากถนนเพชรเกษม

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหินมวลส่วนใหญ่ประกอบด้วย แร่
ควอร์ตซ์ เฟลสปาร์ เนื้อแน่น สีเทา มี
รอยแตกของหินปูน หินดินดาน มีซาก
ดึกดำบรรพ์

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

สถานที่ราชการกรมชลประทาน ที่อยู่
อาศัย เขื่อนกั้นน้ำ ลำน้ำเพชรบุรี ทำให้
ที่วัดคันที่สวายงาม ขณะยืนอยู่บนสัน เขื่อน
บรรยากาศร่มรื่นน้ำตกผ่องห่อใจ

แหล่งน้ำ

ลำน้ำเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขื่อนแก่งกระจาน

ที่ตั้ง

อยู่ในกิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อนเพชรไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 27 กิโลเมตร

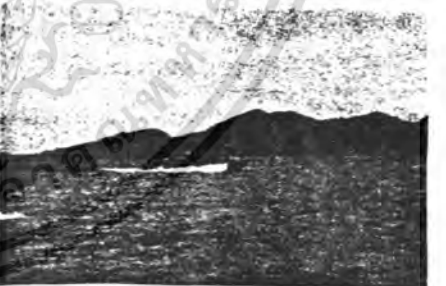
สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหินมวล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยแร่ควอร์ตซ์ เฟลสปาร์ มีรอยแตกของหินดินดานและหินปูน มีซากดึกดำบรรพ์

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นเขื่อนดินเก็บกักน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี เหนือเขื่อนเป็นทะเลสาบกว้าง มีเกาะแก่งประมาณ 20-30 เกาะ ทำให้บรรยากาศน่าน้ำร้อนรมย์เป็นแหล่งท่องเที่ยว

พืช สัตว์

มีนกและปลาชนิดต่าง ๆ ชุกชุม

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางด้านตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ ห้วยแม่ลึก ห้วยวังมอญ ห้วยแม่คะเมย ห้วยมะเร็ว ห้วยไร่ซาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางตะวันตกเฉียงใต้
เป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างของพื้นดินในบริเวณนี้เป็นหิน
นวล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยแร่ควอร์ตซ์
เฟลสปาร์ เนื้อแน่น สีเทาถึงเทาแก่
มีรอยแตกของหินดินดาน

การใช้ที่ดิน

เป็นเขื่อนดินเก็บกักน้ำ กั้นแม่น้ำเพชรบุรี
ที่เขาเจ็ว ทำให้เกิดเกาะแก่งประมาณ
20-30 เกาะ เป็นแหล่งพักผ่อนที่สวยงาม
งามตามธรรมชาติ

พืชพันธุ์ สัตว์

ปลาชุกชุม และนกชนิดต่าง ๆ

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในเขื่อนแก่งกระจานมาจากเทือกเขา
ทางตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ ห้วยแม่ลึก ห้วย
วังมอญ ห้วยแม่คะเมย ห้วยมะเร็ว และ
ห้วยไร่ซาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การท่องเที่ยว

มีบ้านพักของกรมชลประทานและของ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตไว้คอยบริการช่วง
ฤดูร้อนมีเรือเช่าไว้บริการนักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำตกตอฮิป

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางทิศตะวันตก เป็น
ระยะทาง 25 กิโลเมตร เดินเข้า
น้ำตกเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างทางธรณีวิทยาเช่นเดียวกับ
เขื่อนแก่งกระจานบริเวณที่เป็นน้ำตกจะ
มีชั้นหินที่มีความสูงติดต่อกันถึง 9 ชั้น

พืช สัตว์

โดยรอบมีลักษณะ เป็นป่าดิบ มีสัตว์ป่า
บางชนิดอาศัยอยู่

แหล่งน้ำ

มาจากเทือกเขาทางด้านตะวันตก มีน้ำพุ
ร้อนและสายธารระหว่างทางเดิน มีน้ำ
ไหลตลอดปี

น้ำตกห้าชั้น

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อนแก่ง
กระจานเป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร
เดินเข้าแหล่งน้ำตก 2 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เช่นเดียวกับน้ำตกตอฮิป มีความสูง 5 ชั้น
มีน้ำตลอดปี

พืช สัตว์

บริเวณโดยรอบเป็นป่าดิบเช่นเดียวกับน้ำตก
ตอฮิป

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางด้านตะวันตก

ผาน้ำหยด

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร
เดินเข้าชมเป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างเช่นเดียวกับน้ำตกตอริป และ
น้ำตกห้าชั้น บริเวณผาน้ำหยดเป็นหน้าผาอยู่
ริมแม่น้ำเพชรบุรี มีน้ำไหลหยดลงสู่แม่น้ำ
ตลอดปี เหมือนม่านบังตา

พืช สัตว์

เป็นป่าเขาที่มีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางด้านตะวันตก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เขาพะเนินทุ่ง

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางทิศตะวันตกเป็น
ระยะทาง 27 กิโลเมตร ทางเดิน
เท้า 4 กิโลเมตร สภาพอากาศหนาว
เย็นตลอดปี ทัศนียภาพเบื้องล่างเป็น
ภูเขาสลับซับซ้อน เรียงรายสุดสายตา
เวลาเช้ามีหมอกปกคลุมทั่วบริเวณ

สภาพธรณีวิทยา

เป็นส่วนหนึ่งของ เทือกเขาทางด้าน
ตะวันตก ส่วนใหญ่เป็นหินชั้นและหินแปร
ได้แก่ หินทราย หินปูน หินควอร์ตไซต์
หินอัคนี หินแกรนิต และมีแร่ประกอบ
หินจำพวกแร่ทัวมาลีนมีสโคไวต์
เป็นต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทภูเขา เป็น
จุดชมวิว

พืช สัตว์

มีทุ่งหญ้า ป่าดงดิบ สัตว์ป่าดงดิบ
บางชนิด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หาดปึกเตียน

ที่ตั้ง

อ.ท่ายาง ห่างจากหาดเจ้าสำราญเป็น
ระยะทาง 7 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่เกิดจากการพัดพาของน้ำ
ทะเลยาวต่อเนื่องอยู่ระหว่างหาดเจ้าสำราญ
และหาดชะอำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่พักผ่อนตากอากาศ โดยเฉพาะดำเนิ
การโดยเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้ำเขาเตาหม้อ

ที่ตั้ง

อ.ท่ายาง แยกถนนเพชรเกษมตรงกิโล
เมตรที่ 186.5 เข้าทางขวามือเป็นระยะ
ทาง 30 กิโลเมตร ทางเดินเท้า 1 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นถ้ำหินปูนขนาดใหญ่ ภายในเป็นโถงหลาย
โถง มีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ ภายในมีหินงอก
หินย้อย

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นสำนักสงฆ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดเขาตะเครา

ที่ตั้ง

ต.บางครก อ.บ้านแหลม ทางเข้ามี 2
ทาง จากถนนเพชรเกษมก่อนถึงตัวเมือง
เพชรบุรี มีทางแยกซ้ายมือตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3176 ตามเส้นทาง
เพชรบุรี-บ้านแหลมฝั่งตะวันตก และอีก
ทางหนึ่งจากตัวเมืองไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3178

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนบริเวณโดยรอบเป็นสันคอน
กระซ้า ซึ่งเกิดจากเปลือกหอยทะเลสมัยเก่า
แก่ที่คลื่นในทะเลพัดเข้ามาทับถมกันแน่น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน บริเวณโดยรอบเป็นที่อยู่
อาศัย ร้านค้า

แหล่งน้ำ

มีแม่น้ำบางตะบูนไหลผ่าน

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปนั่งขัดสมาธิปางมารวิชัย
สันนิษฐานว่า สร้างสมัยเชียงแสน ชาวบ้าน
เรียกหลวงพ่อวัดเขาตะเครา ชาวบ้านเลื่อมใส
ศรัทธาพระพุทธรูปนั้นว่ามีความศักดิ์สิทธิ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระนครคีรี (เขาวัง)

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนเนื้อแน่นเป็นชั้น สีเทา-เทาอมน้ำเงินหรือเหลือง มีซากดึกดำบรรพ์ ส่วนล่างบางบริเวณแทรกสลับด้วยหินทราย มีแร่เฟลด์สปาร์ สีนํ้าตาลอ่อน ความสูงของยอดเขาวังประมาณ 92 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นอุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี

พืชพันธุ์ สัตว์

บนเขาวังมีลิงป่า ต้นล้มทมจำนวนมาก

โบราณสถาน

สมัย ร.4 ทรงโปรดให้สร้างพระที่นั่งและพระตำหนักขึ้นในบริเวณดังกล่าว นอกจากนี้มีทวารวัง ป้อมปราการ โรงมหรสพ โรงรถ โรงม้า และศาลาต่าง ๆ สิ่งก่อสร้างที่ปรากฏก่อนการสร้างพระนครคีรี ได้แก่ พระธาตุ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จอมเพชร วัดพระแก้ว เจดีย์แดง
ปัจจุบันมีการบูรณะปฏิสังขรณ์ เป็นที่
สวยงาม

โบราณวัตถุ

ภายในพระที่นั่งและพระตำหนักมีเครื่อง
ราชูปโภคของพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 4
และพระบรมรูป ร.4 ที่พระที่นั่งเวชยันต์
วิเชียรปราสาท

ประเพณี

งานแสงเสียงอุทยานประวัติศาสตร์พระ
นครคีรี จัดขึ้นในช่วงตรุษจีนของทุก ๆ ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดมหาสมณาราม

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี เชียงเขา
วังทางด้านทิศตะวันออกริมทางขึ้นซ้ายมือ

สภาพทางธรณีวิทยา

เนื่องจากตั้งอยู่เชิงเขาวัง ดังนั้นสภาพของ
ที่ตั้งจึงมีสภาพเป็นเชิงเขาภูเขาหินปูน มีถ้ำ
ให้นักท่องเที่ยวได้แวะชม

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นวัด ป่า เขก ร้านค้าจำหน่ายของที่ระลึก

พืชพันธุ์ สัตว์

ลิงป่า คนล้นทม ขี้ควรระวังไม่ควรเล่น
หยอกล้อลิง จะทำให้เกิดอันตราย

โบราณสถาน

วัดนี้เป็นวัดที่มีมาก่อนก่อสร้างพระนครคีรี
ขณะที่ ร.4 ทรงผนวช ได้จาริกมาแรมคืน
ที่วัดนี้เนื่อง ๆ และทรงให้มีการปฏิสังขรณ์
วัดนี้ขึ้นเมื่อพระองค์เสวยราชสมบัติ

ชีวิตความเป็นอยู่

เป็นที่ประกอบกิจของสงฆ์ มีหมอดูโชคชะตา
และชาวบ้านนำสินค้าพื้นเมืองขึ้นมาบริการ
นักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปวัฒนธรรม

ในพระอุโบสถมณฑปจิตรกรรมฝาผนังมื่อ
ขวังอินโข่ง ชาวบางจาน จ. เพชรบุรี
เป็นจิตรกรรมชื่อในสมัย ร.4

ศาสนา

เป็นสำนักของ เจ้าคณะจังหวัด เพชรบุรี
ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดสระบัว

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี เชียงเขา
วังด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้ และติดถนน
เลียบบึงเขาวัง

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นที่ราบเชิงเขาหินปูน (เขาวัง)

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

วัด อาราม

โบราณสถาน

พระอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยาเป็น
ราชธานี โดยฐานพระอุโบสถเป็นรูป
โค้งคล้ายเรือสำเภา สิ่งที่น่าสนใจคือ
พัทธสีมารอบพระอุโบสถมีลวดลายปูนปั้น
ที่แปลกไปจากฐานเสมาอื่น ๆ ในสมัย
อยุธยาข้างนอกแบบคล้ายปราสาท ล้ำดับ
ภาพจากมารแบกครุฑ และสิงห์ กระจึง
บัวปากฐาน จนถึงใบเสมา

โบราณวัตถุ

พระประธานในอุโบสถสร้างสมัยอยุธยาเป็น
ราชธานี เช่นเดียวกับพระอุโบสถ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปวัฒนธรรม

ในพระอุโบสถมณีภาพเขียนบนเพดาน

ทิวาสีดินเหลืองลงบนพื้นแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

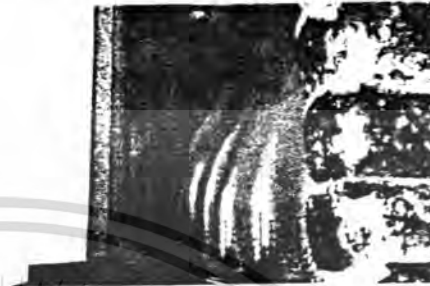
วัดพระพุทธไสยาสน์

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี อยู่
เชิงเขาวังด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นพื้นที่ราบเชิงเขาวัง ส่วนพระอุโบสถ
สร้างอยู่บนเนินหินปูน

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

วัด ป่า เขา

โบราณสถาน

เป็นวัดสร้างขึ้นสมัยอยุธยาเป็นราชธานี

โบราณวัตถุ

มีพระนอนที่มีขนาดใหญ่องค์หนึ่งในจำนวน
พระนอนใหญ่ 4 องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย
มีผู้สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอน
ต้น

ศิลปวัฒนธรรม

องค์พระนอนเป็นศิลปของช่างฝีมือดีคนหนึ่ง
ในสมัยอยุธยา มีพระพักตร์งามมาก พระ
โอษฐ์ พระนาสิก ดูสมส่วน พระเขนยหนูน
พระเศียรมี 3 ลูก และละลูกขมวดชายไว้
แปลกน่าดู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดมหาธาตุวรวิหาร

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน
ดำเนินเกษม

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่ปฏิบัติกิจทางศาสนา มีโรงเรียนสอน
นิกธรรมบรี วัตถุประสงค์ด้านหน้าและด้านข้างของวัด
เป็นอาคารพาณิชย์ที่อยู่อาศัยและตลาด

แหล่งน้ำ

จากหน้าวัดประมาณ 200 เมตร ถึงแม่น้ำ
เพชรบุรี

โบราณสถาน

พระศรีรัตนมหาธาตุ (ปราสาทใหญ่ 5 ยอด)
เป็นฝีมือช่างขอม สมัยเดียวกับพระปราสาท
ลพบุรี ได้มีการบูรณะขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4
พระวิหารคดรายรอบพระปราสาทสร้างขึ้นสมัย
อยุธยา

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปหลายองค์ที่สร้างในสมัยอยุธยา
อยู่ในวิหารหลวง และของโบราณที่นำตุ๊ก
หลายอย่างคือ เสนาของอุโบสถที่ทำด้วยศิลา
แดงสลักลายโบราณครั้งอินท หินสลักรูปธรรม
จักรกับกวางหมอบสมัยทราวดี มีพระพุทธรูป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คูบ้านคูเมือง 3 องค์ ที่ชาวเพชรบุรีและ
นักท่องเที่ยวมาชมการอยู่เป็นประจำ

ชีวิตความเป็นอยู่

ตลาดหน้าวัดมหาธาตุมีชาวบ้านนำผักผลไม้
มาจำหน่ายโดยเฉพาะช่วงเช้า

ศิลปวัฒนธรรม

ผ้าผืนวิหารหลวงมีภาพเขียนสีอยู่โดยรอบ

ประเพณี

มีการขนานสานกล้าวต่อพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์
มีการเก็บตัววลละครรำที่มีมาแต่ดั้งเดิมของ
ชาวเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดเกาะแก้วสุทธาราม

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ถนนพาณิชย์
เจริญ ห่างจากเทศบาลเมืองเพชรบุรีประมาณ
1.5 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นพื้นที่ที่เป็นเกาะมาก่อนมีน้ำล้อมรอบต่อมา
ลำน้ำหรือคลองดินแข็งกลายเป็นพื้นดินผืนเดียว
มีแม่น้ำผ่านเพียงด้านเดียว

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณโดยรอบวัดเป็นที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์

แหล่งน้ำ

ด้านหนึ่งของวัดติดแม่น้ำเพชรบุรี

โบราณสถาน

พระอุโบสถและวัดสร้างขึ้นสมัยเมื่อตั้งเมือง
เพชรบุรี ตรงกับสมัยอยุธยา

โบราณวัตถุ

มีพิพิธภัณฑ์ในหมู่กุฏิทรงไทย เป็นที่เก็บสะสม
ของเก่าแก่ เช่น ถ้วย ชาม พระพุทธรูป
โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในสมัย ร.5 มีคุณค่า
มหาศาลทั้งทางด้านความงามและความ
เก่าแก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปะ- วัฒนธรรม

จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถมิลภาพที่
มองเห็นอย่างชัดเจน เขียนขึ้นสมัยสมเด็จพระ
พระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ภาพจิตรกรรม
โดยเฉพาะด้านหน้าและหลังพระประธานมี
การวางทิศทางของภาพต่างกับข้างเขียน
อื่น ๆ คือส่วนใหญ่จะวางภาพมารผจญจะ
วางไว้หน้าพระประธาน และภาพเรื่อง
ไตรภูมิเขียนไว้ด้านหลังพระประธาน แต่
ในพระอุโบสถนี้มีการวางภาพที่กลับทิศกัน
จึงเป็นจิตรกรรมที่แปลก ศาลาการเปรียญ
สร้างด้วยไม้สักไม้มะค่า มีลวดลายตามเสา
และมีดาวดัดเพดาน สร้างขึ้นสมัยพระอริการ
โอม เป็นเจ้าอาวาส

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดเพชรพลี

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ถนน
เพชรบุรี

โบราณสถาน

พระเจ้าเจดีย์ตั้งอยู่ระหว่างพระอุโบสถและ
ศาลาการเปรียญ สันนิษฐานกันว่าสร้าง
ในแผ่นดินพระเจ้าปราสาททอง แต่ได้มีการ
ซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงไปมาก

โบราณวัตถุ

วิหารปราสาทที่วัดเป็นพิพิธภัณฑ์ มีโบราณวัตถุ
ตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ เช่น เสามาจรวมจักร
และกวางหมอบ โบราณวัตถุสมัยทวารวดี
ศรีวิชัย ลพบุรี สุโขทัย อยุธยา ที่สำคัญคือ
บุษบกที่สามารถเลื่อนขึ้นลงได้ด้วยไฟฟ้าและ
เก็บไว้บนเพดานสูงที่เป็นยอดกลางของเจดีย์
วิหารปราสาท เป็นที่เก็บรักษาพระบรมสารีริก
ธาตุของพระพุทธเจ้าและของมีค่าอื่นของวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดกำแพงแลง

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน
โพธิ์การ้อง

โบราณสถาน

ปรากฏวัดกำแพงแลงเป็นเทวสถานสมัยขอม
เรื่องอำนาจ สร้างด้วยศิลาแลงเป็นปราสาท
ศิลาแลง 5 ปราสาท ล้อมรอบด้วยกำแพงศิลา
แลง 4 ด้าน

ศิลปะ- วัฒนธรรม

ปราสาทศิลาแลงเป็นปรากฏปราสาทขอม
ย่อเหลี่ยมไม้สิบสอง มีภาพลวดลายปูนปั้น
เป็นรูปเทวรูป สิงห์ และครุฑ นอกจากนี้
พระแล้วยังมีนักบวชหญิงทั้งชีและชีพราหมณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดเขานันโตอิฐ

ที่ตั้ง

อ. เมือง ห่างจากเขาวังไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3171 เป็นระยะทาง 2
กิโลเมตร

ลักษณะทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนที่มีโครงสร้างแทรกสลับด้วย
หินทรายในส่วนล่างบริเวณ เช่นเดียวกับ
เขาวัง มีความสูงประมาณ 121 เมตร จาก
ระดับน้ำทะเล

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน

โบราณสถาน

โบสถ์เมี้ยน้อยเมี้ยนหลวงที่สร้างขึ้นทางทิศ
ตะวันออกและตะวันตกของเจดีย์

ศิลปะ-วัฒนธรรม

ศิลปปูนปั้นหน้าบันพระอุโบสถเป็นแบบสมัย
อยุธยาตอนปลาย เป็นลายกนกเปลวพริ้วลวิบ
เต็มทั้งแผ่น มีรูปครุฑอยู่ตรงกลาง เป็นวัดที่มี
อดีตเจ้าอาวาสเป็นที่เคารพนับถือในเรื่องของ
ความศักดิ์สิทธิ์ คือ หลวงพ่อแดง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดถ้ำเขาลวง

ที่ตั้ง

อ. เมือง ห่างจากเขาวังไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 317 เป็นระยะทาง 3
กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างส่วนบนเป็นหินทรายเม็ดละเอียด
ถึงปานกลางปนกรวด เม็ดหยาบสีแดง โครง
สร้างส่วนล่างเหมือนเขาวังคือเป็นหินปูน
สำหรับถ้ำเขาลวงอยู่กึ่งกลางของภูเขา มี
ทางลาดเดินขึ้นไปถึงปากถ้ำ เขาจุดนี้มีความ
สูง 92 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีปล่องไฟ
แสงส่องลงถึงถ้ำ

พืช สัตว์

ทางขึ้นถ้ำเขาลวงมีต้นลั่นทม มีลิงป่าอาศัยอยู่
ลิงพวกนี้ไม่ดุเหมือนลิงเขาวัง ในถ้ำมีนกและ
ค้างคาว

โบราณสถาน

เป็นถ้ำที่พระมหากษัตริย์ตั้งแต่สมัย ร.4 เคย
เสด็จประพาส ร.4 ทรงโปรดถ้ำนี้มาก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โบราณวัตถุ

ภายในกำแพงประดิษฐานพระพุทธรูปฉลองพระองค์
ซึ่ง ร.5 ทรงโปรดให้สร้างถวาย ร.1,2,
3 และ ร.4 มีพระนาคปรก และพระพุทธรูป
อื่น ๆ อีกมาก มีพระพุทธรูปให้นักท่องเที่ยวได้
กราบไหว้บูชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชวังรามราชนิเวศน์ (วังบ้านปืน)

ที่ตั้ง

อ. เมือง ในเขตจังหวัดทหารบก
จังหวัดเพชรบุรี
ห่างจากเทศบาลเมืองเพชรบุรี เป็น
ระยะทาง 1.5 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปัจจุบันการใช้ที่ดินบริเวณรอบข้างพระ
ราชวัง เป็นหน่วยงานของราชการคือ
จังหวัดทหารบกเพชรบุรี

พืชพันธุ์ สัตว์

ใกล้ตัวพระราชวังมีต้นไม้ที่ร่มรื่นขนาดใหญ่ ทำให้บรรยากาศเงียบสงบน่ารื่นรมย์

แหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำเพชรบุรีไหลผ่านด้านหน้า
พระราชวัง ลมัย ร.5 ทรงใช้แม่น้ำ
เพชรบุรีเป็นเส้นทางเสด็จมาพระราช
วังนี้

โบราณสถาน

เป็นพระราชวังที่ ร.5 ทรงโปรดให้สร้าง
ขึ้นเป็นที่ประทับเนื่องจากพระนครศิโรตม์บน
เขาจะเสด็จประทับแรม ย่อมเป็นความ
ลำบากและไม่สะดวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศิลปวัฒนธรรม

แบบก่อสร้างวังแห่งนี้ ร.5 ทรงเอาแบบ
มาจากวังฤดูร้อนของพระเจ้าวิลเฮล์ม
ไกเซอร์ แห่งเยอรมันเป็นอาคารรูปโดม
2 ชั้น ตัวตึกฉาบปูน พื้นส่วนใหญ่เป็นหิน
อ่อน หลังคาเป็นโดมมุงด้วยกระเบื้องสี
น้ำตาล ประตูห้อง 4 ด้าน เป็นไม้สัก
การเข้าชมต้องขออนุญาตจากต้นสังกัด
จังหวัดทหารบกเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดใหญ่สุวรรณาราม

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน
พงษ์สุริยา

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณรอบวัดประกอบด้วยอาคารพาณิชย์
และที่อยู่อาศัย

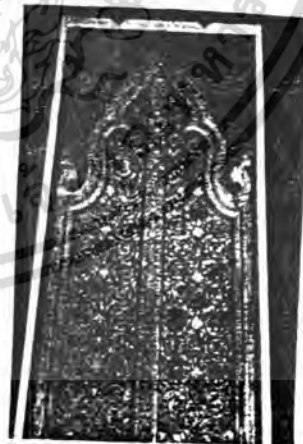
โบราณสถาน

ศาลาการเปรียญและพระอุโบสถสร้างใน
สมัยอยุธยา วิหารคตรอบพระอุโบสถสร้าง
สมัย ร.5 หอไตรสามเสาตั้งอยู่ในสระใหญ่
ข้างพระอุโบสถมีสะพานไม้ทอดเป็นทางเดิน
ขึ้นไปบนหอ

โบราณวัตถุ

พระพุทธรูปหล่อด้วยโลหะจำนวนมากครอบ
วิหารคต เจดีย์โลหะ "พระจุฬามณี" พระ
ประธานในพระอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยา
พระพุทธรูป 6 นิ้ว

ศิลปวัฒนธรรม

ภาพจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถเป็นภาพเขียน
ที่เก่าแก่ที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี ช่างที่เขียน
เป็นช่างสกุลเมืองเพชร ในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ภาพฝาผนังในศาลาการเปรียญไม้ค้ำชายคา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(ค้นหายหน้าตึกแตง) กระจังใหญ่มีลวดลาย
ที่สวยงาม ประติมากรรมเป็นลายก้านขดปิด
ทองสวยงาม บ้านประดิษฐ์างขวามือลอบที่
พม่าใช้ชิวานพัน ทุกวันพระมีขารวาสมา
รักษาศิล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน

ที่ตั้ง

ต.ห้วยทรายเหนือ อ.ชะอำ เลี้ยวทางแยก
เขายายหาคชะอำไปตามถนนเพชรเกษมเป็น
ระยะทาง 9 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นดินทรายที่น้ำทะเลพัดพามาสะสมเป็น
ชายหาด

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นสถานที่ราชการ ใช้พักผ่อน เล่นน้ำทะเล

พืช สัตว์

ต้นลั่นทม และสนสามชั้นตามชายหาด

โบราณสถาน

เป็นพระตำหนักของ ร.6 มีพระที่นั่งใหญ่
3 องค์ หันหน้าเรียงแถวขนานชายทะเล

ศิลป-วัฒนธรรม

ชื่กรง ราวบันไดฉลุลวดลายสวยงาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวบ้านในย่านนั้นมีอาชีพประมง และทำ
นาทุ่ง

ประเพณีและศาสนา

ในวันออกพรรษาของทุกปีมีการตักบาตร
เทโวโลกณะบริเวณวัดบนเขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดถ้ำเขาย้อย

ที่ตั้ง

อยู่บนเขาย้อย อ. เขาย้อย จากถนนเพชรเกษมเข้าไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3172 เป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นถ้ำหินปูนขนาดย่อม และภายในยังมีถ้ำเล็กอีก 2 ถ้ำ คือถ้ำสวรรค์ และถ้ำพระศรีอารีย์

โบราณสถาน

มีรอยพระพุทธรูปซึ่งมีประวัติเก่าแก่มาช้านาน

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปนั่ง นอน จำนวน 137 องค์
มีพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่ 1 องค์ มีพุทธศาสนิกชนมากราบไหว้ บูชา พระพุทธรูปไสยาสน์และลอยพระพุทธรูปอยู่เป็นประจำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดภูมิ (บางเค็ม)

ที่ตั้ง

อ. เขาย้อย ก่อนถึงอำเภอกะเขวย้อย
มีทางแยกเข้าทางซ้ายมือ ถนนเป็น
ดินลูกรัง เข้าไปเป็นระยะทาง
ประมาณ 3 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน บริเวณรอบวัดเป็น
นาข้าว และที่อยู่อาศัย

โบราณสถาน

เป็นวัด ก่อแก่อุโบสถทำด้วยไม้สักทั้งหลัง
ผนังด้านนอกและสลักเป็นรูปชาดกและ
พุทธประวัติ บานประตูหน้าต่างแกะสลัก
เป็นลวดลายต่าง ๆ อย่างสวยงาม

ศิลปะ-วัฒนธรรม

การแกะสลักเป็นศิลปะเฉพาะของชาวพื้นบ้าน
เพชรบุรี ซึ่งแตกต่างจากฝีมือการแกะสลัก
โบราณสถานในตัวเมืองเพชรบุรี ซึ่งส่วนใหญ่
เป็นช่างหลวง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ถ้ำเขาลีโก

ที่ตั้ง

ต.หนองชุมพล อ. เขาย้อย ห่างจากถนน
เพชรเกษมไปทางทิศตะวันตก 7 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นถ้ำเขาหินปูนขนาดย่อม เขาลีโกเป็นแนว
เขาเตี้ยที่ต่อเนื่องมาจากทิวเขาภูพานบุรี ราชบุรี

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปรับปรุงเป็นศาสนสถานของชาวจีน ข้างบนจะ
มองเห็นทิวทัศน์ได้อย่างสวยงาม

ประเพณีและศาสนา

มีชาวจีนมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเป็น
ประจำโดยเฉพาะเทศกาลตรุษจีน และสงกรานต์
มีเทวรูปเจ้าแม่กวนอิม เป็นที่สักการะของชาวจีน
นอกจากนี้ยังเป็นโรงเจ และสุสานหรือกุฎตั้งเก็บ
ศพของคนจีนอีกด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วัดชะอำคีรี

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ ห่างที่ว่าการอำเภอชะอำเป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร ตามถนนเพชรเกษมก่อนถึงแยกเข้าหาดชะอำ

สภาพทางธรณีวิทยา

มีภูเขาหินปูน ภายในมีถ้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน

พืช สัตว์

มีนกและค้างคาวในถ้ำ

ประเพณี

ในวันสงกรานต์ของทุก ๆ ปี มีชาวบ้านมาชุมนุมที่วัด เล่นการ เล่นต่าง ๆ ตามประเพณีไทย

โบราณวัตถุ

ในถ้ำมีพระพุทธรูปหินที่ทอ้งเที่ยวได้กราบไหว้บูชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มร้านค้าเชิงเขาวัง

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี
ติดถนนเพชรเกษม บริเวณเชิงเขา
วัง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พาณิชย์กรรมและที่อยู่อาศัย

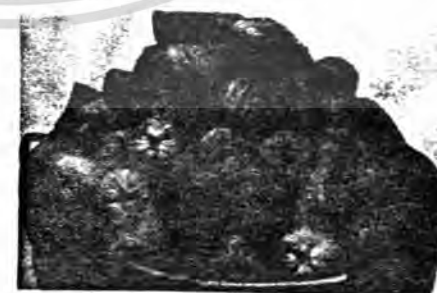
ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวเพชรบุรีนำสินค้าพื้นเมือง ของ
ที่ระลึกมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว
ที่มาเที่ยวเชิงเขาวังหรือเดินทางผ่าน
โต้แก๋ ขนมหวาน น้ำตาล ชมภูเพชร
สินค้า หัตถกรรม อาหารทะเล เป็นต้น

ศิลปวัฒนธรรม

นักท่องเที่ยวจะได้สัมผัสภาษา สำเนียง
การพูดของคนพื้นเมืองที่แตกต่างไปจาก
สำเนียงภาคกลางโดยทั่วไปจากแม่คำ
พื้นเมืองที่นำสินค้ามาจำหน่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หมู่บ้านทอผ้าหนองปรุง

ที่ตั้ง

ต.หนองปรุง อ.เขาย้อย อู่ติดถนน
 เพชรเกษมทางที่ว่าการอำเภอเขาย้อย
 9 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมือง
 เพชรบุรี 14 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่อยู่อาศัย และประกอบอุตสาหกรรม
 ในครัวเรือน โดยเฉพาะการทอผ้า

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นไทยทรงดำหรือลาว
 โข่ง ประกอบอาชีพทำนา และทอผ้าใน
 ช่วงที่ว่างจากการทำนา ลาวโข่งที่อยู่ใน
 เพชรบุรี ได้อพยพมาจากเวียงจันทน์ครั้ง
 แรกในสมัยกรุงธนบุรี และครั้งใหญ่ในสมัย
 รัชกาลที่ 3 มาทางเรือขึ้นบกที่อำเภอบ้าน
 แหลม จังหวัดเพชรบุรี ไม่ชอบทำเล
 บริเวณดังกล่าวจึงอพยพมาอยู่ในบริเวณ
 ปัจจุบันที่มีทำเลเป็นภูเขาเหมือนที่ตนเคย
 อาศัยอยู่

ศิลปวัฒนธรรม

การทอผ้าพื้นเมืองของชาวลาวโข่งส่วนใหญ่
 เป็นผ้าซิ่น ผ้าขาวม้าที่มีลวดลายสีสรรหลาย
 แบบ บ้านเขื่อนลาวมีการก่อสร้างที่ต่างไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากบ้านทรงไทย ทั้งรูปทรงหลังคาตัว
เรือน ซึ่งมี 3 ส่วนคือ ส่วนหน้าใช้รับ
แขก ส่วนกลางเป็นห้องนอนและห้องครัว
ส่วนหลังเป็นห้องพักสำหรับแขกผู้มาเยือน
ชาวลาวโซ่งมีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็น
ของตนเอง

ประเพณี

เดือนเมษายนของทุกปี ในเทศกาลสงกรานต์
มีงานพื้นฟูประเพณีลาวโซ่ง ซึ่งเป็นมรดก
ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ
พิธีเสนเอือนหรือเข่นผีเรือน

ศาสนา

ลาวโซ่งนับถือศาสนาพุทธ มีความเชื่อในเรื่อง
ผีและขวัญเป็นอย่างมาก

หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง

ที่ตั้ง

ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ ตรงหลักกิโลเมตร
ที่ 199 ก่อนถึง อ.ชะอำ 4 กิโลเมตร
แยกขวามือถนนลาดยางเข้าไปประมาณ
8 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นที่ราบที่เกิดจากการสะสมตัวของตะกอน
กรวด หวาย ดิน โคลนในที่ราบลุ่ม

การใช้ที่ดิน

เกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ

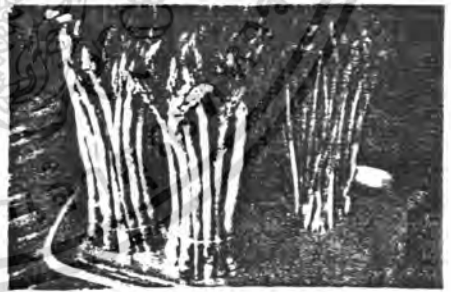

พืช สัตว์

ประเภทสัตว์เลี้ยง และพืชผักเกษตรกรรม

แหล่งน้ำ

คลองชลประทาน

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวหมู่บ้านนำสินค้าหัตถกรรม พืชผักผลไม้
และของที่ระลึก ที่ผลิตขึ้นในโครงการตาม
พระราชดำริ หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพงมา
จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่มาของ Potential Surface Analysis (PSA)

PSA ได้สร้างขึ้นโดยคณะทำงานศึกษาอนุภาค Nottingham shire and Derbyshire ในปี ค.ศ. 1969 และได้นำมาใช้ในการวางแผน ในปี ค.ศ. 1969 และ 1970

หลักการของ PSA

เป็นเทคนิคที่ใช้เพื่อคาดประมาณในการพัฒนาพื้นที่ส่วนต่าง ๆ และเพื่อที่จะสร้างกลยุทธ์ของผังทางเลือกได้หลาย ๆ วิธี เทคนิคนี้ประกอบไปด้วยการนำเทคนิคของ Sieve Analysis มาใช้ แต่ได้เพิ่มการให้ค่าทางคณิตศาสตร์ ในบริเวณต่าง ๆ ของอนุภาคนั้นอย่างเป็นระบบหรือจะกล่าวโดยย่อว่า เป็นเทคนิคสำหรับการประเมินศักยภาพของพื้นที่ที่จะพัฒนาเพื่อกิจกรรมแต่ละกิจกรรมอย่างเป็นระบบ โดยการแสดงวิธีการหาพื้นที่เพื่อกิจกรรมต่าง ๆ อย่างง่าย และสามารถแสดงผลกระทบทางสมมุติฐาน และวัตถุประสงค์ที่เปลี่ยนไป

หลักการของ PSA คือ กำหนดปัจจัย (Factors) ต่าง ๆ ซึ่งจะรวมกันเพื่อหาที่ตั้งที่เหมาะสมสำหรับกิจกรรมหนึ่ง ๆ ที่สามารถตอบสนองต่อเป้าหมายของนโยบายใดนโยบายหนึ่งวัดค่าปัจจัยเหล่านี้ และกำหนดค่าปัจจัยต่าง ๆ ลงในแผนที่ โดยมีขั้นตอนวิธีดำเนินการดังต่อไปนี้

1. กำหนดเป้าหมายของนโยบายต่าง ๆ
2. กำหนดวัตถุประสงค์ที่จะสนองตอบต่อนโยบายข้างต้น
3. กำหนดตัวชี้วัดความสำเร็จของวัตถุประสงค์ดังกล่าว
4. ให้ค่าน้ำหนักวัตถุประสงค์ (Weighting of objectives)
5. กำหนดหน่วยพื้นที่ที่ใช้ในการศึกษา
6. รวบรวมข้อมูลบนระบบตาราง หรือที่จะคำนวณค่าของปัจจัย (Factors)

ต่าง ๆ

7. ปรับข้อมูลเพื่อให้คะแนนโดยให้สะท้อนถึงการให้น้ำหนัก วัตถุประสงค์ที่

เกี่ยวข้อง

8. คำนวณค่าพื้นที่สุดท้าย (Final surface) จากข้อมูลที่รวบรวมขึ้นมาสำหรับ

ตัวชี้แต่ละตัวด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.3.2 การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร

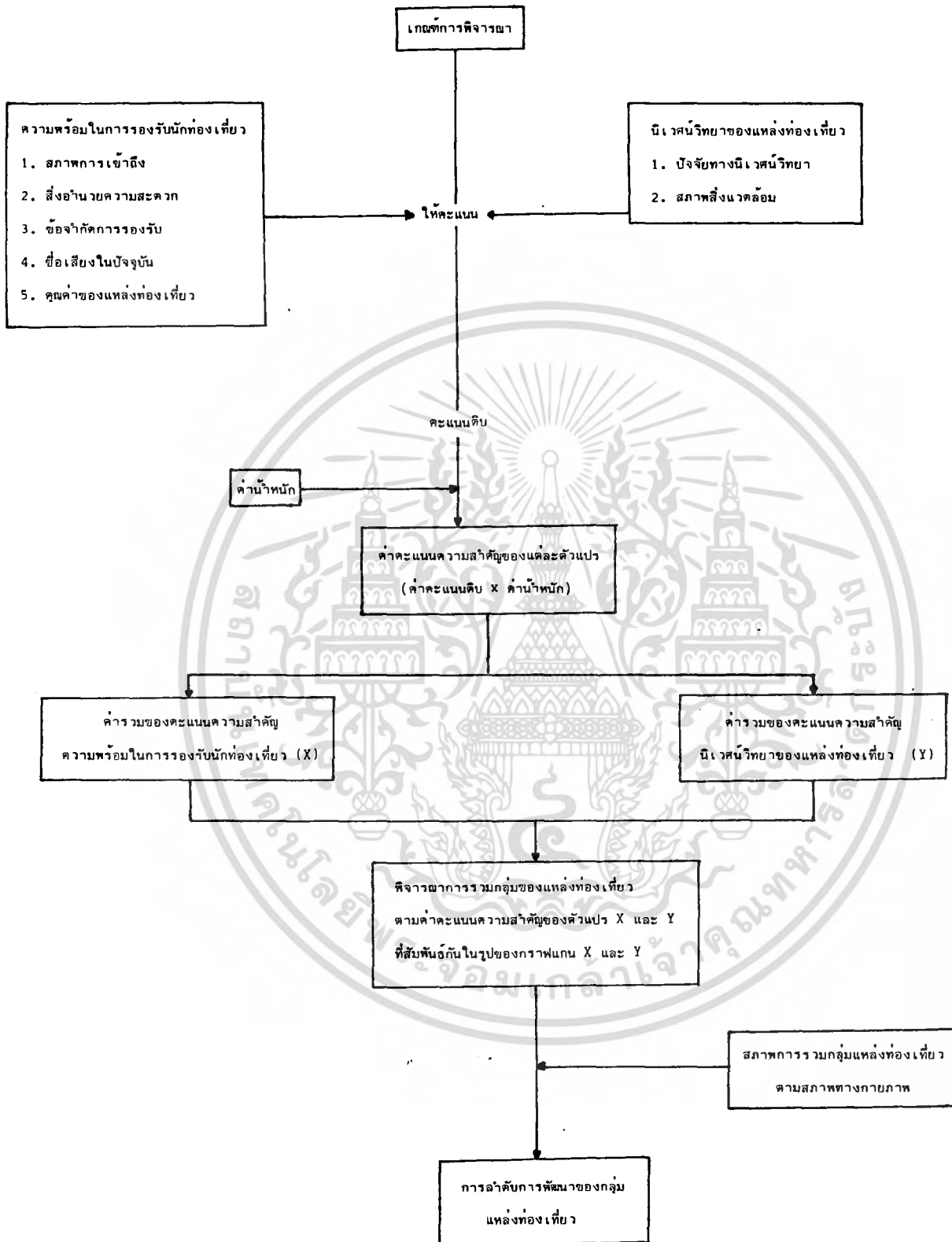
การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อที่จะเลือกหรือจัดกลุ่มแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวออกเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญอยู่ในอันดับสูงและรองลงมาเพื่อการพัฒนา ก่อนหลังตามลำดับความสำคัญ ทั้งนี้เนื่องจากการพัฒนาไม่สามารถทำได้ในขณะเดียวกันทั้งหมด เพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่กำลังพัฒนา จึงมีข้อจำกัดในเรื่องของงบประมาณ กำลังคน ระยะเวลา ที่จะต้องกระจายไปพัฒนาสิ่งอื่น ๆ อีกมาก จะนำมาพัฒนาสิ่งใดสิ่งหนึ่งเพียงอย่างเดียววันนั้น โดยให้สิ่งอื่น ๆ ที่จะต้องมีการพัฒนาเหมือนกันต้องรอหยุดอยู่กับที่นั้นเป็นไปไม่ได้ การพัฒนาประเทศที่ดังนั้นจะต้องมีการพัฒนาในหลาย ๆ ด้านพร้อมกันไป ดังนั้น เมื่อปัจจัยก็จะต้องนำมาใช้ในการพัฒนานั้นมีจำกัด จึงจำเป็นต้องมีการคัดเลือกแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวหรือแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงมาพัฒนา ก่อน การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จึงเป็นสิ่งสำคัญที่ใช้เป็นเครื่องชี้อันดับก่อนหลังในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

3.3.2.1 เกณฑ์การพิจารณาและการให้คะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว

ในการศึกษานี้ใช้วิธี "PSA" หรือ Potential Surface Analysis มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพัฒนา ก่อนหลัง ที่เลือกใช้วิธีนี้เนื่องจาก PSA เป็นวิธีการที่แปรสภาพพื้นที่มาเป็นตัวเลข การเปลี่ยนสภาพดังกล่าวกระทำได้ไม่ว่าข้อมูลจะเป็นด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม หรือสิ่งแวดล้อม ด้วยการวัดที่มีอยู่หลายวิธีโดยการดัดแปลงเล็กน้อย ตัวเลขเหล่านี้สามารถนำมาบวก ลบ คูณ หาร ถอด รูด หรือยกกำลังได้ตามหลักคณิตศาสตร์ ถึงแม้ว่าหน่วยที่ใช้วัดในแต่ละภาคเตอร์ หรือตัวแปร (ส่วนหรือสาเหตุสำคัญ ที่เป็นตัวกำหนดการใช้ที่ดินในแต่ละประเภทของการใช้ประโยชน์ที่ดินนั้น ๆ) จะแตกต่างกันก็ตาม ในการพิจารณาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว จะถือลักษณะความคล้ายคลึงกันมีความสำคัญใกล้เคียงกันไว้ด้วยกัน โดยจัดแยกตามประเภทของแหล่งท่องเที่ยว คือ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติก็จะพิจารณาอยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ก็จะพิจารณาอยู่ในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ จะไม่นำเอาแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมาพิจารณารวมกับแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ หรือสังคม เป็นต้น นอกจากนี้การพิจารณาจะไม่นำแหล่งท่องเที่ยวในเขตพื้นที่ศึกษาไปเปรียบเทียบกับแหล่งท่องเที่ยวนอกเขตพื้นที่ศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 3.3 แสดงขั้นตอนการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์ลัญจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การพิจารณาระดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวมีดังนี้

- 1) กำหนดแฟคเตอร์ต่าง ๆ ที่เป็นตัวกำหนดแหล่งท่องเที่ยวโดยทั่วไป
- 2) วัตถุประสงค์ของแฟคเตอร์เหล่านี้เป็นตัวเลข
- 3) ปรับค่าของทุกแฟคเตอร์ให้อยู่ในระดับมาตรฐานส่วนเดียวกันคือ 0-100 ทั้งนี้เนื่องจากค่าที่วัดได้ในแต่ละแฟคเตอร์มาจากมาตรฐานหรือสเกลที่แตกต่างกัน จึงต้องทำการปรับให้อยู่ในสเกลเดียวกันก่อนที่จะทำการถ่วงน้ำหนัก
- 4) กำหนดค่าน้ำหนักของแฟคเตอร์เพื่อนำไป Weighting หรือถ่วงน้ำหนักค่าที่วัดได้ในแต่ละแฟคเตอร์ แฟคเตอร์ที่สำคัญมากที่สุดจะได้ค่าน้ำหนักมากที่สุด และน้อยลดหลั่นกันลงมาตามลำดับ
- 5) ทำการถ่วงน้ำหนักหรือ Weighting System โดยที่แฟคเตอร์ใดที่มีความสำคัญมากก็ได้รับน้ำหนักมาก คือ คูณค่าแฟคเตอร์ด้วยตัวเลขที่มีค่าสูง และแฟคเตอร์ใดที่มีความสำคัญน้อยก็ได้รับน้ำหนักน้อย คือ คูณค่าแฟคเตอร์ด้วยตัวเลขที่มีค่าต่ำกว่า
- 6) นำค่าที่ได้จากการถ่วงน้ำหนักแล้วของแต่ละแฟคเตอร์ มารวมเข้าด้วยกันเป็นผลลัพธ์สุดท้าย
- 7) เปรียบลำดับคะแนนของแหล่งท่องเที่ยวจากมากไปหาน้อยก็จะได้ลำดับความสำคัญในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวตามลำดับก่อนหลัง ดังที่ปรากฏจากค่าคะแนนมากที่สุดจะได้ทำการพัฒนาก่อนและน้อยที่สุดจะพัฒนาหลัง

3.3.2.1.1 หลักเกณฑ์ (Criteria) ที่ใช้ในการ

พิจารณาความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อใช้ในการจัดกลุ่มพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว และนิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว หลักเกณฑ์ดังกล่าวจะแยกเป็นแฟคเตอร์ย่อยเพื่อสะดวกในการพิจารณาแต่ละหลักเกณฑ์ประกอบด้วย แฟคเตอร์ต่าง ๆ และในแต่ละแฟคเตอร์จะแยกออกเป็นตัวแปร (Variables) ย่อย เพื่อสะดวกในการให้คะแนนของแต่ละแฟคเตอร์ รายละเอียดของตัวที่ใช้เป็นหลักเกณฑ์มีดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 5 แฟคเตอร์ คือ

1.1) สภาพการเข้าถึง ประกอบด้วย 4 ตัวแปร คือ

1.1.1) ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต

1.1.2) ถนนดิน

1.1.3) รถไฟ

1.1.4) ทางเดินเท้า

1.2) สิ่งอำนวยความสะดวก ประกอบด้วย 8 ตัวแปร

1.2.1) ประปา

1.2.2) ไฟฟ้า

1.2.3) การติดต่อสื่อสาร

1.2.4) ที่พัก

1.2.5) ร้านอาหาร

1.2.6) ร้านขายของ

1.2.7) สาธารณะสุข

1.2.8) พาหนะ

1.3) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ

1.3.1) ต้องขออนุญาตก่อนเข้าชม

1.3.2) เสียค่าบริการผ่านประตู

1.3.3) ความปลอดภัยทางร่างกายและทรัพย์สิน

1.4) ชื่อเสียงในปัจจุบัน

1.5) คุณค่าหรือลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 6 ตัวแปร

คือ

1.5.1) ทางด้านภูมิประเทศ

1.5.2) ทางด้านภูมิอากาศ

1.5.3) วิถีชีวิตความเป็นอยู่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.5.4) ประวัติศาสตร์
- 1.5.5) ศิลปวัฒนธรรม
- 1.5.6) ศาสนา

2) นิเวศน์วิทยาของแหล่งท่องเที่ยว ประกอบด้วย 2 แฟคเตอร์ คือ

2.1) ปัจจัยทางนิเวศน์วิทยา ประกอบด้วย 3 ตัวแปร คือ

2.1.1) สภาพทางภูมิศาสตร์ ได้แก่

- 2.1.1.1) ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน
- 2.1.1.2) ปัจจัยทางด้านดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 2.1.1.3) ปัจจัยด้านป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์
- 2.1.1.4) ปัจจัยทางอุทกวิทยา แหล่งน้ำ

2.1.2) สภาพทางประวัติศาสตร์ ได้แก่

- 2.1.2.1) โบราณสถาน
- 2.1.2.2) โบราณวัตถุ

2.1.3) สภาพทางสังคม ได้แก่

- 2.1.3.1) วิถีชีวิตความเป็นอยู่
- 2.1.3.2) ศิลปวัฒนธรรม
- 2.1.3.3) ประเพณี
- 2.1.3.4) ศาสนา

2.2) สภาพสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 6 ตัวแปร

- 2.2.1) มลภาวะทางเสียง
- 2.2.2) มลภาวะทางกลิ่น
- 2.2.3) มลภาวะทางควัน
- 2.2.4) มลภาวะทางขยะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.5) มลภาวะทางน้ำเสีย

2.2.6) มลภาวะทางสายตา

3.3.2.1.2 เกณฑ์การให้คะแนนความสำคัญของแหล่ง

ท่องเที่ยว

โดยทั่วไปแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีค่า

แฟคเตอร์หรือตัวแปรที่แตกต่างกัน ดังนั้นการให้คะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวจะพิจารณาจากค่าคะแนนรวมของแต่ละแฟคเตอร์ โดยค่าของแฟคเตอร์ที่ได้จะพิจารณาจากค่าของตัวแปรที่ประกอบอยู่ในแฟคเตอร์นั้น ๆ โดยแต่ละแฟคเตอร์จะมีค่าสูงสุดต่ำสุดไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ การกำหนดค่าคะแนนของผู้ศึกษา โดยมีตัวแปรที่ประกอบอยู่ในแฟคเตอร์นั้น ๆ เป็นหลัก ในกรณีที่แตกต่างกันเมื่อนำมาคิดค่าคะแนนรวมจะทำให้เกิดความคลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงได้ เนื่องจากค่าฐานหรือส่วนเต็มของแต่ละแฟคเตอร์ไม่เท่ากัน จะทำการแก้ไขโดยนำค่าคะแนนของแต่ละแฟคเตอร์ที่ได้ในขั้นแรกมาปรับค่าโดยให้มีฐานเต็มเป็น 100 เหมือนกันหมดทุกแฟคเตอร์ ซึ่งจะมีผลในการถ่วงน้ำหนักที่จะกล่าวในขั้นต่อไป สำหรับเกณฑ์ที่ใช้ในการให้คะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวมีดังนี้

1) ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว

1.1) สภาพการเข้าถึง หมายถึง สภาพการคมนาคมที่จะเข้าสู่แหล่ง

ท่องเที่ยวต่าง ๆ มีความสะดวกสบายในการเดินทาง โดยคำนึงถึงระยะทางไกลใกล้ เวลาในการเดินทาง ลักษณะของการเดินทางไปยังแหล่งท่องเที่ยว เช่น การรถไฟ ทางรถยนต์ ทางน้ำ ทางเดินเท้า ความง่ายในการหาพาหนะ ราคาที่พอเหมาะ เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีเส้นทางคมนาคมเข้าถึงได้สะดวกหลายทางและทุกฤดูกาล อยู่ไม่ไกลจนเกินไป มีพาหนะเข้าถึงง่าย ราคาพอเหมาะก็จะได้คะแนนในตัวแปรนี้สูง โดยที่ใดมีความพร้อมมากที่สุดก็จะได้คะแนนมากที่สุด การให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ตัวแปรประกอบการให้คะแนนมี 4 ตัวแปร

- ตัวแปรที่ 1 ถนนลาดยาง ถนนคอนกรีต
- ตัวแปรที่ 2 ถนนดิน
- ตัวแปรที่ 3 ทางรถไฟ
- ตัวแปรที่ 4 ทางเดินเท้า

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปรที่ 1 และ 2 และ 3 ให้คะแนน	70	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก	
1	"	60	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก
1 และ 2	"	50	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก
2	"	40	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก
1 และ 4	"	30	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก
2 และ 4	"	20	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก
4	"	10	X	ค่าถ่วงน้ำหนัก

หมายเหตุ

การให้คะแนนดังกล่าวข้างต้นนั้น เป็นการให้คะแนนโดยพิจารณาเจาะจงตามตัวแปรที่ได้กำหนดไว้เป็น เกณฑ์พิจารณาในแต่ละแฟคเตอร์ และแต่ละแฟคเตอร์มีตัวแปรที่แตกต่างกันไป ตามสภาพของความเป็นจริงตัวแปรที่อยู่ในแฟคเตอร์ต่างๆ ยังมีองค์ประกอบในการพิจารณาในแง่ของคุณภาพ สภาพ ระยะทาง เวลา ฯลฯ ซึ่งเปรียบเสมือน เป็นสิ่งจูงใจนักท่องเที่ยวให้เข้าไปเที่ยวชม หรือเป็นสภาพความพร้อมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวได้เช่นกัน เช่น การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวถนนลาดยาง ถ้ามีสภาพดี นักท่องเที่ยวตัดสินใจไปเที่ยวว่าง่ายกว่าถนนลาดยางที่ชำรุดซึ่งไม่สะดวกในการเดินทางถนนที่มีสภาพดีจะมีความพร้อมในการพิจารณาการท่องเที่ยวมากกว่าถนนที่มีสภาพไม่ดี เป็นต้น การศึกษานี้จึงนำเอาองค์ประกอบดังกล่าวมาพิจารณาในการให้คะแนน โดยนำคะแนนขององค์ประกอบดังกล่าวไปถ่วงน้ำหนักค่าคะแนนของตัวแปรที่ได้กำหนดเป็น เกณฑ์การให้คะแนนไว้แล้วนั้น คำนำไปถ่วงน้ำหนัก (คูณ) ค่าคะแนนของตัวแปรกำหนดให้มีค่าสูงสุด 10 ต่ำสุด 2.5 มีเกณฑ์กำหนดดังนี้

ดีมาก	มีค่าน้ำหนัก	10.0
ดี	" "	7.5
พอใช้	" "	5.0
ไม่ดี	" "	2.5

ค่าคะแนนของตัวแปรกำหนดให้มีความห่างช่วงละ 10 คะแนน เพื่อความสอดคล้องกัน จึงกำหนดให้ค่าถ่วงน้ำหนักมีค่าสูงสุด 10 เช่นกัน สำหรับค่าต่ำสุดของค่าคะแนนตัวแปรและค่าถ่วงน้ำหนักนั้น กำหนดให้มีความมากกว่าศูนย์ ทั้งนี้เนื่องจากถ้ากำหนดค่าต่ำสุดเป็นศูนย์แล้ว เมื่อนำศูนย์ไปคูณ (ถ่วงน้ำหนัก) กับจำนวนใด ๆ แล้ว จะทำให้ค่าผลลัพธ์เป็นศูนย์ ซึ่งไม่มีผลในการคำนวณหรือพิจารณาในขั้นต่อไป ในการพิจารณาตัวแปรของแฟคเตอร์ต่าง ๆ จะใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาในทำนองเดียวกัน

1.2) สิ่งอำนวยความสะดวก หมายถึง สิ่งบริการต่าง ๆ ที่มีความจำเป็นขั้นพื้นฐานที่นักท่องเที่ยวสามารถใช้บริการได้ในแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ หรือบริเวณใกล้เคียงได้อย่างสะดวกสบาย การพิจารณาจะพิจารณาถึงความสะดวกสบายต่าง ๆ ที่มีในแหล่งท่องเที่ยววันนั้น หรือบริเวณใกล้เคียงที่นักท่องเที่ยวสามารถไปใช้ได้สะดวกสบายว่ามีมากน้อยเพียงไร และคุณภาพของการให้บริการเป็นอย่างไร ดี พอใช้ หรือไม่ดี แหล่งท่องเที่ยวเพียงใดที่มีการให้บริการสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้มากก็จะได้คะแนนมาก และถ้ามีการให้บริการน้อยอย่างก็จะได้คะแนนน้อยลงตามลำดับ การให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้ (ในการให้คะแนนได้กำหนดให้ตัวแปรทุกตัวมีค่าความสำคัญเท่ากัน)

ตัวแปรประกอบในการให้คะแนนมี 8 ตัวแปร ได้แก่

1. ประปา	5. ร้านอาหาร
2. ไฟฟ้า	6. ร้านขายของ
3. การติดต่อสื่อสาร	7. สาธารณะสุข
4. ที่พัก	8. พาหนะ

แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีตัวแปร

8	ตัวแปร	ให้คะแนน	80	x	ค่าน้ำหนัก
7	"	"	70	x	ค่าน้ำหนัก
6	"	"	60	x	ค่าน้ำหนัก
5	"	"	50	x	ค่าน้ำหนัก
4	"	"	40	x	ค่าน้ำหนัก
3	"	"	30	x	ค่าน้ำหนัก
2	"	"	20	x	ค่าน้ำหนัก
1	"	"	10	x	ค่าน้ำหนัก
0	"	"	0	x	ค่าน้ำหนัก

1.3) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว หมายถึง สิ่งที่เป็นอุปสรรคในการใช้สถานที่นั้นเป็นแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยววันั้นๆ เช่น ข้อจำกัดด้านพื้นที่ สามารถรับนักท่องเที่ยวได้ครั้งละไม่มาก ปัญหาความปลอดภัย ข้อจำกัดเป็นเขตหวงห้ามต้องได้รับอนุญาตก่อนเข้าชม การเก็บค่าบริการผ่านประตู เป็นต้น ข้อจำกัดเหล่านี้ถ้าแหล่งท่องเที่ยวใดมีมากจะทำให้เกิดอุปสรรคแก่การเข้าชมแหล่งท่องเที่ยววันั้น ๆ ได้มาก ค่าคะแนนจะน้อย แหล่งท่องเที่ยวใดมีข้อจำกัดน้อยก็ทำให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าชมได้มาก ค่าคะแนนจะดีมาก การให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ตัวแปรประกอบการให้คะแนนมี 3 ตัวแปร ได้แก่

1. ต้องขออนุญาตก่อนเข้าชมสถานที่
2. เสียค่าบริการผ่านประตู
3. ความปลอดภัยทางร่างกายและทรัพย์สินน้อย

แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีตัว	ตัวแปร	0	ตัวแปร	ให้คะแนน	50	x	ค่าน้ำหนัก
		1	"	"	40	x	ค่าน้ำหนัก
		2	"	"	30	x	ค่าน้ำหนัก
		3	"	"	20	x	ค่าน้ำหนัก
		มากกว่า 3	"	"	10	x	ค่าน้ำหนัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4) ชื่อเสียงในปัจจุบัน หมายถึง ความเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ในกลุ่มนักท่องเที่ยวต่าง ๆ ในปัจจุบันความมีชื่อเสียงอันนี้เป็นองค์ประกอบหนึ่งที่สามารถชี้ให้เห็นถึงความพร้อมของแหล่งท่องเที่ยวว่ามีมากน้อยเพียงใด แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอยู่แล้วเป็นที่รู้จักกันมากในหมู่นักท่องเที่ยวจะได้คะแนนมาก พัฒนาได้ก่อน เนื่องจากเสียค่าใช้จ่ายแรงงานในการพัฒนาโฆษณาประชาสัมพันธ์น้อยกว่าแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เป็นที่รู้จักหรือรู้จักน้อยในกลุ่มนักท่องเที่ยว ซึ่งจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการโฆษณาประชาสัมพันธ์มากกว่า จึงได้คะแนนน้อยกว่าค่าคะแนนของแพ็คเกจอร์นี้จะมากหรือน้อยจึงขึ้นอยู่กับค่าคะแนนที่ได้จากการสอบถามนักท่องเที่ยว จำนวน 200 คน แหล่งท่องเที่ยวใดมีนักท่องเที่ยวรู้จักมากก็จะได้คะแนนมาก แหล่งท่องเที่ยวใดมีนักท่องเที่ยวน้อยคนที่รู้จักก็จะได้คะแนนน้อยตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่รู้จัก

1.5) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวหรือลักษณะเด่น หมายถึง ลักษณะเฉพาะของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ที่มีอยู่ในตัวของมันเองอันเป็นสิ่งดึงดูดความสนใจให้นักท่องเที่ยวได้แวะชม ซึ่งในบางครั้งอาจมีอิทธิพลเหนือตัวแปรอื่นใดทั้งหมด เช่น หอชัชวาลย์เวียงชัย บนพระนครคีรี ตั้งอยู่บนภูมิประเทศที่เป็นภูเขารายล้อมด้วยพื้นที่ราบ ทำให้เห็นทิวทัศน์และตัวเมืองจังหวัดเพชรบุรี ได้อย่างสวยงามอากาศเย็นสบาย นอกจากนี้ยังมีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปการก่อสร้างอาคารที่สวยงาม จะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวนี้มีคุณค่าในหลาย ๆ ด้าน ทั้งทางด้านภูมิประเทศ ภูมิอากาศ ประวัติศาสตร์และศิลปวัฒนธรรม เป็นต้น ดังนั้นการพิจารณาจะถือหลักเกณฑ์ที่ว่า แหล่งท่องเที่ยวใดมีคุณค่าให้ตัวเองสูงหรือมีลักษณะเด่นในหลาย ๆ จุด จะได้คะแนนสูง แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีจุดเด่นหรือลักษณะเด่นน้อยอย่างก็จะได้คะแนนน้อยลงมาตามลำดับ การให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ตัวแปรประกอบการให้คะแนนมี 7 ตัวแปร ได้แก่

1. ภูมิประเทศ	5. ศาสนา ประเพณี
2. ภูมิอากาศ	6. วิธีชีวิตความเป็นอยู่
3. ประวัติศาสตร์	7. พืชพันธุ์ธรรมชาติ สัตว์
4. ศิลปวัฒนธรรม	

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปร

7	ตัวแปร	ให้คะแนน	70	x	ค่าน้ำหนัก
6	"	"	60	x	ค่าน้ำหนัก
5	"	"	50	x	ค่าน้ำหนัก
4	"	"	40	x	ค่าน้ำหนัก
3	"	"	30	x	ค่าน้ำหนัก
2	"	"	20	x	ค่าน้ำหนัก
1	"	"	10	x	ค่าน้ำหนัก
0	"	"	0	x	ค่าน้ำหนัก

2) นิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว

2.1) ปัจจัยทางนิเวศวิทยา ในที่นี้หมายถึงสภาพทางนิเวศวิทยาประเภทต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจ โดยทราบได้จากการออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยว ปัจจัยทางนิเวศวิทยานี้ได้แก่ สภาพทางภูมิศาสตร์ สภาพทางประวัติศาสตร์ และสภาพทางสังคม เกณฑ์กำหนดคะแนนสูงสุดต่ำสุดได้พิจารณาจากลำดับความสนใจประเภทแหล่งท่องเที่ยว โดยประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมเป็นอันดับหนึ่งจะได้คะแนนสูงสุด และประเภทแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับความนิยมอันดับสุดท้ายจะได้คะแนนน้อยสุด แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวสนใจมีลำดับความสนใจดังนี้ นักท่องเที่ยวให้ความสนใจเป็นอันดับหนึ่งมากที่สุด คือ สภาพทางภูมิศาสตร์ ให้ความสนใจเป็นอันดับสองมากที่สุด คือ สภาพทางสังคม รายละเอียดดังตารางที่ 19 ภาคผนวก การให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ตัวแปรประกอบการให้คะแนนมี 3 ตัวแปรใหญ่ หรือ 10 ตัวแปรย่อย

ตัวแปรที่ 1 สภาพทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย 4 ตัวแปรย่อย

- 1.1 ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีลักษณะ
- 1.2 ปัจจัยทางด้านดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน
- 1.3 ปัจจัยทางด้านป่าไม้ พืชพันธุ์สัตว์
- 1.4 ปัจจัยทางอุทกวิทยา แหล่งน้ำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวแปรที่ 2 สภาพทางประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย 2 ตัวแปรย่อย

2.1 โบราณสถาน

2.2 โบราณวัตถุ

ตัวแปรที่ 3 สภาพทางสังคม ประกอบด้วย 4 ตัวแปรย่อย

3.1 วิถีชีวิตความเป็นอยู่

3.2 ศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรม

3.3 ประเพณี

3.4 ศาสนา

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปรที่ 1 โดยมีตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ให้คะแนน 100 x ค่าน้ำหนัก

3 ตัวแปร ให้คะแนน 90 x ค่าน้ำหนัก

2 ตัวแปร ให้คะแนน 80 x ค่าน้ำหนัก

1 ตัวแปร ให้คะแนน 70 x ค่าน้ำหนัก

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปรที่ 2 โดยมีตัวแปรย่อย 2 ตัวแปร ให้คะแนน 60 x ค่าน้ำหนัก

1 ตัวแปร ให้คะแนน 50 x ค่าน้ำหนัก

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปรที่ 3 โดยมีตัวแปรย่อย 4 ตัวแปร ให้คะแนน 40 x ค่าน้ำหนัก

3 ตัวแปร ให้คะแนน 30 x ค่าน้ำหนัก

2 ตัวแปร ให้คะแนน 20 x ค่าน้ำหนัก

1 ตัวแปร ให้คะแนน 10 x ค่าน้ำหนัก

หมายเหตุ ค่าคะแนนแต่ละตัวแปรในกรณีนี้จะ เป็นอิสระต่อกัน คือ คะแนนสุทธิได้จะได้จากค่ารวมทั้งหมดอาจเป็น 3,2 หรือ 1 ตัวแปรหลัก ซึ่งแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งอาจจะมีตัวแปรที่เหมือนกันหรือต่างก็ตามแล้วแต่ปัจจัยประกอบที่มีอยู่ในแหล่งท่องเที่ยววันั้น ๆ โดยแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งอาจมี 2 ตัวแปรหลัก ก็เอาคะแนนทั้งสองตัวแปรหลักมารวมกันก็จะได้คะแนนจริงของแหล่งท่องเที่ยววันั้น ทั้งนี้ได้กำหนดค่าตัวแปรย่อยในทุกตัวแปรใหญ่มีค่าน้ำหนักเท่ากัน

2.2) สภาพสิ่งแวดล้อม ในที่นี้หมายถึง สภาพแวดล้อมที่มีผลเสียต่อนักท่องเที่ยวทางประสาทมลภาวะต่าง ๆ ขณะที่นักท่องเที่ยวมาเยือนแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ สภาพสิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะศึกษาในรูปของการเกิดมลภาวะ อันได้แก่ มลภาวะทางเสียง กลิ่น ควัน ขยะ น้ำเสีย และสภาพที่ก่อให้เกิดมลภาวะทางสายตา เป็นต้น ถ้าสิ่งเหล่านี้ได้เกิดขึ้นในแหล่งท่องเที่ยวใดหรือบริเวณรอบข้างจนทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ถือว่าเป็นการลดความประทับใจที่นักท่องเที่ยวที่มีแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ นั้น ดังนั้น ถ้าแหล่งท่องเที่ยวใดปลอดมลภาวะมากก็จะได้คะแนนดีกว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีมลภาวะมาก เกณฑ์การพิจารณาการให้คะแนนแหล่งท่องเที่ยว จะพิจารณาตามจำนวนตัวแปรของมลภาวะที่เกิดขึ้นในพื้นที่จนทำให้เกิดปัญหาในแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ เป็นหลัก ค่าคะแนนจะได้จากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวและผู้เกี่ยวข้อง ให้คะแนนพิจารณาได้ตามเกณฑ์ดังนี้

ตัวแปรประกอบการให้คะแนนมี 6 ตัวแปร ได้แก่

1. มลภาวะทางเสียง	4. มลภาวะทางขยะ
2. มลภาวะทางกลิ่น	5. มลภาวะน้ำเสีย
3. มลภาวะทางควัน	6. มลภาวะทางสายตา

แหล่งท่องเที่ยวใดมีตัวแปร	0	ตัวแปร	ให้คะแนน	70	x	ค่าน้ำหนัก
	1	"	"	60	x	ค่าน้ำหนัก
	2	"	"	50	x	ค่าน้ำหนัก
	3	"	"	40	x	ค่าน้ำหนัก
	4	"	"	30	x	ค่าน้ำหนัก
	5	"	"	20	x	ค่าน้ำหนัก
	6	"	"	10	x	ค่าน้ำหนัก

หมายเหตุ การวัดสภาพของมลภาวะที่ถูกต้อนั้นเป็นการวัดโดยเข้ามาตราหรือเครื่องมือที่ใช้ในการวัดมลภาวะต่าง ๆ แล้วเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐาน ที่สภาพแวดล้อมสามารถรับได้หรือค่าต่ำสุดที่มนุษย์ยอมรับได้ โดยไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อร่างกายมนุษย์ จึงจะทราบเป็นที่แน่ชัดว่าสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นก่อให้เกิดมลพิษจริงหรือไม่ แต่ในการปฏิบัติจริงนั้น ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาไม่สามารถกระทำเช่นนั้นได้ เนื่องจากขาดอุปกรณ์ดังกล่าว จึงไม่สามารถทำตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวมาแล้วได้ จึงใช้วิธี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลุ่มตัวอย่างหาค่าตอบจากนักท่องเที่ยว โดยการออกสำรวจโดยใช้แบบสอบถาม
ประกอบ

3.3.2.2 การให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปร

ในการศึกษานี้ การให้ค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรจะ
พิจารณาตามความสำคัญของตัวแปรแต่ละตัว โดยตัวแปรใดมีความสำคัญมากก็จะได้คะแนนสูงสุด
คือ 3.5 ตัวใดมีความสำคัญน้อยค่าน้ำหนักความสำคัญก็จะน้อยลงตามลำดับจนถึง 0.5 เป็นค่า
คะแนนต่ำสุด (ที่ไม่ใช่ 0 (ศูนย์) เป็นค่าต่ำสุด เนื่องจากถ้านำไปคูณกับจำนวนใดแล้วค่าจะ
เป็นศูนย์) คะแนนความสำคัญเหล่านี้จะเป็นค่าน้ำหนักที่นำไปถ่วงหรือ Weighing คือ นำไปคูณ
กับคะแนนดิบในตัวแปรต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ คะแนนที่ได้ถือเป็นคะแนนที่บอกความ
สำคัญที่แท้จริงของแต่ละตัวแปร เมื่อนำคะแนนทั้ง 7 ตัวแปร มารวมกันแล้วคะแนนที่ได้จะเป็น
ตัวชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งว่ามีมากน้อยกว่ากันเท่าไร ซึ่งจะนำไป
สู่การจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมด ในการให้ค่าน้ำหนักของแต่ละตัวแปรนี้ได้
จากการสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวประกอบกับเหตุผลการให้คะแนนดัง
ต่อไปนี้

1) การเข้าถึง

ให้ค่าคะแนนเป็น 3.5 จากค่าสูงสุด 3.5 เหตุผล
คือ การเข้าถึงเป็นสิ่งจำเป็นสิ่งแรกในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สีเขียว แหล่ง
ท่องเที่ยวใดมีการเข้าถึงหลายทาง และสะดวกในการเดินทางแล้ว การลงทุนในด้านงบประมาณก็จะน้อยลง
ซึ่งจะเป็นผลดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวสำหรับประเทศที่กำลังพัฒนาอย่าง
ประเทศไทย ในการศึกษานี้จึงทำให้ค่าน้ำหนักที่สูงที่สุดสำหรับตัวแปรนี้

2) คุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวหรือลักษณะเด่น

ในที่นี้ให้ค่าเป็น 3 จากค่าคะแนนสูงสุด 3.5 โดยมี
เหตุผลคือ ลักษณะเด่นเป็นคุณลักษณะประจำตัวของสถานที่ท่องเที่ยวแต่ละแห่งที่จะดึงดูดนัก
ท่องเที่ยวเข้าไปแวะชมแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ได้เมื่อมีการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ แล้ว

3) ปัจจัยทางนิเวศวิทยา

ให้ค่าคะแนนเป็น 2.5 จากค่าคะแนนสูงสุด 3.5

เหตุผล คือ ปัจจัยทางนิเวศวิทยาเป็นสิ่งสำคัญในการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร ทำให้นักท่องเที่ยวได้ชมหรือแวะชมแหล่งท่องเที่ยวตามเส้นทางพร้อมได้รับความรู้ที่เกี่ยวกับนิเวศน์วิทยาของสิ่งที่พบเห็นในขณะเดินทาง การที่อาศัยสภาพทางนิเวศน์วิทยาที่มีอยู่แล้วโดยไม่ต้องมีการลงทุนในการพัฒนาแต่อย่างใด เพียงแต่ให้มีลักษณะเด่นและการเข้าถึง ก็สามารถพัฒนาเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรได้ ดังนั้น จึงให้ค่าน้ำหนักรองลงมา

4) ชื่อเสียงในปัจจุบัน

ให้ค่าคะแนนเป็น 2 จากค่าน้ำหนักสูงสุด 3.5 มีเหตุ

ผลคือ การลงทุนพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวจำเป็นที่จะต้องพิจารณาถึงจำนวนและความนิยมของนักท่องเที่ยวที่ทำให้แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งนั้นมีชื่อเสียง โดยการประชาสัมพันธ์ต่อ ๆ กันมาจากกลุ่มนักท่องเที่ยวที่เคยมาเยือนส่วนตัว เพื่อให้มาเที่ยวยังแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ก็จะเป็นการลดค่าใช้จ่ายในการพัฒนาประชาสัมพันธ์สำหรับแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีนักท่องเที่ยวเข้าไปเที่ยวมากสถานที่นั้นโอกาสในการพัฒนานั้นก็จะมีมากกว่าแห่งอื่น ๆ เมื่อเปรียบเทียบระหว่างลักษณะเด่นกับชื่อเสียงในปัจจุบันและจะเห็นว่า แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งมีนักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากแต่ลักษณะเด่นนั้นมีน้อยกว่า ทั้งนี้ เนื่องจากนักท่องเที่ยวไม่ทราบว่าแหล่งท่องเที่ยวใดเด่นกว่ามีความสำคัญมากกว่า หรือเห็นว่านักท่องเที่ยวนิยมไปเที่ยวมากก็ไปบ้าง ในกรณีนี้อาจแก้ไขได้โดยการให้ความรู้แก่นักท่องเที่ยว และการประชาสัมพันธ์ถึงลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ดังนั้น จึงให้ค่าน้ำหนักของชื่อเสียงในปัจจุบันมีค่าน้ำหนักน้อยกว่าลักษณะเด่น

5) สิ่งอำนวยความสะดวก

ให้ค่าน้ำหนักเป็น 1.5 จากค่าน้ำหนักสูงสุด 3.5

เหตุผลคือ แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีสิ่งอำนวยความสะดวกอยู่แล้วจะทำให้สะดวกต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านการลงทุนในแง่การให้บริการแก่นักท่องเที่ยว โดยไม่ต้องมีการชักชวน แต่สิ่งนี้จะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาใช้บริการแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ดังนั้น สิ่งอำนวยความสะดวกจึงมีค่าน้ำหนักรองลงมาจากความมีชื่อเสียงในปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว

ให้ค่าน้ำหนักเป็น 1 จากค่าคะแนนสูงสุด 3.5 เหตุผล

คือ แหล่งท่องเที่ยวใดที่มีอุปสรรคในการเข้าใช้สถานที่ย่อมจะมีผลต่อการเข้าชมของนักท่องเที่ยว ซึ่งจะน้อยลง นอกจากนี้ยังเกิดผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ความเป็นไปได้ในการพัฒนาจึงมีน้อยมาก และเมื่อเปรียบเทียบข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่มีพร้อมทุกอย่าง จำนวนนักท่องเที่ยวที่เข้าไปใช้บริการเข้าได้อย่างจำกัดก็จะเป็นการลงทุนที่มีผลตอบแทนไม่ดีเท่าที่ควร ดังนั้นจึงให้ค่าน้ำหนักที่รองลงมาจากสิ่งอำนวยความสะดวก

7) สภาพแวดล้อม

ให้ค่าคะแนน 0.5 จากค่าคะแนนสูงสุด 3.5 เหตุผล

คือ สภาพแวดล้อมบริเวณแหล่งท่องเที่ยวมีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวในด้านทัศนคติ ความรู้สึกของนักท่องเที่ยวที่มีต่อสถานที่นั้น ๆ แหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่อยู่นอกชุมชน สภาพแวดล้อมที่เกิดมากจะเป็นด้านขยะมูลฝอยในอำเภอเมือง แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นศาสนสถาน มีปัญหาทางด้านมลภาวะสาวยตา สิ่งเหล่านี้ถ้าได้รับการดูแลเอาใจใส่อย่างจริงจัง ปัญหาเหล่านี้ก็จะหมดไป ดังนั้นการให้ค่าน้ำหนักตัวแปรนี้จึงเป็นอันดับสุดท้าย

การให้คะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี โดยมีตัวแปรหลักใหญ่ ๆ 2 ตัวแปร คือ ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและปัจจัยทางนิเวศวิทยาตามขั้นตอนการให้คะแนนดังที่กล่าวมาแล้วนั้น ผลที่ได้รับดังตารางที่ 3.20 มีดังต่อไปนี้

1. เมื่อพิจารณาเฉพาะค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว (X) ปรากฏว่าแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุด (949 คะแนน) คือ พระนครคีรี อำเภอเมือง รองลงมาได้แก่ หาดชะอำ อำเภอชะอำ วัดมหาสมณาราม อำเภอเมือง ร้านค้าเชิงเขาวัง อำเภอเมือง โดยได้คะแนน 887 790 และ 782 คะแนนตามลำดับ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวต่ำสุด (206 คะแนน) คือ ถ้าเขาเตาหม้อ อำเภอท่ายาง ค่าคะแนนเฉลี่ยความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว (X̄) ของแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีมีค่าเฉลี่ยประมาณ 548 คะแนน แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือ 22 แห่ง จากจำนวนทั้งหมดที่ศึกษา 35 แห่ง มีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงกว่าค่าเฉลี่ย เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนความสำคัญ X จากมากไปหาน้อย แหล่งท่องเที่ยว

ตารางที่ 3.18 แสดงค่าคะแนนความสำคัญสูงสุดของแต่ละโรงเรียนในปี 2564-65 ๗ สาขาของโรงเรียนละตินอเมริกา ๗

ชื่อโรงเรียน (ประเภท)	ความหมายในการประเมิน (X)															ปัจจัยด้านอื่น (Y)										VAP.			ดัชนี VAP.												
	การเข้าถึง					จุดอ่อนของโรงเรียน					ชื่อเสียงในปัจจุบัน					ปริมาณความหลากหลาย					ข้อได้เปรียบของโรงเรียน					สภาพทางกายภาพ					สภาพทางสังคม					Σ	Y	ΣY	Σ	Y	ΣY
	MV.	VC.	MW.	VC.	MW.	MV.	VC.	MW.	VC.	MW.	MV.	VC.	MW.	VC.	MW.	MV.	VC.	MW.	VC.	MW.	MV.	VC.	MW.	VC.	MW.	VC.	MW.	VC.	MW.												
1. อาคารเรียน	450	75	263	600	75	113	500	100	100	81	88	176	200	29	87	450	50	125	375	63	158	50	13	33	450	64	32	719	348	1,087	6	14	9								
2. วิชาเลือกเรียน	600	100	350	600	75	113	500	100	100	72	78	156	150	21	63	350	39	98	0	0	0	0	0	200	50	125	200	29	15	782	238	1,020	4	21	13						
3. คณะครู (อาจารย์)	600	100	350	525	66	99	100	60	60	64	91	182	600	86	258	900	100	250	600	100	250	100	25	63	450	60	32	949	595	1,544	1	1	1								
4. คณะผู้บริหารโรงเรียน	450	75	263	100	13	20	100	20	20	5	10	20	150	21	63	350	39	98	500	83	208	100	25	63	700	100	50	186	419	803	24	10	24								
5. ทรัพยากรทางการเงิน	450	75	263	600	75	113	500	100	100	6	7	14	700	100	300	675	75	188	250	42	105	225	56	140	700	100	50	790	483	1,273	3	7	3								
6. ทัศนวิสัย	450	75	263	125	16	24	500	100	100	12	13	26	225	32	96	350	39	98	375	63	158	100	25	63	600	100	50	590	369	959	18	13	16								
7. ทัศนคติของนักเรียน	450	75	263	125	16	24	500	100	100	25	27	54	225	32	96	350	39	98	375	63	158	50	13	33	450	64	32	537	301	838	21	18	22								
8. ทัศนคติของครู	450	75	263	400	50	75	500	100	100	20	22	44	400	57	171	350	39	98	600	100	250	100	25	63	188	700	100	50	653	586	1,239	8	2	4							
9. ทัศนคติของโรงเรียน	450	75	263	525	66	99	100	60	60	18	20	40	400	57	171	350	39	98	600	100	250	225	56	140	450	64	32	633	520	1,153	11	5	7								
10. ทัศนคติของชุมชน	450	75	263	525	66	99	500	100	100	7	8	16	400	57	171	350	39	98	500	83	208	50	13	33	700	100	50	649	389	1,038	9	12	11								
11. ทัศนคติของโรงเรียน	450	75	263	600	75	113	100	60	60	5	5	10	400	57	171	350	39	98	600	100	250	100	25	63	700	100	50	617	461	1,078	12	8	10								
12. ทัศนคติของโรงเรียน	450	75	263	600	75	113	100	60	60	4	4	8	400	57	171	350	39	98	500	83	208	50	13	33	700	100	50	613	389	1,004	13	12	14								
13. ทัศนคติของโรงเรียน	450	75	263	350	44	66	500	100	100	52	57	114	500	71	213	800	100	250	500	83	208	75	19	48	525	75	18	756	544	1,200	5	3	2								
14. ทัศนคติของโรงเรียน	450	75	263	125	16	24	500	100	100	21	23	46	150	21	63	600	67	168	375	63	158	100	25	63	700	100	50	498	419	935	22	9	17								
15. อาคารเรียน	375	63	221	200	25	38	500	100	100	7	8	16	150	21	63	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	438	300	738	23	19	28								
16. อาคารเรียน	600	100	350	800	100	150	500	100	100	92	100	200	200	29	87	900	100	250	0	0	0	0	50	13	33	100	41	22	887	305	1,192	2	17	6							
17. อาคารเรียน	150	25	88	100	13	20	100	60	60	8	9	18	150	21	63	600	67	168	0	0	0	0	0	0	700	100	50	249	218	467	26	24	34								
18. อาคารเรียน	600	100	350	25	3	5	300	60	60	22	24	48	700	43	129	900	100	250	500	83	208	100	25	63	700	100	50	592	517	1,109	17	6	8								
19. อาคารเรียน	600	100	350	200	25	38	500	100	100	17	18	36	200	29	87	600	67	168	0	0	0	0	0	0	700	100	50	611	218	829	14	24	23								
20. อาคารเรียน	600	100	350	200	25	38	500	100	100	24	27	54	50	7	21	600	67	168	0	0	0	75	19	48	700	100	50	583	266	849	19	22	20								
21. อาคารเรียน	450	75	263	450	56	84	500	100	100	43	47	94	150	21	63	675	75	188	0	0	0	0	0	0	700	100	50	604	238	842	15	21	21								
22. อาคารเรียน	450	75	263	525	66	99	100	60	60	88	93	186	100	43	129	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	737	300	1,037	7	19	12								
23. อาคารเรียน	450	75	263	450	56	84	500	100	100	19	21	42	150	21	63	675	75	188	0	0	0	0	0	0	450	64	32	553	220	772	20	23	26								
24. อาคารเรียน	50	8	28	50	6	9	500	100	100	3	3	6	150	21	63	675	75	188	0	0	0	0	0	0	700	100	50	206	238	444	31	21	35								
25. อาคารเรียน	450	75	263	600	75	113	100	60	60	71	77	154	150	21	63	675	75	188	0	0	0	0	0	0	700	100	50	635	238	891	8	21	18								
26. อาคารเรียน	50	8	28	25	3	5	300	60	60	2	2	4	300	43	129	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	226	300	526	30	19	32								
27. อาคารเรียน	50	8	28	25	3	5	300	60	60	5	5	10	100	43	129	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	232	300	532	28	19	31								
28. อาคารเรียน	50	8	28	25	3	5	300	60	60	3	3	6	100	43	129	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	228	300	528	29	19	30								
29. อาคารเรียน	50	8	28	25	3	5	300	60	60	2	2	4	100	43	129	800	89	223	0	0	0	0	0	0	700	100	50	226	263	499	30	20	32								
30. อาคารเรียน	100	50	175	450	56	84	500	100	100	23	25	50	200	29	87	900	100	250	0	0	0	0	0	0	700	100	50	496	300	796	22	19	25								
31. อาคารเรียน	375	63	221	525	66	99	500	100	100	22	24	48	400	57	171	675	75	188	500	83	208	150	38	95	700	100	50	639	541	1,180	10	4	5								
32. อาคารเรียน	600	100	350	100	13	20	500	100	100	51	59	116	150	21	63	525	58	143	0	0	0	50	13	33	450	64	32	649	210	859	9	25	19								
33. อาคารเรียน	200	33	116	50	6	9	500	100	100	4	4	8	100	43	129	350	39	98	500	83	208	50	13	33	700	100	50	362	189	551	25	12	27								
34. อาคารเรียน	600	100	350	250	31	47	500	100	100	2	2	4	225	12	36	350	39	98	0	0	0	400	100	250	700	100	50	597	359	995	16	11	15								
35. อาคารเรียน	125	21	74	50	6	9	500	100	100	10	11	22	75	11	33	600	67	168	0	0	0	150	38	95	700	100	50	238	313	551	27	16	29								
																จำนวน										19,197	12,463	31,660													
																ค่าเฉลี่ย										548	156	905													

MV. = Measured Values
 VC. = Values Converted to 0-100 Range
 MW. = Values Multiplied by Weight
 VAP = Values Added to give Potential = $\frac{\Sigma VC \cdot MW}{\Sigma MW}$

ประเภท (1) ประเภทสามัญ
 (2) ประเภทพิเศษ (เฉพาะ) สาขา
 (3) ประเภทพิเศษ (เฉพาะ) สาขา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่สามารถตีพิมพ์ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังกล่าวอยู่ระหว่างอันดับที่ 1-20 กระจายอยู่โดยทั่วไปในพื้นที่ศึกษา ได้แก่ อำเภอเมือง 11 แห่ง อำเภอชะอำ 8 แห่ง อำเภอเขาย้อย 2 แห่ง

2. เมื่อพิจารณาเฉพาะค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยา (Y) ปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาสูงสุด (595 คะแนน) คือ พระนครคีรี อำเภอเมือง ซึ่งมีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวสูงสุดดังที่กล่าวมาแล้ว รองลงมาได้แก่ วัดมหาธาตุวรวิหาร ถ้าเขาหลวง อำเภอเมือง วัดเขาตะเครา อำเภอบ้านแหลม โดยมีค่าคะแนน 544 และ 541 คะแนนตามลำดับ แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาต่ำสุด (210 คะแนน) คือวัดถ้าเขาย้อย อำเภอเขาย้อย ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัจจัยทางนิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยว (Ȳ) ในจังหวัดเพชรบุรี มีค่าเฉลี่ยประมาณ 356 คะแนน แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาสูงกว่าค่าเฉลี่ยมีจำนวน 15 แห่ง จาก 35 แห่ง โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมือง 11 แห่ง อำเภอชะอำ 1 แห่ง อำเภอบ้านแหลม 1 แห่ง และอำเภอเขาย้อย 2 แห่ง เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนความสำคัญ Y จากมากไปน้อย แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้อยู่ระหว่างอันดับที่ 1-13

3. เมื่อพิจารณาค่าคะแนนรวมของปัจจัยหลักทั้งสอง คือ ค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยา (X+Y) แล้วปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนสูงสุด (1544 คะแนน) คือ พระนครคีรี อำเภอเมือง ซึ่งนับว่าเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนรองลงมาได้แก่ เขาหลวง วัดมหาสมณาราม วัดมหาธาตุวรวิหาร อำเภอเมือง โดยมีคะแนน 1,300 1,273 และ 1,239 ตามลำดับ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าคะแนนรวมดังกล่าวต่ำสุด (444 คะแนน) คือ ถ้าเขาเตาหม้อ อำเภอท่ายาง ค่าคะแนนเฉลี่ยของค่าปัจจัยรวมทั้งสอง ($\bar{X}+\bar{Y}$) มีค่าประมาณ 905 คะแนน แหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าเฉลี่ยดังกล่าวนี้เมื่อเรียงลำดับค่าคะแนนความสำคัญดังกล่าวจากมากไปน้อยแล้วอยู่ระหว่าง 1-17 มีแหล่งท่องเที่ยวจำนวน 17 แห่ง โดยกระจายอยู่ในอำเภอเมือง 12 แห่ง อำเภอชะอำ 2 แห่ง อำเภอท่ายาง 1 แห่ง อำเภอบ้านแหลม 1 แห่ง อำเภอเขาย้อย 1 แห่ง รายละเอียดดังตารางที่ 3.20

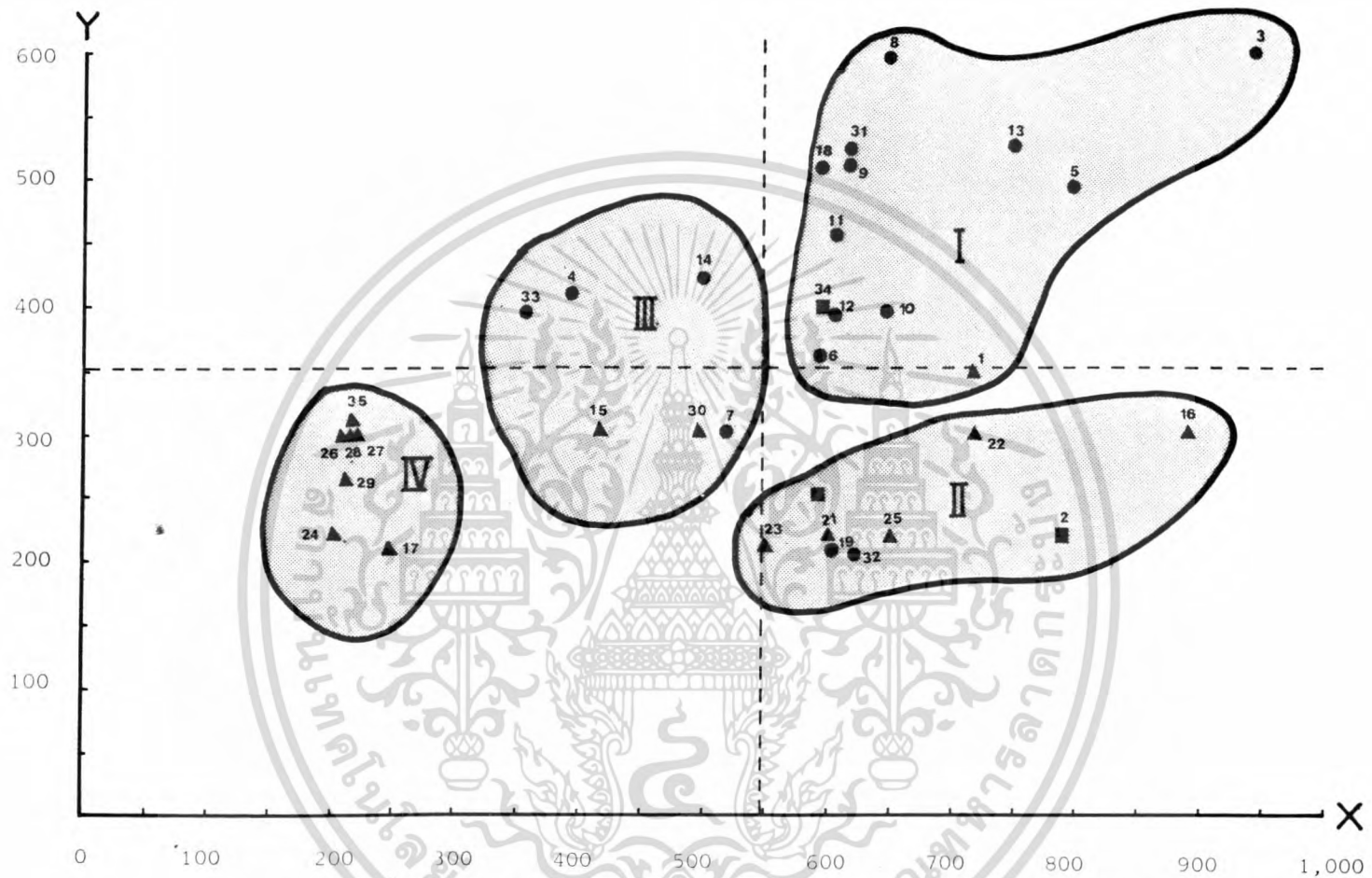
3.3.2.3 การจำแนกกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

การจัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่กล่าวมานั้น เป็นวิธีการหนึ่งในการจัดลำดับความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวในการพัฒนาตามลำดับก่อนหลังจากค่าคะแนนที่แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งได้รับ สำหรับในการศึกษานี้ได้นำสภาพทางกายภาพหมายถึง การรวมกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ศึกษาเข้ามาประกอบการพิจารณาการจัดลำดับของการพัฒนาด้วยอีกประการหนึ่ง นั่นคือ หลักที่ใช้ในการพิจารณารวมนั้นมี 2 ลักษณะคือ พิจารณาจากระดับค่าคะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว แล้วพิจารณาตามลักษณะการรวมตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ตามสภาพทางกายภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) การจำแนกกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว โดยพิจารณาจากระดับค่าคะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งมีองค์ประกอบ 2 ส่วน คือ ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและปัจจัยทางนิเวศวิทยา ความสัมพันธ์ขององค์ประกอบทั้งสองจะพิจารณาจากกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างแกนนอนและแกนตั้ง โดยให้แกนนอนเป็นค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว แทนค่าด้วย X และ \bar{X} เป็นค่าเฉลี่ยความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวแกนตั้งเป็นค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยา มีค่าเป็น Y และ \bar{Y} เป็นค่าเฉลี่ยปัจจัยทางนิเวศวิทยา การแบ่งกลุ่มแบ่งตามลักษณะของการเกาะกลุ่มที่ปรากฏบนรูปกราฟ โดยมี \bar{X} และ \bar{Y} ประกอบในการพิจารณา จากการคำนวณในตารางที่ 3.20 X มีค่าอยู่ระหว่าง 206-949 และ \bar{X} มีค่าเท่ากับ 548 Y มีค่าอยู่ระหว่าง 210-595 \bar{Y} มีค่าเท่ากับ 356 การพิจารณาค่าคะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวเพื่อจัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวโดยวิธีนี้ สามารถแบ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวออกได้เป็น 4 กลุ่ม ดังแผนภูมิที่ 3.1 มีดังนี้

กลุ่มที่ 1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์สูง มีทั้งหมด 13 แห่ง ส่วนใหญ่จำนวน 11 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติและประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม ประเภทละ 1 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มที่หนึ่งนี้มีศักยภาพสูงเหมาะสมที่จะได้รับการพัฒนาเป็นอันดับแรก ข้อสังเกตแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเรียงลำดับดังนี้

แผนภูมิที่ 3.4 การรวมกลุ่มของแหล่งท่องเที่ยวตามค่าคะแนนความสำคัญ

X ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว X ค่าเฉลี่ย

Y ปัจจัยทางนิเวศวิทยา Y ค่าเฉลี่ย

▲ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ

● แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม
ศาสนา

■ แหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณี วัฒนธรรม
หัตถกรรม

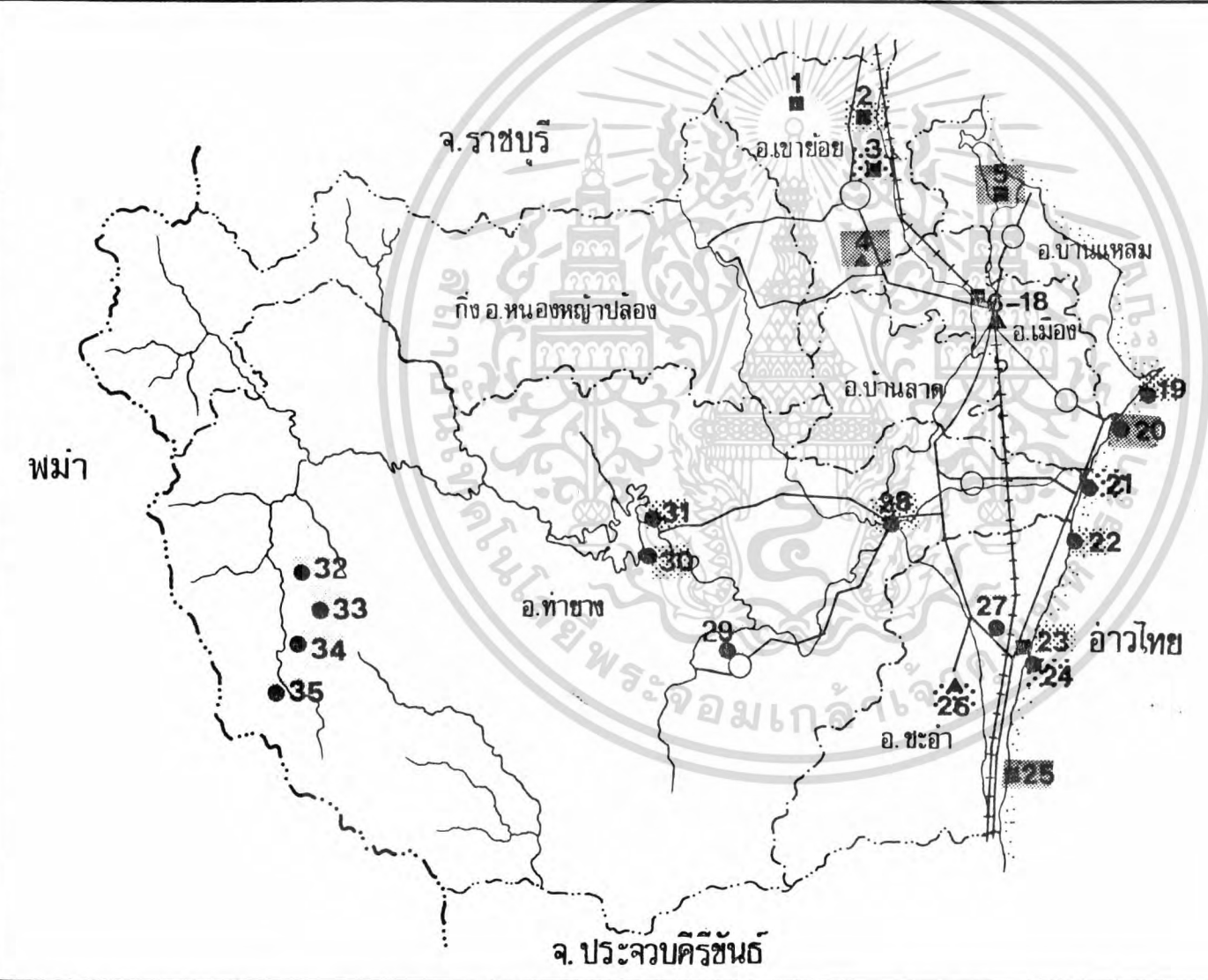
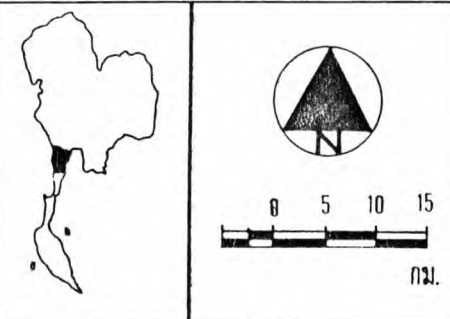
พระนครคีรี	อ.เมือง
วัดมหาสมณาราม	อ.เมือง
ถ้ำเขาลวง	อ.เมือง
วัดมหาธาตุวรวิหาร	อ.เมือง
วัดกำแพงแลง	อ.เมือง
วัดเขาตะเครา	อ.บ้านแหลม
วัดใหญ่สุวรรณาราม	อ.เมือง
วัดเกาะแก้วสุทธาราม	อ.เมือง
พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน	อ.ชะอำ
วัดเพชรพลี	อ.เมือง
หมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง	อ.เขาย้อย
วัดสระบัว	อ.เมือง
หาดเจ้าสำราญ	อ.เมือง

กลุ่มที่ 2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ค่าปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ มีทั้งหมด 9 แห่ง โดยส่วนใหญ่เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ จำนวน 5 แห่ง รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา และประเภทประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม ประเภทละ 2 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นที่รู้จักกันดีในหมู่นักท่องเที่ยวถ้าได้รับการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาด้านนิเวศน์วิทยาบางประการให้ดีขึ้น แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวจะมีศักยภาพสูงในการรองรับนักท่องเที่ยว โดยที่ไม่ต้องลงทุนทางด้านความพร้อมในการรองรับ ซึ่งเป็นการลงทุนที่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเรียงตามลำดับดังนี้

หาดชะอำ	อ.ชะอำ
เขื่อนแก่งกระจาน	กิ่ง อ.แก่งกระจาน
ร้านค้าเชิงเขาวัง	อ.เมือง
ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	กิ่ง อ.แก่งกระจาน
วัดถ้ำเขาย้อย	อ.เขาย้อย
หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง	อ.ชะอำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
 โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

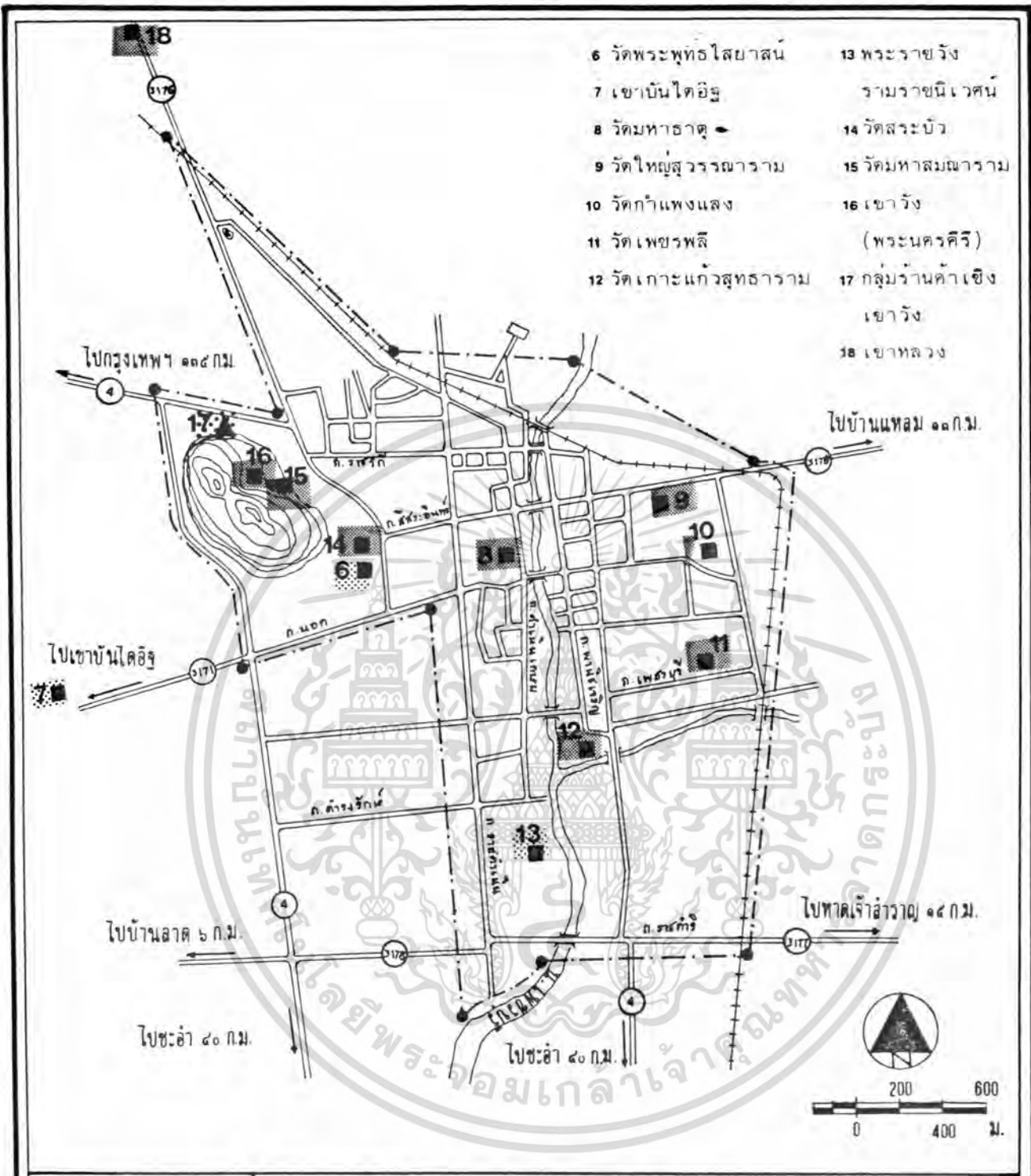

แผ่นที่ 3.6 วันที่ 1 ก.พ. 32

ผลสืบ สักยภาพในการพัฒนา
 แหล่งท่องเที่ยว จ. เพชรบุรี

- สัญลักษณ์
- สักยภาพในการพัฒนา
 - อยู่ในเกณฑ์สูง
 - อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง
 - ◐ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง
 - ◑ อยู่ในเกณฑ์ต่ำ

ที่มา:

6 วัดพระพุทธไสยาสน์	13 พระราชวัง
7 เขามันไธอู๋	รามราชนิเวศน์
8 วัดมหาธาตุ	14 วัดสระบัว
9 วัดใหญ่สุวรรณาราม	15 วัดมหาสมณาราม
10 วัดกำแพงแลง	16 เขาวัง
11 วัดเพชรพลี	(พระนครคีรี)
12 วัดเกาะแก้วสุทธาราม	17 กลุ่มร้านค้าเชิง
	เขาวัง
	18 เขาทลวง

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง	ศักยภาพในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมือง	----- เขตเทศบาล
สัญลักษณ์	ศักยภาพในการพัฒนา	==== ถนน
	อยู่ในเขตเมือง	+++ ทางรถไฟ
	อยู่ในเขตก่อนข้างสูง	== แม่น้ำ
	อยู่ในเขตป่าปกกลาง	
	อยู่ในเขตเขา	๑๖

แผนที่ 3.7

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้ทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาตจากหน่วยงานต้นสังกัด

เขื่อนเพชร	อ.ท่ายาง
วัดชะอำคีรี	อ.ชะอำ
หาดปึกเตียน	อ.ท่ายาง

กลุ่มที่ 3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว อยู่ใน
เกณฑ์ค่อนข้างต่ำ แต่ค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มี
จำนวน 6 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 4 แห่ง และ
ประเภทธรรมชาติ 2 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวเรียงตามลำดับดังนี้

วัดเขabanไดอิฐ	อ.เมือง
พระราชวังรามราชนิเวศน์	อ.เมือง
วัดกุฎี (บางเค็ม)	อ.เขาย้อย
วัดพระพุทธไสยาสน์	อ.เมือง
แหลมหลวง	อ.บ้านแหลม
หาดทรีสุข	อ.ชะอำ

กลุ่มที่ 4 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่มีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและค่า
ปัจจัยทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีจำนวน 7 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยว
ประเภทธรรมชาติบริสุทธิ์ทั้งหมด คือไม่ได้เกิดจากการตัดแปลงโดยมนุษย์ ด้วยเหตุนี้จึงทำให้
แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีปัจจัยทางนิเวศวิทยาที่จำกัดอยู่เฉพาะที่เป็นปัจจัยทางธรรมชาติเท่านั้น
ค่าคะแนนที่ได้จึงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ สำหรับค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
เนื่องมาจากแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่มี การเข้าถึงที่สะดวก สิ่งอำนวยความสะดวกไม่มี มี
ข้อจำกัดในการรองรับนักท่องเที่ยว จึงทำให้ค่าคะแนนความพร้อมในการรองรับอยู่ในเกณฑ์ต่ำ
แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ เหมาะสำหรับนักท่องเที่ยวที่ชอบการผจญภัยหรือเดินป่า แหล่งท่องเที่ยว
ในกลุ่มนี้มีดังนี้

เขาเจ้าลาย	อ.ชะอำ
ถ้ำเขาอีโก้	อ.เขาย้อย
น้ำตกตอธิป	กิ่ง อ.แก่งกระจาน
ผาน้ำหยด	กิ่ง อ.แก่งกระจาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

น้ำตกห้าชั้น	กิ่ง อ.แก่งกระจาน
เขาพะเนินทุ่ง	กิ่ง อ.แก่งกระจาน
ถ้าเขาเตาหม้อ	อ.ท่ายาง

2. การจำแนกกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวโดยพิจารณาตามลักษณะการรวมตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เนื่องจากการพัฒนาการท่องเที่ยวจะต้องคำนึงถึงสภาพทางกายภาพประกอบแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งถึงแม้ว่าจะมีคุณค่าสูงแต่อยู่ห่างไกลกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ โดยไม่สามารถที่จะรวมกลุ่มกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ได้ ก็ยากที่จะทำการพัฒนา ทั้งนี้ เนื่องจากต้องมีการลงทุนในการพัฒนาสูง ดังนั้น เพื่อที่จะได้กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวที่ต้องการอย่างแท้จริงจึงต้องดูลักษณะการรวมตัวของแหล่งท่องเที่ยวมากำหนดลำดับขั้นตอนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอีกที ถึงอย่างไรแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญสูง แต่อยู่ไกลเกินไปก็สามารถมีโอกาสนในการพัฒนาได้ โดยใช้ระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรเป็นตัวเสริมในการพัฒนา เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้รับความรู้และความเพลิดเพลินในขณะเดินทาง

การจัดกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว เพื่อการพัฒนาโดยใช้สภาพทางกายภาพหรือการรวมตัวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ประกอบด้วยค่าคะแนนความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งใช้ข้อพิจารณาดังนี้

ก. ที่ตั้ง พิจารณาถึงการกระจายตัวการกระจุกตัวของแหล่งท่องเที่ยว โดยให้แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้กันอยู่ในกลุ่มเดียวกัน และการเดินทางระหว่างแหล่งท่องเที่ยวจะต้องมีความต่อเนื่องกัน

ข. เส้นทางคมนาคม แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่บนเส้นทางคมนาคมเดียวกัน จัดให้อยู่ในกลุ่มเดียวกัน

ค. ความมีชื่อเสียงและสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยว กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มจะต้องมีแหล่งท่องเที่ยวหลักที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจอยู่แล้ว หรือมีแนวโน้มที่จะพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักได้ในอนาคต เนื่องจากสามารถดึงดูดใจนักท่องเที่ยว พอที่จะสร้างความเป็นอิสระให้แก่กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในกลุ่มได้พอสมควร

ตารางที่ 3.20 ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวทางกายภาพ	ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	ประเภท	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามค่าคะแนนความสำคัญ			
			กลุ่มที่ 1	2	3	4
1. กลุ่มเขาย้อย-บ้านแหลม	ถ้ำเขาย้อย	1				●
	วัดกุฎี (บางเค็ม)	2			●	
	วัดถ้ำเขาย้อย	2		●		
	หมู่บ้านทอผ้าหนองปรุง	3	●			
	วัดเขาตะเครา	2	●			
2. กลุ่มในตัวเมืองเพชรบุรี	ร้านค้าเชิงเขาวัง	3		●		
	พระนครคีรี	2	●			
	วัดมหาสมณาราม	2	●			
	วัดพระพุทธไสยาสน์	2			●	
	วัดสระบัว	2	●			
	วัดเขานันโตอิฐ	2			●	
	วัดมหาธาตุวรวิหาร	2	●			
	วัดกำแพงแลง	2	●			
	วัดใหญ่สุวรรณาราม	2	●			
	วัดเพชรทิว	2	●			
	วัดเกาะแก้วสุทธาราม	2	●			
	ถ้ำเขาลวง	2	●			
	พระราชวังรามราชนิเวศน์	2			●	
	แหลมหลวง	1			●	
	3. กลุ่มริมฝั่งทะเลอ่าวไทย	หาดเจ้าสำราญ	1	●		
หาดปึกเดียว		1		●		
หาดทริสุข		1			●	
หาดชะอำ		1		●		
พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน		2	●			
หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง		3		●		
เขาเจ้าลาย		1				●
วัดชะอำคีรี		2			●	
4. กลุ่มในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	เขื่อนเพชร	1			●	
	เขื่อนแก่งกระจาน	1			●	
	ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	1			●	
	ถ้ำเขาเตาหม้อ	1				●
5. กลุ่มนอกเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	น้ำตกตออีป	1				●
	เขาพะเนินทุ่ง	1				●
	น้ำตกห้าชั้น	1				●
	ผาน้ำหยด	1				●

- หมายเหตุ ประเภทแหล่งท่องเที่ยว 1. ประเภทธรรมชาติ
 2. ประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา
 3. ประเภทประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ง. ลักษณะเด่นของแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวอวามิเอกลักษณะของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในกลุ่มรวมกันหรือมีการผสมผสาน มีความหลากหลายของประเภทแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนั้น ๆ

จากการพิจารณาสามารถแบ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี เพื่อการพัฒนาได้เป็น 5 กลุ่ม ดังแผนที่ที่ 3.1, 3.2 ดังนี้

1. กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเขาย้อย-บ้านแหลม
2. กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี
3. กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทย
4. กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน
5. กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนอกเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน

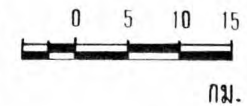
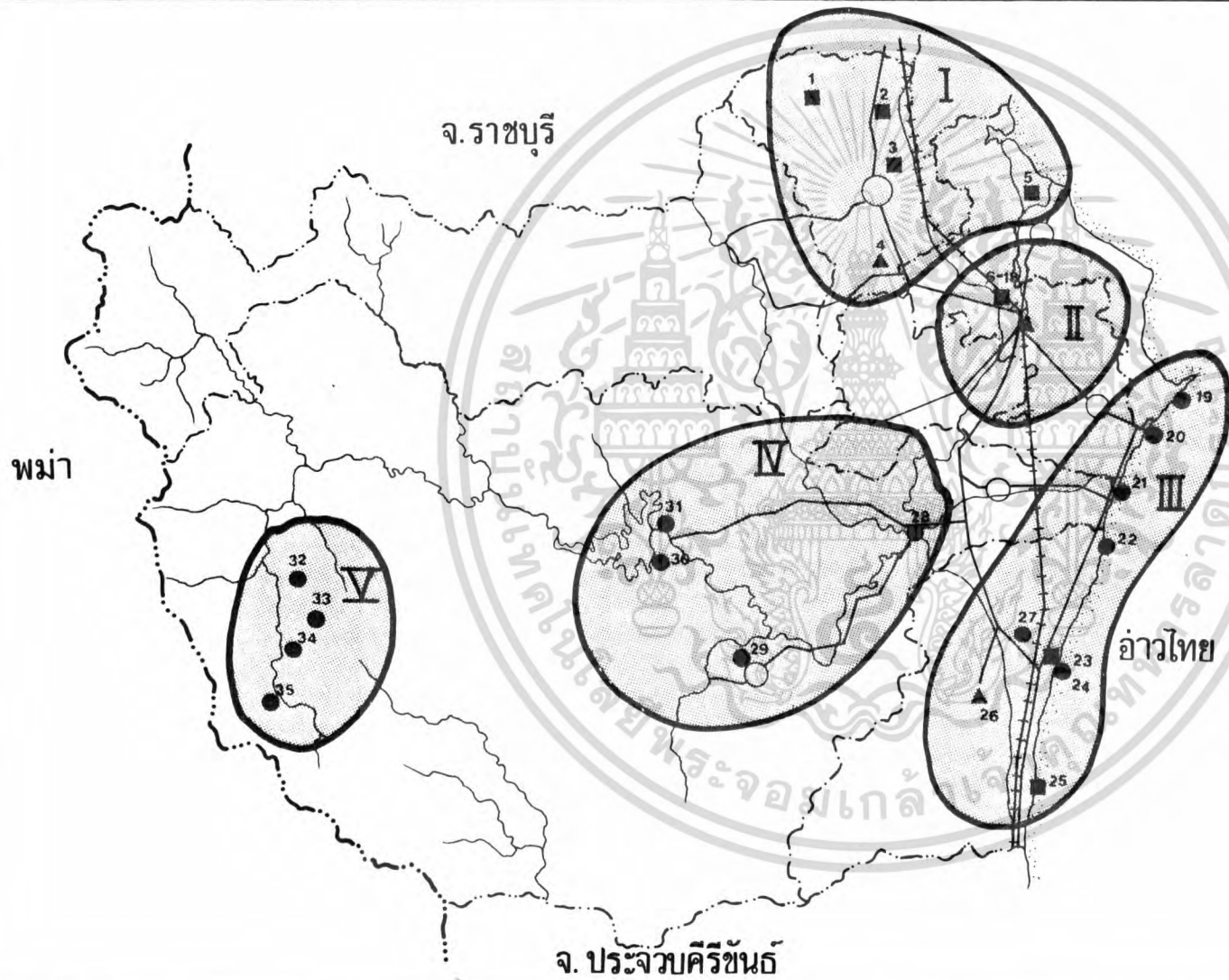
กลุ่มที่ 1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเขาย้อย-บ้านแหลม มีแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 4 แห่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมประเพณี หัตถกรรม 1 แห่ง

แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้แก่

ถ้ำเขาย้อย	อ. เขาย้อย	วัดกุฎี (บางเค็ม)	อ. เขาย้อย
วัดถ้ำเขาย้อย	อ. เขาย้อย	หมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง	อ. เขาย้อย
วัดเขาตะเครา	อ. บ้านแหลม		

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูงคือ มีค่าคะแนนความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่ 1 มีจำนวน 2 แห่ง ได้แก่ วัดเขาตะเครา และหมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาต่ำ หรือมีคะแนนตามความสำคัญอยู่ในกลุ่มในกลุ่มที่ 4 ได้แก่ ถ้ำเขาย้อย สำหรับวัดถ้ำเขาย้อย และวัดกุฎี (บางเค็ม) มีค่าคะแนนอยู่ในกลุ่มที่ 2 และ 3 ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงและปานกลางตามลำดับ

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

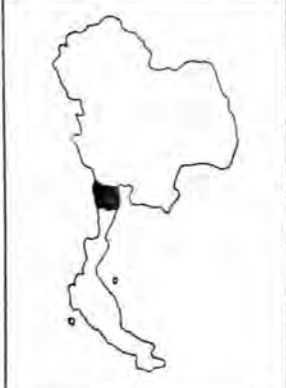
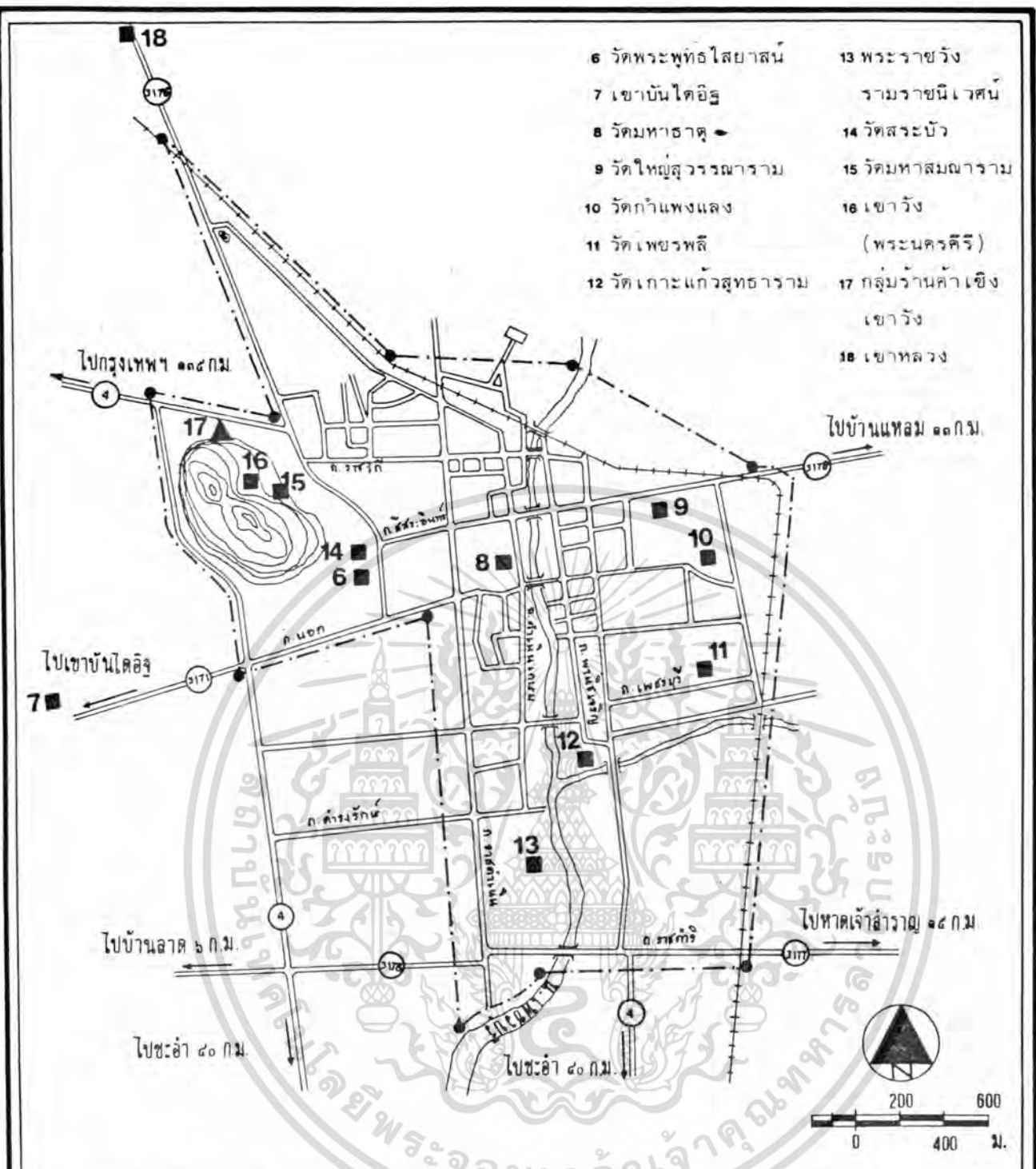
แผ่นที่ 3.8 วันที่ 1 กพ. 32

แสดง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว
ตามสภาพทางกายภาพ

สัญลักษณ์

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว

- I เขาย้อย-บ้านแหลม
- II ในตัวเมืองเพชรบุรี
- III ริมฝั่งทะเลอ่าวไทย
- IV ในเขตอุทยานแห่งชาติ
ป่าแก่งกระจาน
- V นอกเขตอุทยานแห่งชาติ
ป่าแก่งกระจาน

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง	กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวตามสภาพทางกายภาพ	-----	เขตเทศบาล
สัญลักษณ์	■ ไชวณสถาน	====	ถนน
	▲ วัดมอรวมและกัจจรวม	+++	ทางรถไฟ
		---	แม่น้ำ
		⊙	ภูเขา

แผ่นที่ 3.9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี มีแหล่งท่องเที่ยว 13 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรม ประเพณี หัตถกรรม 1 แห่ง ที่เหลือ 12 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ได้แก่

ร้านค้าเชิงเขาวัง	พระนครคีรี	วัดมหาสมณาราม
วัดเขابันไดอิฐ	วัดสระบัว	วัดพระพุทธไสยาสน์
วัดมหาธาตุวรวิหาร	วัดกำแพงแลง	วัดใหญ่สุวรรณาราม
วัดเพชรพลี	วัดเกาะแก้วสุทธาราม	ถ้ำเขาหลวง

พระราชวังรามราชนิเวศน์

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ (8 แห่ง) มีค่าคะแนนความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในกลุ่มที่ 1 ซึ่งจัดว่ามีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูง และนอกจากนี้ แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ ไม่ปรากฏว่ามีแหล่งท่องเที่ยวที่มีกลุ่มคะแนนความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่ 4 ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวในเกณฑ์ต่ำอยู่เลย ดังตารางที่ 3.ก

กลุ่มที่ 3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทย มีแหล่งท่องเที่ยว 9 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุดคือ 6 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 2 แห่ง และแหล่งท่องเที่ยวประเภทประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม 1 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวได้แก่

แหลมหลวง	อ.บ้านแหลม	หาดเจ้าสำราญ	อ.เมือง
หาดปึกเตียน	อ.ท่ายาง	หาดหัวสุข	อ.ชะอำ
หาดชะอำ	อ.ชะอำ	พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน	อ.ชะอำ
หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง	อ.ชะอำ	เขาเจ้าลาย	อ.ชะอำ
วัดชะอำคีรี	อ.ชะอำ		

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูง หรือมีค่าคะแนนความสำคัญในกลุ่มที่ 1 จำนวน 2 แห่ง คือ หาดเจ้าสำราญและพระราชนิเวศน์มฤคทายวัน กลุ่มที่ 2 มี จำนวน 4 แห่ง ซึ่งมากที่สุดในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ (รายละเอียด ดังตาราง 3.20 กลุ่มที่ 3 มีจำนวน 1 แห่ง สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา

การท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ต่ำหรือมีค่าคะแนนความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่ 4 นั้น มีเพียงแห่งเดียว คือ เขาเจ้าลาย ซึ่งเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ค้นพบใหม่ สภาพความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวยังมีน้อยมาก

กลุ่มที่ 4 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด ได้แก่

เขื่อนแก่งกระจาน กิ่ง อ.แก่งกระจาน ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน กิ่ง อ.
เขื่อนเพชร อ.ท่ายาง แก่งกระจาน
ถ้าเขาเตาหม้อ อ.ท่ายาง

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ (3 แห่ง) มีค่าคะแนนความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่ 2 ซึ่งมีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูง แต่ค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์ต่ำ (รายละเอียดดังตาราง 3.20 ที่เหลืออีก 1 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวค่อนข้างต่ำ ได้แก่ ถ้าเขาเตาหม้อ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนอกเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด และอยู่ในกิ่ง อ.แก่งกระจาน แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ได้แก่ น้ำตอริบ น้ำตกห้าชั้น ฝาน้ำหยด และเขาพะเนินทุ่ง แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ต่ำ หรือมีค่าคะแนนความสำคัญอยู่ในกลุ่มที่ 4 ซึ่งมีค่าความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและค่าปัจจัยทางนิเวศวิทยาน้อย เนื่องจากเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่ค้นพบใหม่มีสภาพธรรมชาติที่สมบูรณ์ยังไม่มีการดัดแปลงโดยมนุษย์แต่อย่างใด นอกจากการเข้าถึงที่กำลังมีการปรับปรุงเส้นทางอยู่ในขณะนี้

3.4 สรุป

ตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ นอกจากจะต้องมีความสวยงามตามธรรมชาติ มีศิลปวัฒนธรรมที่เป็นเอกลักษณ์แล้ว ยังต้องมีความสะดวกสบายในการเดินทางเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว มีน้ำสะอาดใช้ สามารถใช้เครื่องไฟฟ้าได้บ้างพอสมควร มีบริการติดต่อสื่อสารได้รวดเร็ว สิ่งเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหรือปัจจัยสำคัญที่ช่วยตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการความล้ำค่าของทรัพยากรการท่องเที่ยว จังหวัดเพชรบุรี สิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐานต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มีบริการครบทุกอย่าง แต่ปริมาณการให้บริการนั้นส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ ในบางพื้นที่ เช่น น้ำประปา ไฟฟ้า การจัดขยะสาธารณะสุข เป็นต้น ซึ่งควรมีการแก้ไขปรับปรุงปัญหาเหล่านี้ และกระจายสู่พื้นที่ต่าง ๆ อย่างทั่วถึง สำหรับสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ที่มีอยู่แล้วแต่ชำรุดทรุดโทรม ขาดการดูแลรักษาบำรุงซ่อมแซม เช่น ถนนสาย 3177 เพชรบุรี-หาดเจ้าสำราญ ถนนสายเพชรเกษมปริมาณจราจรมีมากเกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ความปลอดภัยของนักท่องเที่ยวที่ใช้เส้นทางดังกล่าวลดลง เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ต้องนำมาพิจารณาประกอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเช่นกัน ในพื้นที่ศึกษาสิ่งบริการเพื่อความสะดวกสบายและความพึงพอใจต่อการท่องเที่ยวนี้ ปัจจุบันนับว่า มีบริการอย่างเพียงพอในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ แต่จะมีปัญหาและข้อจำกัดที่ต้องได้รับการแก้ไขเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวต่อไป

การท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 16-35 ปี อาชีพนักศึกษาและมาจากกรุงเทพฯ เป็นส่วนมาก เป็นชาวไทยมากกว่าชาวต่างประเทศ นักท่องเที่ยวนิยมเดินทางมากันเองโดยไปเช้าเย็นกลับมากกว่าพักแรม ณ แหล่งท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุดรองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ การให้บริการการท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวเห็นว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ที่ดี แต่สิ่งที่ควรมีการปรับปรุง ได้แก่ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และเอกสารเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี สำหรับค่าใช้จ่ายนักท่องเที่ยวในกรณีที่มาอยู่กับกลุ่มนำเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 300-600 บาทต่อคน ในกรณีที่มาโดยส่วนตัวจะเสียค่าใช้จ่าย 30-4,400 บาทต่อคน หรือเฉลี่ยประมาณ 700 บาทต่อคน และค่าใช้จ่ายส่วนใหญ่เป็นค่าอาหารมากกว่าอย่างอื่น ในขณะที่เดินทางนักท่องเที่ยวให้ความสนใจสภาพทางนิเวศน์วิทยาสองข้างทาง เนื่องจากได้เห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ ที่ตนไม่ได้เห็นอยู่เป็นประจำ ได้แก่ สภาพ พืชพันธุ์ ธรรมชาติ ป่าไม้ ความเป็นอยู่ของชาวท้องถิ่น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเพราะจะทำให้สะดวกในการวางแผนการเดินทางท่องเที่ยว และจะได้รู้จักแหล่งท่องเที่ยวได้ดีขึ้นทั้งแหล่งท่องเที่ยวที่รู้จักแล้วและยังไม่รู้จัก

จังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม ให้นักท่องเที่ยวได้เลือกชมตามความต้องการ แหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดมี 35 แห่ง โดยกระจายอยู่ในอำเภอต่าง ๆ เมื่อแบ่งแหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ออกเป็นกลุ่มตามลักษณะทางกายภาพและค่าคะแนนความสำคัญ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบ่งได้ 5 กลุ่มดังนี้ กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเขาย้อย-บ้านแหลม มีแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่ง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี มีแหล่งท่องเที่ยว 13 แห่ง ส่วนใหญ่มีศักยภาพในการพัฒนาอยู่ในเกณฑ์สูง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทย มีแหล่งท่องเที่ยว 9 แห่ง ส่วนใหญ่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน มีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนอกเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจานมีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ต่ำ แต่ถ้ามีการเสริมสิ่งบริการทางการท่องเที่ยวบางอย่างที่จำเป็น เช่นการเข้าถึงที่สะดวกก็ทำให้แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวดึงดูดนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างมาก เนื่องจากมีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม น่าสัมผัสจำนวนมากและหลากหลาย เช่น น้ำตก จุดชมวิว ผา เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

การจัดระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร เป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยนอกจากจะมีการแนะนำการปฏิบัติหรือการเตรียมตัวในการเดินทางแล้ว ยังแนะนำสถานที่หรือพื้นที่ที่จะท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้รู้จักและแวะชมแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ มากขึ้น

4.1 การเตรียมการเพื่อประกอบรายละเอียดนิเวศน์สัญจร

4.1.1 กำหนดขอบเขตพื้นที่ของการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรให้ชัดเจนในคู่มือ เพื่อนักท่องเที่ยวจะได้ทราบจุดเริ่มต้นและพื้นที่ในแนวสัญจร

4.1.2 กำหนดเส้นทางเพื่อการสัญจร ในที่นี้อาศัยทางหลวงแผ่นดิน ทางหลวงจังหวัดหมายเลขต่าง ๆ และใช้หมายเลขทางหลวงเป็นเกณฑ์ ซึ่งส่วนใหญ่ปรากฏอยู่แล้วในแผนที่ของกรมทางหลวง

4.1.3 กำหนดจุดสนใจซึ่งเป็นจุดสำคัญ จุดเด่น หรือจุดแวะพัก โดยกำหนดให้เป็นจุดท่องเที่ยวไปในตัว ซึ่งจุดท่องเที่ยวอาจจะรวมกันหรือแยกกันตามเส้นทาง ตามความเหมาะสมหรือตามความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยจะกล่าวละเอียดต่อไป

4.1.4 กำหนดจุดแวะพักค้างคืน จุดแวะพักค้างคืนเป็นจุดสำคัญจุดหนึ่งในการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร การเดินทางท่องเที่ยวนอกจากจะมีความสัมพันธ์กับพื้นที่ เส้นทาง การพักผ่อนประจำวัน ในช่วงของการเดินทางแล้ว เมื่อสิ้นสุดของการเดินทางประจำวันนั้น ๆ จะต้องมีการพักค้างคืนเพื่อที่จะท่องเที่ยวต่อไป

4.1.5 กำหนดปัจจัยนิเวศน์วิทยาเพื่อการท่องเที่ยวเชิงระบบ ปัจจัยเหล่านี้จะทำให้ผู้เดินทางตามจุดต่าง ๆ สามารถทราบข้อมูลทางนิเวศน์วิทยาก็เป็นความรู้ไปด้วยในขณะที่มีการเดินทาง ปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาที่ใช้ในการศึกษานี้ ได้แก่

- 1) สภาพทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วย
 - 1.1) ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน
 - 1.2) ปัจจัยทางด้านดิน การใช้ประโยชน์ที่ดิน
 - 1.3) ปัจจัยด้านป่าไม้ พืชพันธุ์ สัตว์
 - 1.4) ปัจจัยทางอุทกวิทยา แหล่งน้ำ

- 2) สภาพทางประวัติศาสตร์ ประกอบด้วย
 - 2.1) โบราณสถาน
 - 2.2) โบราณวัตถุ

- 3) สภาพทางสังคม ประกอบด้วย
 - 3.1) ชีวิตความเป็นอยู่
 - 3.2) ศิลปวัฒนธรรม
 - 3.3) ประเพณี
 - 3.4) ศาสนา

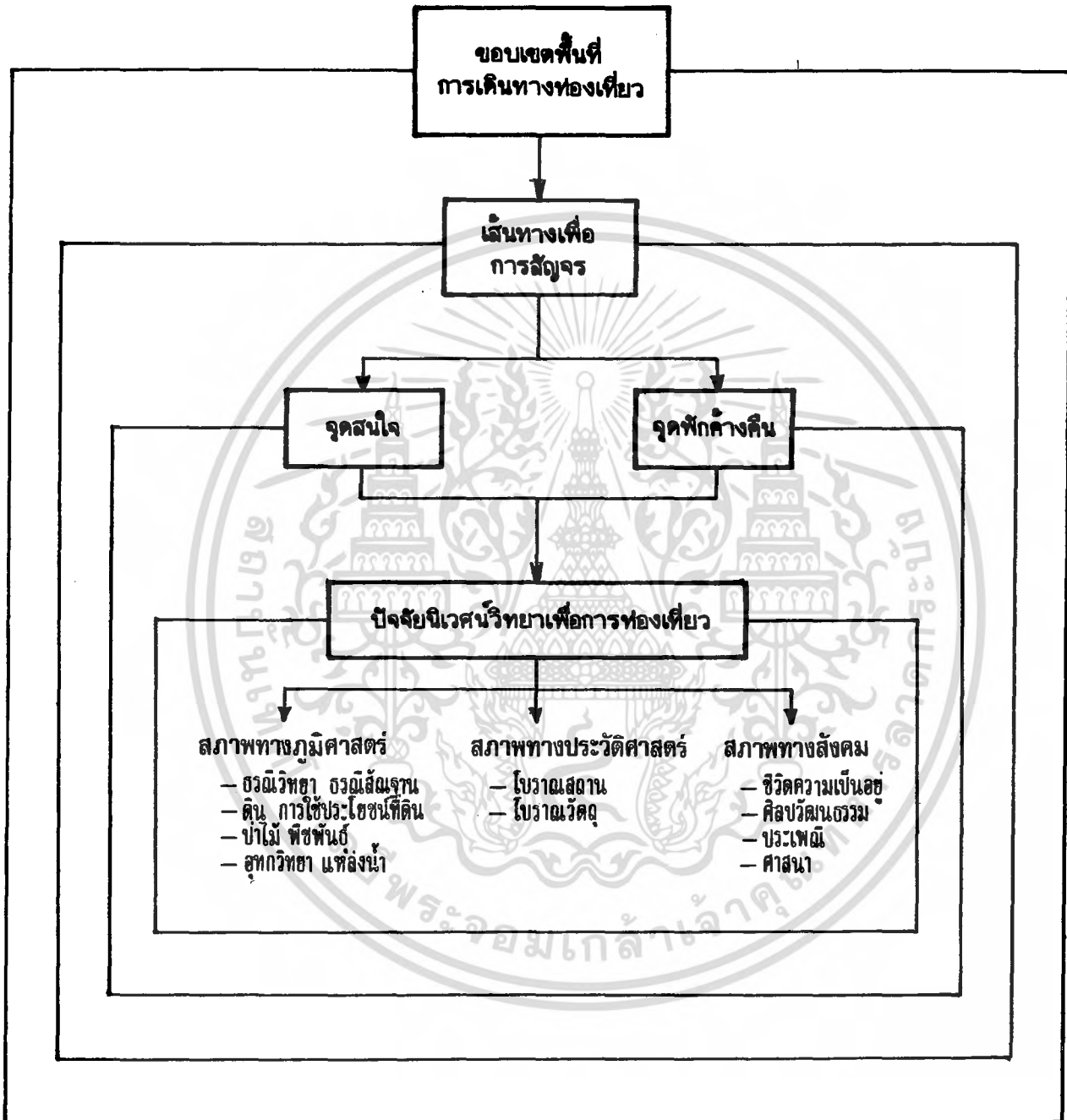
4.2 การกำหนดจุดสนใจหรือแฉะชมตาม เส้นทางโดยระบบนิเวศน์สัญจร

การกำหนดจุดสนใจ จุดแฉะชมหรือจุดท่องเที่ยว ให้นักท่องเที่ยวได้ชมหรือแฉะชม มีข้อพิจารณาหลายวิธีได้แก่

4.2.1 กำหนดจากลักษณะเด่นหรือจุดเด่นของพื้นที่ที่นักท่องเที่ยวสามารถเห็นได้ เมื่อนักท่องเที่ยวเดินทางผ่านจุดนั้นหรือบริเวณนั้น โดยที่จุดท่องเที่ยวอาจจะ เป็นจุดสนใจหรือจุดแฉะชมก็ตาม อยู่ใกล้หรือไกลเส้นทางหลักของการเดินทางก็ได้ ถ้ามีระยะทางที่ไกลมากและไม่มีการเข้าถึงโดยทางรถยนต์ที่นักท่องเที่ยวใช้เป็นพาหนะ ก็จะพิจารณาจากการมองระยะไกลจากเส้นทางหลัก ถ้าสามารถมองเห็นสภาพของพื้นที่ได้ชัดเจน และมีลักษณะเด่นขึ้นมาสนใจ ก็สามารถกำหนดให้เป็นจุดท่องเที่ยวเช่นกัน ในกรณีที่อยู่ใกล้เส้นทางหลักของการเดินทาง จุดท่องเที่ยววันนั้นสามารถเป็นได้ทั้งจุดแฉะชม หรือจุดสนใจของแหล่งท่องเที่ยววันนั้นได้ในขณะที่นักท่องเที่ยวเดินทางผ่าน วิธีนี้ข้อดีข้อเสียดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภูมิที่ 4.1 การจัดระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ข้อดี
1. นักท่องเที่ยวสามารถชมหรือแวะชม และได้รับความรู้ในจุดท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นทางนิเวศวิทยาทุกระยะของการเดินทาง
 2. นักท่องเที่ยวที่มีความสนใจสภาพทางนิเวศวิทยาเป็นพิเศษจะได้รับความรู้ความเพลิดเพลินทุกระยะของการเดินทางอย่างคุ้มค่าก่อนถึงแหล่งท่องเที่ยวจุดหมาย

- ข้อเสีย
1. ระยะห่างระหว่างจุดชมหรือจุดแวะชมอาจอยู่ใกล้หรือไกลกันมากเกินไป ซึ่งอาจทำให้นักท่องเที่ยวเกิดความเบื่อหน่าย และให้ความสนใจในรายละเอียดของคู่มือน้อยลง
 2. ในระยะที่จุดท่องเที่ยวอยู่ใกล้กันมาก ๆ การอธิบายรายละเอียดของพื้นที่แต่ละจุดอาจซ้ำกันได้เนื่องจากสภาพทางนิเวศวิทยาไม่ค่อยมีความแตกต่างกัน ถ้าอธิบายรายละเอียดของจุดท่องเที่ยวเหล่านั้นทั้งหมดจะทำให้คู่มือในส่วนที่เป็นรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวนั้นมีรายละเอียดมากเกินไปและข้อความที่ซ้ำกัน จะทำให้นักท่องเที่ยวลดความสนใจคู่มือในส่วนที่กล่าวถึงรายละเอียดเหล่านั้นได้

4.2.2 กำหนดจากระยะทางที่เหมาะสมตามความต้องการของนักท่องเที่ยว จากการสำรวจปรากฏว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ (ร้อยละ 52.28) มีความเห็นว่าจุดท่องเที่ยวควรอยู่ห่างกันเป็นระยะระหว่าง 15-45 กิโลเมตร เนื่องจากระยะทางดังกล่าวใช้เวลาในการเดินทางที่พอเหมาะไม่ช้าและไม่เร็วเกินไป วิธีการกำหนดจุดท่องเที่ยวตามระยะทางที่ดีควรเป็นระยะห่างที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสมหรือต้องการจึงจะเป็นการสร้างอุทยานที่ตรงตามอุปสงค์ แต่อย่างไรก็ตามวิธีการนี้ยังมีข้อดีข้อเสียที่ควรจะต้องแก้ไขดัดแปลง ดังนี้

- ข้อเสีย
- จุดท่องเที่ยวที่ได้จากการกำหนดบริเวณหรือจุดจากระยะความห่างที่นักท่องเที่ยวต้องการนี้บางจุดจะไม่มีลักษณะเด่น ดึงดูดใจ นักท่องเที่ยวได้ดีเท่าที่ควร ทำให้ไม่น่าสนใจ

ข้อดี - ระยะห่างระหว่างจุดท่องเที่ยวเป็นไปตามความต้องการของนักท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวจะให้มีความสนใจจุดท่องเที่ยวต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อความสนใจคู่มือการเดินทางโดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรยิ่งขึ้น

4.2.3 ในการศึกษานี้การกำหนดจุดท่องเที่ยวจะใช้วิธีการทั้งสองพิจารณาพร้อมกันข้อเสียของทั้งสองวิธีการก็จะหมดไป การพิจารณาจะพิจารณาจากจุดเด่นหรือลักษณะเด่นของพื้นที่ที่มีระยะทางตามความต้องการของนักท่องเที่ยว หมายถึง จุดท่องเที่ยวดังกล่าวจะต้องอยู่ในช่วงห่างระหว่าง 15-45 กิโลเมตร และจะต้องเป็นจุดที่มีลักษณะเด่นของพื้นที่ที่สามารถดึงดูดความสนใจจากนักท่องเที่ยวได้ ในกรณีที่มีจุดท่องเที่ยวมีลักษณะเด่นทางปัจจัยต่าง ๆ หลายจุดจะกำหนดจุดท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่นทางปัจจัยทั้งสาม คือ ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ และสังคม ครบทั้งสามปัจจัยเป็นจุดท่องเที่ยวของช่วงระยะห่างนั้น ๆ ถ้าไม่มีครบทั้งสามปัจจัยก็จะพิจารณาจุดท่องเที่ยวที่มีลักษณะเด่น 2 ปัจจัย แทนตามลำดับ ในกรณีที่มีจุดเด่นหลายจุดและเป็นปัจจัยที่ต่างกันอย่างเพียงปัจจัยเดียวในช่วงระยะห่างดังกล่าวจะพิจารณาจากลำดับความสนใจในประเภทแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยว (จากแบบสอบถาม) โดยพิจารณาแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพทางภูมิศาสตร์ เป็นอันดับแรกรองลงมา เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีสภาพทางประวัติศาสตร์ และสภาพทางสังคมตามลำดับ ในกรณีที่มีจุดเด่นหลายจุด และเป็นปัจจัยเดียวกัน การพิจารณากำหนดจุดท่องเที่ยวจะกระทำโดยดูลักษณะที่เด่นที่สุดและน่าสนใจมากที่สุดเป็นจุดท่องเที่ยว ถ้ายังไม่สามารถตกลงได้ได้ก็จะใช้วิธีหาค่ากลางระหว่างระยะห่างทั้งสอง แล้วกำหนดจุดที่อยู่ใกล้ค่ากลางมากที่สุด เป็นจุดท่องเที่ยว

- ข้อดี
1. นักท่องเที่ยวได้รับความรู้ ได้ชมหรือแวะชมจุดท่องเที่ยวตามระยะทางที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสม ไม่ใกล้หรือไกลจนเกินไป
 2. จุดท่องเที่ยวมีลักษณะเด่นดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเป็นอย่างดี เนื่องจากนำความต้องการส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวมาใช้ในการกำหนดจุดท่องเที่ยวด้วย
 3. รายละเอียดของจุดท่องเที่ยวในคู่มือการเดินทางลดลง เนื่องจากถูกจำกัดจุดท่องเที่ยวโดยระยะทางที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสม ทำให้นักท่องเที่ยวสนใจคู่มือการเดินทางในขณะที่กำลังเดินทางท่องเที่ยว

4.3 รายละเอียดปัจจัยทางนิเวศวิทยา

รายละเอียดปัจจัยทางนิเวศวิทยาเป็นส่วนประกอบหนึ่งของคู่มือการเดินทางเชิงระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรในส่วนของคู่มือรายละเอียดที่ประกอบไปด้วยรายละเอียดของพื้นที่เส้นทาง จุดสนใจ จุดแวะพัก ปัจจัยทางนิเวศน์สัญจร แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ และระยะทางการเดินทางประจำวัน เป็นต้น ในการศึกษานี้ขอบเขตรายละเอียดทางปัจจัยนิเวศน์วิทยา ประกอบคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเชิงระบบนั้นมีดังนี้

4.3.1 ปัจจัยทางภูมิศาสตร์ จะอธิบายในลักษณะความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นหรือปรากฏขึ้นในจุดท่องเที่ยววันนั้น เช่น ธรณีวิทยาก่อให้เกิดดินชนิดต่าง ๆ มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแตกต่างกันมีส่วนทำให้พืชพันธุ์ธรรมชาติแตกต่างกัน ความเจริญเติบโตของพืชจะต้องอาศัยคุณสมบัติของดิน และการอำนวยความสะดวกของพื้นที่

4.3.2 ปัจจัยทางประวัติศาสตร์ จะอธิบายในลักษณะความเป็นมาของสถานที่หรือการก่อตั้งโบราณสถาน โบราณวัตถุ ว่ามีเกิดขึ้นหรือสร้างขึ้นเมื่อใด สมัยใด มาจากไหน การใช้ประโยชน์ คุณค่าที่น่าสนใจของวัดถุนั้น ๆ เป็นต้น

4.3.3 ปัจจัยทางสังคม จะอธิบายในลักษณะของความเป็นอยู่ของชาวท้องถิ่นที่มีวิถีชีวิต ขนบธรรมเนียม ประเพณีที่แตกต่างไปจากสังคมโดยทั่ว ๆ ไป นอกจากนี้ต้องเป็นจุดเด่นหรือลักษณะเด่นที่สามารถดึงดูดนักท่องเที่ยวให้สนใจสิ่งเหล่านั้นได้

ปัจจัยต่าง ๆ เหล่านี้ จุดท่องเที่ยวแต่ละแห่งจะมีองค์ประกอบที่ต่างกัน บางแห่งประกอบด้วยปัจจัยเด่นทั้ง 3 ปัจจัย บางแห่งอาจมี 2 ปัจจัยหรือมีเพียงปัจจัยเดียว ที่แสดงลักษณะเด่นขึ้นมา ในการอธิบายรายละเอียดก็จะถือเอาปัจจัยเด่นหรือลักษณะเด่นของจุดท่องเที่ยววันนั้นเป็นหลักในการอธิบาย ซึ่งบางจุดท่องเที่ยวอาจมีรายละเอียดที่อธิบาย 3 ปัจจัย บางจุดมี 2 ปัจจัยหรือ 1 ปัจจัย เท่านั้น ตามที่ได้กล่าวมาแล้ว

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 สถานการณ์การท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

จากสภาพทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี จะเห็นได้ว่าจังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่ได้เปรียบทางด้านที่ตั้ง เนื่องจากผู้ที่เดินทางที่มาจากกรุงเทพฯ หรือภาคอื่น ๆ และเดินทางไปยังภาคใต้ทางบก ไม่ว่าจะทางถนนหรือทางรถไฟ หรือผู้ที่อยู่ทางภาคใต้จะเดินทางเข้ากรุงเทพฯ หรือจังหวัดในภาคอื่น ๆ จะต้องเดินทางผ่านจังหวัดเพชรบุรี โดยมีทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 (ถนนเพชรเกษม) เป็นเส้นทางหลัก และทางรถไฟสายใต้จากหัวลำโพงไปยังจังหวัดภาคใต้ จึงทำให้มีผู้เดินทางผ่านจังหวัดเพชรบุรีเป็นจำนวนมาก ประกอบกับจังหวัดเพชรบุรีมีสภาพทางภูมิศาสตร์ที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านคือ สหภาพพม่า ติดทะเลทางด้านทิศตะวันออกของจังหวัด ทำให้เกิดวัฒนธรรมที่หลากหลาย และมีบรรยากาศชายทะเลที่น่าพักผ่อน ความเป็นเมืองเก่าแก่มาแต่โบราณจึงมีโบราณสถานและโบราณวัตถุมากมาย ซึ่งนับว่ามีทรัพยากรการท่องเที่ยวทุกประเภททั้งทางด้านธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ประเพณี วัฒนธรรม และหัตถกรรม ดังจะเห็นได้จากของที่ระลึกต่าง ๆ นอกจากนี้จังหวัดเพชรบุรียังมีอาหารการกินที่อุดมสมบูรณ์ เนื่องจากอาชีพหลักของชาวเพชรบุรี ได้แก่ เกษตรกรรม ทั้งทางด้านการประมง และกสิกรรม เอกลักษณะประจำตัวหรือสภาพทางสังคมของชาวเมืองเพชรบุรีอีกอย่างหนึ่ง คือ การมีฝีมือในการปรุงอาหารทั้งหวาน-คาว ซึ่งสามารถให้บริการนักท่องเที่ยวได้เป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้นับว่าสามารถเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี แต่ถึงอย่างไรถ้ามีเพียงแต่ทรัพยากรการท่องเที่ยวเท่านั้นก็ไม่สามารถช่วยให้การพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปได้อย่างสะดวก และดีเท่าที่ควร สิ่งที่จะทำให้เกิดการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นไปอย่างสมบูรณ์นั้นจะต้องมีสิ่งบริการพื้นฐานไว้บริการนักท่องเที่ยวด้วย ได้แก่ การเข้าถึง ไฟฟ้า ประปา การสื่อสาร ความปลอดภัย เป็นต้น สำหรับจังหวัดเพชรบุรีแล้ว การติดต่อกับอำเภอต่าง ๆ ส่วนใหญ่มีสภาพที่ดี โดยเฉพาะการเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวในชนบท ปัจจุบันก็ได้มีการปรับปรุงซ่อมแซมขึ้นบ้างแล้ว เช่น ทางเข้าแหลมหลวง หาดปึกเตียน เชื้อนแก่งกระจาน น้ำตกตอธิป น้ำตกห้าชั้น ผาน้ำหยด เขาพะเนินทุ่ง เป็นต้น สิ่งอำนวยความสะดวกขั้นพื้นฐานต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี มีบริการครบทุกอย่างแต่ปริมาณการให้บริการ เช่น น้ำประปา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไฟฟ้า การกำจัดขยะ และสาธารณสุข ส่วนใหญ่ยังไม่เพียงพอ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวแล้ว ส่วนใหญ่จะมีสิ่งบริการเหล่านี้ นอกจากแหล่งท่องเที่ยวที่มีการค้นพบใหม่การให้บริการเหล่านี้ยังเข้าไปไม่ถึงหรือยังไม่มีไว้บริการ เช่น น้ำตกตออิป น้ำตกห้าชั้น ผาน้ำหยด และเขาพะเนินทุ่ง

ตลาดการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี จากการศึกษาพบว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักเรียนและ นักศึกษามากที่สุด รองลงมาเป็นผู้มีอาชีพรับจ้าง กลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเพชรบุรีจะมีอายุระหว่าง 15-25 ปี โดยเฉลี่ยแล้วมีรายได้อยู่ในช่วง 1,000-1,500 บาทต่อเดือน และมีค่าใช้จ่ายในการท่องเที่ยวดังนี้ กรณีกลุ่มนำเที่ยวมีค่าใช้จ่ายอยู่ระหว่าง 300-600 บาทต่อคนต่อวัน สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวที่มาโดยส่วนตัวจะมีค่าใช้จ่ายระหว่าง 30-4,400 บาทต่อคนต่อวัน โดยเฉลี่ยแล้วเป็น 700 บาทต่อคนต่อวัน และค่าใช้จ่ายเหล่านี้จะเป็นค่าอาหารมากที่สุด จะเห็นว่านักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มีรายได้และรายจ่ายสำหรับการท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์ที่นับว่ายังน้อยหรือปานกลาง ดังนั้น ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจึงจำต้องคำนึงถึงระดับรายได้ รายจ่ายของนักท่องเที่ยวในกลุ่มหลักนี้เป็นสำคัญ เพื่อการพัฒนานั้นจะได้ตอบสนองตลาดการท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษาได้อย่างแท้จริง แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีนั้นมาจากทุก ๆ ภาคของประเทศไทย แต่ส่วนใหญ่เดินทางมาจากกรุงเทพฯ โดยมากันเองเป็นกลุ่มมากกว่ามากับบริการนำเที่ยว และมีจุดหมายที่จังหวัดเพชรบุรีโดยตรง การมาเที่ยวพักค้างแรมมากกว่ามาเข้าเียนกลับ สำหรับนักท่องเที่ยวที่พักค้างมีบ้างส่วนใหญ่มักจะพักค้างเพียง 1 คืน แล้วเดินทางกลับ ทั้งนี้นักท่องเที่ยวเห็นว่าใกล้แหล่งที่อยู่อาศัยและการเดินทางสะดวก จากการศึกษาที่ผ่านมาพบว่า นักท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีได้มีการเพิ่มขึ้นตลอดมา ดังนั้น การคมนาคมในเส้นทางหลักคือทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4 ซึ่งเป็นเส้นทางคมนาคมที่ใช้ติดต่อกับภาคใต้ด้วย ควรได้มีการขยายเพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่จะเพิ่มขึ้นในอนาคต และเพิ่มความปลอดภัย ความรวดเร็ว ในการเดินทางของนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางผ่านไปจังหวัดภาคใต้ด้วย ความนิยมของนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีนั้น นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด รองลงมาเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม แต่ที่จะละเลยไม่ได้คือ ขนมหวาน ของที่ระลึกที่นักท่องเที่ยวมาเพชรบุรีแล้วจะต้องนำกลับไปเป็นของฝาก กรณีการให้บริการการท่องเที่ยวเกี่ยวกับความสะดวกสบายทางด้านสาธารณสุข สาธารณูปการต่าง ๆ เช่น ที่พัก อาหาร การคมนาคม ความปลอดภัย และของที่ระลึก นักท่องเที่ยวเห็นว่าส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ดี แต่สิ่งที่ควรปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดูแลเอาใจใส่อยู่เสมอ ได้แก่ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว และการบริการทางด้านเอกสาร เผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวควรมีบริการให้นักท่องเที่ยว เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการวางแผนการเดินทางของนักท่องเที่ยว และยังให้นักท่องเที่ยวได้ทราบถึงแหล่งท่องเที่ยวที่ยังไม่เคยทราบ และยังไม่เคยไป นอกจากนี้ยังเป็นการเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยว นั้น ๆ ไปในตัว เพื่อให้นักท่องเที่ยวจะได้ไปเที่ยว เป็นการกระจายนักท่องเที่ยวออกจากแหล่งท่องเที่ยวหลัก เช่น พระนครศรีอยุธยา และหาดชะอำ โดยอาจเป็นผลให้นักท่องเที่ยวมีการพักแรมที่เพิ่มขึ้น ในการมาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีครั้งนี้ และสิ่งที่สำคัญก็คือ เป็นการกระจายรายได้ออกสู่พื้นที่นั้น ๆ ที่นักท่องเที่ยวได้ไปและชมอีกด้วย

แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ในกรณีที่ทำการศึกษานี้มีจำนวน 35 แห่ง แบ่งเป็นกลุ่มตามลักษณะสภาพทางกายภาพ และค่าคะแนนความสำคัญในการจัดลำดับการพัฒนาการท่องเที่ยวได้เป็น 5 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ 1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเขาย้อย-บ้านแหลม มีแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่ง ได้แก่ ถ้ำเขาอีโก้ วัดกุฎี (บางเค็ม) วัดถ้ำเขาย้อย หมู่บ้านทอผ้าหนองปรุง และวัดเขาตะเครา กลุ่มที่ 2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี มีแหล่งท่องเที่ยว 13 แห่ง ได้แก่ ร้านค้าเชิงเขาวัง พระนครศรีอยุธยา วัดมหาสมณาราม วัดเขานันโตธิฐ วัดสระบัว วัดพระพุทธไสยาสน์ วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดกำแพงแดง วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเพชรพลี วัดเกาะแก้วสุทธาราม และถ้ำเขาหลวง กลุ่มที่ 3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทย มีแหล่งท่องเที่ยว 9 แห่ง อยู่ในเขตอำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง อำเภอท่าม่วง และอำเภอชะอำ ได้แก่ แหลมหลวง หาดเจ้าสำราญ หาดบึงเตียน หาดทริสุข หาดชะอำ พระราชินีเวศน์มฤคทายวัน หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง เขาเจ้าลาย และวัดชะอำคีรี กลุ่มที่ 4 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน ในกิ่งอำเภอแก่งกระจาน และอำเภอท่าม่วง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมดมี 4 แห่ง ได้แก่ เขื่อนเพชร เขื่อนแก่งกระจาน ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน และถ้ำเขาเตาหม้อ กลุ่มที่ 5 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนอกเขตอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด อยู่ในกิ่งอำเภอแก่งกระจานมี 4 แห่ง ได้แก่ น้ำตกตอธิป น้ำตกห้าชั้น ผาน้ำหยด และเขาพะเนินทุ่ง จากแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มต่าง ๆ เหล่านี้ ทั้ง 35 แห่งนั้น พบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวอยู่ในเกณฑ์สูงและค่อนข้างสูงนั้นมีทั้งหมด 23 แห่ง ส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง คือ 12 แห่ง รองลงมาอยู่ในเขตอำเภอชะอำ 4 แห่ง อำเภอท่าม่วง 2 แห่ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิ่งอำเภอแก่งกระจาน 2 แห่ง อำเภอเขาย้อย 2 แห่ง และอำเภอบ้านแหลม 1 แห่ง สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีปัจจัยทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์ดีนั้นมี 15 แห่ง ส่วนใหญ่ 11 แห่งอยู่ในเขตอำเภอเมืองเช่นกัน อยู่ในอำเภอเขาย้อย 2 แห่ง อำเภอบ้านแหลมและอำเภอชะอำ อำเภอละ 1 แห่ง เป็นที่น่าสังเกตว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยวและสภาพปัจจุบันทางนิเวศวิทยาอยู่ในเกณฑ์สูงนั้นส่วนใหญ่อยู่ในเขตอำเภอเมือง สำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพหรือค่าของปัจจัยทั้งสองอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำนั้น มักจะมีปัญหาในด้านใดด้านหนึ่งของตัวแปรทั้งสองหรือเพียงตัวแปรใดตัวแปรหนึ่งเท่านั้น โดยมีขนาดที่ไม่เท่ากัน ซึ่งขนาดของปัญหาดังกล่าวจะออกมาในรูปของการให้น้ำหนักในตัวแปรย่อย ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในขั้นตอนและวิธีการคำนวณค่าคะแนน นอกจากนี้ยังเป็นผลมาจากค่าน้ำหนักความสำคัญของตัวแปรต่าง ๆ ที่แตกต่างกันจากมากที่สุดถึงน้อยสุด ทำให้มีผลต่อค่าคะแนนของแหล่งท่องเที่ยวที่ไม่มีค่าคะแนนในปัจจุบันนั้น ๆ อย่างไรก็ตาม แหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง เช่น แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มที่ 5 ทั้งหมด (น้ำตกตอติป น้ำตกห้าชั้น ผาน้ำหยด และเขาพะเนินทุ่ง) ถ้าเขาเตาหม้อเขาเจ้าลาย เป็นต้น มีการเข้าถึงแต่ไม่สะดวกสบาย การบริการขั้นพื้นฐานยังไม่มีหรือมีเพียง 1-2 อย่าง แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้มีสภาพทางธรรมชาติที่สวยงาม ถ้าได้มีการพัฒนานำการบริการขั้นพื้นฐานทางการท่องเที่ยวเข้าไปไว้ในแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณใกล้เคียง ในกรณีที่ไม่เหมาะสมในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อแยกสิ่งบริการเหล่านั้นไม่ให้เข้าไปปะปนหรือทำลายสภาพแวดล้อมและธรรมชาติที่สวยงาม โดยอาจมีการแบ่งเป็นโซน (Zone) การใช้ประโยชน์ที่ดินก็ได้ เพื่อความเป็นระเบียบและง่ายต่อการรักษาและอนุรักษ์ภาพธรรมชาติเหล่านั้น แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวก็จะเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากอีกกลุ่มหนึ่งได้ ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวเพชรบุรีส่วนใหญ่ ให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากกว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทอื่น ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี

5.1.1 การได้เปรียบด้านการท่องเที่ยว

5.1.1.1 ข้อได้เปรียบทางการเข้าถึง เนื่องจากมีถนนสายเพชร-เกษม (ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 4) ผ่านหรือเข้าใกล้แหล่งท่องเที่ยวหลายแห่ง เช่น เขาย้อย หมู่บ้านหนองปรัง เขาวัง เขาบันไดอิฐ ชะอำ ฯลฯ ทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบายในการเดินทาง สำหรับถนนแยกเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วงของแผนพัฒนาการท่องเที่ยวฉบับที่ 6 นี้ มีโครงการที่จะทำการปรับปรุงสภาพถนนให้ดีขึ้น และในบางพื้นที่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงการที่จะตัดถนนใหม่เข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว อันได้แก่ ถนนใหม่เชื่อมอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน-หมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ นอกจากนี้ยังมีการขยายถนนหาดเจ้าสำราญ-บางตะบูน (ไปออกถนนธนบุรี-ปากท่อ) ถนนปึกเตียน - ท่ายาง เป็นต้น เพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยวมากขึ้น และจากการที่สนามบินบ่อฝ้าย จังหวัดประจวบฯ อยู่ใกล้จังหวัดเพชรบุรี ถ้ามีการเปิดเป็นสนามบินพาณิชย์คาดว่าจะ เป็นโอกาสอันดีสำหรับการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี

5.1.1.2 ข้อได้เปรียบทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวของพื้นที่

จังหวัดเพชรบุรีนับว่าเป็นจังหวัดที่มีทรัพยากรการท่องเที่ยวครบทุกประเภท ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ ซึ่งมีทั้งทะเล น้ำตก ภูเขา แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ ซึ่งก็มีเป็นจำนวนมากเนื่องจากเมืองเพชรบุรีเป็นเมืองเก่าแก่จึงมีโบราณสถาน โบราณวัตถุ สมัยต่าง ๆ ให้นักท่องเที่ยวได้ชม และแหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม หัตถกรรม ได้แก่ ขนมหวาน ตาลโตนด ภาษาพูดท้องถิ่น เป็นต้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้นับว่าเป็นเอกลักษณ์หรือลักษณะเด่นของจังหวัดเพชรบุรีก็ว่าได้ ดังนั้นนักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดเพชรบุรีเพียงจังหวัดเดียวจะสามารถเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวได้ทุกประเภท หรือเลือกแวะชมได้ตามต้องการ

5.1.1.3 ข้อได้เปรียบทางด้านนิเวศวิทยาของพื้นที่

จังหวัดเพชรบุรีมีสภาพกายภาพของพื้นที่เป็นสิ่งที่อำนวยความสะดวกให้จังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ได้แก่ น้ำตก ภูเขา ป่า สวนสัตว์เปิด และที่สำคัญคือ ชายหาดที่สวยงาม น้ำทะเลที่ใสสะอาดให้นักท่องเที่ยวได้เที่ยวชม จากสภาพภูมิอากาศของพื้นที่ ซึ่งเหมาะสมที่จะเป็นแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีฝนตกเพียง 1,031.4 มม.ต่อปี ในช่วงเวลา 119.5 วัน อุณหภูมิเฉลี่ย 27.4 องศาเซลเซียส ในช่วงเดือนธันวาคม-เมษายน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมที่สุดของปี และตรงกับฤดูกาลท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศด้วย

5.1.1.4 ข้อได้เปรียบทางด้านความเป็นเมืองเก่าแก่โบราณ

เนื่องจากเมืองเพชรบุรีเป็นเมืองที่มีความเก่าแก่มาแต่โบราณ ครั้งสมัยขอมเป็นใหญ่ในสุวรรณภูมิ จึงทำให้เพชรบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ โดยเฉพาะสมัยอยุธยา และรัตนโกสินทร์ตอนต้น ทำให้มีแหล่งประวัติศาสตร์ ศิลปวัฒนธรรม ที่สามารถพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ โดยเฉพาะในเมืองเพชรบุรี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.1.5 ข้อได้เปรียบทางด้านนโยบายการพัฒนา เนื่องจากหาดชะอำ จังหวัดเพชรบุรี เป็นชายหาดที่ระบอบอยู่ในแผนพัฒนาการท่องเที่ยว-ชะอำ ที่รัฐบาลได้เร่งพัฒนาให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับชาติ ดังนั้น การพัฒนาตามแผนพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าว จึงมีผลดีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรีด้วย

5.1.1.6 ข้อได้เปรียบด้านงบประมาณการพัฒนา ดังที่กล่าวมาแล้วว่า การท่องเที่ยวได้กำหนดให้ชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในระดับชาติ เพื่อการบริการท่องเที่ยวที่ดีขึ้นและดึงดูดความสนใจของนักท่องเที่ยวมายังพื้นที่เป้าหมาย รัฐบาลได้อนุมัติงบประมาณเพื่อเร่งรัดพัฒนาปัจจัยต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยวให้ได้เร็วขึ้นเพื่อรองรับอุปสงค์นักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้น

5.1.2 ปัญหาด้านการท่องเที่ยว

จังหวัดเพชรบุรี ถึงแม้จะมีข้อได้เปรียบในการท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก ทั้งทรัพยากรที่มีอยู่ ความสำคัญของแหล่งท่องเที่ยวที่รัฐบาลกำหนดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวในระดับชาติแห่งหนึ่ง การได้รับงบประมาณการช่วยเหลือจากรัฐบาลจำนวนมาก เป็นต้น แต่สิ่งที่จะต้องแก้ไขควบคู่ไปกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวอย่างหนึ่งก็คือ ปัญหาด้านการท่องเที่ยว ซึ่งมีดังต่อไปนี้

5.1.2.1 แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่กระจัดกระจาย ทำให้นักท่องเที่ยวเสียเวลาในการเดินทางมาก เที่ยวได้น้อยแห่ง และกระจุกตัวอยู่บางแห่งเท่านั้น เช่น เขาวิ้งหาดชะอำ

5.1.2.2 การเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ยังไม่สะดวกและปลอดภัยเท่าที่ควร ทั้งด้านถนน การบริการขนส่งสาธารณะ ป้ายขึ้นทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว เช่น หาดเจ้าสำราญ แก่งกระจาน ถ้าเขาอີโก้ เป็นต้น

5.1.2.3 ปัญหาการบริการการท่องเที่ยวในหลายพื้นที่ยังไม่ดีเท่าที่ควร และบางแห่งยังไม่มีบริการสิ่งเหล่านี้ได้แก่ การบริการด้านอาหาร ที่พัก ร้านค้า การสื่อสารที่สะดวกรวดเร็ว เอกสารแนะนำ หรือเจ้าหน้าที่แนะนำการท่องเที่ยวหรือเข้าชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยว สถานเริงรมย์ ฯลฯ สิ่งบริการเหล่านี้ถ้าทำให้นักท่องเที่ยวได้รับความสะดวกสบาย เพลิดเพลิน ก็จะทำให้นักท่องเที่ยวกลับมาท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีอีกในคราวต่อไป

5.1.2.4 ปัญหาด้านความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจากการศึกษาทัศนคตินักท่องเที่ยว (ดังตารางที่ 23 ภาคผนวก ก.) นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เห็นว่าการมีการปรับปรุงด้านความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เช่น บริเวณร้านค้าเชิงเขาวังเขาวัง หาดชะอำ หาดเจ้าสำราญ เป็นต้น

5.1.2.5 ปัญหาด้านความเสื่อมโทรม ขาดการเอาใจใส่ดูแลแหล่งท่องเที่ยวประเภท โบราณสถาน โบราณวัตถุ ทำให้เกิดความไม่สวยงาม ไม่เป็นระเบียบในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว

5.1.2.6 ปัญหาสิ่งแวดล้อมของแหล่งท่องเที่ยว อันเนื่องมาจากการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้แก่ การปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงานบำบัดระบอบึง ลงสู่คลองบางหินทำให้น้ำบริเวณที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวชายหาดชะอำเน่าเหม็น ก่อความรำคาญแก่นักท่องเที่ยวและผู้นละอองจากโรงงานปูนซีเมนต์ เขาเจ้าลาย ที่ทำให้เกิดฝุ่นละอองพัดมายังแหล่งท่องเที่ยวหาดชะอำ บางฤดู

5.1.2.7 ปัญหาการพังทลายของหาดชะอำ ทำให้ชายหาดมีความลาดชันมาก และชายหาดแคบลงในช่วง

5.1.2.8 ปัญหาการทำลายระบบนิเวศน์วิทยา ได้แก่ การถมหาดเลนเป็นหาดทราย บริเวณแหลมหลวง ทำให้ปริมาณอาหารของสัตว์น้ำ และสัตว์น้ำ ในบริเวณดังกล่าวลดลง การลงหินใหญ่ชายหาดชะอำ เพื่อแก้ไขการพังทลายก็เป็นการทำลายระบบนิเวศน์วิทยาเช่นกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 แนวทางที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว จังหวัด เพชรบุรี

แนวความคิด โครงการและนโยบายที่มีผลกระทบต่อการท่องเที่ยวจังหวัด เพชรบุรี มีดังนี้

5.2.1 แนวความคิดที่จะเปิดเส้นทางเดินเรือโดยสารจากพัทธยามายังหัวหินและชะอำ ด้วยเรือขนาด 25-26 นอต ซึ่งขณะนี้กำลังอยู่ในระหว่างการดำเนินงาน

5.2.2 โครงการขยาย จำนวนเลขหมายโทรศัพท์ขององค์การโทรศัพท์ ก่อนปี 2534 ได้กำหนดให้ชุมสายอำเภอเมือง เพชรบุรี เพิ่มเลขหมาย 1,408 เลขหมาย อำเภอชะอำ 24 เลขหมาย อำเภอท่ายาง 400 เลขหมาย

5.2.3 ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติและภาค ได้กำหนดให้จังหวัด เพชรบุรี และประจวบคีรีขันธ์ เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในระดับชาติ โดยพัฒนาโครงการช่วยการท่องเที่ยวให้เชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง พัทธยา กาญจนบุรี และสุราษฎร์ธานี บทบาทของพื้นที่ดังกล่าวได้กำหนดให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนตากอากาศกับการทัศนศึกษาทางด้านประวัติศาสตร์ และธรรมชาติและแก่นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศ

5.2.4 ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัด

5.2.4.1 ได้กำหนดให้หัวหิน-ชะอำ เป็นศูนย์กลางหลักการท่องเที่ยวของพื้นที่ 2 จังหวัด (Main Center) ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่นักท่องเที่ยวโดยมีบทบาทด้านการท่องเที่ยวชายหาด รองรับนักท่องเที่ยวประเภทเข้ามา-เย็นกลับ และพักผ่อน และกำหนดให้สามารถรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและต่างประเทศ

จากการที่ได้กำหนดให้พื้นที่ทั้งสองเป็นศูนย์กลางหลักการท่องเที่ยวของพื้นที่เพื่อไม่ให้เกิดการแข่งขันซึ่งกันและกัน แต่จะเป็นการส่งเสริมซึ่งกันและกัน จึงมีการกำหนดบทบาทที่ชัดเจนของพื้นที่ย่อยขึ้น โดยจังหวัด เพชรบุรีมีบทบาทดังต่อไปนี้ คือ ให้ชายหาดชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยว ชายหาดมาตรฐานแบบสันทนาการและการบันเทิง มีกิจกรรมหลายอย่างทั้งบนบกและในทะเล รวมทั้งแหล่งบันเทิงต่าง ๆ ได้กำหนดให้รับนักท่องเที่ยวในระดับกลางทั้งมาเข้าเย็นกลับ และพักผ่อนเป็นหลัก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.4.2 การพัฒนาการประปา

- ก) เพิ่มการผลิตน้ำประปาและขยายการบริการของประปา
ชะอำ และเมืองเพชรบุรี
- ข) ปรับปรุงระบบการผลิตน้ำประปาของสุขาภิบาลเขาย้อย
ให้น้ำมีคุณภาพมาตรฐาน
- ค) จัดหาแหล่งน้ำดิบเพิ่มเติมสำหรับน้ำประปาของสุขา-
ภิบาลเขาย้อย
- ง) จัดหาน้ำประปาเพื่อบริการชายหาดบึกเตียน

5.2.5 แผนพัฒนาบริการท่องเที่ยว

5.2.5.1 สถานที่พักโดยเฉลี่ยมีเพียงพอจนถึงปี 2544 และปัจจุบัน
อัตราการเข้าพักของนักท่องเที่ยวยังต่ำ และการขยายตัวของที่พักยังมีอยู่มาก ในการพัฒนา
บริการที่พัก มีการดำเนินการดังนี้

- ก) ให้มีการขยายตัวโรงแรมชั้นหนึ่งในพื้นที่หัวหิน-ชะอำ
ไม่เกิน 1,575 ห้อง ก่อนสิ้นปี 2539
- ข) ควบคุมปรับปรุงคุณภาพของสถานที่พักระดับ 3-5 ใน
เขตหัวหิน ชะอำ ให้ได้มาตรฐานและเหมาะสมกับราคาห้องพัก
- ค) วางมาตรการจำกัดและควบคุมการพัฒนาสถานที่พัก
แบบบ้านจัดสรรให้เช่า โดยคำนึงถึงสิ่งแวดล้อม ลักษณะอาคาร การให้บริการ
- ง) สนับสนุนการจัดตั้งสถานบริการที่พักอย่างน้อยในระดับ
3,4 ชั้นในเมืองเพชรบุรี เพิ่มอีกร้อยละ 50 ของที่มีอยู่เดิมในปี 2539
- จ) ปรับปรุงด้านการบริการที่พักในอุทยานแห่งชาติ
แก่งกระจานโดยเน้นจุดที่พักผ่อน การตั้งค่ายพักและเต็นท์ สนับสนุนการบริการที่พักเอกชน
บริเวณรอบอ่างเก็บน้ำแก่งกระจาน
- ฉ) จัดอบรมด้านการให้บริการแก่ผู้ประกอบการและลูก
จ้าง โดยเฉพาะสถานประกอบการขนาดเล็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5.2 กิจดาการ และร้านอาหาร

- ก) ควบคุมดูแลและกระตุ้นให้มีการปรับปรุงด้านสุขลักษณะ
ราคาและคุณภาพการให้บริการ
- ข) ส่งเสริมการให้บริการอาหารหลายชนิดมากขึ้น
- ค) จัดอบรมด้านการให้บริการอย่างถูกต้อง แก่พนักงาน
และผู้ประกอบการ
- ง) ส่งเสริมสนับสนุนผู้ประกอบการที่ดี โดยจัดทำเครื่อง
หมายหรือประกาศนียบัตรรับรอง
- จ) จัดระเบียบหาบเร่แผงลอย โดยเฉพาะชะอำ
- ฉ) ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรในท้องถิ่น ป้อนร้านอาหาร
เพื่อให้ต้นทุนต่ำ และเป็นการกระจายรายได้สู่ภาคเกษตรกรรม

5.2.5.3 สถานบันเทิง

- ก) ให้บางท้องที่ของจังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะบริเวณ
ชะอำสามารถจัดตั้งสถานบันเทิงบางประเภทได้ตามกฎหมาย
- ข) ควบคุมบริการสถานบันเทิงที่สร้างขึ้น
- ค) สนับสนุนแหล่งบันเทิง เช่น สวนสนุก สนามกีฬา
โรงมหรสพ หรือโรงละคร เป็นต้น

5.2.6.4 ร้านขายของที่ระลึกและสินค้าพื้นเมือง

- ก) ส่งเสริมให้มีการผลิตสินค้าที่ระลึกในท้องถิ่นและพัฒนา
สินค้าที่เป็นเอกลักษณ์ให้มากขึ้น
- ข) จัดตั้งศูนย์จำหน่ายสินค้าพื้นเมืองในจุดรวมการท่องเที่ยว-
เที่ยวต่าง ๆ
- ค) จัดสถานสาธิตหรือทัศนศึกษาด้านการผลิตสินค้าพื้นเมือง
ตลอดถึงความเป็นอยู่แบบพื้นบ้านให้เป็นจุดดึงดูดนักท่องเที่ยว และจำหน่ายผลผลิตท้องถิ่น
- ง) ควบคุมคุณภาพและราคาให้เหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.5.5 บริการทางสังคมที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว

ก) ตั้งหน่วยตำรวจท่องเที่ยวอบรมด้านภาษาและการสื่อ
ความหมายกับนักท่องเที่ยว

ข) จัดตั้งหน่วยอุบัติเหตุทางทะเล หน่วยช่วยชีวิตถาวรและ
หน่วยปฐมพยาบาลประจำ โดยเฉพาะที่หาดชะอำ และจัดหน่วยพยาบาลฉุกเฉินในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ ๆ ห่างไกลจากโรงพยาบาลของรัฐ

ค) ตรวจตราสร้าง ความมั่นใจในด้านความปลอดภัยของ
นักท่องเที่ยว

ง) เผยแพร่ให้นักท่องเที่ยวสามารถประกอบกิจกรรม
ในแหล่งท่องเที่ยว

จ) ขยายการศึกษาที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยว
ฉ) ฝึกอบรมด้านการผลิตและการให้บริการต่าง ๆ แก่ผู้
ประกอบการในพื้นที่

ช) จัดตั้งศูนย์ข้อมูล เพื่อการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยว
หลักชะอำ เมืองเพชรบุรี

5.2.6 แผนพัฒนาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

5.2.6.1 ระบบระบายน้ำทิ้ง

ก) ขุดลอกคูและทางระบายน้ำธรรมชาติในเขตเทศบาล
ตำบลชะอำ ระบบระบายน้ำบนถนนเจ้าลาย

ข) สร้างประตูปิด-เปิด บริเวณปลายท่อระบายน้ำของ
ตลาด เมืองเพชรบุรี

ค) จัดระบบและ เตรียมแผนการขยายระบบระบายน้ำหลัก
ในพื้นที่ชุมชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.6.2 ระบบน้ำทิ้ง

- ก) ศึกษาและวางแผนระบบระบายน้ำทิ้ง และบำบัดน้ำเสียเทศบาลตำบลชะอำ
- ข) ควบคุมป้องกันไม่ให้โรงงานสับปะรดกระป๋องในเทศบาลตำบลชะอำทิ้งน้ำเสียจากโรงงานลงสู่คลองหรือทะเลโดยเด็ดขาด
- ค) ศึกษาและวางแผนระบบระบายน้ำเสียเมืองเพชรบุรี
- ง) เพิ่มอัตราคนดูแลท่อน้ำทิ้งในเขตเทศบาล
- จ) กำหนดสถานบริการต่าง ๆ จัดทำระบบบำบัดตาม

มาตรฐานกรมโยธาธิการ

5.2.6.3 ระบบขยะ

- ก) เพิ่มอัตรากำลังคนเก็บกวาดขยะในเขตเทศบาลและ
- ข) เพิ่มปริมาณพาหนะและภาชนะเก็บขยะในเขตเทศบาล
- ค) จัดระเบียบแผงลอย เก้าอี้ผ้าใบ และร้านขายอาหาร
- ง) ปรับปรุงการเก็บและกำจัดขยะ
- จ) ปลุกฝังประชาชนและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยว

รักษาความสะอาด

5.2.6.4 คุณภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ

- ก) วางมาตรฐานควบคุมน้ำทะเล และมีการตรวจอย่างสม่ำเสมอ
- ข) ควบคุมระดับเสียง ของยานพาหนะในเมืองเพชรบุรีและลดปริมาณการจราจรบนชายหาดชะอำ
- ค) ป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองจากโรงงานปูนซีเมนต์
- ง) ป้องกันการพังทลายของชายหาดชะอำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.7 แผนพัฒนาประเพณี ศิลป และ วัฒนธรรม

5.2.7.1 กำหนดขนาดระดับความสำคัญหรือความเด่น ระยะเวลางานประเพณีภายในจังหวัด และพื้นที่อย่างสอดคล้องและเหมาะสม

5.2.7.2 ส่งเสริมประชาชนให้มีส่วนร่วมในงานประเพณีอย่างแท้จริง

5.2.7.3 ส่งเสริมการเล่นพื้นบ้านอย่างต่อเนื่อง

5.2.7.4 ส่งเสริมให้มีการปรับปรุงการละเล่น โดยยังคงรูปแบบประเพณีดั้งเดิมเอาไว้เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มีความสนใจมากขึ้น ปรับปรุงสินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก ให้มีรูปแบบสากลอยู่ในความสนใจของนักท่องเที่ยว

5.2.7.5 จัดตั้งส่งเสริม วัฒนธรรมพื้นบ้าน เพื่อการท่องเที่ยวในรูปแบบของชุมชนชนบท ตามกลุ่มอาชีพหรือเชื้อชาติ

5.2.7.6 จัดเส้นทางท่องเที่ยว เสริมการท่องเที่ยวหลักหรือจัด
ขึ้นใหม่

5.2.7.7 เผยแพร่และประชาสัมพันธ์ ตลอดจนให้การศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมแก่นักท่องเที่ยวและคนท้องถิ่นให้มากขึ้น

5.3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบ เส้นทางนิเวศนัสนัญจร

การพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับจังหวัดจะให้ประสบผลสำเร็จนั้น จำเป็นที่จะต้องคำนึงถึงกรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติ ระดับภูมิภาค ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับนโยบายในระดับชาติและภูมิภาค ปัจจุบันการท่องเที่ยวมีความสำคัญในด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ รัฐบาลจึงเข้ามามีบทบาทในการวางแผนและจัดการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยได้มีการบรรจุแผนพัฒนาการท่องเที่ยวไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) รายละเอียดของวัตถุประสงค์และนโยบายในการพัฒนาดังที่กล่าวมาแล้วในตอนต้น ซึ่งจะนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวโดยระบบเส้นทางนิเวศนัสนัญจร ของจังหวัดเพชรบุรี ในการศึกษานี้ได้อาศัยแนวทางการพัฒนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ท่องเที่ยวระดับชาติเป็นกรอบใหญ่ ประกอบกับสภาพการณ์ด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ทั้งในด้านสภาพพื้นที่ ตลาดการท่องเที่ยว ตลอดจนทรัพยากรการท่องเที่ยว และปัจจัยทางนิเวศน์วิทยาที่เอื้ออำนวยต่อการท่องเที่ยวที่มีอยู่ว่าจะมีโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวของพื้นที่นั้นได้ เพียงใด และสามารถแก้ไขปัญหามีอยู่ได้โดยวิธีใด แล้วจึงกำหนดแนวทางแก้ไขปัญหาและพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างกว้าง ๆ ต่อไป

5.3.1 นโยบาย

- ก. ส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยวให้เป็นระบบและเด่นเป็นประจำ เพื่อเป็นการเผยแพร่สินค้านั้นออกสู่ตลาดการท่องเที่ยวต่อไป
- ข. ส่งเสริมธุรกิจ การบริการทางการท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี ให้เกิดขึ้นและได้มาตรฐาน
- ค. กำหนดมาตรการสร้างความมั่นใจ ในความปลอดภัยต่อชีวิตและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยว
- ง. ส่งเสริมและชักจูงให้นักท่องเที่ยวเดินทางมาท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีมากขึ้น มีวันหยุดพักผ่อนขึ้นและใช้จ่ายมากขึ้น โดยมีนักท่องเที่ยวชาวไทย เป็นเป้าหมายหลัก และนักท่องเที่ยวต่างชาติ เป็นเป้าหมายรอง
- จ. ส่งเสริมให้มีการประชุมนานาชาติขึ้นที่จังหวัดเพชรบุรี โดยเฉพาะที่ชะอำ
- ฉ. ส่งเสริมความรู้และความเข้าใจในคุณประโยชน์ของการท่องเที่ยว และสร้างภาพพจน์ที่ดีของการท่องเที่ยวในท้องถิ่น
- ช. ส่งเสริมให้เอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มากขึ้น และเป็นไปโดยสอดคล้องกับรัฐบาล
- ช. สนับสนุนการลงทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ให้กับท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฅ. สนับสนุนให้มีการลงทุนขนาดกลางและขนาดเล็ก เพื่อสนองตอบความต้องการของนักท่องเที่ยวในระดับกลาง

ฉ. สนับสนุนหน่วยงานในระดับท้องถิ่นและ เอกชนให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ของตน

ค. ส่งเสริมและพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวในจังหวัดให้ดีขึ้น โดยไม่ทำลายคุณค่าของแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมนั้นเสียไป และการพัฒนาต้องสอดคล้องกลมกลืนกับสภาพแวดล้อมโดยส่วนรวม ตลอดจนไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในแง่ลบทางนิเวศน์วิทยาของแหล่งท่องเที่ยวทั้งในด้านกายภาพ สังคม และ วัฒนธรรม รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมอันเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจของจังหวัดด้วย

5.3.2 วัตถุประสงค์

ก. เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นพื้นฐานทางเศรษฐกิจที่สำคัญอีกสาขาหนึ่งของจังหวัดเพชรบุรี และให้เป็นไปอย่างถาวร สอดคล้องกับสภาพของทรัพยากรสิ่งแวดล้อมและความต้องการของชาวท้องถิ่น ซึ่งจะมีผลทำให้เกิด

- การกระตุ้น การขยายตัวของสาขาการผลิตอื่น ๆ ที่เชื่อมโยงกัน
- กระจายรายได้สู่ประชากรในท้องถิ่น
- การยกระดับรายได้ของประชากรในท้องถิ่นและมีผลต่อการเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมของจังหวัด
- รัฐมีรายได้จากภาษี ค่าธรรมเนียม และการลงทุนที่เพิ่มขึ้น ซึ่งเป็นผลต่องบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นที่เพิ่มขึ้นด้วย

ข. การท่องเที่ยวมีส่วนควบคุมผลกระทบทางลบจากการพัฒนาต่าง ๆ ที่อาจมีต่อสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ ศิลปวัฒนธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีท้องถิ่น

ค. เพื่อดึงดูดเงินตราต่างประเทศให้เข้ามาในท้องถิ่นมากขึ้น โดยการ

- เพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศมากขึ้น
- เพื่อระยะเวลาพักของนักท่องเที่ยวมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- เพิ่มค่าใช้จ่ายของนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น

ค. เสริมสร้างความประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ตลอดจนการสร้างภาพพจน์และชื่อเสียงที่ดีแก่นักท่องเที่ยว โดย

- สร้างเสริมสิ่งดึงดูดใจ และสนองต่อความต้องการของนักท่องเที่ยวอย่างเพียงพอและเหมาะสม
- ควบคุมมาตรฐานด้านคุณภาพ ราคา และปริมาณ ของสิ่งบริการต่าง ๆ ที่รองรับนักท่องเที่ยว
- เสริมสร้างและเพิ่มพูนความสัมพันธ์อันดี ความรู้ความเข้าใจในประเพณีและค่านิยมของนักท่องเที่ยวกับชาวท้องถิ่น

ง. เพื่อกระตุ้นการลงทุนและลดภาระการลงทุนแก่ผู้ประกอบการ โดยให้ได้รับผลประโยชน์สูงสุด โดยไม่ทำลายสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมท้องถิ่น โดยใช้กรอบการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นแนวทางในการลงทุน ทั้งภาครัฐ และเอกชน ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างรัฐบาล หรือเอกชนด้วยกันเอง และรัฐกับเอกชน นอกจากนี้ยังเป็นการกำหนดการเพิ่มและยกระดับการบริการพื้นฐานต่าง ๆ ในพื้นที่ที่เหมาะสม

จ. เพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรการท่องเที่ยวของจังหวัดทั้งในด้านธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณีที่สืบทอดจากบรรพบุรุษไว้ไม่ให้เสื่อมสูญและยังเป็นการกระตุ้นให้ประชาชนในจังหวัดตระหนักถึงคุณค่าของทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นของตน

ฉ. เพื่อปรับปรุงส่งเสริมและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดให้พร้อมที่จะรองรับนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่คาดว่าจะเพิ่มขึ้นในอนาคตได้อย่างเพียงพอตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในระดับชาติ

5.3.3 เป้าหมาย

ก. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทย ตามรายงานโครงการสำรวจและศึกษาภาวะการท่องเที่ยวภายในประเทศไทย พ.ศ. 2526 ประมาณว่ามีผู้เดินทางท่องเที่ยวภายในประเทศในระหว่างปี 2526 จำนวน 22.5 ล้านคน และจากฐานจำนวนนักท่องเที่ยวนี้ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ได้วางเป้าหมายอัตราการเจริญเติบโต โดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 5 ต่อปี จากปี 2529 จำนวน 343,428 คน (จากการสำรวจของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย) เป็น 438,314 คนในปี 2534

ตารางที่ 5.1 การกำหนดเป้าหมาย จำนวนนักท่องเที่ยวชาวไทยในจังหวัด เพชรบุรี ในช่วงแผนพัฒนา ฉบับที่ 6

ปี พ.ศ.	อัตราการเพิ่ม	จำนวนที่เพิ่ม (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)
2529	-	-	343,428
2530	5	17,172	360,600
2531	5	18,030	378,630
2532	5	18,932	397,562
2533	5	19,879	417,441
2534	5	20,873	438,314

*จำนวนนักท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรีและแก่งกระจานปี 2529 จากการสำรวจของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

ข. จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในช่วงแผนพัฒนาฉบับที่ 6 ได้กำหนดเพิ่มจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศเพิ่มขึ้นในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 7-7.5 ต่อปี จากจำนวน 30,804 คน ในปี 2529 เป็น 43,206 คน และ 44,226 คน ในปี 2534 ตามอัตราการเพิ่มต่ำสุดและสูงสุดคือร้อยละ 7 และ 7.5 ตามลำดับ

ค. วันพักของนักท่องเที่ยวชาวไทย ในจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่จะเป็น 1 วัน ในการพัฒนาควรให้มีการพักรวมในจังหวัดเพชรบุรี 2 วัน เนื่องจากกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเพชรบุรี มีระยะเวลาพักผ่อนขึ้นอยู่กับวันหยุดราชการเป็นส่วนใหญ่

ง. วันพักเฉลี่ยของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศของจังหวัดเพชรบุรี คือ 9.49 วัน ซึ่งสูงกว่าที่กำหนดไว้ต่ำสุด ในแผนพัฒนาฉบับที่ 6 คือ 5.5 วัน ดังนั้นในการพัฒนาจึงควรให้มีการพักรวมในจังหวัดเพชรบุรี ไม่นต่ำกว่า 9.49 วัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5.2 การกำหนดเป้าหมายนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศในจังหวัดเพชรบุรี ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 6

ปี	อัตราการเพิ่มต่ำสุด	จำนวนที่เพิ่ม (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)	อัตราการเพิ่มสูงสุด	จำนวนที่เพิ่มขึ้น (คน)	จำนวนนักท่องเที่ยว (คน)
2529	-	-	30,804*	-5	-	30,804
2530	7	2,157	32,961	7.5	2,311	33,115
2531	7	2,308	35,269	7.5	2,484	35,599
2532	7	2,468	37,737	7.5	2,670	38,269
2533	7	2,642	40,379	7.5	2,871	41,140
2534	7	2,827	43,206	7.5	3,086	44,226

*จำนวนนักท่องเที่ยวเมืองเพชรบุรีและแก่งกระจาน ปี 2529 จากการสำรวจของสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย

5.3.4 มาตรการ

มาตรการที่สำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้มี 3 ประการ ได้แก่

ก. การพัฒนาและบำรุงรักษาแหล่งท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อยับยั้งสภาพเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่มีอยู่เดิม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาสูงให้มีมาตรฐานและคุณค่าทางการท่องเที่ยวโดย

- ขอความร่วมมือจากสำนักผังเมือง กระทรวงมหาดไทย ในการวางแผนการใช้ที่ดินในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี เทศบาลตำบลชะอำอย่างเร่งด่วน และในระยะยาวเมื่อการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยปรับปรุงพระราชบัญญัติการท่องเที่ยว พ.ศ. 2522 แล้ว ให้ติดต่อขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการประกาศแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญของจังหวัดเพชรบุรี ให้อยู่ในข้อกำหนดของการใช้ที่ดิน และสิ่งก่อสร้างที่สอดคล้องกับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณค่าในตัวเองและมีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงในแต่ละกลุ่มการรวมตัวในพื้นที่ ให้เป็นที่รู้จักและนิยมของนักท่องเที่ยว โดยเน้นที่การรักษาสภาพความเป็นนิเวศน์วิทยาดั้งเดิมของแหล่งท่องเที่ยวที่มีอยู่เดิมไว้ให้มากที่สุด โดยอาจแบ่งพื้นที่ของแหล่งท่องเที่ยวเป็นโซน (Zone) แยกประเภทการใช้ประโยชน์ที่ดิน เพื่อความเป็นระเบียบในการดูแลรักษาและจัดระบบของสิ่งแวดล้อมนั้น ๆ หรือจะกำหนดบริเวณที่สามารถให้นักท่องเที่ยวเข้าไปเยี่ยมชมได้ บริเวณใดปิดไว้เพื่อทำการอนุรักษ์หรือเพื่อรักษาสมดุลของนิเวศน์วิทยาของแหล่งท่องเที่ยวนั้น เพื่อไว้ใช้ในระยะเวลา ในอนาคตต่อไปหรือเมื่อแหล่งท่องเที่ยวที่เปิดให้ชมบางบริเวณเสื่อมโทรมลงต้องปรับปรุง ก็สามารถมีธรรมชาติที่เหมือนเดิมให้นักท่องเที่ยวได้เยี่ยมชมได้ในแหล่งเที่ยวนั้น ในขณะเดียวกันแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวต่ำ ควรทำการอนุรักษ์ให้คงสภาพเดิมไว้ก่อน เพื่อความสมดุลของระบบนิเวศน์วิทยาของจังหวัดและเพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวในอนาคตของจังหวัด เมื่อแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูงได้รับการพัฒนาแล้ว

- ขอความร่วมมือจากกรมศิลปากร สยามสมาคม และสมาคมสถาปนิกสยาม ในการปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีความสำคัญทางประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม และศาสนา เช่น วัดสระบัว วัดพระพุทธไสยาสน์ วัดกุฎี (บางเค็ม) วัดใหญ่สุวรรณาราม เป็นต้น

- ปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยมุ่งที่การจำกัดพื้นที่เท่าที่จำเป็นเท่านั้น โดยเฉพาะชายฝั่งทะเล ซึ่งจะมีการขัดแย้งกับกิจกรรมประมง และยังช่วยลดการขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ที่ดินโดยไม่จำเป็นแล้ว ยังจะไม่ก่อให้เกิดผลกระทบทางสังคมและวัฒนธรรมเพิ่มขึ้นด้วย เช่น ชายหาดชะอำด้านทิศเหนือ แหลมหลวง และหาดเจ้าสำราญ

- ขอความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ให้มีมาตรการควบคุมการปล่อยน้ำเสียลงในแหล่งน้ำ โดยเฉพาะชายหาดชะอำ

- ส่งเสริมฟื้นฟูให้มีกิจกรรมและงานประเพณีต่าง ๆ เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีมากขึ้น โดยประสานงานกับคณะกรรมการสร้างเสริมเอกลักษณ์ไทย สำนักนายกรัฐมนตรี การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย การไฟฟ้าฝ่ายผลิต วิทยาลัยครูเพชรบุรี และที่สำคัญการมีส่วนร่วมของชาวเพชรบุรี ด้วย

- การปรับปรุงและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี จะต้องหารายได้จากการลงทุนในแหล่งท่องเที่ยว เพื่อนำมาปรับปรุง รักษา แหล่งท่องเที่ยวให้มีสภาพที่สมบูรณ์ต่อไป หรือนำไปปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ ของจังหวัดอีกต่อไป

- จังหวัดจะต้องเป็นแกนกลางในการพัฒนาการท่องเที่ยว โดยเป็นผู้กำหนดนโยบายให้หน่วยงานต่าง ๆ ปฏิบัติ และในขณะเดียวกันการกระจายความรับผิดชอบ และหน้าที่ไปให้หน่วยการปกครองท้องถิ่นที่มีแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ตนเป็นผู้รับผิดชอบ และกำหนดระเบียบควบคุมการพัฒนาให้อยู่ในความเหมาะสม อีกทั้งชักจูงและสนับสนุนให้เอกชนลงทุนในด้านการบริการการท่องเที่ยวต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร ที่พัก เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข. พัฒนาการบริการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะพัฒนาการบริการและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างมีมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ ให้เป็นที่พึงพอใจของนักท่องเที่ยว ทั้งในด้านการยกระดับมาตรฐาน กำลังคน การบริการ การบริหาร ตลอดจนสร้างความมั่นใจเกี่ยวกับความปลอดภัยในร่างกายและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวเป็นสำคัญ โดยมีเป้าหมายอยู่ที่นักท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ทั้งชาวไทยชาวต่างประเทศ มาเข้าเยือนกลับหรือมาพักผ่อนโดยการ

- ส่งเสริมการผลิตสินค้าของที่ระลึก ไว้จำหน่ายแก่นักท่องเที่ยว โดยเน้นสินค้าหัตถกรรม ที่เป็นเอกลักษณ์พื้นบ้าน และมีการพัฒนาการออกแบบอย่างเหมาะสม พร้อมทั้งสนับสนุนให้การผลิตเป็นลักษณะอุตสาหกรรมในครัวเรือน และเป็นอาชีพเสริมอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งเป็นอาชีพหลักต่าง ๆ เช่น ขนมหวาน้ำตาลโตนด เครื่องจักรสาน ผ้าทอมือ ซึ่งนับเป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ชาวท้องถิ่น

- ชักจูงและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว โดยอาจขอความร่วมมือจากหน่วยงานทั้งภาครัฐบาลและเอกชน ในส่วนกลาง เช่น ภาครัฐที่มอลงทุนกิจการดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในธุรกิจการท่องเที่ยวในกิจกรรมด้านต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาการท่องเที่ยว พร้อมทั้งเตรียมข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยวของจังหวัด โดยขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และสำนักงานสถิติแห่งชาติ ไว้บริการแก่นักลงทุน นักธุรกิจการท่องเที่ยว และผู้สนใจต่อไป

- เร่งรัดปรับปรุง และขยายโครงสร้างพื้นฐาน ที่จำเป็นเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวอย่างทั่วถึง และให้บริการแก่ประชาชนในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย นอกจากนี้ยังเป็นปัจจัยดึงดูดให้นักลงทุนเข้ามาลงทุนทางด้านธุรกิจการท่องเที่ยวในพื้นที่นั้น ๆ ด้วย เช่น การตัดถนนสายรอง การขยายถนน การเชื่อมแหล่งท่องเที่ยว การให้มีการปรับปรุงคุณภาพ สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ เป็นต้น

- เพิ่มหลักสูตรด้านการโรงแรม และการท่องเที่ยวในหลักสูตรของโรงเรียนพาณิชย์หรืออาชีวศึกษา ในจังหวัด เพื่อผลิตบุคลากรที่มีความสามารถให้แก่ท้องถิ่นในการดำเนินกิจการด้านการท่องเที่ยวอย่างเพียงพอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กำหนดมาตรฐานการประกอบกิจการที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ได้แก่ โรงแรม ร้านอาหาร ร้านค้าของที่ระลึก และการขนส่ง เป็นต้น และควบคุมให้กิจการดังกล่าวมีการบริการตามมาตรฐานที่กำหนด เพื่อเป็นการสร้างภาพพจน์ที่ดีประทับใจแก่นักท่องเที่ยว ซึ่งจะมีผลต่อการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวของจังหวัดให้กว้างขวางต่อไป

- ส่งเสริมให้มีการจัดตั้งชมรมหรือกลุ่มบุคคลในสาขาอาชีพต่าง ๆ เพื่อเป็นการสนับสนุนและเกื้อกูลต่อนักท่องเที่ยว พัฒนาบริการและดำเนินงานในกลุ่มของตน ช่วยกันแก้ไขปัญหาการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นด้วย เช่น ชมรมผู้ประกอบการค้าของที่ระลึก ชมรมผู้ประกอบการการท่องเที่ยว ชมรมผู้ประกอบการโรงแรม ชมรมผู้ประกอบการขนส่ง และชมรมส่งเสริมการท่องเที่ยวประจำจังหวัด เป็นต้น

ค. ส่งเสริมการท่องเที่ยว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงด้านการท่องเที่ยวภายในจังหวัดเพชรบุรี ภายในภาคตะวันตก ในระดับประเทศ และตลาดต่างประเทศ ซึ่งตลาดการท่องเที่ยวระดับต่าง ๆ เหล่านี้ เป็นเป้าหมายที่จะมีการส่งเสริมการท่องเที่ยวทั้งในด้านการเผยแพร่ โฆษณาการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี การศึกษาพัฒนาโครงข่ายแบบแผนการเดินทางท่องเที่ยวตลอดจนการศึกษาริวิจัย วิเคราะห์ เพื่อจัดทำแผนการท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี อย่างสมบูรณ์แบบ เป็นต้น โดยการ

- จัดเทศกาลประจำปีที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของจังหวัดในด้านประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี อาชีพ ผลผลิต โดยกำหนดระยะเวลาที่แน่นอน เพื่อสะดวกต่อธุรกิจนำเที่ยวในการจัดนำเที่ยว เป็นการประชาสัมพันธ์ดึงดูดให้นักท่องเที่ยวมายังจังหวัดเพชรบุรี

- จัดทำเอกสารแผ่นพับหรือคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยแผนที่รายละเอียดต่าง ๆ และรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว ที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยว แล้วเผยแพร่แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ

- ให้คณะกรรมการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัด ซึ่งประกอบด้วยข้าราชการในหน่วยงานต่าง ๆ ของจังหวัด พร้อมทั้งนักธุรกิจและบุคคลสำคัญของจังหวัด ทำหน้าที่เป็นแกนกลางในการดำเนินการส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดอย่างแท้จริงและ

ต่อเนื่อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยใช้สื่อมวลชนต่าง ๆ ทุกประเภท ทั้งระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ โดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยตรง เช่น การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์ องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย และสื่อมวลชนอื่น ๆ ในการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวของจังหวัดแก่นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ธุรกิจนำเที่ยว และผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยวต่าง ๆ

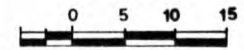
5.3.5 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบนิเวศน์สัญจร

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวให้ดำเนินไปตามนโยบาย วัตถุประสงค์ และบรรลุปเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้โดยอาศัยมาตรการต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาแล้วอย่างเหมาะสม จากการศึกษาได้กำหนดพื้นที่ในการพัฒนาออกเป็น 5 กลุ่ม ตามลักษณะการรวมตัวในพื้นที่ ความพร้อมในการรองรับนักท่องเที่ยว และสภาพปัจจัยทางนิเวศน์วิทยา แหล่งท่องเที่ยว 5 กลุ่มดังกล่าว ได้แก่

- กลุ่มเขาย้อย-บ้านแหลม
- กลุ่มในตัวเมืองเพชรบุรี
- กลุ่มริมฝั่งทะเลอ่าวไทย
- กลุ่มในเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน
- กลุ่มนอกเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่าการพัฒนาไม่สามารถทำได้ในขณะเดียวกันทั้งหมดทุกพื้นที่ เนื่องจากมีข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ กำลังคน และระยะเวลา ถ้าทำการพัฒนาทุกพื้นที่พร้อมกันจะเกิดผลเสียมากกว่าผลดี ผลดีคือ ทำให้เกิดผลทางจิตวิทยาแก่ประชาชนในท้องถิ่นที่พัฒนา แต่ผลเสียที่เกิดขึ้นคือ ทำให้การพัฒนาเกิดความล่าช้า เป็นไปอย่างไม่เต็มที่ เนื่องจากต้องมีการเฉลี่ยงบประมาณและกำลังคนที่มีอยู่อย่างจำกัดไปพัฒนาพื้นที่ต่าง ๆ ให้ทั่วถึง นอกจากนี้ยังทำให้ได้รับผลตอบแทนหรือผลประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นหลังจากที่พื้นที่นั้นได้รับการพัฒนาช้าลง เนื่องจากต้องใช้ระยะเวลาในการพัฒนานั้นจะแล้วเสร็จ และเป็นที่ดึงดูดใจให้นักท่องเที่ยวมาเที่ยวได้ สำหรับการพัฒนาที่คำนึงถึงข้อจำกัดทางด้านงบประมาณ กำลังคน และระยะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

จ. เพชรบุรี

พม่า

อำเภอไทย

แผนที่ 5.1

วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

ช่วงระยะเวลาของการพัฒนา
แหล่งท่องเที่ยวแต่ละกลุ่ม

สัญลักษณ์

5 ปี

10 ปี

15-20 ปี

เวลาที่จะเสนอต่อไปในรายละเอียดนั้นจะต้องมีการคัดเลือกแหล่งทรัพยากรท่องเที่ยวที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง หรือต่ำมาพัฒนา ในระยะเวลา ก่อน หลังตามลำดับความสำคัญ การพัฒนาโดยวิธีนี้ในระยะแรกนั้นทำให้แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งไม่ได้รับการพัฒนาแต่อย่างใด แต่กลับไปพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มที่มีความสำคัญอย่างเต็มที่ เมื่อกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ได้รับการพัฒนาอย่างสมบูรณ์แล้วจะทำให้แหล่งท่องเที่ยวเหล่านั้นมีความสำคัญ หรือมีลักษณะเด่นพิเศษที่แสดงให้เห็นอย่างเด่นชัด เป็นที่ดึงดูดความสนใจ ให้นักท่องเที่ยวเดินทางมายังจังหวัดเพชรบุรีได้เป็นอย่างดี ในขณะที่เดียวกันการพัฒนาที่ผ่านมา ก็จะเป็นตัวอย่างหรือพื้นฐานในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มอื่นอีกต่อไปและ เงินรายได้ที่ได้จากการท่องเที่ยวในพื้นที่ที่ได้รับการพัฒนาแล้วนอกจากจะนำมาบำรุงรักษาสภาพของแหล่งท่องเที่ยววัน ๆ ให้คงเดิมไม่เสื่อมโทรมแล้ว รายได้ส่วนหนึ่งยังสามารถนำมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่จะต้องพัฒนาในระยะต่อไปได้อีกด้วย ในการศึกษาข้อ เสนอแนะการพัฒนาตามลำดับความสำคัญของกลุ่มแหล่งท่องเที่ยว โดยแบ่งระยะเวลาการพัฒนาออกเป็น 3 ระยะคือ

ระยะแรกอยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนา 5 ปี

ระยะที่สองอยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนา 10 ปี

ระยะที่สามอยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนา 15-20 ปี

จากผลของการศึกษาที่ได้แบ่งกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวออกเป็น 5 กลุ่มนั้น จะเห็นว่ากลุ่มแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มที่สอง (กลุ่มในตัวเมืองเพชรบุรี) มีศักยภาพและความสำคัญในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร ในเกณฑ์สูง เป็นส่วนใหญ่ การพัฒนาการท่องเที่ยวในกลุ่มนี้จึงกำหนดให้อยู่ในระยะแรกของการพัฒนา ซึ่งอยู่ในช่วง 5 ปี กลุ่มที่สาม (กลุ่มชายฝั่งทะเลอ่าวไทย) จะเห็นว่าแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นที่รู้จักและนิยมในหมู่นักท่องเที่ยวเป็นอย่างมาก เช่น ชายหาดชะอำ เป็นต้น แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้กำหนดให้มีการพัฒนาอยู่ในระยะที่ 2 คือช่วงระยะเวลา 10 ปี ในกลุ่มที่หนึ่ง (กลุ่มเขาย้อย-บ้านแหลม) มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง เป็นส่วนใหญ่ จึงกำหนดให้มีการพัฒนาอยู่ในช่วงระยะที่ 2 คือในช่วงเวลา 10 ปี เช่นเดียวกับกลุ่มที่สาม สำหรับกลุ่มที่สี่และกลุ่มที่ห้า นั้น ศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ จึงกำหนดให้การพัฒนาอยู่ในระยะที่ 3 คืออยู่ในช่วงเวลาของการพัฒนา 15-20 ปี เมื่อการพัฒนาเป็นไปตามระยะเวลาดังกล่าว ท้ายที่สุดจังหวัดเพชรบุรีจะมีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและดึงดูดให้นักท่องเที่ยวอยู่ทั่วทั้งจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละกลุ่มในจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่

กลุ่มที่ 1 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวเขาย้อย-บ้านแหลม

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้มีแหล่งท่องเที่ยว 5 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 4 แห่ง และเป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทวัฒนธรรมประเพณี หัตถกรรม 1 แห่ง มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจร อยู่ในเกณฑ์สูง 2 แห่ง คือ วัดเขาตะเครา และหมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง 1 แห่ง คือ วัดถ้ำเขาย้อย อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 1 แห่ง คือ วัดกุฎี (บางเค็ม) และอยู่ในเกณฑ์ต่ำ 1 แห่ง คือ ถ้ำเขาอีโก้ แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ ได้แก่

ก. กำหนดให้วัดเขาตะเคราเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลักของกลุ่ม วัดถ้ำเขาย้อยเป็นแหล่งท่องเที่ยวรอง และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

ข. ให้ความสนใจแก่บุคคลทั่วไปทั้งคนในท้องถิ่น พ่อค้า หรือนักท่องเที่ยวให้ตระหนักและร่วมมือในการรักษาสภาพความเป็นธรรมชาติ และความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว

ค. ในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ได้แก่ เส้นทางคมนาคม จากถนนเพชรเกษมแยกสู่แหล่งท่องเที่ยววัดกุฎี (บางเค็ม) ถ้ำเขาอีโก้ ควรมีการปรับปรุงเพื่อให้อยู่ในระดับการใช้งานได้ดี และควรให้ความสนใจในด้านแหล่งน้ำบนดิน เพื่อเป็นการพัฒนาระบบน้ำประปาอย่างเพียงพอ

ง. การจับจองการใช้ประโยชน์ที่ดินของกลุ่มบุคคลบางกลุ่มในแหล่งท่องเที่ยวบางแห่ง ทำให้การเข้าไปใช้บริการของนักท่องเที่ยวที่เข้าไปยังแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ ไม่ได้ได้รับความสะดวกในการเข้าชม หรือไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าชม โดยถือสิทธิ์การใช้ประโยชน์ที่ดินนั้นเฉพาะกลุ่มของตน ซึ่งนับว่า ไม่ให้ความร่วมมือในการพัฒนาการท่องเที่ยว หรือส่งเสริมการท่องเที่ยวในจังหวัดของตน เช่น ถ้ำเขาอีโก้ เป็นต้น ทางจังหวัดหรือหน่วยราชการที่รับผิดชอบการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณดังกล่าว ควรเข้าไปดูแลและวางมาตรการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

ดังกล่าว เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวของจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จ. แหล่งท่องเที่ยวประเภทวัด ในกลุ่มนี้มีแห่งเดียวคือ วัดกุฎี (บางเค็ม) เป็นวัดที่นับว่ามีคุณค่าทางสถาปัตยกรรมพื้นบ้านชาวเมืองเพชรเป็นอย่างมาก ปัจจุบันมีสภาพที่ทรุดโทรมมาก ถ้าไม่ได้รับการดูแล ซ่อมแซม จะทำให้สูญเสียทรัพยากรการท่องเที่ยวทางด้านศิลปกรรมที่มีคุณค่าได้ การซ่อมแซมควรทำโดยผู้ที่มีความรู้ทางการอนุรักษ์ศิลปสถาปัตยกรรมและสิ่งแวดล้อมเท่านั้น นอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงฝีมือช่างเป็นอย่างดี และต้องขออนุญาตของคำปรึกษาจากกรมศิลปากรก่อน เนื่องจากเป็นโบราณสถานที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว

ฉ. ในธุรกิจบริการและการผลิตต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรพยายามให้มีการใช้แรงงานในท้องถิ่นให้มากที่สุด เพื่อเป็นการสร้างงานให้กับชาวท้องถิ่น เป็นการกระจายรายได้และลดปัญหาการว่างงาน

ช. ดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยใช้สื่อมวลชนทุกประเภท ให้นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนผู้ประกอบการท่องเที่ยว

ซ. จัดทำเอกสารแผ่นพับ หรือคู่มือการท่องเที่ยวของจังหวัด เพื่อเป็นการเผยแพร่และให้รายละเอียดต่าง ๆ เกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยวและวัฒนธรรมประเพณีต่าง ๆ เพื่อให้ความรู้และเป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจ ตลอดจนจัดรายการนำเที่ยวพิเศษขึ้นในช่วงที่มีเทศกาล

ฅ. รณรงค์ ให้มีการอนุรักษ์อาคารบ้านเรือนแบบลาวโซ่ง หรือไทยทรงดำ และอาคารที่จะก่อสร้างใหม่ก็ควรให้สอดคล้องกลมกลืนกับสถาปัตยกรรมแบบไทยทรงดำ

ฉ. ส่งเสริมฟื้นฟู ให้มีกิจกรรมและงานประเพณีต่าง ๆ ที่แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของลาวโซ่ง ในช่วงที่มีกิจกรรมนั้น ควรชักจูงให้ชาวท้องถิ่นแต่งกายแบบดั้งเดิมของตน และถ้าเป็นไปได้ควรให้มีการแต่งเป็นประจำ เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวเป็นพิเศษ

ค. ส่งเสริมการผลิตสินค้าที่ระลึกจากฝีมือ และใช้ศิลปแบบดั้งเดิมของลาวโซ่ง เช่น การทอผ้า การแกะสลัก จักสาน เป็นต้น ควรให้มีคุณภาพทั้งการออกแบบ ขนาด และการใช้ประโยชน์สนองความต้องการของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการอนุรักษ์งานฝีมือ และเพิ่มพูนรายได้แก่ประชาชนในท้องถิ่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กลุ่มที่ 2 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยว 13 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภท วัฒนธรรม ประเพณี หัตถกรรม 1 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 12 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่ (8 แห่ง) มีศักยภาพในภาพพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรอยู่ในเกณฑ์สูง ได้แก่ พระนครคีรี วัดมหาสมณาราม วัดสระบัว วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดกำแพงแลง วัดเพชรพลี และวัดเกาะแก้วสุทธาราม แหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนา อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูงมี 1 แห่ง คือ ร้านค้าเชิงเขาวัง และมีศักยภาพในการพัฒนา อยู่ในเกณฑ์ปานกลางมี 3 แห่ง คือ วัดเขابันไดอิฐ วัดพระพุทโธไสยาสน์ และพระราชวังรามราชนิเวศน์ แนวทางการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ ได้แก่

ก. กำหนดให้พระนครคีรีและร้านค้าเชิงเขาวังเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดมหาธาตุวรวิหาร วัดเพชรพลี เป็นแหล่งท่องเที่ยวรอง และแหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

ข. ควรให้มีการพัฒนาสภาพทางกายภาพของแหล่งท่องเที่ยวหลัก ให้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ในการอนุรักษ์โบราณสถาน และสภาพแวดล้อมของชุมชน โดยพยายามลดความขัดแย้งการใช้ประโยชน์ที่ดินระหว่างแหล่งท่องเที่ยวร้านค้าเชิงเขาวัง และพระนครคีรี (เขาวัง)

ค. ควรจัดหาสถานที่ตั้งกลุ่มร้านค้าเชิงเขาวังใหม่ เพื่อรองรับนักท่องเที่ยวที่มีจำนวนมากขึ้น เพื่อแก้ไขปัญหาการจราจรติดขัด โดยเฉพาะในช่วงฤดูกาลท่องเที่ยว หรือวันหยุด พร้อมทั้งจัดเตรียมที่จอดรถ และสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น ห้องน้ำ ภายในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวให้เพียงพอ

ง. ส่งเสริมการผลิตสินค้าของที่ระลึกโดยมีการออกแบบให้ใช้วัสดุรูปแบบที่เหมาะสม มีคุณภาพดี และมีการนำวัตถุดิบที่ผลิตได้ในท้องถิ่นมาใช้ให้มากที่สุด ซึ่งนอกจากจะทำรายได้ที่เพิ่มขึ้นให้แก่ท้องถิ่นแล้ว ยังเป็นการกระจายรายได้และลดปัญหาการว่างงานอีกด้วย

จ. ทำความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไป ทั้งคนในท้องถิ่น พ่อค้า นักท่องเที่ยวให้ตระหนักและร่วมมือในการรักษาทรัพยากรท่องเที่ยว ทั้งทางด้านธรรมชาติ ศิลปกรรม และความสะดวกสบายของแหล่งท่องเที่ยว

ฉ. ร่วมมือกับกรมศิลปากร สยามสมาคม และสมาคมสถาปนิกสยาม ในการปรับปรุงซ่อมแซม วัด อนุสรณ์สถาน และโบราณสถานต่าง ๆ

ช. ควรปรับปรุงสถานีเดินรถ บขส. ของจังหวัดเพชรบุรีให้ได้มาตรฐานและมีบริการให้บริการที่เพียงพอโดยเฉพาะช่วงวันหยุดเทศกาลต่าง ๆ ใ้บริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางโดยรถประจำทาง

ซ. แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ส่วนใหญ่เป็นประเภทศาสนาสถาน ควรให้มีการวางแผนบริการใช้ประโยชน์ที่ดินอย่างมีระเบียบ เช่น แยกเขตพุทธาวาส สังฆาวาส และส่วนบริการต่าง ๆ สำหรับแหล่งท่องเที่ยวบางแห่งที่ทรุดโทรม ควรได้รับการบูรณะซ่อมแซมอาคารสิ่งก่อสร้างทางศาสนาต่าง ๆ ควรศึกษาถึงรูปแบบศิลปะเดิมให้เข้าใจและพยายามรักษารูปแบบนั้นไว้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และการซ่อมแซมควรทำโดยผู้ที่มีความรู้ฝีมือในด้านนั้น ๆ โดยตรงสำหรับแหล่งท่องเที่ยวที่ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว จะต้องขออนุญาตจากกรมศิลปากรก่อนที่จะมีการปรับปรุง

ด. ในธุรกิจต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยว ทั้งทางด้านบริการและการผลิต ควรพยายามให้มีการใช้แรงงานและผลิตผลในท้องถิ่นให้มากที่สุด เพื่อเป็นการสร้างงานและกระจายรายได้ให้แก่ชาวท้องถิ่นโดยทั่วถึง

ด. ส่งเสริมงานเทศกาลประเพณีที่สำคัญของท้องถิ่น เพื่อเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้มากขึ้น เช่น งานสงกรานต์ โดยฟื้นฟูประเพณีดั้งเดิมที่หาดูได้ยากของชาวท้องถิ่นที่สืบเชื้อสายมาจากบรรพบุรุษที่แตกต่างกัน ทั้งชาวพื้นเมืองและชนกลุ่มน้อย เช่น มอญ ลาว ไช่กระเหรี่ยง โดยขอความร่วมมือกับกลุ่มชนในท้องถิ่นอำเภอต่าง ๆ ให้การจัดงาน

ด. จัดให้มีการฝึกอบรมบุคลากรด้านการโรงแรมและธุรกิจการท่องเที่ยว เพื่อให้มีการบริการที่ได้มาตรฐาน ให้มีการจัดสอนหรือมีหลักสูตรการบริการการท่องเที่ยวในโรง-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โรงเรียนอาชีวศึกษา หรือวิทยาลัยครูเพชรบุรี เพื่อให้ได้บุคคลากรที่มีความสามารถในการจัดการบริการทางการท่องเที่ยว

ฎ. ดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว โดยใช้สื่อมวลชนทุกประเภทให้นักท่องเที่ยวชาวไทยและชาวต่างประเทศและผู้ประกอบกิจการท่องเที่ยว

ฉ. จัดทำเอกสารแผ่นพับหรือคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวเผยแพร่ให้รายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยว เพื่อเป็นประโยชน์และเพิ่มพูนความรู้ ให้แก่นักท่องเที่ยวสำหรับงานประเพณีหรืองานแสดงแสง เสียงควรกำหนดช่วง วันที่แน่นอนของทุก ๆ ปี ให้นักท่องเที่ยวได้ทราบเพื่อประโยชน์ในการประชาสัมพันธ์ การเผยแพร่เอกสารแผ่นพับให้มีแจกในจุดที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก

ช. จัดทำแผ่นป้ายบอกถึงรายละเอียดและความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

ฌ. แหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ในความดูแลของทางราชการ ไม่ควรงดการเข้าชมในวันหยุดราชการ โดยเฉพาะพิพิธภัณฑ์บนพระนครคีรี เพื่อให้นักท่องเที่ยวที่มีมากกว่าวันธรรมดาได้เข้าชม หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรวางมาตรการในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้สัมพันธ์กับเวลาการมาใช้บริการส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยว เพื่อเป็นการส่งเสริมอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวเป็นสิ่งดึงดูดใจนักท่องเที่ยวให้แวะชม และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่แหล่งท่องเที่ยววันมากขึ้น

กลุ่มที่ 3 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทย

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวริมฝั่งทะเลอ่าวไทยมีแหล่งท่องเที่ยว 9 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุด คือ 6 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม ศาสนา 2 แห่ง และประเพณี วัฒนธรรม หัตถกรรม 1 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพในการพัฒนาเชิงระบบนิเวศน์สัญจรอยู่ในเกณฑ์สูง 2 แห่ง คือ หาดเจ้าสำราญ และพระราชานิเวศน์มฤคทายวัน อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง 4 แห่ง คือ หาดปึกเตียน หาดชะอำ หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง และวัดชะอำคีรี อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 1 แห่ง คือ หาดทริสุข และอยู่ในเกณฑ์ต่ำ 1 แห่ง คือ เขาเจ้าลาย แนวทางการพัฒนาเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของแหล่งท่องเที่ยวกลุ่มนี้ได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. กำหนดให้หาดชะอำเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

ข. ควรปรับปรุงและขยายโรงแรมที่พักสำหรับนักท่องเที่ยวที่มีรายได้ปานกลาง เพื่อรองรับความต้องการทางตลาดการท่องเที่ยวของพื้นที่ รวมทั้งให้มีการลงทุนในกิจกรรมเสริม เช่น ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สถานบันเทิง เพื่อดึงดูดให้นักท่องเที่ยว พักในแหล่งท่องเที่ยว เนื่องจากมีการมีกิจกรรมในเวลากลางคืนจะเป็นสิ่งที่ทำรายได้ให้กับแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น แต่ทั้งนี้ต้องอยู่ในขนตาและลักษณะที่ไม่ขัดและทำลายสภาพความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว และสภาพนิเวศวิทยาโดยรวม

ค. บรรจุหลักสูตรด้านการโรงแรมในโรงเรียนอาชีวศึกษา วิทยาลัยครูเพชรบุรี เพื่อผลิตบุคคลากรที่มีความสามารถในการให้บริการการท่องเที่ยว โดยอาจขอความร่วมมือจากการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในการร่างหลักสูตรการสอนก็ได้

ง. การอนุรักษ์สภาพความสวยงาม นิเวศวิทยาหรือความเป็นธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติชายหาดทะเล โดยมีการจัดทำและประกาศใช้แผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน หรือผังเมืองรวมในเขตเทศบาล เพื่อควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณดังกล่าว

จ. การคมนาคมควรให้มีรถประจำทางบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาโดยรถประจำทางจากแหล่งท่องเที่ยวหลักไปยังแหล่งท่องเที่ยวเสริมภายในกลุ่ม

ฉ. ให้ความดูแลเอาใจใส่ในด้านความปลอดภัยทั้งร่างกายและทรัพย์สินของนักท่องเที่ยวทุกระยะในแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะหาดชะอำในเวลากลางคืน

ช. พัฒนาสภาพชายหาดชะอำทางด้านสภาพแวดล้อมบริเวณชายหาดที่เกี่ยวกับการควบคุมหาบแร่แฝงลอยไม่ให้กระจกระบาย ทำความสกปรกให้แก่ชายหาด และรบกวนนักท่องเที่ยวที่มีพักผ่อน โดยเฉพาะในช่วงวันหยุด และฤดูกาลท่องเที่ยว

ซ. ร่วมมือกับสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ในการกำหนดมาตรการควบคุมการปล่อยน้ำทิ้งจากโรงงาน ที่อยู่อาศัย ลงสู่แหล่งน้ำ และแก้ไขปัญหาการพังทลาย

ของชายหาดชะอำโดยไม่ทำให้สภาพแวดล้อมเดิมเสียไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ฉ. ส่งเสริมการผลิตสินค้าเพื่อเป็นของฝากแก่นักท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยว กลุ่มนี้มีพืชผลและผลิตภัณฑ์ที่ตกกรรมจาก เกษตรกรในหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง โดยให้มีการออกแบบวัสดุ และรูปแบบให้เหมาะสมกับประโยชน์ที่ใช้สอย มีคุณภาพดี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้ใช้จ่ายเงินมากขึ้น เป็นการเพิ่มและกระจายรายได้สู่ท้องถิ่น

ญ. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มแหล่งท่องเที่ยวนี้ ควรให้ความสนใจทางด้านแหล่งน้ำบนดิน และได้ดินเพื่อให้มีการพัฒนาในระบบน้ำประปาอย่างเพียงพอ สภาพการเข้าถึงควรมีการขยายผิวการจราจรบนถนนเพชรเกษมเช่นเดียวกับถนนบางนา-ตราด เพื่อความสะดวกรวดเร็ว ปลอดภัยในการเดินทางของนักท่องเที่ยวที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา ป้ายชี้ทางเข้าแหล่งท่องเที่ยวเขาเจ้าลายยังไม่ชัดเจนและเด่นชัด

ฎ. ในธุรกิจการบริการต่าง ๆ ตลอดจนการผลิตอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ควรให้มีการใช้แรงงานในท้องถิ่นให้มากที่สุดเพื่อสร้างงานให้แก่คนท้องถิ่นเพื่อเป็นการกระจายรายได้ และลดปัญหาการว่างงาน

ฏ. ดำเนินการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวโดยใช้สื่อมวลชนทุกประเภทให้แก่ นักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศ ตลอดจนผู้ประกอบการธุรกิจการท่องเที่ยว

ฐ. จัดทำเอกสารแผ่นพับหรือคู่มือการเดินทางท่องเที่ยวให้รายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นความรู้และสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่นักท่องเที่ยวและผู้สนใจทั่วไป ควรให้มีการแจกเอกสารแผ่นพับในแหล่งท่องเที่ยวหลัก

กลุ่มที่ 4 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยวในเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน

แหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มในเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจานนี้มีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด แหล่งท่องเที่ยวส่วนใหญ่ 3 แห่ง มีศักยภาพในการพัฒนาเชิงระบบนิเวศน์สีเขียวอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง ได้แก่ เขื่อนเพชรบุรี เขื่อนแก่งกระจาน และที่ทำกรอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน สำหรับบ่อที่ 1 แผ่นนั้นคือ ถ้ำน้ำเตาหม้อ ซึ่งมีศักยภาพในการพัฒนา อยู่ในเกณฑ์ต่ำ แนวทางการพัฒนาเชิงระบบนิเวศน์สีเขียวของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ก. กำหนดให้เชื่อมแก่งกระจานเป็นแหล่งท่องเที่ยวหลัก อุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจานเป็นแหล่งท่องเที่ยวรอง แหล่งท่องเที่ยวอื่น ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวเสริม

ข. อุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจานนอกจากมีความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยวที่ไม่สูงนัก จึงควรจำกัดจำนวนนักท่องเที่ยวที่มาพักในเขตอุทยานด้วย จำนวนบ้านพักและสถานที่กางเต็นท์

ค. ควรให้มีการบริการรถรับส่งนักท่องเที่ยวที่ไม่มีรถยนต์ส่วนตัว ในเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาโดยรถประจำทาง ซึ่งปัจจุบันให้บริการถึงทางเข้าเขตอุทยานฯ เท่านั้น สำหรับถ้าเขาเตาหม้อยังไม่มีรถประจำทางบริการเพื่อป้องกันการบุกรุกหรือการทำลายสภาพนิเวศวิทยาของแหล่งท่องเที่ยววันั้น ควรกำหนดเส้นทางและบริเวณที่ตั้งของสิ่งอำนวยความสะดวกและแหล่งเข้าชมให้ชัดเจนจะได้เป็นการสะดวกในการดูแลรักษาสภาพธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยว

ง. ปรับปรุงและขยายโครงสร้างพื้นฐานเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยวและประชาชนชาวท้องถิ่นนั้น ๆ ควรกำหนดจุดชมวิวในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ เพื่อเป็นการแนะนำและอำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว

จ. ทำความเข้าใจแก่บุคคลทั่วไปทั้งคนในท้องถิ่น นักท่องเที่ยวให้ตระหนักและร่วมมือในการรักษาสภาพความเป็นธรรมชาติและความสะดวกของแหล่งท่องเที่ยว

ฉ. ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวโดยสื่อมวลชนทุกแขนง ผู้นำท่องเที่ยวทั้งชาวไทย ชาวต่างประเทศและผู้ประกอบการ

ช. จัดทำเอกสารแผ่นพับ เผยแพร่แหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวแก่นักท่องเที่ยว และผู้สนใจ

กลุ่มที่ 5 กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว นอกเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน

กลุ่มแหล่งท่องเที่ยว นอกเขตอุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน มีแหล่งท่องเที่ยว 4 แห่ง เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติทั้งหมด และมีศักยภาพในการพัฒนาเชิงระบบนิเวศน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สัญจรอยู่ในเขตต่ำทั้งหมด แนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของแหล่งท่องเที่ยวในกลุ่มนี้มีดังนี้

ก. เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวทั้งหมดในกลุ่มนี้เป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติบริสุทธิ์ ควรเน้นรูปแบบที่เรียบง่าย และความเป็นธรรมชาติให้มากที่สุด เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวกลุ่มที่ต้องการสัมผัสความเป็นธรรมชาติที่สมบูรณ์ และเป็นการประหยัดเงินค่าลงทุนในด้านโครงสร้างพื้นฐานต่าง ๆ ด้วย

ข. โครงสร้างพื้นฐานที่ควรมีบริการบ้างเพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักท่องเที่ยว ได้แก่ การเข้าถึง ความปลอดภัย ป้ายบอกทาง ห้องน้ำ ลักษณะรูปแบบของการให้บริการควรสอดคล้องและใช้วัสดุที่กลมกลืนกับธรรมชาติมากที่สุด โดยมีเป้าหมายอยู่ที่การอนุรักษ์สภาพทางนิเวศน์วิทยาให้มีการเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด และมีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด เพื่อเตรียมไว้สำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไปในอนาคตระยะยาว อาจทำได้โดยการกำหนดเขตการใช้ที่ดินหรือเขตที่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวสามารถเข้าไปเที่ยวชมได้ และเขตที่ไม่อนุญาตให้นักท่องเที่ยวเข้าเที่ยวชมเพื่อจะได้เป็นที่ยู่อาศัยของสัตว์ป่าที่มีอยู่ในระบบนิเวศน์วิทยาของแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ จะได้มีความปลอดภัย

5.4 ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

ในการศึกษานี้แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีโดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจรนั้น ได้คำนึงถึงการอนุรักษ์ทรัพยากรการท่องเที่ยวควบคู่ไปกับการพัฒนาเสมอ ทั้งนี้เพื่อดำรงไว้ซึ่งลักษณะเด่น และสภาพนิเวศน์วิทยาที่เป็นที่น่านสนใจของนักท่องเที่ยวที่มีในแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ ให้มีต่อไปในระยะเวลายาวนาน การอนุรักษ์ในที่นี้หมายถึงการควบคุมดูแลรักษาแหล่งท่องเที่ยวและการใช้ประโยชน์ที่ดินของแหล่งท่องเที่ยววนั้น ๆ แต่เนื่องจากแหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีความแตกต่างกันในหลาย ๆ ด้าน เช่น ลักษณะ ที่ตั้ง สภาพแวดล้อมต่าง ๆ และอื่น ๆ จึงทำให้แนวทางการพัฒนาที่ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์นั้นมีความแตกต่างกันไปในแต่ละประเภทของแหล่งท่องเที่ยว ถึงอย่างไรก็ตามการปฏิบัติตามแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวดังกล่าว ควรระมัดระวังเพื่อไม่ให้เกิดผลกระทบในแง่ลบ ซึ่งจะส่งผลไปถึงอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวโดยทั่วไปของพื้นที่ได้ ในทางตรงข้ามถ้าเกิดผลกระทบในแง่บวกขึ้น ก็จะทำให้เป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประโยชน์ต่อกิจกรรมการท่องเที่ยวและประชาชน ในท้องถิ่นต่อไป สำหรับผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นเมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีแล้วนั้น สามารถเกิดขึ้นทั้งทางบวกและทางลบ ดังนี้

5.4.1 ผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินภายหลังที่กิจกรรมการท่องเที่ยวเข้าไปมีบทบาทในพื้นที่บางแห่ง เช่น แหลมหลวง อ.บ้านแหลม ทาดปึกเตียน อ.ท่ายาง ฯ ทำให้มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบใหม่ขึ้นอย่างรวดเร็ว ในขณะที่ความเจริญทางด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะการเข้าถึงที่สะดวกสบายที่กำลังดำเนินการอยู่ในขณะนี้ นั้น ปัญหาความต้องการทรัพยากรที่ดินในแหล่งท่องเที่ยวย่อมตามมา ที่ดินในบริเวณพื้นที่ดังกล่าว ถูกเปลี่ยนแปลงจากไร่นา มาเพื่อใช้ในกิจกรรมต่าง ๆ ทางการท่องเที่ยว เช่น โรงแรม บังกาโล อาคารพาณิชย์ แหล่งท่องเที่ยว บ้านจัดสรรชายทะเล ตลอดจนโครงสร้างพื้นฐาน ประเภทอื่น ๆ

5.4.2 ผลกระทบต่อการขยายตัวของชุมชน : ในตัวเมืองเพชรบุรีและเทศบาลตำบลชะอำ การท่องเที่ยวอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดการขยายตัวของชุมชน เนื่องจากความเจริญของธุรกิจการท่องเที่ยวทำให้เกิดการจ้างงานมากขึ้นโดยจะกล่าวในข้อต่อไป ทำให้เกิดการอพยพแรงงานเข้าสู่ตัวเมือง เพื่อชาวชนบทเหล่านั้นจะได้มีฐานะความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นทั้งในด้านการสาธารณสุขโภชนาการและรายได้ส่วนบุคคล แต่ในขณะเดียวกันการขยายตัวของเมืองปราศจากการวางแผนและขยายตัวอย่างไม่มียุทธศาสตร์ จึงอาจก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ได้ เช่น มลภาวะของสิ่งแวดล้อม การใช้ที่ดินผิดประเภท ชุมชนแออัด ตลอดจนราคาที่ดินในเมืองสูงขึ้น เป็นต้น

5.4.3 ผลกระทบต่อราคาที่ดินต้นทุนการผลิตและกรรมสิทธิ์ในที่ดิน : เมื่อมีการพัฒนาการท่องเที่ยวจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อการเกษตรไปสู่การใช้ที่ดินเพื่อการบริการทางการท่องเที่ยวในด้านต่าง ๆ นั้น ผลที่ตามมาคือ ทำให้ที่ดินราคาสูงขึ้น เจ้าของที่ดินหรือเกษตรกรหาประโยชน์จากที่ดิน พร้อมทั้งนำไปสู่การกว้านซื้อเพื่อเก็งกำไร ซึ่งสามารถส่งผลกระทบต่อต้นทุนการผลิตทั้งทางด้านเกษตรกรรม พาณิชยกรรม และอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวในอนาคตได้ ตลอดจนนำไปสู่การสูญเสียกรรมสิทธิ์ที่ดินและการย้ายถิ่นในที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.4.3 ผลกระทบต่อสภาพสิ่งแวดล้อม : แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น บ่า เขา น้ำตก ชายหาดทะเลต่าง ๆ อ่างเก็บน้ำ เป็นต้น ถึงแม้ว่าแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้จะมีความสามารถในการรองรับสภาพทางสังคมได้ค่อนข้างสูง แต่การสร้างโรงแรม-ที่พัก ร้านอาหาร ร้านอาหาร สถานบริการสนทนาการต่าง ๆ ที่มากเกินไปหรือใช้วัสดุอุปกรณ์ที่การออกแบบขัดแย้งกับสภาพความเป็นธรรมชาติมากก็จะทำให้สภาพของสิ่งแวดล้อมบริเวณดังกล่าวเป็นพิษขึ้นได้ หรือเกิดสภาพที่เรียกมลภาวะทางสายตา หรือคุณค่าทางธรรมชาติจะต้องเสียไปเมื่อมีการพัฒนาที่ไม่ถูกต้อง

5.4.5 ผลกระทบต่อการสร้างงาน : การพัฒนาการท่องเที่ยวช่วยสร้างงานสร้างอาชีพใหม่ ๆ ให้เกิดขึ้นและมีอัตราการจ้างงานที่กว้างขวาง ช่วยลดปัญหาการใช้แรงงานที่ไม่เต็มที่ในภาคการเกษตร ทำให้เพิ่มพูนรายได้และลดภาวะวิกฤตการณ์ของการว่างงานแก่ผู้สำเร็จการศึกษาในระดับต่าง ๆ มาก โดยการว่าจ้างงานในสาขาต่าง ๆ เพิ่มขึ้น เช่น อาชีพด้านยานพาหนะขนส่งส่งนักท่องเที่ยวทั้งทางบกและทางน้ำ อาชีพจัดทำและขายของที่ระลึก อาชีพดำเนินการกิจกรรมโรงแรม อาชีพเป็นพนักงานโรงแรม อาชีพภัตตาคารและร้านอาหาร อาชีพผลิตและขายวัตถุดิบเช่นผลไม้ เนื้อสัตว์ พืชผล อาชีพบาร์และไนท์คลับ อาชีพเล่นดนตรี อาชีพนักร้อง ตามสถานบันเทิง อาชีพให้เช่ารถจักรยาน จักรยานยนต์ อาชีพทำผม ตัดผม ทำเล็บ อาชีพขายอาหารสำเร็จรูปและอื่น ๆ อีกมากมาย

5.4.6 ผลกระทบต่อการกระจายรายได้ : การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี เมื่อนักท่องเที่ยวเข้ามาเที่ยวมากก็จะเป็นการกระจายรายได้สู่ชนบทได้เช่นกัน กล่าวคือ

ก. นักท่องเที่ยวที่ไม่ได้ไปสู่นบพก็จะซื้อของสินค้าที่ระลึกในตัวเมืองหรือในแหล่งท่องเที่ยว เงินที่นักท่องเที่ยวใช้จ่ายซื้อสินค้าเหล่านี้ ก็จะมีผู้ผลิตที่อยู่ในชนบท

ข. นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้าสู่ชนบท เช่น หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง จะนำเงินใช้จ่ายมากขึ้นเป็นค่าอาหาร ของที่ระลึก พืชผลเกษตรกรรม และอื่น ๆ ผู้ขายในท้องถิ่นก็สามารถขายสินค้าเหล่านั้นได้ในราคาขายปลีก ซึ่งสูงกว่าราคาขายส่งที่มีผู้มารับซื้อหรือต้องนำไปขายเองในตัวเมือง

ค. ร้านค้าผลิตผลอาหารทะเล เช่น กะปิ ปลาหมึก ปลาเค็ม ฯลฯ สามารถจำหน่ายสินค้าในวันเสาร์-อาทิตย์ ที่นักท่องเที่ยวผ่านได้ เงินที่ขายได้ก็จะกระจายไปสู่ผู้ประกอบการอาชีพประมงโดยทั่วถึง

ง. แม้อำเภอแม่แจ่มจะแยกตัวออกมาเป็นอำเภอแล้วก็ตาม แต่ชาวบ้านก็ยังขายของกับนักท่องเที่ยวที่มาจากนักท่องเที่ยวที่ขับรถมาเที่ยวได้ และช่วยเพิ่มพูนรายได้แก่ครอบครัว

จ. ผู้ซื้อรถจักรยาน 3 ล้อ รถสองแถวที่ขนส่งนักท่องเที่ยวในระยะใกล้หรือในตัวจังหวัด จะมีรายได้จากนักท่องเที่ยวทั้งภายในจังหวัดและที่มาจากจังหวัดอื่น

ฉ. ผู้เลี้ยงไก่ หมู ฯ ขายเป็นรายได้ก็จะมีรายได้เพิ่มจากที่ขายให้แก่ผู้บริโภคในจังหวัดเพชรบุรีเอง เนื่องจากมีผู้บริโภคที่เพิ่มขึ้นเมื่อมีนักท่องเที่ยวเข้ามาในจังหวัด

ช. ผู้ทำงานในโรงแรม ได้เงินเดือน ค่าจ้าง ค่าบริการ ก็จะนำไปใช้ในชีวิตรประจำวัน

ซ. ชาวนาที่ปลูกข้าว เกษตรกรที่ปลูกพืชผัก ผลไม้ มีรายได้จากการจำหน่ายพืชผล เพราะมีผู้บริโภคทั้งในท้องถิ่นและนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากถิ่นอื่น

ด. ในเขตที่นักท่องเที่ยวเดินทางไปมาอย่างสม่ำเสมอ เช่น ร้านค้าเชิงเขาวังหาดชะอำ จะมีเงินหมุนเวียนดีชาวบ้านร้านค้ามีรายได้ มีเงินออมเป็นหลัก เป็นฐานดีขึ้น

ด. เมื่อชาวบ้านมีช่องทางประกอบอาชีพใหม่ ๆ เกิดขึ้น เพราะการเดินทางท่องเที่ยว การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงเป็นการส่งเสริมฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม ของชาวบ้าน และเป็นการกระจายรายได้สู่ชนบทอีกด้วย

5.4.7 ผลกระทบต่อสภาพทางสังคม : การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี อาจทำให้เกิดปัญหาสังคมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมเมือง เช่น ปัญหายาเสพติด ปัญหาโสเภณี ปัญหาวัยรุ่น และอาชญากรรมรุนแรงขึ้น โดยเฉพาะในชุมชนที่เป็นแหล่งท่องเที่ยว เช่น ช่างหาดชะอำ ตัวเมืองเพชรบุรี เป็นต้น ทั้งนี้ เนื่องจากการท่องเที่ยวมีส่วนเป็นตัวเร่งให้ปัญหานั้น ๆ เกิดขึ้นเร็ว ทั้งนี้เพราะการท่องเที่ยวทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทั้งทางกายภาพ

เศรษฐกิจ และสังคม อย่างรวดเร็วเกินไปยากที่ประชาชนในท้องถิ่นจะยอมรับได้ทัน และถ้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประชาชนส่วนใหญ่ยังคงปฏิบัติตนตามแบบที่เคยทำเมื่อยังเป็นชนบทหรือชุมชนขนาดเล็ก ในขณะที่สภาพทางกายภาพได้เจริญเติบโตเป็นชุมชนเมืองแล้ว ควรที่จะต้องปฏิบัติตามระเบียบนั้น ๆ เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาและความคับข้องใจระหว่างบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งอาจรุนแรงขึ้นจนกลายเป็นความขัดแย้งได้ นอกจากนั้นการปฏิบัติตัวของนักท่องเที่ยว เช่น ความเพรื่อ ความฟุ่มเฟือย การแต่งกายล่อตาล่อใจ หรือการพกพาทรัพย์สินมากเกินไปจนความจำเป็น ประกอบกับการขาดแคลนเจ้าหน้าที่ตำรวจ หรือเจ้าหน้าที่ที่ให้การดูแล ก็เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้อาชญากรรมและปัญหาสังคมเพิ่มมากขึ้นได้

5.4.8 ผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรมประเพณี : การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางด้านประเพณี วัฒนธรรม เช่น งานพระนครคีรี งานสงกรานต์ ประเพณีชาวลาวโซ่ง ฯ เป็นการรักษาจารีตประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่นให้คงอยู่เจริญก้าวหน้าต่อไป เนื่องจากประเพณีหรือวัฒนธรรมท้องถิ่นนั้นเป็นสิ่งที่น่าสนใจในด้านการท่องเที่ยวอยู่มาก ในทางตรงข้ามนักท่องเที่ยวที่เดินทางมายังแหล่งท่องเที่ยวดังกล่าวอาจทำให้ชาวท้องถิ่นเห็นถึงความเจริญ และความทันสมัยในวัฒนธรรมบางอย่างแล้วเกิดการเลียนแบบอย่าง จนทำให้เป็นผลกระทบทางสังคม บางอย่างของชาวท้องถิ่นนั้นถูกเปลี่ยนแปลงไป เช่น ภาษาพูดที่เป็นเอกลักษณ์ของชาวเพชรบุรีที่มีสำเนียงเหนือหรือแปร่ง ๆ ถูกกลืนไปเป็นสำเนียงของเมืองหลวง และคำพูดบางคำก็สูญหายไปบ้างในกลุ่มของชาวพื้นเมืองที่ให้บริการนักท่องเที่ยว ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวใช้ภาษากลาง ชาวพื้นเมืองจึงใช้ภาษากลางในการสื่อความหมายด้วย เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้เข้าใจง่ายขึ้น นอกจากนี้ยังมีการแต่งกาย โดยเฉพาะของชาวลาวโซ่งก็มีการเปลี่ยนแปลงมาเป็นสมัยนิยมกันมากขึ้น เป็นต้น

5.5 ข้อเสนอแนะเส้นทางการท่องเที่ยวเชิงระบบเส้นทางนิเวศนศึกษา

การที่จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดหนึ่งในภาคตะวันตกและเป็นประตูสู่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้ การเดินทางจากกรุงเทพฯ ซึ่งถือว่าเป็นศูนย์กลางตลาดท่องเที่ยวของจังหวัดเพชรบุรีนั้น จะต้องผ่านจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตกหลายจังหวัด โดยเฉพาะทางรถยนต์ จังหวัดที่ผ่านได้แก่ นครปฐม ราชบุรี บนเส้นทางสายเพชรเกษม และสมุทรสงคราม สมุทรสาคร บนเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ จังหวัดต่าง ๆ เหล่านี้มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจหลายแห่ง ในการศึกษาครั้งนี้ขอเสนอแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจและอยู่ไม่ไกลจากเส้นทางการเดินทางหลักมากนัก เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้แวะชมและไม่เสียเวลามาก แหล่งท่องเที่ยวดังกล่าว ได้แก่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นสถานที่พักผ่อนที่มีชื่อเสียงดำเนินการโดยเอกชนมีเนื้อที่กว้าง 137.5 ไร่ ติดถนนเพชรเกษม และแม่น้ำนครไชยศรี ภายในจัดแต่งเป็นสวนดอกไม้ ส่วนของศิลปวัฒนธรรม และบริเวณที่พัก นอกจากนี้ยังมีการแสดงพื้นที่ให้ชมทุกวัน

2. พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นสถานที่ทางศาสนาที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งมีเนื้อที่กว้าง 2,500 ไร่ มีพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางลีลาหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์มีความสูง 2,500 กระเบียด นับว่าสูงที่สุดในโลก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามว่า "พระศรีศากยทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์" นอกจากนี้ยังมีศาสนสถานที่สำคัญอื่น ๆ เช่น พระวิหารเดิม ตำหนักสมเด็จพระสังฆราชที่หักลงม้อาคันตูกะและทอกลาง

3. ร้านขายผลไม้จากอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ริมถนนเพชรเกษมเยื้องทางเขาสวนสามพราน มีร้านขายผลไม้สดนานาชนิด นักท่องเที่ยวสามารถแวะพักและซื้อผลไม้สดได้ในราคาและคุณภาพพอสมควร

4. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ชาวบ้านเรียกว่า ตลาดน้ำคลองลัดหลี่ ซึ่งมีมานานกว่า 100 ปี อยู่ห่างที่ว่าการอำเภอดำเนินสะดวกไปทางทิศตะวันออก 400 เมตร ตั้งอยู่ที่คลองดำเนินสะดวก ซึ่งเป็นคลองที่เชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวกมีคลองย่อย คลองเล็ก คลองน้อย แยกออกไปประมาณ 200 คลอง

5. นาเกลือ-นาุ้ง จังหวัดสมุทรสงคราม บนเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ มีนาุ้งนาเกลือ เป็นผืนนาขนาดใหญ่สองข้างทาง เป็นบริเวณที่มีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม แปลกตา โดยเฉพาะเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและตก นักท่องเที่ยวสามารถแวะชมถ่ายรูป เลือกซื้อสินค้า และผลิตภัณฑ์จากทะเล รวมทั้งเกลือสมุทรได้ตามริมสองข้างทาง

6. ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดทรายสาธารณะในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน มีสิ่งบริการต่าง ๆ พร้อมเป็นหาดทรายขาวยาวประมาณ 3 กิโลเมตร กว้าง 30-60 เมตร มีโขดหินเป็นจุด ๆ โดยเฉพาะหน้าโรงแรมรถไฟ ในช่วงเดือนมิถุนายน-ตุลาคม มีแมงกระพรุนมาก ไม่เหมาะต่อการเล่นน้ำทะเล

7. เขาตะเกียบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ทางใต้ของหาดหัวหิน เป็นภูเขาที่ยื่นออกไปนอกชายหาด มีสำนักสงฆ์บนเขา ภูเขามีโขดหินไม่สูงมากนักท่องเที่ยวสามารถปีนขึ้นไปและลงอีกด้านหนึ่งของภูเขาได้ บนเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยงามของท้องทะเล

ลักษณะการเดินทางการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีคู่มือการเดินทางประกอบนั้นสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทั้งไปเข้าเย็นกลับ และพักแรม ใน การศึกษานี้ขอเสนอแนะการจัดเส้นทางท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับมี 2 ลักษณะ คือ ท่องเที่ยวเฉพาะจังหวัดเพชรบุรี และท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง

2. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักผ่อนวันหยุดสุดสัปดาห์ คือ ในวันเสาร์-อาทิตย์

3. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักร้อนประจำปี โดยมีการพักค้างตั้งแต่ 2 คืนขึ้นไป

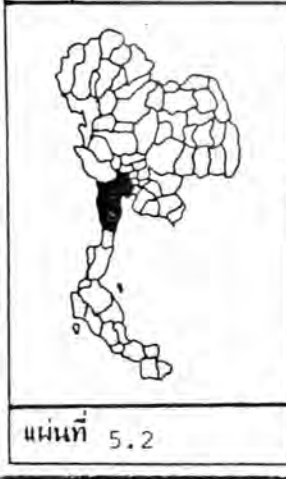
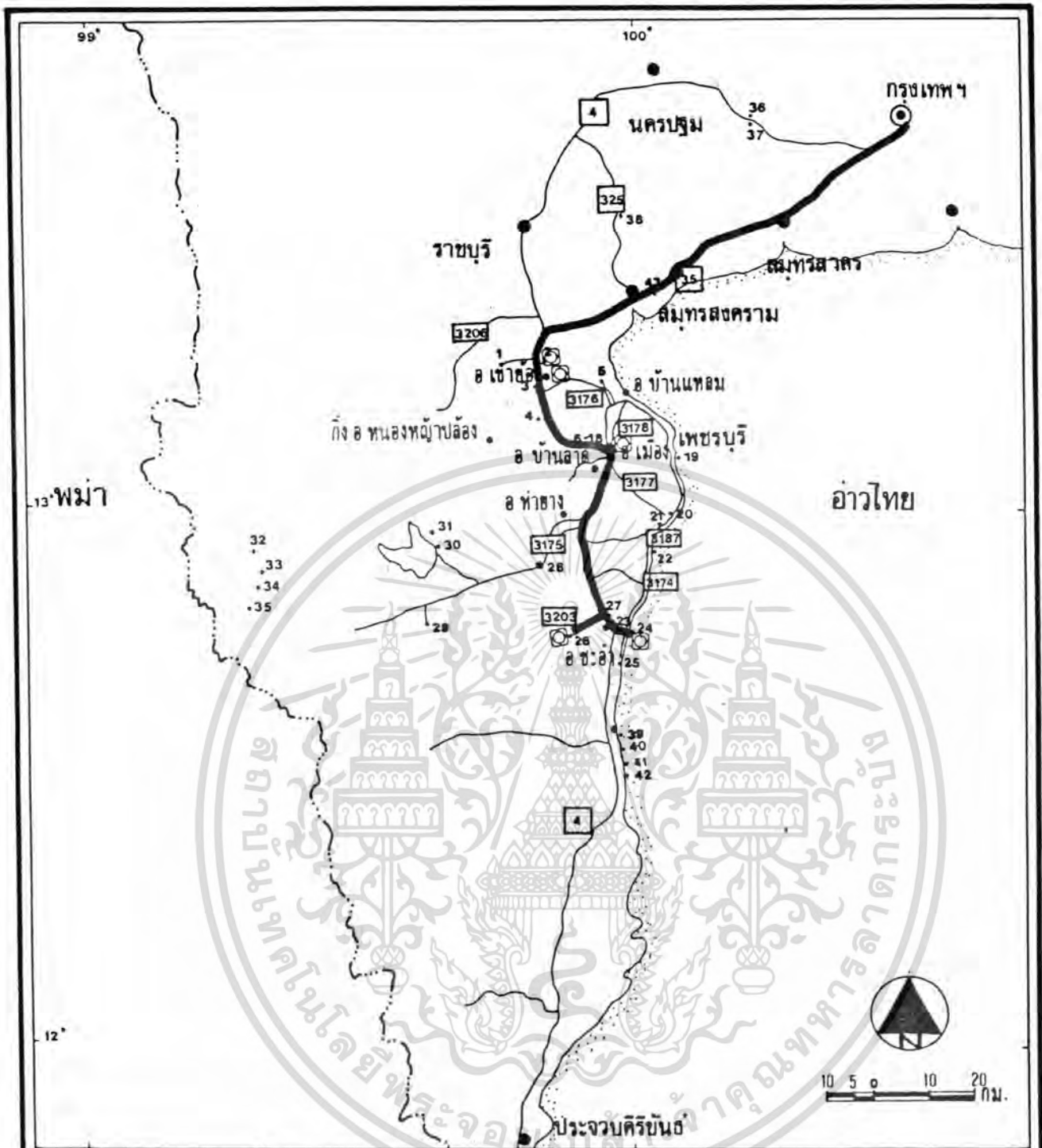
รายละเอียดและรูปแบบของเส้นทางเดินทางมีดังต่อไปนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบไปเช้าเย็นกลับ แบ่งเป็น 2 ลักษณะย่อยคือ เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีโดยเฉพาะ และเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง

1.1 เที่ยวเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี โดยมีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพฯ เดินทางสู่จังหวัดเพชรบุรี โดยเส้นทางสายธนบุรีปากท่อ ซึ่งใช้เส้นทางนี้ทั้งไปและกลับเนื่องจากระยะทางใกล้กว่าเส้นทางสายเพชรเกษม ตัวอย่างรูปแบบการเดินทางมีดังนี้

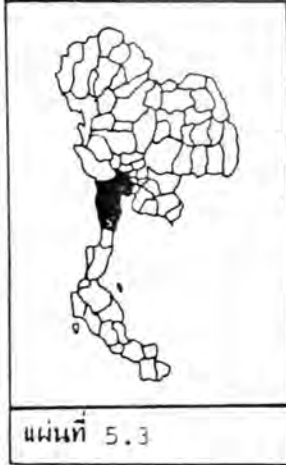
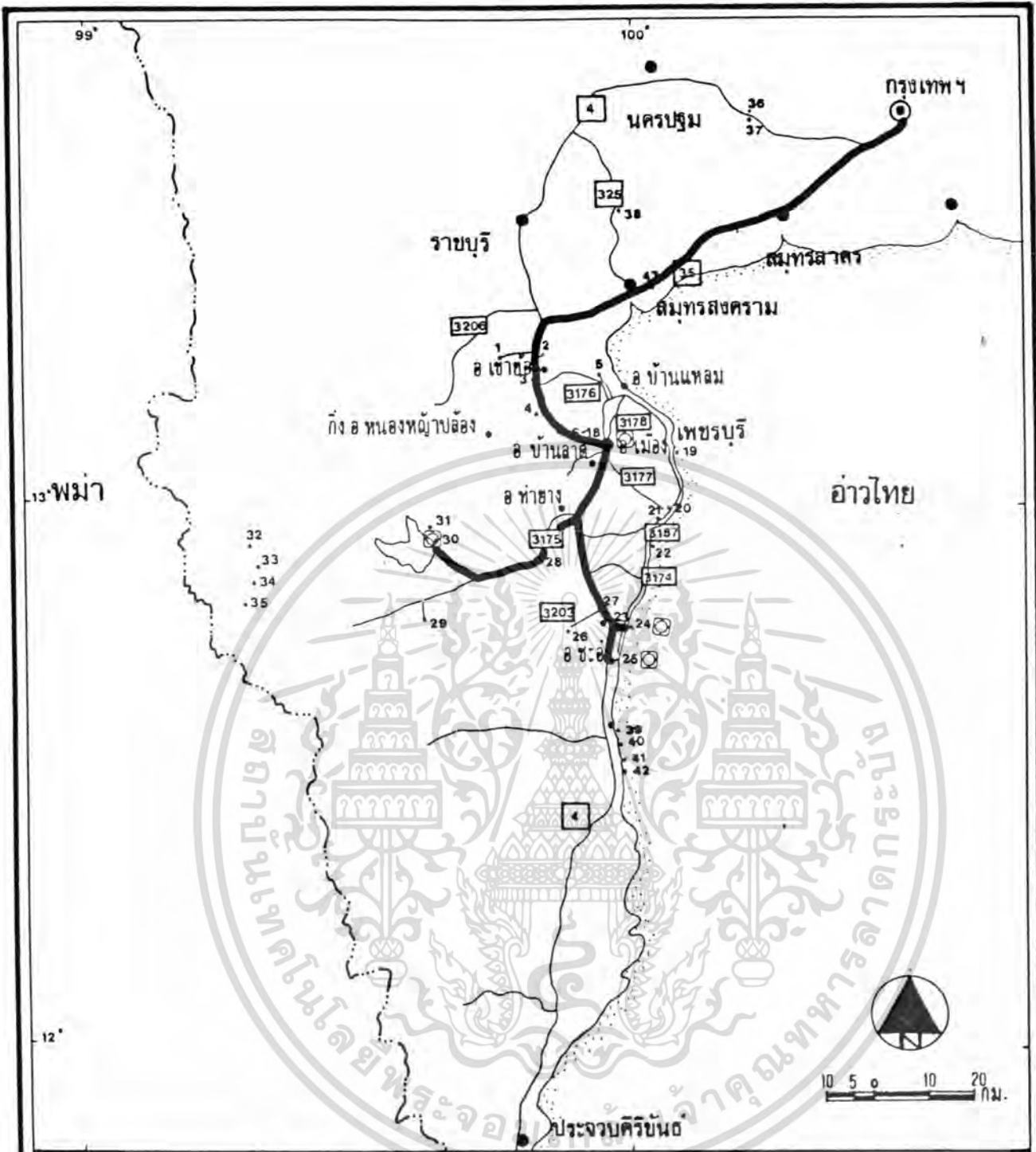
ก. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรีในเขตอำเภอยาย้อย แวะชมโบสถ์ไม้สักวัดกุฎี (บางเค็ม) และวัดถ้ำเขาย้อย จากนั้นเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญ เช่น พระนครคีรีเขทหลวง วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเพชรพลี เป็นต้น แล้วรับประทานอาหารกลางวัน แล้วจึงออกจากตัวเมืองเพชรบุรีมายังหมู่บ้านสหกรณ์หุกระพง เพื่อซื้อพืชผัก ผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรรม แล้วจึงไปพักผ่อนเล่นน้ำตามอรัญญาลัยที่หาดชะอำ ถึงเย็นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร		
แสดง	แผนการเดินทางแบบไปเข้าเย็นกลับแบบที่ 1.1 ท เขตประเทศ
สัญลักษณ์	 เส้นทางท่องเที่ยว	———— ถนน
	 แหล่งท่องเที่ยวแะชม ชายหาด
		● จังหวัด
		● อำเภอ
		● แหล่งท่องเที่ยว
แผนที่ 5.2		

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

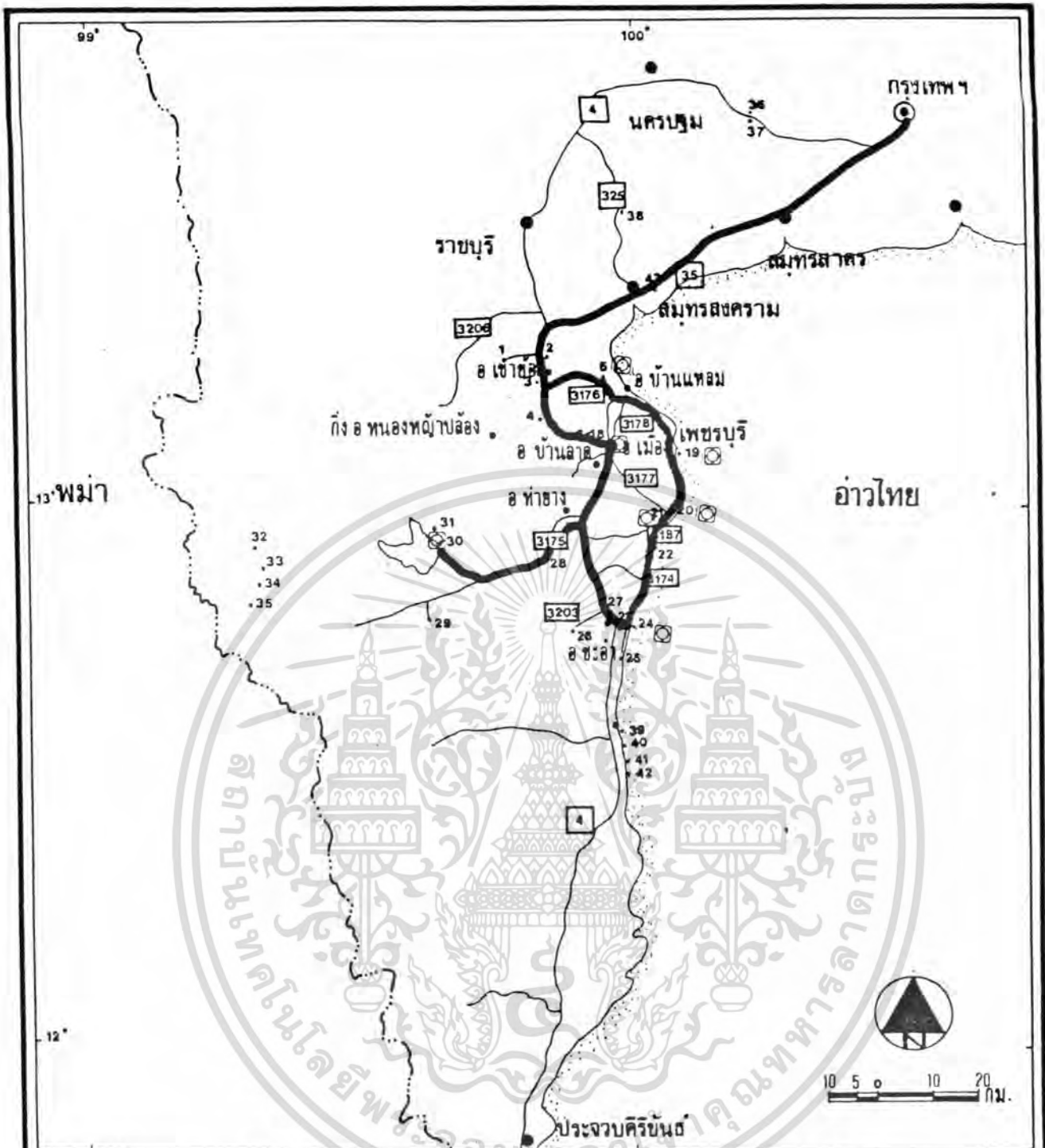

แผนที่ 5.3

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

<p>แสดง แผนการเดินทางแบบไปเข้าเป็นกลับแบบที่ 1.1 ข</p> <p>สัญลักษณ์</p> <p>— เส้นทางท่องเที่ยว</p> <p>⊗ แหล่งท่องเที่ยวแนวชม</p>	<p>—...— เขตประเทศ</p> <p>— ถนน</p> <p>--- ชนบท</p> <p>● จังหวัด</p> <p>• อำเภอ</p> <p>• แหล่งท่องเที่ยว</p>
---	--

เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์เพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ทางการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ 5.4

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดจันทบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง	แผนการเดินทางแบบไปเข้าเย็นกลับแบบที่ 1.1 ค	เขตประเทศ
สัญลักษณ์	—	————	ถนน
	—	-----	ชายหาด
	⊗	●	จังหวัด
		•	อำเภอ
		•	แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.2

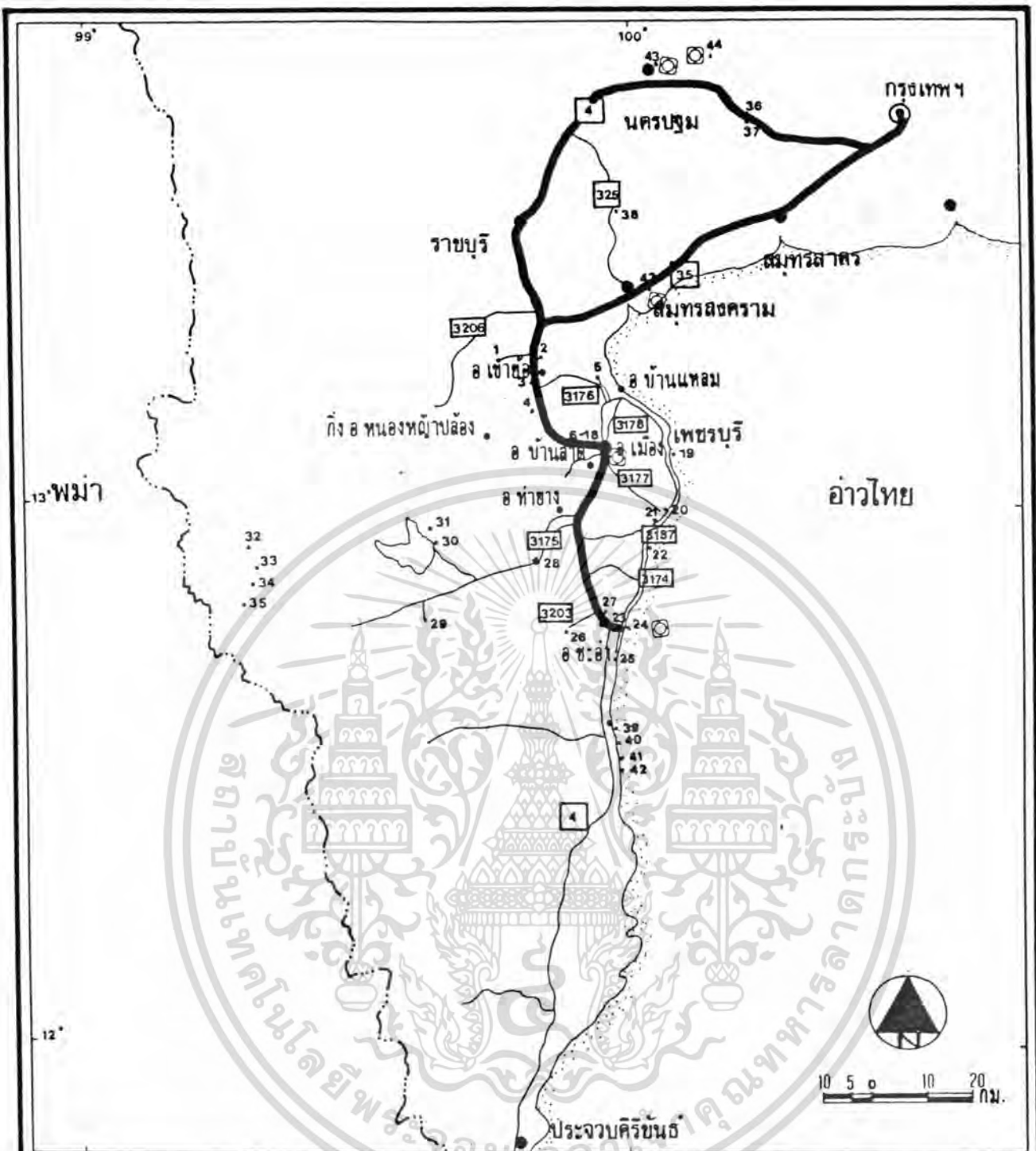
ข. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ มุ่งสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วเดินทางไปยังเขื่อนแก่งกระจาน ชมทิวทัศน์อันสวยงามเหนือเขื่อน กลับออกมาแวะรับประทานอาหารกลางวันที่อำเภอชะอำ แล้วเดินทางต่อไปยังพระราชินีเวศน์มฤคทายวัน จากนั้นกลับลงมาพักผ่อนเล่นน้ำตามอัยาศัยที่หาดชะอำจนถึงเวลาเย็นจึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวังแล้วกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.3

ค. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่ถนนเพชรเกษมก่อนถึงตัวเมืองเพชรบุรีทางซ้ายมีทางแยกเข้าสู่วัดเขาตะเครา เพื่อชมและนมัสการหลวงพ่อบุญรอดเขาตะเครา จากนั้นใช้เส้นทางเรียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยหรือเส้นทางชะอำ-คลองโคกลน มายังชายทะเลแหลมหลวง หาดเจ้าสำราญ หาดปึกเตียน และชายหาดชะอำ โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกพักผ่อนและเล่นน้ำทะเล หรือรับประทานอาหารกลางวันในแหล่งท่องเที่ยวใดก็ได้ที่นักท่องเที่ยวต้องการ บ่ายเดินทางออกจากหาดชะอำมายังเขื่อนแก่งกระจานชมทัศนียภาพที่สวยงามของธรรมชาติ แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.4

1.2 เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง จะใช้เส้นทางสายเพชรเกษมและธนบุรี-ปากท่อ โดยมีจุดเริ่มต้นที่กรุงเทพฯ ตัวอย่างของเส้นทางมีดังต่อไปนี้

ก. ออกจากกรุงเทพฯ โดยใช้เส้นทางธนบุรี-ปากท่อ แวะถ่ายรูปพระอาทิตย์ขึ้นบริเวณนาเกลือ-นาุ้ง จังหวัดสมุทรสงคราม จากนั้นเดินทางสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อแวะชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วเดินทางไปยังหาดชะอำรับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอัยาศัยบ่ายเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าและของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวัง และเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

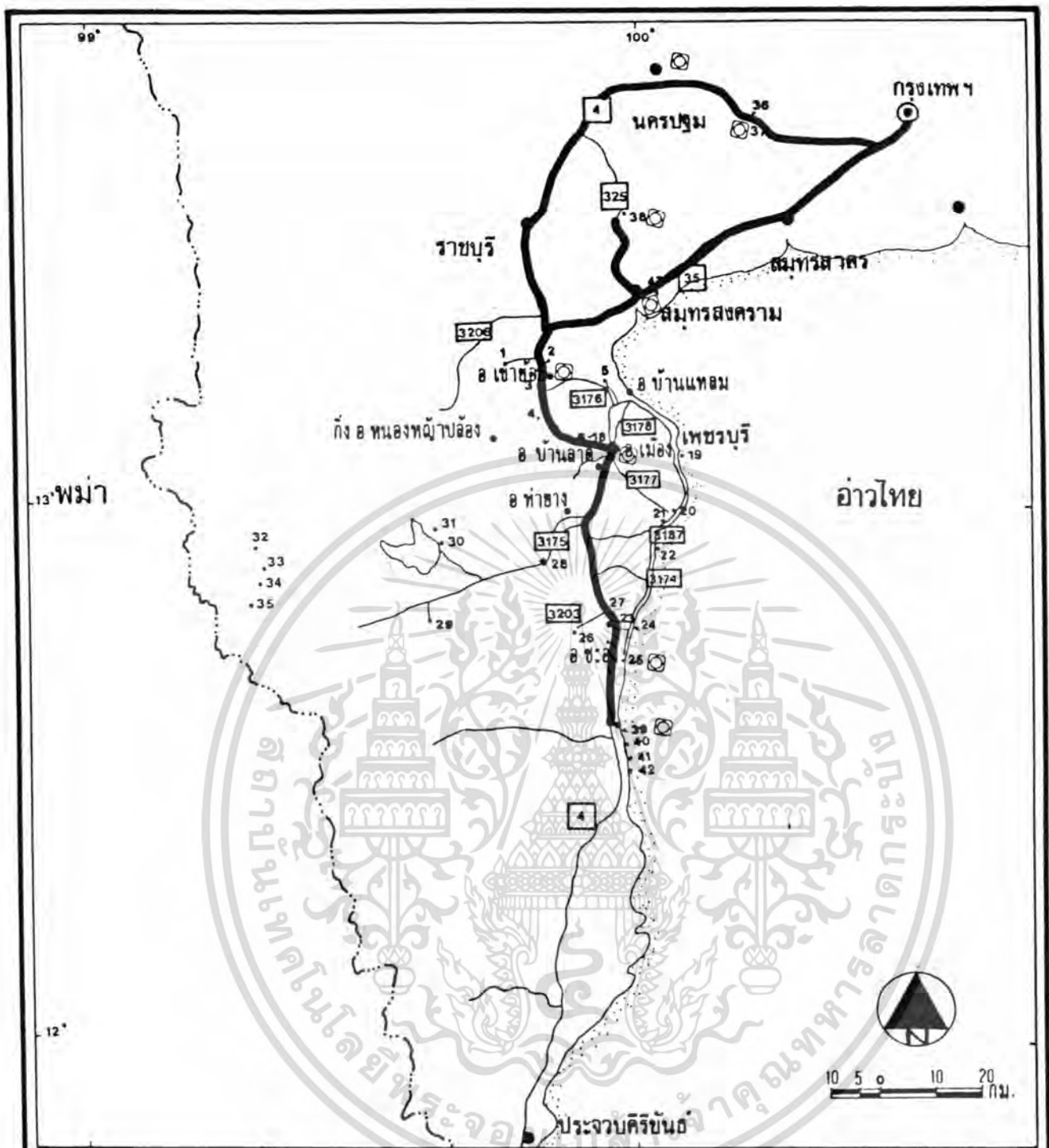

แผ่นที่ 5.5

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง	แผนการเดินทางแบบไปเช้าเย็นกลับแบบที่ 1.2 ก	เขตประเทศ
สัญลักษณ์	—	—	ถนน
	—	—	ชายหาด
	⊗	●	จังหวัด
		●	อำเภอ
		●	แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

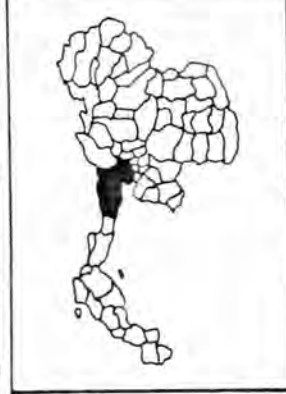
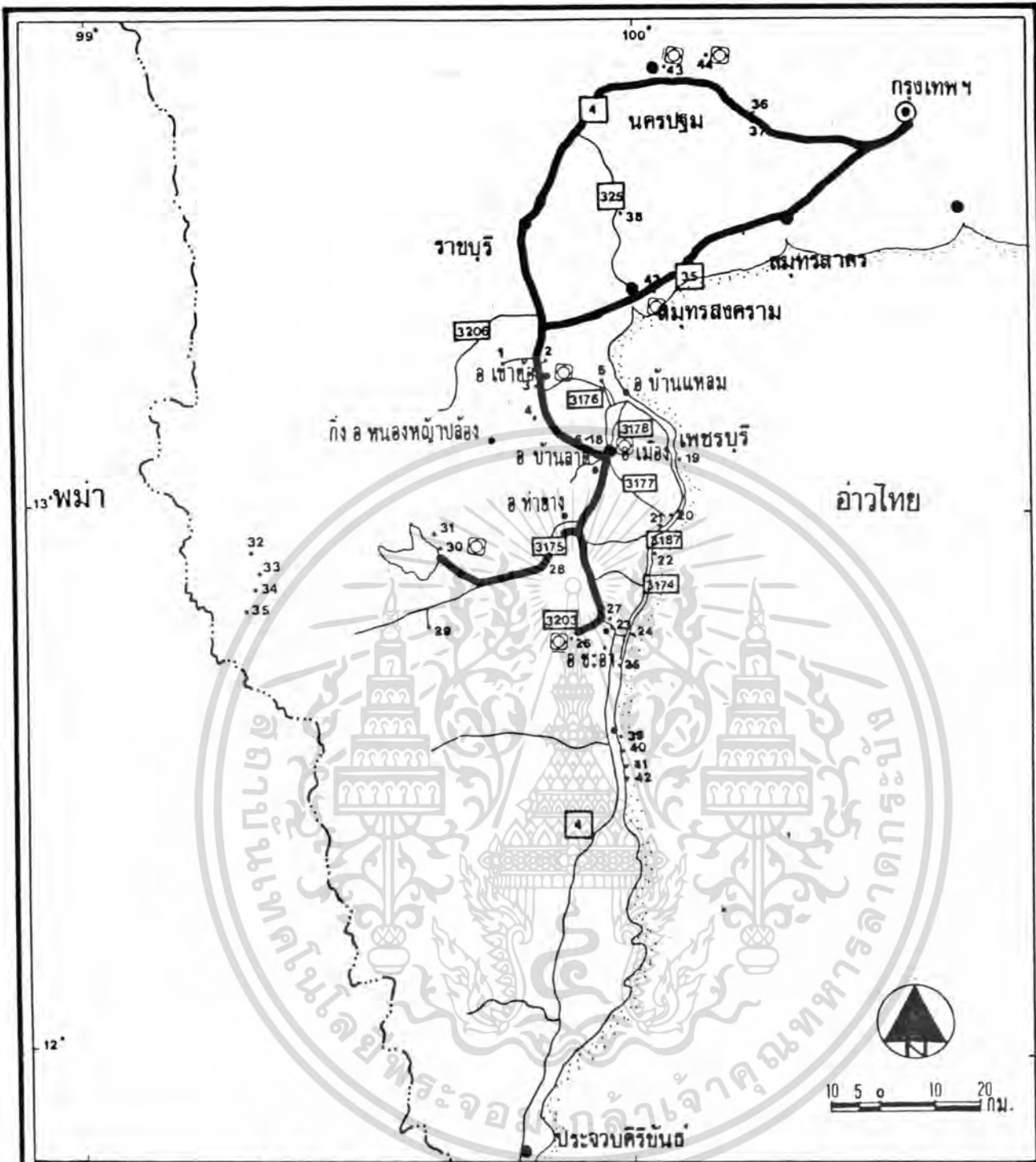
การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง	แผนการเดินทางแบบไปเข้าเย็นกลับแบบที่ 1, 2 ข	เขตประเทศ
สัญลักษณ์		————	ถนน
	—	ซอยทาง
	⊗	●	จังหวัด
		•	อำเภอ
		•	แหล่งท่องเที่ยว

แผนที่ 5.6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สวชนไวสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไมออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผ่นที่ 5.7

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร	
แสดง	แผนการเดินทางแบบไปเข้าเย็นกลับแบบที่ 1.2 ค
สัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวแวะชม
	<ul style="list-style-type: none"> ----- เขตบวประเทศ ———— ถนน ซากพาด ● จังหวัด • อำเภอ • แหล่งท่องเที่ยว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

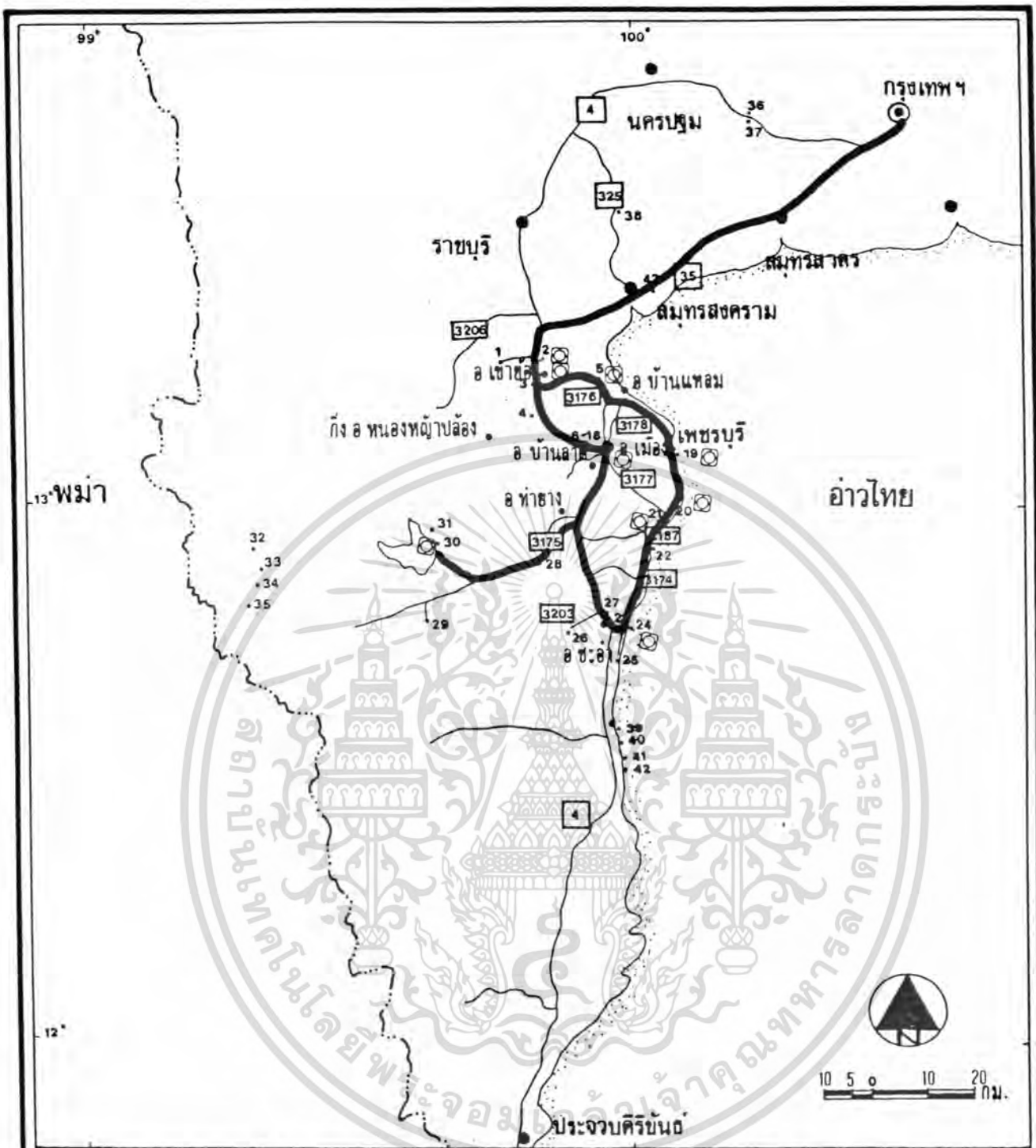
ผ่านจังหวัดนครปฐม แวะชมและนมัสการพระปฐมเจดีย์ และพุทธมณฑล แล้วเดินทางกลับถึง
กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.5

ข. ออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ แยกขวา
บางแพเข้าเที่ยวชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก กลับออกสู่เส้นทางเดิมแวะชมการทำนาเกลือ-นาเกลือ
ที่จังหวัดสมุทรสงคราม แล้วเดินทางสู่จังหวัดเพชรบุรี เที่ยวชมวัดถ้ำเขาย้อยแล้วมุ่งตรงไปยัง
หาดหัวหินรับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอัยยาศัย บ่ายเดินทางกลับเส้นทางเดิม
แวะชมพระราชินีเวศนัมฤคทายวัน แล้วเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมโบราณสถานที่สำคัญ และซื้อ
สินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขา จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม ผ่าน
จังหวัดนครปฐม แวะชมและนมัสการพระปฐมเจดีย์ เดินทางต่อมายังสวนสามพราน เพื่อแวะชม
ศิลปวัฒนธรรม การแสดงต่าง ๆ พร้อมทั้งซื้อผลไม้สดจากนครชัยศรี แล้วเดินทางกลับสู่กรุงเทพฯ
ดังแผนที่ที่ 5.6

ค. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เส้นทางเพชรเกษมถึงจังหวัด
นครปฐม แวะ เที่ยวชมพุทธมณฑล แล้วเดินทางมานมัสการพระปฐมเจดีย์ จากนั้นเดินทางมุ่งสู่ตัว
เมืองเพชรบุรี เพื่อชมโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วรับประทานอาหารกลางวัน แล้วเดิน
ทางต่อมายังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง เพื่อซื้อสินค้า หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรรม
จากนั้นเดินทางย้อนกลับมา เพื่อไปยัง เขื่อนแก่งกระจาน เพื่อชมสภาพทัศนียภาพตามธรรมชาติเหนือ
เขื่อนแก่งกระจาน เพื่อชมสภาพทัศนียภาพตามธรรมชาติเหนือ เขื่อนแก่งกระจานโดยมีเรือเครื่อง
ไว้บริการนักท่องเที่ยว จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะชมถ้ำเขาย้อย และซื้อสินค้าของที่
ระลึกที่อำเภอเขาย้อยก่อนเดินทางกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ตามเส้นทาง
สามารถแวะชมทัศนียภาพและถ่ายรูปพระอาทิตย์ตกที่นาเกลือ-นาเกลือ และซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์จาก
ทะเล รวมทั้งเกลือสมุทรตามเส้นทางในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ได้แล้วเดินทางกลับสู่
กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.7

2. เส้นทางการท่องเที่ยวแบบวันหยุดสุดสัปดาห์ การเดินทางท่องเที่ยวลักษณะนี้
ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน เหมาะสำหรับผู้ที่มีเวลาว่างในวันเสาร์-อาทิตย์ และต้องการเปลี่ยน
บรรยากาศไปท่องเที่ยวแบบค้างแรมต่างจังหวัด การศึกษานี้ขอเสนอเส้นทางใน 2 ลักษณะ คือ
เส้นทางท่องเที่ยวเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี และเส้นทางท่องเที่ยวใน

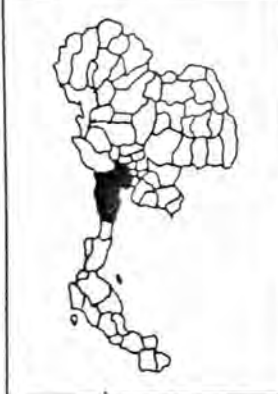
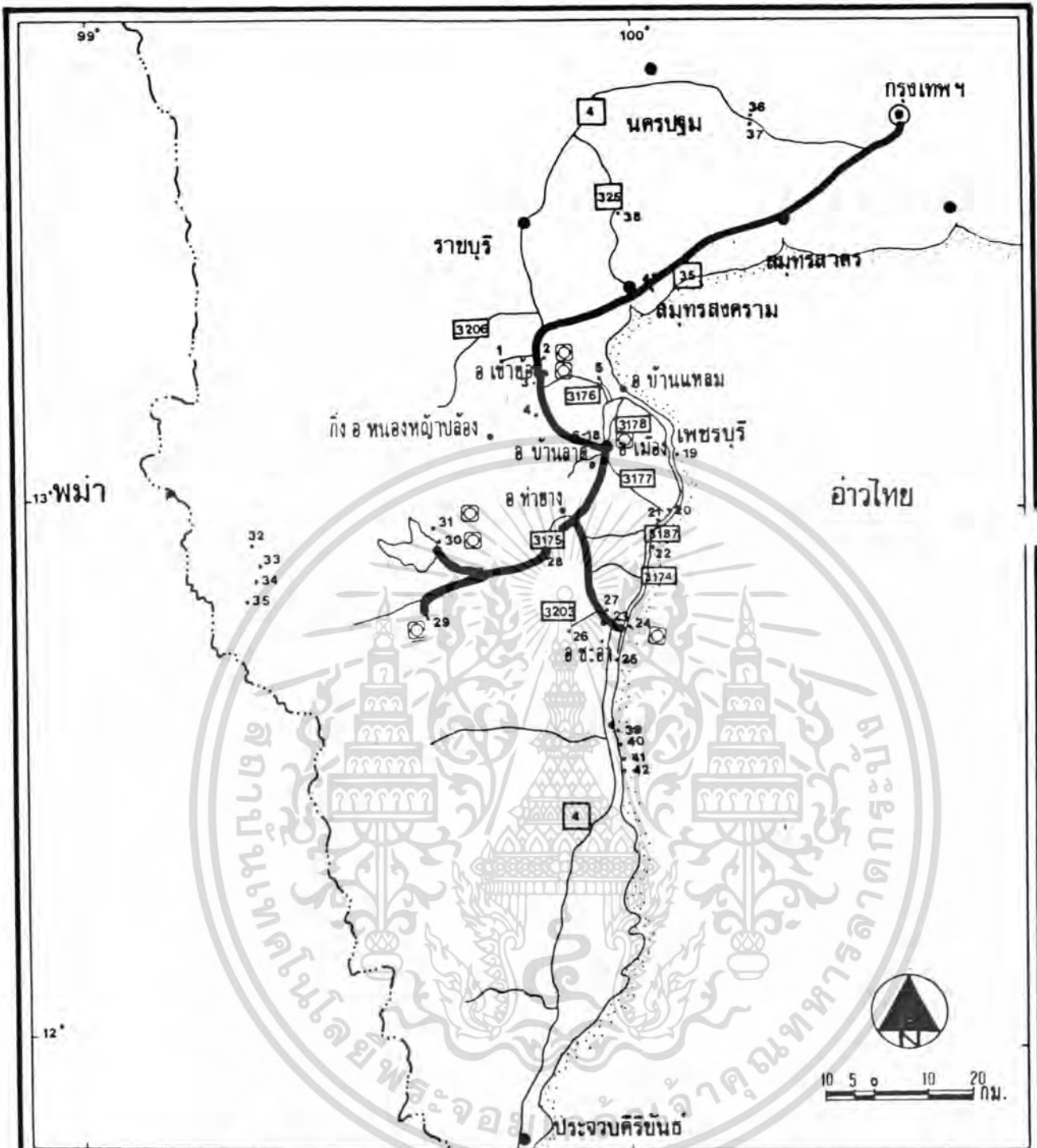
เอกจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง ใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ 5.8

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร	
แสดง	แผนการเดินทางแบบวันหยุดสุดสัปดาห์แบบที่ 2.1 ก
สัญลักษณ์	
	เส้นทางท่องเที่ยว
	แหล่งท่องเที่ยวและชม
	เขตประเทศ
	ถนน
	ชายหาด
	จังหวัด
	อำเภอ
	แหล่งท่องเที่ยว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผ่นที่ 5.9

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง แผนการเดินทางแบบวันหยุดสุดสัปดาห์แบบที่ 2.1 ข		-----	เขตประเทศ
สัญลักษณ์		————	ถนน
————	เส้นทางท่องเที่ยว	-----	ชายหาด
⊗	แหล่งท่องเที่ยวแวะชม	●	จังหวัด
		•	อำเภอ
		•	แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารมทลวงนเวสเทอวกรเิงนเพอการรทกษเทอเนน เมอถูเออเทอเนนเบอชบระเออเนนทาเนนการท
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 เทียวเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี ออกจากกรุงเทพฯ โดยใช้เส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ทั้งไปและกลับ ตัวอย่างรูปแบบการเดินทางมีดังนี้

ก. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์วัดกุฎี (บางเค็ม) จากนั้นเดินทางมายังวัดถ้ำเขาย้อย ชมถ้ำและนมัสการพระพุทธไสยาสน์ แล้วเดินทางต่อไปยังอำเภอบ้านแหลม ที่วัดเขาตะเครา รับประทานอาหารกลางวัน จากวัดเขาตะเคราใช้เส้นทางชะอำ-คลองโคกลน เดินทางเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยไปยังแหลมหลวง หาดปึกเตียน และหาดชะอำ โดยนักท่องเที่ยวสามารถขึ้นจากทะเลทางด้านตะวันออกรับประทานอาหารเช้า สาย ๆ ออกเดินทางชมธรรมชาติเหนือเขื่อนแก่งกระจาน จากนั้นเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรีรับประทานอาหารกลางวัน และชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญ พร้อมซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ 5.8

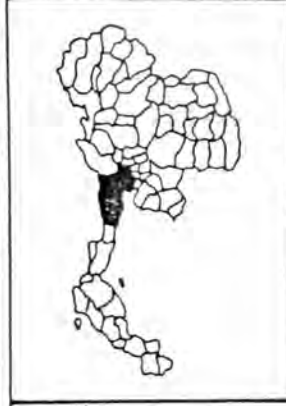
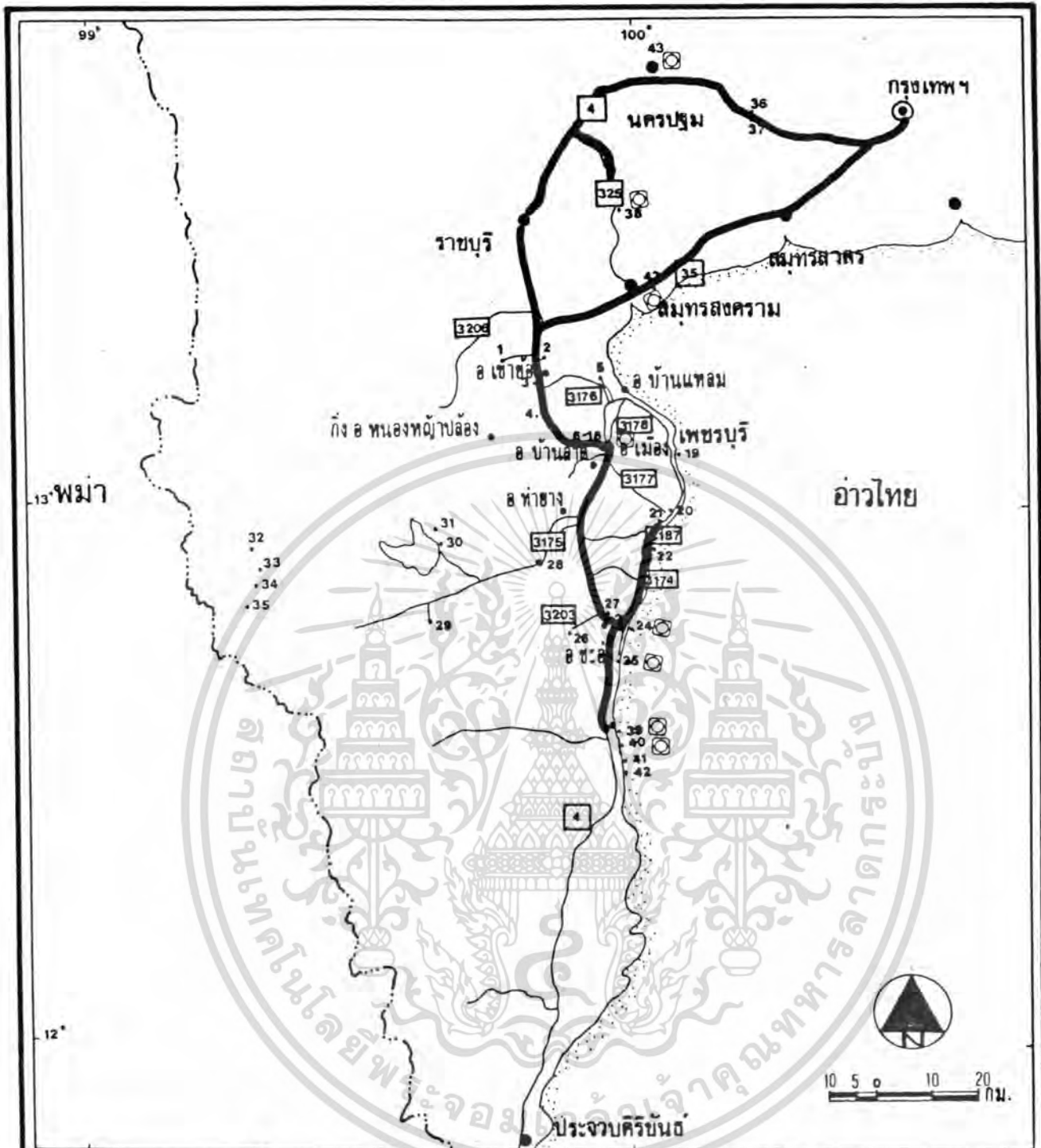
ข. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมวัดกุฎี (บางเค็ม) จากนั้นเดินทางมายังวัดถ้ำเขาย้อย แล้วตรงมาที่ตัวเมืองเพชรบุรีชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง และรับประทานอาหารกลางวัน หลังจากนั้นเดินทางมายังเขื่อนแก่งกระจาน พักผ่อนตามอัยาศัย ชมธรรมชาติเหนือเขื่อนแล้วพักแรมที่อุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน วันที่ 2 เข้า ขึ้นชมกับบรรยากาศที่เป็นธรรมชาติของป่าเขา รับประทานอาหารเช้า แล้วเดินทางมายังถ้ำเขาเตาหม้อ หลังจากนั้นมาพักผ่อนเล่นน้ำตามอัยาศัยที่หาดชะอำ และรับประทานอาหารกลางวัน บ่ายออกเดินทางกลับ โดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.9

ค. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์ไม้สักวัดกุฎี (บางเค็ม) วัดถ้ำเขาย้อย แล้วเดินทางไปยังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง ชี้อผลิตภัณ์หัตถกรรม เกษตรกรรม จากนั้นเดินทางมาหาดชะอำ รับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอัยาศัย พักแรมที่หาดชะอำ วันที่ 2 เข้าชมพระอาทิตย์ขึ้นที่หาดชะอำ รับประทานอาหารเช้า เดินทางกลับโดยแวะชมพระราชินีเวสต์มฤคทายวัน จากนั้นมายังถ้ำเขาเตาหม้อ เดินทางกลับออกมาสู่ถนนเพชรเกษม มุ่งหน้าไปยัง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

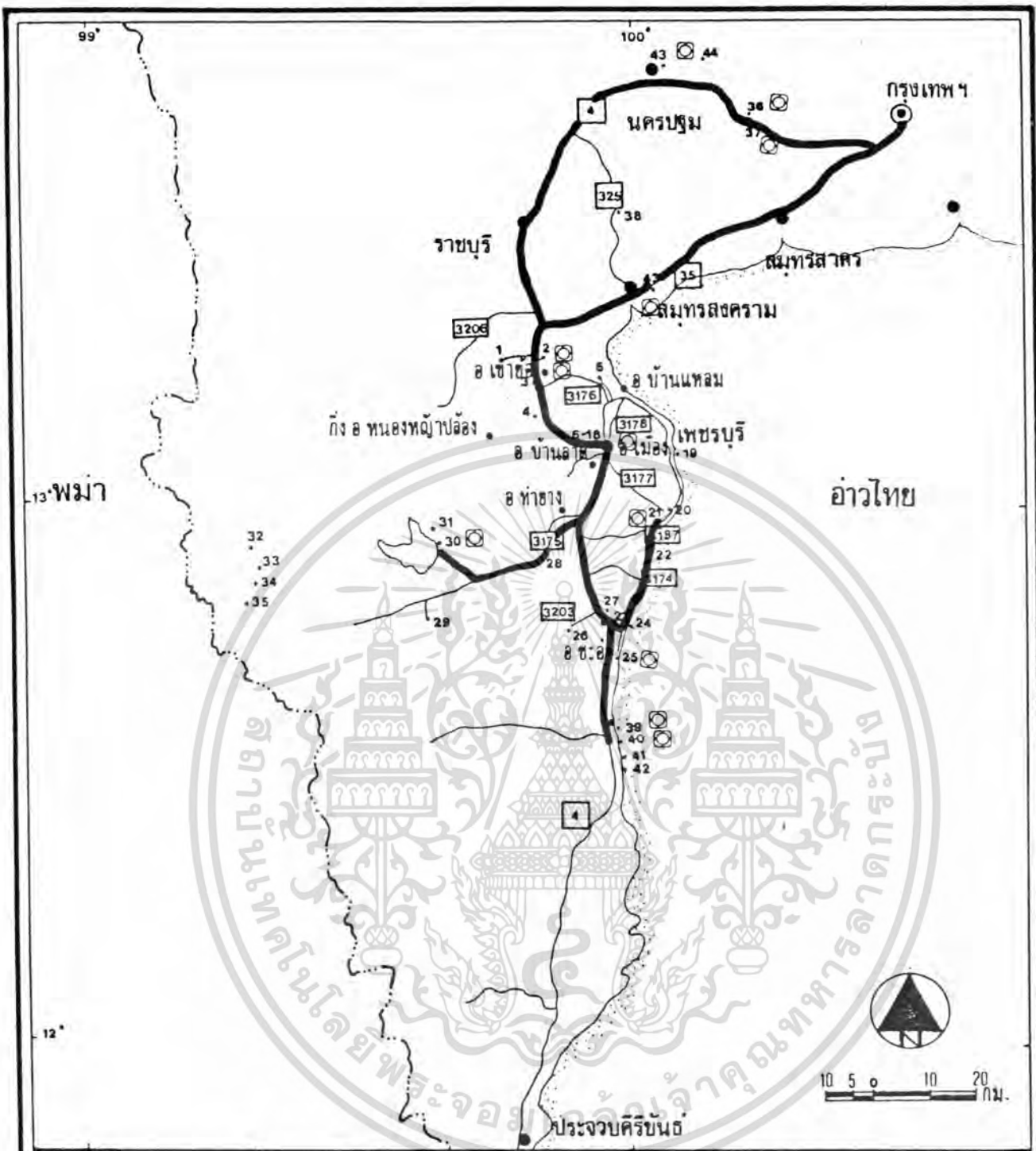

แผนที่ 5.11

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง แผนการเดินทางแบบวันหยุดสุดสัปดาห์แบบที่ 2.2 ก		-----	เขตประเทศ
สัญลักษณ์		————	ถนน
————	เส้นทางท่องเที่ยว	ชายหาด
⊗	แหล่งท่องเที่ยวและชม	●	จังหวัด
		•	อำเภอ
		•	แหล่งท่องเที่ยว

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง แผนการเดินทางแบบวันหยุดสุดสัปดาห์แบบที่ 2.2 ข	- - - - - เขตประเทศ ———— ถนน - - - - - ชายหาด ● จังหวัด • อำเภอ • แหล่งท่องเที่ยว
สัญลักษณ์ ———— เส้นทางท่องเที่ยว ⊙ แหล่งท่องเที่ยวแวะชม	

แผนที่ 5.12

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

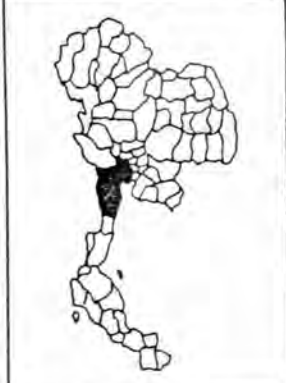
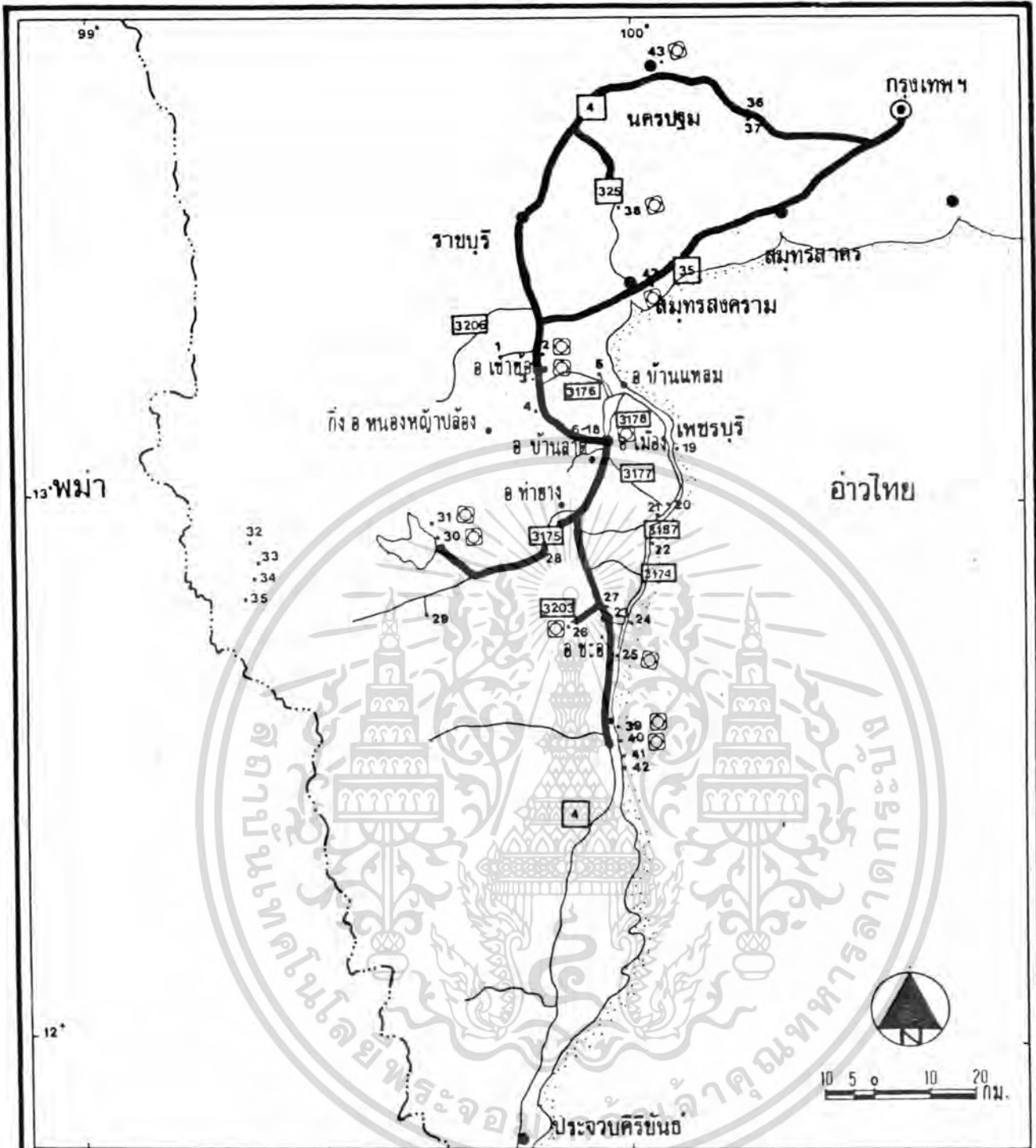
ตัวเมืองเพชรบุรี รับประทานอาหารกลางวัน เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานในตัวเมืองเพชรบุรี พร้อมทั้งซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวัง จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.10

2.2 เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้เส้นทางเพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ ตัวอย่างรูปแบบของเส้นทางมีดังต่อไปนี้

ก. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายเพชรเกษม แวะนมัสการพระปฐมเจดีย์ จากนั้นมาเที่ยวชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก แล้วเดินทางกลับออกมาทางเก่าสู่เส้นทางเดิมตรงมายังจังหวัดเพชรบุรี เข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานต่าง ๆ และรับประทานอาหารกลางวัน จากนั้นมายังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพงเพื่อซื้อสินค้าหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร แล้วไปพักผ่อนเล่นน้ำตามอรัญญาศัยที่หาดชะอำหรือปึกเตียน ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและพักแรมที่นั่น วันที่ 2 เข้าชมทัศนียภาพของชายหาดช่วงพระอาทิตย์ขึ้น รับประทานอาหารเช้าแล้วเดินทางออกจากที่พักมายังพระราชวังสนามจันทร์ จากนั้นเดินทางเข้าสู่เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชมเขาตะเกียบ แล้วมายังหาดหัวหิน รับประทานอาหารกลางวัน เล่นน้ำและพักผ่อนตามอรัญญาศัย บ่ายเดินทางกลับสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาวัง จึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ สามารถและชมพระอาทิตย์ตกดิน นาทุ่ง-นาเกลือ มินใหญ่ และซื้อเกลือสมุทรริมทางสายธนบุรี-ปากท่อ ก่อนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.11

ข. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เข้าโดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ชมพระอาทิตย์ขึ้นบริเวณนาทุ่ง-นาเกลือ จังหวัดสมุทรสงคราม เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์วัดกุฎี (บางเค็ม) จากนั้นมาชมถ้ำเขาย้อยแล้วออกเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน และรับประทานอาหารกลางวัน แล้วเดินทางเข้าสู่เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชมเขาตะเกียบ และมาเล่นน้ำทะเลพักผ่อนตามอรัญญาศัยที่หาดหัวหิน เป็นเดินทางมาพักผ่อนที่หาดชะอำหรือปึกเตียน วันที่ 2 เข้าพักผ่อนตามอรัญญาศัย แล้วรับประทานอาหารเช้า สายออกเดินทางมายังเขื่อนแก่งกระจาน ชมทัศนียภาพเหนือเขื่อน แล้วจึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม แวะนมัสการพระปฐมเจดีย์ เดินทางต่อมายังสวนสามพราน ชมศิลปวัฒนธรรมและซื้อผลไม้สดจากนครไชยศรี ก่อนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนที่ 5.13

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดฉะเชิงเทรา
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

แสดง แผนการเดินทางแบบวันหยุดสุดสัปดาห์แบบที่ 2.2 ค เขตประเทศ
สัญลักษณ์	———— ถนน
———— เส้นทางท่องเที่ยว ชายหาด
⊗ แหล่งท่องเที่ยวแวะชม	● จังหวัด
	● อำเภอ
	● แหล่งท่องเที่ยว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น เมื่อผู้เผยแพร่เห็นประโยชน์อันเป็นการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ค. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เข้า โดยเส้นทางเพชรเกษม
แวนมัสการพระปฐมเจดีย์ แล้วมาชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก จากนั้นเดินทางเข้าสู่จังหวัด
เพชรบุรี และชมวิถี (บางเค็ม) และวัดถ้ำเขาย้อย แล้วเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี รับ
ประทานอาหารกลางวัน และชมโบราณสถานต่าง ๆ ในตัวเมือง จากนั้นเดินทางไปยังเขื่อน
แก่งกระจานชมสภาพธรรมชาติอันสวยงามเหนือเขื่อนแก่งกระจาน และพักแรมที่อุทยานแห่งชาติ
ป่าแก่งกระจาน วันที่ 2 เข้าชมสภาพธรรมชาติของป่าเขาในยามเช้าที่อุทยานแห่งชาติป่า
แก่งกระจานและรับประทานอาหารเช้า สายออกเดินทางไปยังจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชมเขา
ตะเกียบ และไปเล่นน้ำพักผ่อนตามอ่าวที่สวยงามที่หาดหัวหิน รับประทานอาหารกลางวัน บ่ายเดินทาง
กลับ และชมพระราชวังสนามจันทร์วัน จากนั้นแวะซื้อสินค้าหัตถกรรม และผลิตผลจากเกษตร
กรรมที่หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง แล้วเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ซื้อสินค้าของที่ระลึกจาก
ร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ แวะชมการทำนา
เกลือ-นาุ้ง พระอาทิตย์ตกดิน และซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์จากทะเล รวมทั้ง เกลือสมุทรบริเวณข้าง
ทางที่จังหวัดสมุทรสงคราม ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.13

3. เส้นทางการท่องเที่ยวแบบวันหยุดพักผ่อนประจำปี โดยมีการพักค้าง 2 คืน
ขึ้นไป ซึ่งในลักษณะนี้นักท่องเที่ยวจะมีเวลาและชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจได้ทั่วทั้ง
จังหวัด โดยมีการพักค้างในแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียงได้ โดย
อาจมีการพักแรมที่ แหลมหลวง หาดเจ้าสำราญ หาดปึกเตียน หาดชะอำ ที่ทำการอุทยาน
แห่งชาติป่าแก่งกระจาน หรือที่ หาดหัวหิน เป็นต้น การพักค้างนักท่องเที่ยวอาจพักค้างแห่งละ
หนึ่งคืน หรือมากกว่าหนึ่งคืนหรือมากกว่าหนึ่งคืน หรือเลือกพักค้างเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่นัก
ท่องเที่ยวต้องการ สำหรับรูปแบบของการเดินทางนั้น สามารถเลือกได้จากรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้
กล่าวมาแล้วข้างต้น เพียงแต่กำหนดการพักแรมในแหล่งท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่ง
ท่องเที่ยวหนึ่ง หรือหลายแห่งก็ได้ และจำนวนวันพักแรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ

5.6 คู่มือการเดินทางท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีเชิงระบบนิเวศน์สัญจร

ภายในคู่มือได้กล่าวถึง สภาพโดยทั่วไปของจังหวัดเพชรบุรี ได้แก่ ประวัติโดยย่อของจังหวัดเพชรบุรี สภาพทางกายภาพของพื้นที่ สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี พร้อมรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยว แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทางผ่านและจุดสนใจของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ นอกจากนี้ยังอำนวยความสะดวกในการเดินทางให้นักท่องเที่ยวโดยเสนอรูปแบบเส้นทางการเดินทางท่องเที่ยวให้นักท่องเที่ยวได้เลือกหลายรูปแบบ ทั้งมาเข้าเย็นกลับและมาพักค้าง

คู่มือดังกล่าวควรกำหนดจุดเผยแพร่ ณ สถานที่นักท่องเที่ยวเดินทางเข้ามายังจังหวัดเพชรบุรีเป็นจุดแรก ได้แก่ บริเวณทางแยกสายธนบุรี-ปากท่อ เชื่อมถนนเพชรเกษม (ทางแยกวังมะนาว) เพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาจากทางเหนือของจังหวัดเพชรบุรี และทางเข้าชายหาดชะอำเพื่อบริการนักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามาทางใต้ของจังหวัดเพชรบุรี โดยที่จุดเผยแพร่นี้อาจเป็นจุดบริการของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยโดยเฉพาะ หรือขอความร่วมมือหรือประสานงานกับจุดตรวจของตำรวจทางหลวง เพื่อเป็นที่ทำกรแจกจ่ายหรือเผยแพร่เอกสารคู่มือการเดินทางแก่นักท่องเที่ยวที่เดินทางเข้ามายังจังหวัดเพชรบุรี นอกจากนี้เพื่อเป็นการแนะนำและประชาสัมพันธ์ให้นักท่องเที่ยวทั่วไปเข้ามาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี จึงควรมีคู่มือดังกล่าวไว้บริการนักท่องเที่ยวที่แผนกประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทยด้วย

เชิงอรรถ

1. พงศธร เกษสำลี, "ตัวอย่างเส้นทางสัญจร (ECOTOUR) ภาคอีสาน"
ใน จลสารการท่องเที่ยว, กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2530.
2. NESDB, "Western Region Planning Study" Vol 1 I,
December 31, 1980 and Vol IVB June 1-3 1981. 96.
3. John D. Millet, Management in the Public Service
(New York : Mc Graw-Hill Book Co., Inc., 1954), P.55
4. ชูบ กาญจนประกร, แนวคำบรรยายวิชาหลักรัฐประศาสนศาสตร์
(พระนคร : คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ 2508), หน้า 229.
5. _____, "การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว" กองวางแผนโครงการ
การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย P.1, (ไม่ปรากฏปีพิมพ์).
6. R.W. Mc Intosh Toursim : Principles, Practices,
Philosophies (Ohio : Grid. Inc, 1972), P.52
7. มนัส สุวรรณ "นิเวศน์วิทยา กับการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว" ภาควิชา
ภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2530

บรรณานุกรม

กองธรณีวิทยา "แผนที่ธรณีประเทศไทย 1:250,000 ระวัง ND 47-11 และ ND 47-15"

กองธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี, 2528.

กองวางแผนโครงการ "การวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยว" กรุงเทพมหานคร : การท่องเที่ยว
แห่งประเทศไทย, ไม่ปรากฏปีที่พิมพ์.

การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, กองสถิติและวิจัย. เอกสารรวบรวมข้อมูลสถิตินักท่องเที่ยว
รายปี. 2529. (อัดสำเนา)

ชูบ กาญจนประกร, "แนวคำบรรยายวิชาหลักรัฐประศาสนศาสตร์" กรุงเทพมหานคร :
คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2508.

คณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม
แห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) 2531. (อัดสำเนา)

ดูย ชุมสาย, ม.ล. หลักวิชาการท่องเที่ยว. แพร่พิทยา, กรุงเทพมหานคร, 2518.

ธีรพงษ์ วิกิตเศรษฐกิจ และคณะ, บทบาทของอุตสาหกรรมท่องเที่ยวในการพัฒนาเศรษฐกิจ
ของประเทศไทย. หน่วยวิจัยสมาคม สังคมศาสตร์แห่งประเทศไทย, 2520.

พงศธร เกษสำลี, "ตัวอย่างเส้นทางนิเวศนัสัญจร (ECOTOUR) ภาคอีสาน", จุลสารการ
ท่องเที่ยว, 2(6), 40, 2530.

พิชิต แรกชำนาญ, "การศึกษาเพื่อการวางแผนพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดพระนครศรีอยุธยา
และจังหวัดใกล้เคียง (สระบุรี ลพบุรี) วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
ผังเมือง บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

พาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี, สำนักงาน. "ข้อมูลการตลาดจังหวัดเพชรบุรี ประจำปี 2529"
เพชรบุรี : สำนักงานพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรี, 2530.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เพชรบุรี, จังหวัด. สมุดเพชรบุรี 2525. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์,
2525.

สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย, โครงการแผนหลักพัฒนาการท่อง-
เที่ยว จังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. กรุงเทพฯ : สาขาวิจัย
สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร, 2530.

รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง บทบาทของภูมิศาสตร์กับการพัฒนาการท่องเที่ยว เสนอที่
โรงแรมริเวอร์แคว จังหวัดกาญจนบุรี 26-29 ตุลาคม 2530. (อัดสำเนา)

สันติ ชูตินทรา, "การพัฒนาการท่องเที่ยวกับการอนุรักษ์สภาวะแวดล้อม" จุลสารการท่องเที่ยว
1 (สิงหาคม 2526) : 78-84.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

BIBLIOGRAPHY

Edington, A & Edington, M.A., Ecology and Environmental Planning.

London : Chapman and Hall Ltd, 1977.

Gearing, Swart, and Var. Planning for Tourism Development. New York :

Praeger, 1976.

John D. Millet. Management in the Public Service. New Youk. Mc Graw-

Hill Book Co. Inc, 1954.

National Economic and Social Development Board. Western Region

Planning Study. London Halcrow-ULG. LTD, 1981.

Robinson, H. A Geography of Tourism. London : The Chaucer Press, 1976.

R.W. Mc Intosh, Toursim : Principles, Practices, Philosophies. Ohio :

Grid. Inc, 1972.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือจากบุคคลหลายฝ่าย ผู้ศึกษาขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์หลักสูตรการวางแผนภาคและเมือง มหาวิทยาลัยทุกท่าน ที่ได้แนะนำทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ดร.พันธุ์ชาย เสือวรรณศรี และอาจารย์สมเกียรติ เรือนทองดี อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านทั้งสองได้ให้คำปรึกษา แนะนำ และตรวจแก้ แก่ผู้ศึกษามาโดยตลอด ขอขอบพระคุณ คุณพงศธร เกษสำลี พนักงานวางแผน กองวางแผนโครงการ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ได้แนะนำหัวข้อการศึกษา คุณไพรัช ไตสวัสดิ์ ซึ่งได้ช่วยงานในหลาย ๆ ด้าน เจ้าหน้าที่ของพาณิชย์จังหวัดเพชรบุรีและเทศบาลเมืองเพชรบุรีทุกท่าน ที่ได้ให้ความร่วมมือ และที่จะละเลยไม่ได้คือ นักท่องเที่ยวทุกท่านที่ได้ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

ขอขอบพระคุณ เจ้าหน้าที่บัณฑิตวิทยาลัยทุกท่าน และขอกราบขอบพระคุณบิดามารดา ป้า น้า โดยเฉพาะน้าวิไลนา พุ่มจันทร์ ที่เห็นความสำคัญของการศึกษาได้ให้การสนับสนุน และกำลังใจขณะที่ข้าพเจ้าทำการศึกษามาโดยตลอด

วาสนา งามภักตร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

จากการสำรวจออกแบบสอบถามนักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ตามแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในช่วงเดือนพฤษภาคม-มิถุนายน 2531 แสดงข้อมูลในรูปแบบของค่าอัตราร้อยละ ดังนี้

ตารางที่ 1 แสดงอัตรานักท่องเที่ยวชายหญิงแบ่งตามช่วงอายุ

เพศ อายุ (ปี)	ชาย	หญิง	รวม %
ต่ำกว่า 15	-	1.5	1.5
15-25	32.5	28.0	60.5
26-35	16.0	7.0	23.0
36-45	5.5	3.0	8.5
46-60	4.0	2.0	6.0
60 ปีขึ้นไป	-	0.5	0.5
รวม	58.0	42.0	100

จากการสุ่มตัวอย่างนักท่องเที่ยวจากแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในจังหวัดเพชรบุรี เพื่อประกอบการศึกษาปรากฏว่า นักท่องเที่ยวเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง ในสัดส่วน 1.38:1 หรือเป็นร้อยละ 58 และร้อยละ 42 ตามลำดับ ดังตารางที่ 1 นักท่องเที่ยวเหล่านี้มีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปี มากที่สุดคือร้อยละ 60.5 และรองลงมาอยู่ในช่วงอายุ 26-35 ปี ร้อยละ 23 ช่วงอายุ 36-45 ปี ร้อยละ 8.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด จากการที่ทำการสุ่มตัวอย่างนี้ ผู้ที่มามีนักท่องเที่ยวมากที่สุด สรุปแล้วจะอยู่ในช่วงอายุ 15-35 มากที่สุด ในที่นี้ถือว่าเป็นกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งจะใช้อ้างอิงในการวิเคราะห์ครั้งต่อไป

ตารางที่ 2 แสดงอัตราการย่อยละระดับการศึกษาของนักท่องเที่ยว

ช่วงอายุ (ปี)	ระดับการศึกษา							รวม %
	ไม่ได้เรียน	จบชั้นประถม ปีที่ 1-7	จบชั้นมัธยม ต้น	จบชั้นมัธยม ปลาย	จบอาชีวศึกษา ปวส.ปวช.	จบอุดม ศึกษา	กำลังศึกษา	
ต่ำกว่า 15	-	-	-	-	-	-	1.5	1.5
15-25	0.5	3.0	4.5	4.0	5.5	4.0	39.0	60.5
26-35	-	1.5	2.0	3.0	7.0	9.0	0.5	23.0
36-45	-	1.5	0.5	1.0	3.0	2.5	-	8.5
45-60	1.0	2.0	-	1.5	0.5	1.0	-	6.0
60 ปีขึ้นไป	-	0.5	-	-	-	-	-	0.5
	1.5	8.5	7.0	9.5	16.0	16.5	41.0	100.00

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ระดับมัธยมต้น ถึงระดับอุดมศึกษา ทั้งหมดคิดเป็นร้อยละ 41.0 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด รองลงมาเป็นผู้จบระดับอุดมศึกษา ร้อยละ 16.5 จบอาชีวศึกษา ปวส. ปวช. ร้อยละ 16.0 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 3 แสดงอัตราร้อยละการประกอบอาชีพของนักท่องเที่ยวตามช่วงอายุต่าง ๆ

อาชีพ อายุ (ปี)	รับราชการ	พ่อค้า นักธุรกิจ	รับจ้าง	นักศึกษา	อื่น ๆ	รวม %
ต่ำกว่า 15	-	-	-	1.5	-	1.5
15-25	6.0	2.5	9.0	39.0	3.5	60.5
26-35	7.0	5.5	9.5	0.5	0.5	23.0
36-45	2.5	2.5	2	-	1.5	8.5
46-60	1.5	1.5	1.5	-	1.5	6.0
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	0.5	0.5
รวม	17.5	12:0	22.0	41.1	7.5	100

หมายเหตุ : อื่น ๆ ได้แก่ แม่บ้าน ว่างงาน

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ส่วนใหญ่มีอาชีพ นักเรียน นักศึกษา คือ ประมาณร้อยละ 41 และจะมีอายุไม่เกิน 25 ปีเป็นส่วนมาก คือร้อยละ 40.5 จากอัตราร้อยละ ของนักศึกษาทั้งหมด ดังตารางที่ 3 และปรากฏว่ามีผู้ประกอบอาชีพรับจ้างมารองลงมาคือร้อยละ 22.0 และรับราชการเป็นอันดับต่อมาคือ ร้อยละ 17.5

ตารางที่ 4 แสดงรายได้ของนักท่องเที่ยวนอกรัฐรายละตามช่วงอายุ

อายุ (ปี)	รายได้ (บาท/เดือน)									รวม %
	ต่ำกว่า 1,000	1,000-1,500	1,501-3,000	3,001-4,500	4,501-6,000	6,001-7,500	7,501-10,000	10,001-20,000	มากกว่า 20,000	
ต่ำกว่า 15 ปี	1.5	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5
15-25	16.0	21.5	16.0	5.5	1.0	-	-	1.0	-	60.5
26-35	0.5	1.0	5.0	6.5	3.5	2.5	1.0	2.5	0.5	23.0
36-45	0.5	0.5	0.5	1.0	2.0	0.5	1.5	0.5	1.5	8.5
46-60	-	0.5	2.0	0.5	1.0	-	1.0	-	1.0	6.0
60 ปีขึ้นไป	-	0.5	-	-	-	-	-	-	-	0.5
รวม	18.5	24.0	13.5	13.5	7.5	3.0	3.5	4.0	3.0	100

จากการสำรวจรายได้ของนักท่องเที่ยวดังตารางที่ 4 จะเห็นว่ารายได้ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่อยู่ในช่วง 1,000-1,500 บาท คือร้อยละ 24 โดยผู้ที่อายุช่วง 15-25 มีมากที่สุด คือ 21.5 และจากตารางที่ 3 จะเห็นว่าคนส่วนใหญ่ของกลุ่มนี้มีอาชีพนักเรียนนักศึกษา ซึ่งยังไม่มีรายได้เป็นของตนเองโดยตรง สำหรับรายได้ส่วนใหญ่ของนักท่องเที่ยวที่รองลงมาอยู่ในช่วง 1,501-3,000 บาท ร้อยละ 23.5 และผู้มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท ร้อยละ 18.5 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 5 แสดงอัตราแหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว

อายุ (ปี)	แหล่งที่มาของนักท่องเที่ยว								รวม %
	ภาคกลาง		ภาคตะวันตก		ภาคเหนือ	ภาคใต้	ภาคตะวันออก	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
	กทม.	จังหวัดอื่นๆ	จ. เพชรบุรี	จังหวัดอื่นๆ					
ต่ำกว่า 15 ปี	0.50	-	0.50	0.50	-	-	-	-	1.50
15-25	26.36	3.01	5.53	20.10	2.51	-	1.01	1.51	60.30
26-35	13.07	1.01	0.50	8.04	-	-	-	0.50	23.12
36-45	5.03	0.50	-	2.51	-	0.50	-	-	8.54
46-60	0.50	1.01	1.51	1.51	0.50	-	-	1.01	6.04
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	0.50	-	-	-	0.50
รวม	45.73	5.53	8.04	32.66	3.51	0.50	1.01	3.02	100
	51.26		40.7		8.04				

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี เป็นนักท่องเที่ยวที่มาจากทุกภาคของประเทศ ไทย โดยเป็นนักท่องเที่ยวจากภาคกลางมากที่สุด คือร้อยละ 51.26 โดยแยกเป็นนักท่องเที่ยว ที่มาจากกรุงเทพฯ ร้อยละ 45.73 ซึ่งนับว่ามากกว่าทุก ๆ ภาค ในตารางที่ 5 รองลงมาได้แก่ ร้อยละ 40.7 เป็นนักท่องเที่ยวจากภาคกลาง จากจำนวนนี้เป็นนักท่องเที่ยวที่อาศัยอยู่ในจังหวัด เพชรบุรี ร้อยละ 8.04 นอกจากนักท่องเที่ยวในภาคกลางและภาคตะวันตก ยังมาจากภาคอื่น ๆ อีกรวมร้อยละ 8.04

ตารางที่ 6 แสดงอัตราความถี่ในการมาเยือนและโอกาสที่จะมาจังหวัดเพชรบุรี ของนักท่องเที่ยว

อายุ (ปี)	มาครั้งนี้เป็นครั้งที่				โอกาสที่จะมาเที่ยวอีก			
	ครั้งที่ 1	ครั้งที่ 2-3	มากกว่า 3 ครั้ง	รวม %	กลับ มาอีก	ไม่แน่นอน	ไม่มา	รวม %
ต่ำกว่า 15 ปี	-	0.5	1.0	1.5	1.5	-	-	1.5
15-25	7.5	16.5	36.5	60.5	59.0	1.0	0.5	60.5
26-35	4.0	7.0	12.0	23.0	23.0	-	-	23.0
36-45	2.5	0.5	5.5	8.5	8.0	-	0.5	8.5
46-60	1.5	1.0	3.5	6.0	5.5	-	0.5	6.0
60 ปีขึ้นไป	0.5	-	-	0.5	-	-	0.5	0.5
รวม	16.0	25.5	58.5	100.00	97.0	1.0	2.0	100.00

การมาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ของนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มามากกว่า 3 ครั้ง คือร้อยละ 58.5 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ร้อยละ 25.5 มาเป็นครั้งที่ 2-3 และร้อยละ 16.0 มาเป็น ครั้งแรก เมื่อพิจารณาถึงช่วงอายุปรากฏว่านักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ส่วนมากคือร้อยละ 60.5 อยู่ในช่วงอายุ 15-25 ปี และส่วนใหญ่ก็มามากกว่า 3 ครั้ง คือร้อยละ 36.5 และ โอกาสที่จะกลับมาเที่ยวอีกก็มีมากถึงร้อยละ 59.0 ของนักท่องเที่ยวที่จะกลับมาเที่ยวอีกทั้งหมด ร้อยละ 97.0 นักท่องเที่ยวที่คิดว่าจะกลับมาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีให้เหตุผลดังนี้ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. มีแหล่งท่องเที่ยวมาก บรรยากาศดี น่าเที่ยว เจียบสงบ น่ามาพักผ่อน
2. มีญาติ และเพื่อนอยู่จังหวัดนี้
3. ไกลกว่าแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดอื่น ๆ
4. มีธุรกิจการค้าอยู่จังหวัดนี้

สำหรับผู้ที่ไม่แน่ใจว่าจะมาหรือไม่มานั้น ให้เหตุผลว่า

1. ถ้ามีโอกาสได้ผ่านมาก็จะแวะเที่ยว
2. อายุมากแล้ว
3. ชื่อเสียงของจังหวัดเรื่องมีปืนทำให้น่ากลัว

ตารางที่ 7 แสดงอัตราร้อยละของวัตถุประสงค์ในการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรี
เมื่อครั้งที่ผ่านมา และครั้งนี้

วัตถุประสงค์ในการมา จ. เพชรบุรี	ที่ผ่านมา %	มาในครั้งนี้ %
ท่องเที่ยว	47.22	44.87
พักผ่อน	44.45	44.55
เยี่ยมญาติ	5.16	3.85
ประชุม อบรม สัมมนา	0.40	3.85
ติดต่อธุรกิจ	1.98	2.24
ติดต่อราชการ	-	0.32
ปฏิบัติกิจทางศาสนา	0.79	0.32
รวม	100.00	100.00

วัตถุประสงค์ในการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรี ไม่ว่าจะที่ผ่านมาหรือมาในครั้งนี้นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มาเพื่อท่องเที่ยว และพักผ่อน โดยครั้งที่ผ่านมามีคิดเป็นร้อยละ 47.22 และ 44.45 และในครั้งนี้อัตราร้อยละ 44.87 และ 44.55 ตามลำดับ สำหรับครั้งที่ผ่านมามีวัตถุประสงค์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รองลงมาคือ มาเยี่ยมญาติ ร้อยละ 5.16 และมาติดต่อธุรกิจ 1.98 และในครั้งนี้วัตถุประสงค์รองลงมาคือ มาเยี่ยมญาติ และมาประชุม อบรม สัมมนา ร้อยละ 3.85 เท่ากัน

ตารางที่ 8 แสดงอัตราร้อยละของลักษณะการเดินทางของนักท่องเที่ยว

อายุ (ปี)	มากับบริการท่องเที่ยว				ไม่ได้มากับบริการท่องเที่ยว			
	มาลำพัง คนเดียว	มากับ ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว	รวม %	มาลำพัง คนเดียว	มากับ ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว	รวม %
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-	0.5	0.5	-	1.0	-	1.0
15-25	-	4.0	-	4.0	2.0	47.0	6.5	55.5
26-35	-	2.5	0.5	3.0	0.5	13.0	7.5	21.0
36-45	-	-	0.5	0.5	-	1.5	6.5	8.0
46-60	-	-	-	-	-	0.5	5.0	5.5
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	0.5	0.5	1.0
รวม	-	6.5	1.5	8.0	2.5	63.5	26.0	92.0
100.00 %								

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ไม่ได้มากับบริการท่องเที่ยวคือร้อยละ 92 นอกนั้นมากับบริการท่องเที่ยว คือร้อยละ 8 คิดเป็นสัดส่วน 11.5 : 1 นักท่องเที่ยวเหล่านี้ทั้งที่มาและไม่ได้มากับบริการท่องเที่ยวจะมากันเป็นกลุ่มของเพื่อน หรือผู้ร่วมงานมากกว่าที่จะมาคนเดียว โดยนักท่องเที่ยวที่มากับบริการท่องเที่ยว มีผู้ที่มาเป็นกลุ่มผู้ร่วมงานมากที่สุดร้อยละ 6.5 และมากับครอบครัวร้อยละ 1.5 และไม่มีผู้ที่มาลำพังคนเดียว สำหรับผู้ที่ไม่ได้มากับบริการท่องเที่ยว จะมากับผู้ร่วมงานมากที่สุด คือ ร้อยละ 63.5 รองลงมามากับครอบครัว ร้อยละ 26.0 และผู้มาลำพังคนเดียวมีเพียงร้อยละ 2.5 เท่านั้น ในกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก (อายุ 15-35 ปี) ส่วนใหญ่มากับกลุ่มผู้ร่วมงานมากกว่ามากับกลุ่มครอบครัว ทั้งผู้ที่มาและไม่ได้มากับบริการท่องเที่ยว ในสัดส่วน 13 : 1 (ร้อยละ 6.5 ต่อ 0.5) และ 4.29 : 1 (ร้อยละ 60 ต่อ 14)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 9 แสดงจำนวนสมาชิกในกลุ่มนักท่องเที่ยว ที่มาใช้บริการท่องเที่ยวและ
ไม่มาใช้บริการท่องเที่ยว

อายุ (ปี)	มาใช้บริการท่องเที่ยว (คน/กลุ่ม)		เฉลี่ย รวม	ไม่ได้มาใช้บริการท่องเที่ยว (คน/กลุ่ม)		เฉลี่ยรวม (คน/กลุ่ม)
	มากับ ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว		มากับ ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว	
ต่ำกว่า 15 ปี	-	10	10	25	-	25
16-25	34	-	34	20	10	18
26-35	41	5	36	37	6	27
36-45	-	9	9	4	9	8
46-60	-	-	-	200	7	25
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	50	-
เฉลี่ยรวม	38	8	32	26	9	20

นักท่องเที่ยวที่เดินทางมาเป็นกลุ่มโดยใช้บริการของบริษัทนำเที่ยว หรือมาใช้บริการท่องเที่ยววันนั้น โดยเฉลี่ยมากันกลุ่มละประมาณ 32 คน จากตารางที่ 8 นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่มา เป็นกลุ่มของเพื่อนหรือผู้ร่วมงาน โดยเฉลี่ยแล้วมีสมาชิกในกลุ่ม ๆ ละประมาณ 8 คน ในกรณีที่ไม่ได้มาใช้บริการท่องเที่ยวมาเป็นกลุ่มมากกว่าคนเดียว โดยเฉลี่ยมีสมาชิกในกลุ่ม ๆ ละประมาณ 20 คน โดยมาในกลุ่มของผู้ร่วมงานกลุ่มละประมาณ 26 คน มากับกลุ่มครอบครัวเฉลี่ยกลุ่มละประมาณ 9 คน ถ้าพิจารณาตามกลุ่มหลักของนักท่องเที่ยว (อายุ 16-35 ปี) ของผู้ที่มาใช้บริการท่องเที่ยวปรากฏว่า กลุ่มอายุ 16-25 ปี มีสมาชิกกลุ่มละประมาณ 34 คน รายละเอียดดังตารางที่ 9 สำหรับกลุ่มที่ไม่ได้มาใช้บริการท่องเที่ยว กลุ่มช่วงอายุ 15-25 ปี มีสมาชิกเฉลี่ยกลุ่มละประมาณ 18 คน อายุ 26-35 ปี มีสมาชิกเฉลี่ยกลุ่มละประมาณ 27 คน เมื่อเปรียบเทียบสมาชิกในกลุ่มหลักของนักท่องเที่ยวที่มาใช้บริการท่องเที่ยวและไม่ได้มาใช้บริการท่องเที่ยว จะเห็นว่านักท่องเที่ยวที่มีอายุช่วง 15-25 ปี จะมาเป็นกลุ่มที่มีสมาชิกในกลุ่มน้อยกว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวที่มีช่วงอายุ 26-35 ปี

หมายเหตุ จะเห็นว่านักท่องเที่ยวช่วงอายุ 46-60 ปี มากับผู้ร่วมงานจำนวน 200 คนนั้น มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการทางศาสนา จึงมีสมาชิกในกลุ่มมากกว่ากลุ่มอื่น

ตารางที่ 10 แสดงจำนวนสมาชิกในกลุ่มของนักท่องเที่ยวที่มาโดยส่วนตัวและมากับบริการนำเที่ยวเป็นอัตราร้อยละ

จำนวนนัก- ท่องเที่ยว (คน/กลุ่ม)	มากับบริการนำเที่ยว			ไม่ได้มากับบริการนำเที่ยว			รวม ร้อยละ
	มากับเพื่อน ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว	รวม ร้อยละ	มากับเพื่อน ผู้ร่วมงาน	มากับ ครอบครัว	รวม ร้อยละ	
2-10	7.15	21.43	28.58	40.13	25.35	65.48	62.18
11-20	-	-	-	9.87	7.04	16.91	15.39
21-30	42.85	-	42.85	6.34	1.41	7.75	10.90
31-40	-	-	-	-	-	-	-
41-50	14.29	-	14.29	2.82	0.71	3.53	4.49
51-60	7.14	-	7.14	0.70	-	0.70	1.28
61-70	-	-	-	2.11	-	2.11	1.92
71-80	7.14	-	7.14	0.70	-	0.70	1.29
200-316	-	-	-	2.82	-	2.82	2.56
รวม	78.57	21.43	100%	65.47	34.51	100%	100%

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ร้อยละ 62.18 มาเป็นกลุ่มกลุ่มละ 2-10 คน รองลงมาร้อยละ 15.39 มากันกลุ่มละประมาณ 11-20 คน และร้อยละ 10.90 มากันกลุ่มละ 21-30 คน และเป็นกลุ่มของเพื่อนผู้ร่วมงาน รองลงมาร้อยละ 28.58 มากันกลุ่มละ 2-10 คน และร้อยละ 14.29 มากันกลุ่มละประมาณ 41-50 คนตามลำดับ นักท่องเที่ยวที่มาด้วยบริการนำเที่ยวอย่างน้อยที่สุดมากันกลุ่มละ 5 คน มากที่สุดกลุ่มละ 80 คน นักท่องเที่ยวที่มาโดยส่วนตัวหรือไม่ได้มากับบริการนำเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 65.48 มากันกลุ่มละ 2-10 คน รองลงมา ร้อยละ 16.91 ที่มากันกลุ่มละ 11-20 คน โดยมากับผู้ร่วมงานมากกว่ามากับครอบครัว สำหรับจำนวนสมาชิกในกลุ่มที่น้อยที่สุดคือ กลุ่มละ 2 คน มากที่สุด 316 คน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 แสดงอัตราร้อยละของพาหนะในการเดินทางของนักท่องเที่ยว

อายุ (ปี)	พาหนะในการเดินทาง												รวม %	
	รถไฟ		รถปรับอากาศ		รถ บขส.		รถส่วนตัว		รถเช่า		บริษัทนำเที่ยว			
	มา	กลับ	มา	กลับ	มา	กลับ	มา	กลับ	มา	กลับ	มา	กลับ	มา	กลับ
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	1.5	1.5	-	-	1.5	1.5
15-25	4.5	2.5	4.5	4.5	18.5	20.5	16.0	16.0	16.0	16.0	1.0	1.0	60.5	60.5
26-35	1.0	1.0	1.5	1.5	4.5	4.5	12.5	12.5	3.5	3.5	1.0	1.0	24.0	24.0
36-45	-	-	-	-	1.5	1.5	6.0	6.0	1.0	1.0	-	-	8.5	8.5
46-60	-	-	-	-	0.5	0.5	4.5	4.5	0.5	0.5	0.5	0.5	6.0	6.0
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	0.5	0.5	-	-	0.5	0.5
รวม	5.5	3.5	6.0	6.0	25.0	27.0	38.5	38.5	23.0	23.0	2.5	2.5	100.00	100.00

นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่เดินทางมาและกลับโดยรถส่วนตัวร้อยละ 38.5 เท่ากัน รองลงมาคือรถโดยสารประจำทางหรือรถบริษัทขนส่ง จำกัด โดยในเที่ยวมาร้อยละ 25 และในเที่ยวกลับร้อยละ 27 และรถเช่าเหมาร้อยละ 23 ทั้งมาและกลับ ดังรายละเอียดตารางที่ 11 ถ้าพิจารณาตามช่วงอายุของนักท่องเที่ยว กลุ่มหลักที่ช่วงอายุ 15-25 ปี ปรากฏว่าส่วนใหญ่เดินทางโดยรถประจำทางมากที่สุดร้อยละ 18.5 ในเที่ยวมา และร้อยละ 20.5 ในเที่ยวกลับ ซึ่งจะมากกว่าเที่ยวมา ทั้งนี้เนื่องจากมีผู้มารถไฟแท็กซี่รถประจำทาง ร้อยละ 20 พาหนะเดินทางที่นักท่องเที่ยวกลุ่มนี้ใช้มากรองลงมาได้แก่ รถส่วนตัว และรถเช่าเหมา โดยมีอัตราส่วนที่เท่ากันทั้งสองชนิด และเท่ากันทั้งเที่ยวมาและกลับ คือร้อยละ 16

ตารางที่ 12 แสดงอัตราร้อยละของระยะเวลาเที่ยวของนักท่องเที่ยวตามช่วงอายุต่าง ๆ

อายุ (ปี)	ระยะเวลาเที่ยว						รวม %
	เข้าไป เย็นกลับ	พักค้าง 1 คืน	พักค้าง 2 คืน	พักค้าง 3 คืน	พักค้าง 4 คืน	พักค้าง มากกว่า 4 คืน	
ต่ำกว่า 15 ปี	1.5	-	-	-	-	-	1.5
15-25	27.5	12.0	12.5	2.0	1.5	5.0	60.5
26-35	8.5	10.0	3.0	-	-	1.5	23.0
36-45	3.0	3.0	2.0	0.5	-	-	8.5
46-60	3.5	1.5	1.0	-	-	-	6.0
60 ปีขึ้นไป	0.5	-	-	-	-	-	0.5
รวม	44.5	26.5	18.5	2.5	1.5	-	100.00
	44.5	55.5			6.5		

นักท่องเที่ยวที่มาจากจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่มาพักค้างมากกว่าเข้ามาเย็นกลับในวันเดียว คิดเป็นสัดส่วน 1.25 : 1 หรือร้อยละ 55.5 ต่อ 44.5 สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาพักค้างมีการพักค้างหนึ่งคืนมากที่สุด คือร้อยละ 26.5 รองลงมาสองคืน ร้อยละ 18.5 และร้อยละ 6.5 มีการพักค้างมากกว่า 4 คืน ในกรณีกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักช่วงอายุ 15-25 ปี มีการพักค้างสองคืน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มากที่สุด คือร้อยละ 12.5 รองลงมาคือพักค้างหนึ่งคืนร้อยละ 12 สำหรับนักท่องเที่ยวที่มีอายุต่ำกว่า 15 ปี และมากกว่า 60 ปี ไม่มีการพักค้างในจังหวัดเพชรบุรี รายละเอียดดังตารางที่ 12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 13 แสดงอัตราร้อยละของนักท่องเที่ยวและเหตุผลที่นักท่องเที่ยวพักค้างและไม่พักค้าง
ในจังหวัดอื่น

อายุ (ปี)	พักค้าง	เหตุที่พักค้าง		ไม่ พักค้าง	เหตุที่ไม่พักค้าง						
		ไปพักก่อน	ไปเยี่ยมญาติ		ใกล้ที่อยู่อาศัย กลับได้ทันเวลา	กลับไป ทำงาน	ตั้งใจมา เที่ยวที่นี่	ไม่สะดวก	ไม่มีเงิน	ไม่มีแหล่งท่องเที่ยว ที่น่าสนใจ	
ต่ำกว่า 15 ปี	0.50	5	-	1.01	1.49	-	-	-	-	-	-
15-25	5.56	30	25	53.54	56.72	2.24	0.75	1.49	-	-	
26-35	3.03	25	-	20.7	15.67	2.99	1.49	-	0.75	-	
36-45	1.52	10	5	7.58	5.97	3.73	-	-	-	0.75	
46-60	1.01	-	5	5.05	5.22	-	-	-	-	-	
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	0.50	0.75	-	-	-	-	-	
รวม	11.62	65	35	88.38	85.82	8.96	2.24	1.49	0.75	0.75	
		100%			100%						

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ไม่ได้พักค้างจังหวัดอื่น หลังจากที่มาเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี คือร้อยละ 88.38 ของนักท่องเที่ยวทั้งหมด ส่วนที่เหลือคือร้อยละ 11.62 มีการพักค้างจังหวัดอื่นหลังจากที่มาเยือนจังหวัดเพชรบุรี คิดเป็นสัดส่วน 7.61 : 1 โดยนักท่องเที่ยวที่ไม่พักค้างจังหวัดอื่นส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า อยุ่ไม่ไกลแหล่งท่องเที่ยวมากนักและสามารถกลับไปยังที่อยู่อาศัยได้ทันเวลา คิดเป็นร้อยละ 85.82 ของผู้ที่พักค้าง และรองลงมาคือ จะต้องกลับไปทำงานให้ทันเวลาในวันรุ่งขึ้น คือร้อยละ 8.96 ดังตารางที่ 13 สำหรับผู้ที่ไปพักค้างจังหวัดอื่น ส่วนใหญ่คือร้อยละ 65 ของผู้ที่พักค้างจังหวัดอื่นมีจุดประสงค์เพื่อไปพักผ่อน และร้อยละ 35 ไปเยี่ยมญาติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 14 แสดงอัตราการย่อยละของนักท่องเที่ยวที่พักค้างตามประเภทที่พักแรม

อายุ (ปี)	ประเภทที่พัก								
	โรงแรม	บังกาโล	เกสต์เฮาส์	บ้านญาติ	บ้านรับรอง บริษัทเอกชน	บ้านญาติ	บ้านรับรอง หน่วยงานราชการ	สถาน ศึกษา	แคมป์
ต่ำกว่า 15 ปี	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15-25	0.86	29.32	0.86	6.04	-	9.48	3.45	-	13.79
26-35	3.45	9.48	-	3.45	1.72	0.86	-	0.86	3.45
36-45	1.72	5.17	-	0.86	1.73	-	-	-	-
46-60	-	2.59	-	0.86	-	-	-	-	-
60 ปีขึ้นไป	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	6.03	45.56	0.86	11.21	3.45	10.34	3.45	0.86	17.24
	100%								

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนและพักค้างจังหวัดเพชรบุรี มีการพักค้างแรมเป็นส่วนใหญ่น้อยคือ ร้อยละ 46.56 รองลงมาได้แก่การตั้งแคมป์บริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยเฉพาะชายหาดชะอำ ร้อยละ 17.24 และพักค้างบ้านญาติ ร้อยละ 11.21 ดังตารางที่ 14 ประเภทที่พักที่นักท่องเที่ยวต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าพักอาศัย ได้แก่ โรงแรม บังกาโล บ้านแบ่งเช่า มีการกระจายตัวตามช่วงอายุดังนี้ คือ ที่พักประเภทโรงแรม นักท่องเที่ยวที่เข้าพักส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 26-35 คิดเป็นร้อยละ 3.45 จากผู้ที่พักในโรงแรม (6.03%) บังกาโลผู้ที่เข้าพักมากที่สุดทั้งในประเภทที่พักเดียวกัน และมากที่สุดในแต่ละประเภทด้วย คือผู้ที่มีอายุช่วง 15-25 ปี คือร้อยละ 29.32 จากจำนวนผู้เข้าพักบังกาโลทั้งหมด (46.56%) สำหรับบ้านแบ่งเช่านั้นผู้เข้าพักมีอายุอยู่ในช่วง 15-25 ปีเท่านั้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 15 แสดงอัตราร้อยละของนักท่องเที่ยวที่เข้าพักในบริเวณสถานที่พักแรมต่าง ๆ

สถานที่ พักแรม	ประเภทที่พัก									รวม %
	โรงแรม	บังกาโล	บ้านแบ่ง เช่า	บ้านญาติ	บ้านรับรอง บริษัทเอกชน	บ้านเพื่อน	บ้านรับรองหน่วย งานราชการ	สถาน ศึกษา	แคมป์	
ในตัวเมือง										
เพชรบุรี	3.45	5.17	-	5.17	0.86	6.89	-	-	-	21.54
นอกตัวเมือง	2.58	41.39	0.86	6.04	2.59	3.45	3.45	0.86	-	61.22
ในบริเวณ แหล่งท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	-	-	-	17.24	17.24
รวม	6.03	46.56	0.86	11.21	3.45	10.34	3.45	0.86	17.24	100%

นักท่องเที่ยวที่มาเยือนและพักค้างจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ ร้อยละ 61.22 ได้พักค้างอยู่นอกตัวเมืองเพชรบุรี รองลงมาร้อยละ 21.54 พักในตัวเมืองเพชรบุรี และร้อยละ 17.24 พักในบริเวณแหล่งท่องเที่ยว โดยการตั้งแคมป์ ซึ่งเป็นนักท่องเที่ยวที่มีอยู่ช่วง 15-25 ปี ทั้งหมด นักท่องเที่ยวที่พักในตัวเมืองเพชรบุรีส่วนใหญ่พักบ้านเพื่อนคือร้อยละ 6.89 รองลงมาได้แก่ บังกาโล และบ้านญาติ ในจำนวนที่เท่ากันคือร้อยละ 5.17 และโรงแรมร้อยละ 3.45 สำหรับที่พักนอกตัวเมืองเพชรบุรีส่วนใหญ่มีการเข้าพักในบังกาโลมากที่สุดคือร้อยละ 41.39 โดยเฉพาะท่องเที่ยวอำเภอชะอำ มีการเข้าพักมากที่สุดคือร้อยละ 94.37 ของผู้ที่พักแรมนอกตัวเมือง นอกจากนี้มีการพักบ้านญาติร้อยละ 6.04 ดังรายละเอียดตารางที่ 15

ตารางที่ 16 แสดงจังหวัดที่นักท่องเที่ยวแวะชมขณะที่มาจังหวัดเพชรบุรี ในอัตรา ร้อยละ

จังหวัดที่ แวะ เยือน	อายุ						รวม%
	ต่ำกว่า 15 ปี	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปีขึ้นไป	
นครปฐม	-	14.63	7.32	4.88	4.88	-	31.71
ราชบุรี	-	4.88	9.75	-	2.44	-	17.07
สมุทรสาคร	-	-	2.44	-	2.44	-	4.88
สมุทรสงคราม	-	2.44	4.88	-	2.44	-	9.76
ประจวบคีรีขันธ์	-	17.07	12.19	7.32	-	-	36.58
รวม	-	39.65	36.58	12.2	12.2	-	100%

จากการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีของนักท่องเที่ยวนี้ส่วนใหญ่คือร้อยละ 79.5 จะไม่แวะชมจังหวัดอื่นตั้งใจมาจังหวัดเพชรบุรีโดยตรง สำหรับนักท่องเที่ยวที่มาจังหวัดเพชรบุรี และแวะชมจังหวัดอื่นมีร้อยละ 20.5 โดยส่วนใหญ่ใช้เส้นทางถนนสายเพชรเกษมหรือโดยทางรถไฟมากกว่าถนนสายธนบุรี-ปากท่อ (จากกรุงเทพมหานคร) โดยจะเห็นได้จากตารางที่ 16 ซึ่งมีนักท่องเที่ยวแวะชมจังหวัดนครปฐม และจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นทางผ่านที่จะมาสู่จังหวัดเพชรบุรีมากกว่านักท่องเที่ยวที่แวะชมจังหวัดสมุทรสาคร และจังหวัดสมุทรสงคราม ที่เป็นทางผ่านก่อนเข้าสู่จังหวัดเพชรบุรีเช่นกัน โดยคิดเป็นสัดส่วนได้ 3.33 : 1 (ร้อยละ 48.78 ต่อ 14.64)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อทำการพิจารณาการแวะชมจังหวัดอื่น ๆ ทั้งนี้เป็นทางผ่านหรืออยู่ใกล้จังหวัดเพชรบุรีแล้ว
ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวแวะชมจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากที่สุดถึงแม้จะไม่เป็นทางผ่าน แต่เป็น
จังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่อยู่ใกล้จังหวัดเพชรบุรีตอนล่าง มีจำนวนร้อยละ 36.58 ของนักท่องเที่ยว-
เที่ยวที่แวะชมจังหวัดอื่น ๆ ทั้งหมด รองลงมาได้แก่จังหวัดนครปฐม ร้อยละ 31.71 และ
จังหวัดราชบุรี ร้อยละ 17.07 เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุปรากฏว่าผู้ที่อายุต่ำกว่า 15 ปี และ
60 ปีขึ้นไป ได้เดินทางมาจังหวัดเพชรบุรีโดยตรง ไม่มีการแวะชมจังหวัดอื่น และช่วงอายุ
26-35 ปี มีผู้แวะชมทุกจังหวัด โดยไปจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากที่สุด ร้อยละ 12.19
จังหวัดราชบุรี ร้อยละ 9.75 และจังหวัดนครปฐมรองลงมาตามลำดับ สำหรับนักท่องเที่ยว
อายุช่วง 15-25 ปี จะแวะจังหวัดประจวบคีรีขันธ์มากที่สุด คือร้อยละ 17.07 และมากกว่า
ช่วงอายุ 26-35 ปี ในสัดส่วน 1.4:1 และมีผู้แวะชมจังหวัดนครปฐมมากกว่าจังหวัดราชบุรี
ในสัดส่วน 3:1 (ร้อยละ 14.63 ต่อ 4.88) ซึ่งตรงกันข้ามกับนักท่องเที่ยวช่วงอายุ 26-35 ปี

ตารางที่ 17 แสดงอัตราร้อยละของคำแนะนำที่ให้นักท่องเที่ยวมาเยือน
จังหวัดเพชรบุรี

คำแนะนำที่ให้มาเที่ยว จังหวัด เพชรบุรี	อายุ (ปี)						รวม %
	ต่ำกว่า 15	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปี ขึ้นไป	
คำแนะนำจากบริษัทนำเที่ยว	-	1.0	0.5	-	-	-	1.5
คำแนะนำจาก ททท.	-	1.5	0.5	-	-	-	2.0
คำแนะนำจากหนังสือ	-	3.5	2.0	0.5	-	-	6.0
คำแนะนำจากวิทยุ โทรทัศน์	-	2.5	0.5	-	-	-	3.0
คำเล่าลือเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว	1.5	42.5	13.5	7.0	5.0	0.5	70.0
มาติดต่อธุรกิจ ราชการ	-	4.0	1.5	0.5	1.0	-	7.0
ถูกชักชวนให้มา	-	2.5	2.0	0.5	-	-	5.0
มาเอง	-	3.0	2.5	-	-	-	5.5
รวม	1.5	60.5	23.0	8.5	6.0	0.5	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นักท่องเที่ยวที่มาจากเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ร้อยละ 70.0 มาเพราะค่า
 เล่าลือเกี่ยวกับแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาร้อยละ 7.0 มาเพื่อติดต่อธุรกิจ ราชการ และ
 ร้อยละ 6 ได้รับคำแนะนำจากหนังสือ นอกจากนี้ที่กล่าวมาแล้วยังมีคำแนะนำอื่น ๆ และเหตุผล
 ต่าง ๆ ดังตารางที่ 14 ที่ทำให้นักท่องเที่ยวมาจากเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

ตารางที่ 18 แสดงการให้เหตุผลในการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีของ
 นักท่องเที่ยวตามช่วงอายุต่าง ๆ

สาเหตุในการมาเที่ยว	อายุ (ปี)						รวม %
	ต่ำกว่า 15 ปี	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปี ขึ้นไป	
มีสถานที่ที่เที่ยวน่าสนใจ	0.23	6.41	2.29	0.46	0.22	-	9.61
มีโบราณสถานต่างๆ น่าสนใจ	-	2.52	0.68	0.23	-	-	3.43
มีทิวทัศน์สวยงาม	0.69	14.64	5.72	1.60	1.38	0.23	24.26
มีงานประเพณีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ	-	0.23	0.23	-	0.23	-	0.69
มีความสะดวกในที่พัก	0.23	5.71	2.75	0.92	0.46	-	10.07
มีแหล่งสินค้าแปลก ๆ	-	2.05	0.46	-	-	0.23	2.74
มีระยะทางใกล้ที่อยู่อาศัย	0.69	10.76	3.43	1.60	1.14	-	17.62
มีอาหารขนมอร่อย	0.23	3.89	1.37	-	0.46	-	5.95
มีความสะดวกในการเดินทาง	0.46	11.90	5.03	1.83	0.23	0.23	19.68
ยังไม่เคยมา	-	2.74	0.23	-	0.46	-	3.43
มาติดต่อธุรกิจ ราชการ ช่วยงาน	-	0.68	0.46	0.23	0.23	-	1.60
มีคนไม่มาก สถานที่เที่ยวเงียบสงบ	-	0.69	-	-	0.23	-	0.92
รวม	2.53	62.22	22.65	6.87	5.04	0.69	100%

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การแสดงผลของนักท่องเที่ยวในการมาเยือนจังหวัดเพชรบุรีส่วนใหญ่ร้อยละ 24.26 กล่าวว่ามาเพราะจังหวัดเพชรบุรีมีแหล่งท่องเที่ยวที่มีทัศนียภาพ ร่องลงมาร้อยละ 19.68 มีความสะดวกในการเดินทาง และร้อยละ 17.62 อยู่ใกล้แหล่งท่องเที่ยว นอกจากนี้เหตุผลส่วนใหญ่ที่นักท่องเที่ยวให้ความคิดเห็นดังกล่าวแล้ว ยังมีอยู่หลายประการที่นักท่องเที่ยวแต่ละคนได้ออกความคิดเห็นแตกต่างกัน ดังรายละเอียดตารางที่ 18

ตารางที่ 19 แสดงความนิยมของนักท่องเที่ยวที่มีต่อประเภทแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

ประเภทแหล่งท่องเที่ยว	ชอบเป็นอันดับที่				รวม ร้อยละ
	1	2	3	4	
- ธรรมชาติ	22.77	1.88	0.68	0.52	25.85
- ธรรมชาติดัดแปลง	1.38	11.65	4.96	6.85	24.84
- ศิลปวัฒนธรรม-หัตถกรรม	1.88	2.91	9.08	10.62	24.49
- แหล่งประวัติศาสตร์-สถาปัตยกรรม	2.91	7.70	8.74	5.74	24.82
รวม	18.94	24.14	23.46	23.46	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จังหวัดเพชรบุรีเป็นจังหวัดที่มีแหล่งท่องเที่ยวทุกประเภทอันได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ เช่น หาดชะอำ หาดเจ้าสำราญ แหลมหลวง ฯลฯ ประเภทธรรมชาติดัดแปลง เช่น เขื่อนแก่งกระจาน สวนสาธารณะ วนอุทยานแก่งกระจาน ฯลฯ ประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม เช่น ขนมหวาน งานฉลองงานปี่ต่าง ๆ ฯลฯ และประเภทประวัติศาสตร์และสถาปัตยกรรม เช่น พระนครคีรี วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดมหาธาตุ ฯลฯ แหล่งท่องเที่ยวเหล่านี้ได้รับความสนใจจากนักท่องเที่ยวแตกต่างกันไป ดังรายละเอียดตารางที่ 20 ที่จะกล่าวต่อไป

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 88.08 ชอบเป็นอันดับหนึ่งทุกช่วงอายุ รองลงมาร้อยละ 7.28 ชอบเป็นอันดับสองทุกช่วงอายุเช่นกัน และแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุด ได้แก่ ทะเล คือร้อยละ 45.86 ของนักท่องเที่ยวที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติ รองลงมาได้แก่ น้ำตก ภูเขา ร้อยละ 28.97 ซึ่งทุกช่วงอายุชอบเหมือนกัน ดังตารางที่ 20

แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติดัดแปลงอันได้แก่ เขื่อน อ่างเก็บน้ำ สวนสาธารณะ วนอุทยาน นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบเป็นอันดับสองรองลงมาจากแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ชอบเป็นอันดับหนึ่ง คือผู้ที่ชอบเป็นอันดับรองคิดเป็นร้อยละ 46.89 ของนักท่องเที่ยวที่ชอบแหล่งธรรมชาติดัดแปลง รองลงมาคือ ชอบเป็นอันดับสี่ ร้อยละ 27.59 และชอบเป็นอันดับสามร้อยละ 20 โดยมีผู้ที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวที่เป็นวนอุทยานมากที่สุด คือร้อยละ 37.83 และเขื่อนร้อยละ 33.34 รองลงมาอีกนั้นเป็นสวนสาธารณะและอ่างเก็บน้ำ ร้อยละ 16.85 และ 11.98 ตามลำดับ ถ้าดูตามช่วงอายุของกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักคือช่วงอายุ 15-35 ปี ปรากฏว่า ชอบธรรมชาติดัดแปลงมากเป็นอันดับสอง และเป็นอันดับสี่รองลงมา รายละเอียดตารางที่ 20

แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรมและหัตถกรรม นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือร้อยละ 43.36 ชอบเป็นอันดับสี่ รองลงมาร้อยละ 37.06 ชอบเป็นอันดับสาม ร้อยละ 11.89 ชอบเป็นอันดับสอง และผู้ชอบเป็นอันดับหนึ่งมีเพียงร้อยละ 7.69 โดยกลุ่มนักท่องเที่ยวหลัก (อายุ 15-35 ปี) ส่วนใหญ่ชอบเป็นอันดับสี่ และสามรองลงมาเช่นกัน รายละเอียดตารางที่ 20 จากผู้ที่ชอบแหล่งท่องเที่ยวประเภทนี้ มีผู้สนใจแหล่งผลิตสินค้าพื้นเมืองมากที่สุดคือร้อยละ 21.10

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรมมีผู้สนใจมากที่สุดเป็นอันดับสาม คือร้อยละ 35.18 และอันดับสองรองลงมา คือร้อยละ 31.03 อันดับสี่ร้อยละ 22.07 และมีผู้ชอบเป็นอันดับหนึ่งร้อยละ 11.72 กลุ่มนักท่องเที่ยวหลักส่วนใหญ่ชอบเป็นอันดับสาม รองลงมาเป็นอันดับสี่ นอกนั้นมีนักท่องเที่ยวที่สนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ และสถาปัตยกรรม ชอบพิพิธภัณฑ์สถานและอนุสาวรีย์ มากกว่าชอบวัด เจดีย์ พระบรมธาตุ ในสัดส่วนที่ไม่แตกต่างกันมากนักคือ 1.15 : 1 หรือร้อยละ 53.42 และ 46.58 ตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามช่วงกลุ่มอายุนักท่องเที่ยวปรากฏว่าผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 25 ปี สนใจพิพิธภัณฑ์สถานอนุสาวรีย์ มากกว่า วัด เจดีย์ พระบรมธาตุในสัดส่วน 1.67 : 1 หรือร้อยละ 37.18 ต่อ 22.22 แต่กลุ่มที่อายุมากกว่า 25 ปี สนใจวัด เจดีย์ พระบรมธาตุ มากกว่าพิพิธภัณฑ์สถานอนุสาวรีย์ ในสัดส่วน 1.5 : 1 หรือร้อยละ 24.36 ต่อ 16.24 ดังรายละเอียดตารางที่ 20

เมื่อพิจารณาในภาพรวมของความนิยมที่นักท่องเที่ยวให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี ดังตารางที่ 19 ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 28.94 ให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวทั้ง 4 ประเภทเป็นอันดับหนึ่ง โดยให้ความสนใจแหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติมากที่สุดคือร้อยละ 22.77 สำหรับความนิยมอันดับสอง ได้แก่ แหล่งท่องเที่ยวประเภทธรรมชาติดัดแปลง มีนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุดร้อยละ 11.65 แหล่งท่องเที่ยวประเภทศิลปวัฒนธรรม-หัตถกรรม นักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด (ร้อยละ 10.62) อยู่ในอันดับที่ 4 และแหล่งท่องเที่ยวประเภทประวัติศาสตร์ สถาปัตยกรรมนักท่องเที่ยวให้ความสนใจมากที่สุด (ร้อยละ 8.74) อยู่ในอันดับที่ 3

ตารางที่ 21 แสดงอัตราการร้อยละของนักท่องเที่ยวที่รู้จักและหรือแวะชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	รู้จักหรือเคยแวะชม	และชมในครั้งนี้	ประทับใจเป็นอันดับที่				
			1	2	3	4	5
1. หาดเจ้าสำราญ	81	12.00	0.5	2.5	2.0	0.5	0.5
2. ร้านค้าเชิงเขาวัง	72	39.00	-	-	-	-	-
3. พระนครศรี (เขาวัง)	84	39.00	6.5	14.0	5.0	1.0	-
4. พระราชวังรามราชนิเวศน์	9	-	-	-	-	-	-
5. วัดมหาสมณาราม	6	-	-	-	-	-	-
6. วัดสระบัว	12	-	-	-	-	-	-
7. วัดพระพุทธไสยาสน์	25	-	-	-	-	-	-
8. วัดมหาธาตุวรวิหาร	20	1.50	-	-	2.5	-	-
9. วัดใหญ่สุวรรณาราม	18	-	-	-	-	-	-
10. วัดกำแพงแดง	7	-	-	-	-	-	-
11. วัดเกาะแก้วสุทธาราม	5	-	-	-	-	-	-
12. วัดเพชรลิ	4	-	-	-	-	-	-
13. เขาหลวง	52	1.00	-	0.5	-	-	-
14. วัดเขานันไดอิฐ	21	-	-	-	-	-	-
15. หาดทวิสุข	7	-	-	-	-	-	-
16. หาดชะอำ	92	82.00	57.0	5.0	0.5	-	-
17. เขาเจ้าลาย	8	-	-	-	-	-	-
18. พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน	22	0.5	-	-	-	0.5	-
19. วัดชะอำคีรี	17	-	-	-	-	-	-
20. หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง	34	3.00	-	0.5	-	-	-
21. เขื่อนเพชรบุรี	43	0.50	0.5	-	-	1.5	0.5
22. เขื่อนแก่งกระจาน	86	5.00	6.0	5.0	2.5	1.0	-

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ชื่อแหล่งท่องเที่ยว	รู้จักหรือเคยแวะชม	แวะชมในครั้งนี่	ประทับใจเป็นอันดับที่				
			1	2	3	4	5
23. หาดปึกเตียน	19	7.00	1.5	0.5	-	1.0	-
24. ถ้ำเขาเตาหม้อ	3	-	-	-	-	-	-
25. ที่ทำการอุทยานแห่งชาติแก่งกระจาน	71	-	-	-	-	-	-
26. น้ำตกตอธูป	2	-	-	-	-	-	-
27. น้ำตกห้าชั้น	5	-	-	-	-	-	-
28. ผาน้ำหยด	3	-	-	-	-	-	-
29. เขาพะเนินทุ่ง	2	-	-	-	-	-	-
30. แหลมหลวง	23	3.00	-	-	0.5	-	2.5
31. วัดเขาตะเครา	22	-	-	-	-	-	-
32. วัดถ้ำเขาย้อย	53	1.00	0.5	-	1.0	0.5	-
33. วัดภูมิ (บางเค็ม)	4	-	-	-	-	-	-
34. หมู่บ้านทอผ้าหนองปรong	2	-	-	-	-	-	-
35. ถ้ำเขาอีโก้	10	-	-	-	-	-	-

แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรีที่ทำการศึกษามีทั้งหมด 35 แห่ง จากการสำรวจพบว่าแหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวรู้จักหรือเคยแวะชมมากที่สุด คือ หาดชะอำ ร้อยละ 92 รองลงมาได้แก่ เขื่อนแก่งกระจาน ร้อยละ 86 พระนครคีรี ร้อยละ 84 หาดเจ้าสำราญ ร้อยละ 81 เมื่อพิจารณาโดยรวมและปรากฏว่า แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวมากกว่าร้อยละ 50 รู้จักหรือเคยแวะชมมีจำนวน 8 แห่ง เท่านั้น รายละเอียดดังตารางที่ 21 สำหรับการแวะชมในครั้งนี่จากการสำรวจพบว่า แหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวแวะชมมีทั้งหมด 13 แห่ง โดยนักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 82 แวะชมหาดชะอำ รองลงมาได้แก่พระนครคีรี และร้านค้าเชิงเขาวังร้อยละ 39 เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากนักท่องเที่ยวมาเที่ยวเขาวังจะแวะซื้อสินค้าเชิงเขาวังกลับ

ติดมือไปเพื่อเป็นของฝากและของที่ระลึก ความประทับใจที่นักท่องเที่ยวมีต่อแหล่งท่องเที่ยวเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต่าง ๆ นั้น ปรากฏว่า นักท่องเที่ยวมีความประทับใจต่อแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ในอันดับ 1 ถึง 4 เพียง 12 แห่ง แหล่งท่องเที่ยวที่นักท่องเที่ยวประทับใจมากที่สุดอันดับหนึ่ง ร้อยละ 57.0 คือ ชายหาดชะอำ รองลงมาได้แก่ พระนครคีรี และ เขื่อนแก่งกระจาน ร้อยละ 6.5 และ 6 ตามลำดับ

ตารางที่ 22 แสดงอัตราร้อยละ ความคิดเห็นต่อคุณภาพของประเภทการให้บริการในแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

ประเภทของบริการ	คุณภาพของบริการ				รวม %
	ดีมาก	ดี	ปานกลาง	ไม่ดี	
ที่พัก	2.41	6.35	4.02	0.90	13.86
อาหาร	1.20	5.92	8.84	1.41	17.37
ของที่ระลึก	1.10	6.93	5.71	1.91	15.65
บริการท่องเที่ยว	0.70	4.72	7.13	3.51	16.06
การคมนาคม	1.81	12.15	3.92	0.90	18.78
ความปลอดภัย	2.02	9.73	4.92	1.61	18.28
รวม	9.24	45.98	34.54	10.24	100%

ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อคุณภาพของประเภทการให้บริการต่าง ๆ ได้แก่ ที่พัก อาหาร ของที่ระลึก บริการท่องเที่ยว การคมนาคม และความปลอดภัย เมื่อพิจารณาโดยส่วนรวมจะเห็นว่า การให้บริการต่าง ๆ อยู่ในเกณฑ์ที่น่าพอใจ คือร้อยละ 45.98 ของผู้ให้ความคิดเห็นทั้งหมด รองลงมา ร้อยละ 34.54 เห็นว่าการให้บริการต่าง ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 10.24 ให้ความเห็นว่ายังไม่ดี และมีเพียงร้อยละ 9.24 เท่านั้นที่กล่าวว่าดีมาก ถ้าพิจารณาแต่ละประเภทจะเห็นว่า การให้บริการที่พักส่วนใหญ่ร้อยละ 6.53 เห็นว่าดีแล้ว การให้บริการอาหารอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 8.84 การให้บริการของที่ระลึกน่าพอใจ คือร้อยละ 6.93 การให้บริการท่องเที่ยวอยู่ในระดับปานกลาง คือร้อยละ 7.13 การคมนาคมและการให้บริการด้านความปลอดภัยส่วนใหญ่ร้อยละ 12.15 และ 9.73 ตามลำดับให้ความเห็นว่าเป็นแล้ว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 23 แสดงอัตราร้อยละความคิดเห็นต่อสิ่ง que ควรมีการปรับปรุงตามแหล่ง

ท่องเที่ยวต่าง ๆ

สิ่ง que ควรปรับปรุง	อายุ (ปี)						รวม %
	ต่ำกว่า 15 ปี	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปีขึ้นไป	
ถนน	-	4.71	2.66	1.64	0.41	-	9.42
ความสะอาด	0.61	12.91	3.89	1.02	1.23	0.20	19.86
พาหนะ เดินทาง	-	2.66	1.43	0.41	-	-	4.50
ความปลอดภัย	0.20	5.53	2.66	1.02	-	-	9.41
ที่พัก	-	3.48	2.46	0.61	0.41	-	6.96
การอนุรักษ์ธรรมชาติ	-	5.53	2.06	1.02	-	0.21	8.82
แหล่งท่องเที่ยว	-	4.92	1.43	0.82	-	-	7.17
เอกสารเผยแพร่	0.42	9.43	4.52	2.06	9.64	0.21	18.28
แหล่งท่องเที่ยว	-	-	-	-	-	-	-
เจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำ	0.61	8.62	2.66	1.85	1.64	0.20	15.58
รวม	1.84	57.79	23.77	10.45	5.33	0.82	100%

สิ่ง que ควรมีการปรับปรุงในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ดังรายละเอียดในตารางที่ 23 นั้น ปรากฏว่า สิ่งที่นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่คือร้อยละ 19.86 เห็นว่า ควรมีการปรับปรุงเป็นอันดับแรกได้แก่ ความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว รองลงมาคือ ควรมีเอกสารเผยแพร่แหล่งท่องเที่ยว และให้มีเจ้าหน้าที่ให้คำแนะนำตามแหล่งท่องเที่ยว ร้อยละ 18.28 และ 15.58 ตามลำดับ นอกจากสิ่ง que กล่าวมาแล้วข้างต้น ยังมีสิ่ง que นักท่องเที่ยวเห็นว่าควรมีการปรับปรุงอีกหลายอย่างอันได้แก่ ถนน พาหนะเดินทาง ความปลอดภัย ที่พัก การอนุรักษ์ธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยว โดยมีคะแนนความคิดเห็นเป็นร้อยละ ดังตารางที่ 23

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 24 แสดงอัตราร้อยละของความคิดเห็นที่นักท่องเที่ยวมีต่อระยะทางในการเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีกแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง

อายุ (ปี)	ช่วงระยะทางที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสม (กม.)					รวม %
	น้อยกว่า 15 กม.	15-30	31-45	46-60	มากกว่า 60	
ต่ำกว่า 15 ปี	0.51	1.02	-	-	-	1.52
16-25	12.18	18.27	16.24	5.58	8.63	60.9
26-35	5.08	9.13	1.02	3.05	4.57	22.85
36-45	2.03	1.52	1.02	1.52	2.03	8.12
46-60	0.51	1.02	2.53	1.02	1.02	6.09
60 ปีขึ้นไป	-	-	0.51	-	-	0.51
รวม	20.31	20.86	21.32	11.17	16.24	100 %

ระยะทางที่นักท่องเที่ยวเห็นว่าเหมาะสมในการเดินทางจากแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งไปยังอีกแหล่งท่องเที่ยวหนึ่งนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 30.96 มีความเห็นว่าควรอยู่ในช่วงระหว่าง 15-30 กิโลเมตร รองลงมาได้แก่ 31-45 กิโลเมตร ร้อยละ 21.32 และต่ำกว่า 15 กิโลเมตร ร้อยละ 20.31 เมื่อพิจารณาในกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักแล้วจะเห็นว่า มีความคิดเห็นสอดคล้องกับความคิดเห็นโดยส่วนรวม

ตารางที่ 25 แสดงอัตราการย่อยละของความสนใจสภาพแวดล้อมของนักท่องเที่ยว
ในขณะ เดินทาง

อายุ (ปี)	ความสนใจสภาพแวดล้อม				รวม
	สนใจมาก	สนใจบางครั้ง	เฉย ๆ	ไม่สนใจ	
ต่ำกว่า 15 ปี	0.5	1.0	-	-	1.5
16-25	25.5	27.0	5.5	2.5	60.5
26-35	12.5	9.0	1.0	0.5	23.0
36-45	6.0	2.0	0.5	-	8.5
46-60	5.0	1.0	-	-	6.0
60 ปีขึ้นไป	0.5	-	-	-	0.5
รวม	50.0	40	7.0	3.0	100%

ผู้สนใจมากและสนใจบางครั้ง ให้เหตุผลดังนี้

1. ทราบถึงชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น ๆ
2. เห็นสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ
3. มีธรรมชาติสวยงาม ซึ่งไม่ได้เห็นบ่อยนัก เป็นการพักผ่อน
4. มีเวลาว่าง
5. ทำให้เพลิดเพลิน ไม่เบื่อ

ผู้ที่รู้สึกเฉย ๆ ให้เหตุผล คือ

1. มาบ่อยครั้ง

ผู้ไม่สนใจ ให้เหตุผล คือ

1. กลับขณะเดินทาง

ความสนใจสภาพแวดล้อมสองข้างทางของนักท่องเที่ยวจากการสำรวจปรากฏว่า นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ร้อยละ 90 ให้ความสนใจสภาพแวดล้อมสองข้างทาง โดยผู้ที่สนใจมากมี ร้อยละ 50 และสนใจในบางครั้งร้อยละ 40 นอกนั้นมีความรู้สึกเฉย ๆ และไม่สนใจต่อสภาพแวดล้อมดังกล่าว คือร้อยละ 7.0 และ 3.0 ตามลำดับ ในกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักมีผู้ให้ความสนใจและไม่สนใจต่อสภาพแวดล้อมสองข้างทางในสัดส่วน 24.67 : 1 ซึ่งเป็นกลุ่มเดียวเท่านั้นที่ไม่สนใจสภาพแวดล้อมและเป็นส่วนน้อยเท่านั้น ซึ่งแต่ละกลุ่มทั้งที่สนใจและไม่สนใจได้ให้เหตุผลที่แตกต่างกันในข้างต้น

ตารางที่ 26 แสดงอัตราร้อยละของความสนใจสภาพแวดล้อมในลักษณะต่าง ๆ ของนักท่องเที่ยว

สภาพแวดล้อม	อายุ (ปี)						รวม %
	ต่ำกว่า 15	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปีขึ้นไป	
1. ปัจจัยทางธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน	0.09	3.44	7.23	2.32	-	0.09	13.17
2. ปัจจัยทางด้านดิน และ การใช้ประโยชน์ที่ดิน	0.08	3.53	7.23	-	1.64	0.09	12.57
3. ปัจจัยทางด้านป่าไม้และ พืชพันธุ์ธรรมชาติสัตว์	0.09	7.06	8.35	2.49	1.72	0.08	19.79
4. ปัจจัยทางอุทกวิทยา และแหล่งน้ำ	0.09	5.16	7.83	2.67	1.72	0.09	17.56
5. สภาพชีวิตความเป็นอยู่ ของคนท้องถิ่น	0.09	5.94	8.51	2.93	1.54	0.09	19.10
6. ศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น	0.34	4.82	8.26	2.67	1.64	0.08	17.81
รวม	0.78	29.95	47.41	13.08	8.26	0.52	100.00

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสนใจสภาพแวดล้อมสองข้างทางของนักท่องเที่ยวในขณะที่กำลังเดินทาง นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสนใจสภาพแวดล้อมประเภทต่าง ๆ ประเภทสภาพแวดล้อมที่นักท่องเที่ยวสนใจมากที่สุดคือ ปัจจัยทางด้านป่าไม้ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ สัตว์ ร้อยละ 19.79 รองลงมาได้แก่ สภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่น ร้อยละ 19.10 และศิลปวัฒนธรรมประจำถิ่น ร้อยละ 17.81 จากตัวเลขรายละเอียดในตารางที่ 26 เมื่อเปรียบเทียบคะแนนความสนใจประเภทต่าง ๆ ของแหล่งท่องเที่ยวแล้วจะเห็นว่า มีความแตกต่างกันไม่มากนัก อาจกล่าวได้ว่านักท่องเที่ยวโดยทั่วไปสนใจสภาพแวดล้อมทุกประเภทที่ได้พบเห็น เว้นแต่ นักท่องเที่ยวที่อยู่วัยอายุ 46-60 ปี ไม่สนใจสภาพแวดล้อมประเภทธรณีวิทยา ธรณีสัณฐาน และช่วงอายุ 36-45 ไม่สนใจปัจจัยทางด้านดินและการใช้ประโยชน์ที่ดิน สำหรับกลุ่มนักท่องเที่ยวเหล่านั้นได้ให้ความสนใจสภาพแวดล้อมทุกประเภท โดยเฉพาะปัจจัยทางด้านป่าไม้ และพืชพันธุ์ธรรมชาติ สัตว์ และสภาพชีวิตความเป็นอยู่ของคนท้องถิ่น ร้อยละ 15.41 และ 14.45 ตามลำดับ

ตารางที่ 27 แสดงอัตราร้อยละของความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อคู่มือเดินทางท่องเที่ยว

ความคิดเห็นต่อคู่มือเดินทาง	อายุ (ปี)						รวม
	ต่ำกว่า 15 ปี	15-25	26-35	36-45	46-60	60 ปีขึ้นไป	
สนใจ	1.52	50.25	18.27	7.62	6.09	0.51	84.26
เฉย ๆ	-	9.64	3.05	1.02	-	-	13.71
ไม่สนใจ	-	0.51	1.52	-	-	-	2.03
รวม	1.52	60.4	22.84	8.64	6.09	0.51	100 %

- ผู้สนใจ ให้เหตุผล คือ
1. มีความสะดวกในการเดินทาง และสามารถวางแผนในการเดินทางได้ล่วงหน้า
 2. ทราบรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ
 3. ทำให้ทราบแหล่งท่องเที่ยว และจุดเด่นของแต่ละพื้นที่
 4. เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยว
 5. ให้ความรู้
 6. จะต้องมีแหล่งท่องเที่ยวมากขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เฉย ๆ ให้เหตุผล คือ

1. เป็นผู้นำทางและรู้จักที่ต่าง ๆ แล้วเป็นอย่างดี

2. ต้องการมาศึกษาเอง

ไม่สนใจ ให้เหตุผล คือ

1. อ่านหนังสือไม่ออก

สำหรับคู่มือการเดินทางท่องเที่ยววันนั้น นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่ให้ความสนใจต่อกิจกรรมการเดินทางร้อยละ 84.26 โดยกระจายอยู่ทุกช่วงอายุของนักท่องเที่ยว สำหรับผู้ที่ไม่สนใจ และมีความรู้สึกเฉย ๆ ร้อยละ 2.03 และ 13.71 ตามลำดับ ซึ่งอยู่ในกลุ่มนักท่องเที่ยวหลักเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งมีผู้ให้เหตุผลที่แตกต่างกันไปดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อเสนอแนะ

การคมนาคม

- ถนนเพชรเกษมที่เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี ถือเป็นเส้นทางหลักที่จะไปสู่จังหวัดต่าง ๆ ในภาคใต้และจากภาคใต้อันเข้าสู่กรุงเทพฯ จึงทำให้มีการใช้บริการเส้นทางดังกล่าวมากทั้งรถบรรทุกสินค้า รถโดยสาร รถส่วนตัว เป็นต้น ทำให้ความปลอดภัยในการเดินทางลดลง และการเดินทางถึงที่หมายช้ากว่าที่ควรจะเป็น จึงควรปรับปรุงให้เป็นถนนคู่เพื่อการเดินทางจะได้สะดวกขึ้น
- ป้ายชี้ทางเข้าแหล่งท่องเที่ยว พร้อมชื่อแหล่งท่องเที่ยว ป้ายชื่อถนน ควรเขียนให้ตัวโต เด่นชัด สามารถเห็นได้ในระยะไกล
- ควรปรับปรุงสถานีเดินรถบริษัทขนส่งของจังหวัดเพชรบุรีให้ได้มาตรฐาน
- ควรมีการคมนาคมที่สะดวกขึ้นบนพระนครคีรี

ความปลอดภัย

- ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจรทุก 15-30 นาที ตามบริเวณแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ โดยเฉพาะชายหาดชะอำ พระนครคีรี
- เพิ่มความปลอดภัยในแหล่งท่องเที่ยวทั้ง เวลากลางวันกลางคืนทุก ๆ ระยะเวลา ทั้งบนหาดและชายหาดชะอำ ควรมีเจ้าหน้าที่ตำรวจจราจร
- ควรจำกัดความเร็วของรถประจำทางและให้มีตำรวจทางหลวงทุก ๆ ระยะเวลาบนถนนเพชรเกษมเพื่อตรวจจับความเร็ว และดำเนินการรถที่ทำผิดกฎจราจร ทั้งนี้เนื่องจากถนนดังกล่าวคับแคบและการจราจรมาก มีการแข่งกันทุกระยะทำให้ผู้โดยสารไม่ได้รับความปลอดภัยเท่าที่ควร

ความสะอาด

- เพิ่มถังขยะบริเวณแหล่งท่องเที่ยว ได้แก่ หาดเจ้าสำราญ หาดชะอำ พระนครคีรี เป็นต้น
- ควรมีการดูแลเรื่องความสะอาดของแหล่งท่องเที่ยว โดยมีการณรงค์ให้นักท่องเที่ยว ร้านขายของ และเจ้าหน้าที่ช่วยกันดูแลและรักษาความสะอาด

ที่พัก

- ควรปรับปรุงที่พักในตัวเมืองให้ได้มาตรฐาน
- ควรมีโรงแรมชั้นหนึ่งในตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวให้เข้ามาพักและเที่ยวในตัวเมืองมากขึ้น เพื่อให้ชาวเมืองหรืออำเภอใกล้เคียงมีรายได้เพิ่ม ซึ่งเป็นการกระจายรายได้อย่างหนึ่ง
- ที่พักบริเวณชายหาดชะอำไม่เพียงพอ ควรเพิ่มมากขึ้นกว่านี้ และควรมีราคาที่พอเหมาะและคงที่ทุกวัน
- ควรจัดระเบียบการให้บริการเตียงผ้าใบบริเวณชายหาด ซึ่งที่เป็นอยู่ปัจจุบันทำให้บรรยากาศธรรมชาติเสียไป
- การให้บริการน้ำใช้ และเครื่องอุปโภคในที่พักบริเวณชายหาดชะอำยังไม่ดีเท่าที่ควร ควรมีการปรับปรุง

ร้านค้า ร้านอาหาร ร้านขายของที่ระลึก สถานเริงรมย์

- ควรปรับปรุงการให้บริการต่าง ๆ ของร้านค้าบริเวณแหล่งท่องเที่ยวทั่วไป
- ควรปรับปรุงเรื่องความสะดวกสบายของอาหาร และราคาที่แพงกว่าปกติ
- ร้านอาหารมีให้เลือกน้อย ควรมีมากกว่านี้ในบริเวณชายหาดชะอำ
- หาบเร่ที่นำสิ่งของสินค้ามาขายตามชายหาดชะอำ ทำความรำคาญให้แก่นักท่องเที่ยว
- ควรมีแหล่งท่องเที่ยวประเภทสถานเริงรมย์แบบพืथाที่ชายหาดชะอำ เพราะกลางคืนบรรยากาศเงียบเกินไป เมื่อพักค้างแล้วกลางคืนไม่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ทำให้ไม่อยากค้าง

การบริการท่องเที่ยว

- ควรมีป้ายบอกประวัติความเป็นมาของสถานที่ท่องเที่ยว โบราณสถาน โบราณวัตถุ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ทราบรายละเอียดความเป็นมาของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ เมื่อนักท่องเที่ยวแวะชม
- ตามจุดหรือแหล่งท่องเที่ยวควรมีบอร์ดแสดงภาพจุดเด่นหรือสิ่งสำคัญของแหล่งท่องเที่ยววันนั้น ๆ สิ่งที่น่าเที่ยวในพื้นที่เพื่อนักท่องเที่ยวที่ยังไม่ทราบจะได้รู้จักและไปเที่ยวชม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ควรมีจุดประชาสัมพันธ์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ในบริเวณแหล่งท่องเที่ยวหรือบริเวณทางเข้าสู่จังหวัด เพื่อผู้ที่เดินทางมาเที่ยวจะได้ทราบรายละเอียดของแหล่งท่องเที่ยวว่ามีที่ใดบ้าง และการให้บริการต่าง ๆ อยู่ที่ไหนบ้าง
- ควรมีการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวแห่งของจังหวัดเพชรบุรี โดยใช้วิทยุ โทรทัศน์ เป็นสื่อในการโฆษณาให้มากกว่านี้ เพราะผู้ชมและผู้ฟังได้รู้จักและคุ้นเคยกับชื่อของแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ มากขึ้น เป็นการดึงดูดนักท่องเที่ยววิธีหนึ่ง
- การให้บริการที่จอดรถบริเวณหาดชะอำ ได้มีการจับจองหาผลประโยชน์ของเจ้าของเตียงผ้าใบ ทำให้ไม่สะดวกในการนำรถเข้าจอด เพราะถ้าไม่ใช้บริการเตียงผ้าใบจะไม่สามารถนำรถเข้าจอดในบริเวณดังกล่าวได้ ทำให้นักท่องเที่ยวที่นำรถมาได้รับความเดือดร้อน ควรมีการแก้ไข ใช้มาตรการเด็ดขาดแก่ผู้หาผลประโยชน์
- ควรมีแหล่งท่องเที่ยวที่ได้จำลองแหล่งท่องเที่ยวประเภทโบราณสถาน โบราณวัตถุ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี ของจังหวัดเพชรบุรี ไว้ในที่เดียวกัน เพื่อนักท่องเที่ยวที่มีเวลาน้อยจะได้เที่ยวได้อย่างทั่วถึง
- ควรจัดโปรแกรมการแสดงศิลป-วัฒนธรรมที่เคยมีมา เมื่อสมัยพระนครคีรี เป็นที่ประทับแรมของพระมหากษัตริย์บางพระองค์ในสมัยก่อน ในวันเสาร์-อาทิตย์ เพื่อให้นักท่องเที่ยวได้ชมนอกเหนือจากงานแสงและเสียงพระนครคีรี
- พิพิธภัณฑ์บนพระนครคีรี ที่เปิดให้นักท่องเที่ยวเข้าชม การให้บริการในวันเสาร์-อาทิตย์ และวันหยุดราชการ ควรเป็นเต็มวัน เนื่องจากวันดังกล่าวมีนักท่องเที่ยวมาก บางคนมาจากที่ไกลต้องการเข้าชมแต่ต้องผิดหวัง
- ควรมีรถบริการในแหล่งท่องเที่ยวหนึ่ง ๆ พานักท่องเที่ยวไปยังแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่อยู่ใกล้
- ควรมีการอนุรักษ์ธรรมชาติของแหล่งท่องเที่ยวให้มากกว่าที่เป็นอยู่ขณะนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

นางสาววาสนา งามภักตร์ เกิดเมื่อวันที่ 29 มีนาคม พ.ศ. 2505 ที่จังหวัด เพชรบุรี สำเร็จการศึกษาปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต (ภูมิศาสตร์) มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อ พ.ศ. 2526 เข้าศึกษาต่อในภาควิชาสถาปัตยกรรมศาสตร์ หลักสูตรการวางแผนภาคและเมือง มหาวิทยาลัย บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปัจจุบัน รับราชการในตำแหน่งนักวิชาการแผนที่ กองผังเมือง สำนักปลัดกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ

	หน้า
ประ วิดีจังหวัด เพชรบุรี	1
สภาพทางกายภาพ	2
สภาพทางสังคมและ เศรษฐกิจ	9
แหล่งท่องเที่ยวจังหวัด เพชรบุรี	12
แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทางผ่าน	62
รายละเอียดของ เส้นทางและรูปแบบเส้นทาง การเดินทาง	63

ประวัติจังหวัดเพชรบุรี

เพชรบุรีเป็นเมืองเก่าแก่โบราณครั้งสมัยขอมเป็นใหญ่ในสุวรรณภูมิ ดังปรากฏหลักฐานคือ พระปรางค์วัดมหาธาตุ ที่กษัตริย์ขอมสร้างขึ้นประดิษฐานพระรัตนตรัย มีการขุดพบโบราณวัตถุต่าง ๆ ที่สร้างขึ้นสมัยอาณาจักรขอม และลูกบดสมัยทวารวดีเป็นจำนวนมาก นักโบราณคดีเชื่อว่าในสมัยทวารวดีมีชนชาติมอญอาศัยอยู่ในเพชรบุรี และศิลปวัฒนธรรมที่ได้พบส่วนใหญ่เป็นศิลปะที่มีฝีมือดีกว่าแถบอื่น ประมาณพันปีเศษ เมืองเพชรบุรีเคยมีกษัตริย์ปกครองเช่นเดียวกับเมืองนครศรีธรรมราช สมัยสุโขทัย เป็นราชอาณาจักรเมืองเพชรบุรีเป็นอาณาจักรหนึ่งที่ตั้งตรงต่ออาณาจักรสุโขทัย ดังปรากฏในศิลาจารึกพ่อขุนรามคำแหงในสมัยกรุงศรีอยุธยา เมืองเพชรบุรีสังกัดอยู่หัวเมืองฝ่ายตะวันตก เป็นทางผ่านที่ข้าศึกจะยกทัพเข้าตีเมืองหลวง และเป็นเมืองท่าที่เรือสินค้าต่าง ๆ จอดแวะพักก่อนเข้าเมืองหลวงหรือล่องไปยังหัวเมืองบึงกุ่มได้ หลังจากกรุงศรีอยุธยาเสียแก่พม่า ครั้งที่ 2 พระเจ้าตากสินได้ตั้งกรุงธนบุรีเป็นเมืองหลวง และตั้งเจ้าเมืองออกไปยังเมืองรอบนอกตามกำลังที่จะรวบรวมจัดตั้งบ้านเมืองใหม่ ซึ่งมีเพชรบุรีเป็นเมืองรอบนอกเมืองหนึ่งใน 11 เมืองนั้น สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ร.4 ทรงโปรดเมืองเพชรมาก จะเห็นได้จากจารึกพระองค์เสด็จมาหลายครั้งในระหว่างผนวช ทรงบำเพ็ญสมณธรรม ณ ถ้ำเขาย้อย ประทับแรมที่วัดมหาสมณาราม เชิงเขาวังอีกด้วย โปรดให้สร้างพระนครคีรีขึ้นเป็นที่ประทับแรม และทรงโปรดให้สร้างพระราชวังรามราชนิเวศน์ขึ้นริมแม่น้ำเพชรบุรี แต่ไม่แล้วเสร็จ มาแล้วเสร็จในสมัย ร.5 ร.5 ได้เสด็จพระราชดำเนินมาเมืองเพชรบุรีหลายครั้งเช่นกัน

จังหวัดเพชรบุรี

1 สภาพทางกายภาพ

1.1 ที่ตั้งและเขตการปกครอง

จังหวัดเพชรบุรีอยู่ห่างจากกรุงเทพมหานครตามระยะทางถนน

ประมาณ 127 กิโลเมตร ตั้งอยู่ละติจูดที่ 12° 32' 45" เหนือ ถึง 13° 20' 50" เหนือ และ
ลองจิจูดที่ 99° 6' 8" ตะวันออกถึง 100° 6' ตะวันออก มีอาณาเขตดังต่อไปนี้

ทิศเหนือ	ติดกับ	อำเภอปากท่อ จังหวัดราชบุรี อำเภออัมพวา และอำเภอเมือง จังหวัด สมุทรสงคราม
ทิศใต้	ติดกับ	อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
ทิศตะวันออก	ติดกับ	อำเภอไทย
ทิศตะวันตก	ติดกับ	สหภาพพม่า

บริเวณที่ติดพรมแดนมีชาวต่างชาติอพยพเข้ามาอาศัยอยู่มากเนื่องจากการถูกบีบบังคับจากรัฐบาล
พม่า ชนกลุ่มน้อยพวกนี้ ได้แก่ กะเหรี่ยง กะหรวัง เป็นต้น

จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ประมาณ 6,356.918 ตารางกิโล-
เมตร แบ่งการปกครองเป็น 6 อำเภอ 1 กิ่งอำเภอ ได้แก่ อำเภอท่าทาง อำเภอบ้านแหลม
อำเภอบ้านลาด อำเภอเขาชัย้อย อำเภอชะอำ อำเภอเมือง และกิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง
อำเภอท่าทางเป็นอำเภอที่มีพื้นที่มากที่สุดคือ 3,298.884 ตารางกิโลเมตร และอำเภอบ้าน
แหลมเป็นอำเภอที่เล็กที่สุดคือมีพื้นที่ 194.039 ตารางกิโลเมตร อำเภอท่าทางถึงแม้จะมีพื้นที่
มากแต่พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นป่าไม้ได้ใช้ทำประโยชน์ทางการเกษตร

1.2 ภูมิอากาศ

จังหวัดเพชรบุรี เป็นจังหวัดหนึ่งที่อยู่ชายทะเลจึงมีอากาศ
อบอุ่นไม่ร้อนจัดและไม่หนาวจัด เนื่องจากได้รับอิทธิพลของลมมรสุม โดยเฉพาะลมมรสุมตะวันตก
เฉียงใต้หรือมรสุมฤดูร้อน ซึ่งมีความสำคัญต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนจังหวัดเพชรบุรี
ในการประกอบอาชีพมากที่สุด พัดอยู่ระหว่างช่วงเดือนมีนาคมถึงเมษายน ส่วนลมมรสุมตะวันตก
เฉียงเหนือหรือมรสุมฤดูหนาวทำให้เกิดความแห้งแล้งและความหนาวเย็นในช่วงเดือนธันวาคม

ถึงปลายกุมภาพันธ์ จากสถิติอุณหภูมิต่ำ 2529 อุณหภูมิสูงสุดอยู่ในช่วงเดือนพฤษภาคมและเดือนสิงหาคม คือประมาณ 32.22 และ 32.50 องศาเซลเซียส และอุณหภูมิต่ำสุดจะอยู่ในเดือนมกราคมคือ ประมาณ 15.15 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยทั้งปีประมาณ 23.90 องศาเซลเซียส รายละเอียดดังตาราง 2

ปริมาณน้ำฝนปี 2529 มีฝนตกประมาณ 849.90 มิลลิเมตร ฝนตกมากในเดือนพฤษภาคม 2529 จำนวน 235.3 มิลลิเมตร ความชื้นสัมพัทธ์ในรอบปีหนึ่ง ๆ มีความแตกต่างเพียงร้อยละ 11 ความเร็วลมที่พัดผ่านพื้นที่เฉลี่ยในรอบปีประมาณ 49 นกต์

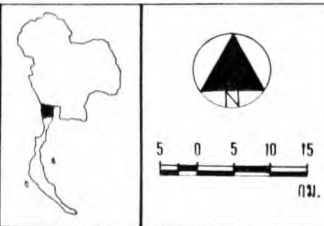
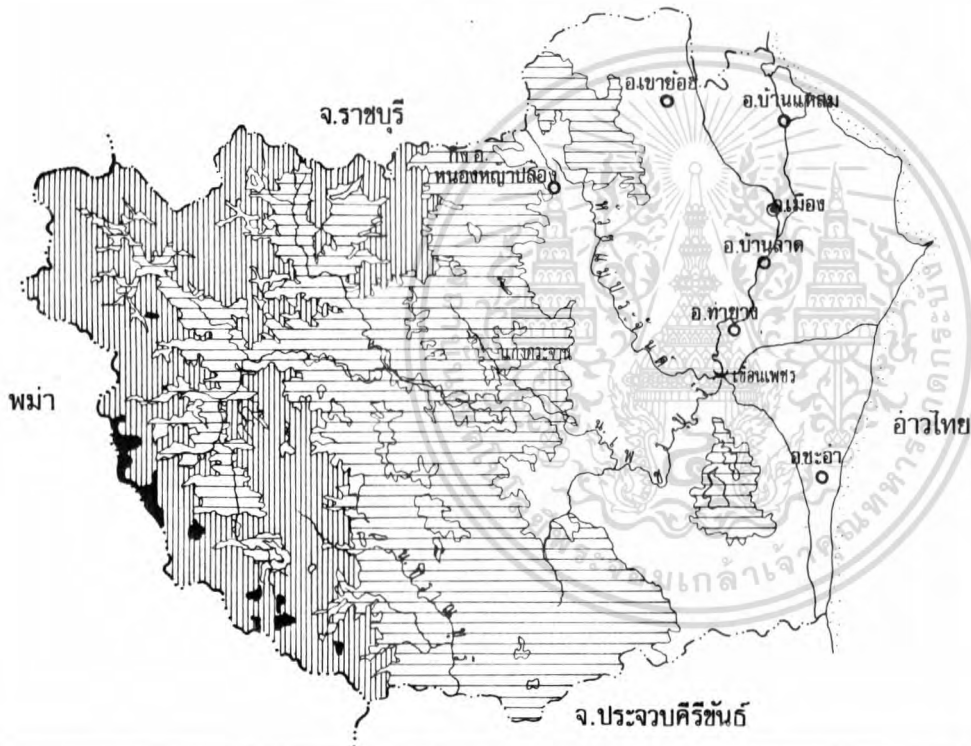
ตาราง สถิติอุณหภูมิต่ำ ปริมาณน้ำฝน จำแนกเป็นรายเดือน พ.ศ. 2529
จังหวัดเพชรบุรี

เดือน	อุณหภูมิ			ปริมาณน้ำฝน (มม.)
	สูงสุด	ต่ำสุด	เฉลี่ย	
มกราคม	28.56	15.51	23.69	0
กุมภาพันธ์	29.51	22.99	26.25	0
มีนาคม	29.95	23.43	26.69	1.9
เมษายน	31.92	25.34	28.63	7.5
พฤษภาคม	32.22	25.81	29.02	235.3
มิถุนายน	32.11	25.85	28.98	14.2
กรกฎาคม	31.87	25.51	28.69	40.1
สิงหาคม	32.50	25.95	29.23	72.9
กันยายน	31.27	25.11	28.19	144.3
ตุลาคม	30.94	34.55	27.75	260.9
พฤศจิกายน	31.09	23.29	27.19	35.7
ธันวาคม	30.63	21.13	25.88	37.1

ที่มา : 1. กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สำนักงานสถิติจังหวัดเพชรบุรี พ.ศ. 2531

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
 โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

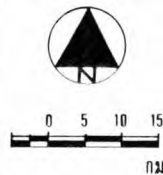
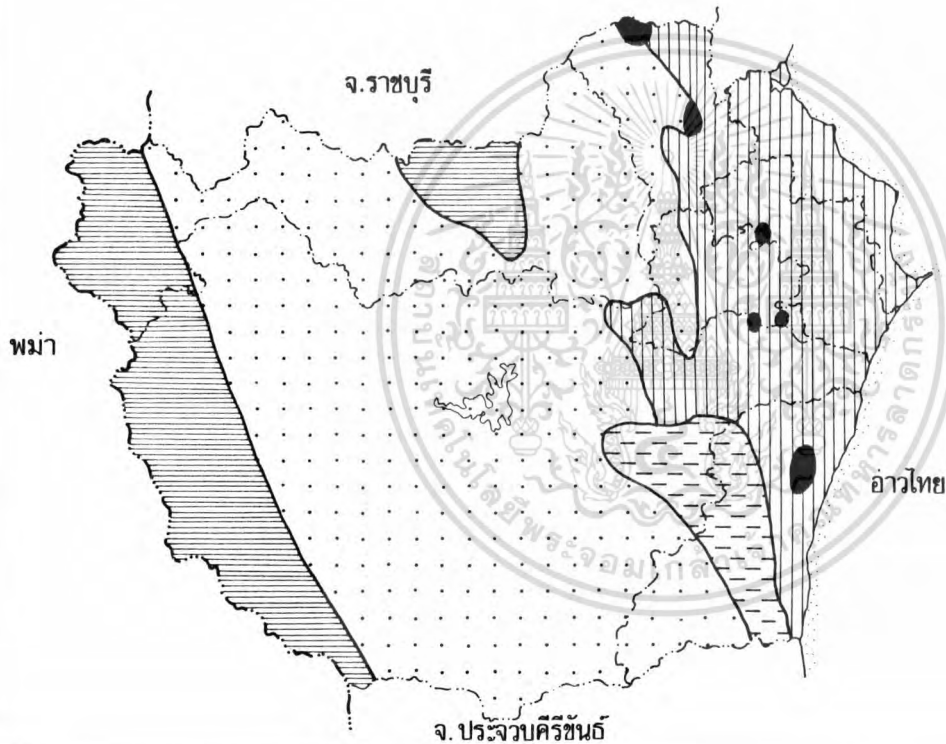
แผ่นที่ 2.6 วันที่ 1 พ. 32

แสดง ลักษณะภูมิประเทศจังหวัดเพชรบุรี

ที่มา กรมพัฒนาที่ดิน

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศนีสัญจร

แผนที่ 2.7 วันที่ 1 กพ. 32

แสดง

โครงสร้างทางธรณีวิทยา จ. เพชรบุรี

สัญลักษณ์

- Qal = Alluvium, eluvium vailly fell and rever
- CDKg = Kaeng Krachan formation
- Pcrb = Ratburi formation
- Dgr = Granite Granodionite
- Pgn = Gneiss Schist

ที่มา: กรมทรัพยากรธรณี

1.3 ภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของจังหวัดเพชรบุรี ประกอบด้วยเขตภูเขาและที่สูงทางตะวันตก เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำ และเขตที่ราบชายฝั่งทะเล โดยเขตภูเขาและที่สูงทางตะวันตกติดกับสหภาพพม่าบริเวณนี้เป็นส่วนที่สูงขึ้นที่สุดของจังหวัด และค่อยลาดต่ำมาทางทิศตะวันออก เป็นสันปันน้ำที่ทำให้เกิดต้นแม่น้ำเพชรบุรีและแม่น้ำปราณบุรี เขตที่ราบลุ่มแม่น้ำเป็นแหล่งที่อุดมสมบูรณ์และประชากรอำเภอบ้านแหลม นอกจากนี้มีแม่น้ำบางกลอยมีความยาว 45 กิโลเมตร ลำห้วยแม่ประโคนยาวประมาณ 56 กิโลเมตร เป็นต้น สำหรับเขตที่ราบชายฝั่งทะเลเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดคือเป็นทั้งแหล่งจับสัตว์น้ำ และมีชายทะเลที่สวยงามยาวประมาณ 82 กิโลเมตร ไซ้เป็นแหล่งท่องเที่ยวได้ ที่ราบชายฝั่งตอนบนตั้งแต่ปากอ่าวบางตะบูนถึงแหลมฝั่งเบี้ยในอำเภอบ้านแหลม ซึ่งเกิดจากการตกตะกอนของแม่น้ำแม่กลอง แม่น้ำเพชรบุรี และแม่น้ำท่าจีน บางส่วน บริเวณชายฝั่งส่วนนี้จะเป็นดินโคลน ความลาดเอียงของชายฝั่งมีน้อยเป็นแหล่งที่อุดมไปด้วยอาหารของสัตว์น้ำจึงมีอาชีพประมงมากในบริเวณนี้ สำหรับเขตที่ราบชายฝั่งทะเลตอนใต้จากแหลมฝั่งเบี้ยลงมาจนสุดเขตที่อำเภอชะอำติดกับอำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชายหาดจะเป็นหาดทรายที่สวยงาม โดยเริ่มจากหาดเจ้าสำราญไปจนถึงหาดชะอำ

1.4 ลักษณะทางธรณีวิทยา

ลักษณะทางธรณีของจังหวัดเพชรบุรี ทางด้านตะวันออกเป็นที่ราบกว้างใหญ่ ที่เกิดจากการตกตะกอนของกรวดทรายที่แม่น้ำพัดพามาทับถมในยุคโฮไรซีน (Holocene) บริเวณที่ราบจะปรากฏภูเขาหินปูนเตี้ย ๆ ใกล้เคียงกัน เป็นทั้งหินปูนเนื้อแน่น และเป็นชั้นที่มีซากดึกดำบรรพ์ (Fossils) ส่วนล่างของบริเวณแทรกด้วย หินทรายมีแร่เฟลสปาร์สีน้ำตาลอ่อน หินกรวดเหลี่ยมพวกหินปูน เชื่อมด้วยซีลิกา ลักษณะแข็งและเนื้อแน่น เกิดในยุคเปอร์เมียน (Permian) เช่น เขาย้อย เขาเจ้าลายใหญ่ เป็นต้น บริเวณใกล้เชิงเขาทางตะวันตกจะเป็นที่ราบเก่าประกอบด้วยชั้นของกรวดทราย หินมนและ เม็ดของหินควอตไซต์ หินควอร์ตซ์ หินเอิร์ธ หินชเนน หินทราย และหินแกรนิต ที่สะสมตัวตามไหล่เขา และยังพบหินลูกรังอยู่ข้างบนหรือระดับสูงบางบริเวณ บริเวณดังกล่าวเกิดขึ้นภายหลังพื้นที่ราบ แต่เกิดในยุคเดียวกัน คือ ยุคไพลสโตซีน (Pleistocene) ยุคควาเตอรัวรี (Quaternary)

มหายุคซีโนโซอิก (Cenozoic) สำหรับเทือกเขาที่อยู่ตอนในประกอบด้วยหินชนิดต่าง ๆ สลับซับซ้อนกัน ส่วนใหญ่เป็นหินชั้นและหินแปรเกิดในยุคพาลีโอโซอิก (Palaeozoic)

1.5 การใช้ที่ดินระดับจังหวัด

จังหวัดเพชรบุรีมีเนื้อที่ทั้งหมดประมาณ 6,225.138

ตารางกิโลเมตร หรือ 3,890,711 ไร่ จากการสำรวจการใช้ประโยชน์ที่ดินในปี 2529/30 ปรากฏว่า เป็นพื้นที่ป่าไม้ประมาณ 2,401,000 ไร่ หรือร้อยละ 61.71 ของพื้นที่ทั้งหมด ใช้ในการเกษตรประมาณ 979,016 ไร่ หรือร้อยละ 25.16 พื้นที่อื่น ๆ ได้แก่ ย่านชุมชน แม่น้ำ ลำคลอง ที่โล่งว่าง ฯลฯ ประมาณ 510,695 ไร่ หรือร้อยละ 13.13 รายละเอียดการใช้ประโยชน์ที่ดินดังตารางที่ 2.5

1.6 ภัยธรรมชาติ

ภัยธรรมชาติที่เกิดขึ้นในจังหวัดเพชรบุรีได้แก่ ภัยจากน้ำท่วม และวาตภัย ทั้งนี้เนื่องจากในฤดูฝนถ้าฝนตกหนักติดต่อกันหลายวันส่วนใหญ่จะตกทางด้านตะวันตก ซึ่งเป็นเทือกเขาด้านรับฝนและน้ำไหลจะไหลลงสู่ที่ราบทางด้านตะวันออกลงสู่อ่าวไทย ฝนที่ตกลงมามากทำให้คลองหรือแม่น้ำที่ใช้ในการระบายน้ำลงสู่ทะเลนั้นไม่สามารถรองรับปริมาณน้ำฝนที่ตกลงมาได้ จึงทำให้เกิดน้ำท่วมได้ในบางบริเวณ ถึงอย่างไรการปรับปรุงระบบการระบายน้ำยังสามารถบรรเทาปัญหาได้ นอกจากน้ำฝนแล้วยังมีน้ำท่วมที่เกิดจากน้ำทะเลในฤดูน้ำหนุนแต่ท่วมเพียงระยะเวลาไม่นานตาม เวลาการขึ้นลงของน้ำทะเล นอกจากภัยน้ำท่วมแล้วยังมีภัยที่เกิดจากลมหรือवादภัย ซึ่งเกิดขึ้นเป็นครั้งคราวแต่ไม่มีความรุนแรง จึงไม่ส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยวแต่อย่างใด

1.7 ทรัพยากรธรรมชาติ

ก. ทรัพยากรน้ำ

ทรัพยากรน้ำแบ่งเป็น 2 ประเภท ได้แก่ น้ำผิวดิน และน้ำใต้ดิน แหล่งน้ำผิวดินได้แก่ แม่น้ำเพชร ต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ไหลผ่านอำเภอท่ายาง อำเภอบ้านลาด อำเภอเมืองเพชรบุรี สู่ปากอ่าวบ้านแหลมที่อำเภอบ้านแหลม แม่น้ำบางกอย (บางกลอด) ต้นกำเนิดจากเทือกเขาตะนาวศรี ไหลบรรจบกับแม่น้ำเพชรที่

ตำบลลองพี่น้อง อำเภอกำแพงแสน แม่น้ำบางตะบูน ไหลจากภูเขาบริเวณกิ่งอำเภอหนองหญ้าปล้อง ทางหนึ่ง อีกทางหนึ่งแยกจากแม่น้ำเพชรที่ตำบลบางครก ไหลไปบรรจบกันลงสู่ทะเลที่ปากอ่าว บางตะบูน อำเภอบ้านแหลม นอกจากนี้ยังมีคลองสั้น ๆ และลำห้วยอีกหลายแห่ง จากแหล่งน้ำธรรมชาติต่าง ๆ ได้มีการพัฒนามาใช้ประโยชน์ในการผลิตไฟฟ้า การชลประทานเพื่อการเกษตร อุปโภคและบริโภค โดยมีการสร้างเขื่อนแก่งกระจาน เขื่อนเพชรบุรี และอ่างเก็บน้ำขนาดเล็ก อีกจำนวน 16 แห่ง สำหรับแหล่งน้ำบาดาลมีการขุดเจาะเพื่ออุปโภคบริโภค โดยกรมทรัพยากร ธรณี รพช. และกรมโยธาธิการ บ่อน้ำบาดาลบางแห่งไม่มีน้ำ บางแห่งน้ำเค็มเนื่องจากอิทธิพล น้ำทะเลที่ผู้ใกล้ บริเวณที่ราบตะกอนลุ่มน้ำ จะได้ประโยชน์จากน้ำบาดาลมากกว่าบริเวณอื่น

ข. ทรัพยากรป่าไม้ จังหวัดเพชรบุรีมีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 3,841.6 ตารางกิโลเมตร หรือ 2,401,000 ไร่ หรือประมาณร้อยละ 61.71 ของพื้นที่ จังหวัด ส่วนใหญ่เป็นป่าดิบแล้ง ป่าแดง ป่าไม้เบญจพรรณ ป่าไผ่ และป่าชายเลน ซึ่งอุดม สมบูรณ์ด้วยไม้มีค่าหลายชนิดที่สำคัญอันได้แก่ ไม้กระยาสูบ

ค. ทรัพยากรแร่ธาตุ แร่ธาตุที่สำคัญได้แก่ ฟลูออไรท์ หินปูน หินดินดาน ดินบุก และลิกไนท์ ซึ่งมีอยู่ในอำเภอบ้านลาด ท่ายาง ชะอำ และกิ่งอำเภอ หนองหญ้าปล้อง ซึ่งได้มีการขอลิขิตและเปิดทำการแล้วในบางพื้นที่

ง. ทรัพยากรสัตว์น้ำ จังหวัดเพชรบุรีมีอาณาเขตทางทิศ ตะวันออก ติดทะเลซึ่งมีความยาวของฝั่งทะเลประมาณ 97 กิโลเมตร โดยอยู่ในพื้นที่อำเภอ บ้านแหลม อำเภอเมืองเพชรบุรี อำเภอกำแพงแสน และอำเภอชะอำ ประชากรที่อาศัยตามชายฝั่ง ส่วนใหญ่มิอาชีพประมงน้ำเค็ม นอกจากนี้มีการประมงตามชายฝั่งแล้ว ยังมีการทำประมงน้ำจืดใน แหล่งน้ำจืดหลายแห่ง เช่น แม่น้ำเพชร แก่งกระจาน ได้ใช้เป็นแหล่งเพาะพันธุ์ปลาน้ำจืดที่สำคัญให้กับราษฎรที่อาศัยอยู่ในบริเวณใกล้เคียงได้มีอาชีพเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำจำหน่ายสู่ตลาด ทำ รายได้ให้อีกทางหนึ่ง

1.8 เส้นทางคมนาคม

การคมนาคมในจังหวัดเพชรบุรี สามารถติดต่อกันได้หลายเส้นทาง ได้แก่ ทางรถยนต์ รถไฟ ทางน้ำ เป็นต้น เส้นทางบกถือว่าเป็นเส้นทางคมนาคมที่สำคัญที่สุดของพื้นที่ เนื่องจากสามารถติดต่อกับบริเวณต่าง ๆ ภายในจังหวัดได้มากกว่าการคมนาคมประเภทอื่น โดยมีโครงข่ายเชื่อมโยงมาจากจังหวัดต่าง ๆ ในภาคตะวันตกและกรุงเทพมหานคร และผ่านลงภาคใต้ จึงทำให้การติดต่อเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว สำหรับเส้นทางรถไฟมีความสำคัญมากในการขนส่งสินค้า วัสดุหิน และผู้โดยสาร เส้นทางรถไฟผ่านจังหวัดเพชรบุรี คือ เส้นทางรถไฟสายใต้ เริ่มจากต้นทางที่กรุงเทพฯ ผ่านจังหวัดเพชรบุรีไปสู่ระยะทางที่สุโขทัย การคมนาคมทางน้ำปัจจุบันมีความสำคัญในการใช้ติดต่อล้นน้อยลง เนื่องจากการคมนาคมทางรถยนต์ให้ความสะดวกในการเข้าถึงพื้นที่ชนบทมากขึ้น ประชาชนหันมาใช้ทางรถยนต์กันมากขึ้น แต่ยังมีบางส่วนที่ต้องอาศัยการคมนาคมทางน้ำในการขนส่งสินค้าหรือเดินทางอยู่เช่นกัน ทั้งทางแม่น้ำลำคลอง คลองข่อย และทางทะเลด้านติดชายฝั่งอ่าวไทย

2 สภาพทางสังคมและเศรษฐกิจ

2.1 สภาพทางสังคม

โครงสร้างของประชากร ประชากรส่วนใหญ่เป็นชาวไทยที่อพยพมาแต่ดั้งเดิมและผู้อพยพที่มาจากถิ่นอื่นเข้ามาประกอบอาชีพสืบเนื่องกันมา นอกจากนี้ยังมีชนกลุ่มน้อยที่อพยพเข้ามาสืบทอดเชื้อสายกันมาจนปัจจุบัน อันได้แก่ ลาวโซ่ง ไทยอิสลาม มอญ สำหรับชาวต่างด้าวได้แก่ ชาวจีน ซึ่งมาตั้งหลักแหล่งมากกว่าชนชาติอื่น ปัจจุบันมีสัญชาติไทยเป็นส่วนใหญ่ รองลงมาได้แก่ อินเดีย อเมริกัน ชาวต่างด้าวเหล่านี้ส่วนใหญ่นับถือชนบทธรรมเนียมประเพณีไทย จึงไม่ทำให้เกิดปัญหาทางด้านการศึกษา จากการสำรวจประชากรจังหวัดเพชรบุรี เมื่อสิ้นสุดเดือนธันวาคม 2529 จังหวัดเพชรบุรีมีประชากรทั้งสิ้น 412,337 คน เป็นชาย 204,060 คน หญิง 208,277 คน โดยกระจายในพื้นที่ต่าง ๆ ดังตารางที่ 2.6 ความหนาแน่นของประชากรต่อพื้นที่เท่ากับ 66.2 คน ต่อตารางกิโลเมตร โดยมีประชากรหนาแน่นมากที่สุดในเขตอำเภอเมืองเพชรบุรี คือ 384.6 คนต่อพื้นที่ 1 ตารางกิโลเมตร

2.2 ลักษณะทาง เศรษฐกิจ

เศรษฐกิจของจังหวัด เพชรบุรีมีลักษณะ เป็นระบบเศรษฐกิจ

แบบเปิด คือ มีการค้าการโยกย้ายทรัพยากรทำการผลิตต่างจังหวัด การลงทุนมาจากภาคเอกชน และภาครัฐบาล ระบบเศรษฐกิจของจังหวัดยังขึ้นอยู่กับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและนโยบายทางด้านการเงิน การคลังที่กำหนดจากรัฐบาลกลาง พื้นฐานการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของจังหวัดมาจากทรัพยากรการเกษตรเป็นหลัก ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัดในสาขาต่าง ๆ ที่ต้องใช้หรืออาศัยผลผลิตจากการเกษตรเกือบทั้งสิ้น สำหรับการท่องเที่ยวถ้ามีการพัฒนาแหล่งทรัพยากรการท่องเที่ยวที่มีอยู่ในจังหวัด ก็จะทำให้เกิดอุปทานการท่องเที่ยวที่อยู่นอกพื้นที่และในพื้นที่ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศได้เข้ามาใช้บริการมากขึ้น

ก. สภาพเศรษฐกิจโดยส่วนรวมของจังหวัดเพชรบุรี เมื่อพิจารณารายได้ต่อประชากร 1 คน ของจังหวัดเพชรบุรี ตั้งแต่ปี 2524-2528 ในตารางที่ 2.7, 2.8 คิดตามราคาตลาดจะเห็นว่ารายได้เฉลี่ยอยู่ในระดับสูงพอสมควร ปี 2528 รายได้ต่อหัวประชากรคือ 20,595 บาท ซึ่งสูงกว่ารายได้ของคนที่ประเทศที่เฉลี่ยแล้วประมาณ 20,263 บาท ต่อคน ดังตารางที่ 2.9

ข. การจ้างงาน จังหวัดเพชรบุรี ในปี 2529 มีประชากรวัยแรงงานประมาณ 192,974 คน หรือร้อยละ 46.8 ของประชากรทั้งหมด โดยเป็นผู้มีงานทำ 178,130 คน (ร้อยละ 43.2) และผู้ว่างงานประมาณ 14,844 คน (ร้อยละ 3.6) ในจำนวนผู้ว่างงานนี้เป็นผู้จบการศึกษาและโรงการศึกษาประมาณ 6,902 คน และ 7,942 คน (ร้อยละ 46.5 และ 53.5) ตามลำดับ การว่างงานนี้มีสาเหตุมาจากการเข้าออกงานมีอัตราต่ำ คุุณวุฒิไม่ตรงตามความต้องการแรงงาน และผู้ว่างงานเลือกงานเลือกเงินเดือน จากสภาพการว่างงานที่เป็นอยู่นี้ถ้าไม่มีการแก้ไขในอนาคตจะมีประชากรว่างงานเพิ่มขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากปัจจุบันประชากรส่วนใหญ่อยู่ในภาคเกษตรกรรม ซึ่งไม่สามารถขยายพื้นที่เพื่อรองรับแรงงานที่เพิ่มขึ้นได้ การท่องเที่ยวนับว่าเป็นสาขาหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขภาวะการว่างงานของประชากรในจังหวัดได้ทางหนึ่ง

2.3 ลักษณะทางสังคมและวัฒนธรรม

จังหวัดเพชรบุรี เป็นพื้นที่ที่เป็นที่ตั้งของชุมชนมาตั้งแต่อดีตกาล

โดยจะ เห็นได้จากบันทึกทางประวัติศาสตร์ที่ได้ปรากฏชุมชนแห่งนี้ในสมัยพูนานและ เคยมีความ รุ่งเรืองมาก่อน ในช่วงกลางสมัยรัตนโกสินทร์ทำให้มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่เป็นมรดกตกทอด เป็นเอกลักษณ์กันมาโดยตลอด แต่ปัจจุบันผู้คนให้ความสนใจกันน้อยลง ทั้งนี้เนื่องจากความเจริญ สมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่ และระบบเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นใหม่ ๆ แต่อย่างไรมรดกทางวัฒนธรรมนี้ สามารถฟื้นฟูได้ โดยการนำระบบการท่องเที่ยวเข้ามาสู่พื้นที่และให้มีการอนุรักษ์ ค้ำจุนรักษาไว้ ซึ่งมรดกนั้น ๆ ซึ่งแบ่งได้เป็น

ก. งานเทศบาล ประเพณี และการเล่นพื้นบ้าน ซึ่งเป็น งานที่มีเฉพาะพื้นที่และทั่ว ๆ ไป เช่น งานพระนครคีรี งานนมัสการหลวงพ่อดาวเคราะห์ การแข่งเรือยาว งานบวชที่มีการยกฉัตร เก้าชั้นและการปิดใบเสมา งานศุภมีการสร้างเมรุเจ้า- หลวงและใช้โกศบรรจุศพ ซึ่งไม่มีปฏิบัติในจังหวัดใดในประเทศไทย เพราะถือว่าเป็นธรรมเนียม ของเจ้านายในพระบรมราชวงศ์ การเล่นเชิดผี การแห่เรือบั้ง เป็นต้น

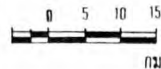
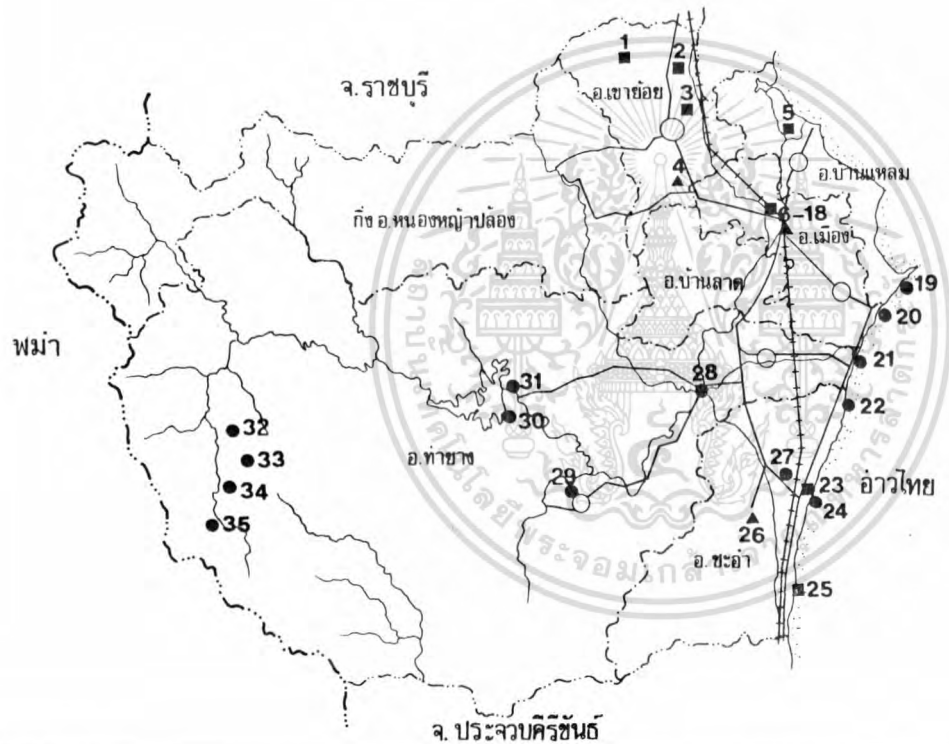
ข. การผลิตของที่ระลึกของจังหวัดเพชรบุรี ซึ่งเป็นงาน หัตถกรรม สินค้าพื้นเมือง และสินค้าเกษตร ซึ่งทำรายได้ให้กับจังหวัดเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ ยังเป็นที่นิยมของนักท่องเที่ยวและผู้เดินทางผ่านไปมาอีกด้วย สินค้าเหล่านี้ได้แก่ ขนมหม้อแกง เมืองเพชรบุรี และขนมหวานอื่น ๆ น้ำตาลโตนด ลูกตาล น้ำตาลสด ชมพู่เมืองเพชร ผ้าไหม ผลิตภัณฑ์จากย่านศรดาวรายณ์ ผ้าไหม หม้อไม้ฝรั่ง น้ำผึ้ง เป็นต้น

ค. การประกอบอาชีพและความเป็นอยู่ ได้แก่ การทำตาล โตนด การเลี้ยงผึ้ง บ้านทรงไทย การทอผ้าทอของปรางของคนพื้นเมือง นอกจากนี้ยังมี วัฒนธรรม ความเป็นอยู่ของชนกลุ่มน้อยที่มีแตกต่างกันไปตามเผ่าพันธุ์ต่าง ๆ ทั้งทางด้านกาารแต่งกาย ประเพณี การเล่นต่าง ๆ ที่ได้สืบทอดมาจากบรรพบุรุษดั้งเดิม เช่น ลาวโซ่ง กระเหรี่ยง มอญ เป็นต้น

แหล่งท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี

1. ถ้ำเขาวัง	26. หุบกระพง
2. วัดกุฎี (บางเค็ม)	27. เขาเจ้าลาย
3. วัดถ้ำเขาย้อย	28. เขื่อนเพชรบุรี
4. หมู่บ้านทอผ้าหนองปรัง	29. ถ้ำเขาเตาหม้อ
5. วัดเขาตะเครา	30. ที่ทำการอุทยานแห่งชาติ
ป่าแก่งกระจาน
6. วัดพระพุทธไสยาสน์	31. เขื่อนแก่งกระจาน
7. เขาวังโคอิฐ	32. น้ำตกตอติป
8. วัดมหาธาตุวรวิหาร	33. เขาตะเนินทุ่ง
9. วัดใหญ่สุวรรณาราม	34. น้ำตกห้าชั้น
10. วัดกำแพงแลง	35. ผาน้ำหยด
11. วัดเพชรทึบ	36. บ้านผลไม้ตรุษไทยศรี
12. วัดเกาะแก้วสุทธาราม	37. สวนสามพราน
13. พระราชวังรามราชนิเวศน์	38. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก
14. วัดสระบัว	39. หาดหัวหิน
15. วัดมหาสมณาราม	40. เขาตะเกียบ
16. เขาวัง (พระนครคีรี)	41. สวนสนประดิพัทธ์
17. ร้านค้าเชิงเขาวัง	42. หาดเขาเต่า
18. เขาหลวง	43. นาเกลือ-นาุ้ง
19. แหลมหลวง	44. พระปฐมเจดีย์
20. หาดเจ้าสำราญ	45. หุทมณฑล
21. หาดปึกเตียน	● แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ
22. หาดทวีสุข	■ แหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน
23. วัดชะอำคีรี	▲ แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม
24. หาดชะอำ	และกิจกรรม
25. พระราชนิเวศน์มฤคทายวัน	

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

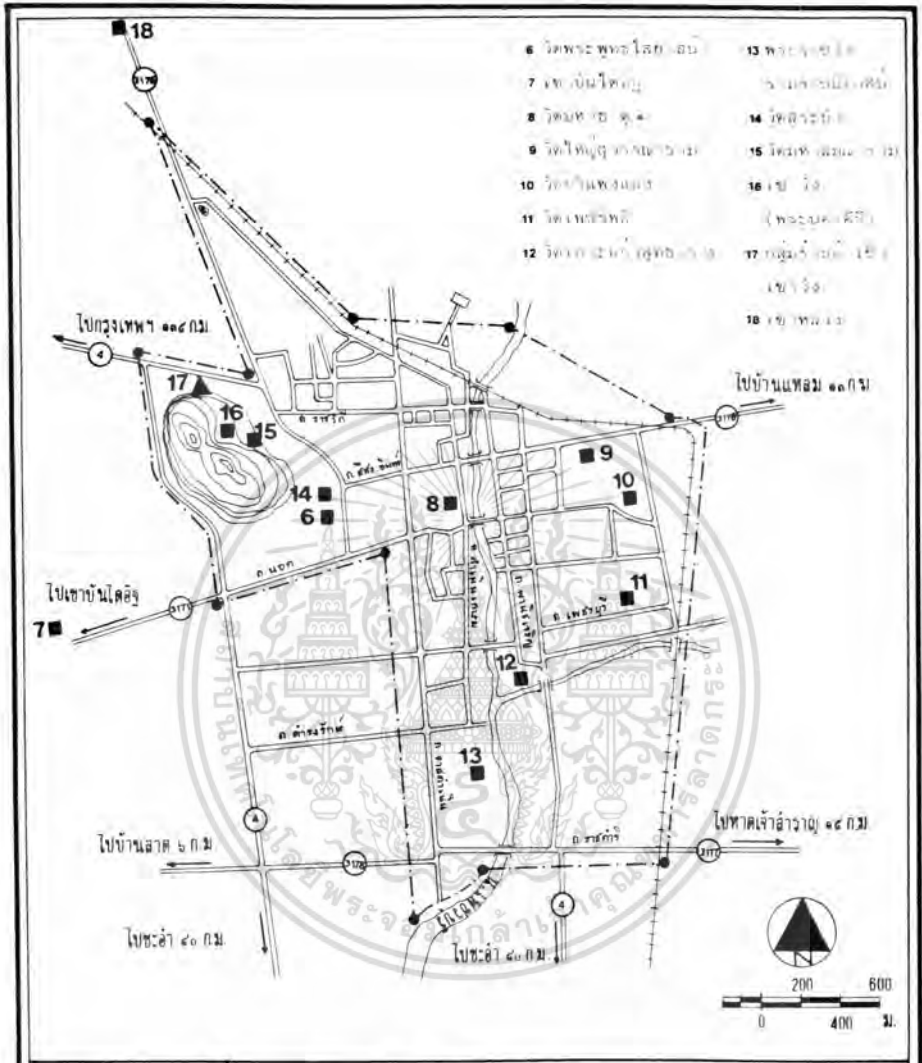
แผนที่ 3.4 วันที่ 1 ก.พ. 32

แสดง ประเภทของแหล่งท่องเที่ยว
จังหวัด เพชรบุรี

สัญลักษณ์

- ธรรมชาติ
- ▲ ประเพณี วัฒนธรรม
หัตถกรรม
- ประวัติศาสตร์ ศิลปกรรม
ศาสนา

ที่มา:

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศนีสัจจร

แสดง	แหล่งท่องเที่ยวในตัวเมืองเพชรบุรี	เขตเทศบาล
สัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> ■ โบราณสถาน ▲ วัดมกรม และ กิจกรวม 	<ul style="list-style-type: none"> == ถนน --- ทางรถไฟ ~ แม่น้ำ ⊕ ภูเขา

ปี ๒๕๖๓ ๑

ที่ตั้ง

ต.หนองชุมพล อ.เขาย้อย ห่างจากถนน
เพชรเกษมไปทางทิศตะวันตก 7 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นที่ราบเขาหินปูนขนาดย่อม (เขาอีโก้) เป็นถาวร
ซากเค็มที่ผุ (เค็ม) จากยุคจูแรสซิก

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปรับปรุงเป็นศาสนสถานของชาวจีน ช่างบนจะ
มองเห็นที่วัดที่คนได้มองข้างล่างรวม

ประเพณีและศาสนา

มีชาวจีนมาประกอบพิธีกรรมทางศาสนาเป็น
ประจำโดยเฉพาะ เทศกาลตรุษจีน และสงกรานต์
มีเทวรูปเจ้าแม่กวนอิม เป็นที่สักการะของชาวจีน
นอกจากนี้ยังเป็นโรงเรียน และสุสานหรืออุ้งตุ้งกัน
ศพของคนจีนอีกด้วย

วิถีภูมิ (ปางเค็ม) 2

ที่ตั้ง

อ. เขาย้อย ก่อนถึงอำเภอเขาชัย
มีทางแยกเข้าทางซ้ายมือ ถนนเป็น
ดินลูกรัง เข้าไปเป็นระยะทาง
ประมาณ 3 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน บริเวณรอบวัดเป็น
นาข้าว และที่อยู่อาศัย

โบราณสถาน

เป็นวัดเก่าแก่อันโดดเด่นด้วย ไม้สักทั้งหลัง
ผนังด้านนอกแกะสลักเป็นรูปชเวทกนและ
พุทธประวัติ ขุนประดูหน้าต่างแกะสลัก
เป็นลวดลายต่าง ๆ อย่างสวยงาม

ศิลปะ-วัฒนธรรม

การแกะสลักเป็นศิลปะเฉพาะของชาวพื้นบ้าน
เพชรบุรี ซึ่งแตกต่างจากฝีมือการแกะสลัก
โบราณสถานในจังหวัดเมืองเพชรบุรี ซึ่งส่วนใหญ่
เป็นช่างหลวง

วัดท่าเขาย้อย 3

ที่ตั้ง

อยู่บนเขาย้อย อ. เขาย้อย จ. หนองพะวง
เกษมเข้า ไปตามทางหลวงจังหวัดหมายเลข
3172 เป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นถ้ำหินปูนขนาดย่อม และภายในถ้ำมีถ้ำ
เล็กอีก 2 ถ้ำ คือถ้ำสวรรค์ และถ้ำพระศรี
อารีย์

โบราณสถาน

มีรอยพระพุทธรูปของพระวัด เกศแก้วพานาน

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปนึ่ง นอน จำนวน 137 องค์
มีพระพุทธรูปไสยาสน์องค์ใหญ่ 1 องค์ ปิณฑล ๗
มีชนมวารบไหว้ บูชา พระพุทธรูปไสยาสน์และ
ลอบพระพุทธรูปอยู่เป็นประจำ

หมู่บ้านทอผ้าหนองปรุง 4

ที่ตั้ง

ต.หนองปรุง อ.เขาย้อย อยู่ติดถนน
เพชรเกษมห่างตัวอำเภอเขาย้อย
9 กิโลเมตร และห่างจากตัวเมือง
เพชรบุรี 14 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่อยู่อาศัย และประกอบอุตสาหกรรม
ในครัวเรือน โดยเฉพาะการทอผ้า

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวบ้านส่วนใหญ่เป็นไทยทรงดำหรือลาว
โซ่ง ประกอบอาชีพทำนา และทอผ้าใน
ช่วงที่ว่างจากการทำนา ลาวโซ่งที่อยู่ใน
เพชรบุรี ได้อพยพมาจากบริเวณจังหวัด
แรกในสมัยกรุงธนบุรี และครั้งใหญ่ในสมัย
รัชกาลที่ 3 มาทางเรือขึ้นบกที่อำเภอบ้าน
แหลม จังหวัดเพชรบุรี ไม่ค่อยพบในส
บุรี เว้นแต่กล่าวถึงอพยพมาอยู่ในบริเวณ
ปัจจุบันที่มีท่าเต เป็นภูเขาเหมือนที่ตนเคย
อาศัยอยู่

ศิลปวัฒนธรรม

การทอผ้าพื้นเมืองของชาวลาวโซ่งส่วนใหญ่
เป็นผ้าสีน ผ้าขาวม้าที่มีลวดลายสีสรรหลาย
แบบ บ้านเลือนลาวมีการก่อสร้างที่ต่างไป

จากบ้านทรงไทย ทั้งรูปทรงหลังคาตัว
เรือน ซึ่งมี 3 ส่วนคือ ส่วนหน้าใช้รับ
แขก ส่วนกลางเป็นห้องนอนและห้องครัว
ส่วนหลังเป็นห้องพักสำหรับแขกผู้มาเยือน
ชาวลาวโซ่งมีภาษาพูดและภาษาเขียนเป็น
ของตนเอง

ประเพณี

เดือนเมษายนของทุกปี ในเทศกาลสงกรานต์
มีงานพื้นฟูประเพณีลาวโซ่ง ซึ่งเป็นมรดก
ประเพณีวัฒนธรรมที่สืบทอดมาจากบรรพบุรุษ
พิธีเล่นเอือนหรือเช่นมีเอือน

ศาสนา

ลาวโซ่งนับถือศาสนาพุทธ มีความเชื่อในเรื่อง
ผีและขวัญเป็นอย่างมาก

ที่ตั้ง

ต.บางควาย อ.บ้านแหลม ทางเข้ามี 2
ทาง จากถนนเพชรเกษมก่อนถึงตัวเมือง
เพชรบุรี มีทางแยกซ้ายมือตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3176 ตามเส้นทาง
เพชรบุรี-บ้านแหลมถึงตะวันตก และอีก
ทางหนึ่งจากตัวเมืองไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3178

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนชั้นแรกโดยรอบเป็นสันคด
กระเด้ง ซึ่งเกิดจากเปลือกหอยทะเลสมัย
เก่าที่คลื่นในทะเลพัดเข้ามาทับถมกันแน่น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นศาสนสถาน บึง ไร่ โดยรอบเป็นที่
อาศัย ไร่ นา

แหล่งน้ำ

มีแม่น้ำบางตะบูนไหลผ่าน

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปนั่งฉลุมณีปางมารวิชัย
สันนิษฐานว่า สร้างสมัยเชียงแสน ชาวบ้าน
เรียกหลวงพ่อบึงเขาตะเครา ชาวบ้านเฝ้า
ครุฑทอพระพุทธรูปนั้นว่ามีความศักดิ์สิทธิ์

วัดพระพุทธไสยาสน์ 6

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี อยู่
เชิงเขาวังด้านทิศตะวันออกเฉียงใต้

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นพื้นที่ราบเชิงเขาวัง ล้อมพระอุโบสถ
สร้างอยู่บนเนินหินปูน

การไปประ โยชน์ที่ดิน

วัด ป่า เขา

โบราณสถาน

เป็นวัดสร้างขึ้นสมัยอยุธยา เป็นราชธานี

โบราณวัตถุ

มีพระนอนที่มีขนาดใหญ่องค์หนึ่งในจำนวน
พระนอนใหญ่ 4 องค์ที่มีอยู่ในประเทศไทย
มีผู้สันนิษฐานว่าสร้างขึ้นในสมัยอยุธยาตอน
ต้น

ศิลปวัฒนธรรม

องค์พระนอนเป็นศิลปะของช่างฝีมือศิลปินหนึ่ง
ในสมัยอยุธยา มีพระพิสดารมากมาย พระ
โอษฐ์ พระนาสิก คุลม้วน พระเขนยหมุน
พระเศียรมี 3 ลูก และละลูกขมวดชายไว้
แบอกนำดู

ที่ตั้ง

อ.เมือง ห่างจากเขาวังไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 3171 เป็นระยะทาง 2
กิโลเมตร

ลักษณะทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนที่มีโครงสร้างทรกสลับทับ
กันหลายในสามลุ่มเชิงริ้วผ เช่นเดียวกับ
เขาวัง มีความสูงประมาณ 121 เมตร จากระดับน้ำทะเล

การขุดพบโบราณวัตถุ

เป็นศาสนสถาน

โบราณสถาน

โบสถ์เมี้ยนอ้อย เมือทล่งที่สร้างขึ้นทางทิศ
ตะวันออกและตะวันตกของเจดีย์

ศิลปะ-วัฒนธรรม

ศิลปะปูนปั้นหน้าบันพระอุโบสถ เป็นแบบสมัย
อยุธยาตอนปลายเป็นลายกนกเปลวพริ้วลวิบ
เต็มทั้งแผ่น มีรูปครุฑอยู่ตรงกลาง เป็นวัดที่มี
พุทธเจ้าอวตารเป็นที่เคารพนับถือในเรื่องของ
ความศักดิ์สิทธิ์ คือ หลวงพ่อแดง

วัดมหาธาตุวรวิหาร 8

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน
ท่าเนินเกษม

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่ปฏิบัติศาสนกิจ มีโรงเรียนสอน
นักธรรมบวช เวทีด้านหน้าและศาลาข้างอุโบสถ
เป็นอาคารพาดพิงที่อยู่อาศัยและตลาด

แหล่งน้ำ

จากหน้าวัดประมาณ 200 เมตร กิ่งแม่น้ำ
เพชรบุรี

โบราณสถาน

พระศรีวิไลนันทารูป (โบราณคดีใหม่ 5 องค์)
เป็นฝีมือช่างบอม สันนิษฐานเกี่ยวกับพระปรางค์
สหบุรี ได้มีการบูรณะขึ้นโดยสมัยรัชกาลที่ 4
พระวิหารคดราชมรณะปรางค์สร้างขึ้นสมัย
อยุธยา

โบราณวัตถุ

มีพระพุทธรูปหลายองค์ที่สร้างในสมัยอยุธยา
อยู่ในวิหารหลวง และของโบราณที่นำสู่อีก
หลายอย่างคือ เสาฆาตของอุโบสถที่ทำด้วยศิลา
แดงสลักลายโบราณครั้งอินเดีย หินสลักรูปธรรม
จักรกับกวางหมอบสมัยทวารวดี มีพระพุทธรูป

คู่บ้านคู่เมือง 3 องค์ ที่ชาวเพชรบุรีและ
นักท่องเที่ยวจำนวนมากนิยมมาชมเป็นประจำ

ชีวิตความเป็นอยู่

ตลาดหน้าวัดมหาธาตุมีชาวบ้านนำผักผลไม้
มาจำหน่ายโดยเฉพาะช่วงเช้า

ศิลปวัฒนธรรม

ฝ่ายนุ่งโจงกระเบนมีภาพเขียนสีอยู่วัดอู่ตะเภา

ประเพณี

มีการขนานสามกวางต่อพระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์
มีการแห่กันด้วยระตวยรำที่มีมาแต่ดั้งเดิมของ
ชาวเพชรบุรี

วัดใหญ่สุวรรณาราม 9

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน
พงษ์สุริยา

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณรอบวัดประกอบด้วยอาคารพนักงน
และที่อยู่อำเภอ

โบราณสถาน

ศาลาการเปรียญและพระอุโบสถสร้างใน
สมัยอยุธยา จักรพรรดิรื้อพระอุโบสถสร้าง
สมัย ร.๕ หอไตรสามเสาตั้งอยู่ในสระไทย
ข้างพระอุโบสถมีสะพานไม้ทอดเป็นทางเดิน
ขึ้นไปบนหอ

โบราณวัตถุ

พระพุทธรูปหล่อด้วยโลหะจำนวนมากวางรอบ
วิหารคด เจดีย์โลหะ "พระอุษามณี" พระ
ประธานในพระอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยา
พระพุทธรูป 6 นิ้ว

ศิลปวัฒนธรรม

ภาพจิตรกรรมฝาผนังพระอุโบสถ เป็นภาพเขียน
ที่เก่าแก่ที่สุดในจังหวัดเพชรบุรี ฐานที่เขียน
เป็นช่างสกุลเมืองเพชร ในสมัยกรุงศรีอยุธยา
ภาพฝาผนังในศาลาการเปรียญไม่ค้ำชายคา

(คืนท่ายหน้าคักแตง) กระเจิงใหญ่มีลวดลาย
ที่ลวดลายงาม ประดูจ่าหลักเป็นลายก้านขดปิด
ทองลวดลายงาม บานประตูข้างขวามีลวดลายที่
พม่าไชย ราวพิน ทุกวันพระมีขาร วาสมา
รักชาติ

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ติดถนน

โพธิ์กากรอง

โบราณสถาน

ปราสาท วัดท่าแพงแดง เป็นแหล่งสถานสมัยขอม

เรืองอำนาจ สร้างด้วยศิลาแดงเป็นปราสาท

ศิลาแดง ๖ ปราสาทรวมล้อมรอบด้วยกำแพงศิลา

แดง 4 ด้าน

ศิลปะ- วัฒนธรรม

ปราสาทศิลาแดงเป็นปราสาทขอม

ยุคเขมรโบราณมีศิลปะหลายรูปแบบ

เป็นรูปเทพรูป สิ้งห์ และศูรพ นอกจากนี้

พระแก้วยังมีคนพบหญิงทั้งปีและยี่พวงหมัน

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ถนน
เพชรบุรี

โบราณสถาน

พระเจดีย์ตั้งอยู่ระหว่างพระอุโบสถและ
ศาลาการเปรียญ สันนิษฐานกันว่าสร้าง
ในแผ่นดินพระเจ้าปราสาททอง แต่ได้มี
การซ่อมแซมเปลี่ยนแปลงไปมาก

โบราณวัตถุ

วิหารปราสาทที่วัด เป็นพิพิธภัณฑ์ มีโบราณวัตถุ
ตั้งแต่สมัยสุวรรณภูมิ เช่น เสาหินจารุมจักร
และทรงหมอบ โบราณวัตถุสมัยทวารวดี
ศรีวิชัย ลพบุรี สุโขทัย อยุธยา ที่สำคัญคือ
บุษบกที่สามารถเลื่อนขึ้นสูงได้ด้วยไฟฟ้าและ
เก็บไว้บนเพดานสูงที่เป็นยอดทาสีของเจดีย์
วิหารปราสาท เป็นที่เก็บรักษาพระบรมสารีริก
ธาตุของพระพุทธเจ้าและของมีค่าอื่นของวัด

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี ถนนพาณิชย์
เจริญ ห่างจากเทศบาลเมืองเพชรบุรีประมาณ
1.5 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นพื้นดินที่เป็นเกาะมาก่อนมีน้ำล้อมรอบต่อมา
ลำน้ำหรือคลองดินแข็งกลายเป็นพื้นดินเดียว
มีแม่น้ำผ่านเพียงด้านเดียว

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณโดยรอบวัดเป็นที่อยู่อาศัย อาคารพาณิชย์

แหล่งน้ำ

ด้านหนึ่งของวัดติดแม่น้ำเพชรบุรี

โบราณสถาน

พระอุโบสถและ วิดสว่างชั้นสมัย เมื่อตั้งเมือง
เพชรบุรี ตรงกับสมัยอยุธยา

โบราณวัตถุ

มีพิพิธภัณฑ์ในหมู่กุฏิทรงไทย เป็นที่เก็บสะสม
ของเก่าแก่ เช่น ถ้วย ชาม พระพุทธรูป
โดยส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในสมัย ร.5 มีคุณค่า
มหาศาลทั้งทางด้านความงามและความ
เก่าแก่

ศิลปะ- วัฒนธรรม

จิตรกรรมฝาผนังในพระอุโบสถมีสภาพที่มองเห็นอย่างชัดเจน เขียนขึ้นสมัยสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวบรมโกศ ภาพจิตรกรรมโดยเจตพาด้านหน้าและหลังพระประธานมีการวางทิศทางของภาพต่างกันอย่างเขียนอื่น ๆ คือส่วนใหญ่จะวางภาพมาจากริมจะวางไว้หน้าพระประธาน และภาพเรียงโดยภูมิเขียนไว้ด้านหลังพระประธาน แต่ในพระอุโบสถนี้มีการวางภาพที่คล้ายกันจึงเป็นจิตรกรรมที่แปลก สดวกการเปรียบเทียบสร้างตัวไม่ลึกไม่มตะค มีลวดลายสามเหลี่ยมและมีการติดเพดาน สร้างขึ้นสมัยพระอริการโอม เป็นเจ้าอาวาส

ที่ตั้ง

อ. เมือง ในเขตจังหวัดทหารบก
จังหวัดเพชรบุรี
ห่างจากเทศบาลเมืองเพชรบุรี เป็น
ระยะทาง 1.5 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ปัจจุบันการใช้ที่ดินบริเวณรอบข้างพระ
ราชวังเป็นหน่วยงานของราชการคือ
จังหวัดทหารบกเพชรบุรี

พืชพันธุ์ สัตว์

ใกล้ตัวพระราชวังมีต้นไม้ร่มรื่นขนาดใหญ่
ทำให้ให้อบอากาศที่เย็นสบายน่ารื่นรมย์

แหล่งน้ำ

มีแหล่งน้ำเพชรบุรีไหลผ่านคันทันหน้า
พระราชวัง สมัย ร.5 ทรงให้ถมน้ำ
เพชรบุรีเป็นเส้นทางเสด็จมาพระราช
วังนี้

โบราณสถาน

เป็นพระราชวังที่ ร.5 ทรงโปรดให้สร้าง
ขึ้นเป็นที่ประทับเนื่องจากพระนครศิริอุบง
เขาจะเสด็จประทับแรม ย่อมเป็นความ
ลำบากและไม่สะดวก

ศิลปวัฒนธรรม

แบบก่อสร้างจริงแห่งนี้ ร.5 ทรงเอาแบบ
มาจากวังฤดูร้อนของพระเจ้าวิลเฮ็ล์ม
ไกเซอร์ แห่งเยอรมันเป็นอาคารรูปโถม
2 ชั้น ตัวตึกฉาบปูน พื้นส่วนใหญ่เป็นหิน
อ่อน หลังคา ไม้โคมมุงด้วยกระเบื้องสี
น้ำตาล ประดับทั้ง 4 ด้าน เป็นไม้สัก
การเข้าชมต้องขออนุญาตจากต้นสังกัด
จังหวัดทหารบกเพชรบุรี

วัดระฆัง ๑๔

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี เมืองเขา
วังด้านทิศตะวันตกเฉียงใต้ และติดถนน
เขื่อนเขียงเขาวัง

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นที่ราบเชิงเขาหินปูน (เขาวัง)

การใช้ประโยชน์

วัด อาราม

โบราณสถาน

พระอุโบสถสร้างในสมัยอยุธยาเป็น
ราชธานี โดยฐานพระอุโบสถเป็นรูป
โค้งคล้ายเรือสำเภา หิ้งที่นำเสนโงคือ
คัทธิสมาธิของพระอุโบสถมีลวดลายปูนเป็น
ที่แปลกไปจากฐานเสาอื่น ๆ ในสมัย
อยุธยาช่างออกแบบคล้ายปราสาท ลวดลาย
ภาพจากนารแบกครุฑ และสิงห์ กระจึง
บิวปักฐาน จนถึงใบเสมา

โบราณวัตถุ

พระประธานในอุโบสถสร้างสมัยอยุธยาเป็น
ราชธานี เช่นเดียวกับพระอุโบสถ

ศิลปะวัฒนธรรม

ในพระอุโบสถมีภาพเขียนบนเพดาน

ทำยลิตินหรือลงบนพื้นแดง

๖.๕
พิจิตร

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี เชียงเขา
วังทางด้านทิศตะวันออกริมทางขึ้นซ้ายมือ

สภาพทางธรณีวิทยา

เนื่องจากตั้งอยู่เชิงเขาจริง ดังนั้นสภาพของ
ที่ตั้งจึงมีสภาพเป็นเชิงเขาภูเขาหินปูน มีถ้ำ
โถงที่ถ่องเที่ยวได้และขม

การใช้ประ โยชน์ที่ดิน

เป็นวัด มี 4 บว วัฒนธรรมเก่าแก่ของท้องถิ่น

พืชพันธุ์ สัตว์

สิ่งป่า ต้นส้มขม ข้อควาระรังโมศารเต็ม
หยอกกลิ้ง จะทำให้เกิดอันตราย

โบราณสถาน

วัดนี้ เป็นวัดที่มีมาก่อนก่อสร้างพระนครศรี
ขณะปี ร.4 ทรงผนวช ได้จาริกมาแรมคืน
ที่วัดนี้เนื่อง ๆ และทรงให้มีการปฏิสังขรณ์
วัดนี้ขึ้นเมื่อพระองค์เสวยราชสมบัติ

ชีวิตความเป็นอยู่

เป็นที่ประกอบกิจการของ มีหมอบูโฆศณะดา
และชาวบ้านนำสินค้าพื้นเมืองขึ้นมานำริการ
นักท่องเที่ยวนัก

ศิลปะวัฒนธรรม

ในพระอุโบสถมีภาพจิตรกรรมฝาผนังฝีมือ

หญิงอินโข่ง ชาวบางจาน จ. เพชรบุรี

เป็นจิตรกรรมชื่อในสมัย ร.4

ศาสนา

เป็นสำนักของเจ้าคณะจังหวัดเพชรบุรี

ฝ่ายธรรมยุติกนิกาย

พระนครคีรี (เขาวัง) 16

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นภูเขาหินปูนเนื้อแน่น เป็นชั้น สีเทา-เทาอมน้ำเงินหรือเหลือง มีซากดึกดำบรรพ์ ส่วนล่างบางชั้นมีแอทรากคล้ายรอยตีนทราย) มีแร่เฟลด์สปาร์ สีน้ำตาลอ่อน ความสูงของยอดเขาวังประมาณ 92 เมตร จากระดับน้ำทะเลปานกลาง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นอุทยานประวัติศาสตร์พระนครคีรี

พืชพันธุ์ สัตว์

บนเขาวังมีสิ่งป่า ดิบล้มพุ่มจันทน์ กระทิง

โบราณสถาน

สมัย ร.4 ทรงโปรดให้สร้างพระที่นั่งและพระตำหนักขึ้นในบริเวณดังกล่าว นอกจากนี้มีพิหารวัง ป้อมปราการ โรงมหาศพ โรงรถ โรงม้า และศาลต่าง ๆ สิ่งก่อสร้างที่ปรากฏก่อนการสร้างพระนครคีรี ได้แก่ พระธาตุ

จอมเพชร วัดพระแก้ว เจดีย์แดง
ปัจจุบันมีการบูรณะปฏิสังขรณ์ เป็นที่
สวยงาม

โบราณวัตถุ

ภายในพระที่นั่งและพระตำหนักมี เครื่อง
ราชูปโภคของพระ เจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๕
และพระบรมรูป ร.๕ ที่พระที่นั่ง เวชยันต์
วิเชียรปราสาท

ประเพณี

งานแสงเสียงอุทยานพระ จิตคาราสตรีพระ
นครศิริ จัดขึ้นในช่วงตรุษจีนของทุก ๆ ปี

กลุ่มร้านค้าเชิงเขาวัง 17

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลเมืองเพชรบุรี
พิกัดถนนเพชรเกษม บริเวณเชิงเขา
วัง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

พาณิชย์ยกรรมและที่อยู่อาศัย

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวเพชรบุรีนำสินค้าพื้นเมือง ของ
ที่ระลึกมาจำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว
ที่มาเที่ยวเชิงเขาวังหรือเขื่อนบางลาง
ได้แก่ หมากหวาน น้ำตาล ชมพู่เพชร
สินค้า ที่ระลึกจรรยา อาหารทะเลแห้ง เป็นต้น

ศิลปวัฒนธรรม

นักท่องเที่ยวจะเพลิดเพลินไปกับ
การพูดของคนพื้นเมืองที่แตกต่างไปจาก
สำเนียงภาคกลางโดยทั่วไปจากแม่คำ
พื้นเมืองที่นำสินค้ามาจำหน่าย

ที่ตั้ง

อ.เมือง ห่างจากเขารังไปตามทางหลวง
จังหวัดหมายเลข 317 เป็นระยะทาง 3
กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างส่วนบนเป็นหินทราย เม็ดละเอียด
ถึงปานกลางปนกรวดเม็ดหยาบสีแดงไคร่ง
สร้างส่วนล่างเหมือนเขารังคือเป็นหินปูน
สำหรับถ้ำเขาลงอยู่บนกึ่งกลางของภูเขาที่มี
ทางลาดชันขึ้นไปถึงปากถ้ำ ภูเขาภูมี้มีความ
สูง 92 เมตร จากระดับน้ำทะเล มีปล่องไฟ
แสงส่องสูงถึงถ้ำ

พืช สัตว์

ทางขึ้นถ้ำเขาลงมีต้นลิ้นหมา มีลิงป่าอาศัยอยู่
ลิงพวกนี้ไม่ดุเหมือนลิงเขารัง ในถ้ำมีนกและ
ค้างคาว

โบราณสถาน

เป็นถ้ำที่พระมหากษัตริย์ตั้งแต่สมัย ร.4 เคย
เสด็จประพาส ร.4 ทรงโปรดถ้ำนี้มาก

โบราณวัตถุ

ภายในกำแพงศิขรินทร์พระพุทธรูปฉลองพระองค์
ซึ่ง ร.5 ทรงโปรดให้สร้างถวาย ร.1,2,
3 และ ร.4 มีพระขนาดปรก และพระพุทธรูป
อื่น ๆ อีกมาก มีพระพุทธรูปให้นักท่องเที่ยวได้
กราบไหว้บูชา

ที่ตั้ง

ต.แหลมฝักเบ็ญ อ.บ้านแหลม ห่างจาก
หาดเจ้าสำราญไปทางทิศเหนือเป็น
ระยะทาง 5 กิโลเมตร เมื่ออยู่บน
แหลมหลวงจะ เห็นทะเลทั้งสองด้าน
สุดตาเหมือนยืนอยู่บนกลางทะเล ทิวทัศน์
บรรยากาศแปลกกว่าชายหาดอื่น ๆ

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่ยื่นออกไปในทะเลเรียก
ว่า แหลม มีความยาวประมาณ 2
กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจที่แปลกกว่าหาด
ทรายอื่น ๆ ของจังหวัดเพชรบุรี

พืช สัตว์

เป็นที่อยู่ของนกนางนวล

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลอ่าวไทย

หาดเจ้าสำราญ 20

ที่ตั้ง

ตั้งอยู่ตำบลหาดเจ้าสำราญในเขตสุขาภิบาล
หาดเจ้าสำราญ อ.เมือง ห่างจากเทศบาล
เมืองเพชรบุรีไปทางตะวันออกเฉียงใต้ตาม
ทางหลวงจังหวัดหมายเลข 3177 เป็น
ระยะทาง 15 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

ชายหาดเป็นหาดเลนปนทราย ที่เกิดจาก
กรวด หินที่เปื่อยหล่น ไหลลงที่น้ำทะเล
พัดพามาสะสมตัว บางแห่งเป็นเปลือกหอย
ทะเลชนิดต่าง ๆ ที่เปื่อยละเอียด เรียกว่า
กระช้ำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่อยู่อาศัยของหมู่บ้านชาวประมง

พืชพันธุ์ สัตว์

มีการจับสัตว์น้ำ เพียงกุ้ง มีการปลูก
ต้นมะพร้าวริมชายฝั่งทะเล

โบราณสถาน

เป็นชายทะเลแห่งแรกของประเทศไทย
ไทยที่เจริญถึงขีดสุด ร.6 ทรงโปรด
ให้สร้างตำหนักขึ้นที่นี่ คือมาทรง
โปรดให้ริ้วขบวนไปสร้างที่ชายทะเล
ชะอำ ตั้งเป็น "พระราชินีเวสตัน"
มฤคทายวัน"

ชีวิตความเป็นอยู่

มีหมู่บ้านชาวประมงอยู่ทางเหนือของ
หาด

ที่ตั้ง

อ.ท่าช้าง ห่างจากหาดเจ้าสำราญเป็น
ระยะทาง 7 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่เกิดจากการพัดทวนของน้ำ
ทะเลยาวต่อเนื่องอยู่ระหว่างหาดเจ้าสำราญ
และหาดชะอำ

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นที่พักผ่อนตากอากาศ โดยเฉพาะทำเนียบ
การไทย เขทชน

หาดทิวสุข 22

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ จากแยกเข้าหาดชะอำเป็นระยะทาง 9 กิโลเมตร หรือห่างจากหาดปึกเตียน 8 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายที่เกิดจากการพัฒนาโดยทะเล น้ำทะเล เป็นชายหาดแนวยาวติดต่อกัน และถูกพัฒนาขึ้นด้วยแนวหาดทรายหน้าป่าชายเลน

พืช สัตว์

ทุ่งหญ้า

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลใส

วัดชะอำคีรี 23

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ ห่างที่ว่าการอำเภอชะอำเป็น
ระยะทาง 1 กิโลเมตร ตามถนนเพชร-
เกษมก่อนถึงแยกเข้าหาดชะอำ

สภาพทิวทัศน์โดยรอบ

มีภูเขาหินปูน ภายใต้มีกำ

การไปประ โยชนที่ดิน

เป็นศาสนสถาน

พืช สัตว์

มีนกและพันธุ์สัตว์ในป่า

ประเพณี

ในวันสงกรานต์ของทุก ๆ ปี มีคนจำนวนมาก
มาชุมนุมที่วัด เล่นการแข่งตีกอล์ฟ ตาม
ประเพณีไทย

โบราณวัตถุ

ในถ้ำมีพระพุทธรูปหินที่ท่องเที่ยวได้กราบ
ไหว้ บูชา

หาดชะอำ 24

ที่ตั้ง

อยู่ในเขตเทศบาลตำบลชะอำ ห่างจาก
ตัวเมืองเพชรบุรี 40 กิโลเมตร ตามถนน
เพชรเกษม

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหาดทรายเป็นยาวประมาณ 5 กิโลเมตร
ความลาดชันค่อนข้างน้อย แต่สิ่งมีความเป็น
สูง

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

บริเวณชายหาดเป็นที่พักผ่อน เล่นน้ำทะเล
มีตึกชายหาดขึ้นมาเป็นถนน ร้านอาหาร ร้าน
ขายของ บึงกรไล บ้านพักต่าง ๆ

พืช สัตว์

ต้นสนริมชายหาด

แหล่งน้ำ

น้ำทะเลใส

ชีวิตความเป็นอยู่

ทางด้านเหนือของชายหาดมีหมู่บ้านชาวประมง
แพปลา ที่เรียกว่า "สะพานหิน"

พระราชพิธีเวศน์มฤตทายวัน 25

ที่ตั้ง

ค. หัวทรายเหนือ อ.ชะอำ เขตทางแยก
เขาซาฮาทดชะอำไปตามถนนเพชรเกษมเป็น
ระยะทาง 9 กิโลเมตร

สภาพ ธรรมชาติ

เป็นหินทรายที่น้ำทะเลพัดพามาสะสมเป็น
ชายหาด

การใช้ประโยชน์

เป็นสถานที่ราชการ เขตพศ.อน-เสนาฯทะเล

พืช สัตว์

ต้นส้มท่ม และ สลสลามจีนผสมซาฮาท

โบราณสถาน

เป็นพระตำหนักของ ร.6 มีพระที่นั่งใหญ่
3 องค์ หันหน้าเรียงแก่ วัฒนธรรมชายทะเล

ศิลปะ-วัฒนธรรม

ซีกรง รวามันโตจลลวคหลายสวยงาม

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวบ้านในย่านนั้นมีอาชีพประมง และทำ

นาทุ่ง

ประเพณีและศาสนา

ในวันออกพรรษาของทุกปีมีการศึกษาคร

เทวโโลกณะบุรี เวณวัดบนเขา

หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง 26

ที่ตั้ง

ต.เขาใหญ่ อ.ชะอำ ตรงหลักกิโลเมตร
ที่ 199 ก่อนถึง อ.ชะอำ 4 กิโลเมตร
แยกขวามือถนนลาดยางเข้าไปประมาณ
8 กิโลเมตร

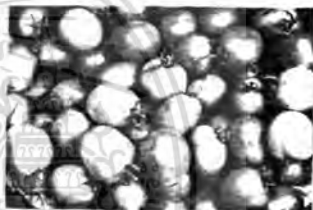

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นที่ราบที่เกิดจากมวลตะกอนผิวของตะกอน
กรวด หิน ดิน โคลนในที่ราบลุ่ม

การใช้ที่ดิน

เกษตรกรรม ที่อยู่อาศัย สถานที่ราชการ

พืช สัตว์

ประเภทยุ้งเลี้ยง และพืชผัก เกษตรกรรม

แหล่งน้ำ

คลองชลประทาน

ชีวิตความเป็นอยู่

ชาวหมู่บ้านนำสินค้าทางการเกษตร พืชผักผลไม้
และของที่จะฝึก ที่ผลิตขึ้นในโครงการตาม
พระราชดำริ หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพงมา
จำหน่ายให้แก่นักท่องเที่ยว

ที่ตั้ง

อ.ชะอำ จากถนนเพชรเกษมเป็นระยะทาง
2 กิโลเมตร ทางเดินเท้า 25 กิโลเมตร
ตอนเหนือใกล้วัดมวาราม มีถ้ำและจุดชมวิ
บนภูเขา

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นเทือกเขาหินปูนยาวประมาณ 8 กิโลเมตร

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

ตอนใต้ใกล้บ้านพักชลประทาน มีถ้ำระฆัง
เอาหินมาทำปูนซีเมนต์

ที่ตั้ง

ด.ท่าคอย อ.ท่ายาง ห่างจากตัวอำเภอ
ท่ายาง 10 กิโลเมตร มีทางแยกเข้า 3
ทาง จากถนนเพชรเกษม

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหินมวลส่วนใหญ่ประกอบด้วย แร่
ควอร์ตซ์ เฟลสปาร์ เนื้อแน่น สีเทา มี
รอยแตกของหินปูน หินดินดาน มีซาก
ดึกดำบรรพ์

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

สถานที่ราชการกรมชลประทาน ที่ศูนย์
อาศัย เขื่อนกันน้ำ-ลำน้ำเพชรบุรี ไร่ไถ
ทำหัตถ์ที่ด้วยวัว และขึ้นอนุชนสันเขื่อน
บรรเทาภาครวมรินปกติผอมทยอบใจ

แหล่งน้ำ

ลำน้ำเพชรบุรี

ถ้ำเขาเตาหม้อ 29

จุด
ที่ตั้ง

อ.ท่าช้าง แยกถนนเพชรเกษมตรงกิโล
เมตรที่ 186.5 เข้าทางขวามือเป็นระยะ
ทาง 30 กิโลเมตร ทางเดินเท้า 1 กิโล
เมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นถ้ำหินปูนขนาดใหญ่ ภายในเป็นโถงหลาย
โถง มีพื้นที่ประมาณ 8 ไร่ ภายในมีหินงอก
หินย้อย

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นส่วนที่สงวน

ที่ตั้ง

ตั้ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางตะวันตกเฉียงใต้
เป็นระยะทาง 5 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างของพื้นที่มีในบริเวณนี้เป็นหิน
นวล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยแร่ซิลิเกต
เฟลสปาร์ เนื้อแน่น สีเทาถึงเทาแก่
มีรอยแตกของหินดินดาน

การใช้ที่ดิน

เป็นเขื่อนดินเก็บกักน้ำ กั้นแม่น้ำเพชรบุรี
ที่เขาเจ้า ห้วยให้เกิดเกาะแก่งประมาณ
20-30 เกาะ เป็นแหล่งพักผ่อนที่สวย
งามตามธรรมชาติ

พืชพันธุ์ สัตว์

ปลาชุกชุม และนกชนิดต่าง ๆ

แหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในเขื่อนแก่งกระจานมาจากเทือกเขา
ทางตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่ ห้วยแม่ลึก ห้วย
วังมอญ ห้วยแม่คะเมย ห้วยมะเริ้ว และ
ห้วยไร่ซาก

เขื่อนแก่งกระจาน 31

ที่ตั้ง

อยู่ในกิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
เพชรไปทางทิศตะวันตกเป็นระยะทาง 27
กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

เป็นหินมวล ส่วนใหญ่ประกอบด้วยแนวควอตซ์
เฟลสปาร์ มีรอยแตกของหินดินดานและหินปูน
มีซากดึกดำบรรพ์

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นเขื่อนดินเก็บกักน้ำจากแม่น้ำเพชรบุรี หนึ่ง
เขื่อนเป็นทะเลสาบกว้าง มีเกาะแก่งประมาณ
20-30 เกาะ ทำให้อุทยานน้ำจืดรวมเขื่อน
แหล่งท่องเที่ยว

พืช สัตว์

มีนกและปลาชนิดต่าง ๆ มาก

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางด้านตะวันตกของพื้นที่ ได้แก่
ห้วยแม่ลึก ห้วยวังมอญ ห้วยแม่ตะเมย ห้วย
มะเร็ว ห้วยไร่ซาก

การท่องเที่ยว

มีบ้านพักของกรมชลประทานและของ
การไฟฟ้าฝ่ายผลิตไว้คอยบริการช่วง
ฤดูร้อนมีเรือเช่าไว้บริการนักท่องเที่ยว

น้ำตกตอซิป 32

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางทิศตะวันตก เป็น
ระยะทาง 25 กิโลเมตร เดินเข้า
น้ำตกเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร

สภาพทางธรรมชาติวิทยา

โครงสร้างทางธรณีวิทยาเช่นเดียวกับ
เขื่อนแก่งกระจานบริเวณที่เป็นน้ำตกจะ
มีชั้นหินที่มีควมสูงติดต่อกันถึง 9 ชั้น

พืช สัตว์

โดยรอบมีลักษณะเป็นป่าดิบ มีสัตว์ป่า
บางชนิดอาศัยอยู่

แหล่งน้ำ

มาจากเทือกเขาทางฝั่งตะวันตก มีน้ำ
ร้อนและสายธารระหว่างทางเดิน มีน้ำ

ไหลตลอดปี

ที่ตั้ง

ที่ตั้ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานไปทางทิศตะวันตกเป็น
ระยะทาง 27 กิโลเมตร ทางเดิน
เท้า 4 กิโลเมตร สภาพอากาศหนาว
เย็นตลอดปี ทัศนียภาพเบื้องล่างเป็น
ภูเขาสลับชั้นซ้อน เรียงรายสุดสายพา
เวลาเช้ามีหมอกปกคลุมทั่วบริเวณ

สภาพธรณีวิทยา

เป็นส่วนหนึ่งของเทือกเขาทางตอน
ตะวันตก สลับใหญ่เป็นหินชั้นและหินแปร
ได้แก่ หินทราย หินปูน หินควอร์ตไซต์
หินอัคนี หินแกรนิต และมีแร่ประกะอม
หินจำพวกแร่ทั่วไปมีสินแร่โคเวอไลต์
เป็นต้น

การใช้ประโยชน์ที่ดิน

เป็นแหล่งท่องเที่ยวประเภทป่าเขา เป็น
จุดชมวิว

พืช สัตว์

มีทุ่งหญ้า ป่าดงดิบ สัตว์ป่าดงดิบ
บางชนิด

น้ำตกท่าหิน 34

ที่ตั้ง

ตั้ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อนแก่ง
กระจานเป็นระยะทาง 20 กิโลเมตร
เดินเข้ามาหล่งน้ำตก 2 กิโลเมตร

สภาพทางอ้อมวิทย์

เช่นเดียวกับน้ำตกตอฮิป มีความสูง 5 ชั้น
มีน้ำตลอดปี

พืช สัตว์

บริเวณโดยรอบเป็นป่าดิบเช่นเดียวกับน้ำตก
ตอฮิป

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางด้านตะวันตก

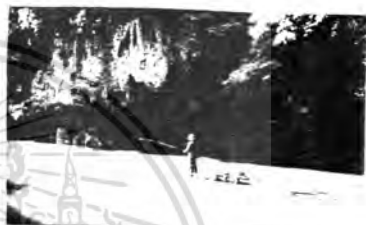

ที่ตั้ง

กิ่ง อ.แก่งกระจาน ห่างจากเขื่อน
แก่งกระจานเป็นระยะทาง 2 กิโลเมตร
เดินเข้ามาเป็นระยะทาง 1 กิโลเมตร

สภาพทางธรณีวิทยา

โครงสร้างเช่นเดียวกับน้ำตกตลิ่งชัน และ
น้ำตกท่าหิน สวิ บริเวณผาน้ำยอต เป็นพลาอาอู
ริมแม่น้ำเพชรบุรี มีน้ำไหลหยดลงสู่แม่น้ำ
ตลิ่งชัน เหมือนม่านน้ำตก

พืช สัตว์

เป็นป่าเขาที่มีสภาพธรรมชาติที่สวยงาม

แหล่งน้ำ

จากเทือกเขาทางคาบตะ โนตก

แหล่งท่องเที่ยวที่เป็นทางผ่าน

1. สวนสามพราน จังหวัดนครปฐม เป็นสถานที่พักผ่อนที่มีชื่อเสียงดำเนินการโดยเอกชนมีเนื้อที่กว้าง 137.5 ไร่ ดิถอนนเพชรเกษม และแม่น้ำนครไชยศรี ภายในจัดแต่งเป็นสวนดอกไม้ ส่วนของศิลปวัฒนธรรม และบริเวณที่พัก นอกจากนี้ยังมีการแสดงพื้นให้ชมทุกวัน
2. พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม เป็นสถานที่ทางศาสนาที่มีความสำคัญแห่งหนึ่งมีเนื้อที่กว้าง 2,500 ไร่ มีพระประธานเป็นพระพุทธรูปปางลีลาหล่อด้วยทองสัมฤทธิ์มีความสูง 2,500 กระเบียด นับว่าสูงที่สุดในโลก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานนามว่า "พระศรีศากยทศพลญาณประธานพุทธมณฑลสุทรรศน์" นอกจากนี้ยังมีศาสนสถานที่สำคัญอื่น ๆ เช่น พระวิหารเดิม ดำหนักสมเด็จพระสังฆราชที่พักสงฆ์ชั่วคราวและหอกลาง
3. ไร่ชาชายผลไม้จากอำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม อยู่ริมถนนเพชรเกษมเยื้องทางเขาสวนสามพราน มีไร่ชาชายผลไม้สดนานาชาติ นักท่องเที่ยวสามารถแวะพักและซื้อผลไม้สดได้ในราคาถูกและคุณภาพพอสมควร
4. ตลาดน้ำดำเนินสะดวก จังหวัดราชบุรี ชาวบ้านเรียกว่า ตลาดน้ำคลองลัดหลี่ ซึ่งมีมานานกว่า 100 ปี อยู่ห่างที่ว่าการอำเภอดำเนินสะดวกไปทางทิศตะวันออก 400 เมตร ตั้งอยู่ที่คลองดำเนินสะดวก ซึ่งเป็นคลองที่เชื่อมระหว่างแม่น้ำท่าจีนกับแม่น้ำแม่กลอง คลองดำเนินสะดวกมีคลองย่อย คลองเล็ก คลองน้อย แยกออกไปประมาณ 200 คลอง
5. นาเกลือ-นาุ้ง จังหวัดสมุทรสงคราม บนเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ มีนาุ้งนาเกลือ เป็นผืนนาขนาดใหญ่สองข้างทาง เป็นบริเวณที่มีสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม แปลกตา โดยเฉพาะเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและตก นักท่องเที่ยวสามารถแวะชมถ่ายรูป เลือกซื้อสินค้า และผลิตภัณฑ์จากทะเล รวมทั้งเกลือสมุทรได้ตามริมสองข้างทาง
6. ชายหาดหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นหาดทรายสาธารณะในเขตเทศบาลตำบลหัวหิน มีสิ่งบริการต่าง ๆ พร้อมเป็นหาดทรายขาวยาวประมาณ 3 กิโลเมตร กว้าง 30-60 เมตร มีโขดหินเป็นจุด ๆ โดยเฉพาะหน้าโรงแรมรถไฟ ในช่วงเดือนมิถุนายน-ตุลาคม มีแมงกระพุนมาก ไม่เหมาะต่อการเล่นน้ำทะเล

7. เขาตะเกียบ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ อยู่ทางใต้ของหาดหัวหิน เป็นภูเขาที่ยื่นออกไปนอกชายหาด มีสำนักสงฆ์บนเขา ภูเขาไม้ไผดหินไม่สูงมากนักท่องเที่ยวสามารถปีนขึ้นไปและลงอีกด้านหนึ่งของภูเขาได้ บนเขาสามารถมองเห็นทิวทัศน์สวยงามของท้องทะเล

ลักษณะการเดินทางการท่องเที่ยวเชิงระบบนิเวศน์สัญจรของจังหวัดเพชรบุรี โดยมีคู่มือการเดินทางประกอบนั้นสามารถเดินทางท่องเที่ยวได้ทั้งไปเข้าเป็นกลับ และพักแรม ใน การศึกษาข้อเสนอนั้นการจัดเส้นทางท่องเที่ยวดังต่อไปนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบไปเข้าเป็นกลับมี 2 ลักษณะ คือ ท่องเที่ยวเฉพาะจังหวัดเพชรบุรี และท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง

2. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักผ่อนวันหยุดสุดสัปดาห์ คือ ในวันเสาร์-อาทิตย์

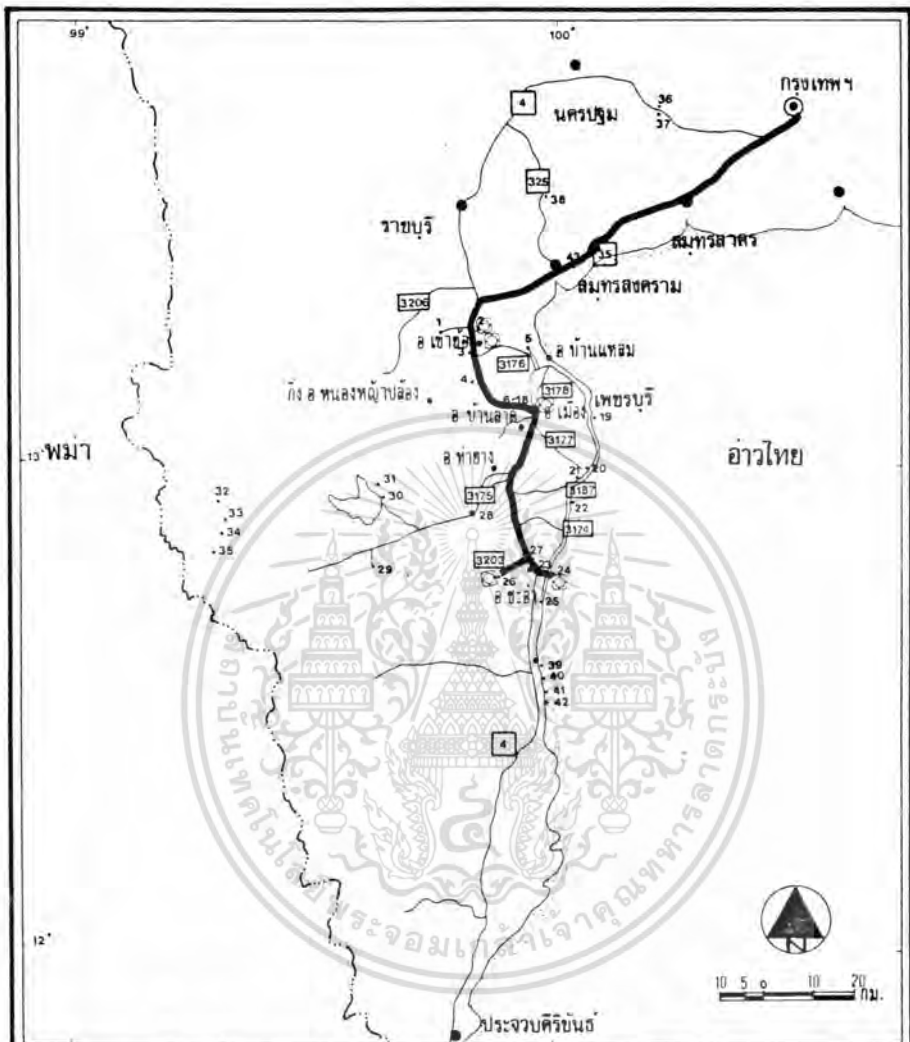
3. เส้นทางท่องเที่ยวแบบพักร้อนประจำปี โดยมีการพักค้างตั้งแต่ 2 คืนขึ้นไป

รายละเอียดและรูปแบบของเส้นทางเดินทางมีดังต่อไปนี้

1. เส้นทางท่องเที่ยวแบบไปเข้าเป็นกลับ แบ่งเป็น 2 ลักษณะย่อยคือ เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีโดยเฉพาะ และเที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียง

1.1 เที่ยวเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี โดยมีจุดเริ่มต้นจากกรุงเทพฯ เดินทางสู่จังหวัดเพชรบุรี โดยเส้นทางสายธนบุรีปากท่อ ซึ่งใช้เส้นทางนี้ทั้งไปและกลับเนื่องจากระยะทางใกล้กว่าเส้นทางสายเพชรเกษม ตัวอย่างรูปแบบการเดินทางมีดังนี้

ก. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรีในเขตอำเภอเขาชัยแวชะมโบสถ์ไม้สักวัดกุฎี (บางเต็ม) และวัดถ้ำเขาชัย จากนั้นเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญ เช่น พระนครคีรี เขาหลวง วัดใหญ่สุวรรณาราม วัดเพชรพลี เป็นต้น แล้วรับประทานอาหารกลางวัน แล้วจึงออกจากตัวเมืองเพชรบุรีมายังหมู่บ้านสหกรณ์ทอกระพุง เพื่อซื้อพืชผัก ผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรรม แล้วจึงไปพักผ่อนเล่นน้ำตามอ้อยาศัยที่หาดชะอำ ถึงเย็นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้า

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
 โดยระบบเส้นทางนิเวศนศาสตร์

แสดง แผนการเดินทางแบบไปเข้าเป็นกิโลเมตรที่ 1:1 ก

- สัญลักษณ์
- เส้นทางท่องเที่ยว
 - แหล่งท่องเที่ยว

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชายหาด
- จังหวัด
- อำเภอ
- แหล่งท่องเที่ยว

แผนที่ 5.3

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สีเขียว

แสดง แผนที่การเดินทางแบบไปเช้าเย็นกลับแบบที่ 1, 1 ชม

สัญลักษณ์

- เส้นทางท่องเที่ยวเขียว
- แหล่งท่องเที่ยวบริเวณชุมชน

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชนบท
- จังหวัด
- อำเภอ
- แหล่งท่องเที่ยว

แผ่นที่ 5, 3

แผนที่ ๕.๑

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง แผนการเริ่มต้นทางระบบนิเวศน์สัญจรที่ ๑, ๒, ๓

- สัญลักษณ์
- เส้นทางสาย ๑, ๒ และ ๓
 - แหล่งทรัพยากรเชิงนิเวศน์

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชายหาด
- จังหวัด
- อำเภอ
- แหล่งท่องเที่ยว

ของที่ระสิ๊กที่ร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.2

ข. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ มุ่งสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วเดินทางไปยังเขื่อนแก่งกระจาน ชมทิวทัศน์อันสวยงามเหนือเขื่อน กลับออกมาแวะรับประทานอาหารกลางวันที่อำเภอชะอำ แล้วเดินทางต่อไปยังพระราชวังวินด์มิลล์ตามวัน จากนั้นกลับลงมาพักผ่อนเล่นน้ำตามอียิปต์ที่หาดชะอำจนถึงเวลาเย็นจึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวังแล้วกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.3

ค. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่ถนนเพชรเกษมก่อนถึงตัวเมืองเพชรบุรีทางซ้ายมีทางแยกเข้าสู่วัดเขาตะเครา เพื่อชมและนมัสการหลวงพ่อดำเขาตะเครา จากนั้นใช้เส้นทางเรียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยหรือเส้นทางชะอำ-คลองโคกลน มาถึงชายทะเลแหลมหลวง หากเจ้าสำราญ หากนึกขี้ขลาด และชายหาดชะอำ โดยที่นักท่องเที่ยวสามารถเลือกพักผ่อนและเล่นน้ำทะเล หรือรับประทานอาหารกลางวันในแหล่งท่องเที่ยววิถีใต้ที่นักท่องเที่ยวต้องก้าว บ่ายเดินทางออกจากหาดชะอำมายังเขื่อนแก่งกระจานชมทิวทัศน์จากที่ล่องเรือของอ่าวรวมชาติ แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาวัง แล้วกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.4

1.2 เพื่อชมแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง จะใช้เส้นทางสายเพชรเกษมและธนบุรี-ปากท่อ โดยมีจุดเริ่มต้นที่กรุงเทพฯ ตัวอย่างของเส้นทางมีดังต่อไปนี้

ก. ออกจากกรุงเทพฯ โดยใช้เส้นทางธนบุรี-ปากท่อ แวะด่ำอุปพระอาทิตย์ขึ้นบริเวณนาเกลือ-นาุ้ง จังหวัดสมุทรสงคราม จากนั้นเดินทางสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อแวะชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วเดินทางไปยังหาดชะอำรับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอียิปต์ตามวันเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะซื้อสินค้าและของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวัง และเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม

แผนที่ ๕.๑

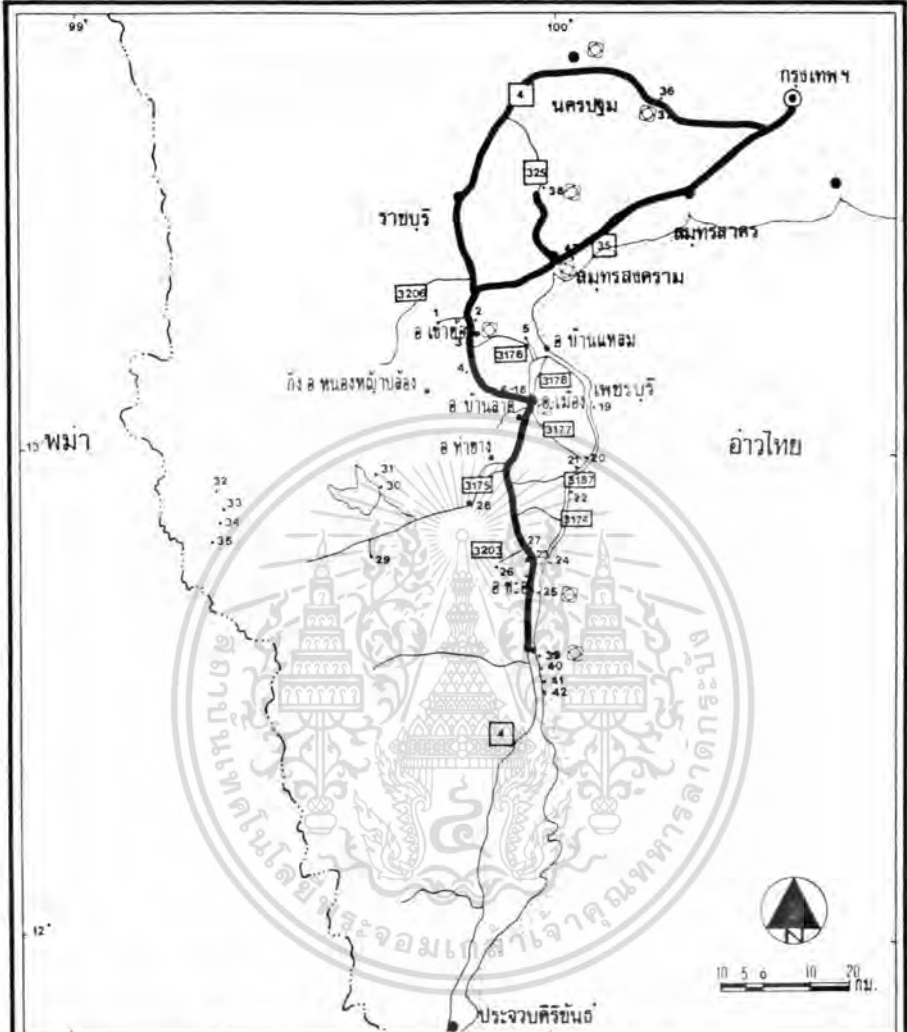
การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร

แสดง แผนการเดินทำนบไปเข้าเขื่อนกั้นแม่น้ำที่ 1.2 ก

สัญลักษณ์

- เส้นทางท่องเที่ยว
- แหล่งน้ำดื่ม

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชาติพาด
- จังหวัด
- ตำบล
- แหล่งท่องเที่ยว

แผนที่ 5.6

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดชลบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

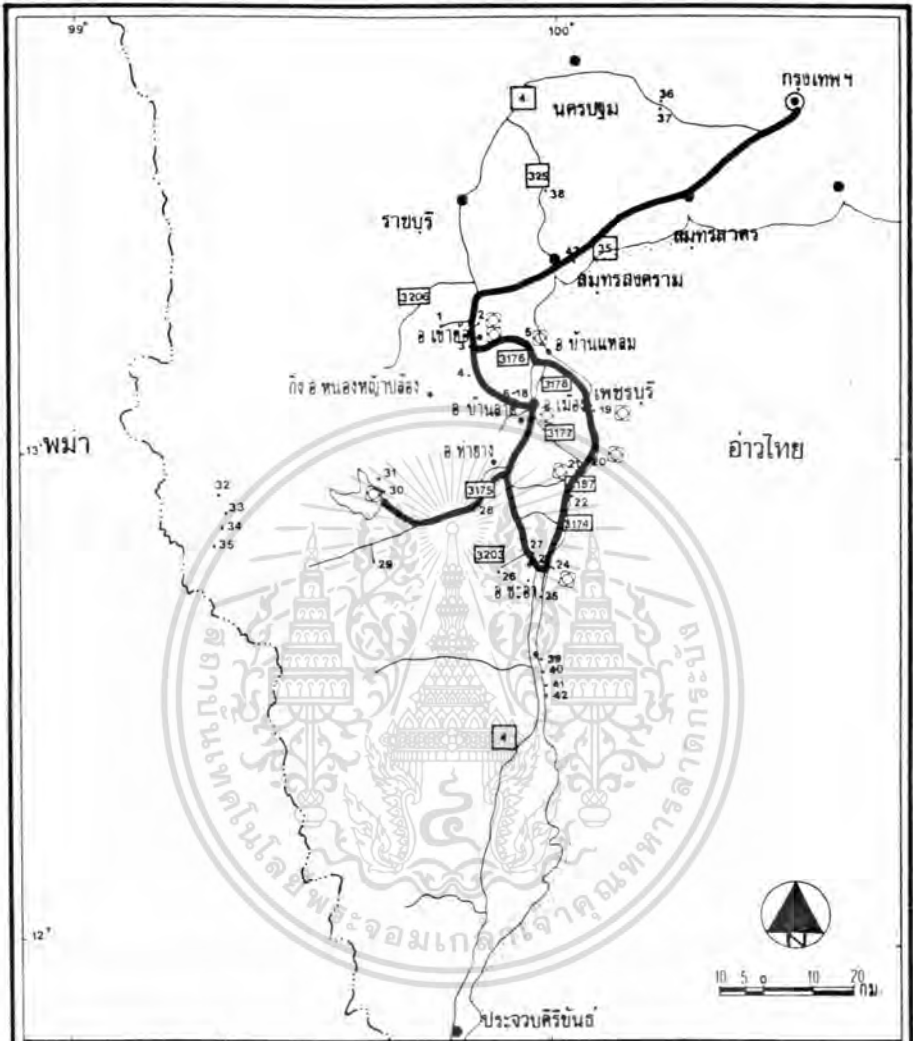
<p>แสดง แผนที่การเดินทางของบขสไปเข้าอีกนกลีบแผนที่ 1.2.3.4</p> <p>สัญลักษณ์</p> <ul style="list-style-type: none"> เส้นทางของบขสในจังหวัด แหล่งน้ำที่ควรตั้งศูนย์บริการ 	<ul style="list-style-type: none"> เขตประเทศ ถนน ซอยพาด จังหวัด อำเภอ แหล่งท่องเที่ยว
--	---

ผ่านจังหวัดนครปฐม แวะชมและนมัสการพระปฐมเจดีย์ และพุทธมณฑล แล้วเดินทางกลับถึง
กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.5

ข. ออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ แยกขวา
บางแพ่เข้าเที่ยวชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก กลับออกสู่เส้นทางเดิมแวะชมการทำนาเกลือ-นาทุ่ง
ที่จังหวัดสมุทรสงคราม แล้วเดินทางสู่จังหวัดเพชรบุรี เที่ยวชมวัดเก่าเขาอ้อยแล้วมุ่งตรงไปยัง
หาดหัวหินรับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอ่าวสามชัย บ่ายเดินทางกลับเส้นทางเดิม
แวะชมพระราชวังสนามจันทร์ทุกวัน แล้วเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมโบร เจดีย์สถานที่สำคัญ และซื้อ
สินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขา จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม ผ่าน
จังหวัดนครปฐม แวะชมและนมัสการพระปฐมเจดีย์เดินทางต่อมายังสวนสามพรานเพื่อแวะ
ชิลปวัฒนธรรม การแสดงต่างๆ พร้อมทั้งซื้อผลไม้สดจากนครชัยศรี แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ
ดังแผนที่ที่ 5.6

ค. เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เส้นทางเพชรเกษมถึงจังหวัด
นครปฐม แวะเที่ยวชมพุทธมณฑล แวะเดินทางมานมัสการพระปฐมเจดีย์ จากนั้นเดินทางมุ่งสู่ตัว
เมืองเพชรบุรีเพื่อชมโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง แล้วรับประทานอาหารกลางวัน แล้วเดิน
ทางต่อมายังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพงเพื่อซื้อสินค้า หัตถกรรม และผลิตภัณฑ์จากเกษตรกรรม
จากนั้นเดินทางย้อนกลับมาเพื่อไปยังเขื่อนแก่งกระจานเพื่อชมสภาพทัศนียภาพธรรมชาติเหนือ
เขื่อนแก่งกระจาน เพื่อชมสภาพทัศนียภาพตามธรรมชาติเหนือเขื่อนแก่งกระจานโดยมีเรือเครื่อง
ไว้บริการนักท่องเที่ยว จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยแวะชมอำเภอย้อย และซื้อสินค้าของ
ที่ระลึกที่อำเภอย้อยก่อนเดินทางกลับสู่กรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ตามเส้นทาง
สามารถแวะชมทัศนียภาพและถ่ายรูปพระอาทิตย์ตกที่นาทุ่ง-นาเกลือ และซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์จาก
ทะเล รวมทั้งเกลือสมุทรตามเส้นทางในเขตจังหวัดสมุทรสงคราม ใจแล้วเดินทางกลับ
กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.7

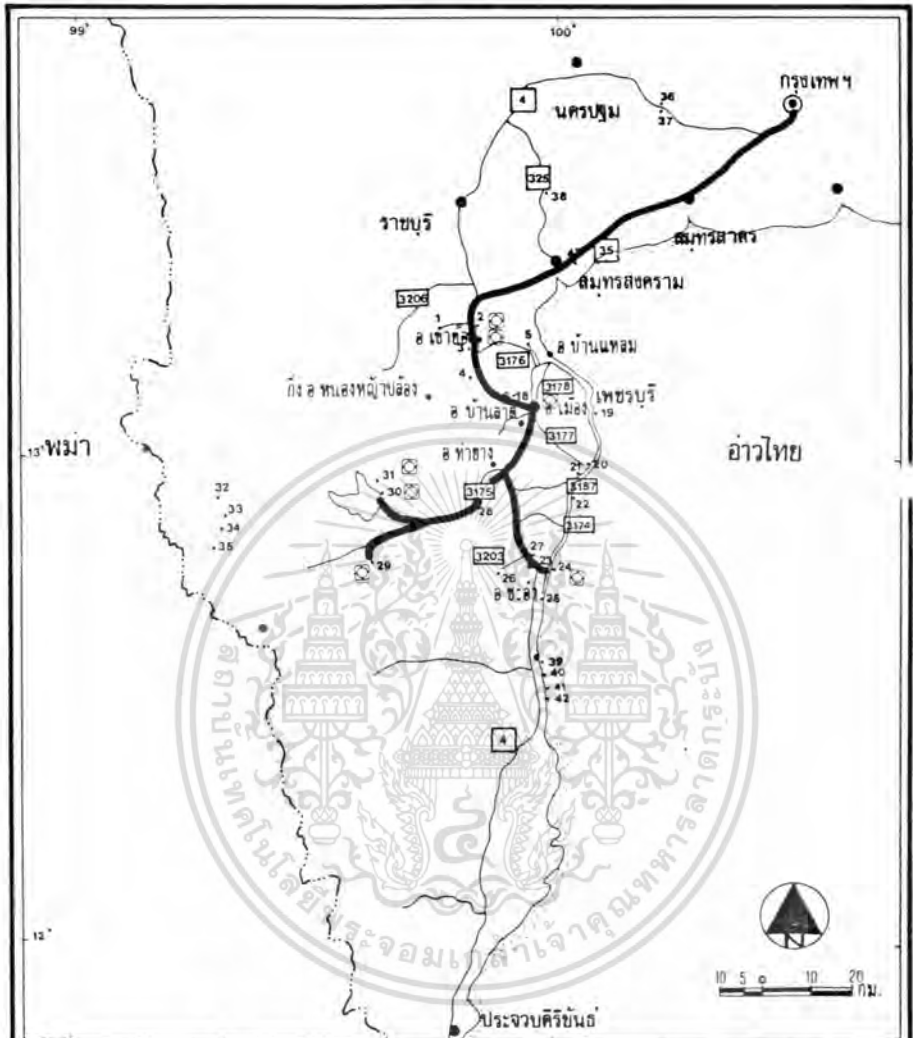
2. เส้นทางการท่องเที่ยวแบบวันหยุดสุดสัปดาห์ การเดินทางท่องเที่ยวลักษณะนี้
ใช้เวลา 2 วัน 1 คืน เหมาะสำหรับผู้ที่มีเวลาว่างในวันเสาร์-อาทิตย์ และต้องการเปลี่ยน
บรรยากาศไปท่องเที่ยวแบบต่างแรมต่างจังหวัด การศึกษานี้ออกเสนอเส้นทางใน 2 ลักษณะ คือ
เส้นทางท่องเที่ยวเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี และเส้นทางท่องเที่ยววัน
จังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง

แผนที่ 5.3

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจร

แสดง	แผนผังการเดินทางฉบับปรับปรุงสุดท้ายที่ออกเมื่อ 31.12.25	— — —	เขตหวงห้าม
สัญลักษณ์	<p>— — — — —</p> <p>เส้นทางการท่องเที่ยว</p> <p>⊗</p> <p>แหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ</p>	— — — — —	ถนน
		— — — — —	ช่องทาง
		●	จังหวัด
		•	อำเภอ
		+	แหล่งท่องเที่ยว

แผนที่ 5.9

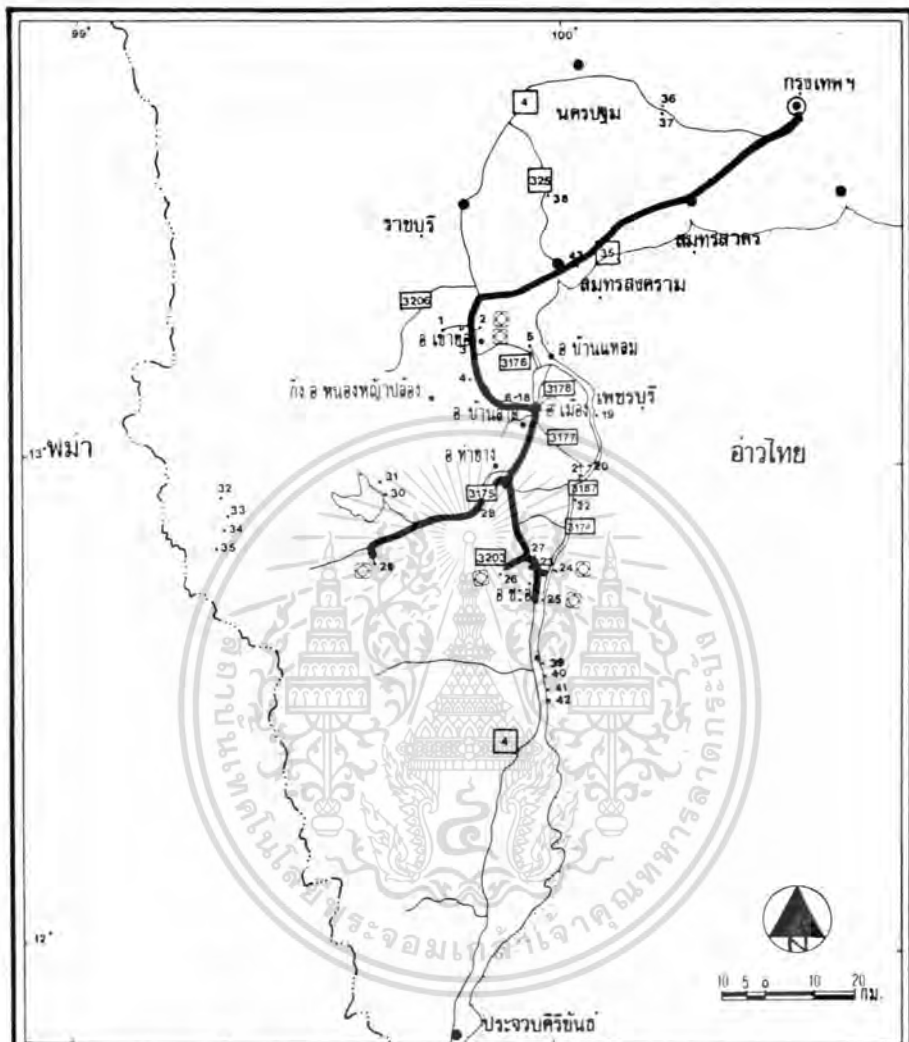
การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี โดยระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจร	
แสดง	แผนผังเดินทางแบบวันทากวดสลับสัปดาห์แบบที่ 2, 3, 4
สัญลักษณ์	<ul style="list-style-type: none"> เส้นทางสายสีเขียว แหล่งท่องเที่ยวที่มีแนวระบบ
	<ul style="list-style-type: none"> เขตประเทศ ถนน ขาเขตภาค จังหวัด อำเภอ แหล่งท่องเที่ยว

2.1 เที่ยวบินเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดเพชรบุรี ออกจากกรุงเทพฯ โดยใช้เส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ทั้งไปและกลับ ตัวอย่างรูปแบบการเดินทางมีดังนี้

ก. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์จิตภูมิ (บางเค็ม) จากนั้นเดินทางมายังวัดถ้ำเขาย้อย ชมถ้ำและนมัสการพระพุทธไสยาสน์ แล้วเดินทางต่อไปยังอำเภอบ้านแหลม ที่วัดเขาตะเครา รับประทานอาหารกลางวัน จากวัดเขาตะเคราใช้เส้นทางชะอำ-คลองโคกนง เดินทางเลียบชายฝั่งทะเลอ่าวไทยไปยังแหลมหลวง ทอดผืนสีเขียว มองทิวชะอำ โดยนักท่องเที่ยวสามารถขึ้นจากทะเลทางด้านตะวันออกขึ้นรับประทานอาหารเช้า สาย ๆ ออกเดินทางชมธรรมชาติเหนือเขื่อนแก่งกระจาน จากนั้นเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรีรับประทานอาหารกลางวัน และชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญ พร้อมซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาจริง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ 5.8

ข. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์จิตภูมิ (บางเค็ม) จากนั้นเดินทางมายังวัดถ้ำเขาย้อย แล้วตรงมาที่ตัวเมืองเพชรบุรีชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานที่สำคัญในตัวเมือง และรับประทานอาหารกลางวัน หลังจากนั้นเดินทางมายังเขื่อนแก่งกระจาน พักผ่อนตามอียาคีย์ ชมธรรมชาติเหนือเขื่อนแล้วพักแรมที่อุทยานแห่งชาติป่าแก่งกระจาน วันที่ 2 เช้า ขึ้นชมกับบรวรยวภาคที่เป็นธรรมชาติของป่าเขา รับประทานอาหารเช้า แล้วเดินทางมายังถ้ำเขาเตาหม้อ หลังจากนั้นมาพักผ่อนเล่นน้ำตามอียาคีย์ที่หาดชะอำ และรับประทานอาหารกลางวัน บ่ายออกเดินทางกลับโดยแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาจริง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.9

ค. วันที่ 1 ออกเดินทางจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์ไม้สักจิตภูมิ (บางเค็ม) วัดถ้ำเขาย้อย แล้วเดินทางไปยังหมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง ชื่นชมผลิตภัณฑ์หัตถกรรม เกษตรกรรม จากนั้นเดินทางมาหาดชะอำ รับประทานอาหารกลางวัน พักผ่อนเล่นน้ำตามอียาคีย์ พักแรมที่หาดชะอำ วันที่ 2 เช้าชมพระอาทิตย์ขึ้นที่หาดชะอำ รับประทานอาหารเช้า เดินทางกลับโดยแวะชมพระราชวังเวนคืนมฤตทายวัน จากนั้นมายังถ้ำเขาเตาหม้อ เดินทางกลับออกมารู้ถนนเพชรเกษม มุ่งหน้าไปยัง

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศน์สัญจร**

นศตจ แผนกการ เติบโตทางสายการบินภาคใต้ฉบับที่ ๒. ๒. ๓ เขตประเทศ ——— ถนน ——— ทางรถไฟ ● จังหวัด * อำเภอ + แหล่งท่องเที่ยว
สัญลักษณ์ ——— เส้นทางท่องเที่ยว ⊗ แหล่งท่องเที่ยวที่ปิดระบบ	

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศนีสัญจร

แสดง แผนการ เส้นทางแบรินหยุดจุดตั้งโครงการที่ 2:2 ก

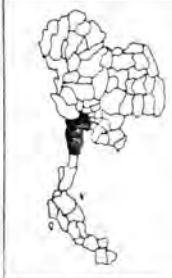
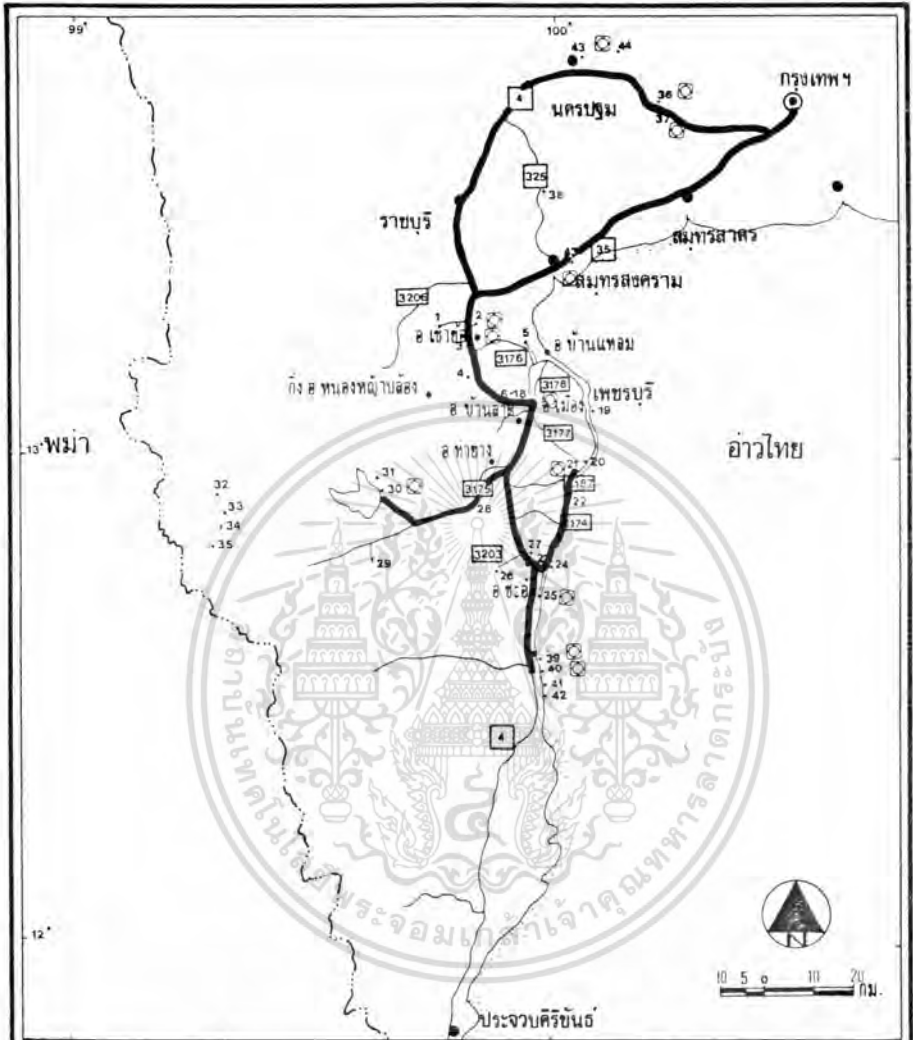
สัญลักษณ์

- เส้นทางท่องเที่ยวเบื้องต้น
- แหล่งวัฒนธรรมหรือที่จับจ่าย

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชายหาด
- จังหวัด
- ตำบล
- แหล่งท่องเที่ยว

แผ่นที่ 5-11

แผ่นที่ 5.12

**การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศนั้ลัญจร**

แสดง แผนที่ทางเดินระบบนิเวศนั้ลัญจรที่ 2.2 ก.

สัญลักษณ์

- เส้นทางท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยว

- เขตประเทศ
- ถนน
- ขอบเขต
- จังหวัด
- อำเภอ
- แหล่งท่องเที่ยว

ตัวเมืองเพชรบุรี รับประทานอาหารกลางวัน ที่ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานในตัวเมืองเพชรบุรี พร้อมทั้งซื้อสินค้าของที่ระลึกที่ร้านค้าเชิงเขาวิ้ง จากนั้นเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ ดังแผนที่ที่ 5.10

2.2. เที่ยวชมแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดเพชรบุรีและจังหวัดใกล้เคียง โดยใช้เส้นทางเพชรเกษม และธนบุรี-ปากท่อ ตัวอย่างรูปแบบของเส้นทางมีดังต่อไปนี้

ก. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ โดยเส้นทางสายเพชรเกษม แวะนมัสการพระปฐมเจดีย์ จากนั้นมาเที่ยวชมตลาดค้าผ้าเป็นสัปดาห์ แล้วเดินทางกลับออกมาทางเก่าสู่เส้นทางเดิมตรงมายังจังหวัดเพชรบุรี เข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถานต่าง ๆ และรับประทานอาหารกลางวัน จากนั้นมายังหมู่บ้านสหกรณ์ทอกระพวงเพื่อซื้อสินค้าหัตถกรรมและผลิตภัณฑ์ทางเกษตรฯ แล้วไปพักผ่อนเล่นน้ำตามอัยาศัยที่หาดชะอำ หรือปึกเตียน ตามความต้องการของนักท่องเที่ยวและพักแรมที่นั่น วันที่ 2 เข้าชมทัศนียภาพของชายหาดวังพระอาทิตย์ขึ้น รับประทานอาหารเช้าแล้วเดินทางออกจากที่พักรมายังพระราชวังสนามจันทร์ 1 วัน จากนั้นเดินทางเข้าสู่เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชมเขาตะเกียบ แล้วมาหยุดพักที่วัน รับประทานอาหารกลางวัน เล่นน้ำและพักผ่อนตามอัยาศัย ปาย เติมหางกลิ้งสู่ตัวเมืองเพชรบุรี เพื่อแวะซื้อสินค้าของที่ระลึกจากร้านค้าเชิงเขาวิ้ง จึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ ตามเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ สามารถชมพระอาทิตย์ตกดิน นาทุ่ง-นาเกลือ ฝินใหญ่ และซื้อเกลือสมุทรริมทางสายธนบุรี-ปากท่อ ก่อนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.11

ข. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เข้าโดยเส้นทางสายธนบุรี-ปากท่อ ชมพระอาทิตย์ขึ้นบริเวณนาทุ่ง-นาเกลือ จังหวัดสมุทรสงคราม เข้าสู่จังหวัดเพชรบุรี แวะชมโบสถ์วัดกุฎี (บางเค็ม) จากนั้นมาชมถ้ำเขาอ้อยแล้วยกเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ชมแหล่งท่องเที่ยวโบราณสถาน และรับประทานอาหารกลางวัน แล้วเดินทางเข้าสู่เขตจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และชมเขาตะเกียบ และมาเล่นน้ำทะเลพักผ่อนตามอัยาศัยที่หาดหัวหิน เย็นเดินทางมาพักผ่อนที่หาดชะอำ หรือปึกเตียน วันที่ 2 เข้าพักผ่อนตามอัยาศัย แล้วรับประทานอาหารเช้า สายออกเดินทางมายังเขื่อนแก่งกระจาน ชมทัศนียภาพเหนือเขื่อน แล้วจึงเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางเพชรเกษม แวะนมัสการพระปฐมเจดีย์ เดินทางต่อมายังลวนสภามหาราน ชมศิลปวัฒนธรรมและซื้อผลไม้สดจากนครไชยศรี ก่อนเดินทางเข้าสู่กรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5.12

การศึกษาเบื้องต้นเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดเพชรบุรี
โดยระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจร

แสดง แผนผังการพัฒนาระบบเส้นทางนิเวศนัสัญจรจังหวัดเพชรบุรี ปี ๒๕๒๓

สัญลักษณ์

- เส้นทางท่องเที่ยว
- แหล่งท่องเที่ยวที่มี ๓๐ ไร่ขึ้นไป

- เขตประเทศ
- ถนน
- ชาติพาด
- จังหวัด
- อำเภอ
- แหล่งท่องเที่ยว

แผนที่ - 5.13

ค. วันที่ 1 เดินทางออกจากกรุงเทพฯ เข้า โดยเส้นทางเพชรเกษม
แวนนมัสการพระปฐมเจดีย์ แล้วมาชมตลาดน้ำดำเนินสะดวก จากนั้นเดินทางเข้าสู่จังหวัด
เพชรบุรี และชมวิบูลย์ (บางเค็ม) และวัดท่าเขาย้อย แล้วเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี รับ
ประทานอาหารกลางวัน และชมโบราณสถานต่าง ๆ ในตัวเมือง จากนั้นเดินทางไปยังเขื่อน
แก่งกระจานชมสภาพธรรมชาติอันสวยงามเหนือเขื่อนแก่งกระจาน และพักผ่อนที่อุทยานแห่งชาติ
ป่าแก่งกระจาน วันที่ 2 เข้าชมสภาพธรรมชาติของป่าเขาในยามเช้าที่อุทยานแห่งชาติป่า
แก่งกระจานและรับประทานอาหารเช้า สายออกเดินทางไปยังจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ชมเขา
ตะเกียบ และไปเล่นน้ำพักผ่อนตามอ่าวที่สวยงามบริเวณเขาตะเกียบ รับประทานอาหารกลางวัน บ่ายเดินทาง
กลับ และชมพระราชวังเวียงนาคหลวงวัน จากนั้นแวะซื้อสินค้าที่ตลาดรวม และผลิตผลจากเกษตร
กรรมที่หมู่บ้านสหกรณ์หุบกระพง แล้วเดินทางเข้าสู่ตัวเมืองเพชรบุรี ซื้อสินค้าของที่ระลึกจาก
ร้านค้าเบิ้งเขาร้าง แล้วเดินทางกลับกรุงเทพฯ โดยเส้นทางธนบุรี-ปากท่อ และชมการทอผ้า
เกลือ-นาทิง พระอาทิตย์ตกดิน และซื้อสินค้าผลิตภัณฑ์จากทะเล วังทั้ง เกล็ดสมุทรบุรี วนช้าง
ทางที่จังหวัดสมุทรสงคราม ก่อนเดินทางกลับกรุงเทพฯ ดังแผนที่ที่ 5-13

3.2 เส้นทางการท่องเที่ยวแบบวันหยุดพักผ่อนประจำปี โดยมีการพักค้าง 2 คืน
ขึ้นไป ซึ่งในลักษณะนี้นักท่องเที่ยวจะมีเวลาและชมแหล่งท่องเที่ยวต่าง ๆ ที่น่าสนใจได้ทั่วทั้ง
จังหวัด โดยมีการพักค้างในแหล่งท่องเที่ยวทั้งในจังหวัดเพชรบุรี และจังหวัดใกล้เคียงได้ โดย
อาจมีการพักแรมที่ แหล่งหลวง ทาดเจ้าสำราญ ทาดอ๊กเตียน ทาดชะอ่า ที่ทำการอุทยาน
แห่งชาติป่าแก่งกระจาน หรือที่ ทาดหัวหิน เป็นต้น การพักค้างนี้นักท่องเที่ยวอาจพักค้างแห่งละ
หนึ่งคืน หรือมากกว่าหนึ่งคืนหรือมากกว่าหนึ่งคืน หรือเลือกพักค้างเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวที่นัก
ท่องเที่ยวต้องการ สำหรับรูปแบบของการเดินทางนั้น สามารถเลือกได้จากรูปแบบต่าง ๆ ที่ได้
กล่าวมาแล้วข้างต้น เพียงแต่กำหนดการพักแรมในแหล่งท่องเที่ยว ในแหล่งท่องเที่ยวใดแหล่ง
ท่องเที่ยวหนึ่ง หรือหลายแห่งก็ได้ และจำนวนวันพักแรมที่นักท่องเที่ยวต้องการ

